

++

336

+

BY

3704

.A2

16356

JESUITICA

[v.15]-[v.16]

Manuscript 27

EPISTOLÆ
PRÆPOSITORUM
GENERALIUM
AD PATRES ET FRATRES
SOCIETATIS JESU.

ANTVERPIÆ,
Apud JOANNEM MEURSIUM,
M. DC.° XXXV.
SUPERIORVM PERMISSV.

AD PATRES

ET FRATRES

SOCIETATIS JESU.

Hic illa semper ubique
 multorum in Societate
 sententia, (Patres Fra-
 tresque in Christo caris-
 simi) non minus ad fru-
 ctum utile, quàm ad voluptatem fore
 jucundum, si quis datarum à Præpc-
 sitis nostris Generalibus litterarum ma-
 gis communium, atque præceptis utili-
 bus, & institutis ad vitam religiosè
 conformandam facientibus refertarum,
 delectum haberet; easque cum nostræ
 Societatis hominibus non vulgari illo-
 rum emolumento, & spiritus profectus
 communicaret: (ea propter enim sir-
 A 2 gulis

gulis in Provinciis in librum singu-
larem descriptæ referuntur , ut iden-
tidem repetitâ lectione , recens illa-
rum memoria conservetur) simul etiam,
ut hîc erectum extaret quasi monimen-
tum, cujus aspectu posterorum animi ad
propriam perfectionem exstimularen-
tur : quippe cùm ad illam in his passim
invitentur , & ut se in spiritus vocatio-
nis nostræ primitiarum trunco , hila-
rescente in dies viriditate ramos fron-
descentes conservent , ad quod unum
tamquàm ad scopum universæ colli-
mant. Quamobrem, ut tam justæ peti-
tioni , sanctisque plurimorum Patrum
& Fratrum , qui hoc enixè contende-
bant , desideriiis aliquâ saltem ex parte
satisfieret ; convenientiori quàm potuit
ratione curatum est , ut ex aliquam-
multis, quas hinc inde cum negotio con-
quisitas collegimus (interierunt enim
per

per incuriam, à Superioribus præsertim Generalibus non paucæ) potissimæ quæque seligrentur, & in unum corpus simul redactæ compingerentur. Visum insuper fuit opportunum, ut in commune Societatis bonum eodem, quo scriptæ sunt, temporis ordine darentur in lucem, nisi quòd ea, quæ super Obedientiâ à B. Patre Nostro conscripta est Epistola, (ut quæ tanto habetur in pretio, Nostrorumque manibus jam pridem teritur) digna judicata est, cui meritò primæ inter ceteras deferrentur. Hoc ut facerem, licet principiò mea me sponte voluntas, & nonnullorum consilium impelleret, tamen è nunc libentiùs studiosiusque ad hunc laborem suscipiendum adductus sum, quò præterquàm quòd omnium voluntati fiet satis, ex earum litterarum accuratâ lectione, quemadmodùm ipse mihi polliceor, sua-

vissimi fructus, & qui palato nostro sapiant, abundè percipientur. Adde quòd his in litteris fidele, tersumque nobis ob oculos speculum constituitur, ut expressa ad vivum spiritus majorum nostrorum lineamenta intueamur, & hanc ab iis vivendi rationem, à quibus ea petenda est, percipiamus: sic ut posteris deinde liceat, dum libeat, (modò ut eas, non corporeis tantùm oculis perlegant, sed cœci mentis acie rimentur, & penetrent) in seipsis, tanquàm in tabellâ, Majorum suorum perfectam exprimere, non adumbrare, similitudinem; ut juxta D. Cypriani verbum, Ad Patrem paribus lineamentis proles successiva respondeat. Et quamquàm de rebus spiritum spectantibus, queque ad viam salutis & perfectionis fideliter insistendam conferrent, tum à Nostris, tum ab aliis plerisque,

admi-

admirabili planè nobilium ingeniorum
 applausu , hac etate nostra singulares
 & exculti libri lucem viderunt ; tamen
 hæcenus extitit nemo, qui ex instituto ,
 copiosè de materia vocationi nostræ
 usque eò consentaneâ differeret ; aut
 qui particulatim de singulis , ut de spi-
 ritus renovatione , de Instituti dignita-
 te, propositi nostri excellentia , ministe-
 riorum nobilitate , operandi modo , mu-
 tua caritate , & rerum omnium inter
 tam diversas nationes summa consen-
 sione , de studio perfectionis & illius ob-
 tinendæ , rationibus , de singulari deni-
 que tam altæ vocationis beneficio dis-
 putaret. Quæ universa , licet singula
 justo volumini materiam utique parem
 suppeditarent , his tamen in litteris
 abundè satis non uno in loco sunt per-
 tractata. E quibus, donec super ejusdem
 modi argumento perfectius aliquid edc-

*tur, tamquam è fodinis felicibus, ve-
 nâque divite, magnam vim auri & ar-
 genti in ararium vestrum spirituale
 congesti poteritis interim depromere.
 Hoc vobis à communi Domino, &
 largum in nos donorum cælestium im-
 brem precor, petoque ut mei memoriam
 in sacrificiis & orationibus vestris con-
 servare non dedignemini. Romæ, in Do-
 mo Professâ, v. Decembris, M. DC. VI.*

Omniū servus in Domino

BERNARDVS DE ANGELIS.

9

T A B U L A
E P I S T O L A R U M

S. P. N. I G N A T I I.

- 1 **D**E Obedientiâ. pag. 11
2 **D**E De perfectione religiosâ. pag. 28

R. P. N. J A C O B I L A I N E S.

- 3 *Ad eos qui sunt in Indiâ: de magnitudine suscepti operis, & conservatione spiritus in illâ Missione.* pag. 44

B. P. N. F R A N C I S C I B O R G I Æ.

- 4 *De mediis conservandi spiritum Societatis, & vocationis nostræ.* pag. 51

R. P. N. E V E R A R. M E R C U R I A N I.

- 5 *De monitis ad rectam gubernationem.* pag. 72

R. P. N. C L A U D I I A Q U A V I V Æ.

- 6 *De felici progressu Societatis.* pag. 79
7 *De renovatione spiritus.* pag. 123
8 *De studio perfectionis & caritate fraternâ.* pag. 156

- 9 *De mediis ad conservandam Societatem.* p. 191

- 10 *De oratione & pœnitentiis, qui usus earum in Societate juxta nostrum institutum.* pag. 223

- 11 *De fine Missionum Orientalium.* pag. 247

- 12 *De lubileo & Missionibus.* pag. 257

- 13 *De fervore & zelo Missionum.* pag. 266

- 14 *De modo institueendarum Missionum.* pag. 284

- 15 *De usu Exercitiorum spiritualium.* pag. 290
- 16 *De formandis ac benè instituendis nostris Concionatoribus.* pag. 294
- 17 *De recurſu ad Deum in tribulationibus & perſecutionibus.* pag. 298
- 18 *De renovatione ſpiritus & correſpondentiâ cum Deo.* pag. 308
- 19 *De ſollicitudine & vigilantia Superiorum erga ſubditos.* pag. 342
- 20 *De Officii Divini recitatione, ac celebratione Miſſæ.* pag. 352
- 21 *Monita, formandis Concionatoribus accommodata.* pag. 365
- R. P. N. MUTII VITELLESII.**
- 22 *Ad Patres & Fratres Societatis, de Oratione, &c.* pag. 388
- 23 *Ad Superiores.* pag. 418
- 24 *Ad Patres Congregationum Provincialium.* pag. 435.

S. P. N.

I G N A T I I

Ad Patres & Fratres Societ. IESU,
qui sunt in Lusitaniâ.

DE OBEDIENTIÆ VIRTUTE.

Summa gratia , & amor
æternus IESU CHRISTI
Domini nostri salutet vos,
ac visitet cum suis summis
donis , & gratiis spiritua-
libus.

I **M**AGNAM animi volupta-
tem capio , Fratres in
Christo carissimi , cùm
affertur ad me , quàm
acri studio conatuque
ad summam virtutis , ac
divini obsequii perfectionem enitamini , be-
nefi-

neficio illius, qui vos, ut ad hoc vitæ Institutum vocavit, sic in eodem pro suâ clementiâ retinet, dirigitque ad beatum finem, ad quem, qui sunt ab ipso electi, perveniunt.

2 Atque ego sanè cum vos omnibus donis ornamentisque spiritualibus perfectos, tum verò (quod aliàs ex me cognovistis) in primis Obedientiæ virtute præstantissimos esse cupio: idque non solùm ob eximia quædam ac singularia ejus bona, quæ tot, tamque illustribus sacrarum litterarum testimoniis, atque exemplis, in Testamento æquè novo, ac veteri comprobantur; sed etiam quòd (ut est apud S Gregorium) *Obedientia sola virtus est, quæ virtutes ceteras mentis inserit, insertasq; custodit.* Hæc dum floruerit, florebunt procul dubio reliquæ, edentque fructus, quales & ego in animis vestris exopto, & suo jure postulat is, qui humanum genus neglectæ Obedientiæ scelere afflictum, ac perditum, salutari ipsemet Obedientiâ reparavit, *Factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.*

3 Ab aliis religiosis Ordinibus faciliùs patiamur superari nos jejuniis, vigiliis, & ceterâ victus cultusque asperitate, quam suo quique ritu ac disciplinâ sanctè suscipiunt: verâ quidem ac perfectâ Obedientiâ, abdicationeque voluntatis atque judicii, cum maximè velim, Fratres carissimi, esse conspicuos, quicumque in hac Societate Deo Domino nostro deser-

Greg lib 35.
Moral. c. 10.

Ad Philip 2.

deserviunt : ejusdemque Societatis veram germanamque sobolem hac quasi notâ distingui, qui numquàm intueantur personam ipsam, cui obediunt, sed in eâ Christum Dominum, cujus causâ obediunt. Siquidem Superiori, nec si prudentiâ, bonitate, ceterisque quibuslibet divinis donis ornatus instructusque sit, propterea obtemperandum est; sed ob id solum quòd vices gerat Dei, ejusdemque auctoritate fungatur, qui dicit: *Qui vos* Luc. 10. 16. *audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit.* Nec contrà, sive consilio, aut prudentiâ minùs valeat, quidquam idcirco de Obedientiâ remittendum, quatenus ille Superior est: quando illius personam refert, cujus sapientia falli non potest: supplebitque ipse, quidquid ministro defuerit; sive probitate, aliisque ornamentis careat. Siquidem disertis Matth 23 2. &c. 3. *verbis Christus Dominus cum dixisset, Super Cathedram Moysi sederunt Scribæ, & Pharisei; protinus addidit: Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, servate & facite; secundum opera verò eorum nolite facere.*

4 Quocirca sedulo vos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, ut Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis; in eoque divinæ Majestati reverentiam atque obedientiam summam cum religione præstare. Quod vobis minùs mirum videbitur, si animadverteritis præ-

præceptum esse ab Apostolo, ut Superioribus etiam sæcularibus ethnicisque pareamus, ut Christo, ex quo omnis potestas benè instituta descendit: sic enim scribit ille ad Ephesios, *Obedite dominis carnalibus cum timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo: non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes; sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo; cum bonâ voluntate servientes, sicut Domino, & non hominibus.* Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum te religiosus quispiam regendum ac moderandum alteri tradidit, non solum ut Superiori, sed etiam nominatim, ut Christi partes agenti; quo illum loco apud animum suum habere, utrum ut hominem, an ut Christi vicarium debeat intueri.

5 Iam verò illud etiam vobis clarè compertum esse, ac in animis vestris penitè insidere vehementer cupio, infimam, & valdè imperfectam esse primam illam Obedientiæ formam, quæ mandata dumtaxat opere exequitur; nec virtutis nomine dignam, nisi ad alterum gradum ascendat, qui voluntatem Superioris suam efficiat, & cum eâ ita concordet, ut non solum in effectu executio appareat, verum etiam in affectu consensus; sicque idem velit uterque, idem nolit. Atque propterea in sacris litteris legimus, *Melior est Obedientia, quàm victima.* Siquidem (ut Sanctus

Ephes. 6. v. 5.
6. 7.

1. Reg. 15. 22.

Gregorius docet) *per victimas, aliena caro; per Obedientiam verò, voluntas propria maceratur.* quæ quidem pars animi, quoniam est ad eò præstans, sic fit, ut ejus oblatio, Domino ac Creatori nostro per Obedientiam facta, magni sit æstimanda.

Greg. lib. 35.
Moral. c. 10.

6 Quanto in errore, quamque periculoso versantur, non dico solùm ii, qui in iis, quæ ad carnem & sanguinem pertinent; sed illi etiam, qui in rebus alioquin admodum sanctis ac spiritualibus, (ut jejuniis, precationibus, aliisque quibusvis pietatis operibus) fas putant à præscripto Superioris ac voluntate discedere. Audiant quod sapienter adnotat Cassianus in Collatione Danielis Abbatis: *Vnum sanè, inquit, atque idem inobedientia genus est, vel propter operationis instantiam, vel propter otii desiderium, senioris violare mandatum: tamque dispendiosum est pro somno, quàm pro vigiliâ, Monasterii statuta convellere. Tantum denique est Abbatis transire præceptum, ut legas; quantum si contempnas, ut dormias.* Sancta fuit actio Marthæ, sancta contemplatio Magdalenæ, sancta pœnitentia, & lacrymæ, quibus pedes Christi Domini rigabantur: sed hæc omnia nimirum oportuit fieri in Bethaniâ, quam vocem domum Obedientiæ interpretantur: ut eâ re, quemadmodum ait S. Bernardus, nobis significare voluisse Do-

Col. 4. c. 20.

Serm. ad missic. Templi.
c. 13.

nec

nec otium sanctæ contemplationis, nec lacrymam poenitentis, extra Bethaniam illi accepta esse potuisse.

7 Quocircà voluntates vestras (Fratres carissimi) quoad ejus fieri potest, omnino deponite: libertatem Conditori vestro, quam vobis ipsemet elargitus est, in ejus ministris liberè tradite ac dicite. Nolite exiguum vestri liberi arbitrii fructum putare, quòd liceat vobis illud, à quo id accepistis, eidem per Obedientiam plenè reddere. Quod cum facitis, non modò non perditis ipsum, verùm etiam augetis atque perficitis: quippe qui vestras omnes voluntates certissimâ rectitudinis regulâ moderamini, voluntate divinâ, quam videlicet interpretatur is, qui vobis Dei nomine præsidet.

8 Itaque diligenter illud etiam cavendum est, ne Superioris ullo unquam tempore voluntatem (quam ducere pro divinâ debetis) ad vestram detorquere nitamini: id enim esset non vestram divinæ conformare, sed divinam vestræ voluntatis normâ regere velle, ejusdem divinæ Sapientiæ ordinem invertentes. Sanè quàm magnus est error, & quidem eorum, quos amor sui obcæcavit, obediens existimare sese, cum Superiorem ad id, quod ipsimet volunt, aliquâ ratione pertraxerint, Sanctum Bernardum in hac re præclare exercitatum audite: *Quisquis, inquit, vel aperit,*

Bern. in Ser. de
trib. ord. Ec-
cles. ad Patres
in Capitulo.

vel

vel occultè fatagit, ut quod habet in voluntate, hoc ei spiritualis Pater injungat, ipse se seducat, si foriè sibi quasi de Obedientiâ blandiatur: neque enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælati obedit. Quæ cum ita sint, quisquis ad obedientiæ virtutem velit pervenire, oportet ad hunc secundum Obedientiæ gradum ascendat, ut Superioris non solum jussa exequatur, sed etiam ejus voluntatem, suam faciat; seu potius suam exuat, ut divinam à Superiore expositam induat.

9 Quiverò se totum penitus immolare vult Deo, præter voluntatem, intelligentiam quoque (qui tertius & summus est gradus Obedientiæ) offerat necesse est; ut non solum idem velit, sed etiam ut idem sentiat, quod Superior, ejusque judicio subjiciat suum, quoad potest devota voluntas intelligentiam inflectere. Quæ vis animi, tametsi non eà, quâ voluntas pollet, libertate prædita est; atque ipsâ naturâ fertur ejus assensus in id, quod sibi veri speciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus videlicet cognitæ veritatis evidentia vim illi non infert, potest voluntatis pondere in hanc potius, quam in illam partem inclinari. Quæ res cum incidunt, debet, quisquis Obedientiam profiteretur, inclinare sese in sententiam Superioris. Etenim cum Obedientia sit quoddam holocaustum, quo totus homo sine ulla profus imminutione Conditori suo, ac Domino per manus ministrorum in caritatis

igne immolatur ; cumque sit eadem, renuntiatio quædam integra, per quam omni suo jure sponte decedit religiosus, ut divinæ providentiæ Superioris ductu gubernandum ac possidendum ultro sese addicat ac mancipet ; negari non potest, quin Obedientia comprehendat non solum executionem, ut imperata quis faciat ; & voluntatem, ut libenter faciat ; sed etiam judicium, ut quæcumque Superior mandat ac sentit, eadem inferiori & recta & vera esse videantur, quatenus, ut dixi, vi suâ potest voluntas intelligentiam flectere.

10 Utinam hanc mentis, ac judicii Obedientiam ita & intelligerent homines & exercerent, ut grata Deo est, ac omnibus, qui in religione vivunt, necessaria. Nam ut in corporibus globisque cælestibus, ut alius alium afficiat moveatque, requiritur, ut certâ quadam convenientiâ & ordine inferior orbis superiori subjiciatur ; sic in hominibus, cum alter alterius auctoritate movetur (quod per Obedientiam fit) oportet, ut is, qui ab alterius nutu pender, sublerviat & obsecundet, ut virtus ab imperante ad eum derivetur & influat. Hæc autem obtemperandi, obsecundandique ratio constare non potest, nisi voluntas ac judicium inferioris cum Superioris voluntate ac judicio congruat.

11 Iam verò si finis & causa Obedientiæ spectatur, quemadmodum voluntas, ita & judicium

dicium in eo, quod nobis convenit, decipi potest: ergo licuti, ne voluntas erret, cum Superioris voluntate conjungitur; sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiam conformanda est. *Ne imitaris prudentiæ tuæ*, sacræ litteræ movent. Atque in rebus etiam humanis censent Sapientes, verè prudentis esse, suâ ipsius prudentiâ minimè fidere, præsertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato ferè boni iudices esse non possunt. Quòd si in rebus nostris, alterius etiam non superioris, iudicium atque consilium nostro anteponendum est; quantò magis ipsius Superioris, cui nos, ut Dei vicem gerenti, ac divinæ voluntatis interpreti, moderandos tradidimus? In causis verò, personisque spiritualibus eò major etiam cautio proculdubio est necessaria, quò gravius est spiritualis viæ periculum, cum sine frenis consilii discretionisve in eâ decurritur. Quà de re commodè Cassianus in Collatione Abbatis Mosi ait. *Nullo alio vitio tam præcipitem diabolus monachum pertrahit ac perducit ad mortem, quàm cum neglectis consiliis Seniorum, suo iudicio persuaserit, definitionique confidere.*

Prov. 3. 5.

Coll. 2.
c. 11.

12 Prætereà, nisi hæc Obedientiæ iudicii existat, fieri non potest, ut vel consensus voluntatis, vel executio talis sit, qualem esse oportet. Naturâ enim ita comparatum est, ut animi nostri vires, quæ appetitivæ dicun-

tur, sequantur apprehensivas : & nisi adhibita vi, voluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod si forte quis aliquo temporis spatio obediat per communem illam apprehensionem, quæ censetur perperam etiam præcipienti parendum esse; certe id stabile ac fixum esse non potest. Atque ita perseverantia deficit, vel saltem Obedientiæ perfectio, quæ in promptè & alacriter obediendo consistit : non enim ibi potest esse alacritas ac diligentia, ubi est animorum sententiarumque dissensio. Perit etiam exequendi studium & celeritas, cum ambigitur, expediat necne, facere, quod iubemur : perit celebris illa Obedientiæ cæcæ simplicitas, cum apud nos ipsos in quæstionem vocamus, recte præcipiatur, an secus; atque etiam fortasse damnamus Superiorem, quod ea mandet, quæ nobis non ita jucunda sunt : perit humilitas, quoniam etsi ex altera parte paremus, ex alterâ tamen nosmetipsos Superiori præferimus : perit in rebus arduis fortitudo : perit denique (ut summatim complectar) virtutis hujus vis omnis ac dignitas. Succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, aliaque vitia non sane levia, quibus Obedientiæ pretium ac meritum prorsus extinguitur. Itaque S. Bernardus, de iis, qui graviter ferunt imperata minùs sibi suavia,

sic

fic ait, *Hæc si molestè cœperis sustinere, si dijudicare Prælatum, si murmurare in corde; etiam si exteriùs impleas quod jubetur, non est hæc virtus patientiæ, sed velamentum malitiæ.* Quod si pax & tranquillitas animi quæritur, certe hac non fructur is, qui habet intra sese causam perturbationis atque tumultus, dissensionem videlicet judicii proprii ab Obedientiæ lege.

Serm. 3. de
Circumcis.

13 Atque idcirco, tuendæ concordiæ causâ (quæ societatis omnis est vinculum) tantopere hortatur Apostolus, *ut id ipsum omnes sapiant, & dicant;* nimirum ut consentientibus & judiciis & voluntatibus, mutuo foveantur & conserventur. Iam si unum eundemque oportet esse membrorum sensum & capitis; facile cernitur, utrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atque ex his quidem, quæ dicta sunt hactenus, satis apparet, Obedientia judicii quam sit necessaria.

Rom. 15. 5.
1 Cor. 1. 10.
2 Cor. 13.
11.
Phil. 2. 2.

14 Quam vero sit eadem ipsa perfecta, grataque Domino, inde primum ostenditur, quod per eam præstantissima pars hominis ac pretiosissima Domino consecratur: deinde quòd Obediens ita fit holocaustum vivum, gratumque Majestati divinæ, cum nihil sui met omnino retineat: postremo, quod magna est hujus certaminis difficultas: frangit enim sese Dei causa Obediens ipsemet, resistitque

naturali propensione, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendam sequendamque sententiam. Ex his igitur rebus efficitur, ut Obedientia, tametsi propriè voluntatem perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptam ac paratam, nihilominus ad intelligentiam quoque ipsam, ut diximus, pertinere debeat, eamque inducere ad sentiendum id ipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, ut omnibus connixi viribus, & voluntatis & intelligentiæ, ad executionem celerem atque integram veniamus.

15 Videor mihi vos (Fratres carissimi) audire dicentes, de virtutis quidem hujusce necessitate jam non ambigere; illud verò ut cognoscatis vehementer optare, quo pacto ad ejus perfectionem pervenire possitis. Huic ego quæstioni cum S. Leone ita respondeo: *Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus:* modò non desit vobis humilitas, non desit mansuetudo, non utique deerit Deo benignitas ad vos adjuvandos, ut quæ sibi promisistis, ea præstare possitis, animo non solùm æquo, sed etiam libenti.

16 Præterea vobis tria nominatim propono, quæ ad Obedientiam judicii comparandum multùm juvant. Primum illud est, ut, quemadmodùm initio dixi, non intueamini in persona Superioris hominem obnoxium

erro-

erroribus atque miseriis ; sed Christum ipsum, qui est sapientia summa, bonitas immensa, caritas infinita, qui nec decipi potest, nec vos vult ipse decipere. Et quoniam conscii vobismet estis, vos Dei amore jugum Obedientiæ subiisse, ut in Superioris voluntate sequenda, voluntatem divinam certiùs sequeremini ; nolite dubitare, quin pergat fidelissima Domini caritas, eorum ministerio, quos vobis præfecit, vos deinceps gubernare, & rectis itineribus ducere. Itaque Superioris vocem ac iussa, non secus ac Christi vocem excipite. Siquidem Apostolus etiam in hanc sententiam scribens ad Colossenses, cum ad obtemperandum Præpositis subditos adhortatur, ait : *Quodcumque facitis, ex animo operamini, sicut Domino, & non hominibus ; scientes quòd à Domino accipietis retributionem hereditatis. Domino Christo servite.* Sanctus vero Bernardus, *Sive Deus*, inquit, *sive homo, Vicarius Dei, mandatum quodcumque tradiderit, pari profectò obsequendum est cura, pari reverentiâ deferendum ; ubi tamen Deo contraria non præcipit homo.* Atque ita, si non hominem externis oculis, sed Deum inspexeritis internis, haud sanè grave fuerit vobis, voluntates vestras atque iudicia conformare ad eam regulam actionum vestrarum, quam ipsimet elegistis.

Coloss. 3.
23.

In tract. de
Præcepto,
& dispensat.
cap. 12.

17 Altera est ratio, ut, quod Superior

mandat vel sentit, defendere semper apud animos vestros studiosè nitamini, improbare autem nequaquam. Atque ad eam ipsam rem proderit, bene animatos affectosque esse ad id omne, quod ipse iusserit: sicut enim fiet, non solum ut sine molestià, sed etiam ut cum voluptate, lætitiæque pareatis: nam (ut est apud S. Leonem) *Non dura ibi necessitate servitur, ubi diligitur, quod jubetur.*

Serm. 4. de
jejunio fe-
ptimi men-
sis.

18 Postrema subjiciendi iudicii ratio est, cum facilior tutiorque, tum etiam apud sanctos Patres in more posita, ut statuatis vobiscum ipsi, quidquid Superior præcipit, ipsius Dei præceptum esse & voluntatem: atque, ut ad credenda quæ Catholica fides proponit, toto animo assensuque vestro statim incumbitis, sic ad ea facienda, quæcumque Superior dixerit, cæco quodam impetu voluntatis parendi cupidæ, sine ulla prorsus disquisitione feramini. Sic egisse credendus est Abraham, filium Isaac immolare iussus. Sic novi Testamenti tempore aliqui è sanctis Patribus iis, quos commemorat Cassianus, ut Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat utilitæ esset an inutile; ut cum aridum lignum tanto ac tam diuturno labore per annum irrigavit: nec utrum fieri posset, necne, ut cum conatus est tam ex animo ingens faxum

Gen 22.

Lib. 4. c. 24.
& 26.

apud saxum solus dimovere loco, quod ne multi
 impro quidem simul homines impellere potuissent.
 Quod Obedientiæ genus ipsis interdum mi-
 affe- raculis divinitus comprobatum videmus. Nam
 julle- (ut alios taceam, quos ipsi non ignoratis)
 mole- Maurus, S. Benedicti discipulus, mandato Su-
 iaque- perioris lacum ingressus, nec mersus est: alius
 Nov- quidam à Superiore jussus lænam ad se du-
 quæ- cere, illam cepit atque perduxit. Est igitur hæc
 est, ratio subjiciendi proprii judicii, ac sine ulla
 apud questione fanciendi & collaudandi apud se
 tuans quodcumque Superior jusserit, non solum
 ræci- sanctis viris usitata, sed etiam perfectæ Obe-
 anta- dientiæ studiosis imitanda omnibus in rebus,
 obla- quæ cum peccato manifesto conjunctæ non
 e re- sunt.

Gregor. 2.
 dial c.7.
 In vitis Pa-
 trum lib.5.
 libel. 14.
 n. 4.

19 Nec tamen idcirco vetamini, si quid
 forte vobis occurrat, à Superioris sententia
 diversum, idque vobis (consulto suppliciter
 Domino) exponendum videatur, quo minus
 id ad Superiorem referre possitis. Verum in
 hac re ne vos amor vestri, judiciumque deci-
 piat, ista cautio est adhibenda, ut animo sitis
 & ante, & post relationem æquissimo, non so-
 lum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur,
 vel suscipiendam vel deponendam; sed etiam
 ad approbandum, rectiusque putandum, quid-
 quid Superiori placuerit.

20 Atque hæc, quæ de Obedientia dixi-
 mus, æque privatis erga proximos Superio-
 res,

res, atque Rectoribus Præpositisque localibus erga Provinciales, Provincialibus erga Generalem, Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suum in terris Vicarium, observanda sunt: sic, ut & ordinum perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur & caritas, sine quâ nec Societatis nostræ, nec alterius cuiuslibet sodalitiî posset recta gubernatio conservari. Nimirum hoc modo Providentia illa divina, *disponit omnia suaviter*, infima per media, media per summa, suos ad fines cuncta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis unius Hierarchiæ ad aliam subordinata series: hinc & cælestium, & aliorum omnium, quæ cœntur, corporum certis locis ac sedibus inter sese apta connexio, quorum conversiones ac motus ab uno movente supremo gradatim omnes usque ad infimos ritè proveniunt. Idem in terris cum in omni civitate bonis institutâ legibus, tum verò in Hierarchia Ecclesiastica cernitur; cuius omnia membra & functiones ab uno generali Christi Domini. Nostri Vicario derivantur. Et quò accuratiùs hæc dispositio & collocatio custoditur, eò rectior est gubernatio & melior. Contrà verò huius ordinis negligentia, quam gravia incommoda multis hominum societatibus importentur, nemo non videt. Atque idcirco in hac, cuius mihi nonnullam procurationem ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc virtutem

Sap. 8.

exerceri, vigereque percipio, quasi in ea Societatis nostræ bonum ac salus universa consistat.

21 Quæ cum ita sint, ut unde exorsa est, ibidem terminetur epistola; vos ego per Christum Dominum Nostrum obtestor, qui sese nobis non modò præceptorem, sed etiam exemplar præbuit Obedientiæ, ut ad eam virtutem toto pectore incumbatis, & gloriosæ victoriæ appetentes atque avidi, vosmetipsos superare, id est, excelsiorem & difficiliorem animi partem, voluntatem, dico, atque iudicium expugnare & subjicere studeatis: quò Dei Domini Nostri solida veraque cognitio atque amor vestros ad se animos penitus trahat, totoque vitæ hujus, & quasi peregrinationis curriculo usque eò gubernet ac regat, dum vos demum, aliosque complures, vestra opera exemploque adjutos, ad ultimum & felicissimum finem, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducât. Vestris ad Deum precibus me valdè commendo. Roma VII. Kal. Aprilis, M. D. LIII.

Omniùm servus in Domino,

IGNATIVS.

EPI-

E P I S T O L A

S. P. N. I G N A T I I,

Ad Patres & Fratres Societatis
I E S V, qui sunt in Hispania.

DE PERFECTIONE RELIGIOSA.

Gratia & amor æternus I E S V C H R I -
S T I Domini Nostri, sit semper
in favorem & auxilium vestrum.
Amen.

I SÆpe, cum litteris Fratris nostri Simo-
nis, tum à Sanctacrucè, de vobis nuntios
accepi. Neque Deum fugit, bonorum omnium
fontem, quantam lætitiâ animo & consola-
tionem hauserim, cum quibus stimulis Divi-
na Majestas vestra in virtutem studia incitaret,
accepi. Quod etiam in his plagis tanto à ve-
stris locorum intervallo & longinquitate dis-
junctis, magno est multis animo & exemplo.
Atque illud quidem omni vero germanoque
Christiano, meritissimo jure, lætandum intel-
ligo, cum & Dei creatoris nostri gloriam quan-
tam

tam maximam honoremque diligere, & ipsius imaginis, quam pretioso sanguine unigeniti Filii sui redemit, utilitate emolumentoque gaudere, communi omnes obligatione teneamur: mihi vero in primis in Domino lætandum, qui non modò nulli in hoc genere cedere, sed peculiari etiam amore vestri ardere & flagrare debeam. Sit laus & gratia Deo Creatori nostro, ex cujus infinita liberalitate & munificentia, bonorum omnium ratio gratiæque redundat. Faxit Divina Majestas, ut suus ille fons divinæ misericordiæ, largiori in dies perennitate scaturiat, ut quod in vobis clementer inchoavit, assidua accessione, cumuloque perficiat. Nec verò dubito, quin summa ejus bonitas, immensus amor, caritasque paterna (quæ ad perfectionem nobis sponte largiendam, quam nos ad eandem vestigandam paratior est) ad egregios exitus sua cœpta perducatur: quod si secus haberet, æternus ejus Filius ad eam perfectionem, quæ à sola ipsius benignitate dependet, nequaquam in hæc verba nos hortatus fuisset: *Estote perfecti, sicut Pater vester cælestis perfectus est*: ut quod

Matth. 5.
48.

Quo

Quo sanè in genere committendum non puto, ut qui vestrum in hoc virtutis stadio, bravii studio gratiaque decurrunt, non eos suis aculeis incitandos suscipiam. Quamobrem vestrum est ad acquirendam virtutem, vestram omnem operam industriamque convertere; si quam non modò in vestro regno, sed alibi passim, in multorum animis expectationem concitastis, sustinere velitis: qui cum vobis interioriùs & exterioriùs, suæ præfidiis gratiæ undequaque vallatis, & peculiari quodam favore dotatis, benignè Deum facientem aspiciant, à vobis non immeritò insignem quemdam fructum, & extraordinarium expectant.

2 Et verò, quem tanta, quanta vos servienti Deo obligatio devincit, vulgari labore & famulatu non est contentus, qui par quidem obligationi ante vestram vocationem fuisset, quia quod tunc temporis non in minimis erat ponendum, jam certè vobis in nihilum vertetur. Neque enim Deus vos solùm eduxit, *De tenebris in admirabile lumen suum*; & *transtulit in regnum Filii dilectionis suæ*, quod cum aliis fidelibus vobis voluit esse commune; verùm etiam ut meliùs puritatem studiumque rerum ad suum obsequium pertinentium tueremini, è voragine illa gurgiteque mundano vos amanter extraxit: non solùm ut ne vestra salus & innocentia in discrimen veniret in mediis procellis & tempestatibus iis, quas nunc bonorum &

& opum, nunc honoris & gloriæ, nunc voluptatum avidissimus turbo, ac importunus metus naufragii & jacturæ, excitare consuevit; sed etiam insuper ut ne vestrum animum humanæ res viles atque labiles irretitum tenerent, & vestrum cor in varias partes distractum occuparent; quò gloriæ divinæ, quò vestræ salutis, quò auxilio proximi, (quem in finem vos condidit) vos totos certatim penitusque dedatis. Tametsi autem quidquid Christiana doctrina complectitur, ad eum vos finem dirigat & perducatur; nihilo tamen secius vos eò vocavit, ut ad Dei gloriam, proximique salutem jure sacrificium vos exhibeatis: ejus bonum & progressum spiritualem, non tantum exemplis, desideris, internis orationibus assidue procurando; sed mediis etiam & instrumentis externis, quibus ut alter alteri succurreret, & proximum juvaret, divina providentia præcepit. Atque inde videre licet, ad quàm celsum, nobile, & regale genus vivendi vos extulerit; cum nec in hominibus, nec in ipsis Angelis, quàm in se Deum magnificè laudare, & ejus res creatas, pro earum captu, ad ipsum convertere, nullum exercitium officiumque sublimius reperiri possit.

3 Gaudete igitur, & infinitas agite Deo gratias pro tanto beneficio: cui utcuinque partes ut esse possitis, particularis gratiæ ab ipso auxilium opemque postulate. Nam magna certè

certe vobis opus est diligentia , ut tantum finem assequi valeatis. Quæ retro sunt, quæso, in gratiam I E S U C H R I S T I obliviscimini: & quasi nunc primum tam longum iter suscipere-
retis , virtutis viam indefesso progressu alacriter metimini : & in bonis vestris sanctisque exercitiis ab omni tepore atque pigritia , tamquam ab hoste capitali abhorrete. Illos fibi quisque ad imitandum proponat , quos diligentia insignes & magnanimitate videbit. Cavete, ne filii hujus sæculi majori cura & sollicitudine in caducarum rerum , quam vos æternarum assecutionem, incumbant. Pudeat, quod in mortem illi , quam vos in vitam , citiori gradu ferantur. Viles, abjectos, imbelles vos, ignavosque putate , si vel unus in Aula reperiat, qui ut terreni Principis favorem nescio quem , & gratiam aucupetur , ipsius nutibus diligentius serviat, quam vos, ut gratiosi apud cælestem Regem , Imperatoremque evadatis : & si in bello miles generosius pugnet ut victoriam obtineat , futilem gloriam colligat , exuvias consequatur , quam vos ut de vobis victoria strenue parta , æternam gloriam in cælesti regno consecuti triumphetis. Quocirca per I E S U M C H R I S T U M vos oro & obtestor, ut nullum unquam in divino servitio teporem admittatis : quandoquidem , *Arcum frangit intentio, animam remissio:* & contra, ut testatur

Prov. 13. 4. *læcra pagina , Anima operantium impinguabitur.*

Fovete semper in sinu cordis vestri vividum quemdam sanctumque fervorem ad quosvis pro virtute exantlandos labores : quia rarum aliquod & eximium facinus , sexcentis vulgaribus minutisque antecellit : ad quem enim virtutis granum multis annis piger non potest adrepere, exigua temporis intercapedine, diligens mirabiliter volat.

4 Certum est etiam pigros , quod seipfos non vincant, nec ad animi pacem, nec ad perfectam unquam ullius virtutis possessionem venire ; cum tamen diligentes utrumque paucis diebus facile consequantur. Eodem accedit, usu ipso & experientia patere, non ignavos & tepidos, sed ardentis & gnavos in obsequio divino animi pace & tranquillitate potiri. Et merito quidem : dum enim in victoria sui ipsorum laborant, ut amoris proprii se à vinculis laxent, usque ab imis fibris mœstiam, mœrorem, aliosque turbulentos motus animi evellunt, & sensim sine sensu virtutum habitudines suis animis induunt, à quibus parati, quasi natura duce, deinceps operantur, & ad sanctam à Deo percipiendam lætitiâ consolationemque parantur : quia *Vincenti dabitur manna absconditum.* At vero contra, negligentia & tepiditas semper mœstos pariunt ignavo labores, quod illorum causam, amorem nempe proprium, non procul amandet, nec bonis operibus Dei gratiam mereatur.

Apoc. 2. 17.

Nullum ergo laborem in bonis omnibus, laudabilibusque exercitiis detrectare debetis: quia vel in hac vita, in studio perfectionis religiosæ, & in constanti bonorum operum & virtutis exercitio, sancti fervoris fructum degustandum capietis. Deinde si mentis oculos in gloriæ æternæ præmium mercedemque jaciamus, nullo negotio nobis illud Apostoli in ani-

Rom. 8. 18. mum inducemus: *Non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ reve-*

2 Cor. 4. 17. *abitur in nobis: quia, Quod in præsentibus est momentaneum & leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in nobis.*

5 Quòd si in mundo, in Christianis omnibus, qui Dei cultum & obsequium profitentur, fervor ille elucere videtur; quanta vos tandem manet in cælo corona, si ad vestram vocationem vos totos fingatis; cujus tota ratio non in eo solùm consistit, ut ipsi apud Deum in famulatu simus, sed ut alios multos ad eundem trahamus? De illis enim sic scripturæ loquuntur: *Qui ad justitiam erudiunt multos, quasi stellæ fulgebunt in perpetuas æternitates.* Quod in illos convenit, qui & in ipsa spiritualium armorum tractatione, & in solerti ad illa præparatione, diligentia quàm maximâ sua munera exequentur. Neque enim sufficit opera per se bona facere, sed benè facere: cùm unus ex Prophetis dicat: *Ma'edictus, qui facit opus Domini negligenter.* Et Apostolus:

Dan. 12. 3.

Hier. 48.
10.

Qui

Qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium. Item: *Non coronatur, nisi qui legitimè certaverit.* Quod de illis dicitur, qui dum adhuc in vivis verlantur, ne latum quidem unguem de officio discedunt. At præter omnia velim unumquemque vestrum cum zelo gloriæ Dei, proximorumque salutis, I E S V C H R I S T I Salvatoris nostri puro & sincero amore lucere.

1 Cor. 9. 24.

2 Tim. 2. 5.

6 Ad quem finem estis vocati, infractis animis enitimini; cum tot ejus causa vobis à Deo auxilia & instrumenta suppetant. Hæc instrumenta sunt omnia gratiæ dona spiritualia, quibus nos in omni bono opere, nos, inquam, à natura ipsi adeò adversos, rebelles, contumaces, hæcenus prævenit & prævenire dignatur: hæc instrumenta sunt, incredibiles promissiones suæ gloriæ, ut communionem suæ immensæ præstantiæ, quod ipse est naturâ, nos gratiâ evadamus: instrumenta denique, tota ista rerum universitas est; cum non solum quæcumque subter, sed etiam super orbem cælestes sunt, illæ nimirum omnes divinæ mentes, cælestesque Hierarchiæ nostris sint ab eo ministris destinatæ: *Omnes enim sunt administratorii spiritus, in ministerium missi propter eos qui hereditatem capient salutis.* Quod si omnia hæc instrumenta sufficere non videantur, se ipse instrumentum præstitit, cum pretium nostræ salutis, in cruce se obtulit; & in augustissimo Eucha-

Hebr. 1. 14.

ristiæ Sacramento in viaticum , & ducem hujusce mortalis peregrinationis se dedit. Heu, quid illi sufficiat , cui non tot bona & incitamenta sufficiant , ut ad sui Principis se obsequium componat? Et ut ad hoc majori promptitudine & alacritate curandum pluribus nominibus nos obstrictos haberet , posthabita quodammodo suæ infinitæ gloriæ , qua fruebatur , præstantia , ut eandem nobiscum aliquando communicaret , tanto beneficio nos indignos affecit ; nostris miseriis se onerans, ut nos illis levaret ; seipsum vendi volens , ut nos redimeret ; infamari , ut gloria donaret ; pauper esse, ut ditaret ; usque adeo denique infamem mortem sibi deligere , ut nobis immortalem & beatam vivendi rationem impertiret. Itaque si vinculis obligationis tantæ vos ligatos videtis , & ad ejus servitium accretionemquæ gloriæ toto pectore aspiratis ; in hoc vos tempore versari habetote , quod etiam atque etiam industriam vestram zelumque requirit. Videte , quantulus honor divinæ Majestati in præsens habeatur, veneratio exhibeatur , obedientia præstetur. Imò vero cum intimo maximoque dolore diligenter videte , in quantâ ubique gentium ignorance versetur , nomen ejus blasphemis vocibus proscindatur ; & IESV CHRISTI sempiternæ Sapientiæ doctrina contemnatur , vita repudietur , pretium sanguinis vilescat , & quadam ratione , quan-

tum in nobis est, penitus perdat, & in nihilum occidat. Tanta illorum paucitas; qui ad salutem utantur.

7 Videte vestrum proximum tamquam imaginem sanctissimæ Trinitatis, ipsius gloriæ capacem, cui totus orbis, utpote templo sancti Spiritus, membro IESV CHRISTI, pretioso ejus sanguine redempto, famulatur; videte inquam, proximum, quot & quantas misérias incurrat, in quibus tenebris ignorantiae jaceat, quibus terrestrium desideriorum, vanarum opiniorum, impotentium appetituum procellis obruatur; quot & quantorum hostium impressione laceslamur & impugnemur, cum periculo perdendi non reculas caducas & perituras, sed regnum gloriæ & felicitatem æternam; & simul incidendi in pœnas intolerabiles & supplicia sempiterna: videte, inquam, ut IESV CHRISTI gloriam, honoremque defendere, & proximi salutem procurare debeatis: & certe videbitis, quanta ad quoscumque suscipiendos labores præparatio sit adhibenda, ut apta ad eum finem vos divinæ gratiæ instrumenta præstetis, præsertim cum tam rarum sit bonorum operariorum genus, qui quærant, non quæ sua sunt, sed quæ IESV CHRISTI.

8 Atque eo consilio ita locutus sum, ut vos excitarem; & ad eorum qui parum festinant, tarditatem cursus, pernicitatem adjungerem;

non ut in aliud extremum minus cauti fervoris vos impellerem : nam ex tepore pariter & fervore nimio, morbi animi proficiscuntur : *Rationabile obsequium vestrum*, inquit Apostolus : *Rom. 12. 1.* & regius Propheta, *Honor Regis iudicium dirigit*; scilicet discretionem : & in Levitico divinitus *Levit. 2. 13.* præcipitur : *In omni oblatione tuâ offeres sal.* Et verò hostis ille noster nullâ re magis caritatem extinguit, quàm immodico & inconsiderato in virtute progressu. *Ne quid nimis*, ait parœmia. Quod cum in omnibus, tum etiam in iustitiæ, ut monet Sapiens, rationibus observandum. sic enim : *Noli esse justus multum.* *Eccl. 7. 17.* Quæ si regula & moderatio absit, bonum in malum definit, & virtus in vitium: ac inde, incommoda quæ cum mente illius, qui per extremum illud, iter facit, depugnant, alia ex aliis quàm plurima enascuntur.

9 Primum illorum est, diu illum Deo servire non posse, ut equis accidit, qui post nimium iter in cursu fatiscunt. Sic sæpè usu venit, aliorum operas nostri gratiâ impediri, cùm nostras aliis præstare deberemus. Alterum est, illum sibi moderari non posse, qui nimias celeritates præcipitanter suscipiat. *Prov. 13. 11.* *Nam substantia festinata minuetur*, ait sacra pagina. Atque ita æstus & præcipitatio caput ruinæ est. *Prov. 19. 2.* *Qui enim festinus est pedibus, offendit.* Tertium est, illi curæ non esse, periculo nimii & insolentis oneris suam navem liberare. Quia
fi

si periculosum est, illam ad portum fortunatum appellere, non minoris periculi & discriminis est, tantum illi pondus atque onus imponere, ut necessariâ depressione subsidat. Quartum est, novum hominem, non autem, ut par erat, veterem crucifigi, cum præ debilitate, exercendæ virtuti vacare non possit. Atque ex S. Bernardo, per immodicum illum fervorem quatuor nobis injustè subripiuntur, nimirum, *Corpori effectus, animo affectus, proximo exemplum, Deo honor*: ut qui ita se gerit, tamquàm sacrilegus, quòd templum Dei vivum tam malè habuerit, illorum omnium sit, quæ attigimus, reus; & rationem Deo reddere teneatur. Ad hæc suum proximum bono fraudat exemplo, quòd unius casus ceteris sit terrori, & multorum fervori in viâ virtutis teporem adspergat, & ita proximo offendiculum pariat. Quamobrem idem Sanctus hujuscemodi hominem, reum veritatis, & inimicum pacis nominatim proclamat. Prætereà genus illud hominum arrogans, superbum, gloriosum esse solet, & in judicio suo ceteris præferendo, & in eo saltem, in quod jus non habet, sibi arrogando, cum in propriâ causâ, quod Superioris est, personam velit judicis sustinere. His autem incommodis alia quædam accedunt: nempe tot armorum onus subitur, (quod Davidi contigit in armis Saulis) ut usus nullus illorum

1 Reg. 17.
39.

consequatur: & calcaria quidem, nullum autem frenum indomito equo intractabilique paratur. Ut discretio & prudentia sit opus, quæ, ut optimè D. Bernardus monet, inter utrumque extremum progrediatur. *Bone*, inquit, *voluntati non semper credi expedit, sed frenanda est, sed regenda est, & maximè in incipiente.* Si vero vobis rara & inventu difficilis discretio videbitur, per obedientiam, ad quam confugiendum, ejus defectum ad securitatem supplete. Quod si quis proprio velit adhærere judicio, D. Bernardum audiat: *Quidquid sine voluntate vel consensu Patris spiritualis sit, vanæ gloriæ deputabitur, non mercedi.* Et divini illius refricite memoriam: *Quasi peccatum ariolandi est, repugnare; & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.* Quapropter per obedientiam voluntates vestras & judicia inactate, & nimiam corporis debilitationem vitate.

10 Neque tamen putetis velim, displicere mihi, aut suam apud me laudem non obtinere, quod de vestris per litteras mortificationibus accepimus: siquidem non me præterit, Sanctos olim sanctas id genus insanienti rationes, præsertim suæ conversionis initio, magno suo fructu & progressu virtutis, ad sui victoriam & majorem virtutis acquisitionem adhibuisse: sed illi, qui dante Deo, suæ jam voluntatis & amoris proprii victores evaserunt,

Bernard. ad
Frat. de
monte Dei
de vitâ so-
lit.

Reg. 15.
23.

runt, longe certe satius erit, ut se ad normam moderationemque discretionis componant, nec ab obedientia recedant, quam vobis maxime, & illam pariter commendo virtutem, quæ alias omnes continet, cuique Præcepti nomen Dominus noster fecit his verbis: *Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem.* Neque vero dumtaxat invicem vos perpetuo diligere & amare debetis, sed amorem illum omnibus communicare, excitantes in vobis, quoad ejus fieri poterit, salutis proximi ardentia desideria, & justam illius, ut IESV CHRISTI sanguine & morte redempti, rationem habentes: ut ea præparatione, & internæ caritatis incremento, apta divinæ gratiæ ad cooperationem tam arduam & præstantem convertendi animas ad Deum finem nostrum ultimum, instrumenta evadatis. Neque vos proximo inutiles esse credatis, quamdiu affectiones hujusmodi sentietis: quia præter fructum vestrum, multis modis illi vos fructuosos præbetis: in primis quidem præsentis labore, & illius suscipiendi intentione, cum vos omnino totos ad ejus instructionem & ædificationem formetis. Et enim quando miles egregiis armis ad sua ccepta se munit, nemo laborem ejus ad obsequium sui Principis spectare negaverit, licet ante moriatur, quam vota sua implere potuerit. Itaque ad alias peculiare pietatis rationes, cujusque vestrum est quotidiana se Deo in

Ioan. 15.
12.

proximi salutem, oblatione dicare. Secunda ratio juvandi proximi studio pietatis virtutisque censetur: ex illo enim, ad eos, cum quibus agitis, pari pietate & virtute informandos, magna vobis aptitudo oborietur. In effectiorem naturalium rerum præter communes causas, ut cælum, astra, elementa, peculiaris & proxima (quod usu constat & Philosophiâ) causa necessaria est, quæ formâ simili producendæ sit prædita: perinde id est placitum divinæ Sapientiæ, ut causa proxima, quâ utitur ad aliquem humilitate & caritate exornandum, earundem virtutum ornamentis effulgeat. Itaque dum operam virtuti navatis, simul salutem proximi consulitis. Nam licet ad perfectum absolutumque instrumentum, vitæ sanctimonia scientiaque requirantur; nihilo tamen minùs tum ad percipienda, tum ad communicanda dona sancti Spiritus, multis partibus litteris bona vita antecellit. Tertia ratio est, virtutis vestræ exemplum, ex quâ, non solum per vestras, quæ Dei est gratia, sed per omnes etiam regiones Europæ, bonus odor afflatur. Qui sanctitatis & bonæ vitæ odor, ut in immensum excreseat, sua dona nostrum Dominum vobis conservaturum aucturumque confido. Quarta ratio juvandi proximi (quæ longè & late patet) sanctis desideriis precibusque continetur. Verùm hæc rationes & alias hujuscemodi, quarum non estis necii, melius

melius didicistis ab illis, cum quibus agere & communicare licebit, quàm ego docere aut scribere valeam. Quamobrem multarum rerum scriptione abstinebimus, quibus hoc tractare argumentum possemus: sed cum scribam ex occasione, acceperimque vos aliquid à me litterarum expetere; jam unis ad vos litteris me pariter & vos consolandos putavi. Nihil aliud inpræsentiaram habeo, unum dumtaxat precibus à Deo Salvatore & Domino Nostro suppliciter contendo, ut sicut vos tantâ vocationis gratiâ dignari, & efficaci voluntate vosmetipsos sibi consecrandi, impertiri non dubitavit; sic sua dona donis, & gratiam gratiâ vobis cumulet, ut perpetuè in virtutem crescat, magisque ac magis in suo sancto obsequio ad suam ipsius gloriam, & emolumentum Ecclesiæ, perseveretis. Datum Romæ, 15. Nonas Martias, anno Domini M. D. XLVII.

Vester in Domino Nostro

I G N A T I V S.

E P I-

E P I S T O L A
R. P. N. G E N E R A L I S
I A C O B I L A I N E S

Ad Patres & Fratres Societatis
I E S V, qui sunt in India.

DE MAGNITVDINE SVSCEPTI OPERIS,

Et conservatione spiritus

I N I L L A M I S S I O N E.

Gratia & pax Christi Domini sit
semper in animabus nostris.
Amen.

I E T si minus necessarium videbatur ad
vos peculiariter scribere, (carissimi in
Christo Fratres) cum sæpius ad Superiores de
rebus necessariis litteras demus; quæ autem ad
ædificationem & consolationem Nostrorum
faciunt, communibus litteris mittantur è Lu-
sitania; vobiscum tamen per hæc litteras nunc
temporis colloqui volui, meque ipsum conso-
lari,

lari, in signum amoris erga vos mei : quippe quos omnes in corde, ipsaque anima inscriptos ac penitus impressos gesto ; & quorum causa omnibus nostris injunxi, ut quotidie specialem quamdam orationem faciant, nec modo in Domo Professa & Collegio Romano, verum etiam ubicumque Societas habet in Europa domicilium, oratione & intercessione multorum simul animo unitorum, divina & summa bonitas dignetur vos servos magis ac magis perficere, & aptiora simul utilioraque reddere instrumenta divinæ suæ misericordiæ, ac providentiæ ad conversionem tot animarum è tenebris infidelitatis & peccati, in lucem agnitionis, amoris, & libertatis filiorum Dei ; atque ad eas tota cura juvandas, in hac difficili & plus satis impedita sui servitii via ; ut per eam tuto incedentes, ad ultimum & felicissimum finem, sempiternam scilicet beatitatem, ad quam fruendam cum creatæ tum redemptæ à Christo Domino sunt, possint feliciter pervenire.

2 Magno eos beneficio, & insigni favore (Fratres carissimi) afficit divina bonitas, quos in hanc suam minimam Societatem, à sæculi vanitate vocatos, nova impertit gratia juxta ejusdem Institutum incedendi. Verumtamen, multo peculiarius donum accipiunt, quibus tam bona fors obtigit, ut isthic in excolendo novali Domini elaborent ; sive magnitudinem &

& momentum suscepti operis consideres, sive operariorum in tam sublime opus incumbendum prærogativam, & non minimam dignitatem.

3 Et momentum quidem suscepti operis quantum sit, liquidò constat: agitur enim non solum conservatio, & auxilium Christianorum, qui cum fide sint illustrati, suæ salutis & initium & pignus jam acceperunt (in quod ipsum nos hîc etiam collimamus) verum & aliorum multorum, qui adhuc ceu vilia mancipia sathanæ serviunt, & cum eo filii sunt iræ ac perditionis, vindicatio in statum sanctæ veræque libertatis, & adoptionis filiorum Dei, coheredum Christi Domini Nostri in cælesti regno, & sempiternâ felicitate.

4 Qualis autem & quanta sit operariorum prærogativa, hinc intelligitur, quòd vobis peculiari quodam modo concessum est, non solum multa bona, Deo favente, præstare, sed etiam mala plurima, eodem juvante, pati; & neque paucos neque parvos labores Christi Redemptoris Nostri amore tolerare: ad hæc, præter ingenium, & industriam, vitam quoque ipsam continuis periculis ejus causa speciali quadam divinæ caritatis ratione prodigere, æmulantes in tam sancti charismatis exercitio & merito, ipsos sanctos Apostolos & Discipulos, quorum vestigiis insistitis, portantes nomen ejus coram gentibus, parati vivere

ac mori ad gloriâ divinæ Majestatis, & salutem animarum, quas ille tanto amore dilexit, tantoque pretio æstimavit.

5 Et quamquàm ea caritas, quâ vos diligimus, invidiæ obnoxia neque sit neque possit esse; multos nihilominus hîc ardens tenet desiderium participandi vobiscum tantæ Missionis laborem. Et sanè si eis ea fieret gratia, multos brevî socios in suscepto opere haberetis: verum enim verò mittentur à nobis suo tempore, quotquot Deo libuerit in eum finem deligere, ita tamen ut non pauci supersint ejusdem gloriæ cupidi.

6 Unum hoc possum asseverare (Fratres carissimi) magnam isthîc habere vos solidarum virtutum & perfectæ vitæ consecutandæ obligationem. Mihi enim dubium omnino non est, propè infinitas occasiones, & materiam tantum non continuam offerri vobis, ad virtutes tamquàm aurum in fornace, ita examinandas & purgandas igne laboris & tribulationis, necnon præsentîâ divinâ, quæ ad eos qui tot anxietates sui nominis causâ patiuntur conversa, solet tantò majori copiâ divinas consolationes augere, quantò major est humanarum inopia. Quod verò ad illud attinet, quò vestri labores respiciunt in conversione & conservatione multarum animarum, tantò utiliora efficacioraque instrumenta divinæ manus ac potentiæ eritis, quantò majori cum puri-

puritate, humilitate, obedientia, patientia, & caritate, patiemini vos ab ea possideri, duci, & gubernari. Id porro persuasum vobis esse debet, non modo socios, verum etiam externos, intentis in vos esse oculis, quibus omnibus non consolationi dumtaxat, sed auxilio etiam esse debetis, ut omnes magis ac magis anime-mur, & crescamus in divino obsequio, cum vestræ virtutis typo, sanctique laboris, quem Christi causa subitis, exemplo.

7 Præterea (Fratres carissimi) quamquam zelo divinæ gloriæ, & siti salutis animarum, debeatis semper crescere interius, & foris mente conceptum ardorem patefacere operibus caritatis & misericordiæ erga proximos; nihilominus in fatigando atque afflicto corpore, ne videlicet opprimatur, certæ mensuræ ratio servanda; & bilancis æquum examen tenendum est; & ad conservationem spiritus aliquid temporis pia sollicitudine expendendum. Et quandoquidem vos ipsos Deo Creatori ac Domino nostro tamquam hostias vivas obtulistis, ut totum id quod in vobis est, impendatis in ea quæ ipsius attingunt servitium & gloriam, auxiliumque animarum; mementote sic ea facienda, ut & corpus diu ferre possit laboris molestiam, non omissa cura sanitatis, viriumque necessariorum; & anima sui ipsius oblita non dormitet in iis quæ sua sunt, ut ad ea quæ aliorum sunt, plus satis attendat: quan-

do nequidquam univcrsum mundum lucratur, qui animæ suæ detrimentum patitur, juxta ea quæ asseruit Christus Dominus noster. Ipsa porro quo majorem faciet in virtute & perfectione progressum, tanto aptior ad auxilium aliarum futura est.

8 Eam ob rem, valde caute ambulandum vobis est in medio nationis pravæ atque perversæ, ut omnem puritatem in eâ conservetis: & quânto plus deest de septis domesticis, vigilantia Superiorum, ordine, ac regulis Societatis (quæ omnia exacte servari à vobis nequeunt) tanto majori curâ & sollicitudine supplendum sancto timore & amore Dei, diligenti observatione votorum substantialium, & ceterorum omnium, quæ Instituti nostri cum sint, commode observare poteritis: necnon aliqua recollectione, quæ quotidie faciendâ est per orationem, examen conscientiæ & rationis conversandi cum proximo. Si tamen ita obruantur occupationibus, ut per eas nullus relinquatur locus attentioni quotidianæ, tempore ad id præscripto; potestis nihilominus levi negotiorum interruptione, spatium aliquod sumere; & frequenti memoria Dei, atque mentis ad eundem elevatione, quamquam brevi, supplere continuationem exercitiorum, quæ solent fieri quando commode licet per necessitatem proximorum.

9 Porro unum illud est necessarium cogitare,

D

tare,

50 *Epist. R. P. N. IACOBI LAINES De Ind. Miss.*
tare, cum tantâ occupationum turbâ dandos
nihilominùs quotannis aliquot dies, quibus
longè à nobis positi, atque ad conversionem &
conservationem Christianorum attentè possitis
vos colligere, vobis attendere, renovare spi-
ritum, animum confirmare, & vestræ conver-
sationis rationem attentâ mentis acie confide-
rare, si fortè aliquâ in re perfici queat, ad ve-
strum majus bonum, & augmentum divinæ
gloriæ, communicando quidquid commodè
potest cum Superioribus, ipsisque obediendo
cum quantâ maximâ fieri poterit perfectione.
Hoc enim pacto vos totos tradetis divinæ sa-
pientiæ, in sanctissimo ejus obsequio dirigen-
dos, ut certus sum vos facere, & suavem pater-
namque in vestris rebus providentiam experi-
ri. Quapropter totâ mente supplico infinitæ
illi ac summæ bonitati, ut eam continuo sen-
tatis, vestrumque omnium peculiari prote-
ctione curam habeat; vobisque sanctam suam
impertiat benedictionem, cum quâ in virtute
crescatis, numero, & fructu sui sancti servitii,
& omnibus ubicumque gentium constitutis
suam gratiam largiatur, ut semper agnoscatis
impleatisque sanctissimam ipsius voluntatem.
Vestris ad Deum precibus me valdè commen-
do, cum omnibus qui hinc sunt Fratribus. Ro-
ma, XII. Decembris, M. D. LVIII.

Servus in Christo

IACOBVS LAINES.

EPI-

EPISTOLA

B. P. N.

FRANCISCI BORGIAE
GENERALISAd Patres & Fratres Provinciæ
Aquitaniæ.DE MEDIIS CONSERVANDI SPIRITVM
Societatis, & vocationis nostræ.

Pax Christi, &c.

I **A**Dventus PP. Procuratorum occasio-
nem lætitiæ & jucunditatis in Domino
magnam mihi præbuit: cum ex eorum rela-
tione magis agnoverim providentiam singula-
rem, qua divina Majestas tuetur & auget hu-
jus vineæ suæ fructus: quæ licet novella, &
non ita pridem confita sit, extendit tamen pal-
mites usque ad mare. Quò verò in dies magis
propagatur, èd clarius perspicere licet, eam
futuram ut granum sinapis, quod humili stirpe
& tenui semine, tam brevi in tantam arborem
crevit, quanta magna nostra cum voluptate

Pfal. 1. 3.

miramur. Itaque immortales gratiæ præpotenti Deo agendæ sunt, qui id amoris & studii servis suis impertit, quo omnia quæcumque faciunt, prosperantur, & res multo felicius ex sententia geruntur, quam ab iis unquam expectari potuisset: & quod longe maximum est, quia ex nostris incuriis elicit cautionem, & ex nostris calamitatibus bonorum nobis facit accessionem. Benedictus sit is, qui hanc vineam hoc miserrimo temporum statu ad res tantas instruxit. Benedictus, qui in eam continuis cœli muneribus & beneficiis influit, unde tam ferax ejus propagatio cernitur, quam liberalis fuisse creditur divinæ misericordiæ in ipsius plantatione beneficentia. Sed quia mos est una cum bono semine oriri inimica zizania, pertimescendum est, ne cum adoleverint & multiplicatæ fegetes terræ nostræ fuerint, major atque amplior fiat invidia, & confortetur malitia hostis, nunquam ab inferenda calamitate quiescentis. Proinde cura quam maxima per vigilandum est, ne quâ aditum zizaniorum satori, per quem fegetes salvæ esse non possunt, ad agrum nostrum faciamus.

2 Quocircà & pro onere quod sustineo, ac officio quod caritas exigit, *Ne sceleris arguar, si reticero*, visum est quam brevissimè aliqua præmonere; quæ tametsi modò minimè esse necessaria videbuntur, non defuturum tamen puto tempus, quo *Horum meminisse jurabis.*

Nam

Nam eo animo nobis accipienda sunt Dei munera, ut quo illa fuerint majora, hoc gravius ingrati animi culpam metuamus. *Beatus* enim *homo, qui semper est pavidus.* Propterea aliquot fallacias & artes callidissimi hostis aperiam, quibus incautos circumvenire & capere posset, nisi oculos aperiremus, eique nos viriliter opponeremus. *Quia jacula prævisa minus feriunt.* Cum ergo in campum nostrum zizania multis ac variis modis per fraudem induci queant, eo tamen ex capite maxime formidarium, si minime nobis curæ esset spiritum nostrarum Constitutionum retinere in admit-tendis ad Societatem nostram hominibus. Nam si alia intentione procedatur, quam quæ à nostris Constitutionibus requiritur, certissimæ ruinæ porta aperietur. Sane si nulla habita ratione vocationis & spiritus, quo quisque impulsus accedit, litteras modo spectemus, & alia exteriora talenta ac dona, veniet tempus, quo se Societas multis quidem hominibus abundantem, sed spiritu & virtute destitutam mœrens intuebitur: unde existet ambitio, & sc̄sc̄ efferet solutis habenis superbia, nec à quo contineatur & supprimatur habebit. Quippe si animum converterint ad opes & cognationes quas habent, intelligent illi se quidem propinquis & opibus affluentes, sed solidarum virtutum, ac spiritualium donorum copiis egenos ac vacuos. Itaque hoc primum esto

Prov. 28.
14.

consilium, & in capite libri scribatur, ne tandem aliquando experientia doceat, atque utinam nondum docuisset, quod mens demonstratione concludit.

3 Iam verò quando Dei afflatu inspirati, in nostram Societatem admittuntur; æquum est eorum cooperari vocationi, & per animi submissionem altiùs terræ defigere, ac iis officiis sedulò exercere, quæ Domus Probationis sunt propria. Ex bono namque Novitio, bonus existit Scholasticus; atque ex ejus culturæ negligentia sæpè contingit quod edificiis evenire solet; quæ si firmis careant fundamentis, repente corruunt, unaq; cum ipsis omnes sumptuum expensæ pereunt. Alterum enim ex duobus sequetur, aut ut Novitius postquam Scholasticus evaserit, & litteris animum excoluerit, discedat à nobis; aut si maneat, cum neque sit ipse firmiter ædificatus, neque aliis ædificationi, parum quoque Religioni utilis sit futurus. Itaque celeritas illa & festinatio educendi e Novitiatu nondum maturos, damnum est certissimum, quod quo latius serpit, hoc clarius cernitur. Et in quo si obdormiamus, zizaniorum seminator non dormiet.

4 Quapropter bene atque utiliter collocari illud tempus putandum est, quod ad instruendum & efficiendum operarium in vinca Domini utilem confertur: cujus munus tam præclarum & illustre est, ut ad declarandam magnitudi-

tudinem perfectionis, quæ ad illud requiritur, noluerit prius Christus Dominus initium concionandi facere, quam annos triginta natus esset, tametsi ejus sapientia in momento conceptionis æque perfecta fuerit, atque anno ætatis trigesimo. Quo nomine congruenter convenienterque instituta existimari debet exercitatio illorum experimentorum, quæ in Societate ordinaria sunt: quippe cum per illa quisque possit & vires suas probare, & effrenes animi motus domare. Nam si quis illis haudquaquam sedatis, idem qui ante erat, cum Ægyptiis agere cœperit; dubitari non potest, quin jacturam sui facturus sit potius, quam ab iis quidquam in sua emolumenta reportaturus: Itaque Dominus Moyse Ægyptum ingressuro, quòd filios non circumcideret, graviter comminatur, designans conversationem cum Ægyptiis homini non circumciso, nec mortificato plus damni, quam utilitatis afferre solere. Certe si Novitius probationis tempore non imitetur exemplum formicæ, omni studio æstate sibi ad hyemem transigendam frumenta congregantis; non parum jactabitur, cum ingruerit hyems tribulationum, & tempestas tentationum, nisi bene munitus & instructus caritatis, obedientiæ, humilitatis, ac patientiæ præfidiis, quibus comes sit voluntas efficax se despiciendi, & usque ad mortem consequendi Christum crucifixum,

56 *Epistola* B. P. N. FRANC. BORGIAE
ad Dei gloriam & proximorum salutem.

5 Quas ob res non immerito dicere possumus, Domum Probationis Novitiis esse Bethleem, quam domum panis interpretantur; quod ex ea panes verbi Dei petantur, & cibaria parentur ad enavigandum periculosum hujus vitæ mare, quousque ad portum terræ Promissionis, quæ cælestis est Hierusalem, perveniatur. Ideoque experimento deprehendimus, Novitios, qui id studiosius animo considerant, angere & dolere cum è Novitiatu educi se sentiunt, accuratius cogitantes, quam parum virtutibus instructi abeant, quæ sunt panes & cibaria, quibus ad suam quisque navigationem conficiendam opus habet. Qui autem expetunt aut delectantur Novitiatu cito solvi, aperte indicant parum illud sibi perspectum esse, quantopere conférat bene illinc armatos procedere; nihilque ducere præstitutam diem, cum nequaquam vereantur ad illam inermes prodire & imparati. Hos equidem monitos cupio, (faxit autem Deus ne hac monitione egeant) ni sibi ad eam diem providerint, quæ ad Collegia & capeienda studia mittentur, fore ut multum negotii habeant, si priusquam litteris & doctrinis imbuantur, præclare in religiosa simplicitate non fuerint informati, *Scientia enim inflat*, & ab eâ, ejusque argumentis emanant sui existimatio, judicium proprium, opinionum diversitas, &

quod

quod deterius est, inter condiscipulos, atque adeo inter Fratres & Patres nostros divisio. Væ illi, qui hanc primam diem ingrediens non ante senserit se in suis defectibus examinandis facilem & bene versatum, quam ad alienos perspiciendos & notandos descendat. Væ etiam illi, qui insatiabili quadam studiorum voluptate abreptus, nullam temporis partem spirituali profectui ex ipsis colligendo tribuerit; quem non exiguum decerpere solent ii, qui amorem suum omnem projecerunt in eum, à quo est omnis intelligentia & sapientia. Neque vero aliam ob causam disciplinas sectari debemus, quam ut per eas clarius cognoscentes Conditoris nostri magnitudinem, bonitatem, sapientiam, illum vehementius & diligentius diligamus. Id si forte difficile cuiquam videbitur, incumbat modò in eum laborem sæpius, ac in eo se verset: neque adeo laboriosum opus esse comperiet, cum Maria & Martha germanæ sint sorores, quamvis in vitæ ratione non consentiant; & studium litterarum & spiritus fratres censeantur, licet interdum dissimili exercitatione segregentur. Neque tandem spiritus ac litteræ mutuis sibi obstantis impedimentis, si qui in utrisque quo par est studio elaborent. Singulare & intigne nobis hujus rei, ut etiam virtutum ceterarum, præstitit exemplum bonæ memoriæ P. Laines, qui mirifice semper conjunxit scientias cum spiritu,

ritu, maximè verò cum solidis virtutibus humilitatis & caritatis.

6 Quapropter væ iterum illi, qui quò magis se studis litterarum addixerit, eò minùs intellexerit quàm nihil sit: cum omnis Philosophia non spiritualis modò, sed etiam moralis, quam Ethnici Philosophi coluerunt, hac sui cognitione & despicientiâ, tamquàm basi innitatur. Itaque eum Scholasticum, qui submissionis & despicientiæ sui loco, propriæ inhiat opinioni & existimationi, verè dixerim non capere quæ audit, plusque didicisse quàm didicit. Ex quibus omnibus perspicuè sequitur, quàm necessarium sit quemque in Domo Probationis amplam virtutum suppellectilem comparare, cum ab Scholastico in arenâ fundato expectari aliud non possit, quàm exurgentibus ventis ambitionis & vanitatis haud dubiè ruiturum. Atque hinc nascitur mentis inquietudo, quâ aliis fastidio sunt, & perturbationi, dum pacem Domini in seipsis non reperiunt. Hinc etiam oriuntur querimoniæ, obmurmurationes, dissidia nationum, discordiæ non modò inter Fratres, sed quod gravius est, ab ipsis suis Superioribus, quòd eos in postremis habeant ad officia, gradus, aliaque similia. Quâ in re istiusmodi homines apertè declarant, ignorare se, quid sit Professionem edidisse, cum eam ad honores & dignitates, ad quietem & otium, atque ad ampliora

pliora privilegia, falsa pietatis simulatione detorqueant. Heu quanto in errore versantur! Siquidem eorum mihi videntur esse similes, qui cum medicamentum sumpserint, nihil de ejus effectu laborantes, obdormiscunt, cum certum sit ex eo majus corpori detrimentum proventurum, nisi ægroto salutem, quæ sperabatur, afferat. Ita Professio plus eorum nocet animis, quam profit, si suum finem non consequantur. Idcirco enim Professio est instituta, ut in vineâ Domini alacriter operam suam quisque ponat; sitque ad obedientiam, submissionem, humilitatemque paratior; proximorumque necessitatibus subveniat, illisque perfectioris virtutis præbeat exemplum. *Ios* enim estis lux mundi, inquit Christus, cum iis loquens, qui ejus vestigia persequuntur.

Marth. 5.
14.

7 Hinc facile perspicitur, neminem, quod ante dixi, ad litterarum studia idoneum fore, quin antea in pietatis & Religionis disciplinâ firmum jecerit fundamentum; nec Professum esse posse, qualem requirit forma Instituti nostri, nisi in utroque studio pietatis & doctrinæ sedulò versatus fuerit. Quod Deo aspirante eveniet, si in recipiendis in Societatem hominibus ea teneantur, quæ in primâ Constitutionum parte præcipiuntur: si in Novitiatu ea serventur, quæ sunt in tertiâ parte: ac demum si in Collegiis ea adimpleantur, quæ 4. parte continentur. Et quoniam mihi ad omnes sermo

mo est, vehementer unumquemque hortor ac precor, ne sola lectione eorum, quæ Constitutiones nostræ præscribunt; & admiratione divini spiritus atque ordinis, qui in ipsis elucet, contentus sit: sed multo magis incumbat in observationem, cum ab hac sola pendeat fructus spiritualis, & progressus, quem omnes optamus. Vellem equidem hac de re plura dicere, tum officii mei vinculo adductus, tum quod vos alloqui per litteras (quoniam viribus & valetudine impediatur, quo minus possim Provincias ipse lustrare) multo mihi jucundissimum est: sed hæc ipsa pauca cum sub Procuratorum adventum paullo ante ægritudinem meam scribere instituissem, ex ea, licet diuturna, tandem convalescens, tantam contraxi virium imbecillitatem, vix ut paucos hos versus dicere sine gravi molestia possim. Quare ne scribendo longius provehar, & ad laborem affectæ valetudinis minuendum, statui ad summa quædam capita ea revocare, de quibus mei muneris esse censeo vos admonere, ne zizaniorum disseminator agros nostros, ut initio dicebam, ingressus, quod Spiritus sanctus in corda nostra per gratiam vocationis nostræ sparsit, salutare semen extinguat. Ac majorem in modum peto ab omnibus, ut Deum precentur, quo nobis omnibus concedat, ut non in eorum numero simus, qui cum iter facturi, ocreas induti, adjunctisque calcaribus,

ribus, supersedentes itinere in diversoriis com-
morantur : sed continuo curramus alacrius ac
velocius in via perfectionis, donec pervenia-
mus ad montem Dei Horeb.

3. Reg. 19.
8.

8 Illud igitur in primis occurrit, quod ha-
beretur initio decimæ Constitutionum partis,
ubi de ratione agitur, qua conservari Societas
& augeri possit, his verbis : *Media illa quæ cum*
Deo instrumentum conjungunt ac disponunt, ut à di-
vina manu recte gubernetur, efficaciora sunt, quam
quæ illud disponunt erga homines. Hujusmodi est pro-
bitas & virtus, ac præcipuè caritas, & pura intentio
divini servitii, & familiaritas cum Deo in spirituali-
bus devotionis exercitiis, & zelus sincerus animarum
quæ ad gloriam ejus, qui eas creavit ac redemit, quovis
alio emolumento posthabito. Dignæ plane voces,
quæ ab omnibus attentissime considerentur,
cum eas B. P. N. suis filiis tanto studio & amo-
, & re scriptas reliquerit. Nam si paullo attentius
n, si consideremus, vere agnoscemus, cum ea non
vocali adhibentur, quæ instrumenta cum Deo magis
ad conjungunt, omnes factorum Ordinum ac
os Religionum dissensiones ærumnasque subse-
Spi qui ac succrescere. Vt enim ex siccitate terræ,
vocali borum flores & fructus arescunt; ita si mens
ngui religiosa in meditationibus & piis exercita-
us, tionibus arida perseveret, omnis flos fructuf-
conce que spiritualis exuret. Quare qui se in Chri-
i crucifixi meditatione atque imitatione mi-
calamus exercuit, non modo tepidum se sentiet in
tole-

tolerandis pro Christo laboribus, sed etiam laborum ipsorum impatientem: ac sibi nimium proculdubio arrogabit; aliosque despiciet, quod rariùs inter orandum de sui ipsius cognitione, & vilissimâ hominis conditione cogitaverit. Præclarum omnino, & suavissimum in omnibus molestiis nostris remedium est Crux Salvatoris. Si enim virga Moysis perdidit Ægyptios; quantò magis sæculares ac Ægyptios animorum nostrorum motus Crux Christi profligabit? Qui si adhuc vigent vivuntque in nobis, certe in Cruce positam vitam nostram non habemus. Nam cui in eâ viventi quidquam ad summam animi tranquillitatem vel jucunditatem desit? Quòd si rebus utimur secundis, ejus beneficio id fieri putandum est: sin autem acerbitatibus & ærumnis premimur, in eâ proculdubio mitigantur. Quis audeat cum habitatoribus Crucis Christi pugnare? *Quis nos separabit à caritate Christi?* Quare si qui ab hoste vehementiùs oppugnati tandem superantur; id eò fit quòd eas res pro viribus adhibere nolunt, quæ nos arctiùs cum Deo Opt. Max. perfectiusque conjungunt.

Exod. 14.

Rom. 8. 35.

Ose. 13. 9.

Perditio ex te Israël: tantummodo in me auxilium tuum. Si autem huic decimæ partis præscripto pareatur, nihil prætereà requiretur ad vitam quietam, & sine ullâ dissensione traducendam. Atque ita fiet ut idem omnes cogitemus, & sentiamus, nemoque vel de victu, atque vesti-

tu,

tu, vel de imposito sibi munere conqueratur.

Quia *cavitas benigna est, non inflatur, non agit* 1 Cor. 13.
4.
perperam, non quærit quæ sua sunt, &c.

9 Quod ad virtutem Obedientiæ pertinet (ad quam Societas omnia refert, tamquam ad scopum & vexillum, quæque ejus est turris præcipua) etsi nonnulla fortasse dicenda erant, tamen quia B. P. N. Epistolam de eâ scripsit, non utilem modò, sed omni dignam admiratione, quippe cui nec quidquam addi possit, nec detrahi; ad eam vos remitto, cum hac unâ voce Evangelii: Hoc fac & vives. Hoc Luc. 10. 28.
enim in Domino nobis polliceri possumus fore, ut si quæ in illâ continentur præstiterimus, perfectæ Obedientiæ filii nominemur & simus.

10 Cum de Paupertate in sextâ Constitutionum parte B. P. N. IGNATIVS ageret, eam esse confirmat instar muri fortissimi Religionum, quo illæ in statu suo & disciplinâ conservantur, & à compluribus hostibus proteguntur. Quare maxima nobis est ratio habenda tanti præsidii. Illudque in primis sollicitos nos tenere debet, ne Religionis aut zeli specie dum Collegia stabilire, aut Domibus volumus adjuvamento esse, subeat animum sollicitudo immoderatio, propensioque cupidior, quam probari possit hominibus externis & sæcularibus, atque adedò domesticis ipsis dolorem afferat & mœrorem. Nam cum curam vehe-

men-

64 *Epistola* B. P. N. FRANC. BORGIAE
mentiolem hâbendi prohibitam nobis in
Euangelio sciamus, illud omni contentione
vitandum est, ne prætextu zeli alicujus minua-
tur in nobis nostræ recordatio paupertatis; ac
subintret cupiditas bonorum temporalium,
quæ certissima pestis est Religionum earum,
quæ aditum penitus hujusmodi perversis affe-
ctibus non occluserunt. Nec tamen ideo inter-
dictum putetur, quo minus Collegia, & Do-
mus egentiores necessitate exoptente hone-
stis moderatisque rationibus juvari possint:
illud tamen dico, quod aliquando animadver-
sum est, multis Collegiis usu venisse, ut dum
studio nimio procurandæ dotationis varios
modos exquirunt, aliis negotium potius face-
serint importune, quam exemplo ædificatio-
nique fuerint. Cum autem hujusmodi rationi-
bus humanis posthabitis, ea conati sunt No-
stri conservare, quæ pauca Collegiis donata
fuerant, brevi tempore, unde minime spera-
rent, aut sperare potuissent, divina providen-
tia pro ipsis advigilante, uno anno adepti sunt,
quod frustra pluribus annis concupiverant.
Hæc vero idcirco à me dicta sunt, ut intelli-
gatur appetitu isto immoderato rem nostram
bene non geri, quin potius inde jacturam non
lucrum existere. At contra ubi cum modera-
tione in silentio & spe proceditur, prospere
cuncta succedunt; proximi bene ædificantur;
nosque ipsos veræ Paupertatis titulo gauden-
tes

tes majore gratia, & propensiore auxilio Christus prosequitur. *Quia tibi derelictus est pauper: & orphano tu eris adjutor.*

II Sed & illud operæ pretium mihi visum Psal. 10. 14.
est, excitare Patres ac Fratres in Christo mihi dilectissimos, ac hortari in Domino, ut memores sint, nos per vota Deo nuncupata semel mortuos esse, vitamque istam jam non esse nostram, sed illius, qui suæ non pepercit, ut eam nobis impartiret: atque ideò æquum esse, ut eam in ipso abscondamus, quam si nostris viribus conservari in nobis posse credimus, graviter decipimur. Nos autem mortuos esse in Christo, hæc signa testantur, si non videamus, non sentiamus, non respondeamus: ut qui oculos habeat apertos, ut aliena facta dijudicet; respondeat etiam facile, & contradicat iis, quæ ab Obedientia injunguntur; doleat ac conqueratur, si quando suorum defectuum commonefiat, argumento sit certissimo, eum noudum esse mortuum, sed plane vivere cupiditatibus suis, oblitum ejus propositi, quod principio vocationis suæ arripuerat.

12 Quæ idcirco commemoro, quod audiam initio nascentis Societatis eximiam quamdam synceritatem, simplicitatemque floruisse inter Nostros, cum admonitiones ac correctiones non mœrorem, non amarorem afferrent, sed amorem cum grati-animi memoria & significatione conjunctum. & jure id
E quidem.

quidem. Nam si sæculares homines, qui coram Principe aliquo adstare debent, grati in eos esse solent, quorum indicio vel infectam sibi esse corporis faciem, vel aliud quippiam non ornate compositum intelligunt; quanto majorem gratiam habere debet is, cui ab alio indicatur, quibus maculis anima foedetur, ut ante Dei conspectum lotus ac purus veniat. Quod si aut dolor, aut perturbatio, aut etiam abalienatio pro gratia succedat, in horum & quidem gravissimorum detrimentorum alterum necesse est incurramus, ut vel nullo nos monente ac corrigente, vitia in nobis altiores agant radices; cum nemo sit, qui ejusmodi infirmo, correptionis impatienti, audeat adhibere medicinam; vel si adhibebitur, cum ea recipiatur stomacho indignabundo, & amaro animo, facile impleatur domus tota felle & amaritudine propter illos, qui ut minus perfecti, neque admoneri volunt, neque corrigi. Quare nulla nos istius sanctæ simplicitatis, veræque humilitatis oblivio capiat, cum scriptura dicat; *Cum simplicibus sermocinatio ejus.* Nec mirum fit ibi abesse communicationem Dei, ubi non est simplicitas.

Prov. 3. 32.

13 Iam vero sicut lex Christi circumcissionem corporis vetuit, ita commendat præcipue cordis circumcissionem ei, qui Christi vult esse Discipulus, quippe qui ad hoc vocetur, ut abneget semetipsum, tollat Crucem suam, atque
ipsum

ipsum sequatur. Pari ratione vetantur in Societate publicæ mortificationes, ob justas & graves causas: at propriæ voluntatis abnegatio, & interior mortificatio sic proponuntur, ut qui aliter faciat, eum pro legitimo filio Societas non agnoscat. Et sane manifesto est indicio, minime illos animadvertere, quodnam voluntati propriæ supplicium debeatur, quæ Deum Creatorem suum non est verita offendere; cum illi obsequuntur & adblandiuntur, neque eam tractant pro merito; quod non est aliud, nisi omni studio eniti, nihil unquam ut fiat, quod ipsa velit. Verendum porro est, ne harum rerum incuria grave damnum afferat Societati: idemque ipsi contingat, quod vineæ, quæ suis temporibus non putatur, quam sterilefcere & interire paucis annis videmus; neque uvas ferre, sed in palmites & sarmenta silvescere. Ita planè apud nos, si qui animum ad commoda sua vehementius adjunxerint, periculum est, ne mortificationis obliti pro racemis sarmenta proferant, quæ ad nihilum valeant, nisi ut in ignem mittantur. Atque ex incircumcisâ voluntate, atque amore proprio aliud etiam incommodum sequitur, nempe quod densissima quædam nubes ex corde immortificato exoriatur, quæ ipsi præsentiam divini conspectus obscurat, atque aded tollit. Et vero cum mihi in animum subeunt dona & virtutes B. P. N. I G N A T I I, aliorumque Pa-

trum, qui primitiæ quodammodo fuerunt Societatis, cum sua omnia sic agerent & decernerent, perinde ac si præsentem Deum intuerentur; sic afficior intimis sensibus, ut nihil malim quàm ne tantorum donorum, tantarumque virtutum, quas Societati Deus cœpit imperitari, copiosus imber culpa nostra residat. Nam si Israëliticus populus, ducem habens itineris columnam igneam cœlitus demissam, tot nihilominus pericula & labores in deserto adiit; quid fiet illis, qui cœlesti illo lumine destituti, per hujus vitæ solitudinem, tot periculis obnoxiam gradientur? Quàm facile poterunt in errorem induci? Siquidem non nisi in lumine

Pfal. 35. 10.

Dei lux aspicitur; *Quia in lumine tuo vidi bimum lumen.* Itaque inter hæc monita hoc sit non ultimum, ut omni studio incumbamus in cordis nostri mortificationem; atque operemur omnia opera nostra in conspectu Dei ac Domini nostri, dicamusque cum Propheta:

Pfal. 15. 8.

Propter hoc lætatum est cor meum; & caro mea requiescet in spe. Nec quisquam miretur, si ne corpore quidem quieto & tranquillo vivat, cum nullam dat operam, uti Deum semper præsentem habeat. Neque enim hoc donum confertur iis, qui illud minus æstimant, sed qui in eo assequendo plurimum elaborant.

Pfal. 79. 12.

14 Licet autem hæc Societatis nostræ vinea, quæ, sicut principio scripsi, *Extendit palmes suos usque ad mare*, jam protulerit & frondes

&

& flores, nec racemi desint; hoc tamen expectatur, ut vinum copiosum fundat, cujus causa vinea omnis conferitur: idque ut fiat, uvae necesse est in torcular injici, & calcari. Hoc forsitan nobis, Fratres carissimi, deest, quod non gustemus, neque cum voluptatis sensu optemus calcari, premi, contemni, ut optatae consolationis atque exultationis vinum proferamus. Meminerimus Christum dixisse; *Tercular calcavi solus.* Quis jam calcari recusabit, cum videat in torculari Christum premi, ut fundat nobis illud vinum, de quo ipse dixit: *Non bibam amodo de hoc genimine vitis, usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei?* Nam nisi fumum vani honoris atque estimationis propriae proculcaverimus, facile ab hostibus nostris conculcabimur, & Christi Discipuli esse desinemus.

Isa. 63. 3.

Math. 26.

19.

15 Verum ut tandem huic Epistolae finem imponam, atque ad unum caput omnia reducam, quae maxime à vobis desidero; sit nobis continuo ante oculos illud Apostoli: *Videte vocationem vestram, Fratres.* Si quis igitur humiliandi se desiderio tenetur, etiam atque etiam cogitet quantum debeat vocationi suae, & quid ab eo gratia illius exposcat: in dictis, factisque omnibus circumspiciat, an dici fierique debeant ab eo, qui in hanc Societatem sit adscriptus. Omnia metiatur ad illam mensuram, eritque in locutione modestus, honestus

1 Cor. 1. 26.

in conversatione, assiduus in ædificatione proximi, prudens & sanctus in operationibus suis, potens in revocandis hominibus à peccato, ardens in tolerandis pro Christo & ejus Ecclesiâ laboribus, ac demum unus ex iis, quos Constitutiones nostræ informant atque instruunt, qui cum salutis propriæ invigilet, idoneus sit & in salutem proximorum incumbere: eritque is operarius, de quo meritò dicitur: *Dignus est operarius mercede suâ*. Utinam permulti à Deo in hanc vineam suam mittantur, ut suppetat copia multos non solum in Europam, sed & in Africam, atque Asiam, Indiamque mittendi; atque ut dum omnibus ubique terrarum ad Christum trahendis opera ponitur, tandem fiat *unum ovile, & unus Pastor*. Ille, qui suarum nos ovium numero aggregavit, optimus & verissimus Pastor CHRISTVS IESVS, eam nobis tribuat gratiam, ut ipsius vocem verè audiamus, ac tandem in hac vitâ per gratiam, & in cælo per gloriam eum cognoscamus.

Luc. 10.7.

Ioan. 10.
16.

16 Quoniam vero quantum homini afflictâ valetudine licet conjicere, tempus resolutionis meæ instat, omnes oro atque obsecro, ut quæ est vestra caritas, in precibus & sacrificiis vestris habeatis me apud Deum commendatum, uti hoc exiguo tempore, quod mihi reliquum est vitæ, gratiam Vocationis meæ agnoscam; & ex ejus spiritu actiones meas definiam, atque

atque ad iter me comparem in sanctitate & justitiâ coram ipso omnibus diebus meis. Quod ipsum peto, petamque à Deo quoad vivam pro totâ Societate, sicut à me non solum officii mei ratio, sed etiam singularis erga ipsam caritas suo jure flagitat. Romæ, mensè Aprili, M. D. L. XIX.

RR. VV. Servus in Christo

FRANCISCVS BORGIA.

EPISTOLA

R. P. N. GENERALIS
E V E R A R D I
MERCURIANI

Ad Superiores Societatis.

MONITA AD RECTAM
GUBERNATIONEM.

1 **I**Nter ea quæ Superiores Societatis ut certissima habere debent, id unum est in primis, non intentionem rectam, non prudentiam, non alia id genus dumtaxat esse necessaria, ut è more atque Instituto nostro, cum mansuetudine & amore agatur; verum præter hæc omnia illud maxime donum requiri, quod

1 Cor. 12.
28. Apostolus inter gratias gratis datas appellat gubernationes; quodque longe omnibus præstat, non parum in edomandis ànimi perturbationibus & affectibus profecisse.

2 Alterum, quod quantumvis subditi ab exactâ obedientiæ ratione deficient, humana tamen imbecillitas magnam sane industriam, amorisque significationem à Superioribus deponcit. Apertum enim est rationem, jusque
iplum

ipsum quodammodo postulare, ut quemadmodum nostri homines se per summam liberalitatem Deo Dominoque nostro consecraverunt; sic à Superioribus excipiantur eodem amoris sinu ac tractentur: præsertim cum hæc caritas & liberalitas mutua, adhibita sollicitudine ac diligentia, citius quam quidvis aliud disciplinæ observantiam promovere possit.

3 Porro subditos in Superioribus agnoscere illum oportet, cujus locum tenent, Christum scilicet ac Dominum nostrum: sicut enim Superioribus non obtemperatur ob eorum probitatem & virtutem, sed Christi causa, à quo id muneris habent; sic omittenda non est illa ipsa obediendi celeritas & resignatio, quantumvis humanum aliquid in iis observaretur.

4 Quod vero ipsum Superiorem proxime attingit, ut boni Pastoris officium cum auctoritate fungatur apud subditos; duo procuranda sunt: alterum ut intelligant certumque omnino habeant subditi ipsi, quidquid Superior agit, Christi causa, cui obedire debet, ipsiusque Instituti, & ob majus ipsorum bonum facere. Et quidem amoré adversus omnes æqualem nullo discrimine significabit; ita ut, si necessitas postulet eum pro officio quempiam admonere, reprehendere, aut pœnitentiam aliquam injungere, id semper æstimetur fieri amoris ergo. Quamobrem caveat ut ne

subditis occasionem præbeat suspicandi, quòd de ipsis malè sentiat aut diffidat. Magnopere enim hæ suspiciones minuunt reverentiam & amorem erga Superiores; & spe abjectâ recuperandæ ipsius gratiæ manent in suis vitiis absque ullâ curatione: neque omnium modò, sed imperfectiorum etiam quorumlibet, (non omiſſis idèd debitis disciplinæ modis) ostendet se spem bonam concipere futuræ emendationis, nec se præteritorum esse memorem.

5 Ad hæc Superior caveat usum artificii humani erga subditos, unde ipsi conjiciunt Superiorem aliquid ambiguè loqui. Id enim prorsus adimit fiduciam, quâ subditus curæ paternæ Superioris se committit ac tradit. Et sanè cum eâ arte stare haudquaquam potest unitas & mutus amor ac reverentia, sine quibus absoluta resignatio & indifferentia ad virtutem, religiosamque perfectionem haberi non potest. Neque verò homines tot rerum capaces, totque dotibus ornatos, quales Societas habet, id genus artibus ad religiosam disciplinam, solidamque virtutem cogas; cum illo in genere vix unus alteri cedat: veritas autem sinceraque virtus benè arctam & diuturnam unitatem inter Superiorem ac subditos generare ac fovere potest.

6 Alterum, quod ad parandam sustinendamque auctoritatem in subditos magnam vim habet, in eo positum est, ut iis impendiò per-

persuadeatur Superiorem esse sui officii gnarum, neque aliunde regi aut pendere, quam à Superioris sui nutu. Ut verò id persuasum habeant, omnino est opus, sui ut muneris partes opere ipso impleat. Ea propter ipsum scire oportet qualem omnem Societatis familiam, nec non qualem unumquemque interiùs esse deceat: quandoquidem Societas exteriore disciplinâ contenta non est, sed dispositionem maximè & culturam animi interiorem intendit. Quoniam autem exterior disciplina certis regulis comprehenditur, Superioris est omnes nosse cùm communes, tum peculiaris officiorum atque ministeriorum. Quinetiam pari diligentia procurandum est, non tantùm ut eas singuli intelligant, saltem eas quæ ipsos attingunt, verùm etiam ut easdem apud se habeant, usuque sibi familiares faciant.

7 Expedit etiam, imo necessarium est, curare ut singuli quod sciunt, prompte exequantur, adeoque animentur ad id amplectendum; tum vero suppeditare quidquid muneri bene obeundo faciet. Postremo videndum frequenter quo pacto rem gerant, quem modum in observandis regulis sequantur, instruendo, admonendo, reprehendendo per seipsum, aut alium, quo dirigantur, animentur, confirmentur, prout opus fuerit. Quapropter ipsum scire oportet, quibus difficultatibus cujusque officii

ficii implicata sit functio : easque primo apud Deum sedulo discutere , tum apud suos consultores , ut convenientia cuique auxilia dentur , & universi suaviter jugum ferant , intelligantque si minus ex omni parte provisum est , non desiderari tamen diligentiam & caritatem Superioris.

8 Iam quod spectat ad officii pastoralis eam partem , quæ in disciplina interiore versatur , (quæ satis ex ea quæ illi cum exteriori est proportio cognosci potest , cum quæ de hac dicta sunt ad cognitionem illius juvare possint) animadvertendum est , quod quemadmodum ut sciatur qualis in Societate familia aliqua esse debeat , ex regulis quæ de illa tractant , notitiam ejus parare opus est ; par ratione ei , qui scire velit qualis quisque è Societate interius esse debeat , petenda est notitia à regulis & Constitutionibus ea de re tractantibus. In illis enim omnia perspicue tamquam in speculo videbuntur , ut colligitur ex cap. 4. Examinis , itemque ex 3. 6. 9. & 10. parte Constitutionum , atque adeo passim ex aliis locis , quod magna ex parte summatim comprehenditur regulis Summæ sapientiæ , & libello spiritualium Exercitiorum B. P. I G N A T II. Cum ergo duo vel tria capita complectatur omnis disciplina interior ; primum , de iis quæ abneganda sunt , deque affectu ipsorum penitus exuendo ; alterum de studio comparandi virtu-

virtutes necessarias, Societatis ministeria tractaturis, ut taceam propolita sancta & pia desideria, quæ ad hoc subinde à Deo injiciuntur; qui in hanc pastoralis muneris curam adversum alios incumbet, non modo qualem esse oportet unumquemque ex regulis & Constitutionibus nosse convenit, verum etiam (quod ante dixi) plane necessarium est ut subditi persuasum habeant, eum esse ejus rei peritissimum: quæ persuasio sola rei veritate acquiri potest.

9 Præterea curandum Superiori est, ut subditorum quisque norit, qualis interior esse debeat, idque usitatis in Societate rationibus, quales nimirum sunt explicationes regularum, publicæ aut privatæ instructiones, exhortationes, aliaque id genus in Societate ordinaria. Quamobrem tanto diligentius procurandum erit, ut subditorum animi dirigantur, inflammentur, confirmentur, ac Superior apte foveat desideria hujus disciplinæ interioris, quanto certius est sine illa nullum profectum sperandum esse. Hujus porro disciplinæ exercitatio tota vita tenenda est, ut quasi nobis sit Novitiatus continuus. Necessitas quippe & continuitas delictorum, & necessitatum nostrarum continuam hanc meditationem postulat. Demum Superiori videndum sedulo est, quam quisque viam in hac exercitatione insistat; quid, & quantum in unoquoque deside-

78 *Epist. R. P. N. EVERARDI De rectâ gubern.*
deretur, seu ad tollenda impedimenta virtu-
tum, seu ad vires & arma conquirenda. Atque
ut erunt difficultates, ad Deum recurret, ma-
gnoque studio radices & causas in singulis in-
vestigabit, inquireretque remedia nunc vini,
nunc olei, his malis necessaria. Propterea ad
manum habeat regulas, quæ tractant de dif-
cernendis spiritibus, & curandis animabus, ut
sancte docuit B. P. IGNATIVS in libro Exer-
citorum; sitque sollicitus, ut singuli tam sua-
rum imperfectionum causarumque noti-
tiam habeant, quàm remediorum convenien-
tium; incumbatque in rectam animorum dis-
positionem, ut ea omnia adjumenta ac reme-
dia ex animo admittere, & complecti possint.

Atque ut finem faciam, in cura hujus pasto-
ralis officii, promptoque harum industriarum
usu, Superior plurimum in Domino confidat
oportet: quoniam ipse unctionem Spiritus
sancti effundet, quo facilius omnia dirigantur
ad spirituale auxilium animorum, præparen-
turque ipsius hæc instrumenta ad obsequium
divinæ suæ majestatis.

EVERARDVS.

E P I S T O L A

R. P. N. G E N E R A L I S

CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Superiores Societatis.

De ejusdem Societatis felici
progressu.

DUm recogito gaudium & consolatio-
nem, qua ab initio conversionis meæ
perfundebantur intima viscera interioris ho-
minis mei, hac una cogitatione, quod in omni-
ariis rebus à Superioribus dirigendi essent
gressus mei cum maxima pace atque securita-
te cordis mei, & cum maximis subsidiis ad ca-
tigandam propriam voluntatem, quæ nos,
quo id magis laboramus, eo minus vere no-
quæ nos esse sinit; dumque contemplor, quod
nihil Divina bonitas revelatis oculis osten-
dere dignata est, quanta videlicet sit vocatio-
nis nostræ altitudo; quantique momenti ad
animarum salutem, atque Ecclesiæ Christi ob-
sequium, corpus hoc Societatis æstimandum
sit; non possum non animo dolere in hac mu-
tatione dexteræ Excelsi, quam illi in me & de
me, præter omnem humanæ sapientiæ opinio-
nem,

nem, facere visum est. Quandoquidem altero me expoliatum video, quod tantopere à teneris annis concupivit anima mea, ut à Christifervis veluti cæcus deducerer; alterum, undè affidua copia gaudiorum erat, jam mihi perpetua materia fit timoris. Non enim solum tot tantisque adjumentis me orbatum cerno, quæ mihi oculi eorum afferre consueverant, quibus antea gubernabar; sed me repente video tanto exercitui ducem factum, & tantæ, talibus militibus ac mercibus onustæ gubernatorem subito constitutum. Proinde procul dubio formidine majori, quamvis in dispari onere, verba illa mihi usurpanda sunt, quibus in causa simili D. Gregorium è Scripturis usum scimus: *Ne vocetis me Noëmi, sed amarum*: quandoquidem contemplatus in domo hac veri Salomonis pacifici nostri, cibos mensæ ejus, & habitacula servorum & ordines ministrantium, (minori quidem sensu, sed admiratione non minori, ac Regina illa,) Non habeo ultra spiritum. Nec quidquam iam me iuvenire possum, unde non *renuat consolari anima mea*, nisi cum Dei memor sum: de cujus infinita bonitate, ita plane futurum confido, ut Societatem nostram, quippe opus digitorum suorum, sibi que gratissimum, tanto majori cum sua gloria conservet ac promoveat, quanto ineptius cognoscitur instrumentum, quod ille assumere, & quidem non ignarus, voluit; qui superbas turres

Ruth. 1. 20.

3. Reg. 16.
5.

Psal. 76. 4.

turres Ierico non tormentis bellicis, sed tenuissimo tubarum flatu, in brachio extento deiecit; & arrogantia Madian castra vilissimis fictilibus, iisque confractis, superavit ac perdidit. Cùm itaque ex rei magnitudine intelligam, quantum à me diligentiae requiratur; & quantum mihi ut speculatore immineat periculum; ex eo autem quòd sperem permanfurus oculos Domini & cor ejus in Societatem tunc̄tis diebus, confidere debeam illum nostros conatus atque labores nec deserturum, nec irritos esse passurum; id à me officii exigi arbitratus sum, ut ad Reverentias Vestras nonnulla scriberẽ, quæ sentio multum per omnem modum ad felicem Societatis nostræ progressum pertinere: quòd novo quodam spiritu induti, excitemur omnes Christo capiti conjuncti, ad opus hoc, quod illius opus est, totis viribus promovendum.

2 Hoc itaque primum cupio insculpi cordibus nostris, familiam hanc universam, tam Deo caram, atque ad tam præclara facinora electam, impositam esse super humeros & capita nostrum omnium, quibus hæc pascendi cura credita est. Ad quos, quandoquidem polliciti sumus nos vigilaturos, quasi rationem pro animabus eorum reddituros, quos pascimus, peculiari ratione pertinent monita illa Salomonis: *Fili mi, si sponderis pro amico tuo,* Prov. 6. 1.
&c. *Fac ergo quod dico fili mi, & te metipsum libera,*
F *quia*

82 *Epistola I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
quia incidisti in manus proximi tui. Discurre, festina, suscita amicum tuum: ne dederis somnum oculis tuis nec dormitent palpebræ tuæ. Verè etenim ita habet res, ut spiritualis subditorum profectus ab iis qui regunt maximâ ex parte pendeat. Videmus namque, quæ Dei est bonitas, ita affectos ac paratos Societatis homines, ut maximus lucis fructus sperandus sit in omni, bonitate, justitiâ, & veritate, si nos omnes, qui præsumus, vigilanter & discretè ministerium nostrum impleamus. Quod quidem ministerium ut rectè intelligatur, illud necessariò statuen- dum est, esse hunc exercitum quemdam filiorum Dei, quos singulari vocatione dignatus est Deus noster congregare, ut serviant ei ex caritate non fictâ, corde magno, & animo volenti; & onus crucis (ut ita loquar) ei illi allevent, in ovibus, quæ perierant, ad cælum reportandis. Cùm igitur exercitus sit, maximum ordinem, maximasque vigilias exigit: cum sint filii Dei, satis apparet quibus oculis sint aspiciendi à Superiore; quanto amore ac reverentiâ disponendi, quàm ingenti profectus eorum desiderio: cum tam excellenti vocatione vocati sint, non decet Superiores, ea quæ perfectionis sunt, pusillanimitatis spiritu, qui è sæculi prudentia nascitur, ulla ratione metiri: ac denique cum servitus quædam ex amore sit, id efficax maxime erit ad eos dirigendos, si Superior eorum teneat ac possideat voluntatem.

tem. Neque enim, qui in Societate præsent, eo contenti esse debent, ut obediat subjectus; & hoc aut illud quod injungitur modo præstet, quoquo modo præstet; sed illud maxime spectari oportet, ut id magna cum perfectione in Christo exequatur: ad quod præcipue conducet si subditi vere intelligant se à Superioribus diligere, qui suis se filiis patres; matres, nutrices, medicos, deniq; omnia omnibus, pro cuiusque necessitate exhibeant necesse est. Quare D. Bernardus cum Superioribus agens, *Discite*, inquit, *subditorum matres vos esse debere, non dominos: studete magis amari, quam metui.* Atque idem paulò post: *Quid jugum vestrum super eos aggravatis, quorum potius onera portare debetis? Cur morsus à serpente parvulus fugit conscientiam Sacerdotis, ad quem eum magis oportuerat tamquam ad sinum recurrere matris? Quod idem etiam ante D. Gregorius præclare docuerat iis verbis, In quâ videlicet compassione necesse est, talè se, qui præest, exhibeat, cui subjecti quiq; occulta quæque sua proderè non crubescant: ut cum tentationum suarum fluctus parvuli tolerant, ad Pastoris mentè, quasi ad matris sinum recurrat: & hæc quòd se inquinari pulsantis culpæ sordibus prævident. exhortationis ejus solatio, ac lacrymis orationis lavent.* Et revera qui se ipsum considerat circumdatum infirmitate, ac simul diligentius affimat amorem, quem Deo debet, ac propter eum ejus etiam filiis (hinc

In Cant.
serm. 23.

Joan. 21.

84 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
 ris, interrogatione tentantur) optimè videt
 quanta in his omnibus, quæ hoc loco sunt,
 compassio; quanta etiam erga Deum &
 proximum caritas requiratur. Neque enim si-
 ne certi ratione mysteriï Sacerdotali bysso,
 Num. 19. 6. coccus, isque bis tinctus, adiungitur. Hunc sa-
 nè affectum animi (ut in rationali pectoris, no-
 mina etiam Patriarcharum intexamus) Moy-
 ses ostendebat, cùm ita reputaret & diceret,
 Deum sibi ita populi illius curam demandasse,
 quasi ipse eam omnem multitudinem conce-
 pisset ac genuisset, eique Dominus expresse
 Nu. 11. 12. præcepisset: *Porta eam in sinu tuo, sicut portare so-
 let nutrix infantulum.*

3 Hinc etiam illæ Apostoli Pauli voces: *Fa-*
 1. Thef. 2. 7. *Et sumus, inquit, parvuli in medio vestrum, tam-*
 2. Cor. 11. *quam si nutrix foveat filios suos. Et, Quis infirma-*
 29. *tur & ego non infirmor? Et, Filioli mei, quos iterum*
 Gal. 4. 19. *parturio.* Sic sic nimirum sanctæ memoriæ B. P.
 IGNATIVS in Constitutionibus exigit ut Su-
 periores amari potiùs, quàm timeri studeant.
 Sic in formulâ Instituti præcipitur, ut in gu-
 bernatione memores firmus benignitatis &
 mansuetudinis Christi, & formulæ Petri &
 Pauli Apostolorum: de quorum altero ut in
 præsens taceam, de Paulo certè novimus quæ
 miro quodam compendio in suo Apologeti-
 co colligat Nazianzenus, quantâ caritate at-
 que discretione, quanto animi fervore atque
 compassionis affectu omnibus omnia fieret,
 &

& uno eodemque principio, tamquam sapiens medicus, diversis diversa exhiberet medicamenta. Quod ipsum officium egregiè, D. Bernardus paucis in epistolâ quadam pinxisse videtur, cum ait: *O bona mater caritas, quæ sive fovet infirmos, sive exerceat proventus, sive arguat inquietos, diversis diversa exhibens, sicut filios diligit universos. Cum te arguit, mitis est; cum blanditur, simplex est. Pie solet scire, sine dolo mulcere: patienter novit irasci, humiliter indignari.* Et ne longior sim hac in re, cum subditus currit benè, quis nesciat quantus ei addatur animus exhortatione Superioris ac laude? cum reprehenditur, si id ex amore intelligat provenire, dolere fortassis potest, exulcerari non potest. Medici vulnus quamvis urat, sectio non odium parit, sed amorem. Si à Superiore instruitur, à quo se diligi putat, suscipiet instructionem lætus, non ut murmuret, sed ut faciat quod monetur (sin contrariâ opinione imbutus sit, quod alioqui cibus est, ei vertitur in venenum) si tentatione pulsatur, securus in manu matris deponit spinam; & manifestè apparet non aperiri medicamento ianuam, sed occludi, cum Superior suspicandi causam præbet, vel se minùs diligere, aut malè sentire, aut sperare de filiis. Atque hanc quam dico fiduciam, Patres carissimi, non credere debemus in ipso necessitatis articulo in subditos gigni posse, licet tunc aman-
tissimis verbis eam efficere conemur; sed ne-

Epist. 2. ad
Fulcon.

cessarium est præterito tempore variis occasionibus, ac beneficiis, tum ostendendo curam, etiam corporalium illius necessitatum, tum familiarius cum ipso agendo, tum denique aliis rationibus, apud eum & alios communiter hanc amoris opinionem collectam esse demonstrando, quæ non modo disciplinam nostram ac Instituti & Regularum observationem non enervat, sed etiam maxime perficit; quippe cum disciplinæ cura dilectio sit, & dilectio custodia legum illius, ut etiam infra differemus. Nunc enim primum hoc caput concludam, si illud addidero, quod sicut magistri spiritualis viæ, & ii qui alios regunt, graviter decipiuntur, cum omnes ad regulam propriæ conceptionis dirigunt; ita ad subditorum voluntates conciliandas & suaviter gubernandas, in primis necessarium est, ut quis in gubernatione, non modo aliorum partes deponat, ne adverti possit Superior esse Pauli aut Apollonis, sed ipse seipsum exuat, & proprium spiritum Societatis induat; quem & in Constitutionibus expressit, & vivis exemplis ostendit sanctæ memoriæ B. P. N. quem etiam perpetua successione atque traditione quadam servandum ac custodiendum, non immutandum, accepimus.

4 Secundo autem loco, quod vehementer exopto, quia magni momenti esse intelligo, illud est, ut singulari diligentia atque industria
circa

circa ea, quæ ad orationis & meditationis studium pertinent, Superiores vigilant. Neque enim erga Deum, neque erga suos Superiores, neque erga seipsum, neque denique erga proximos recte unquam poterit absque hujusmodi exercitatione Societatis operarius ordinari. Nam quo modo posset aliquis aut sensu cordis divina beneficia percipere, nisi ea diligentius ruminaverit? aut iis gratus esse, vel operibus respondere, si ea non frequentius atque impensius cogitaverit? quomodo poterit ea, quæ videntur & temporalia sunt, serè contemnere, qui non gustavit æterna? quomodo noverit honoris appetitum, amoremque proprium, gravissimum boni communis hostem, (ut eum B. P. Noster appellat) pedibus conculcare; qui clara luce non deprehenderit, quid sit homo, cur sit homo? Ave quando vires suppeditent ad difficultates superandas, quæ sese in via spirituali opponunt; passiones edomandas, quæ singulis horis insurgunt; ad virtutum actus exercendos, quibus habitus acquiruntur; ei, qui meditatione, ut D. Barnardus loquitur, non cognoscat quid sibi desit, & oratione non impetret? Quam verò rationem servare poterit agendi cum proximis de rebus spiritualibus, sic ut ad cælestium amorem illos excitet, aut eorum animos cælesti rore perfundat ille, qui nullam aut raram cum Deo communicationem habeat, atque ideo præ ariditate

88 *Epistola* T. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
tate cordis , sine magno labore tria verba ædi-
ficationis eloqui vix possit ? Quis zelus illi esse
poterit , quæ fames aut sitis salutis animarum,
si non mentis intentione ingressus fuerit in ca-
vernâ maceræ, latus, inquam, Crucifixi, ubi
cùm viderit quàm eæ carò illi steterint, ut
aquila illa volans, quæ in Iob describitur, tota
in Christo liquefacta, & inde contempletur ef-
cam, *Et ubicumque fuerit cadaver, statim adsit?*
Hæc verò mentis exercitatio tantum abest ut
proximorum auxilium, nostraque ministeria
erga infirmos fratres præpediat aut retardet,
ut potius promoveat : hoc siquidem, ut idem
Bernardus ait, vera & casta contemplatio ha-
bet (si vera & casta est, id est, si neque se ipsam,
neque propriam quærat consolationem) ut
tanto animam repleat zelo acquirendi Deo
qui eum similiter diligant, ut omnia derelin-
quat, & seipsam oblita, ad prædam festinet dis-
currere. Contrà verò qui meditationis exerci-
tio non juvatur, affert ille quidem fortasse ali-
quid fructus ex bonâ voluntate & opinione
illâ, quâ sibi jam persuasit, sacrificium esse Do-
mino auxilium animarum ; sed non ignoramus
tamen quid Apostolica verba illa significant :
*Caritas Christi urget nos, æstimantes hoc, quoniam si
unus, &c. Et pro omnibus mortuus est Christus, ut
qui vivunt, jam non sibi vivant ; sed ei qui pro ipsis
mortuus est & resurrexit.* Denique qui novit la-
bores, incommoda, persecutiones, contume-
lias,

Greg. 31.
Mor.

2. Cor. 5.
14. & 15.

calias, desolationes, quæ necessariò ferenda sunt
illis, qui volunt animarum piscatores fieri; non
obscurè prospiciet, quàm necessarium sit sem-
per, ut sint succincti lumbos, calceari pedes, ac
fortitudine armati ita sint, ut liceat cum Apo-
stolo dicere: *Maledicimur, & benedicimus: perse-*
cutionem patimur, & sustinemus: blasphemamur,
& obsecramus: tamquam purgamenta hujus mundi
adfacti sumus, omnium peripsa usque adhuc. &
alibi: In omnibus tribulationem patimur, sed non
angustiamur: aperiimur, sed non destituimur: per-
secutionem patimur, sed non derelinquimur: humili-
amur, sed non confundimur: deicimur, sed non peri-
timus: semper mortificationem IESU CHRISTI in
ipso corpore nostro circumferentes, ut & vita IESU ma-
nifestetur in corporibus nostris: semper enim nos qui
vivimus, in mortem tradimur propter IESUM ut &
vita IESU manifestetur in carne nostra mortali: & in
et diis omnibus superamus propter eum qui dilexit nos.
5 Et ne longum faciam, non obscurum est
hac de re etiam B. P. IGNATII iudicium, qui
cavere omnino jubebat, ne spiritualium rerum
frigescente feruore, *Humani atque inferiores af-*
fectus incalescerent; volebat, ut intelligerent no-
stri, ea media majorem habere efficaciam ad
salutem animarum, quæ magis instrumentum
cum suo primo motore conjungunt: præci-
puebat ut spiritualia exercitia nostris familia-
ria essent, ut possent etiam in illis alios erudire,
& dexteritatem ac usum in hoc spiritualium

1. Cor. 4.
12. & 13.

2. Cor. 4 8.

armorum genere tractando consequerentur
 Præter illa autem quæ in Constitutionibus habentur, novimus quanti semper ea ipse fecerit, quantumque illorum usum atque exercitationem commendârit. Neque nos latet, quod suo ipse exemplo docuerit: volebat Rectorem in spiritualibus exercitatos esse, & qui orationibus & sanctis desideriis totum Collegium velut humeris sustinerent. Cùm de Professoribus agit & Coadjutoribus formatis, ideò nulli eis certum orationis & meditationis tempus præfinit, quòd tamquàm certum ducat, eos profecisse, ut planè sint homines spirituales qui quantum corporis valetudo & externarum occupationes caritatis atque obedientiæ permittant, in viâ Christi inoffenso pede currere possint. In Generali Præposito scimus omnium primam hanc dotem expetere, ut cum Deo Domino nostro, quam maxime conjunctus familiaris sit, tam in oratione, quàm in omnibus actionibus suis. Ex quibus omnibus manifestum efficitur, quanta sit meditationis in Societate necessitas: nec omnino posse à vocali oratione eadem præstari, quod certarum orationes & experientia ipsa nimium aperte ostendunt. Fateor autem hoc meditationis negotium difficultate non carere, neque in omnibus æqualem habere successum; sed idcirco habemus Superiores, habemus & Præfectos spiritualium rerum; iis omni diligentia

curandum est, ut non solùm præscriptum tempus meditationi impendatur, sed utiliter impendatur, ut sciat unusquisque *Meditari cum corde suo, & exercitare & scopare spiritum suum: & cum cogitaverit vias suas, convertat pedes suos in testimonia Domini.* In summa omnes singulari studio non modo Novitiatus aut Probationis, sed etiam reliquo vitæ tempore in eo vigilemus. Neque enim video, quâ ratione possint Societatis homines, cum operarii fuerint, necessarios hujusmodi sumptus spirituales habere, si non ab initio eum sibi habitum quæsi-verint, & deinceps sine intermissione exercendo retinuerint. Quod si qua Religio est, cui meditationis familiare studium pernecessarium est, & prompta quædam facultas in Deum subinde evolandi, ea certe nostra est, ut non modo ex iis, quæ dicta sunt facile cernitur, sed etiam ex aliis, quæ nostram Instituti formulam comitantur. Cum enim certis de causis nostra ratio Chorum rejecerit, ac perinde ut occasio tulerit, per partes, & loco sæpe incommodo, divinum nobis officium recitandum sit; atque insuper vita nostra inter sæculares, in mediis distractionibus & occupationibus exerceatur; in mari, in terrâ, in carceribus, in hospitalibus, & quod iis difficilius est, in aulis Principum, cum necessitas aut caritas id postulat; quid nobis erit, si non omnia hæc, quasi spiritualia detrimenta, unius orationis compendio resarcire

re conabimur? & illud præ ceteris omnibus D. Basilii præceptum amplectamur, quòd cum ceteræ omnes actiones certum aliquod tempus ac præfinitum habeant, orationis tempus totam vitam occupare debet. Equidem credo ex hujus rei defectu non parva nec pauca in Religiosis hominibus incommoda accidere. Utinam det nobis Dominus, ut sanctum hoc studium in Societate floreat, *Benedicens coronæ anni benignitatis suæ, ut campi ejus repleantur ubertate: pinguescent quippe speciosa deserti, & exultant ne colles accingentur.* Nihil enim vereor, dum nostri in hoc studium incubuerint, quin asperitatem vitæ, corporisque afflictationes quas obligatione non habemus, ita compensent, ut nullam propterea vel fructus noster, vel bonum Societatis imminutionem patiatur.

6 Tertium verò, in quo Superiorum nostrorum magnam curam ac diligentiam desidero, est diligens Regularum observatio, quæ quo loco habendæ sint, vehementer cupio nostrorum cordibus imprimi. In iis enim quasi in speculo quodam elucet, *Voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta;* & quid à nobis ille exigat, ut in omni conversatione sancti simus, sigillatim exprimitur; & quemadmodum quidquid vel ad singulorum per se, vel ad universorum simul, totiusque corporis Societatis nostræ conservationem, vel ad fructum nostrorum ministeriorum pertinet, nihil dubii est, quin à divi-

divinâ directione pendeat, & ab efficaci illius motione, cujus dextera virtutem facit, quam quidem non nisi ex influxu quodam peculiaris gratiæ vocationis nostræ à Domino haurire possumus. Sic contrâ qui à Regularum observatione & præfixo Instituti limite sese subtrahit, hoc ipso ab illâ Dei motione influxuque se subtrahit. Ex quo fit, ut homo sibi ipsi relictus, nihil aliud possit quàm id quod potest homo sibi relictus ac destitutus, nempe ut labatur in multis, & impingat in viis suis. Nec verò quisquam sibi blandiatur, si quasdam negligat Regulas, quòd haud ita magni momenti videantur, ut in his observandis negligentiosem se esse posse existimet: quandoquidem neque paruum aliquid reputandum est, quod suavem illam cum Deo conjunctionem relaxet, atque animæ serenitatem obnubilet; & manifestum est non esse ea opera parvi æstimanda, quæ à non parvâ caritate & obedientiâ proficiuntur. Accedit quòd Religiosus, qui ita in animo suo assuescit, ut majorum suorum statuta, quæ revereri debet etiam in minimis, negligat; habitum quemdam libertatis induit, non sani spiritus, sed sæculi, ut pedetentim majora quoque parvipendat. Novimus autem qui dixerit, *Muscæ morientes exterminant suavitatem unguenti: & qui spernit modica, paullatim decidit.* Quare non modò D. Leo ait; *Qui non proficit, deficit: & qui nihil acquirit, non nihil perdit:* sed Abbas etiam

Col. 6. c. 14.

Theodorus apud Cassianum ; *Quapropter*, inquit, *illud erit evidens nostri indicium detrimenti, si intellexerimus nihil amplius acquisivisse : nec dubitemus retrorsum nos omnimodis revocatos , quâ de non senserimus ad superiora progressos.* Felix anima & multipliciter felix, quæ sic investigat, quæ sit *voluntas Dei*, ut nihil prætermittat, in quo dilecto posse gratificari arbitretur : sed ad singula verba cum quippiam injungitur, gaudio gaudet, & in exultatione cordis una cum spontâ illa sibi ipsi loquitur : *Vox dilecti mei.* Quidam dilecti vocem agnoscat, qui dilectum ipsum in homine veneratur ? Nec aliarum contra regularum asperitas excusare potest, ne quis forte ad excusandas excusationes, oleo peccatoris suum ore proprio caput impinguet. Nam quisquis diligenter nostra Instituta considerat, nihil asperum vel arduum inveniet, nisi forte nolentibus : latet enim eos hoc volentes, ea quæ in voluntate sita sunt, statim ut voluerit hominem etiam posse ; quia mox ut vult, utique potest.

Lib. 10. c.
23.

7 Atque in universum etiam ego quidem spirituales difficultates non aliunde oriri existimo, quam ex eo quod sapienter in suis Confessionibus D. Augustinus admonuit : *Quoniam, inquit, caro concupiscit adversus spiritum, & spiritus adversus carnem, ut non faciant omnes quod volunt, cadunt in id quod valent, eoque contenti sunt : quia illud quod valent, non tantum volunt, quantum sat est*

ut valeant. Itaque ubi primum à contradic-
 tione sensus, quam in civitate animæ nostræ vo-
 lentes nolentes patimur, vel modica difficul-
 tas exoritur, terga vertimus; nosque tamquam
 victos abjicimus turpiter, causantes nos id
 præstare non posse. Tota autem ratio est; quia
 neque fortiter, neque integre volumus. Ve-
 rumtamen quamvis difficilia & amara essent
 quæ injunguntur, ea si Prophætæ farinula con-
 diremus, verterentur potius in dulcedinem.
 Inde erant voces illæ adeo ab iis dissimiles,
 quas à tepidis quotidie audimus: *Quam dulcia*
faucibus meis eloquia tua super mel ori meo: & In-
veni sunt sermones tui & comedi eos, & factum est
mibi verbum tuum in gaudium & lætitiâ cordis
mei. Et certe quidnam causæ esse putemus
 quod ea ut gravia & difficilia interdum horre-
 mus, quæ levia nobis ante atque suavia vide-
 bantur, nisi quia *comederunt alieni robur nostrum,*
& ignoramus? & quemadmodum iis contingit,
 qui de viâ tessi sunt, sic nos marcescentibus in-
 terioribus viribus, gemere incipimus sub one-
 re, quod antea ne sentiebamus quidem. Quod
 perspicue in Collatione de mortificatione Ab-
 bas Abraham docuit, explicans unde fiat ut
 cum Dominus dixerit, *Iugum meum suave est,*
& onus meum leve, tantas tamen in viâ spiritus dif-
 ficultates sentiamus: eamque ad rem affert lo-
 cum illum Ecclesiastici: *Laber stultorum affligit*
eos qui non noverunt ire in civitatem. Vere enim
 sine

Psal. 118.

Hier. 15.

Col. 24. c.

24.

Math. 11.

96 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
sine intellectu sumus, si in patriam Hierusalem
cælestem properantes, asperas, & quasi spina-
rum sepes, itinere non trito, vias quærimus, re-
lictâ interim viâ vinearum planâ & rectâ, pe-
scuisque uberrimis plenâ, quam Dominus ipse
ostendit, paravit, atque munivit.

8 Et reverâ experientia docet eos, qui per
observationem suarum Regularum ambulant
inoffenso pede currentes, feliciter exper-
quid sit quod dictum est: *Pax multa diligenti-
bus legem tuam, & non est illis scandalum* & quod
Dominus pollicetur: *Ego ero eis quasi exaltatum
jugum super maxillas eorum*. Nolo hoc loco lon-
gior esse eos admonens, quibus grave ho-
nus redditur, ut infirmæ parti medicame-
tum adhibeant, curantes videlicet sermone sensu
atque iudicii proprii mortificationem, cum eorum
Epistolâ B. P. N. IGNATII perfectè intelligi
possit quidquid ad obedientiæ virtutem per-
tinet. Ego illud tantùm addam, quod in libro
de Præcepto & dispensatione aptè à D. Ber-
nardo dictum legimus: Porro imperfecti cor-
dis & infirmæ prorsus voluntatis indicium est
statuta seniorum studiosè discutere, & hor-
rere ad singula quæ injunguntur: exigere de
quibusque rationem, & malè suspicari de
omni præcepto, cujus causa latuerit: nequa-
quam libenter obedire, nisi cum audire con-
tigerit, quod fortè libuerit, aut quod non aliter
licere, seu expedire monstraverit vel aperta ra-

Psal 118.

Bern.

tio, vel indubitata auctoritas. Delicata satis; imò nimis molesta est hujusmodi obedientia: non planè illa est, quæ ex Regulâ traditur, obedientia sine morâ: disputare profectò hoc est in actu cordis, non in auditu auris obedire. Denique addit, omnino fieri non posse, ut hujusmodi anima carnalis non opprimatur pondere, & non grave sentiat jugum Christi. Nos autem, si illius Spiritus participes sumus, qui totum hoc Societatis corpus vegetat atque vivificat, qui non spiritus hujus mundi est, sed Spiritus qui ex Deo; ac si, ut gloriosus ait Martyr Ignatius, Spiritu sancto ut lineâ & perpendiculo utamur ad nostras actiones moderandas ac dirigendas; videbimus, cum ejus gratiâ, rectè ac suo ordine dispositis lapidibus vivis admirabilem structuram ad IESV CHRISTI gloriam consurgere. Habent nostræ Constitutiones architecturam sane singularem in hac fabricâ Societatis, cujus exemplar quoddam perfectum & absolutum Spiritus sanctus B. P. Nostro ostendit in monte, nempe quod in Constitutionibus expressum ac designatum cernimus. Nondum ædificatio ista ad perfectum redacta est: nostrum est, quos posuit Deus quasi Architectos aut fabros, eam continuare, non quidem alia principia aut exemplaria sequentes, sed illud unum primum exemplar nobis traditum. Aliorum verò est, qui lapides sunt, sed lapides vivi, seipsos in hoc ædi-

ficiam offerre, mortificatione expolitos, religiosâ observatione quadratos, & cæcâ obedientiâ indifferentes, ut suo quisque loco ad artificis nutum disponatur. Quod sane fieri non potest, nisi singuli defixos habeant oculos ad normam, quæ nostris Regulis & Constitutionibus continetur; id sibi persuadentes non modò necesse esse, ut spirituales homines fiant, sed etiam ut tali formâ, ac talibus instrumentis, nempe ut in materialibus ædificiis, & aliis mechanicis contingere solet, ut ad exemplaris rationem & lapides conformentur, & instrumenta, quibus conformandi sunt, illi proportionem respondeant. Nam & in domo hac nostri Salomonis, *Omnia*, ut Scriptura loquitur, *lapidibus pretiosis exstruenda sunt*, qui ad unam certam normam & communem mensuram ferrati sint. Quare sapienter D. Basilii de religiosâ vitâ differens, ita statuit: Necessarium esse ut quisque suam propriam voluntatem, suosque proprios modos relinquat, atque abneget; & in unam omnes formam libi propositam inspiciant, quam imitentur, & ad quam seipso componant. Ita enim fiet, ut quemadmodum pictores aliqui, qui ex eo lem prototypo varias effingunt imagines, omnes inter se quàm simillimas efficiant; sic religiosi homines eandem vitæ formam intuentes, millimam ac pænè, si fieri posset, eandem inter se morum atque spiritus imaginem expr-

mant. Quod non modò per se, ac suo fructu optandum est, sed etiam ad perpetuæ confessionis mutuæque caritatis vinculum gignendum, vel maximam vim habet.

9 Nec dubium est quin propositâ nobis illa B.P. IGNATHI specie pulcerrimâ, quam suis ipse coloribus in Constitutionibus depinxit, dum quisque nostrum studet illi similem formare; augeatur in nobis non solum cujusque perfectio, sed unio etiam & conservatio totius Societatis. Verum ut perfectè spiritua-lem hanc imaginem, & quasi ad vivum repræsentare possimus, necesse est, ut D. Areopagita aannotavit, ita attente ac sine intermissione in eam defixos teneamus oculos, ut nihil in aliud distrahamur. Sic enim assequemur, ut res quam imitamur, quæcumque ea sit, non solum perfecte exprimatur, sed si dici potest, una geminetur. Nec me latet id sine labore non fieri. Novi contradictiones, quas vetus homo suscitavit. Sed hoc id tantum efficit, non esse cujusvis hominis ad perfectionem aspirare, non pusillanimitati, aut pigritati, *cujus agrum spinæ ac urticae replere necesse est; sed ejus qui non surdâ aures perceperit quid sibi velit, Regnum caelorum vim patitur; vel illud, Certa bonum certamen; vel Omnis qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet; & Melior est qui dominatur animo suo, expugnato- re urbium.* Hinc idem Areopagita spirituali intelligentiâ veterem illum baptismi ritum expli-

De Eccl.
Hierarc.
c. 24.

Matth 11.
2 Cor. 3.
1. Cor. 12.
Prov. 16.

cans, quem suscepturi, priùs Occidètem versus exsufflare jubebantur, quasi vitiiis omnibus renuntiantes; deinde ad Orientem conversi, in illum lumina aliquamdiu defigere; ipse eo mysterio constantem quemdam, & immutabilem divini habitus statum designari ostendit. Neque enim satis esse, ab omni vitio sese remove, nisi mens masculino quodam vigore (sic enim loquitur) ad omnem illius perniciosam surreptionem inflexa atque interrita perderet, & nunquam sacro veritatis amore fatetur, numquam illum consenescere ullà ratio permittat; sed ad perfectiora divinitatis habianda perpetuam semper intentione feratur. Sed quoniam in his, quæ ad subditos pertinent, diutius immorati sumus, redeo ad ea quæ Superiorum propria sunt, paucis expedienda. Est itaque maximè necessarium, ut in religiosâ disciplinâ & observatione regularum Societatis peculiari ratione retinenda, Superiores qui alios dirigunt, magno sint animo facultatem eas observandi non pusillanimitate spiritus metientes, quam humana prudentia, quæ non intelligit quid possit Dei gratia obijcere interdum solet; sed eo planè spiritu quo illæ conditæ, quo editæ sunt. Nemo enim dubitare potest, quin spiritus Domini, qui ex Patri nostro inspiravit, idem sit qui vires executionem polliceatur. *Etenim benedictionem dabit legislator*, tantum sit qui manum mittat

fortia. neque illæ frustrà conscriptæ sunt, sed ut fervarentur ; quemadmodùm tot jam servi Dei, exemplis suis in Societate docuerunt : quos si pusillanimes intuerentur, & ii qui inertia suæ excusationes quærunt, profectò cernerent, *ut instauret contra nos Dominus testes suos; respiceret homines & dicerent, Peccavi, ut ait Iob.* Quod tum contingit, cùm aliorum perfectionem considerantes, & agnoscimus, & sine palpatione infirmitatem nostram confitemur.

10 Proinde debent Superiores hujus gratiæ fiduciâ plurimum niti, cùm experientia doceat, quantum ea momenti habeat, ut quæ difficilia hominibus essent factu, vel omnino fieri non possent, ex gratiâ tamen vocationis (quam digitus Dei in cordibus nostris inscribit) non ~~possibilia~~ modò, sed facilia etiam atque suavia fiant. Quod ita verum ac certum est, ut hoc uno quasi cardine tota ista Societas, ejusque gubernandæ & administrandæ ratio consistat. Et mihi quidem videtur fortissimus ille Deus vocationis suæ vim, in his præcipuè quos ad Societatem vocat, non dubiis ostendere documentis ; qui in Novitiorum animis promptitudinem, & agilitatem quandam gignit ad ea omnia, quæ Instituti nostri sunt : ut quemadmodùm fidei habitus nos inclinat, ut iis omnibus assentiamur, quæ ejus objecto continentur, quamvis alia atque alia subinde credenda proponantur ; sic etiam suo quodam

modo, videmus eos qui per portam ingrediuntur, ita animo affectos esse, ut omnia quæ nostræ professionis sunt, magnâ quadam alacritate & facilitate amplectantur, atque accipiant; ut videatur Dominus quasi dispositam nobis atque paratam exhibere materiam, in qua facili negotio forma illa introducatur, cujus exemplar divina illius Majestas in Societate demonstravit. Quamobrem soleo ego Patres carissimi, huic nostræ sententiæ illam Hieremiæ parabolam applicare, de figulo faciente opus super rotam, qui lutum formam manibus suis, sicut placet in oculis suis ut faciat; cujus cum triplex sit munus, primum materiam præparare; tum rotam agitare, & illud ad speciem, quam in mente apprehensam habet, effingere; sic mihi propono, rotam ipsam esse dispositionem & tractationem per varias functiones eorum, qui gubernantur; quod fit per obedientiam: Pedum autem instar esse Superiores qui eam commovent; qui sane pedes, ut recte vas fiat, non nisi ad imperium intelligentis, qui ipse figulus est, moveri & vicissim movere debent. Quod autem ordine primum erat, nempe materiam præparare, id vere nostras non attingit vires. Unius enim Dei est argillam operi paratam aptamque exhibere: nos vero, quos formandos suscepimus, nec formare ac nec movere quidem possemus, nisi ipsi essent à divina directione moti. Et vere si creta

Hierem.
18.

hæc nostra, pro ea libertate qua prædita est, currentis rotæ cursum non impediret; & quod inde sequitur, artificis propositum atque ideam non disturbaret, quam pulcra passim, quamque nobilia in Societate vasa videremus! Sed nos ipsi qui regimur opera Dei, ad insipientiam utique nobis, non impedimus modo, sed destruimus ac dissipamus identidem, dicentes figulo quod Dominus per Isaiam conqueritur: *Quid facis? Et opus tuum absque manibus est.* Quibus non immerito illud Prophetæ exprobrare posset: *Quoniam quæ tu fecisti, destruxerunt.* Proinde sicut Superioribus inde animus crescere debet, ut omnes ad perfectionem dirigant, quod Dominus adeo paratum & subactum præbet lutum; ita cum satis appareat frequenter homines ex infirmitate deficere, propriaque eorum culpa perdi vasa pulcerrima, quo minus ad perfectum adducantur; maxima sollicitudine providendum est, ut subditi juxta divinæ voluntatis præscriptum, nostræque vocationis gratiam, & ad summum & absolutum virtutis gradum perveniant. Quocirca curandum in primis est, ut omnes de medio tollantur occasiones, quæ nostrum cursum impedire & retardare possent, cujusmodi sunt sæcularia præcipue negotia, quæ hominem vere quasi in alienam speciem ac personam transformant. Cum enim (ut in nostra formula dicitur, & quod semper ante oculos habere debemus,)

Deo militemus, utique cadit in nos illud Apostoli dictum: *Militamus Deo, & nemo militans Deo, se negotiis secularibus implicat, ut ei placeat cum se probavit.* Inde & Constitutionibus & operibus expressit semper beatæ memoriæ Pater Noster quantum hujusmodi occupationes à nostro Instituto alienas duxerit. Sed accidit interdum ut auctoritas quædam Principum ac magnorum hominum (quæ certè ut nos opprimat pati non debemus: sed acriter ei cum omni modestiâ, & humilitate, atque religiosâ suavitate resistendum est) efficiat ut in hujusmodi scopulos impingamus frequenter.

II Vereor quoque, ne nos fallat, vel species quædam falsæ utilitatis, vel etiam nostrorum ipsorum importunitas, pietatis zeli prætextu velata: & tamen cum videamus, extra sèpta nos versari, ac proinde in magno ac certo esse periculo, audendum est aliquid in Christo pro Societate, & magis Instituti nostri gratiæ, divinoque auxilio fidendum, quod nos & servabit incolumes, & *prava in directa, & aspera ponet in vias planas*, si à primo illo, germanoque Societatis spiritu nos divelli non patiamur. Sed in hac Regularum atque disciplinæ observazione, duo Superioribus extrema vitanda sunt, alterum ne dum subditis displicere, eosque contristare timent, paullatim disciplinam labefactari sinant; & in his conniveant, quæ correctione & remedio indigebant, non modo
culpan

Apoculpam aliquam inpunitam relinquentes (ea
 enim indulgentia in multis nec magnum vi-
 cium est, & fieri potest ut interdum expediat)
 sed etiam hujusmodi errata ne fraternâ corre-
 ctione castigantes ; & quod perniciosius est,
 cum culpæ subinde iterentur , non applican-
 tes in futurum efficax ac salutare remedium :
 quod sanè credi non potest , quantum detri-
 menti Societati affert. Paullatim quippe defe-
 ctibus atque relaxationibus succrescentibus ,
 Superiores ii , qui in gubernatione sufficiun-
 tur , omnia inveniunt emendatu difficillima ;
 & ut novi sunt, nec severiori disciplinâ à se sub-
 ditorum animos abalienare incipient, atque in
 ipso gubernationis aditu , ea statim movere
 quæ molesta sunt & odiosa , quasi redimentes
 tempus , tempus expectant , quò suaviùs &
 mollius omnia fiant : dumque dies ex die pro-
 trahitur, incommoda crescunt : & quod vix cre-
 di potest, sed tamen certissimum est, fit ex con-
 suetudine sensim adèd familiare hujusmodi
 laxitatis & licentiæ velut idioma, ut etiam zelo
 præditis, minùs jam ac minus incipient incom-
 moda ac indecora videri, quæ antea turpissima
 videbantur. Itaque dum *terra paullatim alluvione*
consumitur ; & lingua , quam nascens Societas non
novit, auditur , quasi altera repentè rerum fa-
 cies , & alienorum civium regio existit. Quòd
 si ipsos spectemus subditos, tantum abest ut hac
 remissione suaviter cum illis agatur , ut maxi-

106 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV.
me etiam dure & aspere tractentur. Nam ut
nemo repente fit turpissimus, ut inquit S. Bernar-
dus; augentur paullatim transgressiones, & in-
firmitates; quibus cum antè leve aliquod me-
dicamentum satis fuisset, adaucta & invetera-
ta mala, quæ suo tempore curata non sunt, et-
jam ferrum ignesque exigunt; ut serò tandem
miser ille, quam antea lenitatem, mox crudeli-
tatem ac sævitiam potius hostilem exhibitam
sibi fuisse censeat.

Tract 7. in
epist. Ioan.

12 De quò ipso præclare differens D. Augu-
stinus inquit: *Ne putes tunc amare filium tuum,*
quando ei non das disciplinam. Non est ista caritas,
sed languor. Atque idem paullò post, *Fel*, inquit
columba non habet, tamen rostro & pennis pro mis-
pugnat: sine amaritudine sævit: & amor sævit, cari-
tas sævit: sævire videtur pater, more columbino sævit,
cum sævit sine felle sævit. Divus etiam Gregorius
docet, *Superioribus servandam esse, & in cordibus*
humilitatem & in opere disciplinam. Atque inter
hæc, inquit, solerter intuendum est, ne dum immoder-
ratius custoditur virtus humilitatis, solvantur iura
regiminis. Atque idem quoque alibi præcipit cu-
randum esse, *ut Rectorem subditis, & matrem pie-*
tatis & patrem exhibeat disciplina. Atque inter hæc
solicita circumspeditione providendū, ne aut disciplina
rigida, aut pietas sit remissa: sed debet in Superio-
ribus esse, Et iuste consolans misericordia & pie sæ-
viens disciplina. Cujus typo asserit Evangelicum
illum infirmum, qui fuerat plagis impositis re-
lictus

lietus semivivus, à piissimo Samaritano & oleo
& vino curatum : *ut per vinum mordeantur vul-*
nera, & per oleum foveantur. Atque hoc erit il-
lud, quod nos quoque in Constitutionibus do-
cemur, severitatē suo tempore suavitati mis-
cendam: tunc enim suavitas dissoluta existiman-
da est, cum Superior errata non corrigit, ne eos
conturbet qui latam diligunt viam; tunc disci-
plina rigida, cum in corrigendo modum non
servat. Proinde sicut expedit primum illud di-
ligenter cavere ne laxi ac debiles; ita hoc po-
sterius, ne duri ac severi videantur. Totum au-
tem ferme positum est in modo. Nam sicut
fortes & firmos esse oportet, in eo exequendo
quod convenit; sic in ratione consequendi in-
suavitas & asperitas omnis fugienda est. Porro
asper & gravis est Superior, cum nimium cre-
dulus primis quibusque delationibus tenaciter
adhæret, nec ab iis abduci se patitur. Asper est,
cum quasi omnes transgressiones æquales sint,
easdem minoribus, quas majoribus, pœnas de-
cernit. Asper est, cum iis, quæ solâ monitione
corrigi possunt, acriora adhibet medicamenta.
Asper est etiam cum loci & temporis momen-
ta & opportunitatem expectare nescit; cum
errata, quæ secretâ correctione emendanda
fuerant, ita palam facit ut subditum confun-
dat; cum in corrigendo iracundiâ magis agi,
quam zelo, & caritate duci se ostendit, verbis
ac gestibus, incompositi ac perturbati animi
signa

signa exhibens, quæ non modò nihil conferunt ad consequendum quod sibi proposuit, sed etiam maximè nocent. Nam cum duo sint, quæ in subditorum animis, cum castigantur plurimum valere solent, alterum reverentiâ quâ erga Superiorem afficiuntur ex opinione de illius virtute ac probitate conceptâ, hæc tamen opinio debilitetur necesse est, cum illum vident hominem esse similem aliis, non minus quàm alios ad passionum impetus expositum, alterum persuasio, quâ se diligi credit; hæc certè minui necesse est, cum quis viderit Superiorem neque paternè, neque amanter secum agere. Asper denique est, cum omnino is qui præest non ostendit se ex caritate moveri, sed desiderio perfectionis filiorum: cum reprehensionis austeritatem non temperat dulcedine spei, quam de illorum emendatione atque profectu præ se ferat: cuius quidem spei non mediocre pignus Superior exhibet, cum subditis aliquas vias rationesque proponit, quibus eos juvari posse sperat, præscribens etiam ut ad se redeant, sibi que communi fiduciam aperiant, quid utilitatis retulerint, quo se modo habeant, quid in se animi sentiant. Demum in correctionibus quod ad ordinem, & modum attinet, habenda sunt præ oculis, quæ in tertiâ Constitutionum parte B. P. N. I G N A T I V S docet, quæque Superioribus in suis regulis præscribuntur. Quæ in summâ ad illud

Basilii præceptum revocari posse videntur, ut Superior in animarum curandis morbis, probos medicos imitetur, *Vt videlicet ægris non irascatur, sed contra morbum ipsum pugnet.*

13 Et ut paucis omnia fere quæ dicta sunt complectar, duo esse possunt gubernationum genera. Alterum quod naturali lumine nititur, & humanæ sapientiæ principiis, quæ vere stultitia est, nec percipere potest ea, quæ Spiritus Dei sunt: hanc qui tenent rationem, ita subditos regunt, ut satis habeant, si in externis eorum actionibus, nihil inordinatum aut indecens conspiciatur; idque unum ab eis exigunt, ut officio quisque sibi injuncto, utcumque satisfaciant; neque sibi aut aliis negotium facessant; quod curant, ut illis tum rationibus, tum argumentis, tum etiam indulgentiâ quadam persuadeant: nullâ interim in re eorum virtutem exercentes, nihil imperantes, quod illorum imbecillitati & infirmitati gravius & acerbius accidere possit. Hoc genus ne pluribus describamus, politicum appellare licet. Sed alterum est, quod altioribus principiis, & superiori lumine, divino scilicet ducitur, & gratiæ vocationis innititur; probe intelligens virtutes & omnes animi nostri habitus bonos, & ut acquirantur, & ut deinceps conserventur, exercitatione indigere. Quare in mortificationibus quæ honorem ac proprium iudicium convellunt, pugnantque contra sensum

&

110 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
& naturalem propensionem nostram, subdi-
torum abnegationem strenue exercet, & effi-
cit ut quisque tum quid sibi desit, experientia
discat, tum etiam contendat modis omnibus
vel id acquirere, quod nondum habet, vel
quod jam acquisivit studiosius conservare. Ac
prior quidem illa ratio, quam quidam ut faci-
liorem amplectuntur, tantum abest ut expedi-
tior sit, ut etiam Superiorem ipsum in inextricabiles
difficultates adducat: quandoquidem
ejusmodi res sunt, quas semper in Societate
tractamus, & in quibus versamur assidue,
nempe quæ perpetuam sui ipsius abrenuntia-
tionem necessario requirunt, quo sane veteris
Adami oculus non pertingit; ut fieri nullo mo-
do possit, ut tantus hominum numerus tali-
bus judiciis & ingeniis præditus, humanis ra-
tionibus ac persuasionibus duci atque inflecti
queat, non magis quam si quis in magna tem-
pestate inter frementium ventorum impetus
undarumque jactationem, ex musicis præcep-
tis navem moderari conetur. Neque vero ea
gubernandi ratio iis ipsis qui gubernantur, aut
utilitatem aut consolationem afferre potest:
quod usu ipso semper apparuit in iis, qui hu-
jusmodi viam ambulant. Denique ut nihil po-
test esse magis contrarium vel inimicum prin-
cipiis Religionis; sic statuendum est, si ea ratio
gubernandi semel in Societatem induceretur,
ita certissime futurum ut non modo illa nul-

lum facere fructum, sed ne consistere ac conservari quidem posset. Sic enim brevi fieret, ut existeret in Societate magna hominum copia, qui litteris quidem egregie instructi, prudentia præterea, & rerum gerendarum dexteritate pollerent; sed nostro fini minus certe utiles essent; quod parum in exercitatione virtutum, solidique spiritus fundamentis profecissent. At vero posterior illa methodus, quæ prudentiam quidem secundum Deum non respuit, sed toto spiritu nititur mortificationis exercitatione, abnegationis usu, honoris proprii, totiusque veteris hominis abdicatione, ea est, quam tantopore expetimus, quæque omni ope ac studio in Societate retinenda & colenda est: sic enim fore spero ut & omnis perfectio in Societate vigeat ac floreat; atque etiam omnium animi perpetua quadam cælestis consolationis dulcedine, quæ certe in talibus studiis degustatur, quam maxime perfruantur. Hanc autem viam in subditis moderandis non modo exemplis docuit B. P. IGNATIVS, qui miris mortificationibus, quas pæne omnes norunt, suos exercebat, eoque magis quo probiores & insigniores, & sibi etiam majore familiaritatis usu conjuncti essent; sed eandem etiam in Constitutionibus expressam tradidit. Hoc est enim quod in formula nostra, adeo diserte denuntiatum nobis, ad hoc Institutum neminem aptum esse, nisi vere humilem

&

& prudentem in Christo, & in Christianæ
 tæ puritate ac litteris conspicuum. Hinc etiam
 in Examine præcipitur, ut majus ac impensius
 studium nostrum in eo ponamus, ut majores
 nostri abnegationem, & continuam in rebus
 omnibus, quo ad fieri poterit, mortificationem
 quæramus. Quod genus præceptorum ita
 in totis Constitutionibus usitatum ac frequens
 ut nihil aliud pæne continere videantur. Ne
 que mihi dubium est, si Superiores exem-
 ptam suam præeuntes, cum quâ dictum est
 ritate, suavitatem etiam prudentiâ commiscen-
 tes, hoc gubernandi præscriptum sequantur
 quin nostris omnibus ita probetur, ut ipsi
 hoc potissimum modo regi velint, idque ma-
 xime cupiant & amplectantur omnes, cum
 singulari Societatis incremento, maximaque
 proximorum utilitate. Quod eò etiam faci-
 lius, suaviusque reddetur, si modò omnes, qui
 in Societate præsent, in hunc gubernandi ty-
 pum conspirabunt; ne quorundam remissio
 aliorum odiosam reddat disciplinam; omnes
 que subditi intelligant ita se exerceri ad coram
 virtutem confirmandam & augendam. Quod
 si quorundam pusillanimitas vel teporitas, ad
 eam perfectionem non aspiret, *Ipsi viderint* (cum
 cum D. Bernardo loquamur) *quid excusationes*
possint afferre: quoniam Apostolicam omnes nos
tam secuti sumus; Apostolicæ professioni nomina
dedimus universi, dicentes Christo duci: Ego

Bern. ferm.
 contra vi-
 cinum in-
 grat.

nos reliquimus omnia & secuti sumus te.

14 Quarto loco atque extremo illud mihi monendum occurrit, ut quanto studio Societatis conservatio curanda est, eo Superiores curent, ut Nostri & inter se, & cum proximis recte sint dispositi. Quævis enim ordinis perturbatio, quæ vel in militibus inter se, vel in modo exercitus ducendi exoritur, maxime vero inter præliandum, maximam totius exercitus confusionem parit & exitium. Quare B. P. N. IGNATIUS initio octavæ partis Constitutionum tam serio affirmat, neque conservari, neque regi, atque adeo nec finem ad quem tendit, consequi Societatem posse, si inter se & cum suo capite membra ejus unita non fuerint: eodemque loco, præter id quod media explicat, quibus hæc unio servari possit, quibus profecto omnibus basis ac fundamentum virtus est & spiritus; tanti hanc unitatem facit, ut contra eos qui dissensionis auctores extiterint, gravissimis illis verbis utatur, diligentissime videlicet separandos tamquam pestem à Societate, quæ eam potest summopere inficere, si præsens remedium non adhibeatur. Proinde nulla ratione Superioribus dissensiones inter domesticos ferendæ sunt; nec tolerandum ut ea quæ ad nationes pertinent, & caritatem maxime discindunt, vel leviter attingantur, dicente Apostolo, non apud Religiosos modo, sed etiam Christianos quosvis,

- Coloff. 3. *Nec servum, nec liberum, nec barbarum aut Scytham, sed omnia, inquit, & in omnibus Christiani.*
1. Cor. 9. *Hæc est gloria Societatis nostræ, jam tunc ab initio. Et certe Melius est nobis magis mori, quam ut gloriam hujusmodi quis evacuet. Non igitur ferendum est, ut quæ singulorum sint vitia, integris tribuantur nationibus: cum nihil laudis vel vituperatione dignum sit, quod voluntarium non est: & diligentissime regula illa servanda, quæ prohibet ne aliæ nationes de alia sinistra sentiant, aut loquantur: sed peculiari affectu faciendum est cuique, ut diversas nationes in Domino prosequatur. Omnes siquidem sumus cives Sanctorum, & patriam unam paradisi computantes, eam à longe aspiciamus & salutamus. Cuperem equidem in hoc loco tam necessario, tamque Christo grato, diutius immorari, (adeo mihi cordi hæret) nisi me magna satis commendationis exaggeratione usum putarem, cum ita dixi credere me, ac pro certo habere ex eo uno maxime Societatis bonum & conservationem pendere. Murmurationes igitur zizaniorum femina, & quidquid caritatem violare, vel quidquid impedire potest, ex agro hoc Domini penitus exterminetur.*
- Ephes. 2. *Sed consideremus invicem, non ut invicem judicemus, aut mordeamus, ne forte ab invicem commanur; sed, ut Apostolus ait, in procreatione caritatis, & bonorum operum alter alterius virtutes considerantes, ut crescamus in spiritu, Deumque*
- Gal. 5. *Dom-*
- Hebr. 10. *Dom-*

Dominum laudemus, ut cum ala vicissim alam percutit, volumus cum præclaro illo cantico ad cælum: *Benedicta et gloria Domini de loco sancto suo.* Dum enim quisque alterum respicit, atque in eo donum aliquod intuetur, quo ipse caret, fieri non potest, quin seipsum humiliet atque in amore, & communicatione cum ceteris cre-
 scat. Sic quippe differit S. Gregorius, divisiones gratiarum à Deo fieri nulla alia de causa, quam ad maximarum harum virtutum, humilitatis concordiaequae custodiam. In aliis quippe regionibus vinum abundat, oleum in aliis, quaedam tritici feraces sunt, quaedam animalium; ut dum una alterius ope indiget, servetur communicatio, mutuumque inter omnes commercium foveatur. *Sicut ergo regiones terrarum,* inquit, *ita sunt mentes Sanctorum, quae cum vicissim sibi conferunt, quod acceperunt; quasi fructus suos regiones regionibus impendunt, ut in una omnes caritate jungantur.*

Ezech. 3.

15 Memores nos esse oportet testamenti quod disposuit dulcissimus Pater noster IESVS, & quidem quod ipso sanguine sancivit, & morte confirmavit. *In hoc cognoscent omnes quod mei discipuli estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Quod præceptum Evangelista qui audierat, ita etiam hausit, & ad extremum usque spiritum retinuit, ut, quemadmodum refert D. Hieronymus, nihil pæne aliud discipulis inculcasset, quod etiam, ut ille affirmabat, & præce-

Ioan. 13.

116 *Epistola* I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV
ptū Domini esset, & si solū fervaretur, suffice-
ret. Id igitur nos opere & veritate assidue effe-
cere necesse est, ut cortinæ, quæ Sanctum De-
tabernaculum oruant, & à superiore parte, &
ad latus inter sese hyacinthinis vittis collige-
tur, id est, *Fidelium anime*, ut S. Gregorius in-
terpretatur, *per caritatem conjunctæ sint, non per*
discordiam divisæ. Sunt autem sæpe vel minus
quædam, quæ hujusmodi unionem impediunt
& distrahunt; & quemadmodum est apud
D. Bernardum, ut inter dentium commissuram
nihil tam parum intercedere potest, quod non
magnam afferat molestiam: ita fraterna unitio
quo arctior est, eo facilius exiguis quibusdam
caussis perturbatur & relaxatur. Et quidem
negandum non est, *debere firmiores aliorum per-*
re infirmitates, & peculiari ratione pro iis ef-
fundere cor suum, à quibus se in aliquo læsionem
aut vexatos dolent. Superioribus tamen cura-
dum est, ut qui infirmiores sunt, etiam ipsi
sustinere & abstinere discant. Contingit enim
interdum, quod Cassianus inquit, *ut infirmiores*
eorum, qui tepidius perfectionis expetunt sanitatem
quantalibet fortium tolerantia sustententur, ab-
tamen, qui infirmi sunt, non ferantur, & ut
dicam, ipsum tolerari non tolerant. Quibus
& omnibus efficaciam admodum remedia, ar-
tror, quæ sexto capite ejus collationis de An-
citia Abbas Ioseph sapienter exposuit. Nec te-
rò prætereundum videtur, quantum valeat
animo-

Hom. 19. in
Ezechie-
lem.

Rom. 15.

animorum servandam unitatem, ut fugiat unusquisque privatas quasdam amicitias, quas in Congregationibus velut *indecentem quamdam pugnam* appellabat D. Basilius, & quisquis peculiari affectu ducitur erga quempiam, vel quod ei sit sanguine junctus, vel quod illius consuetudine delectetur, seipsum, inquit, accusat ac prodit, quod non habeat integram caritatem.

16 Atque ut de hac re, licet valde per se suavi, scribendi tandē finem faciā, restat ut sermonē Apostolica illa exhortatione concludam: quam etsi ille ad Philippenses, omnes tamen velim uti ad se factā, sibi que dictam accipiant: *Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solatium caritatis, si qua societas Spiritus, si qua viscera miserationis, implete gaudium meum, ut idem sapiatis: eandem caritatem habentes, unanimes, id ipsum sentientes: nihil per contentionem, neque per inanem gloriam, sed in bumilitate superiores sibi invicem arbitrantes, non quæ sua sunt singuli considerantes, sed quæ aliorum. Hoc enim sentite in vobis quod & in CHRISTO IESU, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo.* Erga proximos vero nostros ordinari intelligo in nostris ministeriis ad eorum salutem exercendis, inter quæ non immerito primum sibi locum vendicat id, quod tantopere gene-

118 *Epist. I. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
rali præcepto à B. P. N. nominatim commen-
datur, docendæ scilicet Christianæ doctrinæ:
tum propter multas magnasque rei utilitates
atque necessitates; tum quia, ut est in Consti-
tutionibus, periculum est ne ut quisque erit
doctior, ita provinciam hanc tamquam primo
aspectu minus pretiosam detrectare conetur.
Cupio etiam ut in Confessionibus, in quibus
fructum & consolationem proximorum spe-
ctare debemus, in id potissimum incumbamus,
ut iis succurramus, qui majore necessitate
spirituali premuntur. Ne teratur tempus ex-
quo admodum fructu, quando alibi suppetit
in quo cum majori Dei gloria, majorique la-
borantium animarum utilitate industriam no-
stram possimus impendere.

17 Moneo toto cordis affectu, ut in con-
cionando antiquus ille, germanusque Societa-
tis modus & servetur diligenter, & sicubi dege-
neraverit, sedulo instauretur: ne peregrini qu-
dam modi, atque à nostro fine institutoque
alieni introducantur; dum incipiunt juniores
imperitæ plebis aures mulcere: ne nobis
contingat, quod multo ante Chrysostronus
conquestus est, ut populi scilicet, quos docere
& dirigi oportebat ab Evangelii prædicatori-
bus, ipsos contra prædicatores instruant. Qua-
de re non subiiciam plura, quandoquidem non
ignorant Reverentiæ Vestræ quid in hoc ge-
nere vel Provincialis regulæ statuant, vel ad diver-

diversas Provincias B. Pater Noster piæ me-
 moriæ perscripserit. Illud tantum non præter-
 mittam ; hoc à me negotium maximi momen-
 ti existimari, quippe cum ministerium ipsum
 tanti in Ecclesia Dei faciendum sit, quanti ipsa
 reformatio morum, & peccatorum atque vi-
 ciorum in populo Christiano extirpatio. Ita-
 que semper maximum Dei beneficium duxi,
 cum eos divini verbi seminatores mittit, qui
 loquuntur ad cor. Et contra maximum omni-
 no flagellum, cum eos venire permittit, quo-
 rum in Ecclesia strepitum D. Hieronymus
 amare deflet, qui fiunt populo, *Quasi iuba, &*
cythara suave sonans : qui profecto adulterant
 potius verbum Dei, neque ea annuntiant, quæ
 aut ad pœnitentiam provocare, aut Christum
 in cordibus audientium formare queunt.

Præfatione
 in Epist. ad
 Gal.

18 Et quoniam non possum vere de ea re
 sine magno animi dolore cogitare ; nec igno-
 ro quid à me Ecclesia Christi suo jure exigat ;
 si quæ sunt in Societate vires ad eam juvan-
 dam, cupio vehementer, RR. Vestræ id ut in-
 telligant, & opere exquantur : qui in concio-
 nandi munere ad Societatis institutum, ut vi-
 delicet in spiritu & fructuose faciant, sese con-
 ponere aut negligent aut nesciânt, eos scilicet
 ad id munus talentum nactos non esse, quam-
 vis in vulgus fortasse laudentur ac suspiciantur :
 quamvis etiam eos ingens auditorum nume-
 rus sectetur. Quare eos in aliquo Societatis

1. Cor. 12.

ministerio vel legendi, vel alio quovis occupandos esse. Neque enim omnibus omnia talenta credita sunt, & *divisiones gratiarum sunt, & divisiones ministracionum.* Quod ad Missiones attinet, etiam atque etiam hortor, ut Superiores curent eos mittere, qui exemplo & doctrina populos ædificare valeant, ad ea potissimum loca, cum iis Sociis, iisque instructionibus, quæ ad majorem Dei gloriam futura credantur: ferventurque sedulo quæ septima parte Constitutionum accurate præscribuntur: quandoquidem contingere interdum potest ut Superiores mediati suorum Collegiorum utilitati vel quieti consulentes, eos mitti curent, ut à se amoveant, quos minime oportebat. Quod omnes intelligunt, quam magnas in Societatem nostram calamitates inveheret: quippe cum hoc ministerium, si quod aliud in Societate, præclaros & maxime selectos homines sine dubitatione exigat. Et ne longior sim, si alias Societatis functiones atque opera percurram, ad ea me refero, quæ in formula nostri instituti in litteris Apostolicis comprehensa continentur: quæ toto cordis affectu exopto à Nostris omnibus, & profunda meditatione ruminari, & cum ardenti desiderio nostræ vocationi respondendi: cum nos oporteat semper ad scopum nostræ professionis, atque altitudinem nostræ vocationis oculos defigere, *respicientes ad petram, unde excisi sumus; & sequen-*

Isai. 51.

sequentes saltem à longe, quibus licet passibus, gloriosos hosce Apostolorum Principes, quorum solemnem commemorationem die crastinà celebramus; quorum protectioni, non modo ob recuperatam suam valetudinem, sed peculiari etiam sancti Spiritus instinctu voluit B. P. I G N A T I V S minimam hanc Societatem devotam semper inniti.

19 Et quando de dotibus quæ Superioribus necessariæ sunt, deque iis quibus eos ornatos esse cupio, tam multa dixi, ex quibus non obscure cernitur quantum lucis necessarium sit, quantumque virium ad gubernationem recte obeundam; obsecro vos P. P. dilectissimi, viscera mea, ex intimis visceribus cordis mei, ut cum gubernatio tam universalis, tantique momenti imbecillis meis humeris imposita sit, vos vestris precibus assiduis & feruidis, ea quæ mihi desunt (quæ maxima & plurima esse sentio) ad totius nostræ Societatis utilitatem à Dei bonitate impetretis. Quod enim ad me attinet, equidem non parum præstitero, si vel per omnia membra dissectus, atque dissectus, aliqua saltem ex parte me gratum præbuero ob singulare beneficium, quod hac ipsâ die à Christo Domino accepi, quod ita oculos meos illuminare dignatus est, ut à tenebris Ægypti & servitute, & ab inutilibus operibus lateris ac luti, quæ me plus satis, tum volentem tum nolentem premebant, emergere sta-

tuerim; meque quò à divinâ gratiâ vocabar
 transferre in admirabilem hanc lucem Socie-
 tatis nostræ: in qua quando id jam de me ejus
 providentia decrevit, quod ego non modo non
 suspicari, sed ne timere quidem unquam auli-
 essem; quo mea major est imbecillitas, eo ma-
 gis Divinam ejus Majestatem precor, ut ple-
 nam voluntariam divinorum charismatum
 cælestiumque omnium gratiarum in eam
 emittat, ut resplendant opera ejus, & con-
 teantur illi misericordix ipsius, & mirabilia ejus
 liis hominum. Dumque debetur nobis confusio fac-
 sit illi ab omni creatura visibili pariter & invisibili
 laus, & gloria, & benedictio, claritas & sapientia
 gratiarum actio; honor, virtus, & fortitudo in se-
 cula. Amen. Romæ xxvi i i i. Junii, M. D. LXXXI.

Psal. 106.

Psal. 43.

Apoc. 7.

RR. VV.

Inutilis in Christo Servus

CLAVDIVS AQUAVIVÆ

EPISTOLA II.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQVAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societatis.

DE RENOVATIONE SPIRITVS.

I Spiritus ac fervoris renovatio spiritualibus ac religiosis hominibus adeo necessaria est (Patres, Fratresque carissimi) ut studium hoc cum semper flagrans esse in nobis omnibus velim, tum præcipue hoc tempore, Nunc enim IESVS Dominus noster non in Septemtrionibus modo, & Oriente alios ex aliis agros nobis colendos assignans ait, *Videte regiones, quia albæ jam sunt ad messem;* verum etiam in Indiis, vel Orientis, vel Occidentis, præsertim vero in Iapone, insula vastissima, campum latissimum aperit, ubi ad Christiani nominis, divinæque gloriæ amplificationem longe lateque nostra excurrere possit industria. Itaque si quando nostri Ordinis homines, & suæ perfectionis studio, & summa cum Deo conjunctione aptos se & idoneos Dei

mini-

ministros præbere debuerunt, nunc quidem
 profecto quam maxime debent. Neque enim
 multitudo solum Ecclesiæ calamitatum, acer-
 bitasque verberum, quæ nobis divina severi-
 tas infligit, sic ut graviora etiã (*adhuc enim ma-
 nus ejus extenta*) in dies minuetur, nos admo-
 nent, ut imperfectum nostrum lugeamus, &
 murum nos opponamus pro Domo Dei; sed
 etiam Instituti nostri debitum cogit, ut tam
 multis panem, quo æternam ad vitam alantur
 petentibus aliquando frangamus. Atque ut de
 aliis taceam, ex Iapone proximis Nostrorum
 litteris affertur, Reges aliquot ac Dynastas po-
 tentes in primis, quamquam nondum Chri-
 stianos, templis multis Deorum everfis, non-
 nullis etiam Christo excitatis, potestatem No-
 stris hominibus Evangelii prædicandi, populus
 suis suscipiendi fecisse, ut Christianæ religio-
 nis propagandæ spes ostendatur vel maxima.
 Ergo illi admirantes *in captura piscium, annuntio-
 sociis, ut veniant, & adjuvent eos*: quoniam qui-
 dem magnam Deus spem & facultatem affectu
 suis retribus concludendi tam copiosam gen-
 tem, & idoneam; ut jam adesse tempus videat-
 tur, cum per hosce qualescumque operarios,
 etiam in maxima illa atque horrida Ethnico-
 rum silva efficiat Dominus, quod in Filii sui
 adventu facturum se prolixè Isaiæ ore pollice-
 tur. Cum enim illa dixisset, *Aperiam in superius
 collibus flumina, & in medio camporum fontes*: pe-

Exc. 15.

Thren 4.

E sai. 41.

nam desertum in stagna aquarum, & terram inviam in rivus aquarum; adjungit: Dabo in solitudinem cedrum, & spinam (quæ arbor specie, & immortalitate ceteris antecellit) & myrtum, & lignum olivæ. Ponam in deserto abietem, ulmum, & buxum simul: ut videant, & sciant, & recogitent, & intelligant pariter, quia magnus Dominus fecit hoc. Ut in ariditate gentium (quemadmodum D. Hieronymus interpretatur) invenirentur fluentia virtutum; & in terra quondam deserta plenaque falsuginis, cedrus, & cyparissus, & aliæ arbores nascerentur. Ergo ut omnes ad hanc mentis, ac spiritus renovationem accenderemur, adductus sum, ut per litteras, quia coram non licet, de iis vobiscum agerem, quæ ad hoc negotium pertinere maxime arbitror. Ut autem tota res ad certum ordinem redigatur, eam ad duo capita revocare conabor, si prius, quibus in rebus, hæc, quam dico, renovatio sita sit, ostendero. Primum enim quanti ea sit momenti, ostendemus: tum remedia aliquot exponemus, quæ nos ad eam consequendam non mediocriter juvare possint.

Propositio.

2 Atque ut planius intelligatur, qua in re hæc instauratio consistat, quid inveteratum sit animadvertamus necesse est. Quod si attendimus, reperiemus, mentem illam ardoremque animi nobis initio datum à Deo consenescere, hoc est, uti res veteres, neque nitorem, neque celeritatem, neque usus ceteros habere, quibus

13. *Vetustatis
signa.*

bus præditæ sunt recentes ac novæ. Vetustata illa argumenta esse possunt, orare, ac meditari divina sine sensu animi atque fructu: ægre se colligere, & ad cor redire: cogitata, dicta, & factaque sua sine pudore, ac proposito emendationis cursim examinare: in res externas liberius effundi: jamque non proximi juvandi gratia, sed tædii vitandi, solatiola à rebus creatis cupidius mendicare: liberius obloqui, & aliena dicta ac facta carpere: religionis disciplinam, levem olim ac suavem, iniquo animo contemere: ad otium aspirare: in animarum zelum languere, laboreque earum causa suscipiendos, qui dulces olim erant, acerbos ducendos, ægre, tarde, repugnanter, obtemperare: honorifice ab omnibus, indulgenterque tractari velle: immunitates & commoda singularia postulare: in animum inducere, se laborantius æquo, nihilque esse, quod non sibi debeatur; aliaque generis ejusdem. Quæ quidem argumenta omnia facile declarant, naturam, quæ sui juris retinens admodum, atque appetens est, antea ferventis gratiæ beneficio compressam ac domitam, tamquam intentum acum nervo remisso, ad ingenium rediisse. Id autem committere nihil aliud est, nisi divinæ gratiæ opus ac vim labefactare; & integritatem, colorem, symmetriam tollere: quibus rebus animæ Deo desponsæ & copulatæ forma continetur. Hæc igitur omnia renovanda sunt,

id est, in pristinum revocanda statum, atque
 deo nova facta accessione cumulanda. *Iustorum* ^{Prov 4.}
enim semita quasi lux splendens procedit, & crescit
usque ad perfectam diem.

3 Sed quoniam non hæc una in nobis fe-
 cunctus est ex virium languore, verum etiam
 interior (veterem hominem Apostolus vo-
 cat) quæ nisi omni studio, vigilantiaque ar-
 ceatur, perennis est fons prioris, propterea
 omnino veterem hominem exuere, novum
 induere oportet. Motus enim omnes atque
 impetus animi, quibus impellimur, ut nos ac
 nostra spectemus; ut ad rem quampiam mor-
 tualem & caducam adhærescamus; ut divini
 obsequii puritas ac libertas retardetur; ut mi-
 nus prompti & vigiles simus ad Dei volunta-
 tem; hæc, inquam, omnia veteris hominis vitia
 sunt. Quocirca renovatio posita erit in pri-
 mis illis propositis ac fervoribus revocandis;
 tum vero in vetere homine, vitiosaque natura
 exuenda; sic prorsus, ut voluntas nostra (quo-
 ad hæc exulum vita patitur) perpetuo intuea-
 tur divinam; seque totam ad ejus arbitrium,
 ac nutum fingat & accommodet; quidquid
 Deo placet, vehementer expetat; quidquid
 displicet, constantissime respuat: omni deni-
 que conatu penitus homo à se ipso desciscat:
 ubi factus sibi terra sterilis, & regio egestatis
 veterascit, atque corrumpitur secundum desi-
 deria erroris. Accedat autem ad eum, qui, ut
 nobis

*Renovatio
 Spiritus in
 quo consti-
 tat.*

nobis appropinquaret, ad nostram descensum
humilitatem: ut ibi scilicet tamquam in vici
regione, in justitia & sanctitate veritatis, quae
aquilæ renovetur juvenus nostra. Itaque alacriter
progrediamur quotidie, ut nunc primo
iter ingredi videamur. Quod quidem nobis

Philip. 3. præcipit, dum de se profitetur Apostolus, *quia
retro sunt, obliuiscens; ad ea, quæ sunt priora, non
tendens meipsum, ad destinatum persequor brachio*

Hom. 12. *supernæ vocationis.* Nam (ut ad eum locum notat
D. Chrysostomus) qui tantum sibi processum
videtur in stadio, ut jam ad calcem se peruenisse
arbitretur, de cursu utique consistit: sed
qui etiamnum à meta abesse se cogitat, decur-
rere ne utiquam desistit. Idem igitur faciendum
est nobis, etsi maximos in virtute progressus
habeamus. Etenim si Paulus ipse (inquit in
sexcentis mortibus periculisque perfunctus
ita de seipso sentiebat; profecto multo magis
conuenit nos sentire de nobis. Et nimirum haec
demum ratione sanctarum virtutum spectanda
conservatur ac nitor.

Lib. 22. *Quippe animus noster*
Moral. c. 2. (inquit Gregorius) *dum igne amoris excogitatur,
semper in se seruat caritatem pulcritudinis quo-
tidiana innovatione fervoris. Nescit enim me-
per torporem veterascere, quæ studet per desiderium
semper inchoare.*

Ad Eph. 4. *Hinc namq; per Paulum dicitur:
Renouamini spiritu mentis vestræ. Hinc Psalmista
qui ad perfectionis jam culmen pervenerat, quæ
inchoans dicebat, Dixi, nunc cœpi: quia si lassus*

Psal. 76. *inchoans dicebat, Dixi, nunc cœpi: quia si lassus*

ab inchoatis bonis nolumus, valde necesse est, ut inchoare nos quotidie credamus. Hæc Gregorius. Id vero quanti interfit, magnus Antonius declaravit, qui (ut in ejus vita B. Athanasius refert) fratrum cœtu aliquod ab eo vitæ præceptum efflagitante, ita sermonem exorsus est: *Hoc sit primum cunctis in commune mandatum, Nullum in arrepti propositi vigore lassescere, sed quasi incipientem augere semper debere, quod cœperit.* Idque cum sæpe alias suis inculcavit, tum vero extremo in spiritu, quasi testamento legavit his verbis: *Ego quidem, filioli, secundum eloquia scripturarum, Patrum gradior viam: jam enim Dominus me invitat, jam cupio videre caelestia. Sed vos, ô viscera mea, admoneo, ne tanti temporis laborem repente perdatis. Hodie vos religiosum studium arripuisse arbitraminis, & captæ voluntatis fortitudo succrescat.*

Sed quoniam nihil attinet hac in re diutius immorari, ad hujusce renovationis necessitatem veniemus. Hæc autem quanti momenti sit, tribus ex capitibus ex parte intelligi poterit.

Quanti momenti sit Spiritus renovationis.

4 Primum (quod ad salutem perfectionemque nostram attinet) si attendas perfectæ vitæ consecranda obligationem, intestinos rebellantium affectionum tumultus; externas occupationes ac prælia, quæ solidarum germanarumque virtutum, quasi armorum assiduam tractationem, exercitationemque desiderant. Deinde (quod spectat ad salutem adjumentumque aliorum) si nomina expendas, quibus

nominibus ex nostro Instituto hominibus optulari debemus ; quantum opis ac virium ad eos à pravitate vitæ ad innocentiam, pietatemque convertendos requiratur ; quo zelo, qua caritate, qua patientia, qua cælesti luce opus sit, ad idonea remedia adhibenda ; qua humilitate, ne qua ex parte impediatur id quod per nos Deus efficere molitur : qua prudentia, ne in adjumento aliis afferendo, ipsi detrimentum accipiamus. Denique (si res ipsa spectetur) quia facile admodum (auctore D. Gregorio) fervor hic mentis, ac studium virtutis refrigescit. *A fervore enim mentis, vel inter spirituales inimicos, vel inter carnales quosque proximos, ipso aliquo modo vivendi usu veterascimus, & assumptæ novitatis speciem suscipimus.* Quo fit, ut nihil religioso viro tam suspectum esse debeat (nihil enim æque periculosum) quam si in se studium procedendi in virtute, & perfectæ vitæ persequendæ frigescere sentiat. Etenim ea res non modo facit, ut lente gradiamur, aut potius consistamus, & ad speciem dumtaxat, usurpationemque consuetudinis nostra munera obeamus ; verum etiam assidue, tamquam tinea quædam, vires roburque nostrum sensim sine sensu corrodit. Itaque idem nobis quod tigno cariolo usu venit : quod etsi integrum videtur extrinsecus, tamen pondere imposito frangitur, & casu ipso ostendit, quid antea vitii lateret interiorius. Ejus autem, qui ita affectus est, & moeror

moeror

mœrore cumulatur; & vita ac salus periculis magnis exponitur. Ita fortes olim, ac robusti debilitantur paullatim atque franguntur: *Lapidés enim* (ut ait Scriptura) *excavant aqua, & alluvione paullatim terra consumitur.* Nam revera perpetuo enitendum, & tamquam adverso flumine progrediendum est ei, qui retro rapi nolit, ac regredi. Fortasse enim D. Petrus idcirco Dominum negavit, quod *sequebatur eum à longè.*

Iob 14.

5 Neque vero existimandum est (ut ait D. Bernardus) cum ruinæ alicujus cernuntur, tum incipere damnum; *sed quia comederunt alieni robur ejus, & ignoravit.* Ob eam causam ita nos Spiritus sanctus admonet: *In pigritiis humilabitur contignatio, & in infirmitate manuum perstillabit domus.* Nam ut disturbare domum nemo conetur, tamen si imber paullatim tegulas pervadens tigna putrefecerit; profecto unius pigritiæ vitio tectum corruet, & inutiles reddentur ad habitandum, quamvis amplæ ædes atque magnificæ. Hinc odiosus ille tepor, qui Deo (ut ipse in Apocalypsi denuntiat) nau-
seam movet ac vomitum. Quem quidem locum Daniel Abbas apud Cassianum in sua collatione hisce verbis explanat, quæ mirifice rem ante oculos constituunt: *Nec immerito eos Dominus, quos jam in visceribus receperat caritatis, noxie tepesactos, cum quadã convulsione pectoris sui evomendos esse pronuntiat: qui cum salutarem quo-*

Serm. contra vit. ingratic.

Eccl. 10.

Apoc. 3.

Coll. 4. 6.
19.

132 *Epist. 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
dam modo ei potuissent prætere substantiam; ardebat
ab ejus visceribus manerunt; tanto deteriores effecti
illis, qui numquam ori Dominico illati sunt, cibis,
quanto id quod nausea compellente projimus, odi-
bilius detestamur.

Teporis caus-
sa.

Rom. 7. 23.

6 Et quidem nos hujus teporis causas, & multas habemus, & intestinas. Cupiditates enim (quas membrorum legem vocat Apostolus) ceteræque pravæ affectiones sacrum in nobis ignem restinguere conantur: atque ut Spiritus sanctus suo nos amore incendens erigit & extollit, ita hæ pestes contra opprimunt atque prosternunt. Quod si ambitio, honorisque cupiditas, si commodorum desiderium, si impetus iracundiæ, si livor invidiæ animos nostros deprimunt ac deorsum trahunt; & tum hoc vitium, tum illud, tum universa nos degradant; quem tandem ad perfectionis culmen nostræ industriæ cursum fore putamus? Utinam quemadmodum hoc impedimentum plane intelligimus, atque adeo in se quisque plus minusve experimur, ita ad id removendum oculos aliquando aperiamus.

Diaboli
qualitates.

7 Nam quid ego de externis bellis pugnisque dicam? Mitto hostem, qui præterquam quod hoc est in prælio superior, quod est invisibilis, & calliditate usuque valet plurimum, quippe qui cum tot, tantisque viris depugnarit, interdum victor è pugna discesserit; ita præterea pollet viribus, ut existimet (quod ait Iob)

Iob) quasi paleas ferrum, & quasi lignum putridum Iob 41.18.
 æs. Nihil dico de perpetua ejus vigilantia, qua nos dies & noctes impugnat. Nihil de pertinacia, qua nos oblidet, atque oppugnat, non unum alterumve mensem, aut annum, sed vitam plane universam. Taceo insaturabile odium, quo ad eos potissimum devorandos rapitur, qui arctissimis se cum Deo vinculis devinxerunt: ut vere dicatur *cibus ejus electus*. Venio ad ea, quæ tum domesticis tum externis hostibus tela acuunt & suppeditant.

Habac. 2.
16.

8 Primum igitur, nisi nimios animi motus domitos habeas, teque assidue in his frangendis ac vincendis exerceas, quoties te offensurum esse censes? Quod si hæc cura religiosi viri omnibus necessaria est, quanto tandem magis iis, qui opitulando aliis in hominum cœtu, quasi in acie versantur? Nam (ut prudenter differit D. Chrysostomus) in hisce hominibus ex belluæ (sic enim vitiosas animi affectiones appellat) pabuli multo plus habent. Superbia enim laudibus & honoribus alitur, qui suapte sponte consequuntur concionandi munus, litterarumque, & aliarum rerum tractationem, quæ hominum oculis patent. Invidia alienam existimationem, & fama inflammatur. Ira, si quis nobis sese opponat. Quamobrem ejusmodi Christi milites necesse est gloriæ contemptores esse; gloriam compressam, ceterosque impotentes animi motus subactos in sua ditione

Lib. 3. de
Sacerd.

ac potestate habere. Hi enim motus haud dubie facilius sese producant in mixto vitæ genere eorum, qui in suam aliorumque salutem incumbunt, quam in simplici illa vitæ ratione eorum, qui sua perfectione contenti sibi vacant, & Deo. Quare idem Chrysoſtomus eodem loco, *Vt ignis, inquit, metalla probat; ita Cælestis exacta probatio mortalium animos secernit atque internoscit. Ac si quis est vel iracundus, vel pusillanimis, vel gloriæ appetens, vel arrogans, vel alio quovis morbo obsessus, id omne detegit, ac latentes statim morbos nudat.*

Lib. 1. de
Confid.

9 Iam si occupationes assiduæ (ut Bernardus tradit) sibi hominem quodammodo firmiter occupant, facile apparet, quam sit mentis renovatio ad nosmetipsos tuendos, conservandosque necessaria. Nam quod ad juvandos alios attinet, pauca illa capita, quæ supra exposuimus, attigisse satis est: illud tamen non prætermittam, quod in mentibus ac visceribus nostris hæere summopere exopto. Qui in hominum animis ad bonam frugem revocandis versantur, horum ut virtutis ardor atque impetus majus omnium opinione momentum habet; ita languorem contra, ac vitia longè maximo esse detrimento. Idque non idcirco solum, quia factis improbant, quod verbis docent, & altera manu (ut ait Nazianzenus) animas advocare videntur, altera repellere; verum etiam quoniam, ut nihil obsit exemplum, minus quidem

In sent. n. 4.

certe

certe idoneos se Dei ministros præbent, minusque efficaces. Quare debet quisque nostrum imperfectum suum æstimare ac lugere, non ex suo tantum unius damno, sed aliorum etiam multorum, quorum salutem impedit. Nam ut parum fermenti magnam farinæ massam in se convertit, panemque omnem bonum efficit; ita non quantitate numeri (ait Chrysostomus) *sed gratia spiritus vim suam iusti homines terent.* Sic enim Apostoli duodecim numero, parvi instar fermenti, maximam orbis terræ massam fermentarunt. Sic omnibus ætatibus in Ecclesia Dei homines, non magno numero, sed magna vi ac virtute, quid efficere possent, cum illustri orbis terrarum emolumento declararunt. Sic denique (domestica enim exempla non desunt) primos illos Societatis nostræ Patres, admodum paucos, industriæ suæ fructus tulisse scimus tantos, quantos Dei beneficio ipsi videmus, ac fruimur. Hinc profecto colligitur, commodum æquè & incommodum, quod ex parvo fermento bono malove nascitur, univèrsam in panem redundare: usuque venire posse, ut alicujus è Societate vitium, & culpa, quæ per se alioqui levis existimaretur, conversionem tamen impediat, salutemque multorum.

10 Sed ut alterum hoc caput epistolæ concludam, unum addam ex D. Basilio, qui illa Deuteronomii verba, ex LXX. Interpretum

De virt. & vit.

Cap. 15.

versione, luculenter explicans, *Attende tibi ip-*
si, hanc ait sententiam omnibus necessariã, om-
 nibus temporibus, omnibus ordinibus eorum,
 qui Dei Ecclesia continentur. *Habet enim,* in-
 quit, *Domus Dei viventis, quæ Ecclesia est, venato-*
res, viatores, architectos, ædificatores, agrico'as, pasto-
res, athletas, milites. Omnibus his convenit breve
 hoc verbum, *singulis ingrens* & exactam operis obe-
 undi cognitionem, & ad perficiendum, studium pro-
 pensæ voluntatis. Ac mihi quidem hæc omnia of-
 ficia ac munera videntur, præterquam pastoris
 (quamquam hoc quoque proportionem quadam
 accommodari potest) in nostræ Societatis ho-
 mines convenire. Itaque Basilii oratione, quam
 propter egregiam in hoc genere doctrinam fu-
 sius exponendam censeo, & vos ego hortari pos-
 sum, & se quisque vestrum, ea quæ dicuntur at-
 tendens, incitare. *Venator es missus à Deo, ita mo-*
nente, Ecce ego mitto multos venatores, & venabun-
tur eos super omnem mentem. Attende igitur magna
 cum diligentia, ne forte fugiat te præda, ut effra-
 tos per improbitatem, verbo veritatis convictos Sal-
 vatori offeras. *Viator es ei similis, qui orabat, Gressus*
meos dirige. Attende tibi ipsi, ne quæ exorbites,
 neu ad dextram deflexeris, aut sinistram: *progre-*
ditor via regia. *Architectus solido tutove in loco jaciat*
 & coloret fidei fundamentum, quod est IESVS
 CHRISTVS. *Aedificator, quo pacto ædifi-*
cet; videat, ut non ligna, non fœnum, neque ca-
lamum; sed aurum, argentum, lapides pretiosos.
 Pastor

Homil. in
 illud, quæ
 est 3 inter
 hom. vari.
 argum.

Yere. 16. 16.

Psal. 118.
 133.

Pastor es? Attende, ne quid te prætereat eorum, quæ
 ad obeundum munus istud pastorale attinent. Hæc
 porro quæ tandem sunt? Palabundum pecus &
 erraticum convertito: quod conquassatum est &
 contritum, colligato: quod ægrotum, sanato. Agri-
 colationisne professor? Ficum, infructuosa si est,
 circumfodito, illiq. e ingerito quæ conductura nove-
 ris ad edendos fructus. Miles? collabora Evangelio:
 milita bonam militiam contra spiritus nequitiæ, ad-
 versus vitiosas carnis affectiones: induitor omnem
 armaturam Dei, ut probes te ei, sisque graciosus duci
 tuo, qui huic te militiæ adlegit. Provide, ut nullis im-
 plicere vitæ istius negotiis & perplexis curis. Athleta
 quæ? Attende tibi ipsi, ne quam ex legibus athletico
 agoni præscriptis invenire transgressus: nam nemo
 coronatur, nisi qui legitime certaverit. Imitare
 Paulum & cursu contendentem, & in palæstra
 colluctantem, & in agone pugillari decertantem.
 Ut strenuus pugil ipse habeto animæ oculum nus-
 quam evariantem, sed attentum ac pervigilem.
 Præmuni ac tuere partes, quarum plaga lethalis sit.
 In adversarium immotum oculum intendito fixius.
 In stadiario cursu, qui tibi præcurrunt, in eos te
 extendens fac assequaris; sic currito, ut prævertas.
 In luctamine, repugna invisibilibus adversariis. Per
 vitæ istius periculum, talis ut perseveres hæc facit
 sententia, nimirum animo ut sis non supino, aut
 concidente, sed arrecto; non dormit urienti, sed per-
 vigili ac sobrio; quique multa cum vigilantia præ-
 sens sit, & norit sibi præesse. Cupientem me singula

138 *Epist. 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
perconsere hic deficiet dies. Hæc ille. Atque hæc
 quæ dicta sunt de vitæ mixtæ difficultate, de
 virtutis absolute, quam illa desiderat, de
 que aliis rebus ejusmodi, quas aut sanctorum
 virorum auctoritas, aut usus ipse nos docet
 hæc, inquam, omnia ad excitandos animos nos-
 tros, & ad eam quæ in nobis requiritur, vigi-
 lantiam valent vel plurimum. Sed videndum
 est, ne forte contra quam oportet, aut languorem
 cuiquam afferant, quo minus ad perfectæ
 vitæ culmen aspiret; aut sic aliquem afficiant
 uti tam præclaram vitæ rationem minus du-
 cem, minusque expetendam putet. Sane tam
 tam rei præstantiam qui intuetur, non potest
 non magnopere eam suspicere: quisquis au-
 tem bene de nostro Instituto sentit, hujusmo-
 di cogitatione vehementer impellitur. Et sci-
 licet qui præscriptis à Societate remediis uti-
 tur accurate, magnitudinem animi incredibili-
 lem Dei beneficio ac munere experitur ad
 quamcumque rem suscipiendam: planeque vi-
 det, perdifficile non esse, quod antea fieri nullo
 modo posse judicabat.

4. *Ad reno-
 vationem
 spiritus re-
 media.*

II. Restat, ut ad ea, quæ valent ad reno-
 vationem (quod erat ex iis, quæ proposuimus,
 extremum) aliquando veniamus. Primum igitur
 ejus, quam exposui, necessitatis cogitatio
 ad eam rem valde conducet: eoque etiam ma-
 gis, quod etsi vita nostra terris superior, altior-
 que esse debeat (*In carne enim ambulantes non se-*

2. Cor. 10. 3.

cundum carnem militamus: sed nostra conversatio Philip. 3. 20.
in cæli est) debemus tamen necessario prædæ
 capiendæ causâ inter communis vitæ homi-
 nes versari, eorumque vitia non levia solum,
 sed etiam gravia interdum cognoscere. In quo
 periculum est (ut D. Basilius monet) ne quis
 se cum aliis longe deterioribus comparans, In Reg. sup. disp. c. 6.
 quodammodo sibi de virtute blandiatur, pro-
 gressum videlicet suum metiendo non tam
 spatio ejus, quod restat, itineris, quam inter-
 vallo, quo alios post se reliquit. Et vero sic na-
 tura comparatum est, ut oculos libenter con-
 vertamus ad ea, quæ nos delectant; avertamus
 ab iis, quæ offendere aliquo modo possunt:
 atque uti factæ progressiones, bonorumque
 partorum cogitatio voluptatem; ita distantia
 contra, inopiæque nostræ consideratio mole-
 stiam pariat. Idque hoc etiam magis, quod ille
 nos respectus ad quietem invitat, hic incitat
 ad laborem. Nimirum ut viatores, ubi tædere
 eos itineris cœpit, respectare solent, quantum
 viæ confecerint; ita nos simul ac virtutis ardor
 restingui, & industria frangi cœpta est, decur-
 sum spatium respicientes, facile nos ipsos con-
 ferimus cum iis, quos aut in voluptatis cœnum
 prolapsos, aut in avaritiæ dumetis hæsitantes,
 aut ambitioni & honori misere servientes in
 sæculo reliquimus. Quamobrem metam per-
 petuo ante oculos propositam habere conve-
 nit; & quam longe ab illa etiamnum absumus
 sedu-

sedulo videre : ut scilicet coram Deo, in clarissima ejus luce, recte facta, bonaque nostra omnia divinæ veritatis statera examinemus, quid fortis demum, ac rei familiaris domi nostræ sit intelligamus : atque hac ratione sciamus, *quid nobis de t.* Ac mihi credite, permagnum interit, quotidiano ac peculiari vitæ examine uti diligenter, ut tecum te ipse conferas ; & tamquam prudens, & industrius paterfamilias, custosque domus tuæ, non modo ad lites arcendos advigiles, sed & lustres omnia, quid ad domesticas rerum necessariorum provisiones desit, prospicias. Hoc nimirum illud est, quod Salomon de sapiente illa ac provida muliere, Ecclesiam, atque in ea cujusque nostrum animam describens, agebat in Proverbiis: *Consideravit semitas domus suæ, & panem cussa non comedit: & paullo ante; Quæ sivit lanam, & limum, & operata est conlivo manuum suarum: facta est quasi navis institoris, de longe portans panem suum: de nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, & cibaria ancillis suis.*

12 Deinde ad eam, quam dixi, vitæ renovationem magno erit adjumento divinorum beneficiorum meditatio, nominumque innumerabilium, quibus Deo inservire debemus; simulque illa cogitatio, quam in quodam sermone D. Chrystostomus exponit : Nihil boni facere, nihil aliud esse, quam facere aliquid mali, quippe cum nostro officio desimus, &

Prov. 31.
27.

Ibid. v. 13.
14. 15.

De virt. &
vit.

præ-

prætermittamus id, quod nostri instituti pro-
 cessio postulat. Exempli causa, inquit ille, si
 ervum habeas non rapacem, non ebriosum,
 non contumacem, sed sobrium, moderatum,
 vitii omnis expertem; idem tamen totos dies
 si domi sedeat otiosus, omittatque ea, quæ ad
 suum munus attineant, nonne graviter vapu-
 rabit? Atqui nihil maleficii commisit: sed tatis
 maleficii est, munus officiumque suum negle-
 xisse. Quid? agricola, qui ceteris quidem in
 rebus vacet culpa, sed domi desideat, non
 serat, non aret, non vites colat, nonne is quo-
 que valupabit? At nihil injuriæ intulit, nihil
 damni: verum cessationem ipsam injuriam
 damnumque ducimus. Atque etiam in ipso
 nostro corpore, si manus ita affecta sit, ut non
 linguam quidem illa præscindat, non oculos
 eruat, nihil denique detrimenti afferat, sed de-
 ficiosa cesset, reliquo corpori nullo modo in-
 serviat; quis non istiusmodi manum inuti-
 lem, & præscindendam potius, quam retinen-
 dam putet? Eodem pacto, ait ille, non modo
 aliquid fecisse mali; verum etiam aliquid
 omisisse boni, magna comprobatur injuria.
 Porro divinis in rebus id ipsum multo ma-
 gis apparet. Atque haud scio, an ob eam caus-
 sam Deus per Prophetæ personam quera-
 tur, *Retribuebant mihi mala pro bonis, sterilitatem*
animæ meæ: quod scilicet terra tam sedulo ex-
 culta, tot divinorum beneficiorum imbribus
 irri-

irrigata, tot Solis justitiæ radiis tepefacta, uberes fructus non ferat, mala retribuatur pro bonis ei, qui tot illam benedictionibus dulcedinis prævenit.

13 Equidem, Patres, Fratresque carissimi nescio, quâ fiat, ut tantorum beneficiorum consideratione, tantoque divini erga nos amoris æstu, non animorum nostrorum glacies (ut ita dicam) penitus liquefiat. Quâ fieri possit, ut quatuor illa nomina, quæ nos Deo debitores constituunt, à D. Bernardo quodam sermone breviter expensa, considerantes, satisfactionem videlicet peccatorum, quæ sempiternis erant suppliciis vindicanda; creationem, atque conservationem; quo nomine, quod sumus, quod vivimus, Dei sumus; divini sanguinis pro nobis profusionem; denique promissionem mercedis, ac beatitudinis æternæ; nescio, inquam, quâ eveniat, ut qui hæc se cum reputant, non se & gratiores & liberaliores præbeant ei, cui se totos omnibus nominibus debent. Quis enim multa pertulisse, multumque laborasse sibi videbitur, si sempiternas inferorum pœnas obierit animo quas milles meritis est? Quis queri poterit, ab se nihil postulari, cum cor postulatur, si meminerit sese & naturæ & conservationis jure totum ejus esse, cui se tradidit? Quis aliquid dare se existimabit, cum vitam reddet Deo suo, qui eam antea sua causa profudit: Et certe nec
ejus

Serm de
quadr. de-
bit.

us vitæ pretium, nec obligationis ratio, qua
 nobis teneretur, nec illorum conditio, pro
 quibus illam profundit, ullam in hac re com-
 arationem admittit. Etenim si vitam Dei
 causa ponimus, suum illi reddimus; facimus
 pro eo, qui tot modis meritis est, ut face-
 remus; vitam denique ponimus pro eo, qui
 osuit ante pro nobis. Ille contra Deus ac
 Dominus sanguinem ac vitam dedit, non mo-
 do pro vermiculis, quibus nihil omnino de-
 eret; sed pro servis, pro sceleratis, pro inimi-
 is; quod nimirum Apostolus (ut scitis) tanto-
 ere exaggerat. Quis porro carius ducet pre-
 um momentaneum & leve, quo sibi compa-
 at *supra modum in sublimitate æternum gloriæ*
condus; quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec
cor hominis ascendit? Quæ cum ita sint, nihil
 est, quod non pro tot immortalibus promeritis
 ali tantoque Domino anima debeat. Itaque
 nentem omnem nostram, cor, ossa, viscera ipsa
 lamare oportet: *Domine quis similis tibi?* ejusque
 laudem, ac prædicationem in nostro semper
 ore versari. Nempe hoc frenum est illud, quod
 e hominum generi Deus injecturum Isaiæ ore
 onfirmat; *Laude mea infrenabo te, ne intereas.*
 Dulce vero frenum ac suave, quo, nisi forte re-
 rectantes sumus & effrenati, nullo negotio
 lecti reflectique possumus ad nutum & arbi-
 rium regentis Dei.

14 Ac sane si animus noster sui adhuc juris
 manet,

Rom. 5.

2 Cor. 4. 17.

1 Cor. 2. 9.

Isai. 48. 9.

manet, nec totum se Domino dedit ac tradidit merito sterilis dici potest, qui mala retribuendo pro tot ac tantis bonis. Quo mihi spectare

Isai. 57. 17.

detur Deus, cum apud Isaiam exclamat: *Propinquavi iniquitatem avaritiæ ejus iratus sum, ac persequor eum. Abscondi faciem meam, & indignatus sum*

& abiit vagus in via cordis sui. Neque enim quævis avaritia est, sed incredibilis quædam avaritiæ iniquitas, si neges te ei, cui debetis omnia. Atque istiusmodi hominibus jure accidit interdum, ut Deus abscondat faciem suam ab eis, & abeant vagi in via cordis sui. Quæ

quidem est pœna longe gravissima. Id adeo multo magis in nos convenit, qui nos totum nos nova quadam voluntate consecravimus Deo

& per vota quasi holocaustum immolavimus. In quo ille holocausto gravissime fert surripere sibi aliquid ex eo, quod fuerat consecratum.

Huc enim etiam divinam illam vocem derivare possumus: *Ego Dominus diligens judicium & odio habens rapinam in holocausto.* Nos vero steriles & ingrati erimus si nostra in Deum officiosè exiliter ad calculos revocabimus, quasi verentes, ne major datorum sit ratio, quam acceptorum; si divini obsequii annos, si susceptos labores, si præsentem disciplinam, si emolumenta à nobis in proximos profecta numerabimus ac pendemus. Hæc enim omnia nova beneficia sunt, quibus etiam arctius devincimur.

Isai. 61. 8.

Quare B. Bernardus negat, animam nostram

amorem

amori cælestis sponsi mutuò respondere ullo modo posse. *Nam* & cum se totam, inquit, effuderit in amorem, quantum est hoc ad illius fontis perenne profluvium? Quocirca permagni mihi ponderis videtur quædam D. Chrysostomi sententia, qui illam Isaïæ visionem tractans, *Vidi* *Deminum*, & quæ sequuntur, ait, Seraphinos alis non ora solum tegere, quod intelligentiæ obtutum figere in summa illa luce nequeant; sed pedes contegere, quod reverentiæ amorisque sui exiguitatem erubescant; qui non pro ejus dignitate procreatorem suum diligant, neque tanta ejus caritatè flagrent, quantum præcellentissima illa natura postularet. Quod si Seraphini ipsi beatorum spirituum Principes, qui à divini amoris ardore nomen invenerunt, minus ab se, quam par esset, amari Deum erubescunt; cujus tandem oris & impudentiæ erit homuncio, si in animum inducat suum, se Dei causa plus æquo laborare? Vel hæc animi inductio efficere deberet, ut de nobis ipsis quam demississime sentiremus; quippe clarissimum signum perexiguæ, vel divinorum meritorum ergo nos cognitionis, vel nostræ in Deum benevolentia. Animus enim divina caritate ardens non contrahit se, in angustumque reducit, sed in dies augescens pro amoris accessione dilatat sese, & immensam interminatamque abyssi magnitudinem in Deo nanciscitur; ubi infinite se in omnes partes effundat. *Et si dederit*

Isai. 6. 1.

Cant. 8. 7.

K

omnem

146 Epistola 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
*omnem substantiam domus suæ pro dilectione, quam
nihil despiciet eam.*

15 Iam vero illud quoque proderit in pri-
mis, brevem sibi quemque hujus vitæ cursum
circumscribere; & simul meminisse, quod per-
fectionis & gratiæ divinæ non comparâris in
vita, id te comparaturum esse numquam. Vi-
tam autem ipsam (ut D. Greg. Nazianzenus
tradidit) esse quasi mercatum, cujus dies cum
abierit, tempus amplius non sit emendi, quod
velis. Hinc illa Sapientis admonitio : *Quod-
cumque facere potest manus tua, instanter operare,
quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia
erunt apud inferos, quo tu properas.* Itemque Apo-
stolus nos monet, ut *cante* ambulemus, non
quasi insipientes, sed ut sapientes; redimentes tempus;
hoc est, occasionem negotiandi; significans
videlicet, quemadmodum mercator pecuniæ
non parcat, ut emat redimatve quod adama-
vit; ita nos nulli labori parcere oportere, ne
merendi occasio elabatur, *quoniam dies mali
sunt.* Ita fiet, ut neque laborum brevisitas gravis
videatur, neque ullum punctum temporis lu-
cro vacuum præterire patiamur. Constat enim
gratiæ in hac vita partæ gloriam in æterna illa
vita, & felicitatem proportionem responsuram,
ut ne minimum quidem lucrum parvi facien-
dum sit, cui tanta mercedis accessio sit propo-
sita. Ita quo minus aberis à meta, eo magis pro-
perabis; & quo magis accedes ad præmium,

eo plus animi accedet ac virium. Illud etiam summa ope vitabitur, ne idem cursui nostro accidat, quod violentis motibus solet; qui ab externa vi atque impulsu profecti, processu paulatim remittuntur ac languent: sed contra nos ab insita vi ac virtute acti, hoc est, ab inhabitante Spiritu sancto, (*Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei*) tanto concitatiore cursu rapiamur, quanto viderimus appropinquantem finem.

Rom. 8. 14.

16 Hinc ultimum, idemque præsentissimum remedium peti licet, ut manum operi admoveamus, & in rebus, quibus caremus, comparandis omnem operam collocemus. Id enim demum est (ut D. Gregorio placet) non modo cor, sed etiam manus (quod Hieremias monuit) ad Deum tollere. Nam qui ad solidas virtutes parandas satis esse unam voluntatem arbitratur, is profecto vehementer errat. Quamobrem D. Basilius docens, in solitaria vita & plus periculi esse, & minus ad necessarias virtutes parandas facultatis, ait: *Neque eum suæ humilitatis documentum dare posse, qui neminem habeat, cui subjiciat se ac submittat; nec mansuetudinis, qui cum mortalium nullo versetur; nec patientiæ, qui nullum omnino habeat suis voluntatibus adversantem.* Ad extremum illud adjungit: *Siquis autem ad componendum moderandumve animum sacrarum litterarum præcepta, doctrinam, meditationemve satis esse ducit; is similiter facit ut*

Lib. 18.
Moral. c. 5.Reg. fus.
disp. c. 7.

si quis disceret edificare, neque unquam tamen edificaret; disceret æs cudere, & tamen quæ didicisset, numquam in æstum educeret. Atque usu docti scimus, non nisi faciendo artes addisci. Quæ tamen ipsæ in externa tantum materia cum versentur, nihil admodum habent repugnantia. Neque enim Architecti, neque ceterorum artificum conatibus operis materia reluctatur. At nostra hæc Philosophia, quæ in interioribus animi motibus perdomandis occupata est; difficultates habet, & impedimenta nec minima, & plurima. Ut enim in quadrando lapide difficultatis aliquid ac negotii fuerit; quadratus certe ad rudem illam asperitatem nequaquam redit: at efferatos animi motus, quamvis edomitos, ad ingenium tamen redire sæpius experimur. Et vero si in virtute ac pietate quotidie augendâ sedula à nobis opera poneretur, ad majora quotidie lucra aditus patefieret; præsertim cum in hoc quoque genere sua sponte lucrum vel minimum (ut Chrysostronus monet) animos faciat, & ad lucrum majus alliciat. Id quod cerni licet, inquit, in pecunia, & mercibus. Lucrum enim, exempli gratia, unius & alterius aurei numi, animum addit lucrandi decem, aut etiam viginti. Videmus etiam locupletes, quibus plus & auri sit & animi, facilius ad maximas pecunias pervenire, quam pauperes locupletari. Quare in eam curam incumbendum est, ut oblatas lucri occasiones ne dimittat.

De virt. &
 vit.

Hom. 3. in
ver. Isai. vi-
di Domi-
num. Pl. 74.

Psal. 74. in
ritulo.

tio fervidiores esse, sed tempore procedente refrigerescere. Idcirco enim (ut docet Chryso-
stomus) Spiritus sanctus Davidis ore nos ad-
monet, *In fine ne corrumpas*: quoniam tum vigi-
lantia desideratur, ut cum maxime. Quippe in
actionis ingressu cum vires animæ integræ
sunt, nemo quantumvis piger non multum
adhibet studii ac diligentiam. At in progressio-
ne; & scilicet in extremo, hæc admonitio ne-
cessaria est: *In fine ne corrumpas*. Idque hoc etiam
magis, quod eo præcipue tempore diabolus
omni ope atque opera nos bonis omnibus
conatur evertere. Ut prædones, inquit ille, noc-
solventem è portu navim inanem, & merces
aliunde petentem invadunt; sed onustam
reditu observant, atque diripiunt; ita diabo-
lus ubi complures virtutes magno studio col-
legeris, tum verò in te, quasi in onustam mer-
cibus navim, impetum facit. In quo quidem il-
lius præda non solum magna est, quod de no-
stris bonis prædatur; sed etiam quod offensio
nostra ad direptionem valet aliorum, qui no-
stro exemplo in fraudem ac perniciem indu-
cuntur. Quare omnino humilitatis præsidio
recti semper simus necesse est. Nihil enim
(quæ naturæ nostræ est infirmitas) superbiam
elationemque animi (nisi vigilantiam compri-
matur) æque gignit, atque innocentiam ac recte
factorum conscientia, & industriæ fructus ex
multorum conversione perceptus: ut recte

Dominus ita præcipiat: *Cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite, servi inuiles sumus.* Hoc adminiculo carens Ozias corruit. Nempe cui sacræ litteræ testimonium dederant sanctitatis, quod fecerat rectum quod erat in conspectu Domini. Verum is per superbiam sacerdotale sibi munus adsciscere conatus, teterrimam inlepram incurrit. At Moses (id quod observavit Theodoretus) non prius tantæ hominum multitudinis dux est creatus à Deo, quam dextram illam, quæ mare divisura, & quæ res admirandas editura esset, insertam in sinum suum, leprosam animadverterit. Nimirum ut homines in meditationis tamquam sinu intelligant, qui ipsi per se sint, quid munere ac beneficio Dei: atque illud liquido profiteantur: *Dextera Domini fecit virtutem.* Ita demum vera germanaque humilitate nixi, in vita nostra renovanda perpetuo versabimur: & habentes in nobis ipsis, & non in altero gloriam nostram, id est, testimonium bonæ conscientiæ, quæ nihil spectat aliud præter divinam gloriam, dicemus cum S. Job: *Gloria mea semper innovabitur, & arcus meus in manu mea instaurabitur.* Ut videlicet partim hoc conscientiæ testimonium nostræ perfectionis studio, partim zelum salutis animarum studiosè curantes, arcum sagittasque nostræ militiæ instaureremus, tamquam veri germanique filii excussorum, ut animas Divini amoris telis

Luc. 17. 10.

2 Paral. 26.

4.
Ibid. v. 19.Quæst. 10.
in Exod.

Job 29. 20.

Psal. 126. 4.

152 *Epist. 2. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
fauciatas mundo mortuas Christo Domino
mancipemus.

18 Neque vero vitiis, quæ in nobis certimus (dummodo de hac arcus, & gloriæ renovatione, quam dixi, laboremus) deterreri suscepto consilio, sed potius vocationis nostræ gratia freti, animos viresque renovare debemus; & nos ipsi jucundissima illa, quæ apud Zachariam est, Domini voce consolari: *In illa die ponam Duces Inda sicut caminum ignis in lignis, & sicut facem ignis in fœno: & devorabunt ad dexteram & ad sinistram omnes populos in circuitu.* Et quoniam hæc sunt ejusmodi, ut nostras vires longe, multumque superent, accipite, unde animi nobis ac vires addantur: *In die illa proteget Dominus habitatores Hierusalem.* Magnus vero patronus ac potens. Sed quid tandem ab eo opis afferetur? *& erit, qui offenderit ex eis in die illa, quasi David. Dextera Domini faciet virtutem.* Ut scilicet claudus, qui passim offendebat, robore alter David existat, usq; eo fortis, ut funda & lapide carneam illam turrim (sic enim Philistæum appellat Chrysostomus) nullo negotio dejiciat, suo illum gladio obruncet; victoriam ac lætitiâ populo pariat universo.

19 Atque ut paratioribus animis studiisque ardentioribus in mentis instaurationem incumbamus, Gregorius XIII. Pont. Max. pro sua paterna in filios omnes caritate, & egregia hæreticorum, ethnicorumque in Ecclesiæ ovile

Zachar. 12.
6.

Ibid. v. 8.

Psal. 117.
16.

e cogendorum voluntate; partim cupiditate
 impulsus videndi in Societate nostra novum
 in dies splendoris incrementum, novosque
 fructus nostrorum operâ colligendi, atque
 in primis tantam hominum multitudinem,
 quæ extra Ecclesiæ arcam obruitur, conser-
 vandi; partim etiam nostris precibus addu-
 ctus, occasione januæ, quam initio dixi, in Ia-
 nuario patefactæ; his, inquam, de causis Pon-
 tificis Indulgentiam plenariam, Iubilæumque
 amplissimum omnibus Societatis hominibus
 largitur, quicumque sacra confessione, & com-
 munionem facta, nominatim pro illorum po-
 pulorum ad Ecclesiam translatione, Deum
 preceperunt deprecari. Quo quidem tam præstanti
 munere, ut cum certa stabilitate animorum
 nostrorum utilitate, & illustri atque insigni
 illius nationis emolumento perfruamur, co-
 hortor omnes in Domino, ut (quod commo-
 dat, poterit) in Exercitiis spiritualibus dies aliquot
 ponant, seque ad sinceram animosamque
 confessionem comparent; generalem, scilicet,
 aut superiorum dumtaxat mensium, initio ab
 ultima facta (uti statis temporibus fieri ex
 Constitutionibus nostris solet) aut etiam vitæ
 totius in Societate actæ, ut cuique commo-
 dum erit. Ex quo novam omnes vitam novo
 animi ardore instituant; sic prorsus, ut re ipsa
 cujusque appareat instauratio, tum in perfe-

ctione sua, tum in zelo animarum. Et quoniam
 etiam perfecti viri aliquid semper habent
 quod renovent, & in quo crescant; neque factum
 est hac, aut alia quapiam occasione interdum
 huc cogitationem conatumque conferre; vo-
 vehementer etiam atque etiam hortor, ut ani-
 mum ad ejusmodi exercitationes spirituales
 identidem referatis; præcipue vero post ope-
 ram aliquamdiu in missionibus, aliisque So-
 cietatis muneribus collocatam, Ut nimirum
 cogitemus vias nostras: &, quo majore de-
 de animo ac viribus ad opus redeamus, inter-
 quiescamus interdum ac respiremus. Ita de-
 mum quisque nostrum illam vere Prophetæ
 vocem usurpabit: *Os meum aperui, & attraxi spi-
 ritum.* Illud enim & usus ipse docet, & Socie-
 tatis nostræ parens IGNATIVS censuit, atque
 adeo in epistola quadam testatum reliquit,
 ejusmodi meditationes (quas ille arma spiri-
 tualia in Constitutionibus appellat) non mo-
 do ad cujusque nostrum, sed etiam ad aliorum
 incolumitatem, ac salutem maximo esse præ-
 sidio. Hinc porro magna Dei cum gloria fiet,
 ut omnes, qui viderint nostros, cognoscant il-
 los, *quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus.*
 Quam ille benedictionem pro sua immensa
 benignitate confirmet, perpetuoque adaugeat
 in nobis, ut quos & ipso vitæ genere, & pur-
 gandi illuminandique alios munere, Angelo-
 rum (quorum festum solemnemque diem hac
 luce

Psal. 118.
 59.

Ibid. v. 131.

Par. 4. c. 8.
 5. 5.

Isai. 61. 10.

uce celebramus) in hoc exilio socios esse vo-
uit, his beneficium suum stabiliat & cumulet
in patria: ubi una cum beatis illis spiritibus mi-
sericordias Domini in æternum cantetis; & si-
mul cum aliis compluribus eodem per vos in-
ductis, ante thronum Dei, & Agni concinatis:
Redemisti nos Domine Deus in sanguine tuo, ex Apoc 5. 9.
omni tribu, & lingua, & populo, & natione: & fecisti & 10.
nos Deo nostro regnum, & Sacerdotes; & regnabi-
mus in æternum. Amen. Romæ IIII. Kal. Octo-
bris, anno post Christum natum M. D. LXXXIII.

Omniium in Christo Servus

CLAUDIUS AQUAVIVA.

EPISTOLA III.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societatis.

DE STUDIO PERFECTIONIS
ET CARITATE FRATERNA.

SI munifici dona largitoris, cujus beneficium vitam, & eam quæ natura nobis inest, & longe diviniorem alteram adepti sumus, primigeniam apud nos dignitatem suam perpetuo retinerent; & si nos, arborum instar, ad vitalis fluvii, qui cælestem lætificat Hierusalem, patriam nostram, decursum consiti; & ab æstu quam longissime geluque semoti, perennem illam irrigationem, & sempiternam velut patrii soli cælique serenitatem hauriremus; nihil attineret tam gravem nos & quotidianam in rebus nostris, quæ pæne in horas dilapsæ fluunt, aut silvescunt, dijudicandis, & prout opus fuerit, repurgandis, novandis, & alio atque alio apparatu tuendis, operam col-

loca.

ocare. Iam vero cum perpetua atque infesta mortalis corporis pugna gravemur & sarcina; cumque, quasi stirpes quædam in sicutulosos altus transpositæ, peregrina adversaque gleba conflictemur, mirum nemini videatur, si necesse sit jugem adhibere solertiam, ac velut Virtutem, quæ nos excolat, erigat, obtegat, adminiculetur: & adjumenta conquirere, quæ ad omnem nobis incolumitatem, atque incrementa præsidio sint: non secus atque teneriores quædam, atque opere topiario eleganter intextæ, aureorum malorum arbusculæ, si frigidioris cæli plaga, ac perpetuis vexentur nivibus, singularem cultoris vigilantiam, laborumque contentionem desiderant, ut nativam vim suam & pulcritudinem tueantur. Cum præsertim etiam postquam religioni nomen dedimus, non raro reliquum fiat in nobis veterum semen aliquod errorum, ac velut antea actæ vitæ lolium: præterquam quod in ea, quæ auspiciatò cœpta sunt, transversa soleat incurere parum constans naturæ nostræ conditio, quæ quantis ponderibus ad pejora fere nos deprimat, tanto majoribus vigiliis, & quasi lacertis est obnitendum. Ea de re cum verba faceret D. Gregorius Nazianzenus, exponeretque cæleste donum, quod initio divinitus accepimus, quam ægre conservetur, Saulis Regis pertractat exemplum: negatque ulli dubitandum esse, quin per inhabitantem Spiritum

Necessarium esse studium ad perfectionem.

In Apolog. Ad Patrem,

san-

sanctum fuerit ille in spiritualem virum commutatus. Verum, inquit, quia non se totum Spiritui præbuit, nec pure alium in virum mutatus est, quem admodum oraculo de ipso proditum fuerat; sed imbitatis scintilla pristina, malique seminis aliquid restabat, eratque in eo pugna spiritus & corporis, rissimis illis tandem iactatus est tragædiis. Et subicit paullo post: Illud tamen hinc animadvertitur quod tametsi gratia divina non contingat indignum nec omnino in malum & ineptum instrumentum cadat, (nam recte dictum est, etiam me assentiente, malevolam animam non introibit sapientia) nihilominus propter mutabilitatem habitus, ac naturæ humanæ, nequaquam minoris negotii sit, mea quidem sententia, dignitatem suam, & concinnitatem servare, quam ab initio vere aptum concinnumque reddere dignum effici: præsertim cum ipsa gratia sæpenumerum (ut quod omnium malorum nostrorum miserrimum est, & absurdum maxime proferam) fastu quodam animos effereus à Deo dejiciat eos, qui non recte ad ipsum propius accesserant, eoque modo fiat, ut dum extollimur, deturbemur, quo peccatum fiat supra modum peccans, per rem bonam mihi mortem afferere. Duas nobis res hoc facto, & tam gravibus verbis religiosissimus Pater commendat, ambas quidem pernecessarias iis, qui à despiciatis ac stolidis domus suæ jumentis conquirendis, hoc est, à recordibus ac brutis hujus vitæ voluptatibus & curis abstracti, sese in altioris vitæ genus recepere. Una res est, ut Deo se

Sap. 1. 4.

quid-

cuiusque tota mente devoveat, nec ullam in se-
 mper vanæ cupiditatis sementem reliquam pa-
 rat. Nam propterea sanctissimus Doctor
 affirmat, fuisse adhuc in Saule spiritus & cor-
 poris pugnam (neque enim sentiebat, ab ea
 posse nos penitus immunes esse, dum fragili
 uxoque corpore distinemur) sed illud modo
 os monitos voluit, Si ad Deum, ut inquit
 apostolus, *in plenitudine cordis accedamus*, hoc
 est, Si & nosmetipsos exuere, & induere
 Deum, ex animo studeamus, ita posse nos, &
 colere divinis auxiliis confirmari, ut licet non-
 ulla resideat rationem inter sensumque di-
 catio, non ea tamen sit, quæ vel internæ ci-
 tatis tranquillitatem perturbet, vel in du-
 mium revocet, uter in hac dominetur, atque
 imperet : sed potius invicta mens jus suum
 neatur, & impetus concupiscentis animæ, ne
 longius evagentur, coercet. Contra vero qui-
 umque ita se Deo Religionique addixere, ut
 interea loci neque omnem de se curam abji-
 ciant, neque mundo placere velle desinant,
 minime mirum est, si magnis periculorum flu-
 tibus agitentur. Nam hoc quidquid mali se-
 ninis in ipsis residuum est, sensim pullulat at-
 que adolescit in culmum : & (quod aliquando
 ubi D. Augustinus fatetur timuisse) quæ te-
 nuissima licia videbantur, in funes pæne nau-
 ticos excrescunt, arctissimeque quos implicue-
 re, devinciunt. Itaque testatur ille, se tunc à Deo,
 ut

ut nequaquam desisteret, exstimulatum, ne, non, inquit, *abrumperetur idipsum exiguum* & *nue, quod remanserat, revalesceret iterum, & mē bustius alligaret.* Altera res est, quòd esto, rebū iis, quas admirantur homines, initio nuntiatū remiserimus ex animo; tam lubricum tamen & ad deteriora declive naturæ pondus est, quam facillimam conversionem & inclinationem tranquilli status cavere nihilominus laboriosum atque arduum sit, quam ad præconcentum pervenisse: cum præsertim (quod in malis nostris luctuosissimum miseriæ generis est) ipsamet erga nos Dei liberalitas nonnunquam interdum plus nimio jam elatos, sibi que confidentes ex cælestium copia donorum (tamquam in gyrum rationis ac modestiæ decantur) ab eodem Deo, ad quem non ut pariter erat accedere, deducat atque abstrahat. Ergo igitur præcipites agit, dum attollit incautos, ut satis inde perspicuum fiat illud Apostoli

Rom. 7. 13. *Peccatum, ut appareat peccatum, per bonum operatum est mihi mortem, ut fiat supra modum peccatum; hoc est (ut Chrysostronus interpretatur) peccatum turpitudinis ac nequitiae sui virus satis manifestò prodit, cum sanctissimam plane rem per summum scelus, ac socordiam nostram in strumam vertat ac pestem. Quod circa, nec mihi, nec vobis molestum esse deceat, quas possumus, sequi atque urgere oportet.*

nitat

nitates ad mentem nostram identidem exci-
 andam, scientes, Fratres à Deo dilecti, ele-
 ctionem vestram, cum quanto majoribus do-
 nis aucti videmur, tanto severior eorum ratio
 reddenda sit; & quanto copiosiore misera-
 tionis suæ vim erga nos Deus ultro profudit,
 usque consequens etiam sit, ut tanto gravius nostræ
 tarditati inertięque succenseat, ut, si hoc spe-
 ctetur, hominum ceterorum, qui se pæne to-
 tos tenebris mersere, delictis vix commoveri
 videatur. *Quis cæcus* (inquit per Prophetam Isai. 24.
 quemdam) *nisi servus meus? aut quis surdus, nisi ad*
quem nuntios meos misi? ac si aperte profite-
 tur, ceteros neque cæcos esse censendos, si of-
 fusis cælo tenebris videant nihil; neque sur-
 dos, si, quibus nihil loquere, non audiant:
 verum si qui sint, qui in clarissima luce cali-
 gent, & ad nuntiorum clamores obsurdescant,
 id demum cæcitatatis esse, id surditatis argu-
 mentum. Id quod ut planius explicem, (tam-
 etsi de vobis dilectissimi meliora, quin etiam
 altiora confidam) nego, ullam nobis excusatio-
 nem in Dei conspectu profuturam, nisi eum
 teneamus vitæ cursum, eamque lucem sequa-
 mur, quæ nobis, id agente Deo, per famulum
 suum **IGNATIVM** ex Constitutionibus, ex no-
 stræ Societatis instituto, ex ejusdem denique
 optimi parentis, dum in humanis ageret, gra-
 vissimis monitis, & salutaribus affulget exem-
 plis. Cum præsertim Dei prætereà benevolen-

tissima sedulitas quotidie mentibus nostris varie præluceat, & stimulos ad meliora subjiciat. Neque nobiscum velut cum servis agat, exponens dumtaxat, quid à nobis herili more deponscat, sed ut carissimos sibi liberos instituat, consiliorum etiam suorum communicatione dignatos. Atque, ut missa alia faciamus, una vox illa Redemptoris nostri, *Si diligitis me, mandata mea servate*, cujusnam pectus non emolliat? sanè ac si dixisset, non pœnas denuntio, pollicitationes meas non inculco, non meorum erga vos meritorum rationes exigo, non pono ob oculos præmiorum amplitudinem; sed illud unum: Si diligitis me, perficite quæ jubeo. Quis tam ferus ac ferreus sit, qui si secum ipse reputet, quis loquatur, & quibus id verbis commendet, inusitata mentis dulcedine non lique scat ac fluat; certoque statuat alacri atque erecto animo aggredi, quidquid perspexerit illius aut voluntati gratum, aut honorificum majestati? *Hæc est pars mea, & hereditas mea*, canebat S. David. Sequantur alii quæ maxime velint: suas licet, quam longe lateque norint, proferant cupiditates; mea vero pars fuerit, Domine, custodire legem tuam. Verum majora adhuc atque illustriora jura sunt, ut Divus annotat Basiliius, quæ nobis quasi Prætorianis militibus, aut Regiis cubiculariis sanciantur, quàm quæ promiscuè feruntur in vulgus. Eam ob rem nostræ quæ sint

Joan. 14.
15.

Psal. 15.

partes, attendamus. Sunt autem illæ, in quibus figenda nostra omnis mens & locanda est, nimirum ut in omnem vitam divinæ voluntati obsequamur & gloriæ: neque Dei servus alia in re ulla suam positam esse existimet vitam, delicias, beatamque tranquillitatem, quam si totum se fingat & accommodet ad arbitrium nutumque Dei; cujus voluntas totius est juris ac recti certa lex; cujus studium, ut ei nos, nostræ solum felicitatis causa, morem geramus, cujus obsequium jucundissima quies: ab eo vero recedere, extremum malorum omnium. *Os meum aperui, & attraxi spiritum, quia mandata tua desiderabam,* ajebat Psaltes. Cum enim os aperuisset necessariæ refrigerationis gratia, testatur duxisse se vitalem auram de cælo, hoc est, perficiendi, quæ Deo placent, desiderium, quod solum respirationis loco velit habere, dum vivat. Deus meus (ut ita loquentem David faciamus) in quo vivo, moveor, & sum, meo quidem in ea, quæ jubeas, obsequio, tibi que obtemperandi studio perinde sustentor, atque animantes respiratu. Itaque sicut corpus quovis temporis puncto frigidioram auram hauriat oportet, ne natus calor interclusus extinguatur; ita multo etiam magis pæne in horas, aut in momenta potius explendæ tuæ voluntatis amore, ac pietate meus animus recreatur. Hoc itaque desiderio, quasi

Psal. 118.

164 *Epist. 3. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV.*
quodam oris hiatu, suavissimam requiro aspi-
rationem, & quidem quanto possum creber-
rimam, prout hujus fœnæ domus, quam in-
habito, patiuntur angustia. Neque immerito
ait: *Os meum aperui.* Nam, ut Sapientes tradide-
re, aspiratio meatu oris excipi trajicique non
solet, nisi cum permagnum & præsentissimum
influentis aëris subsidium, vita ne opprimo-
mur, exposcit. Iis igitur verbis sanctissimus va-
tes declaravit, non sine maximo melioris vitæ
periculo, ullis unquam momentis piam hanc
aspirationem, qua sub divinæ jus voluntate
nostram subjungere cupimus, intermitteri: ac
fortassis ita vehementibus incensisque studiis
ad Dei voluntatem capeendam se inflam-
matum animadvertibat, ut propterea se respi-
randi vicissitudine, tamquam gravis æstus æ-
levamento, reficiendum putaverit. Hoc de-
nique illud est studium, quod nostræ vocatio-
nis ratio nobis imponit: hoc consilio Societa-
ti IESV nomen dedimus, ut Patris ac Domina-
toris nostri voluntate nihil habeamus anti-
quius, & re ipsa præstemus id, quod ex gravi-
sima Constitutionum asseveratione, & ex pri-
mis adeo tirocinii nostri rudimentis, tam-
quam cum lacte nutricis exugere visi sumus,
nempe, ut Dei voluntatem, cujus interpretes
Præpositi nostri sunt, nostram esse arbitremur.
Qua in re frequens ac perennis exercitatio
eximiam quamdam vim habet efficiendi, ut &

in dies majorem ex illa capiamus voluptatem, & nescio quo sapore, admirabilique luce, quæ naturæ facultatem atque aciem exuperat, perspicue dignoscamus, hoc disciplinæ genus hauustum decerptumque fuisse de cælo. Id tamquam pro testimonio dixit Salvator noster iis verbis: *Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscat de doctrina meâ, utrum ex Deo sit.* Hoc est, eam doctrinam si vita ac factis exprimere studeamus, arcanos quosdam sensus, & inusitatos afflatus supra consuetudinem, supra mortalitatem nanciscantur, ut propterea sapientiam istam divino latu fuisse ortam, facile in animum inducamus.

Ioan. 7.

Verum hujus suavitas argumenti meam longius, quam oportuit, provexit orationem: voluissem enim, non ut alias feceram, pluribus agere, sed breviter id dumtaxat, quod hoc tempus postulabat, exponere. Scripsëram namque aliàs impulsus ea, quæ tunc nuntiabatur, Iaponicæ Ecclesiæ bona fruge, & cohortatus unumquemque, ut renovaretur spiritu mentis suæ; misi etiam, quod nobis ad eam rem promovendam piæ memoriæ Gregorius XIII. concesserat, lubilæum. Nunc cum non ita pridem ex Sinarum regnis recens orta esset occasio, ut ex ejus rei lætioribus initiis, quod Dei munus est, cognoscere potestis; alterum putavi mittendum, quod à Sanctissimo Domino nostro Sixto V. impetravimus. In quo illud

adhuc amplius est, quod ad bonum Societatis nostræ statum, ejusque feliciores progressus Deo impetrandos concessum est. Inde planum fit, & quanta sit hujusce rei magnitudo, & quanto officii nostri major obligatio, quanta denique in unoquoque nostrum posita vis ac facultas, ut eorum, quæ agimus, secundos exitus consequamur. *Rei magnitudo* inquam: neque enim solum ad Dei obsequium per se valet quamplurimum prosperitas, ac perfecta pietas Societatis nostræ; sed etiam, cogitationem intendas in omnia studia, quæ nostrates in Iaponiorum, Sinensium, aliarumve gentium salutem conferunt; certe nec ad animarum lucra, nec ad Dei gloriam, ut oportet amplificandam, conatus nostri momentum ullum habituri sunt, nisi sua ipsa Societas vi, ac firma valetudine cohæreat. Nam imbecillum si fuerit, nec probe affectum corpus, ejusque membra in suis obeundis munis languescant, nullum cum laude cursum seu pugilatum adoriatur. Dixeram adhuc, *Officii nostri major obligatio*: nam si (ut superioribus litteris de spiritu renovando fusius disputavi) religiosissimam vitæ rationem à nobis Deus exigit, ut proximis adjuvandis Societatis industria sit salutaris; quanto severius reposcet, ut ipsa Societas non modo nihil per nos de statu declinet, sed ut vigilantia potius & contentione nostra ad ampliora se tendat atque

erigat? Quam sane ad rem nec leve nobis calcar accesserit, si cogitemus, ex nobis universis corpus unum coagmentari; eamque esse membrorum inter se consensionem, ut unicuique pertimescendum sit, suo ne vitio in reliquum omne corpus aliquid redundet periculi. Mirum atque horrible plane est, dignumque ob quod ambæ audientium aures (ut scripturæ loquuntur) merito tinniant, meminisse apud Israël, duce Iosue illustrem, Deo autem Principe ac moderatore gloriantem, & tunc ejus jussu eductum in aciem, propter unius Achan furtum de anathemate Hiericho, quantum totis pæne castris turbatum sit, fusis ab hoste tribus millibus fortissimorum Israël: & Deo severe denuntiante: *Non poterit Israël stare ante hostes suos, eosque fugiet quia pollutus est anathemate*: &, quod longe magis horrificum est, *Non ero, inquit, ultra vobiscum, donec conteratis eum, qui hujus sceleris reus est*. Et quamvis unius esset sacrilegium, universos tamen (ut annotat Augustinus) afflixit ac perculit: *Vt non, inquit, se solum quisque curet in populo, sed invicem sibi adhibeant diligentiam, & tamquam unius corporis, & unius hominis alia pro aliis sint membra sollicita*. Quo sane facto sempiternus Iudex indicavit, quanta sit singulorum in aliquo cœtu ac sodalitate communitas, cum eorum nullus seorsim solus censeatur, sed singuli sint quarumdam partium instar in toto. Vides, in-

1 Reg. 3.

Iosue 7.

Quæst super Iosue lib. 5. quæst. 8.

De verbis
Isaïæ: *Vidi*
Dominum.
hqm. 1.

quit Chrysoſtomus, quomodo unius peccatum toti populo vindictam accerſit? Quomodo Deum adverſus multitudinem hoſtem reddidit? Sed bona ſunt tua judicia, Domine, & a noſtram utilitatem diſpenſata. Lues quædam eſt peccatum: per ultionem evulgatur ac traducitur apud omnes, ne corrumpat omnes: ut ubi cognoverint, quantas minas una peperit tranſgreſſio, fugiant ultionem, de multis alioqui ſumendam æternam vindictam. Eam ob rem viri ſanctiſſimi, qui & veræ humilitatis ſpiritu præditi, ſe numquam humanis exultationibus agnovere, & caritate incenſi proximorum zelo fervebant, ſua peccata (quod de Catharina Senenſi, aliis que proditum eſt) malorum omnium, quibus Eccleſia vexabatur, cauſam dediffe putabant. Iam vero nobis, quæ non modo communis illa unius Eccleſiæ neceſſitudo connectit; ſed adhuc proprius quædam ejuſdem inſtituti ac vocationis nexus aſtringit; quanto magis metuendum eſt, ne quod privatim à ſingulis delinquitur, gravius totius corporis malo luatur ac vulnere? Neque luatur modò, ſed periculofa etiam imitatione exempli ſerpat longius: ea namque res proclivius ad perniciem, cum ſemel cœpit, labitur. Hac porro de cauſa paullo ante dixeram, in unoquoque noſtrum magnam poſitam eſſe vim ac facultatem, ut eo ſit loco Societas, quæ noſtrum omnium reſpondeat optatis; cum

Epist. 7. &
aliis.

non modo possimus à Deo castissimis precibus id impetrare, quemadmodum & veram exteris gentibus religionem, & Ecclesiæ splendorem pristinum; sed etiam nobis, qui vinculo consociamur arctiori, divinam demerebimur benignitatem, quo plenis misericordiæ oculis aliquando respiciat ac sublevet Societatem universam. Hinc & illud existet, si unumquodque hujus corporis membrum meliore cultu seipsum perpoliat atque exornet, consequens esse, ut ex singularum partium ornamentis totius etiam nitor ac pulcritudo splendescat. Ex iis planum fit, & quæ sit obligatio singulorum, & quæ hujus operis magnitudo, utque totius corporis robur ac valetudo cum statu cujusque partis implicita sit & cohæreat. In eum igitur usum curatum est, ut Sanctissimus Dominus noster Sixtus V. ex Ecclesiæ thesauro Iubilæum istud nostræ promeret Societati. Quod si nequissimus Satan, cum indignissime ferat, divina manu, & Societatis opera tam multis orbis terrarum regionibus fraudari se tam multiplici spe prædæ & rapinarum, facturum est, quod in ipso erit, finem nullum hujus vineæ septa diruendi, obterendi vites, quatiendi turrim; satis patet, quanta nobis vigilantia, quam forti animo, ac virtutibus exaggerato, perditis ejus conatibus obviam sit eundum. Itaque providendum est, si qua irruptio facta sit uspiam, ut ad repugnandum ac-

170 *Epist.* 3. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV
curramus universi, iisque malis non in præse
modo, sed etiam, quoad ejus fieri potest, præ
spiciamus in posterum. Quin etiam ut sed
vinitores non cavent solum, ne exterminet
neam aper de silva, & singularis ferus depasc
tur eam; sed in novos etiam satus, traduces, re
pastinationes, propagines, quibus vitium fer
citas ac decor augeatur, incumbunt; ita nos
quoque omni ope atque opera elaborandum
est, ut non modo nihil detrimenti Societas
piat, sed ut in dies uberior ex ea proventus
vectigal redundet.

Porro, quoniam singulari Dei beneficio
quod & mihi & toti Societati accidit jucu
dissimum) renovatio spiritus, & piæ medita
tiones, quibus superiore Iubilæo vacatum est
mirificos nostris fructus peperere; dubitan
dum non est, fore, ut minimam hanc familiam
easdem, quas antea, exercitationes iterantem
nova Deus liberalitate ac misericordia prote
quatur. Quocirca consimili nunc ritu modo
que pervelim (qua de re Præpositis Provin
cialibus mandata perscribentur) ad hoc alte
rum Iubilæum nos comparemus, eoque ar
dius, quod nunc agimus de conservando, am
plificandoque Societatis statu: sed & quid
quid hac de re tunc à nobis delibatum est, ac
idem denuo gustandum magis ac magis no
stram acuet aviditatem. Deum itaque etiam
atque etiam supplex obtestor, ne mea causa,

Pfal. 79.

cul-

ilpave, pii conatus ac cogitationes vestræ
concidant aut retardentur: vosque pro ea, qua
omnes ex animo complector, benevolentia,
ro vehementer atque obsecro, ut gravem
remque curam suscipiatis de vestris ad abso-
litam pietatem progressionibus. Et quam-
quam superioribus de spiritu renovando litte-
ris meis denuo attenteque perlegendis, multo
erogabo magis Examine, Confessionibus, Spiriti-
ualibus Exercitiis, & paullo prolixioribus
cum Deo congressibus ineundis, ex ejus incre-
dibili beneficentia consecuturos vos confido,
t & plane intelligatis, quæ sit spes vocationis
vestræ, & quid sit ambulare digne Deo; non
ommittam tamen, ne hanc nactus opportu-
nitatem, duas speciatim ad res vos etiam at-
que etiam adhorter: quæ ad id quod nunc agi-
tus, opitulante Deo, ponderis plurimum vi-
dentur habituræ.

Propositio.

Quarum prior est, ut ita nobis mutua inter
nos caritas curæ sit, expurgatis penitus abje-
ctisque ex animo velut pestibus, parum benevo-
lis Nationum inter se studiis, aliisque id genus;
perinde atq; hac una re contineretur (nam vere
continetur) Societatis incolumitas omnis ac
& prosperæ res: studeamusq; optimam parentem
nostram restituere in antiquum (si qua ex parte is
veterasceret) nitorem ac jucundissimam benevo-
lentiam, quæ nascentis Societatis membra vin-
ciebat. Nã si Sociorū multitudine aucti sumus,
cari-

caritatis tamen amplitudo nec hominum numero, nec locorum distinguitur intervallo.

Hom. 18.

Quin etiam legere me memini apud D. Marcellinum; Sancti Spiritus caritate in eam intendit hilaritatem, atque amoris vim excipit inflammarique pectus humanum, ut omnino homines nullo proborum improborumve crimine, intimis, si fieri posset, præcordiis condere vellet & collocare. Quanto magis tamquam pensum iis reddendum est, quibus cum fraterna nobis necessitudo multis nominibus intercedit? quæ non qualemqualem a vobis amorem, sed eximium quemdam reponat ac vegetum, ut S. Basilius tradit: qui cum quaereret, quam inter nos benevolentiam copari nos oporteat? Eam, respondet, quam Christus Dominus declaravit iis verbis: *Diligite me, sicut dilexi vos: majorem dilectionem non habet, quam ut ponat animam suam pro vobis suis. Quod si ponenda anima est, quomodo multo magis in iis, quæ minoris pretii sunt, necessario adhibenda est animi promptitudo, non ea re humanis officii: faciamus scilicet, sed eo consilio, ut pacemur, & utilitati cujusque consulamus?*

Reg. bre. in
interr. 162.

Ioan. 15.

quod haud molestum ac difficile nobis erit, re ipsa præstemus, quod amatissimus Pater Noster IGNATIVS tertia parte Constitutionum, quod etiam in decimam septimam Summæ regulam transcriptum fuit) commendat: Cuiusmodi, inquit, admoneantur, ut in omnibus quibus

Par. 3. c. 1.
s. 26.

ant Deum, exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, ut affectum univrsam in ipsarum Creatorem conferant, cum in omnibus creaturis amando, & omnes a eo, juxta sanctissimam ac divinam ipsius voluntatem. Quæ cum ita sint, non obscure intelligitur, quantum à recta via aberrant, qui privata quadam communione, vel generis, & consanguinitatis, vel consimilis naturæ ac momentum, vel gentis, aut patriæ, abduci se sinunt ab omni nexu, atque animorum conjunctione, quæ inter nos esse debet.

Et quamquam primis meis ad Superiores litteris (quibus exposui, quam ratione Nostris inter se, & cum externis agendum sit) attingi non nihil eâ de re, ac breviter indicavi, quanta & P. IGNATII fuerit, & mea nunc sit sollicitudo, ne quid adversus hanc spiritus unitatem peccetur, utpote multo magis quam credi possit necessariam; pro rei tamen magnitudine, & ne zizaniorum auctor, dum aliud agere videtur, simulatâ ne scio qua specie recti, supponat aliquid suorum seminum; hic etiam paucis vos ea de re commonefaciendos putavi. Valde namque formidandum est, ne sicut olim paucorum culpa, ut loquitur D Hieronymus, quamquam in re dissimili, *Ingemiscens orbis terrarum Arrianum se esse narratus est*; ita vitio eorum, qui in sedandis animi motibus non multum operæ posuerunt, quique, ut ait

Hortatur ad unionem.

P. 8. Const.
C. 1. 5. 2.

P. I G N A T I V S, nec ordinem, nec unionem
ferre possunt, cum lacrymis aliquando mire-
tur Societas, non eam se esse quæ fuerat, se-
tamquam effæto jam corpore defloruisse.
Cum enim ab ortus sui primordio, nulla ha-
bita dissimilium nationum ratione, ex mutua
animorum conjunctione & coagmentata
& adoleverit; si alio paullulum deflectere
Ægyptum non egressa sane, sed ingressa, lo-
quam, quam non noverat, audiret. Huic tam pe-
nicioso, tamque pestilenti morbo oportet
medetur, si caste integreque servetur memo-
rata Constitutio; ut quanti sit ea momenti, le-
cile appareat, cum possit, si ejus usus exolesca-
tam gravis nobis labes & calamitas impende-
re. Itaque monemur, in omnibus amandum
esse Deum, & omnes in Deo. Id quod si vigeat,
& nationum & personarum ruet omne diluc-
men ac delectus. Nam si Deus in iis, quos di-
ligimus, diligendus est; is ubicumque fuerit,
eo se noster amor tendat ac porrigat oportet
& quidem vehementior in eos, apud quos lu-
culentius diligendi ratio, qui Deus est, eluce-
atque eminent. Itaque pie diligentis animus, si-
ve Dei donis, quibus enitescunt alii, delecte-
tur; si ve alios iis, quibus carent, ornamentis
cupiat honestari; in utrisque sane Dei, eorum-
que, quæ Dei sunt, & amans & appetens est.
Eam ob rem neque ex alienis virtutibus, cete-
risque rerum bene gerendarum facultatibus

in iis enim Deum purior animus intuetur) in-
dendi, obtrechandive, sed agendi gratias po-
us, Deique munificentiam collaudandi, caus-
m nactum se esse putat: neque illi ea, quæ pec-
antur ab aliis, indignationem ac stomachum
novent, sed benevolentissimam potius com-
miserationem, & vehemens studium, ut ad vir-
tutum decora, quæ in eo desiderantur, paran-
tissimus proximus convalescat. Atque in hoc posita
est omnis laus adamantis, & quærentis Deum
pro fratribus, ut eum agnoscat, & complectatur,
amicumque sit: percipiat vicissim, ut uberiore
emanu suas ille opes impertiat, & tamquam
consensentem se præstet, sicubi minus adesse vi-
deatur. Hanc amandi viam si insistamus, erit in
manibus etiam, quod amemus, nempe natu-
ram, & conditoris imaginem, optantes, ut Dei
similitudo rursus in eis elucescat. Eorum au-
tem, qui Dei amicitia gratiaque dignantur, hoc
est singulare ac cæleste ornamentum feremus in
speculis: avebimus etiam, ut iidem tam pretio-
sorum mercium pleniore copia cumulentur.
Sicut autem divinæ gratiæ communio tam la-
timè patet, ut in ea nihil inter barbaros, Scythas,
deeterasque gentes intersit; ita si quis cogita-
tionem defigat in Deo, in nullo hominum pro-
prios desiderabit ac requiret, quod diligat, cum
ex Deo, qui præsto est omnibus, dimanet ad
omnes, & quærens sicut magna causa, & quasi com-
municans fons amoris; non secus atque ad conspi-
cien-

ciendos colores quosvis communis aliqua ratio suppetit, sive lux ea sit, sive color. Ad hæc sentiendi appetendique vim (ut à Philosopho proditum est) ea re, in quam percipiendam tenditur, oportet esse vacuam, ut multas res adverti adhiberiq; possit: alioquin ad aliud nihil pateret, quam ad id, quod in ea fixum esset atque inditum. Sicut oculorum sensus si colorum uno aliquo esset infectus, ad reliqua caligaret, nam si viridi imbueretur, virescere putaret omnia; rubescere, si coccineo; atque in eundem plane modum de aliis, quorum quempiam natura sibi insitum nactus esset non posset ceteris oblectari. Non aliter nisi voluntas nostra privatos amores, ac pensiones deponat atque exuat, benevolentiam suæ vim in res universas propter Deum, ex quo omnia, per quem omnia, & in eo omnia sunt, derivare non potest. Sed si ad patriam gentemque suam animus adhærescat, eorum modo colet amicitias, quibuscum patriæ & gentis communione copulatur. Idem eveniet, si necessariorum suorum consanguinitate delictus, carni tantum & sanguini deserviat. Par est reliquis iudicium. Quod si infeliciter agi putarem cum oculis, quorum videndi vis iuper colorem unum videret nihil; quid de voluntate, si in amando similiter affecta sit, sentiendum? Certe neque corporis oculi, quos cum muscis, & culicibus communes habemus, ad

quæren-

quærendum, videndumve Deum usui possunt esse; neque ulla oculorum, sicut voluntatis, virtute boni nominamur & sumus. Itaque summa ope nitendum est, ut denudetur voluntas, & ab omnibus vindicetur affectibus, quo liberius eam curam & cogitationem induat, quæ Deo soli quærendo amandoque dicata est. Hac enim amor & defœcatur liquidum, & omnes ampliatur in partes. Huc pertinet celsitudo illa animi, & amplissima caritas Apostoli Pauli, cujus D. Chrysostomus non modo egregium laudatorem ac præconem, sed & præsentem quodammodo se præbuit spectatorem. Digna plane res, quæ nobis afferat admirationem, & pudorem incutiat. Ea vero mirifice licet in tot vigiliis, ærumnis, periculisque aditis animarum causa, quas Christo parere studebat, eluxerit; privatim tamen, ac præter modum (ut idem sanctus Doctor observavit) vin suam exprompsit in amorem, sedulamque curam, qua complexus est Onesimum. Servus is erat, & quidem profugus ab herili domo, quam & furto vexaverat: eum tamen Apostolus, quamvis omnium Ecclesiarum pressus sollicitudine, unice dilexit. Nam illi & veniam deprecatur à Philemone, & tam inusitatum habet honorem, ut eum & filium suum in vinculis, & viscera sua, & alterum se nominare non dubitet. Hæc ei præstabat Apostolus, quia, ut ait Chrysostomus, non hoc consi-

Hom. de profectu Evang. in illud. Apost. sive occasione sive veritate Christus annuntietur.

Epist. ad Phile.

derabat, quòd unus esset, qui peccaverat, & præsidio egeret, sed quòd homo esset: homo dignissimè un Deì animal, & propter quem, ne unigenito suo Pater pepercit. Non enim mihi hoc dicas, quòd sit fugitivus quispiam; vel latro, vel fur, vel facinorosus, vel quòd sit pauper, abiectus, vilis, & nullius frugis: sed cogites, quòd pro ipso mortuus est Christus, sufficiatque tibi, utpote idonea sollicitudinis causa. *Cogita quantum illum esse necessarium sit, quem tantus Christus ita appetiatus est, ut nec sanguinem suo pepercerit.* Neque enim, opinor, si Rex pro aliquo occidi vellet, quæreremus argumentum aliud, num magnus quispiam ille sit, quem Rex tanti facit. Iam vero perpendamus, quanto dignandi sint amore, qui non servi, sed fratres nostri, non fugitivi, aut fures, sed sæculi sunt contemptores abdicatis ob Christum omnibus, in eandem nobiscum conscripti militiam, iisdem castris, signisque centuriati, ad quotidianos labores atque excubias, in Dei tandem adoptionem, & hereditarium regni jus adsciti. Nihil igitur mihi antiquius, nihil inoptatis magis est, quam, ut quanto maximo possimus studio, conglutinemur inter nos mutux necessitudine caritatis, quæ ab Apostolo merito dicitur *vinculum perfectionis*. Nã & tum demum præstitisse nobis videbitur Deus, quòd desponderat per Sophoniam: *Reddã, inquit, populis labium electum, ut invocent*

Coloss. 3.

Sophon. 3.

omnes

omnes in nomine Domini, & serviant ei humero uno,
Labium vere electum, neque enim in linguis
omnibus ulla pretiosior, neque ad loquendum.
audiendumve jucundior, neque ad res bene
gerendas valentior, quam id linguæ genus,
quod animorum, consiliorum, operumque
conjunctione fraternus amor format atque
instruit. Hinc enim existit Deo famulantium
tanta consensio, ut uno quasi humero, quid-
quid est onerum portare videantur. Sed &
illud memoriâ repetendum, cum Deus sacri-
legos turris Babel architectos ac molitores
ab opere quod stulte, & adverso numine ma-
chinabantur, arcere, & tamquam deturbare
statuisset; id demum non aliter perfecisse,
quam dissimilium confusione linguarum,
Tantum valet ad res interturbandas dissidium
quoduis, etiam linguarum, tametsi magna
foret inter illos consiliorum voluntatumque
conspiratio. Nos contra si vivas ac spiritua-
les domos, juxta S. Petri sententiam, in no-
stris, proximorumque mentibus extirpare con-
tendimus; & ad muros felicioris Hierusa-
lem, pro quibus ut benigne faceret Domi-
nus in bona voluntate sua, David castissime
precabatur, exædificandos aliquid afferre
momenti, idem jugum trahamus oportet, &
ad unius linguæ consortium redeamus: alio-
quin labores quidem magni, laborum fructus
pæne nullus.

Petr. 2.

Psal. 50.

His expositis, perspicuum est (quod & initid dixeram) quàm exitialis sit ista velut linguarum varietas, & quam severe in eos animadvertendum, qui tantam lucem importarent in familiam nostram; cum hoc malo grassante, & structuræ tam illustris, & divinæ gloriæ feliciter provehendæ labor omnis, atque apparatus noster frangatur & concidat. Multa quidem in hanc sententiam possent adduci, non modo ex Evangeliiis, Patrumque libris, atque exemplis, quæ ad nihil ferme aliud non instituunt; nec solum ex nostris Constitutionibus, quæ nullam in rem gravius aut crebrius amplificandam excurrunt, perinde atque hoc Societatis esset columen ac firmamentum; sed etiam ex omni rerum natura. Siquidem cælum, terra, ut egregie disputat Gregorius Nazianzenus, elementorum mixtiones ac temperaturæ, membrorum propóriones & conjunctiones, animalium nutrimenta, ortus, habitationes distinctæ, quorum quædam imperant, quædam subjecta sunt, quædam sub jugum nobis mittuntur, quædam libera sunt. Hæc igitur omnia cum ita se habeant, ac secundum primas causas harmoniæ, sive conjunctionis, & mutuæ concordiæ regantur ac moveantur, quid aliud putare debemus, quam prædicare amorem & concordiam, suoque exemplo conjunctionem animorum inter homines sancire? Contra vero sublata consensione, quam

Orat. I. de
pace.
*Concordiæ
rerum natu-
ralium.* ~

vocat ille pulcherrimum & utilissimum Christianæ sapientiæ decus, rerum vastitas continuo delævit, & ordinis perturbatio. *Quæ*, ut illius verbis utar, *in aere quidem fulmina, in terra successiones, in mari exundationes, in urbibus ac familiis bella, in corporibus morbos, in animis peccata, quasi novas res moliendo, introduxit.* Veniat illud in mentem, Patres ac Fratres desideratissimi; *Concordiæ res parvæ crescunt, discordiæ maximæ dilabuntur.* Cujus enim navis tam constans est ac firma compactio, ut evulsis clavis, quibus tabulæ & trabes agglutinantur, non statim fatiscat, ac recidat in struem lignorum, cuius sit usus in re nautica nullus? Cujus vero aut turris aut arcis tam septa atque munita firmitas ac robur est, quod soluta compage saxorum non continuo ruat, atque ex propugnaculo degeneret in acervum, temere congestis in unum lapidibus? Non enim ex saxis & cœmentis, sed ex apta & quasi demensa saxorum cœmentorumque structura turris aut murus assurgit. Quin etiam de Regnis Salvator clare demonstrat: *Omne regnū in se ipsum divisum desolabitur, & domus supra domum cadet.* Profecto sicut concordem Societatis statum, quæcumque irrumpanit extrinsecus, labefactare non possunt, ita vicissim si concordie inter suos jacturam faciat, nullis poterit extrariis cohærere præfidiis. Et quoniam D. Bernardus, cum illud Cantico-

Salustius.

Luc. 11.

Serm. 29.
Capt.

tra me, præclare, ut assolet, de hoc toto argumento disputat; licet ab omnibus sermonem illum perlegi velim, quo magis tamen ad magnum unicuique sit, hic illius partem aliquam disputationis adscribam. Cum igitur de gravissimis dissidiorum incommodis ageret, *Longe, quæso, inquit, à vobis facite semper hoc tam abominabile, & detestabile malum vos, qui experti estis, & quotidie experimini, quam bonum sit, & quam jucundum habitare fratres in unum; si tamen in unum, & non in scandalum; alioquin nec jucundum plare, nec bonum, sed pessimum ac molestissimum. Væ autem homini illi, per quem unitatis vinculum jucundum turbatur: iudicium profecto portabit, quicumque est ille. Ante mihi contingat mori, quam audire in vobis quempiam juste clamit autem: Filii matris meæ pugnaverunt contra me. Nonne præsentis congregationis tanquam unius matris filii omnes vos estis, singuli a' ter utrum fratres? Quid ergo a seors vos conturbare aut contristare possit, si intus bene estis, & fraterna pace gaudetis? Denique quis vobis nocere poterit, inquit, si boni æmulatores fueritis? Quamobrem æmulamini charismata meliora, ut bonos vos probetis æmulatores. Charisma per optimum caritas est, plane incomparabile, quod novæ sponsæ cælestis (sponsus toties inculcare curabat, nunc quidem dicens: In hoc cognoscent omnes, quia mei estis discipuli, si dilectionem habueritis adinvicem. Nunc vero: Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem: &, Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem. It emq; orans*

Joan. 19.
& 17.

unum eos fore, sicut ipse & Pater unum sunt. Et vide, si non ipse Paulus, qui te ad charismata meliora invitavit, inter cetera caritatem in summo ponit; sive cum fide & spe dicit eam esse majorem, & supercunctantem scientiam; sive cum enumeratis pluribus ac mirabilibus supernæ gratiæ donis, tandem ad superexcellentiorem viam nos mittit, haud aliam profecto illam quam caritatem definiens. Denique quidnam huic comparandum putemus, quæ ipsi præfertur martyrio, ac fidei transferenti montes? Hoc igitur est, quod dico, Pax vobis à vobis sit, & omne quod extrinsecus minari videtur, non terret, quia non nocet. Nam è contrario quidquid feris blandiri apparet, nulla est profecto consolatio, si intus (quod absit) seminarium discordiæ germinaverit. Proinde, dilectissimi, pacem habere ad vos, & non ite ledere invicem, non factò, non verbo, non signo qualicumque. Tandem ut hac de re, de qua, cum nostra vehementer intersit, pluribus egi, quam cogitarem, scribendi finem faciam; magnopere cupio secum quisque reputet, quod Pater Noster decima parte Constitutionum tradit, & refertur trigesima regula inter communes: Caveant, inquit, sibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de aliis nationibus sinistre sentire, aut loqui solent: quin potius, & lenè sentiant, & peculiari affectu diversas à sua nationes prosequantur in Domino: ac proinde nemo bella contentionesve inter Christianos Principes in colloquium inducat.

Usque adeo plane abhorrebat ab hoc malo, ut
 ne eos quidem sermones suis licere vellet, qui-
 bus aut de Principum agatur simultatibus, aut
 aliis aliæ nationes obloquantur. Ne quid igitur
 resideat inter nos inimicum concordia, si-
 ve id ex studio nationum, siue ex aliis redun-
 det fontibus sane amarissimis, cum ad lætio-
 res progressus omne nobis iter atque aditum
 intercludant, unusquisque velim in se ipse ac-
 ter inquirat, & attente dispiciat, quam sedulo
 fraternam colat consensionem: neque leviter
 eam rem decurrat, sed cujusmodi sit sua car-
 tas, exploret ad Lydium lapidem, & exigat ad
 eam normam, quam Apostolus præscribit his
 verbis: *Caritas patiens est, benigna est: caritas non
 æmulatur, non agit perperam: non inflatur, non est
 ambitiosa: non quærit quæ sua sunt: non irritatur,
 non cogitat malum: non gaudet super iniquitate, con-
 gaudet autem veritati: omnia suffert, omnia credit,
 omnia sperat, omnia sustinet.* Hoc igitur modo si
 quasi ad Lydium, ut dicitur, lapidem explore-
 tur caritas nostra, si qua harum laudum effe-
 ctorumve careat, nondum omnes virtutis nu-
 meros complexa censeatur: sed quot orna-
 mentis ab Apostolo commemoratis destituta
 sit, tot eam gradibus, & quasi notis ab eo, quod
 summum optimumque est, abesse arbitremur.
 Enitendum igitur est, ut eam ad id, quod per-
 fectum, suisque omnibus partibus explerum
 sit, perducamus: & si laude patientiæ careat,

I Cor. 13.
 Caritatis si-
 gna,

benignitatis, vel alicujus ex reliquis, eam, quæ desideratur, comparemus. Nec facile invenit in mentem, quamnam ad aliam libellam ista res exigi possit, ex qua magis appareat manifesto, vel quid unicuique desit in hoc genere, vel quæ sibi ratio ineunda sit, ut recte mandandi legem integram inviolatamque conservet, quam Apostoli memorata præscriptio. Iud denique habeamus, fructum, quem Dominus à nobis reposcit iis verbis, *Ego vos elegi, et eatis, & fructum afferatis, & fructus vester maneat, aliud nihil esse quam caritatem*, ut D. Augustinus exponit. *Maneat, inquit, dilectio: ipsa est fructus noster*. Quocirca etiamsi sanguinem profundamus, aut Angelorum etiam linguis loquamur, aut montes solo verbo transferamus; nisi reddamus hunc fructum, nihilominus et infructuosi palmites præcidemur. Cujusmodi crimen si jure plectendum est in omnibus, nam ex sterili ficu testari voluit Dominus, quæ applicata in desides homines ac plane steriles constituta sint) quibus tandem securibus, qui- bus flammis sævietur in eas arbores, ex quibus nec soli, quod occupant, uberrima feracitas, nec desiderum, quibus afflantur, benignissima vis, quidquam bonæ frugis expressere.

Neque prætereundum puto quod ad hanc rem maxime, de Evangelica ficu scribit Am- brosius. *Quod de Judæis, inquit, dictum, omnibus caritatem arbitror, & nobis maxime, ne fecundum Ec-*

Ioan. 15.

Tract. 86. in Ioan.

Lib. 7. in Luc. 13.

*clésiæ locum vacui meritis occupemus, qui quasi in
lagrana benedicti, fructus ferre debemus inter
fructus pudoris, fructus conjunctionis, fructus misericordie
caritatis & amoris, sub uno utero matris Ecclesiæ
clusi, ne aura noceat, ne grandio decutiat, ne æstus
aviditatis exurât, ne humoris imber elidat.*

Animum jam referamus ad opimum istum
ac pulcerrimum Ecclesiæ agrum, & in eius
amplitude meminerimus partem esse nos
tam, aut feraciorem, aut frigoris & caloris
modo temperatiorem, aut majore agricolarum
opera subactam atque excultam, quam Re
gionis statum; & facile intelligemus, quare
gravioris culpæ rei efficeremur, si hanc ipsam
partem vacui meritis occuparemus. Perspicimus
deinde, quid mali Punici typo sancti
mus Doctor indicet de commoditatibus
præsiidiis, quæ nobis suppetunt ex religiosa
disciplinæ tamquam velamento aut cortice, quod
contecti verendum non est, ne ventis impetamur,
ne decutiamur grandine, ne stultarum avaritiam
cupiditatum torreamur, ne dejiciamur imbribus
aut procellis. O quam optatam & expectatam
securitatem religio nobis præstat! o quam
utilitates & commoda nobis in hac tamquam
penuaria cella reposita sunt, si ea cognoscamus.
Verum hæc pluribus persequi neque loci nec
que temporis hujus est. Sed quam tuto agamus
audivimus: audiamus jam, quæ nos vicissim
cujus in tutela ac præsidio sumus, debeamus.

Debe

habemus vero fructum malo Punico quam
nullimum, fructum sane non adumbratum ad
speciem, & variis patentē injuriis, sed constan-
tem, & in intimis expressum sensibus: fructum
genii pudoris, mutuae fructum conjunctio-
nis atque amoris, Punicorum instar granorum,
& orbium & conceptaculum intra corticem, &
ambicundus decor, & dispositio concinnior;
que adeo vero alia ex aliis annexa tactu mu-
to cohærescunt inter se, ut eorum series in uno
quoque potius, solidoque corpore descripta vi-
satur, quam ex diversis vermiculata corpuscu-
lis. Ac ne longior sim hac in re, utque ad al-
teram ex duabus, quas proposueram, gradum
pergam, omnes ad extremum iidem, quibus in-
terperam, verbis oro atque obtestor, nempe ut
consensionem mutuam, eo studio, quo Socie-
tatem salvam cupimus, tueamur. Altera res, qua
minima Societas nostra nitatur, fore confi-
do, ut (quæ Dei beneficentia est) etiam atque
perpetuam in dies efflorescat; est præcipua quædam
religio ac pietas erga Sanctissimam Virginem
MARIAM. Ea namque cum parens fuerit ejus,
cui omne cælum, omnemque naturam molli-
tus est, vere ac proprie, ut ait Damascenus, in
his universas heræ ac Reginae nomen & jus
compredepta est. Itaque velim in omnibus rebus, ac
temporibus, sive publicis Societatis, sive pro-
priis singulorū, præstanti quadam veneratione,
& singulari fiducia, quæ nullam vereatur repul-
sam,

*Devotio est
erga B. Virgi-
nem.*

*Lib. 4 de fi-
de c. 15.*

fam, ad hoc laborum omnium ac sollicitudin
 perflugium supplices accurramus. Equid
 mecum dum reputo, quanto devotionis aff
 ctu hanc cæli Reginam complexi sint, qua
 tu nque ex ejus pio & assiduo cultu, ad omne
 profecerint sanctimoniam multi sancti viri,
 privatim P. I G N A T I V S quantam rerum
 strarum spem ac tutelam in hac velut arce
 locarit, magno teneor studio, ut & nos
 propensissimis animis atque obsequiis pro
 quamur, deposcentes, ut ipsamet deprec
 hæc pietas velut suavissima nardus nostr
 mentibus innascatur. Certe sive spectem
 Deiparæ Virginis dignitatem auctore Deo
 tam illustri excelsoque loco sitam, ut per
 ipsam & religionem & admirationem mov
 sive Beneficiorum illius in nos magnitudin
 quibus gratiam, quam possumus, referre fas
 sive inopiam ac mendicitatem nostram, qu
 oportet tam salutari patrocinio sustentem
 potiora semper sperantes in posterum; hæc
 quam, omnia si spectemus, ea sane quam ma
 mas à nobis & honoris & amoris significat
 nes erga cælestem hanc præsidem & custode
 nostræ salutis exposcunt. Quapropter mer
 D. Bernardus: *Totis, inquit, medullis cordium
 totis præcordiorum affectibus, & votis omn*
 M A R I A M hanc veneremur, quia sic est volum
 ejus, qui totum nos habere voluit per M A R I A M
 Denique cum tot naturæ & egestates & ar

æ levari nequeant, nisi ab ea quæ polleat & caritate, qua velit, & potestate, qua laborantibus queat opitulari, quantum in utroque MARIA valeat, ex eo, quod præpotentis Dei mater est, manifesto perspicitur. Id D. Bernardus dicit his verbis: *Nihil enim sic potest vel pietatis vel potestatis commendare magnitudinem, nisi te aut non creditur Dei filius honorare matrem, et dubitare quis possit in affectum caritatis transisse* ARIÆ viscera, in quibus novē mensibus ipsa, quæ Deo est, caritas corporaliter requievit. Verum non longiori aut cohortatione aut laudatione augustissimam Virginem celebrare mei consuetudinem non est, ut ad calcem aliquando decurrat ratio, illud addidisse satis fit, quod Germanus Constantinopolitanus Patriarcha in homilia quadam, brevissime quidem, sed gravissime, de pietate ac benevole colenda Deipara Virgine pronuntiavit, eam compellans: *Quo modo, inquit, omnipotens nostrum vitæ signum operationis habet respirationem; ita etiam sanctissimum tuum nomen, quod in ore servorum tuorum versatur assidue, in omnipotente, loco, & modo non solum lætitiæ & auxilii est signum, sed ea etiam procurat & conciliat.* Ego sane, immensa Dei largitate fretus, facile in animum induco, ex hac posteriore renovatione, tui non minus sedulo, plus etiam quam priori vacandum esse confido, omnibus Societatis membris præstantem quemdam splendorem, atque incrementa pietatis accessura, præsertim

190 *Epist.* 3. R. P. N. CLAUDII AQUAVIVAE
tim si serio, atque enixe studeamus duobus
ornamentis, quæ jamdudum commendo,
gis ac magis abundare, nimirum, fraternam
ter nos consensione, & perquam honorificam
in Beatissimam Virginem studio ac pietate
Quam si deditissima mente complectamur
suam illa in fidem & clientelam nos adsciscere
augebitque velut sedula deprecatrix, iis viri-
tibus, quæ ipsam quasi deliciis affluentem, ca-
litibus ipsis speciosam atque admirabilem pro-
stitere; & quibus nos oportet collucere, ut e-
filio placeamus, qui earum vestigiis ac ve-
lineamentis terrarum orbem primus impe-
fit, veramque docuit humilitatem, puritatem
patientiam, animarum zelum, & rerum, quæ
in terris sunt, despicientiam; ut sua nos a-
quando similitudine, conspectuque dignatam
in sempiternæ lucis & gloriæ domicilio collu-
caret. Romæ XIX. Maii, M. D. LXXXVI.

Omniùm in Christo Servus

CLAUDIUS AQUAVIVAE

EPISTOLA IV.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

LAUDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

E QVIBVSDAM MEDIIS

AD EIVS CONSERVATIONEM

FACIENTIBVS.

Quanti momenti sit Societatis nostræ con-
 servatio, felixque in omni virtutum ge-
 nere progressio; quanta etiam nobis incum-
 bit obligatio, vel sanguinem ipsum, si opus
 erit, ad hæc consequenda profundendi; non
 quod hoc tempore apud RR. Vestras scri-
 bendo commemorem. Illud tantum ad me-
 moriam revocabo, hæc ipsa magna ex parte,
 ea una re pendere, ut Superiores solliciti
 sint ac vigiles ad omne genus incommodo-
 rum, priusquam augeantur, removendum; &
 ad ea damna mature prævenienda, quæ futu-
 ris temporibus succrescere possunt. Persuade-
 re enim nobis debemus, nullam esse apud ho-
 mines rem vel per se tam sanctam, vel tantis
 præ-

præfidiis firmatam ac munitam, quæ tempore non labascatur. Quod & ipsa multorum operum experientia splendore non exiguo magnæ sanctitatis inceptorum plus satis demonstrat. Unde non mediocriter quidem cupio, ut illud restaurandum ac perficiendum omnino enitamur: quod D. Gregorius Nazianzenus oratione 1. in Iulianum admonet. *Quomodo*, inquit, *in corporibus cum unum aut alterius membrum condoluit, reliqua membra haud distanter emergunt, partique majori sanitatis bonum servatur; interdum etiam accidit, ut partes ægre valescant, atque ad ceteras redeant; at cum membra inter se dissident, acerbèq; laborant, fieri potest quin totum corpus ægrotet atque in periculo sit; ad hunc modum in subditis quoque lares morbos commodiore totius Reipub. valetudinem occultare contingit, pluribus autem exulceratis morbo afflictis atque oppressis, tota jam Respub. in periculo versatur.* Quæ eò à me allata sunt, ut cognoscam, dum pauci erunt in Societate nostri, qui ab illa perfectione spirituali degeneraverint, quæ requiritur, & tamquam membra quæ infirma impediunt valetudinem integram, & unionem totius corporis, fieri potest per gratiam, ut reliqua membra non solum non inficiantur aut corrumpantur, sed ut etiam ipsi perfectæ aliquando sanitati restituantur. Verum si acciderit, quod avertit Deus, ut istiusmodi hominum invalescent

valde numerus, manifestum esset universi corporis periculum. Proinde nullo modo conemni debet aut negligi defectus spiritus ac disciplinæ in quocumque homine particulari, sed medicina potius ei adhibenda est, qua re-lucatur ad reliqui corporis conditionem ac-tatum. *Turpis est enim omnis pars, inquit Augu-tinus, suo toti non congruens.* Alioqui sine dubio uturum est, ut quemadmodum numerus ex- unitatibus coalescit, ita negligentia nostrâ So- cietatis multitudo, ex singulis istis infirmis in- armetur, & prius damnum sentiamus, quam- oculis prævideamus.

Et mihi sane videtur perinde contingere in- his Religionibus, quæ longe lateque diffusæ sunt, multasque regiones ac homines com- plectuntur, ut in spatioso quodam terræ tra- ctu aut agro, ad ripam alicujus magni flumi- nis confito, ad cujus tamen repellendam vim non paucos aggeres ac munitiones habet. Si enim ad aquarum istarum impetus, ac cona- tus continuos, quibus modo in hanc, modo in illam partem se insinuant, continua etiam non adhibeatur diligentia ad ea reparanda, quæ fluminis alluvione atteruntur ac debilitantur; certissimum est, venturam aliquando repenti- nam aliquam inundationem, idque cum mi- nime expectatur, quæ universa dissipet atque demergat. Atque in hunc ipsum plane mo- dum, affirmat Gregorius Nazianzenus, dia-

bolum se ut aquam immittere, exili quoque foramine primum, quo tamen paullatim diducto atque laxato, toto impetu influit atque illabatur. Quam etiam ob causam mihi plane necessarium visum est, vehementer ac sedulo RR. Vestris commendare pro eo amore quem in Societatem habent, ac zelo quem ad salutem ejus tuendam sentiunt, nonnulla capita earum rerum quæ in praxi consistunt, & in perfecta observatione illorum mediorum, quæ ad conservationem totius corporis pertinent. Jam enim satis constat ordinationum, præceptorum, Regularumque multiplicationem nec malis ipsis mederi semper, nec in Societate nostra necessariam esse, cum habeamus Constitutiones tanto spiritu, ac cælesti lumine conditas, regulasque tam plenas, claras, atque perfectas, ut manifestum sit nullum esse defectum, qui ex aliqua istarum prætermissione non nascatur; & qui è contra ex diligenti harum observatione efficacissimum non accipiat remedium.

2 Atque ut ab hoc ipso capite nostrarum Constitutionum ordiar, illud nobis certum, ac persuasum esse debet, Societatis institutum, modum gubernandi, occupationes, ac ministeria constituta ac fundata esse in perfectione quadam spirituali minime vulgari aut superficiali; sed exigere potius abnegationem veram, expoliationemque affectus proprii, studium etiam ardens solidarum perfectarum.

Quocumque virtutum, ut §. 2. par. 10. B. P. N. IG-
TATIVS S. Mem. declarat. Hinc est, quod si in
societatis hominibus fundamentum hoc
bene positum non fuerit, in pluribus rebus
impedimenta magna occurrent, quibus ido-
eum satis non erit remedium, si difficultas
tantum quæ præsens est, tollatur aut supere-
ur; hoc enim nec firmum, nec diuturnum
est, nec universam mali naturam attinget: sed
ad ipsam radicem adhibenda est medicina.
tæque si in diversis hominum gradibus, quos
societas complectitur, suboriuntur aliquan-
tentationes aliquæ, aut amaritudines; si in
distributione officiorum ministeriorumque,
ut sunt concionandi, prælegendi, excipiendi
confessiones, docendi litteras inferiores, aliis-
que rebus ejusmodi; in correptionibus item,
occurrentiisque ferendis, in vilissimis quibus-
que humilitatis ac paupertatis amore libenter
accipiendis nonnullæ reperiantur subinde
difficultates; hæc omnes sine dubio ab unius
hujus fundamenti defectu proficiscuntur. Ac
proinde, cum offendit quis è Nostris, aut diffi-
cilem se exhibet in istiusmodi rerum aliqua,
& Superior remedii causa id tantum agit, ut
frater in præsentia se vincat, nec studium ad-
hibet, ut interius emendetur aut juvetur, num-
quam assequetur quod desiderat: is enim ipse
qui modo se accommodavit tempori, defi-
periet postea in multis alijs, imo & in hac ipsa

per aliam occasionem, & fortasse etiam, si pre-
matur, non difficulter rumpetur, quemad-
modum in formanda cera aut vitro contingit. Vt
enim illa ad arbitrium nostrum flectamus, &
efformemus, necessarium est ut materia mo-
le ac tractabilis sit. Nam qui postquam ea
obduruerit, efformare ac flectere velit, quicquid
quid ille artis ac industriæ adhibeat, non pro-
fito non id consequetur, sed potius dirumpetur.
Ita ad observationem Constitutionum regu-
larumque nostrarum præcipuum in eo pe-
nendum est momentum, ut homines Societa-
tis tales sint, quales ipsæ Constitutiones ac re-
gulæ requirunt.

3 Quibus consideratis, primum maximum-
que Superiorum studium, ac præcipua eor-
um diligentia, tum etiam vigilantia in eo esse
debet, ut qui iis subsunt, in veris solidisque vir-
tutibus progressum certum stabilemque fa-
ciant, quem ad finem summopere conducerent,
ut toto animo Superiores ad gubernationis
curam se applicent, reliquis omnibus omittentibus
quæ eos impediunt ac distrahant; nec sese
amicis invisendis, vel juvandis proximis, immo
nec ipsa concionandi frequentia occupari
sint; multo minus rerum temporalium sollicitudine:
qua tamen certe ita Rectores nostros gravatos cernimus atque oppressos,
vix respirent. Facile quidem video Collegio-
rum necessitates, egestatemque non exiguan-

cum numerosa personarum multitudine conjunctam (qua levare tamen non possumus) hujus incommodi magna ex parte extitisse causam; sed video etiam gravissima damna, quæ inde consequuntur. Et propterea cupimus omnino, ut boni rerum temporalium Procuratores istiusmodi Collegiis assignentur; quorum industria Rectores ea parte sollicitudinis exonerati, quæ ad temporalia pertinet, attentiores esse possint ad illa quæ longe majoris sint momenti. Qua in re cum Noltri ea præstitierint, quæ officii nostri sunt quoad res spirituales, ac juvandos proximorum animos, confidere debemus sanctissimam Dei providentiam necessitatibus etiam temporalibus minus esse defuturam: quod & S. Augustinus admonet, cujus verba ad hoc ipsum pertinentia ex epistola quadam ad Episcopum suum Valerium subiicere placet, quibus ostendit, si arbores vivæ, quæ homines sunt, diligentius colerentur, facilius multo ac feliciter ipsos Dei pauperes pascere, quam agri redditusque Ecclesiastici, sic enim Dominum ad se loquentem introducit: *Serve nequam, si villa aliqua Ecclesie ca'umniisum a'iquem paterctur, cujus fructibus colligendis magna opera impenditur, neglecto agro, quem rigavi sanguine meo; si quid agere pro ea posses apud judicem terræ, nonne omnibus consentientibus, nonnullis etiam jubentibus atque cogentibus pergeres; Et si contrà judicaretur, etiam trans mare profisceris,*

198 *Epist. 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
reris, atque hoc modo, vel annum vel amplius, absenti-
tiam tuam nulla querela revocaret, ne alius posside-
ret terram non animæ, sed corpori pauperum necessa-
riam, quorum tamen famem vivæ arbores meæ mi-
to facilius mihi que gratius, si diligenter colerentur,
explerent? Quod si tantopere expedit ut Recto-
res alii que nostri earum etiam rerum, quæ ac
nostrorum hominum victum ac sustentatio-
nem necessariæ sunt, quantum possunt, sollici-
tudinem fugiant; facile cernitur quanto mi-
nus qui Superiores sunt, externorum causis
negotiiisque sæcularibus implicari debeant,
quæ non tantum professioni suæ in universum,
sed particulatim etiam officio recte gubernan-
di adversantur.

4 Et quia bona malave capitis affectio ac
dispositio in totum corpus facile redundat, &
quales fuerint Superiores, tales, ut plurimum,
reperiri solent subditi, ut 10. parte §. 8. dici-
tur, hinc fit ut bona Societatis gubernatio à
bona Superiorum electione non parum de-
pendeat. Quæ quidem electio etsi ad nos per-
tinet, nec quidquam magis desideramus quam
hujusmodi Superiores ubique constituere,
quales 4. parte c. 10. & par. 9. c. 6, describuntur
(qua etiam in re, juvante Domino, omnem
industriam diligentiamque nostram adhibebi-
mus) duæ tamen res ad Præpositos Provincia-
les in hoc ipso pertinent. Prima ut post ora-
tionem ad Deum habitam, sollicitamque in-
vesti-

investigationem, ac consultationem cum iis quibus consilium oportet, diligenter nos informent de nominibus idoneis ad gubernandum, juxta normam instructionem, quam hac ipsa de re in Provincias misimus. Cujus executionem, id est, informationem factam ad illam normam, quæ ibi præscribitur, cupimus omnino ut Procuratores, qui Romam jam proxime sunt venturi, perfectam completamque ad nos deferant. Altera res est, ut Provinciales sibi subordinatos Superiores diligenter instruant, dirigant, ac manu quasi ducant, formentque ad omnem gubernandi virtutem, quo melius proficiant utiliusque præesse iis, qui sub eorum regimine serviunt Deo in hac sacra militia.

8 Ad quam etiam rem non mediocriter intercedat, ut Provinciales in visitationibus suis supra cetera omnia, id in primis respiciant, ut Superiores bene fungantur officiis suis, præsertim (ut est dictum,) in rerum spiritualium promovendo studio, cui & ipsi dediti & non mediocriter etiam in eo versati esse debent. Quod si subditorum erunt in eos querelæ vel amaritudines, examinari oportebit, ut ipsis etiam adhibeatur correctio & emendatio in quibus erit opus. Nec habeantur omnes subditorum querelæ pro tentationibus, sed audiantur cum caritate, ac deinde, ut opus est, in Domino dirigantur.

Majori etiam quam hætenus diligentiam constituentur in Collegiis Præfecti rerum spi-

200 *Epist. 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
ritualium, præcipue autem in iis, quæ nostrorum hominum Seminaria sunt, eligantur quæ aptissimi, etiamsi aliis ministeriis eam ob causam incommodare oporteret, in quibus eo forte occupatos esse contingat. Permittantur etiam eis tempus, quo cum Nostris commo- tractare possint, auctoritasque conservetur, et majori fructu id ipsum præstent, quandoquidem revera universum ædificium nostrum, quod molimur, sicut jam dictum est, hoc maxime fundamento spirituali nititur.

Haberi debet non mediocris cura in admittance Novitorum, ut nonnisi digni & idonei admittantur: quique hujusmodi vocationem habent, quæ ad Instituti nostri constantiam est necessaria. Perfecte etiam observare oportebit in iis instituendis, quæ de probatione ipsorum in regulis Magistri Novitorum traduntur, nec erit dispensandum in secundo tertiove probationis anno, nisi gravi aliqua urgente necessitate, juxta id quod aliàs à nobis, hac ipsa de re, ad Provinciales scriptum est. Providendum etiam diligenter, ut satis tempore, ac mature dimittantur ii, qui (secundum Constitutiones) utiles futuri Societati nostræ non judicabuntur.

6 In Scholaribus Societatis omni modo nitendum erit, ut conservetur spiritus ac devotionis fervor: curandum etiam ut tempus habeant vacandi studiis, & ut liberentur ab
omni-

nibus aliis occupationibus, quæ hoc ipsum
impediant. Videndum tamen in primis erit,
si in ullo modo permittantur in litterarum
studiis progredi, qui superbi, inquieti, aut ma-
mortificati animadvertentur, de quibus
probabiliter existimari poterit, si scientiis &
Arina ornentur, non aliud esse, quam eos
mare in Societatis damnum, sive nobiscum
anserint, sive potius discesserint, quod ali-
quando necessario futurum est, nisi se emen-
averint. Quocirca inuigilandum est primo
quoque tempore ad verum in eis spiritum ex-
itandum ac renovandum. Quod tentari po-
terit removendo illos ab occupationibus stu-
diorum, reducendo ad solitas Novitiatu pro-
pationes, exercendo in rebus humilibus ac
contemptibilioribus, aliisque ejusmodi exer-
citiis ac modis: è quibus tamen, si visi fuerint
potius proficere, aut emendationem seriam
sufficientem non consecuturi, præstat ma-
gister ut è Societate dimittantur: vix enim cre-
dendum est, si poterunt damna atque incommoda, quæ ab
ejusmodi hominibus Societas patitur, non
lum tantum ob molestias illas, quas in dies afferunt
ostentantur, (quæ quæquam & hæ permagnæ sunt) sed & mul-
to magis quod progressu tandem temporis,
si non nisi ad Sacerdotium promoveantur, murmu-
rant facile ac tumultuantur. Si vero promo-
veantur, majores longe difficultates exhibent,
nec potest Societas de eis esse secura: dilabun-
tur

tur postea ad prætensiones graduum, ob
 quuntur palam, alienant animos simpliciorum
 ab Instituto, scandalizant alios, & denique
 vissime periculossimeque nocent; quod
 maxime etiam faciunt, cum operarii jam
 Concionatores constituti, alliciunt sibi animos
 Prælatorum populorumque, quo fit ut
 eos aliquamdiu tolerare, cum incommodis
 enumeratis cogamur, & tandem dimittere
 jori cum ipsorum amaritudine, minorique
 ximorum benevolentia ac ædificatione.

Sed quoniam tamen ad hos ipsos lucra
 dos omnia prius ex caritate remedia tenta
 da nobis sunt, quam ad extremum illud
 veniatur; nec in promptu est, aut facile, quod
 mensura patientiæ præstanda cuique sit, dis
 dicare; Provinciales aliqui nostrum etiam
 hac in re iudicium, tamquam universalem
 quamdam instructionem ac directionem peti
 tierunt: quibus quod responsum fuit, non
 erit fortasse alienum hoc loco subijcere: Non
 mirum perdifficile esse reperire modum, quo
 difficultates istiusmodi penitus tollantur, cer
 tamve regulam in universum constituere.
 Hoc enim præter unctiorem Spiritus sancti
 quam similibus in rebus procurare debebunt
 diligenter Provinciales, (cum ad Deum re
 currendo per orationes ac sacrificia, tum
 etiam conferendo cum immediatis Superio
 ribus, ipsorumque Consultoribus) dependet
 plu-

Optimum ex particularibus circumstantiis sonarum, affectionumque quæ in eis certatur; nonnihil etiam ex qualitate remedium jam adhibitorum, aut vero quæ adhiberi erunt. Quæ omnia cum ab iis facilius dijudicari possint, qui rebus ipsis præsentibus interueniunt; hoc tantum in uniuersum dicendum videtur, experientiam ipsam ipsasque has difficultates docere, probationem illam, quam sumus, dimissionisque dilationem ex emendationis futuræ spe tam diuturnam esse non sperare, ut numquam aliquid certi constituamus: sed videndum est suo tempore ac mane, quamnam satisfactionem præstent de se Societatis subditi. Quod si aliqui satis contenti ac perspecti non fuerint, tentandi sunt obsequiaque, idque in iis maxime rebus exhibendis non tantum Societas intelligat quantum virium ac virtutum sunt, sed etiam si se ipsos cognoscant. Et quando sine fructu renuntur alicui adhibita remedia, exoneranda est Societas ab inutili arbore. Qua in re celerem nimis aut præcipitem esse non conuenit Superiorem, ad determinandum iudicium, quod aliquis Instituto nostro sit ineptus, si prius ad exemplum misericordiæ Christi, demultum ac diligenter circumfoderit, finemque proposuerit, aliaque adjuncta opportuna applicauerit; ita ex altera parte non est opus depellere tam cupidum esse illius commodi aut auxiliium, quod ab iis posset Societas accipere; vel nimis

204 *Epist. 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
nimis timidum aut scrupulosum, ne vide
dimittatur is, qui fortasse aliquo temp
emendare se possit: nisi enim hæc emenda
nis spes moraliter intelligenda ac limitanda
per universam vitam expectari debet,
nullum sit tempus in quo mutare se hom
melius non valeat.

7 Quoad Concionatores, adhibeatur
gentia ut observentur Ordinationes ac reg
alias à nobis datæ ad conservationem spirit
& ad fructus in auditoribus uberiores fac
dos: serio se applicent ad studium ac me
tionem divinarum Scripturarum, Sancto
que Patrum, prætermisiss conceptibus a
ventionibus quibusdam propriis minor
menti, ut majori cum dignitate ac utilitate
solum Societatis ac proximorum, verum et
ipsummet, recte tractent verbum Dei. A
putetur efficaciter ambitio locorum ac pul
rum honorabilium, humiliumque contemp
& assuefiant omnes ad eam modestiæ & ho
lilitatis normam, quæ Societatis nostræ esse
& convenit.

8 Animentur Confessarii, ut vero an
affectu accingant se ad tam sanctum ac nec
farium in Ecclesia Dei ministerium. Mag
etiam interest ad Dei gloriam ac servitium,
per aliquot menses in varia loca fructificat
mittantur. In quo etiam efficacia poni deb
ut difficultates, quæ ejusmodi in rebus or
sole

superentur : quod ita commodissime
eri posse videtur, si bini tantum vel etiam sin-
guli per vices mittantur pro numero opera-
torum qui domi erunt, aliique loco absentium
substituantur. Quod si erunt forte nonnullæ
heretice devotarum feminarum, aliorumque
penitentium, qui istis ordinarie confiteri so-
lent, iis non difficulter occurri poterit per ipsos
Confessarios, si ii, ut veri Societatis ac Obe-
dientiæ filii, rem serio in se suscipient, reddent-
es penitentibus hanc veram rationem, ita
omnino in Domino expedire, ut ipsi tempus
etiam aliquod in Missionibus ponant, quod
pluribus prosint; ac nonnulla Domini ac Sal-
vatoris sui causa foris patiantur, redituros au-
tem brevi; nec alios interea suo loco defutu-
ros: non expedire vero ut vel poenitentes sic
ipsis adhærescant, vel ipsi uni sedi locove ita
sint affixi, ut majorum commodorum causa,
non fiant aliquando mutationes. Hæc & ejus-
modi si Nostri efficaciter ac sincere dixerint,
probabile est poenitentibus satisfactum iri.
Quod si aliter evenerit, aut si Nostri hoc ipsum
præstare noluerint, indeque cerneretur, nimio
eos affectu huic loco officiove inhærere, tum
major esset necessitas eos separandi. Et profe-
cto, ut vere dicamus, res est commiseratione
digna, nec sine scrupulo, quod Operarii, ad res
maximas pro animarum salute idonei, sedeant
totos annos uni alicui sedi affixi, paucarum fe-
minarum

minarum confessionibus occupati, quæ illuc
sua tantum particulari devotione ter quater
in hebdomada ventitant, cum interea per
pida, vicos, ac castella tam multæ animæ re-
pantur & auxilio indigentes, & ad auxilium
accipiendum bene dispositæ.

9 Interest multum ad pacem cum Socie-
tatis, tum hominum etiam particularium,
explicitur bene, serioque Novitiis inculcetur
quantum pertinet ad resignationem indif-
ferentiamque ad omnia ministeria Societatis
præcipue vero quod Constitutiones nostræ
habent de graduum inter Nostros diversitate
ut dum mollis adhuc cera est, eam iudicii for-
mam apprehendant, ac imprimant de rebus
nostris, ut existimare postea nequeant recte
non intellexisse, aut fuisse deceptos. Promo-
tiones autem nos admoneant tempestive, ac no-
formationes mittant de promovendis ad gra-
dus juxta instructionem à nobis jam missam
& particulatim meminerint, ut quibus gradus
Coadjutorum spiritualium dari oportebit,
mature fiat: ac ordinarie, si bona alioquin sa-
tisfactio habita fuerit, ultra septennium pro-
gandi non erunt.

10 Quando aliquis animadvertitur non
jam defectibus tantum communibus ac ordi-
nariis obnoxius esse, unaque aut altera in re
minus satisfacere, sed in ipso vere procedendi
modo male esse dispositus, ut si, verbi causa,

instaret nimis vivam habere passionem honoris, judicii tenacitatem, aut aliud hujusmodi impedimentum grave; ad hunc juvandum, si scholaris sit, sive operarius, expediens fore videtur, si ab occupationibus liberetur, tempusque habeat cogitandi de se suisque rebus: et durante deliberatione, paterne omnino moneri debet de rei gravitate; ac invitari ut ipse media cogitet ac proponat quæ efficacissima existimat ad se juvandum. Induci etiam oportebit, ut verum suæ emendationis desiderium concipiat, ita ut nullo modo Superiori se tamquam adversarium habere existimet; sed potius ipse ex una parte, & Superior ex altera idem se onus portare existiment, ac ambo in unam eandemque rem voluntate ferantur.

11 Provinciales juxta regulam suam 14. procurent omnino, ut ordinationes, quæ hinc mittuntur, Superioribus aliis, qui in universa provincia sunt, ac etiam Consultoribus manifestæ fiant. Nam præter instructionem ac luculentam quod inde concipient ad exequenda illa præcipua ordinantur, proderit etiam multum ut eos à pluribus certiores reddamur de rei successu in unoquoque Collegio.

12 Maximi momenti res est, cognitio Intentionum tum in Superioribus qui gubernant, tum etiam in Consultoribus qui assistunt: adeoque Provinciales præcipuam quamdam de

de eo curam habeant, ut frequenter ab eis
gantur, recteque intelligantur Constitutio
ac regulæ: de quibus etiam expedit, ut
sitationibus suis, se præsentibus, fiant con
nes ad rectam intelligentiam, veramque per
rationem percipiendam: credantque magis
inde futuram utilitatem, quam existimant
quemadmodum è contrario non medi
damnum affert Societati earum ignorantia,
sicubi illarum exercitium in usu non fuerit.
Persuadere enim nobis debemus Societatem
nostram perinde se habere ac ædificium ma
gnum exquisitissima quadam architectura
signatum; quod ita compingat colligetque
invicem diversa membra ejusdem molis
structuræ, ut si una pars deficiat, cetera com
rere ac componi non possint, ut ad artem
ideam ac intentionem perveniatur. Exemp
sit, si aliquis in ædificando hoc sibi propo
rit, ut tectum ad tantam altitudinem perduc
tur, necessario curare debet, ut murus propor
tionatam habeat latitudinem ac crassitudinem,
alioquin qui tenuiorem fecerit, non poterit
ædificium ad designatam altitudinem elevare,
id ipsum contingit in ceteris partibus. Quod
etiam sine dubio & in ædificio spirituali
cietatis nostræ animadvertitur, ubi ex defectu
observationis unius regulæ, impedimur sæpe
numero ne observari possint aliæ. Ut ex de
fectu praxis eorum, quæ in prima parte Con
stituta,

Constitutionum habentur de admittendis, & in se-
cunda de dimittendis, & in tertia de recte in-
tervenendis quoad spiritum, & in quarta quoad
ceteras, eveniet ne fieri possit illud, quod par-
te quinta præscribitur de cooptandis in ipsum
corpus Societatis: & tunc consequenter si qui
incorporantur ejusmodi non erunt, quales ibi
describuntur, observari non poterit quod par-
te sexta de perfecta Obedientia dicitur: nec
ultra successum habere quod parte septima de insti-
tutionibus Missionibus declaratur. Multo minus
quod differitur parte octava de unione ani-
morum ac vinculo caritatis inter Nostros con-
servando: nec denique quod decima de cor-
poris Societatis tuendo bono statu. Ita ut de-
fectus alicujus partis in hoc nostro ædificio,
ut aestimari tantum non debeat ex particulari da-
mno aut incommodo quod infert, quantum
ex conjunctione ac proportione, quam habet
ad cetera structuræ membra, & ex commodis
majoribus quæ impedire potest. Ac proinde
valde commendatam esse cupimus intelligen-
tiam praximque Constitutionum ac Regula-
rum, tamquam rem proprie plurimumque ad
officium Provincialis pertinentem in sua Pro-
vincia, quemadmodum & ad Generalem in
universa Societate.

Nominatim vero cupimus ut hæc sequentes
Regulæ particulari studio perfecte observen-
tur: ex Regulis Provincialis, 41. & 100. Præ-

positi,

210 *Epist.* 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
positi, 3. 16. 26. 48. & 72. Quæ sunt in officio
Rectoris, 2. 15. 25. 69. & 70. Sacerdotum, 1
17. & 18. Magistri Novitiorum, 56.

13 Ponatur in eo diligentia, (cujus contumacia
rium vehementer solet Religionibus nocere
ut qui antiquiores sunt in Societate, exem-
plum præbeant aliis veræ humilitatis & affec-
tus optimi erga paupertatem, obedientiam
suique contemptum: juniores enim ac rece-
tiores, quibus ante oculos versari debent,
semper virtutes ac labores antiquorum ad
imitationem, his prætermisissis libenter (per
naturæ nostræ inquinatæ corruptela) con-
rare solent ac imitari defectus. Ex altera autem
parte non permittatur juvenibus ac novitiis
oblivisci illius modestiæ ac reverentiæ, quam
hujusmodi antiquis Patribus exhibere debent,
consideratis eorum laboribus pro Christo to-
leratis, officiisque plurimis recte ac utiliter in
Societate præstitis. Ad quam rem non parum
conducet, ut ipsi Rectores exemplo suo præeant,
procurantes ut ejusmodi bene meriti Patres se
in omnibus tractentur, ut eorum conditio ac
virtus postulat: quod si fecerint ultra debitum
caritatis ac officii, id etiam consequentur, ut
tanto eos majori efficacia fructuque admonere
possint, ad hoc ipsum exemplum præbendum,
quod diximus, quanto majorem de eis curam
habere se monstraverint.

14 Invigilandum serio Provincialibus est,

ut

ut Superiores pro paterno affectu subditos gubernent, nulla inordinatæ benevolentiae in unum magis quam in illum significatione data. Et quemadmodum desiderandum est, imo etiam efficaciter procurandum, ut assuescant inferiores ad ferendas nonnullas Superiorum horum imperfectiones, & conditiones quasdam naturales (certe enim non est ferendum, esse ita quosdam delicatos ac morosos, ut re quavis minima in Superiore offendantur) ita etiam justum est, ut ipsi Superiores intelligant, præcipuam officii sui partem in eo esse positam, ut Patres se exhibeant; id quod subditi experiri debent, atque plane animadvertent, non tantum in suarum necessitatum communitatumque cura ac sollicitudine, aliisque amoris signis; verum in ipsis etiam reprehensionibus, mortificationibus, ac pœnitentiis, quæ sibi imponuntur. Qua de re etsi copiose satis scripsimus in Epistola nostra prima ad Superiores (quam ab omnibus haberi, atque etiam aliquando relegi cupimus) hoc unum tamen hoc loco adjungendum videtur, nullo modo committendum esse, ut subditi quavis in causa exulcerentur aut vero exacerbentur: hoc enim non solum ad emendationem non prodest, sed effectum plane contrarium producit; aversionem nimirum talem, quæ omnem viam aditumque obstruit, quo juvari possint per ejusmodi Superiores.

In quam sententiam scribit D. Gregorius Nazianzenus, filiorum suorum nomine, ad Vitellianum quemdam, expedire Patribus, quo filios conservent, & majori erga se obedientia retineant, multa dissimulare. *Quo fit, inquit, multa quæ vident, videre se dissimulent, multa se minime audivisse fingant, quæ auribus infixæ habent.* Verendum enim sibi esse intelligunt, ne si ob quædam errata filios coarguant, frontem tandem ipsi perfrangent absteroque omni pudore (qui non leve parentibus adjumentum affert) temere in scelus omne prorumpant. Contumacia enim impudentiam atque audaciam parit: clementia contra hoc efficit, ut ii quibus noxa condonata est, parcius in posterum peccent. *Quod cum in omnibus hominibus locum habet, tum præsertim in filiis, qui cum propinquum paternæ gloriæ exemplum habeant, non tam violenta manu coercendi sunt, quam benevolentiae vinculis constringendi & retinendi.* Nec tamen ea causa hoc dico, quod velim Superiores omnia in filiis errata dissimulare, permittereque ut in dies in pejorant (hoc enim damna gravissima inferret non tantum Religioni, sed ipsis etiam qui sic tolerarentur) sed ut considerent non esse perpetuo urgendos delinquentes: semper enim premere, nervumque stringere, semper offensionem præse ferre, parem etiam in imparibus inæqualibusque peccatis diffidentiam quoque ostendere, suspiciones alere, temporis præteriti commissa exprobrare, ac denique desperationem

commendationis insinuare, nihil aliud est quam
errantes præcipitare, omne frenum timoris
dirumpere, & ipsas habenas, quibus regeban-
tur, sibi ipsis de manu excutere.

15 De unionis ac fraternæ caritatis neces-
sitate ad Societatis nostræ conservationem,
utilitatemque animarum, quæ inde sperari po-
test, non pauca diximus postremis nostris lit-
teris. Hic illud addam, ponendum esse omne
studium, ut radicitus evellatur quidquid eam
offenderit. Illud autem in primis manifestum
est, propriam cujusque existimationem, hono-
rumque affectationem, invidiam ubique ac æ-
mulationem gignere. Disparitas etiam judi-
ciorum non potest quin animorum etiam dis-
junctionem parturiat. Murmurandi consuetu-
do, & nimia loquendi licentia, qua nonnulli
sine scrupulo in Fratrum suorum negotiis
utuntur, venenum quoddam concordix ha-
bendum est. Quapropter si occurrat forte ali-
quid (ut homines sumus) quo integritas istius
unionis violetur, curabunt Superiores ut cure-
tur penitus: nec satis esse ducent, tamquam
fascia quadam plagam ad præsens obducere,
ita ut operiatur potius quam sanetur. Pericu-
lum enim est, ne ea paullatim recrudescente
animus odio exulceretur: & proinde in simi-
libus rebus initia parva non sunt parvi facien-
da. Id quod S. Augustinus ad Profuturum scri-
bens egregie quidem explicat, affirmans con-

tra plane faciendum esse in istiusmodi animi affectibus, atque in peregrinis hospitio excipiendis. Illic enim præstat aliquando vel malum aliquem hospitem in domum admittere, quam per nimiam examinandi diligentiam bonum aliquem excludere: hic vero contrarium plane agendum. Deinde vero de modo, quo generatur in nobis odium, sic infert: *Subrepat autem odium dum nulli irascenti ira sua videtur injusta: ita enim inveterascens ira fit odium, dum quasi iusti doloris admixta dulcedo diutius eam in vase detinet, donec totum acescat, vasque corrumpat.* Hæc S. Augustinus: qui post huiusmodi comparationem, hæc ipsa pulcerrima verba subjungit: *Nam incomparabiliter salubrius est etiam iræ iusti pulsanti non aperire penetrabile cordis, quam admittere non facile recessuram & perventuram de surculo ad trabem. Audet quippe impudenter etiam crescere citius quam putatur: non enim erubescit in tenebris, cum super eam sol occiderit.*

16 Quandoquidem autem vita nostra est, quæ mixta dicitur, nostrique Instituti finis non tantum salutem perfectionemque propriam, sed proximorum etiam, quoad fieri per nos poterit, complectitur; necesse est ut omnem diligentiam industriamque adhibeamus, quò errantes animæ ad suum Creatorem reducantur, per illa media ac caritatis opera, quæ in nostri Instituti formula Constitutionibusque describuntur. Et qui recipere se vellet

rellet ab hac consuetudine ac communicatio-
ne cum proximis, ut sibi tantum vacaret, & ut
sugeret distractiones ac molestias, quæ genus
hoc vitæ concomitari solent, clarum esset ten-
tationem esse, quam spiritus alienus à nostra
vocatione suggerit. Illud tamen diligenter ad-
vertendum est, ut modus is in juvandis proxi-
mis teneatur, qui nostræ vocationis proprius
est. Nam cum duo sint ab Instituto nostro
præscripta, auxilium nimirum proximorum,
modusque juvandi; sæpenumero fit, ut non-
nulli rem ipsam ab Instituto accipientes, con-
temnant ejus agendi modum: id quod de-
cursu temporis perniciosum valde Societati
nostræ esse posset. Divus enim Bonaventura
affirmat, inter præcipuas causas Religionis
evertendi, extitisse nimiam externarum occu-
pationum frequentiam, quæ, ut inquit ille,
corda distrahit, & omnem affectum devotio-
nis extinguit. Quo circa si ipsi nos conservare
volumus, necessarium erit, ut & in modo
agendi, & in ipso etiam tempore moderatio-
nem adhibeamus. In agendi modo, quia in
ipsis etiam mediis occupationibus meminisse
debemus cum divinæ præsentiae, finisque qui
nos ad occupationes illas induxit, tum Reli-
giosæ etiam professionis nostræ; & quid per-
sonam nostram deceat; & denique earum
omnium circumstantiarum, quæ ad illud opus
recte præstandū regulis nostris præscribuntur.

Quæst. cir-
ca reg. 9,
19.

Verbi gratia, in accipiendis infirmorum Confessionibus, ut socius eo loco sit unde videre nos possit: Dum ad populum concionamur, non oblivisci vitæ etiam exemplo auditores instruere, ut Regula 18. Sacerdotum ac Concionatorum 3. admonet. Atque ita quoque ceteris in rebus: adeo ut si rectam in omnibus intentionem habentes, præsidiiisque idoneis auxiliisque utentes, quæ nostra nobis Religio subministrat, nobis ipsi non defuerimus, sperandum sit per divinam gratiam, & per influxum illum cælestem, ac restorationem spirituales; quam Salvatoris nostri bonitas ita laborantibus impertire solet, majoribus nos viribus, consolatione, ac securitate, progredi posse per semitas istas alioqui difficiles: in quibus quidem duarum rerum nos admonet Ieremias Propheta illis verbis: *Prohibe pedem tuum à nuditate, ac guttur tuum à siti.* quarum utraque sine dubio summopere nobis necessaria est. Nam nisi in hoc itinere pedes nostros benemunitos præsidiiis his, quæ jam diximus custodiamus, periculū est non tantum, ne mundi hujus luto inquinentur aut vulnerentur spinis, sed (ut notat S. Hieronymus in illum ipsum locum) ne à venenatis etiam serpentibus mordeantur. Ex altera etiam parte nisi rore aliquo ac refrigerio cælesti, in his aliquādo laboribus reficiamur, ac consolationibus sustentemur; certum est, debilitatem nostram futuram tantam, ut

Jerem. 2.

mul-

Cultum itineris conficere nequeamus. Sed ta-
 men cum ad vires colligendas recipimus nos
 interiores animi motiones, Deique contem-
 plationes, & ex iis egredimur ad proximorum
 necessitates: non est difficile retinere in eadem
 oratione cum tranquillitatem, tum vigorem et-
 iam animi nostri. Vnde D. Augustinus ad Ne-
 vidium scribens cum dixisset ex separatione à
 Re multo strepituque rerum istarum, gigni in
 animo solidum quoddam gaudium, cui nul-
 lum humanum gaudium ulla ex parte compa-
 ri potest; subjungit etiam hæc verba: *Quod
 in naturam humanam talis vita non cadit, cur ali-
 quando evenit ista securitas? cur tantò evenit cre-
 dendum, quantò quis in penetralibus adorat
 in Deum? cur in actu etiam humano per eumque ista
 tranquillitas manet, si ex illo adyto ad agendum
 inquisque procedat?* Ecce ab experientia propria
 demonstrat nobis hic sanctus Pater, tum secu-
 ritate veramque lætitiâ reperiri, quando in
 penetralibus cordis cum Deo tractamus; tum
 pacem etiam ac tranquillitatem in actionibus
 retineri, quando ex interiori hoc colloquio,
 tamquam armati ac splendentes ex consortio
 Dei, eximus ad quærendas animas ipsius glo-
 riæ divinæ causâ. Ex quo facile cernitur, quan-
 ta sit orationis necessitas, & quantum nostra
 intersit diligenter ac fructuosè facere, quod ex
 regula quotidie facimus.

Epist. 116.

17 Prætereà in ipso tempore moderatio-

218 *Epist. 4. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ*
nem adhibendam esse : quia præter hanc di-
gentiam jam explicatam, quam ob infirmi-
tem nostram certum est nec omnibus facile
esse, nec à plurimis tam perfecte præstari pot-
quam expediret, necessarium est quandoque
tempus nobis vacuum à negotiis concedi, in
sanctis ac utilibus; quo respiremus aliquan-
tum, ac vires spirituales restauremus: simi-
que nos & nobis ipsis & proximis nostris
liores reddamus. Neque hoc est ullo modo
spiritus peregrinus, aut contra Instituti nos-
rationem, sed valde potius consentaneum
ac regulis Constitutionibusque nostris,
B. P. N. I G N A T I I menti ac desiderio quam
maxime consonum. Nam sculptores ac lapi-
cidæ, qui marmora aliaque petrarum generum
incidunt formantque, cum non ignorent
continuis ictibus ac collisione rerum duris-
marum retundi aciem suorum instrumento-
rum, paratam habent semper apud se cotinua
qua acuantur; & aliquando etiam ignem, quo
novum eis temperamentum restituatur. Nec
ipsi aut quisquam alius recti iudicii existima-
re potest, id tempus esse perditum, cum alio-
quin non solum lapides illi formari non pos-
sent, sed & ipsa etiam instrumenta licet ferrea
remanerent obtusa ac penitus inutilia. Id quod
D. Gregorius divine plane ad nostrum expli-
cat propositum commentariis suis in Iob su-
per illa verba, *Numquid mittes fulgura, & ibunt,*
& re-

*Iob. 30. Mo-
ral. c. 2.*

Iob. 38.

revertentia dicent tibi, *Adsumus? Mittuntur*, in-
 nit, & vadunt cum de abscondito speculationis inti-
 ma in activæ vitæ latitudinem diffunduntur. Sed
 revertentes dicunt Deo, *Adsumus*, quia post opera
 exteriora, quæ peragunt, semper ad sinum contem-
 plationis recurrunt, ut illic ardoris sui flammam re-
 levent, & quasi ex tactu supernæ claritatis ignescant.
 Citius enim inter ipsa licet bona, exteriora frigesce-
 rent, nisi intentione sollicita ad contemplationis
 ignem incessanter redirent. Et paullo inferius: *Nisi*
nimirum ad contemplandum Deum sollicita semper
mente recurrerent, nimirum interna cæcitas etiam
exteriora prædicationis eorum verba siccaret. Verum
 quoniam hac de re jam alias scripsimus, osten-
 dimusque quanti momenti sit, ac etiam neces-
 sarium, nonnulla tempora receptui ac solitu-
 ni in Societate etiam dare ad meliorem spiri-
 tus restaurationem per exercitia quædam spi-
 ritualia; nihil ultra hoc tempore adjiciam,
 nisi ut ipsum iterum vobis commendem, id-
 que eo vehementius, quo jam per Dei gra-
 tiam experientia didicimus, universales il-
 las renovationes, quæ jam non semel factæ
 sunt, non minus utiles fuisse per totam So-
 cietatem, quam divinæ bonitati ac majestati
 gratas.

18 Postremo loco præter illa, quæ par. 10.
 6. 7. 8. & 9. dicuntur, non parvi æstimanda
 sunt, quæ undecimo habentur de retinendis
 externis Societatis amicis, ac reconciliandis:

iis qui ullo modo à nobis alieni fuerint. Manifestum enim est, Societatem non paucos versarios habere, quos ut timere non debemus, cum ea præstamus quæ officii nostri sunt (*imo beati sumus cum ma' edixerint nobis homines* quod ad humiliationem, exercitium, ac metum nostrum non parum prodesse potest) nihil minus ut per huiusmodi hominum externorum benevolentiam, quemadmodum Constitutio loquitur, *magis in omnibus r. bus Dei obsequium gloria crescat*; curandum nobis est diligenter per ea media, quæ prudentia religiola subministrabit, ut qui aversi sunt, recuperentur. Maxime autem studendum est, ne ullam ex parte nostra causam præbeamus, dum vel cupiditatis & avaritiæ notam non effugimus; vel aliquam occasionem præstamus, ut nos superbos aut arrogantes, vel negotiorum sæcularium cupidos esse putent, quique in Principum aulas, & in omnia loca & omnia negotia nos ultro ingeramus. Quo in genere, etsi dubium non est, quin multa falsa injuste nobis imponantur; debemus tamen hinc majoris cautionis ansam sumere, nec quidquam facere quod iniquam illam opinionem confirmet: sed omnino potius cum humilitate ac circumspectione ambulare, secundum gratiam vocationis ac Instituti nostri.

19 Ecce, Patres carissimi, sensum affectumque animi mei quam potui planissime his verbis

is expressum : iudicium etiam de iis rebus ,
quæ Societati nostræ nocere possunt ; & quid
iam faciendum ad ejus conservationem.
hoc illud est quod in præsentia mihi occur-
bat post aliquot mensium meditationem ,
quibus & divinæ bonitati per orationes & sa-
crificia rem commendavi , & cum Patribus his
venerabilibus Assistentibus contuli. Executio ad RR.
Vestras pertinebit , ad quam cupio ut RR. Ve-
ræ quam primum manus admoveant , virili
nimo , ac suavi efficacia ; quemadmodum fa-
cturas scio , nec dubito quidquam ex ipsarum
parte defuturum. Negotium non mediocris
momenti est. Agitur enim de conservatione
illius rei , quam qui impugnat , pupillam tangit
Altissimi.

20 Reliquum ergo est , ut omnes ausculte-
nus Matrem nostram , quæ nos iis vocibus ap-
pellat , quæ cujusvis pectus commovere queant ,
quibus iisdem olim illa Sanctorum Machabæo-
rum mater filium suum fortissimum animabat : 2 Mach. 7.
*Fili mi , misereve mei , quæ te in utero novem mensi-
bus portavi , & lac triennio dedi , & alui , & in eta-
tem istam perduxi . Misericordia autem , quam
ipsa sibi à filio precabatur , illa erat , ut ille viri-
liter in certamine se gereret . Vnde infert : Sed
dignus fratribus tuis effectus suscipe mortem , ut in
illa miseratione cum fratribus te recipiam .*

Iam vero eò majoribus ac ardentioribus vo-
cibus hortatur nos Societas , Mater nostra ,
quæ

222 *Epist. 4.* R. P. N. CLAUDII AQUAVIVÆ
quæ tantis laboribus ac vigiliis, tantaque
ritate nos genuit, lactavit, educavit in Christo
quod illa à nobis postulat, ut non solum
viriliter, ac fortiter in hoc prælio dimicemus
sed alios etiam fratres nostros, filios suos,
idem certamen animemus ac dirigamus: quod
aliquando una cum iis ac aliis fratribus nostris
majoribus natu, primis videlicet Societatis
nostræ Patribus, qui fortissime, summaque
cum ædificatione ac fructu certamen hoc
stinerunt, gloriosos tandem in cælo nos
cipiat. Orationibus, sanctisque RR. Verborum
sacrificiis plurimum me apud Dominum
commendo. Romæ XXVIII. Martii, M.
LXXXVII.

RR. VV.

Omnium in Christo Servus

CLAUDIUS AQUAVIVÆ

EPI

EPISTOLA V.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societ. I E S V.

QVIS SIT ORATIONIS
ET POENITENTIARVM VSVS

in Societate, juxta nostrum Institutum.

Nonnullorum animis aliquando de Constitutionum & Regularum intelligentia simul & praxi, qua de poenitentiis & orationibus præcipiunt, infedisse dubitationem accessimus. Itaque optimum factu judicavimus, pro ea quæ nobis incumbit ex officio cura, aliquot super ea re capita, quam fieri poterit breviter, enodare.

I Finis nostræ Societatis est, salutis suæ & perfectioni consulere primum; deinde proximorum etiam salutem & perfectionem accurate promovere: cum illo tamen inter finem utrumque discrimine, ut qui nos spectat, eo qui proximi rem attendit potior habeatur, tam propter uniuscujusque vinculi obligationem,

nem, quam propter bene constitutæ caritatis ordinem, & maximè, quod hic postremo priori illi velut fundamento innixus ita fulciatur, ut hoc labefactato, iste corruat & collabatur necesse sit. Eapropter primi illius allegandi rationes, incredibili plane sapientia B. P. N. IGNATIVS quam plurimas nos edocuit, sed nullam oratione & mortificatione, quibus aliquid jam dicturi sumus, efficacior commendavit; ut quas superiori Patrum nostrorum memoria, diuturna viri sanctissimi experientia edocti, validissimas esse testati reliquerunt.

2 Et ut ab Oratione ducatur exordium quod ad destinatum illi tempus attinet, primum dico: Tanetti liberum non sit Scholasticis, multum in illa temporis collocare, modo studiose caveatur, *ne intepescas solidam virtutum, & religiosæ vitæ amor;* ut nec etiam variis pœnitentiarum afflictionibus corpore atterere; propterea quod litterarum studia quæ totum pœne detulerant hominem, adiacentur: quæ si ad majorem Dei gloriam, proximorum utilitatem sincera mentis accolliment, ipsi non modo gratam æque temporis, verum etiam, quod ipsæ perhibent Constitutiones, divinæ majestati rem faciunt gratiorem; nihilominus tamen Professis, & formatis Coadjutoribus, de quibus tamquam certum ducitur, quod in viros spirituale evaserint,

serint, & qui sic in via Christi Domini Nostri profecerint, ut per eam currere possint, nullam regulam præscribendam judicavit, nisi quantum corporis valetudo, & externæ occupationes caritatis atque obedientiæ permittunt; dum tamen semper Confessarius consulatur, & ubi dubium acciderit, quid conveniat, res ad Superiorem deferatur, ut expresse habet sexta pars Constitutionum. Etsi vero postmodum Congregatio Generalis singulis horam meditationi impendendam definivit; ea tamen est illius mens, ut ad longiorem nemo quidem per hoc teneatur, nemo pariter ab illo tempore eximatur: non tamen ullatenus Constitutionem abroget, aut ei quoadantenus deroget, quin, sub ea qua superius exposui ratione, utriusque ampliandi libera facultas omnibus permittatur. Quamobrem dum quis probabiliter audeat sibi polliceri, fore ut nec immoderato labore valetudinem lædat, nec in officiis proximo præstandis desit, aut deficiat, nec in obedientiæ mandatis ea qua par est alacritate exequendis tardiores se præbeat, integrum ei relinquatur quidquid temporis ad profectum suum magis facturum videbitur, id omne tempus piæ, vel commentationi, vel lectioni, non minori laude, quam merito assignare. Quantum vero spectat ad studium in officio suo perfungendo, ad disciplinam & communem domus ordinem, ut est recrea-

P

tio,

6. Par. c. 8.
S. 1.

226 *Epist. 5. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE*
tio, &c. vel denique ad necessariam post toleratos ministerii sui labores cessationem, constat hæc omnia superiori exceptionis formula, obedientiæ nimirum & valetudinis, ceterorumque prius commemoratorum capitulum ambitu comprehendi.

3 Quod si vel modus attendatur vel materia, qui se jam sæpius piis illis commentationibus exercuerunt, longoque usu facilitatim in orando sunt assecuti, illis nec certum argumentum, nec ratio singularis videtur esse præscribenda. Spiritus enim Domini, qui laxissimis habenis ferri solet, per innumerabiles animorum illustrandorum, & sibi arctissime devinciendorum vias, quasi freno, sic finibus denotatis non est coërcendus: & nos, ut non minus pie quam prudenter bonæ memoriæ P. Natalis in hunc sensum aliquando pronuntiavit, divino Doctori par est quidem obsecundare, sed non licet antevertere. Quare ut absurdum foret, & prudentiæ legibus alienum, Societatis nostræ hominibus penetranda naturæ divinæ mysteria, infinita per omnem modum Dei supremi attributa pervestiganda, hypostasi triplicem unitatem, & naturam simplicem Trinitatem rimandam & perscrutandam peculiari penso dictare; ita foret absurdissimum illis commentandis, quasi nostro repugnantibus Instituto, cuiquam interdiceret. Non tamen imus inficias in hoc meditando
gene-

genere nonnulla interdum, ex eorum qui minus illo prudenter utuntur vitio, mala suboriri, dum illi scilicet effectum ex eo plane contrarium assequuntur: ut cum, exempli causa, inde reportant bonam de se, quod sublimia speculentur, opinionem; de eo vero qui res simplices, nec ita reconditas rimetur, æstimationem viliores; aut pernicax in decernendo iudicium; vel obfirmatum ad spirituales, quibus illic mens perfunditur, voluptates fruendas, animum. Hæc namque omnia parem & obedientiæ injuriam, & animorum zelo inferunt detrimentum. Itaque hujus notæ homines, non ut contemplativi, sed ut certissimis adversarii laqueis irretiti contemplantes expediendi sunt: imo etiam interdum ab illa inani & falsa contemplatione segregandi, & in viam reducendi. Neque tamen ea re veritati reluctandum est, aut testatissimæ Sanctorum Patrum experientiæ refragandum, & habenda despiciatui contemplatio, vel ab ea Nostri prohibendi: cum illud plurimorum Patrum sententia suffragioque perspectum sit & exploratum, veram perfectamque contemplationem potentius & efficacius altera qualibet piarum meditationum methodo, superbientes hominû animos frangere atque contundere, pigritantes ad obeunda Superiorum mandata vehementius incitare, & languentes ad salutem animorum procurandam ardentius inflammare.

4 Iam vero quod à plerisque solet usurpari, cum asserunt omnem orationis nostræ vim & efficientiam ad aliud referendam esse; neque committendum, ut ex se nuda sit & solitaria contemplatio; si recte intelligatur, extra omnem reprehensionis aleam est constitutum: imo & eorum aliquo, qui deinceps significabuntur, modo à Prædecessoribus nostris responsum aliquando fuit & scriptum. Primum est, non illic Nostris consistendum esse, ut interno illi orationis gustui adhærescant, & permodica dulcedine deliniti, nihil uberioris fructus illinc ad se derivare, ad vitam moresque recte formandos, aut virtutes sibi comparandas elaborent: ita ut, verbi gratia, post penitentiam solerti contemplatione Servatoris hominum, quæ in acerbissimis dolorum perpetuorum cruciatibus eluxit, patientiam, post abjectionem illam accurate discussam, post fervorem & eum, quo violentissime incendebatur, zelum animarum, iisdem, quibus antea, impatientiæ superbiæque stimulis agitentur. Verum hic orationis fructum ad aliud referendi modus, Religiosis hominibus communis est, & omnibus qui se contemplationi dedunt, usurpandus. Alter est, ut in contemplatione mens nostra divinæ caritatis ignibus exardescat, & in Deum, quem summe bonum, summe diligendum intelligit, amore feratur inflammato: ex quo deinceps acris illa deside-

rii flamma subsultet, ab amore sui tamquam à vinculis & custodia evolandis, & Deo Opt. Max. fideliter in omnibus famulandi, simul etiam omni conatu annitendi, ut tantum & tale bonum, tam expetendum cognoscatur ab omnibus diligenter, & ametur singularitèr. Ea tamen lege, ut cum ita præpotenti Deo placere, ita sui Instituti normam exigere, ita expedire, vel denique ita juberi intelliget, se libenter ab illa suavitate, & grato contemplationis sensu sejungat, & ad operandum animose reliquis adjungat: iidemque concepti in illa fornace pietatis ardores, & eum ad agendum inflamment, & eos quibuscum agit, laudabili religiosæ vitæ exemplo incendant. At vero qui se vitæ Monasticæ mancipavit, & solitariæ Religioni addixit, cum id Deo cordi esse noverit, ut juxta illud quod profitetur vitæ genus, placidissima illa quiete perfruatur, *ut vacet & videat, quoniam suavis est Dominus*, satis habere debet, cellæ suæ conclusus angustiis, proximum feruenti precum suarum auxilio impertire. Tertius denique modus est, ut sacrarum paginarum sensa, fideique nostræ vera principia, ea mente meditemur, ut intelligentia comprehensa, deinceps ea rudium populorum animis dicendo docendoque instillemus. Quod si tamen quisquam sentiat Meditationis nostræ fructum, hoc postremo sensu ad aliud spectare, ut ex vi naturæ suæ, non etiam feratur ad amandum

Deum, aut cognoscendum meditatio; imo sic asserat Societatis homini nunquam licere, Deū unicum diligendum vel intelligendum in oratione sibi proponere, sed ita perpetuo ei meditationem instituendam, ut re ipsa semper ad aliud intendat, neque sit ei liberum aliquid eorum, quæ non referantur ad aliud, meditari, is dubio procul errat, & in alium sensum hanc propositionem detorquet, quam vel Doctorum auctoritas, vel contemplationis natura patiatur. Nec enim quispiam recte pronuntiaverit, ideo à me Deum amari, ut aliquid ei gratum exequar, contra potius illud ea propter exequi censebor, quod illum amem, & amoris illius stimulis ad opus illud aggrediendum & perficiendum impellar.

5 Et quoniam superius commemorata magni ponderis habenda sunt & momenti, contraham in pauca, quæ jam explanata sunt, de eo quod inter meri contemplativi (puta Carthusiani, aut alterius cujuscumque) & unius è Nostris orandi rationem discrimine intercedit. Primum enim, tempus in utroque diversum est. Etenim ille id omne quod potest temporis, quoniam aliis negotiis non distinetur, in orando consumit: hic succedentibus sibi indefinente serie negotiis, pietatis exercitia, & animi cultum sæpius interrumpere cogitur. Ille tametsi corporis vires labore illo precationis longioris multum enervet atque debilitet,

litet, modo tamen valetudinis apertum periculum non incurrat, nihil à professione sua alienum admittit, cum se minus idoneum ad obeunda cetera suæ religionis munia non efficiat: hic vero, quia multa, neque mediocria bona, vocationi suæ conformia, acri illa corporis divexatione, & virium defatigatione impediatur, dum immoderatis illis laboribus plus justo se conficit, fines sibi à Deo & Religione constitutos prætergreditur. Ille vix unquam ex obedientiæ mandato à meditatione, in qua suæ vocationis præcipuum caput est collocatum, distrahitur: hic identidem aliò, quò scilicet cum vocatio sua deducit, abducitur. Postremò ille tamquam in portu suo, sic in hoc exercitio jucundissime acquiescit, & tentationi ducere debet, quotiescumque aliud quidquam in his commentationibus suis spectare provocatur: hic contra, si propter eam, quam in hoc sanctæ quietis otio voluptatem experitur, ad opus in Domini vineam egredi cunctetur, in potissima suæ vocationis parte insigniter deficit. Ille solitudinem sectatur & silentium, ut ea, quibus in oratione plurimum juvatur, subsidia; & quia nihil aliud proficitur, utrumque sanctum & inviolatum religiosissime custodit: hic vero quatenus Instituti sui mediis, nec fini sunt obstaculo, secesum eundem ab humana consuetudine, silentiumque consecratur. Et eam ob rem, ut se ab

hominum familiaritate sponte segregat, & silentium, dum licet decetque, observat, ita pariter utrumque, cum vel obedientia vel caritate exigit, non sine merito sæpius interrumpit. Non enim debet permittere, ut eum captandæ quietis illius amor ab accurandis proximi commodis retardet: debet tamen hoc tenere, quod Superioribus B. Gregorius faciendum suggerit: *Internorum curam, exteriorum occupatione minuens; exteriorum providentiam, in internorum sollicitudine non relinquens.*

6 Quia vero crebris negotiorum tumultibus sanctæ contemplationis tranquillitas in Societate frequentissime interturbatur, illam in Nostris desiderabat Beatus Pater I G N A T I U S (non quò forent minus studiosi ad tempus aliis occupationibus suffurandum, & in colligendis conferendum, sed ne proximi caritatem ideo intermittere, & opere imperfecto recipere cogerentur) ut in omni loco constituti, & quibuslibet implicati negotiorum viculis, per aspirationes tamen frequentatè mente ad Deum euolarent; eumque locorum ubicumque præsentem invenirent; & hoc per optimum orandi genus existimarent, cum summa omnia ad Dei cultum & gloriam ampliorem revocarent. Hic tamen aliquid ahiberi distinctiõnis necesse est. Nam si pure solitaria opera, & externa ministeria attendamus, eo sensu orationis nomen ferre possunt & sustinere,

& aere, quo viri sancti solent asserere, quod is ab oratione non desistit, qui à recta operatione non discedit. At si illam mentis ad Deum sursum intentionem, & oblationem, quâ se Domino suo mens in oratione consecrat, intelligimus; hæc una vere orationis appellationem promeretur, quam, ut hortatur S. Basilus, omni temporis puncto debemus usurpare, tum immortales Deo gratias agendo, tum in supremam illius majestatem mentis oculum defigendo. Tum demum enim vere & perfecte, *Sine intermissione orabimus, ubi omnis prorsus vitæ nostræ ratio atque institutum divinæ nos conformaverit voluntati; sic ut vita ipsa dici & esse promeretur, continens quædam & indivulsa oratio.* Animadvertendum tamen occurrit, hanc proprie non esse profundam illam altamque de rerum nostrarum statu, de natura Divina, vel æternæ beatitatis gloria, quæ ad sui notitiam absolutamque rerum cælestium cognitionem desideratur, considerationem: deinde vero vix, ac ne vix quidem id genus aspirationum ab eo exerceri posse, qui non ante diuturno & diligenti usu consuetudinem orationis contraxerit; animumque peregrinie comparatum habuerit. Ut enim verissime dicam, animi illa in sublime iterata familiariter ejaculatio, vere fructus qui ab oratione reportatur, reputanda est. Vnde præclarissime D. Gregorius in illa verba, *Sine intermissione orate*, docet hoc eum,

qui perfectus non sit & numeris suis absolutissimus, præstare non posse: itemque illum propter tenuitatis imbecillitatem humi serè abjectus & terrenis affixus, tanto minus interrupte hoc effecturum, quanto magis ipso orationis tempore per continuam mentis ad alia evagationem, à divina præsentia que fugere deprehenditur.

7 Sit igitur indubitatum, hanc Dei præsentis intuendi. exercitationem esse pietatis plenissimam; & Societatis operis, quæ tempore proximi bonis infudant, admodum necessariam: non sic tamen, ut illa una contenti esse debeant, nec secessum etiam & otium suo studiose captent, aut se donum illud affectuuros confidant sine peculiari recollectionis studio, quam in eum finem curare debent, non internam modo ab omni strepitu, & tumultu rerum mundanarum, & suarum cupiditatum; verum & externam loco & tempore debito retinendam, modo ut ullatenus, quod sæpe fas inculcatum, aut obedientia non lædatur, aut animorum auxilium non retardetur.

8 Iam vero tum internæ, tum externæ mortificationes, non solum à B.P.N. in aliis Religiosis ordinibus liberaliter laudantur; sed etiam ipsi nostræ Societati enixe commendantur. Et quamquam ad majorem Dei gloriam magis pertinere credidit, ut nullas haberemus pœnitentias ex officio persolvendas, sed ut eas

sibi quisque posset assumere, quæ viderentur cum approbatione Superioris ad majorem sui spiritus profectum convenire, & quas propter eundem finem Superiores eis possent imponere. Quamquam item in quarta Constitutionum parte, ubi de Scholasticis agit, propter eam, quæ valetudinis ipsorum haberi debet, curam, & occupationis in studio rationem, quemadmodum de oratione dixit, ita & de mortificationibus monet, ne multum illis eo tempore loci tribuamus. Nihilominus tamen perspicuum est ex capite tertio partis sextæ, provectis eum & spiritualibus, quales ponit esse Professos & Coadjutores formatos, nec mortificationis, nec orationis certum modum definire, sed discretæ cujusque caritati ex Confessarii consilio, & Superiorum in dubiis responso, definiendum permittere.

¶ Verum, ut arbitror, nulli super ea re dubium unquam inhæsit. Hoc tantum nonnullos angit, quod Societatis nostræ labores, & varia officiorum impedimenta, maximam hac in parte moderationem petere videantur. Quibus ut satisfaciam, & animos omni scrupulo levem, statuendum est primo, qui hic in excedendis modi terminis errores admittuntur, non solum à B. P. N. parte tertia, quod & regula 48. Summarii Constitutionum continetur; sed etiam à D. Augustino in sua regula, S. Basilio, Cassiano, D. Bernardo, omnibus deni-

Exam. c. 1.
5.6 Habe-
tur reg. 4.
Summar.

Cap. 2. 5. 7.

denique Ducibus in via Domini improbare
quod nocumentum afferre, & majora bene
soleant impedire, ut B.P.N. admonet: & in
met de se B. Hieronymus testatur in hæc ver-
ba: *Experientia didici, asinum cum lassus fuerit
diverticula quærere.* Sanctus item Bernardus
ut oculatus testis asserit, æqualium suorum pro-
rosque attrita per immoderatos ardoris efflu-
vescentis impetus valetudine, amatores e-
toresque sui in tantum postea factos fuisse,
nemo non quereretur, nemo non eorum de-
cata vivendi ratione offenderetur. Nam
prudenter notat Humbertus in regulam S. Au-
gustini, verum quidem est, ei qui prædicat
nibus, & laboriosis aliis operibus vacat, in
menti sui curam, ut multorum dierum
emetiri possit, gerendam esse: item illi, cui
vilem operam alius præstat cavendum esse,
dum hunc nimio pondere premit, opprimat
& ille fractus & exhaustus in morbum
dat, ut ei postmodum dominus cogatur mi-
strare. Tamen etiam, ut idem ille monet, a car-
ne nostra cavendum est solerter, quæ ut astutus
vulpecula gallinæ rapiendæ gratia se mortua
sæpe mentitur, simillime licet multa possit,
tamen infirmam & invalidam fraudulentè
mulare non veretur. Quin & ipse B. P. N. I-
NATIVS, qua parte de victu moderando
Exercitiorum libellio disserit, aperte significat,
in pœnitentiis intermittendis per sæpe nos sub-

solæ carnis affectu seduci; persæpe falsa per-
 uasione deludi, qua ad credendum impelli-
 mur, tam graves à nobis sine valetudinis evi-
 denti detrimento afflictationum asperitates
 non posse tolerari. Neque vero sufficit erga
 illas macerandi sui rationes animo bene affici,
 nisi pariter reipsa, eas animose in seipsos usur-
 pent & convertant. Earum enim usus iuvat
 plurimum, meriti palmâ amplificat, & omnes,
 quæ pullulare possent in hoc colendo exerci-
 tio, difficultatum aut molestiarum spinas acu-
 te solve vel retundit, vel stirpitus eradicat.

10 Nec vero etiam id existimandum est pœ-
 nitentias in impudicos lascivientis carnis impe-
 tus tantum debere adhiberi, cum non ad id so-
 lum efficaces, sed ad sexcenta alia in virtutum
 studio non mediocriter conferre perhibeantur.
 Divus idcirco Hieronymus ad Celantiam ma-
 tronam (aut, ut verius loquar, S. Paulinus, cu-
 jus ea epistola probabilius esse judicatur) lo-
 cum illum Pauli discutiens, *Castigo corpus meum,*
 innuit planissime, non id solum propter corpo-
 ris castitatem in integrum conservandam ab A-
 postolo factitatum, ut quidam imperiti putant:
Non enim huic tantummodo, sed omnibus omnino
virtutibus abstinentia opitulatur; neque magna aut
totâ Apostoli gloria est non fœnicari: sed hoc agit, ut
castigatione coporis erudiatur animus, quantoque nil
ex voluptatibus concupiscit, tanto magis possit de vir-
tutibus cogitare. Sed neminem, ut opinor, latent

de mortificatione externa fructus uberrime
 promanantes, non item permulta, quæ Re-
 giosos, maxime vero operarios, ad illam ma-
 faciendam possunt incitare, argumenta. Quo-
 rum aliqua, præter ea quæ traduntur à B. P. N.
 in Exercitiorum libro, belle Humbertus
 superius annotato, recenset. Illud vero er-
 gravissimo affine est, affirmare, internam
 illam nobis satis esse mortificationem, resig-
 nationem, obedientiam, aliasque generis e-
 dem virtutes; nec esse quod viam illam alpe-
 ram à Sanctis Patribus tritam & calcatam
 sistamus. Licet enim B. P. N. singulari cu-
 prudentia, propter maximam naturarum,
 tionum, negotiorum, muniorum, aliarumque
 circumstantiarum in Societate varietatem,
 nihil ex vi regulæ æqualiter ab omnibus tene-
 dum injunxerit; non ideo tamen eadem ip-
 regula, eademque Constitutio, mentem suam
 & voluntatem satis evidentibus indiciis con-
 vincendam non patefacit: sed omnis dubii cal-
 do versatur, ut quæ mediocritas custodienda
 fit, habeatur.

II Si quis tamen propius animam adven-
 tat, omnis ille modus à tribus capitibus, qua-
 lis esse debeat, nullo negotio deprehendetur.
 Primum est Societatis finis: alterum, quibus
 uti solet, media: tertium ipsius Constitutionis
 verba. Et quoniam, à nobis salus & perfectio
 propria, tum deinde proximi, ut scopus atten-
 ditur,

quæcumque mortificationes fini illi non
sunt impedimento, sed magis adjumento, ne-
que nimix, nec immoderata, habita ratione
suis, judicandæ sunt. Media vero quampluri-
ma censentur: ad usum quidem nostrum, Re-
gulæ: ad bonum proximi, munia omnia, sive
predicationum, sive confessionum excipien-
tarum, sive lectionum. Quamobrem quæ-
cumque mortificationum genera impediunt,
ita debilitabunt, ut commode vacare non
possint iis, quæ vel propria profectus singulo-
rum necessitas exiget, vel imperabit obedien-
tia, vel externa illa ministeria flagitabunt, in-
discretæ Nostris & immodicæ, licet fortassis
solitaria moderatæ viderentur, existiman-
dæ sunt. Restat extremum caput, quod verba
Constitutionis observanda suggerebat, quæ
tam plana sunt, tam liquida, loco signato, par-
tem sextâ, ut vix ullum dubitationi locum reli-
quum esse patiantur. Etenim præter illam Re-
gulam, quam in universum ponit sub finem
paraphrasi primi ipso initio, duo tangit capita,
quorum alterum corporis valetudinem, alte-
rum occupationes à caritate, vel obedientia
profectas intuetur.

12 Hæc cum ita sint, ut breviter omnia re-
plicemus; Pœnitentiæ, quæ ad illam normam
comparatæ, modum non superabunt, nequa-
quam ut Instituto alienæ haberi debent aut
appellari, quas etsi ille frequentet, hic omit-
tat,

tat, singularitas tamen non est censenda, de
 aliquis ut suæ pietati singulariter satisfaci
 officium tamen ceteris commune non præ
 mittit. Cujus rei disertissimis verbis con
 ptum Generalis Congregationis decre
 habemus, ut omittam constantem omnium
 Theologorum hac in re sententiam, *Quod
 pertinet ad singularitatem si quis jejuet, alius
 jejunantibus, &c.* Securè igitur juxta mensuram
 discretionis in sanctæ caritatis affectu, eas
 quas convenire duxerit, quisque assumat;
 alius alium vel judicet ideo vel contemnat. In
 S. Augustinus *De moribus Ecclesiæ* disputa
 quarumdam Congregationum meminit, quæ
 ipse Mediolani & Romæ vitæ sanctimo
 flores viderat, in quibus licet singulari
 stinentiæ viri Deo militarent, neminem tam
 ad austerum illud vivendi genus hortabantur
 neminem, quod amplecti non posset, aspern
 bantur: ut nec etiam è contra de ullo, qui
 huic addiceret, male sentiebant. Nam ut pro
 clare vir ille sanctissimus enuntiat, *Carita
 cipue custoditur, caritati victus, caritati sermo, car
 tati habitus, carit. si vultus aptatur.* Iam cui quæ
 que sit oneri ferendo par, cui minor, Confessa
 rii & Superioris erit judicare, simul & studium
 cavere ne in alterutram partem quoquo mo
 do peccetur. Illud vero quod à nonnullis me
 nus forte cogitantibus fertur, profectum spi
 ritualem non in pœnitentiis & mortificati
 nibus,

da, inibus, sed in momenti majoris virtutibus, obedientia nimirum, & aliis generis ejusdem constitutum esse, non est universim accipiendum. Nam si velint profectum non esse in his positum, hoc est, hæc non esse ipsam & germanam perfectionem; id quidem certissimum est; sed non jam controversum, cum idem ipsum de sexcentis aliis, quæ Regulæ nostræ à nobis serio petunt, possit verissime pronuntiari. Hæc tamen media sunt & adjumenta non vulgaris utique facultatis, quibus ad virtutes adipiscendas, & perfectionis viam fideliter ex Regularum præscripto emetiendam, uti debemus. Itaque semper à Dei servis in omni Religiosorum familia, etiam eorum, qui se ex animi sui sententia juvando proximo totos consecrassent, fuit observatum. Nec est quod illis nos quasi majora exequentes anteponamus: quidquid enim de hac ætate sentiendum sit, exploratissimum est eos omnes in ipsis incubulis, & nascentis Religionis ardoribus, gravissimis occupationibus, cum insigni sanctæ Matris Ecclesiæ fructu & gloria fuisse intentos.

13 Cum vero etiam existant forte nonnulli, qui non modo non probant, sed etiam culpant, quod Superiores ad orationes & pœnitentias plures quam Regula jubeat adhortentur, hoc amplius addendum fuit. Nempe quod si Superioribus liceat subditorum suorum pro-

Q

mo-

movendorum gratia, etiam iis pœnitentias injungere, si forte profuturæ judicentur ad eos Deo conciliandos, & ab amore proprio demovendos; cum ad perfectionem, & ea quæ illi conducunt, libere possint Superiores habetando consulendoque movere, nihil apparatus, cur nec possint, nec debeant, ad hanc quoque perfectionis viam capessendam tractare: modo cautionem adhibeant, ne quid in discrete, vel supra modum, aut intempestive ad iis fiat; abstineantque à præscribendo, & cequidquam singulis privatim definiendo, vel ad hoc, aut illud mortificationis genus impellendo, nisi cum aut rei necessitas desideraret, a subditis ipse consilium à Superiore postulare.

14 Ad extremum offenduntur nonnulli quod cum ad has pœnitentias vehementius amplectendas invitantur, audiant interdum Regula nostra nobis præstitutas vix sufficere. Et tamen dubio procul si quis enucleate respensitet, maximam hic ambiguitatem latere clarissime comperiet. Nam qui sentiret, satis non esse, quod ex vi Regulæ præcepit super hac re B. P. N. næ is injuriam faceret Beato Patri, qui quod sufficere judicabat, Societati, in qua communis omnibus & eadem mensura valere non poterat, prudentissime imposuit. At vero si sic interpretemur, ut contendamus non esse illic consistendum, ubi nullas metas fixit B. P. N. sed ulterius modico illo,

illo, quod præscribitur, expleto, ad ampliora properandum; tum demum Sanctorum Patrum doctrinæ conformia sentiemus, (licet enim Religioso, præter Regulæ suæ demerendum, aliquid Domino liberaliter supererogare) & Religionum antiquarum vestigia prememus. Sic namque apud Palladium Angelus Pachomio respondet, facilem suis legem positam esse, quod provectiores ea non contenti ulterius progressuri forent. Sanctus item Hieronymus ad Eustochium, de custodia virginitatis, Religiosorum prisca illius sæculi morem refert: inter quos qui spiritu ferventiores erant, si quempiam communi orationis penso contentum, ad reliqua pietatis officia tardiolem animadverterent, illum eapropter non increpabant, sed dissimulato quod noverant, eum sæpius visitabant, & prius incipientes provocabant magis orare, quam cogebant. Quin & hoc ipsum consentaneum est ei quod B. P. N. declaravit. In eadem enim Regula docet liquido ad majorem spiritus profectum, cum approbatione Superioris, eas quemque sibi assumere posse, quas sibi magis ad eum finem expedire cognoverit. Vnde liquet, quod qui sic locutus est, *Nolim equidem ut ex obligatione pœnitentias ullas suscipiendas habeant; tamen hæc poterunt assumi, &c.* apertissime testatus est à Regula præscriptas, quæ præter

unam diei Veneris abstinentiam nullæ fasti
non sufficere. Alias quid vetat quempiam
colligere & argutari: Satis superque sunt,
Regula mihi ex obligatione mandat; e
vero Regula diserte fatetur nullas esse ex ob
gatione injunctas. Quantumvis ergo
nullas adhibeam, satis abunde fecero. Qu
quam sit absurdum, quis non videt?

15 Quid quod in alia Regula, quæ ex
parte depromitur, monet quod *Corporalis ob
gatio immoderata esse non debet, nec indiscreta.*
hæc indiscretio nullatenus in id, quod à Re
la jubetur, cadere potest. Hinc ergo colligitur
est, aliud omnino præterea suscipiendum
Quare constat eos, qui in via perfectionis pro
gredi cupiunt, uti debere mediis illis, quæ
B. P. N. in Regulis & Constitutionibus com
memoravit, quorum è numero præcipua
sunt. Maxime tamen iis piæ & frequenti me
tationi incumbendum est, quæ hominem
gis arctè Deo devincit, & præter divinæ op
quod impetrat, subsidium, D. Thomæ re
rente, ardentiores amoris divini flammæ edu
cit, & vehementiores actus educit. Iuvat etiam
mirum quantum pœnitentiæ & mortificatio
nis exercitium, quod dum intra modum, &
obedientiæ normam peragatur, ingentes gra
tiæ thesauros à Dei manibus impetrat; intim
ius Deo nos conjungit, & quod magni pen
dendum est, ad exactam Regularum aliarum,
ut

ut per singulas decurrentibus potest apparere, observationem confert. Nisi enim divinus amor, & nostri contemptus altas in animo nostro radices egerit, ægre Instituti nostri leges, quæ spiritus fundamento stabilitæ mutuis se juvant operis, illibatæ servabuntur.

16 Ob id causæ acriter intueri par est, in qua reparandarum spiritus virium necessitate versentur, & languorem, ac inertiam nostram causari potius necesse est, quam fervorem nimium criminari. Non est enim hoc tempore alteri orationi locus. Quod si inter primos illos fervores B. P. N. ævo in Societate, antequam ulla Regularum mentio facta fuisset, solemnes ageremus; contrahendæ fortassis habentæ videri possent, & impotentiores ardoris impetus, ut in Epistola de Obedientiæ virtute, & alibi non semel loquitur, moderationis freno coercendi. Sed quæ duæ cum ad ita sentiendum loquendumque causæ tum impellebant, nunc ambæ sublatae sunt: altera quod in illis mediocritatem omnem transilire clare arguerentur; altera quod inconsulto Superiore eas usurpare convincerentur. Nunc autem nihil valde de alterutra videtur esse metuendum. Et ut in aliquo deprehendatur immoderatus ille fervor, monendus tantum est, & in contentiori studio moderandus, non vero etiam in indiscretionem, quæ notatur in tam paucis, sic animose invehendum. Nam, ut semel dicam,

246 *Epist. S. R. P. N. CLAVDII A Q V A V I V A*
quemadmodum dedecet, non adito aucto-
que Superiore hæc à subditis exerceri; ita
debet istis horum studiorum appetentior
sine ratione facultatem & usum liberi de-
gari, aut eos ab illis ullo pacto, nulla urgente
caussa revocari. Non enim in obedientiæ
virtutum aliarum desiderato studio constan-
quisquam permanebit, qui non firmiter Deo
conjunctus uniatur. Quia nihil spectat
aliud, Epistolæ finem statuo, mæque oratione-
bus vestris plurimum commendo. Roma
octavo Maji, M. D. IC.

Omniū in Christo Servus

CLAVDIVS A Q V A V I V A

EPISTOLA VI.

247

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ,

Ad Patres & Fratres Societatis, in Indiis Orientalibus constitutos.

DE FINE ILLIVS MISSIONIS.

INter multa, eaque mirabilia, quæ fidei nostræ oculis Dominus noster exhibere dignatus est spectacula, non est in postremis, tot barbararum gentium conversio, Ecclesiæ per omnes longe lateque mundi plagas propagatio, in tam densis tenebris errorum & ignorantionis Dei & inscientiæ, clarissimum Euangelii lumen illatum; perduellium, & inimicorum in filios gratiæ & regni adoptio. Quod licet numquam attemptâ mentis cogitatione comprehendatur, nisi cum multa divinæ suavitatis dulcedine, sapientiæ admiratione, & potentiæ singularis laude atque veneratione; hisce tamen diebus, quibus æterni Verbi in hanc carnis mortalitatem adventum solemniter cultu

Q 4

cele-

248 Epist. 6. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE
celebravimus, commodior sese nobis de
opportunitas, sacrarum paginarum oracula
& Prophetarum de eo vaticinationes
studio evolvendi, & attentiori cura me-
tandi.

2 Ex quo factum est, ut, dum ingentes pro-
missorum thesauros volutarem, quos ostendit
Esaïas & aperit modò sub figura solitudinis
ad culturam extricatae, exultantis, lætabundae
& florentis quasi lilium; modò sub per-
cœcæ illuminatae, & in viam quam nesciebat
& semitas quas ignorabat, deductae; nunc
umbra scissarum in deserto aquarum, & tur-
rentium in terra arida & inaquosa apertorum
nunc sub infinitis aliis figurarum, quæ vos
latent, integumentis; sed maxime dum discere
prædicit fore, ut gloria Domini prædicetur
gentibus, illorum ministerio, qui ad infolios
longè, ad eos qui non audierunt de eo, nec vi-
derunt gloriam ejus, summittetur; ut, inquam,
hæc eo majori cum admirationis sensu, animo
mihi repræsentarim, quo non præteritorum
illa modo, sed præsentium & futurorum esse
vaticinia videbantur, quoniam non uni fiebat
Europæ hujusmodi pollicitationes, neque fi-
nes aut Ecclesiæ termini, vel eorum qui ad tam
ingens convivium erant convocandi, angustis
cujuscumque provinciæ limitibus fuerant
coërcendi, cum idem ipse Propheta prædixisset: *Faciet Dominus exercituum in monte hoc con-*

vrenum grande omnibus populis. Quapropter
 mentis oculos attentius defixi, ut intuerer qua-
 si prælucentibus illis verbis, *Quia & hodie im-
 pletur hæc Scriptura in oculis nostris, & adhuc im-
 plebitur*, etiam industria laboribusque vestris
 (Patres Fratresque carissimi) quos ex omni
 membrorum Societatis nostræ numero, ad tam
 altam vocationem singulari privilegio delegit,
 potentique manu conservat idem ille, qui vos
 pridem ab hujus sæculi fluctuantibus undis li-
 beravit. Hinc meum animum insignis enata
 subiit alacritas, cum animadverterem Fratres
 meos oraculo Prophetæ designatos, rei tam
 sublimis cooperatores, & ministros. Simul
 etiam confidenti juncta confusio, clarior
 mei status illuxit mihi cognitio, cum & vos
 illuc ab Europa delegandi, & duces præficien-
 di, & in opere suscepto vos dirigendi curam,
 æterna sapientia vili huic & inexperto mini-
 stro demandarit.

3 Quin etiam ulterius adhuc gradu facto
 simul cogitavi Religionis statum nobilem il-
 lum satis & sublimem (qui vobis cum reliquis
 Societatis Fratribus præsertim in Instituto
 communis est) à Domino cælestem & divi-
 num magis mirabiliter in vobis effectum fuif-
 se. Vestra siquidem castitas, non tantum ad
 propriam perfectionem, vel opem proximo
 qualemcumque suppeditandam refertur; sed
 eo etiam penetrat, ut vos idoneas reddat ope-

250 *Epist. 6. R.P.N. CLAVDII AQUAVIVAS*
ras, quæ Apostolicè discurrant ad Gentes
culis, quibus implicatæ sunt, exolvendas. Per
pertas vero dum vos ab omni terrena sollicitu-
tudine segregat, & rerum humanarum afflic-
tus exuit, pedes vestros ad annuntian-
dum Euangelium pacis veloces reddit. At obe-
dientia sancta vos dirigit, & quoquo versum
illas fidei lumine illustrandas deducit,
cæli motus terris lucem portare solet & ad-
here. Perinde ac si in vobis vota illa, Religi-
onisque statum divina providentia constituta
voluerit, ut omnibus impedimentis expeditis
eorum quos Propheta recensuit, albo aspersi
possetis, & censeri ministri (quo nobilius quæ-
dam aut excellentius nec dici potest nec
imitari) gloriæ Plasmatoris vestri, odoris Ch-
risti Domini dispensatores, & salutis animarum
egregii procuratores.

4 Quamobrem ardentissimo cœpi flag-
rare desiderio, partes quoque meas obeundi, &
vos ad vestras alacriter explendas animas
atque excitandi: quod ut facerem eò magis
sum adductus, quod acceperim pares aliqua-
modo monitiones injectas animis bonis & opti-
mis, quales vobis Deus pietate sua largitus est,
non omnino sine fructu incassum abiisse. Sed
quoniam me temporis angustia, solatio desi-
deratissimo vobiscum frui diutius non pa-
tiuntur; hac perbrevis contentus epistola, alte-
rius eadē super re, ad Nostros in India Ori-
tali

tali degentes, à me nuper datæ exemplum vobis summittam. Etenim quod in vobis requiro ad summam, id unum est, ut attente perpendant singuli, videantque, quo tandem consilio tot operas Europæ subtrahimus, quorsum multa hic admittere Collegia recusamus, & tamen tantis cum periculis & difficultatibus, ad tanta maris & Oceani spatia emetienda vos mittimus, in quo nihil spectamus aliud, quam ut accurate indigenarum & fidei lumine destitutorum conversioni vacetur, cujus gratia nec barbarorum idiomatum perdiscendorum laboribus, nec itinerum asperitatibus, nec quibuslibet contradicentium obstaculis, nec cuiuscumque discriminis timori, nec ullius acerbitalis sensui, vel parcendum est, vel succumbendum.

§ Quod tanto studiosius est curandum, quanto natura (si sibi suæque indoli relinquatur) libentius fertur, & sive propter majoris momenti negotia, sive propter nobiliorem agendi rationem inclinatur, ut se totam impendat Lusitanis: quod tamen non sine gravi tot animorum instituendorum damno committeretur. Et sane dum numerum cogito, & eorum præcipue qui nostræ curæ subsunt, ad Deum adducendi facilitatem perpendo, magnopere vereor, ne Dominus aliquando rationem à nobis severissime reposcat; *Quare non posuimus pecuniam ipsius ad mensam, ut ipse veniens*

veniens cum usuris exigat. Hic agitur de re magna & gravissima, ut illi nempe sint ab ipso Deo, cujus ignoratione, ut nihil Divinæ Majestati est injuriosius, ita nihil rationali creaturae infelicius. Agitur, ut quantum spectat ad eos quibuscum illi non communicantur Passionum Dominicæ labores, quos tamen ea propter mortalitatem ingressus Servator noster toleravit, inutiles & irriti efficiantur. Et in hunc sensum sub persona Christi illa Jeremiæ verba Dominus pronuntians declarat: *Non feceravi nec fecerunt mihi quisquam; ubi LXX. interpretati sunt, Non profui, neque profuit mihi quisquam,* quasi Dominus conqueratur, *Nullus enim tantum voluit capere, quantum ego tribuere desideravi. Idcirco non mihi quidquam profuisse videor. Nec profuit quisquam: salus enim creaturæ lucrum est Creatoris.* Itaque lucrum meum salutem illitis æstimans, non mihi profunt, qui non illam pro virili procurant. Id ipsum de Christianis improbis, qui Domini beneficiis, & expectationi non respondent, pronuntiari potest. Iam vobis considerandum permitto, quantum illud mapam cum ratione de Gentibus vere dici possit, quæ non noverunt eum, neque laborum aut sanguinis à Dei filio fusi, vel copiosæ redemptionis participes factæ sunt, neque tam desiderato salutis suæ fructus ei reportant.

6 Non possum tamen facere quin vobis ob oculos ponam peregregium & appositissimum ad

ad mentem nostram D. Ambrosii sermonem, qui dum in Lucam agit de unctiōe, qua Salvatoris corpus ungi debet, hæc habet præclarissima, ex quibus juxta propositi vestri institutum colligere licebit, quod vobis in manibus sit ministerium, & apparatus, quem ad illud per statum Religiosum fecistis; nec non obligationē, & illi satisfaciendi intelligere rationem: Corpus ejus Ecclesia est. Corporis ejus odor sumus, & ideo decet ut mortem corporis ejus ornemus: etsi nostros illa non requirat ornatus, sed requirunt pauperes. Ornabo corpus ejus, si fiam sermonum ejus prædicator, & possim gentibus Crucis aperire mysterium. Ornavit ille qui dixit: Quia prædicamus Christum crucifixum, Judæis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam, ipsis vero vocatis Judæis, atque Græcis, Christū Deum virtutem, & Dei sapientiam. Ornatur Crux, cum id quod per imperitiam stultum putatur, per Evangelium sapientius æstimatur, ut possimus docere, quemadmodum virtus adversaria per Crucem Domini destruat. Misi in Domini corpus unguenti, spirare incipit, quod mortuum putabatur. Ecce ministerii quod vobis commissum est, dignitatem. Quid vobis faciendum incumbat attendite. Ideo unusquisque adoriatur emere labore suo nisi que virtutum alabastrum unguenti, non vile aliquod atque commune, sed pretiosum unguentum alabastrum, & unguentum pisticum: si enim quis fidei congreget flores, & prædicet IESVM CHRISTVM crucifixum, in omnem Ecclesiam,

*quæ corpus ejus est mundo mortua, requiescens D
 fidei suæ transfundit unguentum. Sequitur de-
 ceptus fructus : Olere incipit tota domus passionem
 olere incipit mortem, olere incipit resurrectionem,
 possit unusquisque ex hoc sacræ plebis numero de-
 re : Mihi autem absit gloriari nisi in Cruce Dom-
 nostri Iesu Christi. Iam studiose perpendite, qui
 les demum esse debeant qui spirant, sed ma-
 me, qui odorem illum spargunt. Spirat od-
 redolet unguentum in corpore, si quis possit, (a-
 utinam ego possim !) confidenter loqui : Mihi autem
 mundus crucifixus est. Non amanti divitiæ,
 amanti homines sæculi, non amanti quæ sua sunt
 sed quæ Iesu Christi ; non amanti quæ videntur
 sed quæ non videntur, non cupido vitæ, sed ei qui su-
 stinat dissolvi, & cum Christo esse, crucifixus est
 mundus. Hoc est enim crucem tollere, & sequi Chri-
 stum, ut & nos commoriamur, & conspeliamus
 cum eo, ut unguentum, quod ista mulier in sepul-
 ram ejus misit, olere possimus. Sed videte quam
 pretiosum & salutiferum odorem : Non medi-
 cre istud unguentum est, quo Christi longe lateque
 diffunditur nomen : unde etiam Prophetice dictum
 est : Unguentum exinanitum est nomen tuum. Ideo
 exinanitum, ut majore fides odore fragraret. Et ut
 finiam, ad alterius epistolæ exemplum vos re-
 mittens, hoc tantum dico ; non sine ratione, à
 sanctis quibusdam Patribus in illa verba Can-
 ticularum, *Odor vestimentorum tuorum sicut odor
 thuris, differi ; tum demum sponsæ (quæ Sani-**

ta Ecclesia est) vestimenta incensum redole-
 quuntur, quando re ipsa convertendis reducendisque
 animis se totam impendit, cum in hoc maxime
 Deo, & odori suo per incensum designato, af-
 funditur.

7 Sed ut hoc percommode fiat, necessarium
 est triplicem illum habere bene contextum,
 bene tortum funiculum, quem D. Bernardus
 exprimit; qui dum agit de miraculo Elisæi,
 quo, ut puerum ad vitam revocaret, posuit
 oculos suos super oculos ejus, & os suum super
 os ejus, & manus suas super manus ejus, ait, si-
 millime nobiscum diebus singulis Dominum
 agere. Vnde fit ut sentiamus, *Cordi tribui intel-*
ligentia lumen, & ori edificationis verbum, & ma-
nibus opus justitiæ. Dat sentire fideliter; dat pro-
ferre utiliter; dat efficaciter adimplere: & est funicu-
lus triplicis, qui difficile rumpitur, ad extrahendas
animas de carcere diaboli, & trahendas post se ad
regna caelestia, si recte sentias, si digne proloquaris,
non nisi vivendo confirmes. Quod si quid horum desit,
 non est ita accommodatus funis, nec aptus,
 præsertim si primum desideretur, aut tertium.
 Sed quoniam totum hoc à continua cum hoc
 Elisæo nostro, qui vere Deus est, nos salvos fa-
 ciens, conjunctione dependet, ideo B. P. N.
 IGNATIVS 10 part. §. 2. monet, media illa,
 quæ cum Deo instrumentum conjungunt, ef-
 ficaciora esse animis ad ultimum & beatissi-
 mum finem suum perducendis. Quæ verba, ut
 in

Serm. 16.
 in Cant.

256 *Epist. 6.R.P.N. CLAVDII AQVAVIV*
in Constitutionibus scripta continentur, sic
maximopere percupio, ut in nostrum omni
cordibus spiritus sancti digito descripta &
impressa perseverent. Vobis à Domino casti-
tium thesaurorum abundantiam precor,
me, omnemque Societatem sanctis orationi-
vestris ex intimis visceribus enixe commenda-
Romæ XI I. Ianuarii, M. D. XC.

Omniium in Domino Servus

CLAVDIVS AQVAVIV

EPISTOLA VII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis I E S V.

DE IVBILÆO ET MISSIONIBVS.

Quantum in generis humani flagitia Di-
 vine vindictæ furor exarserit, satis aper-
 te tot ubique locis nobis incussa flagella te-
 stantur: neque tamen, quod pejus est & magis
 dolendum, ad mores corrigendos quisquam
 animum applicat, vel tot verberum causam
 observare, aut ea sublata cum lacrymarum
 imbre continuo pacem ac veniam exposcere;
 & iram, quæ minatur acerbiora, quam infert,
 fatagit ullo pacto placare. Contra potius vide-
 re est, ad litteram re ipsa expressum, quod olim
 Dominus pænc (ut humano more dicam) fati-
 gatus per Ieremiam pronuntiavit: *Defecit sus-
 flatorium, in igne consumptum est plumbum, frustra
 conflagavit conflagator: malitiæ enim eorum non sunt con-
 sumptæ.* Cum enim Divina Majestas hoc tribu-
 lationum igne scelerum nostrorum sordes per-

R

pur-

purgare statuisset, tam exilis tamen picta
 cet, tam modicus Religionis feruor exar
 tantumque vis amoris proprii cepit
 mentum, ut in extremis & salus propria
 vinus honor reponantur.

I Hæc ea mente loquor, Patres carissimi
 ut intelligamus, non jam nobis gradu
 incedendum; sed ardentius multo incurramus
 dum in orationes, pœnitentias, & quod ceterum
 est, in studium perfectionis propriæ, rati
 bus omnibus, quæ ad hoc conducere judicatur,
 efficaciter adhibitis; sic ut non modo tem
 poris, cum in proximi rebus occupamur,
 verum etiam cum ab omni consortio segre
 gati, nobismetipsis vacamus, ejus necessarii
 sanctorum desideriorum præsidio, ferventibus
 busque nostris precibus opitulari, & à Divini
 bonitate peccatorum modum aliquem, &
 verberum finem exorare valeamus. Enimvero
 quid Ecclesia sancta irati Domini oculis, quæ
 eum à justo furore mitigatum ad lenitatem
 traducat vel misericordiam, poterit exhibere,
 si in tanta totius corporis infirmitate, nobiliores
 potioresque partes, Religiosi, inquam (sic
 enim eos meritissimè D. Gregorius Theologus
 appellat) ii sint, qui Dominum nec demerere
 possint nec delectare? In sacrarum paginarum
 acta relatum legimus, Populum Dei,
 cum Machabæorum ævo gravissimis vexaretur
 calamitatibus, post longa multorum die-

rum jejunia, post decretas iteratasque supplicationes, in conspectu Dei libros legis expandisse; ornamenta sacerdotalia, & Nazaræos ei consecratos admovisse, demumque voce magna in cælum exclamasse: *Quid faciemus istis, & quo eos ducemus?* Volebant quippe, dum sic æterno Patri, quidquid ei vehementius esse cordi censebant, offerrent; indignationis ejus flammam ita violenter omniâ depascentem mitigare. Quod si nos non ii simus, qui digne Divinæ Majestati suæ offerri valeamus, non video cur ab eo misericordiam magis impetremus, quam irritatum gravius ad acerbiores pœnas à nobis repositas provocemus. Subit animum illius temporis memoria, cum filii Israël, Domini manum vindicem reformidantes, quod Tribus aliquæ altare sacrilegum ædificassent, prudenter veterem superiorum sæculorum Historiam repetentes, ex inflicta toti populo propter culpam unius pœna, eam collegerunt quæ ob multorum delicta metui debebat & expectari. *Nonne Achan, in- quiebant, filius Zare præterit mandatum Domini, & super omnem populum Israël ira ejus incubuit? & ille erat unus homo, atque utinam solus periisset in scelere suo.*

Iosue 23.

2 Iam vero in tanta eorum multitudine, qui furorem Altissimi provocant & accendunt, si nos Religiosi, qui apud eum sequestres, & pacis cum hominibus faciendæ inter-

pretes esse debemus ; non in uno , aut alio
 nostrum , sed in multis , oculos illius acerrime
 & Sole perspicaciores offendamus ; vobis
 considerandum permitto , quid sperare
 liceat , præsertim cum ad illud officii vinculum
 quo tenemur in ejus conspectu mundi semper
 & alacres apparere , misera temporis hujus
 conditio , & funesta rerum præsentium facta
 accedat . Quamobrem duo nobis in mentem
 potissimum succurrerunt , quæ duo & in Ec-
 clesiæ sanctæ quadantenus emolumenta
 redundabunt , & tum à nostræ Professionis
 instituto , tum ab urgente nostrorum temporum
 calamitate necessario exiguntur .

3 Primum erit , ut dictum est , orationum
 pœnitentiis , fervori , & perfectioni propius
 vacare diligentius : quem in finem promul-
 gatum est iubilæum , à Sanctissimo Domino
 Nostro aliquot ante mensibus impetratum
 sed hætenus dilatatum , quod in dies universales
 expectaretur , & maxime quod non ita pridem
 ejusdemmodi fuisset indictum . Hoc ego vehem-
 enter à vobis nunc requiro , ut omni alacritate
 & fervore , spiritualium commentationum
 exercitiis , aliisque circumstantiis studiose
 se curatis , juxta præscriptam alias formulam
 designato per Superiores tempore , quod sine
 longa procrastinatione videbitur opportunius
 excipiatis .

4 Alterum est , ut ad extirpanda ex parte
 vitia ,

vitia, quæ in mundo late dominantur; & homines ad ampliorem Dei notitiam, & conditoris sui amorem pelliciendos; singulis in Provinciis aliquæ Missiones, ex Instituto, & Professionis nostræ formula instituantur. Quorum numerus ineatur ex uniuscujusque Provinciæ viribus: & ubi Sacerdotes duodecim poterunt emitti, maximi res erit fructus atque compendii: ubi vero tot mittere non licebit, saltem omnino sex, superatis omnibus difficultatibus, ut delegantur, exopto. Hi Apostolico more bini & bini progredientur: ubi peculiaris non postulabit necessitas, pedibus, & ut veros pauperes decet pergere, non multis onusti libris, aut grandi suppellectilis sarcina gravati, pleni tamen inflammato zelo incedant, ad tolerandum comparati, adque fructum incitato desiderio succensi, discurrent per vicos & castella, minori hominum frequentia habitata, & proinde opis illius magis indiga, tantum in locis singulis immorando, quantum prudentia & fructus operæ spes desiderare videbitur aut suggerere. Inter prædicandum solito caveant accuratius, ut ne pompam, verborumque lenocinia, aut reconditiores doctrinæ sensus consectentur, sed hoc unum sibi ante oculos constituent, ut auditores suos ad Pœnitentiam, odiumque peccati compellant, in S. Vincentii exemplum intuentes, cujus etiam conciones, & ejusdem styli li-

bros aliquot , post Prophetarum & sacrarum
 paginarum oracula , ad manum potius habere
 debent , quam alia quæpiam sensa , subtilese
 argumentationes. In Pastorum benevolen-
 tiam insinuare se penitus enitantur , omnem a
 eorum animis suspicionem depellentes , quod
 ad eos velut Censores aliqui , morumve Cor-
 rectores, proficiscantur. Cum Religiosis vero,
 sicubi eodem in loco versabuntur , omni pro-
 fus cum submissione , & animorum sententia-
 rumque consensione se gerent : ne forte non
 nullis videantur, ad illud quod ceteri non præ-
 stant , vel præstare nolunt , exequendum per-
 rexisse. Verum illud in primis optimum erit
 factu , à Prælo , vel Diœcesis illius, in quo
 ad operandum profecturi sunt , Vicario Gene-
 rali testatam scripto sibi fieri potestatem im-
 petrare , & bona illorum cum venia gratiaque
 omnia administrare.

5 Qui vero ad hanc expeditionem , eate-
 nus Apostolicam sunt deligendi , expedit , ut
 probata spectatissimaque fide & maturitate
 sint insignes , quique ad hoc opus cælitus evo-
 cati aliqua propensione ferantur. Ad quod
 suscipiendum speramus in Domino propter
 Professionis nostræ obligationem vocationis-
 que gratiam , fore ut ad minimum Superioris
 nutum promptos & alacres se quam plurimi
 sine ulla tergiversatione exhibeant. Præstabit
 etiam , ut peramplam habeant facultatem ad

exercenda Societatis nostræ ministeria, & auxilia animorum adhibenda. Quod si quid aliud occurrat admonendum, id pro sua prudentia Provinciales, habita locorum & personarum ratione, edocebunt. Tantum addo, maximi ponderis totum hoc esse negotium, urgentissimam Ecclesiæ necessitatem, tempora calamitosissima, ignorationem Dei, & æternitatis oblivionem incredibilem: inde vero vim fidei insuperabilem, verbi Dei efficaciam admirabilem; vulgi & imperitæ multitudinis desiderium inexplebile, eam denique in tenui plebecula docilitatem, quæ vel in provectoribus posset desiderari.

6 Illud autem, per amorem Dei, advertamus, quam severam à nobis Dominus rationem repetet, si vota nostra, litterarum studia, tot labores in informandis operis, & necessario com meatu cogendo tolerati, postmodum angustis parietum nostrorum finibus coercantur, tribus aut quatuor mulierculis omnem operam impendendo, cum interea temporis ceteri universim miserabili fame conficiantur; aut si pariter omnis nostra ad medendum industria in quatuor sexve jam refertissimo omnium medicamentorum narthecio curandis contrahatur, dum interim innumeræ gentes insanabilibus confectæ vulneribus, omni remediorum subsidio destitutæ cruciantur. Et quod tandem in tempus arbitramur

labores nostros Dominum reservasse, aut
 mente in eum ordinem hunc exercitum du-
 buisse, vel ei tantum robur indidisse co-
 mus, nisi ut in Ecclesiæ sanctæ obsequium
 animarum utilitatem, quidquid in nobis
 quidquid esset proficui, sponte proferrem
 & libenter impenderemus. Equidem ita
 tio, cum infernus ille tenebrarum princeps
 festam aciem eduxerit, ad hanc Domini
 ditatem, qua hæreseos machinis, qua pecca-
 rum tormentis, qua dissoluta vivendi con-
 tudine, qua altissima rerum à sensibus ren-
 tarum oblivione oppugnandam; nobis
 sub ejus signis auctorati meremus stipendia
 leves aliquas & umbratiles non debere
 esse velitationes, sed instructa acie, ei egregie
 occurrendum. Etenim hoc de divina bonitate
 mihi polliceor, ipsam tanta cum gratiarum co-
 pia & ubertate nobiscum esse concursuram,
 ut felicissimum res tota sit exitum habitura.
 Itaque ex animo, & quanto possum majori
 studio, Patribus Provincialibus negotium
 hoc omne exequendum commendo: simul-
 que me per litteras de destinatis huic operi
 certiores faciant: & quam bene in dies suc-
 cedat expeditio, admoneant, postulo. Quam-
 vis enim officio meo defunctus esse mihi vi-
 dear, & omnem de cetero curam habendam
 in illos deonerasse, cum ita præcise, & stricto
 jure de tota re constitui; non possum tamen
 omnem

annem ejus, quod mihi incumbit, sollicitudinem & cogitationem deponere, quatenus hoc felicem eventum fortiatur ad majorem Dei creatoris gloriam; à quo RR. Vestris gratiam berem peto. Romæ XII. Maji, M. D. XC.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQVAVIVA.

EPISTOLA VIII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIV

Ad Patres Societatis.

DE FERVORE, ET ZELO MISSIONVM

DVm apud me tacita mentis cogitatione præsentem Ecclesiæ sanctæ statum, Societatis nostræ corpus, officii mei curam suspensam habeo; teneri mihi videor ad excitandum vos novis aculeorum stimulis, Missionum per universam Religionem nostram studium. Eadem jam in altera epistola vobis animos adhaerere, sed quoniam postea Romam ad Congregationem convenire Provinciales oportuit, res in magis opportunum tempus dilata fuit, sine singulari, ut sentio, Dei maximi nutu, & providentia. Cum enim ea res in Congregatione Generali tractata, & super ea decretum factum sit (in quo plane non mediocriter solatii fuit materia, consentientes & congruentes in unum ardentissimos Patrum omnium animos intueri) in spem venio fore

quanto majori cum studio, & voluntatum
tentione in id unum omnes alacriter in-
bamus. In arenam ergo descendendum
& ad gementium atque plangentium hujus
modi calamitates hominum instar, arman-
nobis frontes, & salutifero Tau, sacrosan-
nimirum Crucis signo, muniendæ sunt:
quod ad hanc expeditionem nos morti-
atos & ad gravissima quæque perpetienda
emptissimos comparare & exhibere debe-
s; tum quia hæc ad majorem Dei gloriam
videtur esse referenda: sed maxime quod
nis præclare quidquam & laudabiliter
gimandi fiducia, virtute, facultate, favore, &
m, crucifixi auxilio fulcienda est atque sustinen-
am Ita signatos descriptosque, perinde ut veri
tates, qui sub hoc vexillo, & glorioso IESU
permine stipendia facimus, decet manu corri-
pere zeli gladium ancipitem, & ex utraque
s acute acutum. Hinc enim peccati nos odium
ing illud stirpitis evellendum inflammat; inde
ant. quasi calcaribus admotis illius amor, qui
vit. os nobis, & seipsum dedit reddiditque, nos
con. d gloriam ejus omnibus animi nervis pro-
n. Coovendam extimulat. Vnde mihi proprie
r. celus videtur esse fervor quidam, & motio
me. fficax ab amore profecta, cujus impulsu ad ea
& c. quæ dilecto aduersantur, utpote quæ nostra
pat. ultum interfint, removenda atque depellen-
o. movemur.

2 Sed cum tribus præsertim modis contrarium quippiam patrari possit; quod aut illius, quem amore complecti honoris, nominisque dignitatem imitari vel ejus quæstum & emolumentum imitari vel denique quod minus placeat, ejusmodi derio satisfaciatur; abunde liquet quod in pacto veri Christi zelatores, ad radicem stirpanda vitia, animosque juvandos, foveant, & incitari. Quandoquidem nunquam in parte, à mortali homine gloria majori habetur contemptui, quam se totum terrenis affectibus penitus dedit, Deoque suo terga nefarie vertit. Et Deus præpotens, ut refert D. Augustinus nullius egeat, lucro delectatur, suumque amat, quod nostrum est; ea ratione, qua D. Hieronymus locum illum Hieremias explicat.

Hierem. 15. Non fœneravi, nec fœneravit mihi quisquam, juxta Septuaginta legit, Non profui, dicit in persona Christi: Nullus enim tantum voluit accipere quantum ego tribuere desideravi: nec profui quisquam, salus enim creaturæ lucrum est Creaturae.

Serm. 2. in Cant.

Id etiam ex eo facile deprehenditur, quod in hoc lucro faciendo, ut notat S. Bernardus majus dispendium fecerit, quam in cælestibus raque condenda, & hac universitate fabricanda. Nos vero cum animadvertamus, ut in emolumentum percipiendi, paternique honoris amplificandi ergo; factus est ipse opprobri-

animum & abjectio plebis; ut reputatus est
leprosus, & percussus à Deo, & humiliatus
ut nec usquam nisi cruore vitæ liberatus
profusa conquievit; læti & resides rebus
quibus undecumque instructissimi quietè
existemus? non vero omni studio illius amovendi,
& genium defraudare, & voluntatem
in omnibus generosè domando morari
annitemur? Quantum vero attinet, ut
meo isti Principi nostro, Patrique amabilissimo
satisfiat, certissimè teneo, ei, qui vere &
rectè diligit, non tantum graviore culpas,
etiam levissimos quosque defectus, ut qui
negativissimos illius oculos offendant, maximi
videris existimari: perinde ut fidelè servum,
bonæ indolis filium, non solum injuriæ &
contumeliæ domino illatæ, vel parenti, ve-
niæ & minima quæque, quibus ille vel tantillum
suboffendatur, angunt incredibilem indignitatem
& excruciant. Denique ut in unum
sententia contraham, zelus est argumentum certissimum,
& amoris indicium evidentissimum: quocumque,
ut arbitror, hic quoquo versum
protenditur, quantum illius amplitudo longe
protenditur. Ille, ille est, qui vos inde-
niti stimulo pungit & excitat, qui omnes
difficultatum molestias superat, qui nec acerbitates
ullas, nec pericula capitis reformidat,
qui nec lente progreditur, nec remisse, sed qui
nullum non movet lapidem, ut quacumque
tan-

4 Nam quod ad primum spectat, qui per-
det attentè, quam miserabilem in modum
rum omnium divinarum sensus obstupue-
at, cum alta rerum terrenarum demersum
lignine mortale genus tam parum in cœlesti-
is videat; quam universa gens humana, ad
et vocem præclusis auribus obsurderit;
am nihil suavitatis sentiat; quam non tan-
obduruerit ad flagella, sed etiam ad vul-
ra & ignis ardores violentissimos occallue-
am; quam alacriter in exitium ruat volunta-
am, & sponte se plagis peccatorumque acu-
to concidendam & confodiendam objiciat;
am libenter exitiabili cupiditatum incen-
ita conflagret, ut etiam in cineres pæne
soluta sine ullo tamen doloris sui sensu, com-
trefcat; qui ponet ob oculos tartarei tene-
rum principis acerrima prælia, tot anima-
: Quam jacturam, illam denique mundi imagi-
am ad exemplum illius, quam sub finem sexti
Sacerdotio libri tanta strage & horrore
ribilem depingit os aureum Chryso-
us, animo repræsentabit; qui luctum, & lu-
abres in morte corporis complorationes co-
nt. Patabit, & inde ob interitum animæ fieri soli-
as lamentationes, quas primo de Compun-
tione libro idem ille commemorat, illis
omponet; non poterit pudore maximo non
iffundi, dum, quam multa illius ergo, quam
auca hujus gratia usurpentur, animadver-
tet:

tet: dum observabit quantis lacrymarum
 tribus, quam implacabili luctu corporis
 teritum prosequamur, & mortem animæ
 vita gratiæ infelicissime spoliatur, vix
 doleamus. Atque nisi me conjectura fallit
 fuit non inter postremas causa, cur in Lazaro
 à mortuis ad vivos revocando mysteri-
 osissimas illas lacrymas Salvator effuderit,
 magnum illum doloris sensum viderit, qui
 super extincto cadavere gens illa testabat
 temporis, quo vix erat ullus, qui tot animas
 inter ipsos extinctorum perniciem lamen-
 tur. O quis Hieremiam imitabitur, qui
 multiplici lasso lamentatur aurum ob-
 tum, mutatum colorem optimum, dissi-
 lapides sanctuarii, filios Sion inclytos,
 purpura & auro primo amictos, reputat
 vasa testea, & amplexatos stercora? Sed
 dispar unius ab altero ratio, & ea re que
 magis sub his figurarum involucris animæ
 eum statum redactæ conditionem miser
 Propheta lugebat? Hæc & ejusmodi certa
 raque quicumque secum attente conside-
 nec tamen, ut inquebat Psalter Regius,
 bescere se, & quasi defectione teneri per-
 tiscit, non satis intelligo quam pro-
 somno devinctus sopiatur. Alterutrum
 pronuntiandum est, eum, quisquis ille sit,
 tantorum malorum præconcepta gravitas
 quod statu nostro foret indignissimum,

Thren. 4.

affici; aut eum leviculo valdè, & prima superficie tenus Deum & proximum amore complecti. Quod tamen noxium nimis & damnosum esset iis hominibus, qui ex animi sui sententia, scientes prudentesque, ut hoc melius exequerentur, se mundanis affectibus & cupiditatibus exuerunt, seque totos in hac Religione Creatori suo in holocaustum consecrarunt.

§ Iam vero quod ad secundum; si semper inhæreret animo vocationis, & Professionis Instituti nostri memoria, omnes utique actiones nostras ad eum scopum, quem hæc Religio ad majorem Dei gloriam spectat, possemus facile revocare. Etenim Beatus Pater Noster in Instituti formula edicit, ut quicumque in hac Societate voluerit sub Crucis vexillo Deo militare, proponat sibi in animo, se partem & membrum esse Societatis ad hoc potissimum institutæ, ut ad fidei defensionem & propagationem, & profectum animarum in vita & Doctrina Christiana, per publicas prædicationes, lectiones, spiritualia Exercitia, Christi fidelium in Confessionibus audiendis. ac ceteris Sacramentis administrandis consolationem præcipuè intendat. Item in eadem formula præcipit, ut Præpositus Generalis cum omni diligentia curet tradendæ doctrinæ Christianæ exercitium, quippe quod prima quidem fronte minus speciosum & plausibile,

sed tamen maximopere sit necessarium in
 frequentissimo esse. In Constitutionibus autem
 parte septima, de Missionibus agens, primo
 statim capite dicit, Nostros quocumque gen-
 tium ad majorem Dei gloriam & animarum
 auxilium se conferre debere. Et ut Nostri pa-
 rati esse possint, ad discurrendum per qua-
 bet orbis plagas, sexta parte, capite tertio, sta-
 tuit, propter graves & frequentes Instituti
 nostri occupationes, quia semper esse debeant
 expediti ad quasvis mundi partes, quo
 fuerint, obeundas; non debere rerum aliquot
 alioqui piarum & religiosarum curam susci-
 pere. Quarta vero parte, capite secundo, de-
 cernit, Professam Domum, quoad ejus fieri
 potest, rebus omnibus expeditam ad Sedem
 Apostolicæ Missiones obeundas, aliaque ope-
 ra ad Dei obsequium, & animarum auxilium
 esse debere. Denique Vocationis nostræ gra-
 tia non desiderat homines uni loco particula-
 ri, ut stabili & continuæ habitationi, inhæren-
 tes & illigatos. Sed eo fertur intentio voti
 illius, quo se obedientiæ summi Christi Vicarii
 sine ulla excusatione Societas obstringit, ut di-
 versa loca peragremus, & vitam agamus in
 quavis mundi plaga, ubi major animarum ne-
 cessitas videbitur postulare. Quæ profecto
 tanta est, ut vix sine magno dolore cogitari
 possit, quod in tanta operarum multitudine,
 live propter multa Collegiorum onera, sive pro-

propter modicum fervorem nostrum, & acerba tolerandi-desiderium elanguidum, fructum tamen illum de Missionibus, quem debemus, quem & Ecclesiæ sanctæ necessitas, & vocatio nostra postulat, non reportemus.

6 Erigamus animos, Patres dilectissimi, & studia nostra novo cum fervore exuscitemus: videbimus profecto, & re ipsa experiemur, si nos divinæ gloriæ cupidos, & animarum salutis avidos præstiterimus, immensam illam bonitatem vicissim rependere: *Quicumque honorificaverint me glorificabo eos: qui autem contemnent me, erunt ignobiles.* Quin etiam imperscrutabili sua sapientia variis illis persecutionum, quas aliquot ante annos subivimus, flagellis, nosmet ipsos perpurgabit, efficiendo ut in nobis verum sit, quod olim Sapiens prædixerat: *Aufer rubiginem de argento, & egredietur vas purissimum.* Hoc ut studiosius etiam fiat, petere videtur insuper & exigere præteritæ vitæ damna refarciendi necessitas. Cum enim ipso statim principio, à quo primum per rationis usum, eum cognoscere possumus & amare, referre debeamus ei fructus laudis, gloriæ, obedientiæ, amoris & perpetuæ servitutis; passionēs peccatorum, ut ait Apostolus, operantur in membris nostris ut fructificent morti, ita ut non solum præsentis status ratione, sed etiam præteritorum reparandorum causa, fructus uberes nobis referre cōveniat. *Et ad hæc quis idoneus?* Hoc

Rom. 7. 5.

ego vehementer expeterem, ut omni cordis affectu, sterilitatem, imo & acerbiter & turpitudinem fructuum nostrorum plangentes, alacriter aliqua saltem ex parte tot nomina dissolvere conaremur. Et licet mihi se campus ingens aperiat, & incentivorum, quæ nos ad illud præstandum hortari valeant & impellerent, seges offerat; lubet potius, ut etiam magis expedit singulis, hæc in divino conspectu discutienda & consideranda permittere.

7 De tertio vero talento, nimirum extra omnem dubitationem & controversiam situm est, omnem illam diligentiam culturamque quam Societas in nobis instituendis in virtutum & litterarum studio & informandis adhibet, ad aliud non spectare, quam ad finem assequendum, qui primo salus & perfectio propria, deinde proximi censetur, ut instrumenta iis, quibus nos Deus applicare dignabitur, idonea reperiamur. Ut enim de litteris seorsim dicam, constat etiam si rerum cognitio varia disponat, & ad usus nostros animum illustret, longe tamen amplius eam ad aliorum utilitatem promovendam intendere, ideoque statim in ipsis studiorum carceribus nobis illa regula proponitur, quæ jubet animi puritatem custodire, & rectam in studiis intentionem habere, nihil aliud in his quam divinam gloriam, & animarum fructum quærentes; ad hunc enim scopum studia Societatis diriguntur. Miserum quippe

quippe foret, post aliquod tantis laboribus, tot annorum studiis, talentum comparatum, cujus adminiculo animas Deo lucrari valeremus, opportuno ejus depromendi & exercendi tempore imminente, illud involutum in linteo, aut in terram defossam occultare. Quod si quid ego talenti nomine velim, tacita apud vos quæstione interrogetis; juxta D. Chrysostomi & constantem Doctorum aliorum sententiam, talentum interpretor quidquid omnè cum proximorum fructu & utilitate proferri potest & impendi. Vnde fit ut etiam naturæ dotes, scientiæ, & hujusce generis animi vel corporis ornamenta, nobis à Domino munifice erogata, talenta merito nuncupentur. Et sane in Societate nostra, quantumvis unus & idem non sit omnium modus & ratio, tamen verissime profiteri possumus, nullum esse qui donum aliquod & talentum juvando proximo accommodatum, divina largitate concessum non possideat. Deinde verò cum in idem vocationis gratia, finis instituti, & quæ nos ad illud dirigit obedientia referantur; multum profecto pungere nos deberet & movere illa de servis parabola, quibus Dominus peregre proficiscens bona sua tradidit ea lege, ut quidquid lucri facturi essent, id totum redditibus suis & emolumentis accederet. Illic enim eorum, qui se ad quæstum faciendum constanter impenderunt, mercedem & lucu-

lentam remunerationem, simul & irrogatam ei contumeliam & pœnam, qui vel abjecto & humili præpeditus animo, vel pigritia retardatus, nihil Domino suo fructus repræsentavit. Vbi primo venit observandum, hunc à Domino male mulctatum fuisse, non quod bona sua dissipasset, sed quod nihil emolumentum retulisset. Deinde si tanta cum severitate plectatur eum, qui paucillum illud otiosum remanere passus fuit, quanto sæviet vehementius in eos qui non talentum modo, sed talenta Dei benignitate receperint. quamplurima. Tertio solerter animadvertendum est, sperem omnem & fructus expectationem, non tantum in industria nostra, quam in accepto à Divina manu dono sitam esse & collocatam. Unde nobis hinc omnis animum dejiciendi causa tollitur, inde multum arrogantis superbie fastus insolescens retunditur. Eapropter D. Lucas servos illos utiles Domino suo dixisse refert: *Domine mna tua decem mnas acquisivit, &c.* perinde ut si illud Apostoli vellet exprimere: *Plus omnibus laboravi, non autem ego, sed gratia Dei mecum.* Ad hæc quarto notandum accedit, à Domino rationem non de fructu re ipsa reportato, sed de cura & diligentia in bonis suis fideliter administrandis abhabita, reposci.

8 Quamobrem, ut advertit D. Chrysostomus, non dicit Apostolus: *Plus omnibus lucratus sum, sed plus omnibus laboravi.* Ideoque Domi-

nus prænuntiat fore, ut sub adventum suum fructus à nobis exigat. Quæ cum ita sint, contendamus enixe pro virili parte nostra : licet enim fructus laborem non consequatur, ejus erit curare, & à singulis quod persolvere teneatur, repetere ; simul etiam desideria contentionesque nostras justa compensatione munerari. Præterea sollicitè considerandum est, quod si Dominus ita se lucri studiosum præbeat ; & metat & colligat ubi non seminaverit ; multo magis ex eo agro fructum percipere volet, in quo tot jam annis, tanta cum gratiæ cælestis benedictione, sanctorum desideriorum sementem injecit, utque messem uberem referret, largissimum tot beneficiorum imbrem è calo immisit. Enimvero si præpotens illa Majestas, non quod dura sit vel austera, ut perperam servus ille piger objiciebat, sed propter admirabilem summæ bonitatis & potentiæ abundantiam, metit interdum ubi non seminavit (cum ad gloriam suam, suorumque servorum utilitatem etiam ea mala, quæ ab ipso non profecta sunt, refert) quanto magis existimandum est, cum in votis habere, ut quæ ab ejus manu dona gratiæ, in bonum & obsequiû Ecclesiæ sanctæ convertenda, dimanarunt, cum fructu impendantur & exercentur ?

9 Postremo non est illud cursim prætereundum, sed accurate pensitandum, quod ab eo talentum aufertur, qui illud occultando

pariter se gerit atque si nusquam illud attigisset. Ait enim Salvator: *Ab eo autem qui non habet, & quod habet auferetur ab eo; cum tamen contra ei qui jam plura possidebat, alia insuper affirmet elargienda: Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur & abundabit.* Deinde remuneratio, & honorifica illa prædicatio, simul & dignitas super tot civitates, in gratiam lucellianis, potestatem habendi, ex parte nobis illud adumbratum ostentat, quod paratum ei Dominus asservat, qui humili & ardenti animo, eorum illud quod sibi concessum est, fructuose collocare elaborat. Ex quo omnis, quæ hinc colligitur utilitas, in usum nostrum maximam partem cedit. Verum, ut hoc non ita sit, amor tamen præstat, ut avidè votis omnibus concupiscamus, ut ab omnibus intelligatur pariter & diligatur. infinita illa per omnem modum Dei bonitas & pulcritudo, cujus ergo vehementi amore animas prosequi debemus, & ad hunc bonorum omnium fontem omni studio allicere, ut admonet D. Augustinus: *Rape ad eum tecum quas potes, & dic eis, hunc amemus, & ipse fecit nos, & non est longe.*

Lib. 4.
Conf. c. 12.

10 Sed finem aliquando faciamus, modo prius attente cælestis sponsi vocem exceperimus, qui vicem suam dolens, & ægerrime ferens se propter obstinatam animi duritiem à suis non admitti, sic loquitur: *Aperi mihi foras mea, columba mea, perfecta mea: quia caput meum*

plenum

plenum est rore, & coccini mei guttis noctium.

Quem locum discutiendo D. Augustinus, rorem illum & guttas asserit esse eos, qui jacentes amore divino destituti, in nocte iniquitatis refrigerantes, portantur quidem in crinibus Christi, quod adhuc in Sacramentis Ecclesie visibilibus tolerantur, sed tamen sine illa gratia, mortalis peccati sarcina prægravati, vitam infeliciter trahunt. Pulsat ergo Servator Dorad ostium, & ad Ecclesie caulas eos advocat, ut quos ad illud exequendum idoneos arbitrat, eosque perhumaniter compellat, ut inter corrupta quiete propria, curas & studia sua ad animarum salutem promovendam convertant.

Aperi mihi de sanguine, soror mea; de spiritu meo, columba mea; de sermone meo, quem plenius ex me didicisti, perfecta mea; aperi mihi, prædica me, ad eos quippe qui clauserunt contra me. Quomodo intrabo sine aperiente?

II Quod si nihil nos hæc commoveant, fieri potest ut fiduciam aliquam in languidis frigidisque desideriis reponentes, familiaritatem cum Deo conjunctissimam, multamque tum professionis nostræ, tum Divinæ voluntatis cognitionem nobis polliceamur? Equidem non me fugit D. Bernardi sententia; Ut nempe is, qui ex officio animarum salutem habet intendere, quoties hominem suum interiore senserit, ad has revisendas, corrigendas, instruendas, & salvandas perimoveri, toties

Tract. 17. in
Ioan.

Serm. 58. in
Cant.

ties pro certo sponsum adesse intelligat, totum se ab illo sentiat invitari. Porro invitatio quid est, nisi intima quædam stimulatio caritatis, nos sollicitantis æmulari fraternam salutem, decorem domus Dei, incrementa lucrorum ejus, incrementa frugum justitiæ ejus, laudem & gloriã nominis ejus.

12 Hæc habui (dilectissimi Patres) quæ vestrum memoriam ut vobis per litteras (quæ gratiam non licet) refricarem, variis rationibus adductus sum. Vnum hoc tantum à vobis desidero, ut ad partes nostras perfectius intelligendas, ad recentes animos concipiendos, ad vires ad hoc restaurandas, quicumque in Missionibus erunt dimittendi, per aliquot dies se per spiritualium Exercitiorum commentationibus exercent, iis præsertim, quæ de Regno Christi, deque Vexillis duobus agunt, alius generis ejusdem, quæ ad excitandos animos & ad tam generosam expeditionem inflammandos videri possunt opportunæ. Ad Provinciales utique prescriptum est, & prescriptum, ut juxta ordinem anno nonagesimo datum Missiones renoventur, & ad earum omnium voluntates accendantur. In spem venio fore ut plerique se alacriter offerant, Professores potissimè, quippe qui ad eas peculiaribus quadam ratione obligantur. Ego sane Divinæ bonitati tantum confido, ut credam totum hoc, quemadmodum iis & merito vertetur in coronam, ita in Ecclesiæ proximorumque fructum.

at, tum insignem, in Divinæ Majestatis gloriam
ratio or animarum conversione non mediocrem
ritur essurum esse. Hoc ipsum ceteraque munia, ut
ss, ad feliciorum exitum perducatis, vobis abun-
micro tantem gratiarum copiam ab immortali Deo
s, precor, simulque me VV. RR. orationibus,
qu sanctisque sacrificiis multum commendo. Ro-
tio maz I. Augusti, M. D. XCIV.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQVAVIVA.

EPI-

EPISTOLA IX.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIV

Ad Provinciales Societatis.

DE MODO INSTITVNDARVM MISSIONVM

CUM Missionum ministerium non solum sit vocationi atque Instituto nostro maxime consentaneum (unde & in Congregationibus generalibus, atque in hac præsertim ultima, tantopere nobis earum cura demandatur) sed ingenti passim, quæ Dei est benignitas, cum animarum fructu ad spiritualem, non privatorum hominum tantum, sed integrorum etiam urbium, civitatumque consolationem exerceatur; cumque spiritualis hæc proximorum necessitas major in dies appareat ob penuriam hominum, à quibus erudiantur & adjuventur; tametsi alias sæpe tum litteris nostris, tum indulgentiarum, quas hoc nomine obtinueramus, occasione hortati Superiores sumus, ut accensum in Nostris hoc studium, spiritumque excitare ac fovere nitantur; Mis-

fio-

ionesque in suis Provinciis, pro cuiusque facultate crebras instituant; ac tamen re sæpius Domino commendata, & cum Patribus Assistentibus deliberata, novum quoque nunc stimulum addendum censuimus; novumque in omnium animis ardorem resuscitandum: prolassis simul in medium rationibus, modisque quibus tam sanctum, & tam fructuosum opus stabiliri posse videatur.

2 Et quia nonnulli abierunt anni, cum integras hac de re literas dedimus ad singulas Provincias, omnes hortando, ut magno animi studio ministerium hoc complectantur; operæ pretium fuerit, si R. V. ne in iisdem nunc caream, relegendas curet, quas mense Augusto anno 1594. scripsimus, quia cupio prorsus, ut quam efficacissime poterit, spiritum hunc Missionum in suis accendere, ac magis magisque inflammare studeat. Ut igitur in proximis res facilius deducatur, expedire videtur, ut singuli Sacerdotes nostri (iis exceptis, qui vel propter infirmitatem, vel ob aliud iustum impedimentum idonei ad hoc præstantur R. V. non videbuntur) Missionem aliquam deinceps quotannis per vices obeant, nullusque ex iis qui præstare id possunt, eximatur. Ac primi in hoc genere sint Professi, ad quos professionis ipsius causa proprie magis spectat hoc exercitium: quique aliis exemplo ac in re esse, & duces se illis præbere debent.

Quod

Quod si qui fortasse vel propter aetatem, vel propter valetudinem, occupationesve alias longiores obire Missiones nequeant, non tamen circum praetermitti debet, quin breves saltem aliquas suscipiant paucorum dierum, & in vicinis propinquiorebus juxta vires, & facultates uniuscujusque.

3 Modus autem eundi in Missionibus ad animas juvandas, uberiolemque fructum colligendum, is erit, quo Apostoli utebantur, ut bini eant, & quoad fieri poterit pedibus faciant, sicut alias copiosius scripsimus *lib. XII. Maji, anno M. D. XC. datis, quas nunc jam legere licebit, ne eadem repetamus.*

Porro ut difficultas omnis tollatur, & nunquam desint, qui ad Missiones has destituti possint; atque ut ineatur stabiliaturque ratio, qua prompti paratique semper sint ad hoc ministerium, cupimus ut è singulis Societatis vicibus miciliis aliqui, ac duo saltem circa Missiones occupentur: qui si per vices cum iis operibus mutabuntur, qui domi resident, facile ad vicinum semper erunt, qui Missiones obeant: quia vicissim alii atque alii foris versabuntur, non magno erunt oneri Collegiis.

4 Sed quia non ignoramus, quam distent esse soleat, ut moveantur è Collegiis operarii, qui in iis habitant, unde retardari, & impediri ex parte Missionum usus solet, minus certe molestos fiunt, quam & Instituti nostri, & fructus

ius ipsius causa optandum esset; venit in mentem post diuturnas preces, maturasque con-
sultationes, rationem quamdam experiri quæ
præter alias varias utilitates, multum, ut in Do-
mino speramus, sanctum hoc opus promove-
bit; nimirum ut R. V. in sua Provincia duo
vel tria loca designet ex iis quæ Collegia non
habent, ubi cum bona civium & Prælati venia,
Residentiam ad tempus collocet, quæ Missio-
nibus tantummodo deserviat, tum ejusce loci,
vicinorum, ita ut mutari subinde possint
hujusmodi Residentiarum sedes, atque ex uno
in alium transferri, quo pluribus locis
profint, ne paucis aliquot oppidis urbibusque
circumscribantur.

In his Residentiis vivere Nostros ex ele-
emosynis oportebit perinde ac in Domibus Pro-
cessis. Quod si locus quispiam, qui aptus alio-
qui & opportunus censeatur, idoneus non erit
ad eos eleemosynis sustentandos qui sedem in
illo fixerint, quod quidem vix continget, præ-
cipue si Nostri, quod curare debent, eo victu,
qui pauperes deceat, contenti erunt, nec super-
fluas commoditates consectentur; tum R. V.
procurare poterit, à piis personis, Prælati-
bus sive eleemosynam quampiam, qua illorum
necessitati subveniat.

In singulis ergo Residentiis octo minimum
esse oportebit, sex Sacerdotes cum binis Fra-
tribus, quorum quatuor per varia circum lo-

ca,

288 *Epist. 9. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
ca, bini ac bini proficiscantur. Deinde statim
temporibus juxta Superioris præscriptum
Residentiam redeant, in quo commorentur
aliis vicissim foras pergentibus. Superior
tem, qui Residentiæ præficietur, spiritu fervente
esse debet ac rerum peritus, ut Missiones
& quamdiu recte instituat. Sacerdotes
qui in Residentiis agent; mutandi post aliquod
tempus erunt, aliique in eorum locum
tuendi ex iis qui in Collegiis versantur.
enim ex æquo distribuentur labores, & in
lis locus dabitur atque occasio fructificandi.
5 Ceterum necessarium ducimus, ut Resi-
stra iis, qui ad Missiones ibunt, & in Resi-
titiis hærebunt, diserte inhibeat, ne de
Collegiis erigendis ullo modo tractent,
rumve sermones audiant, quia è re Societatis
præsentia non videtur augeri numerum
giorum. Quod si forte in aliqua civitate
mus Professæ erigendæ sese occasio præbe-
V. R. erit monere Nos, quibus in animo est
commoda omnia fuerint, eam acceptare.

6 Denique ut fructum, quem ex Missio-
bus istis speramus, primo quoque tempo-
consequamur, cupio ut R. V. simul atque
litteras acceperit, cum suis Consultoribus
liberet de modo ac ratione exequendi que-
rimus: feligat è sua Provincia decem aut
decim Sacerdotes, qui idonei sint Missio-
obeundis, eorumque pro consolatione nostris

nomina ad nos mittat, ac locorum simul quæ ad Residentias designabit.

7 Addam ad extremum quod hujus argumenti occasione visum est suggerendum, ut meminerit R. V. diligenter curandum esse, ut Professi in primis, tum ceteri etiam qui ad Societatis gradus promoventur, doctrinæ Christianæ quadraginta dies peragant. Quod ipsum ad Missiones operarios R. V. suppeditabit, præterquam quod Professi ejus memores, quod in professione sua promiserunt, curæ cordique habere debent Doctrinæ tradendæ ministerium, tamquam ipsorum proprium & B. P. N. I G N A T I O primisque Patribus tanto cum fructu atque ædificatione celebratum: quorum quidem exemplum amplecti, & omni studio & diligentia imitari cum divina gratia debemus. Romæ XII. Maji, M. D. I C.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQUAVIVA.

T

EPI

EPISTOLA X.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS
CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

DE VSV EXERCITIORVM
SPIRITVALIVM.

ET si alias sæpe variis occasionibus Exercitiorum spiritualium usum commendavimus, cum minime obscurum sit, quantopere Dominus Deus noster ab ipso exordio Societatis nostræ animarum auxilium hac ratione promoverit; nunc tamen, quando nova se offert occasio ex Directorio Exercitiorum (quod recognitum tandem, aptatumque juxta deputationem hac de re habitam in quinta Congregatione generali, mittimus in Provincias) nullo modo prætermittendum visum est, quin R. V. iterum majorem in modum hortarer, ut omni studio excitare atque accendere nitatur usum hunc Exercitiorum, non solum in Nostris, verum etiam in externis: quandoquidem re ipsa constat, solere Deum per Exercitia, non
Reli-

Religiosis tantum pro cujusque vocatione, sed sæcularibus quoque abundantem spiritum, ipsorum statui captuique congruentem communicare. Quamobrem magnopere optarem ut Nostri, primum in seipsis frequenti usu illa excolentes, idoneos se Magistros redderent, qui eadem postea cum fructu tradere sæcularibus possent. Velim etiam Confessariis nostris à R. V. serio commendari, ut peccantibus suis, quos aptos judicarent, Exercitiorum usum insinuent: ad eumque capessendum illos suaviter invitent & excitent: quoniam qui horum fructum semel degustarint, eadem postmodum aptissimi erunt, qui ceteros ad idem desiderium alliciant & inflamment: satisque constat in Vrbe, ubi Exercitia sæcularibus tradi cœpta sunt, rem Dei beneficio multiplicata cum ædificatione, magno eorum emolumento consolationisque cessisse. His positis necesse erit, ut locorum Superiores promptos se liberalesque in eos admittendos exhibeant, qui per Exercitia spiritualia juvari cupiunt, ita ut postpositis incommodis, aut etiam sumptibus, quos fieri nonnumquam oportebit, cordilant, & spiritualem fructum, qui cum divina gratia speratur, anteponan, alacriq; animo promoveant. Nam si parcos in hac re Superiores, & parum propensos ad admittendum se ostendent, credibile est paucos ad Exercitia venturos: & Confessarios perspecta Superiorum

292 *Epist.* 10. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ.
rum difficultate, parum animi habituros, ut
suos excitent ad illa flagitanda. Plurimum
etiam confert, si procuret, quoad ejus fieri po-
terit, R. V. ut in singulis Collegiis ac Domi-
bus statuta sint aliquot cubicula, in hunc usum
Exercitiorum pro externis designata: atque
ut in iis domiciliis, quæ in posterum ædifican-
buntur, commodo loco fiant ejusmodi cubi-
cula, ita ut Nostri nullo sint impedimento.
Et quoniam minime ignoro R. Vestrae
exploratum esse, hujus rei pondus ac momen-
tum, quantique ad Dei obsequium, & antro-
rum profectum referat, ut usus hic passim in-
troducatur & ferveat, pluribus verbis id re-
culcare supervacaneum duco. Hoc tamen
suggeram, opportunam R. V. occasionem fer-
re, tum in Conferentiis, quas cum Superiori-
bus instituet, de modo & ratione gubernandi
tum in Congregatione Provinciali, quando
Superiores omnes in unum coactos habiturus
est, quibus Professos etiam adjiciet, aliosque
quos ipsa censuerit; cupio summum illis desi-
derium explicet, quod mihi Dominus injicere
dignatus est, ut Nostros videam re ipsa ferve-
tes, omnique studio in animarum auxilio
incumbentes, cujus causam nos Dominus ad
Institutum hoc vocavit, & de quo exactam
nobis rationem postulaturus est. Eamque ob
causam R. Vestra non solum ad id omnes co-
hortetur, sed de modis etiam variisque ratio-
nibus

nibus una tractet, quibus juvari plurimas animas liceat: hanc Exercitiorum praxim illis commendando, ac cetera etiam ministeria Concionum, Confessionum, & alia quæ ex Instituto nostro exercemus, ut ea in seipsis, & in subditis, cum spiritu ac fervore obeunda curent, ita ut in omnibus Dominus glorificetur, laudeturque cum multarum animarum quæstu atque lucro. Omnium precibus me valde commendo. Romæ xiv. Augusti;
M. D. I C.

RR. VV.

Servus in Domino

CLAVDIVS AQVAVIVA.

EPISTOLA XI.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQVAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

DE FORMANDIS AC BENEFICIIS
INSTITVENDIS NOSTRIS
CONCIONATORIBVS.

CUM in hunc præcipue finem singulari
providentia instituta Societas nostra
rit, ut secundum perfectionem propriam,
salutem & perfectionem proximorum
studio & diligentia incumbat; nostrum est
quos Dominus huic vineæ suæ præposuit,
dulo providere, ut ejus operarii memores
ficii sui rationisque quam Patrifamilias, qui
ad laborandum vocavit, aliquando reddunt
sunt, quam fructuosissimi cum divina gratia
evadant, omnia illis auxilia & media suppet
tando, quibus in suo quisque gradu promove
ri ac perfici possint. Cumque inter Societatis
operarios ad spirituale proximorum auxilium
plurimum in primis Concionatores possint
multas Christo animas divini ejus verbi vi lo-

crifa-

crificando; his ego Reverentiæ Vestræ, tamquam maximi momenti negotium peculiari studio commendandum censui, ut summam in provincia sua curam ponat in formandis idoneis ac fructuosis Concionatoribus: serio illos adhortando, ut officii sui gradusque, quem in Ecclesia tenent, magnitudinem considerantes, quo par est decore, dignitate, spiritu, atque fructu in eo versari omni cura & animi contentione studeant: ac proinde inanibus verbis tamquam maxime indecoris & alienis procul abstinentes, scopumque suum rite dirigentes, in unum Dei obsequium, animarumque auxilium & lucrum penitus intendant.

2 Et quoniam bonos prædicatores habituri non sumus, nisi ad eos formandos instruendosque operam conferamus, eas illis studendi & preparandi commoditates præbendo, quæ necessariæ sunt, ut solidam utilemque doctrinam acquirant; ideo ut occasio omnis amputetur, ne aliorum conciones exscribere assuescant Concionatores nostri, Reverentiæ Vestræ impense commendo, ut in praxim revocet §. 7. Institutionis pro Concionatoribus Societatis, atque ea pariter quæ § 9. & 10 præscribuntur: quæ quidem eo tendunt, ut necessaria directione instruantur, caveantque ne factis ipsis parum ædificent, quos verbis ædificare & lucrari conantur. Sed ante omnia commendatū Reverentiæ Vestræ, quoad pos-

sum, cupio, ut inculcet Concionatoribus nostris, omnique studio amplectendum insinuet §. 8. ejusdem instructionis. Ex eo siquidem quod ibi præcipitur, tamquam ex fonte derivatur & manat illud ipsum quod tantopere expetimus, id est fructus & auxilium animarum: quoniam experientia ipsa docet parum utiles ut plurimum eorum conciones esse, quæ cum devotionem illam, zelumque animarum qui necessario requiritur, in seipsis non sentiant, parum efficaciter verba faciunt; nec possunt cum spiritu in audientium animos eos affectus imprimere, quos ipsimet non induerunt.

3 Ad hunc porro finem magnopere conducet usus Exercitiorum spiritualium, cujus ibidem fit mentio. Idcirco velim, ut Concionatores nostri priusquam quadragesimalium Concionum curriculum ingrediantur, morem hunc servarent, ut aliquot ante diebus prout eorum ferret commoditas, & unius saltem hebdomadæ exercitiis se transferrent. Conferret enim id quam maxime ad excitandum in illis spiritum, fervorem, istumque zelum, & optimæ præparationis instar esset ad Dei verbum cum fructu sacro illo tempore annuntiandum. Ac sperandum haud dubie cum Divina gratia nobis est, si ita ut par est, sat præstiterint Concionatores, majores animi vires in seipsis experturos, uberioresque labo-

rum suorum fructus collecturos. Hoc tamen
ipsum præscribi à nobis vel injungi debere
non duximus ; satis fore rati , enixe commen-
dasse, atque ob oculos nostrum desiderium
eis posuisse , mediumque adeo ad id efficax ,
inquam , spirituale , quæstumque animarum.
RR. VV. sanctis sacrificiis me commendo.
Romæ XIV. Augusti, M.D.IC.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQVAVIVA.

EPISTOLA XII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societ. IESV.

DE RECVRSV AD DEVM
IN TRIBVLATIONIBVS
ET PERSECVTIONIBVS.

PRimis annis gubernationis nostræ, quæ divina fuit benignitas, magnam ubique ferventium gentium, per quas Societas diffusa est (quod ita tunc expedire videbat) prosperitatem, letosque ac felices processus consecuta est: ad ut PP. Assistentibus dicere solerem, dum tranquillitas erit, intendendum nobis esse cursu navigationis, quæ dirigendo, quæ ordinando, melioremque ad formam res & membra singula revocando: successurum fortasse tempus, quo necesse foret cum procellis scopulisque luctari, & curam ac vires nostras ad propellenda potius pericula, quam ad magnos progressus faciendos convertere. Sed idem Dominus, qui summa cum sapientia nos regit, qui (ut loquitur S. Augustinus) *tempora mutat*, non

confilia, quemadmodum erga ceteras olim Religiones sibi carissimas ita semper se gessit, ut illas identidem exerceret, illustrioresque plurimis tribulationibus efficeret; sic & minimam hanc nostram ab aliquot annis exercere, variisque modis probare dignatus est. Nos sane, qui ex hoc loco, tamquam ex specula, totius Ordinis nostri statum uno aspectu contemplari possumus; facile animadvertimus, licet nullo unquam tempore, nunc hac, nunc illa ex parte adversa defuerint; tanto tamen & magis universales & magis continuas tribulationes ac persecutiones variis in Provinciis nunc esse, quæ à multis diversisque hominum generibus inferantur, ut officii nostri necessaria quadam instigatione permoti, excitare omnes cogamur, ac toto cordis affectu in Christi visceribus orare, ut communi studio atque ope communem hanc causam complectantur; nec Societati modo nostræ, sed ipsi etiam Dei Ecclesiæ communem, cujus cum rationibus conjunctissimus haud dubie status est, seu melior, seu deterior, hujusce Religionis.

2 Primumque omnium maximas censeo habendas esse gratias paternæ optimi illius Domini providentiæ, qui tanto amore nos prosequitur: quandoquidem tribulationes, quas immittit, eo tendere sperandum, ut meliores nos reddant, quia sicut recte à Cassiano scriptum est, *Facilius quis elidi potest prosperis, quam*

quam adversis: hæc enim interdum etiam invidiosè retinent atque humiliant; & compunctione saluberrima, vel minus peccare faciunt, vel emendant: sed vero mollioribus mentem ac perniciosè extollentia blandimentis, securos felicitatis suæ proventu, ruina majori prosternunt.

3 Tria deinde omnibus nobis curæ esse, à singulis præstari cupio. Vnum, ut Deum acerbissimis precibus exoremus, illuminare docere nos velit, qui tandem à nobis experietur per hujusmodi tribulationes: ne forte puerorum similes simus, qui cum à patribus corripiuntur & vapulant, lacrymis planctuque contenti, nec causas requirunt, cur pœnas dentur, nec de emendatione sua solliciti sunt. Nos enim in nos ipsos descendere debemus, & altius intima nostra rimari atque excutere, animo id reputantes, membrorum vitia in toto corpore redundare; multosque fortasse sanctos verosque Dei servos in nobis esse, qui proprio delicta nostra eadem tempestate agitentur, sed exitu & fine longe dissimili; quippe cum illos tamquam aurum purificet, nitoremque illis afferat & perfectionem; ignavis vero & negligentibus novarum imperfectionum materiam, tepiditatemque perniciosissimam. Cupio itaque ut præter usitata examina, sermone quoddam atque accuratum de moribus nostris omnes, deque privatæ vitæ ac disciplinae norma rationem ineamus, sedulo investigantes.

es, an aliquam revera his malis & detractio-
 nibus occasionem præbeamus. Obloquuntur
 g. de nobis homines, quasi nimium in sæcu-
 laria negotia nos ingeramus; quod externis
 occupationibus congressibusque plurimum
 distrahamur & occupemur; quod circa doctri-
 nam liberi simus, studiosique novitatis; quod
 habendi cupidi & avari; quod honoris aman-
 tes ac propriæ existimationis; quod denique
 de aliorum moribus factisque facile loqua-
 mur & judicemus. Qui quidem ac similes de-
 fectus cum à malevolis jactantur & spargun-
 tur, atque ab unoquoque pronis, ut solet, auri-
 bus audiuntur credunturque, dici non potest
 quam odiosam, & quam despicabilem reddant
 quamlibet Religionem. Quod si qua in nobis
 forte subsit occasio & fundamentum, eo fit ut
 boni ipsi & benevoli, fautoresque nostri aciem
 acrius intendentes, ea observare ac notare in-
 cipiant, quibus ipsorum animi incredibiliter
 refrigescant. Ideoque ante omnia necesse est,
 quod dixi, ut singuli diligenter explorent, an
 ulla detur occasio: & quod in se culpæ agno-
 scunt, hoc emendent: ad propriam perfectio-
 nem studiosius & enixius incumbentes per in-
 ternam sui recollectionem, & circumspectio-
 nem, per vera religiosæ humilitatis indicia, per
 modestiam & ædificationem in verbis, *Nu-
 li 1 Pet. 2.
 ma'um pro malo reddentes, nec maledictum pro ma-
 ledicto: sed è contrario benedicentes: totam denique
 vitam*

vitam ita conformantes, ut Deus, quod B. Cyprianus ait, in filiis suis clarificetur, dum in tantum tantum Patris imago resplendet. *Si enim, inquit, hominibus lætum est & gloriosum, filios habere similes; & tum magis generasse delectat, si ad parentum lineamentis paribus soboles subciviva respondeant, quanto major in Deo Patre lætitia est, cum quo spiritua'iter nascitur, ut actibus ejus & laudibus Divina generositas prædicetur.*

4 Secundo loco necesse est, ut ad orationem omni studio recurratur; tamquam ad rem medium efficacissimum, & à sanctis viris perpetuo usurpatum, dicente David: *In die tribulationis meæ Deum exquisivi manibus meis non contra eum, & non sum deceptus; & alibi rursus: Cui mihi molesti essent, induxeram me cilicio; humiliaxeram in jejuniis animam meam. & oratio mea in conspectu meo convertetur.* Quibus verbis assiduum orationis usum valde significanter expressit; quæ rei cujuscumque quæ in sinu identidem agitur & revolvitur. Satisque constat Religiosos ordines S. Dominici & S. Francisci ad hoc maxime præsidium convolasse, quo tempore gravissimis & ipsi difficillimisque tempestatibus jactabantur. Propterea cupio pariter, ut quod alias sæpe à nobis statutum est, sepositis per aliquot dies ceteris negotiis, spiritualibus Exercitiis dies illos impendamus, eaque non solum ad privatum profectum nostrum, verum etiam ad commune Societatis auxilium

Psal. 76.

Psal. 34.

feramus, ut Dominus apprehendat arma & scutum, & exurgat in adiutorium nostrum, gratiamque ac lumen nobis infundat, ne adeo præsens bene merendi, & spirituales thesauros accumulandi occasio sine fructu nobis elabatur de manibus, aut cum jactura etiam, quod gravius foret, per ignaviam vel impatientiam nostram effluat: cum occulta Dei beneficia, cujusmodi sunt tribulationes, intentis oculis spectari debeant, & nos ambidextri in illis esse: quod tum nimirum accidit, si ut præcipit Cassianus, ea quæ prospera sunt, dextraque censentur, & ea quæ adversa sunt, & sinistra dicuntur, bono utroque usu ad partem dexteram fecerimus pertinere: & quæcumque fuerint illata, fiant nobis, secundum Apostolum, arma justitiæ. Neque ex eorum numero simus, de quibus secundum LXX. scriptum est in Proverbiis: *Omnia adversa viro incipienti: nec prosperis enim rebus proficit, nec emendatur adversis.* Ad hunc ergo finem præterquam plurima sacrificia & suffragia, quæ ex communi Societatis thesauro, partim eo jam destinavimus, partim etiam in dies destinaturi sumus; expedit ut singuli pro devotionis suæ modo aliquam poenitentiam, mortificationem, privatamque orationem offerant: adjiciantque ad communes Litanias, quæ à Superioribus indicentur, etiam *Ave maris stella*, aut *Salve Regina*, ad Matrem sanctissimam, quæ tanto semper cum affectu, tantoque cum fructu

eorum patrociniū suscepit, qui in ejus se præsidium ac tutelam conjecerunt: adeo ut D. Bernardus (nullum unquam in cassum ad eam opem confugere significans) his illam verba alloqui non dubitaverit: *Sileat laudes tuas, & ta Virgo, qui te invocatam in necessitatibus summinerit defuisse.*

5 Et quoniam ita prorsus mihi persuasum est inter cetera, quæ dæmon, harum calumniarum ac persecutionum auctor & incentor, sibi proponit, non postremum id esse, ut nos animi dedere faciat, retardetque ab auxilio animarum dum tot primariorum, inferiorum omnium ordinum obtreccionibus impugnari nos debimus, quia cum vere à Salomone dictum sit, *Calumnia conturbat sapientem, & perdet recordis illius*, mirum haud fuerit, si in quo Dei gloriam proximique salutem confestimur, in eo ipso præpediri nos sentientes, sensim aut pusillanimitate victi, aut tædio frædebilitatique gradum revocemus. Dei contumacia qui ad gloriæ suæ cumulum, ipsius inimicis coronam nobis architectatur, colligium voluntatemque esse credendum est, novo fervore incensi, ardentiore quam quam spiritu in proximi salutem per ministeria nostra elaboremus, quid D. Paulus dicat attendentes: *Ostium enim mihi apertum est nunc & evidens, & adversarii multi.* Quem ad locum præclare S. Chryostomus duo hæc pariter

Ecc1 7.

1 Cor. 16.

ter conjungi & copulari solere observat, propterea quod humanæ salutis hostis, ubi ostium ad fructificandum latius patefactum est, ibi acriores adversarios atque impedimenta suscitatur & obtrudit. Omnino autem animos nostros vehementer acuere, fervoremque accendere debent vel fructus ipsi, qui ex Missionibus undique uberrimi reportantur; populorum concursus, affectus, & amor ingens quem declarant; lætitia & plausus, quo venientes excipiunt; lacrymæ & voces quibus digredientes prosequuntur. In quibus omnibus manifeste elucet gratia vocationis nostræ, cui ne desimus, omni nobis cura & attentione providendum est. Ita enim fiet ut messis amplissima colligatur: & Dominus, qui salutem animarum tantopere sitit, tanto nos impensius protegendos suscipiat, quanto gloriæ suæ, hujusque animarum cibi avidiores nos recognoscet.

6 Ad hæc, Superiores privatim hortor, ut diligenter emendare studeant, si quid in eo desideretur, quod Beatus Pater Noster in 10. parte Constitut. §. 11. nos admonet de amore & caritate externorum, ac præcipue Magnatum, erga Societatem conservanda. Sed meminerint hoc ipsum religiosa potius modestia, simplicitate, atque humilitate, ac solidæ virtutis existimatione perfici, quam aulica urbanitate, gratisque humanæ benevolentiae obsequiis: quæ licet interdum nonnullis principi-

bus viris placere soleant, vel ad oblectationem, vel ad certum ipsorum finem, ac propositum; sæpius tamen in illorum animis opinationem relinquunt aulicorum, & festivæ conversationis hominum, aut fortasse etiam superbiorum, ambitiosorum, gloriæque cupidorum, quam bonorum ac simplicium Religiosorum.

7 Commendo ad extremum hac ipsa occasione, mutuam inter nos unionem & fraternam caritatem: non solum quia per illam acceptiores Deo erimus, & in medio nostri, ut salvet nos, habitare dignabitur; verum etiam quia quidquid extrinsecus impetum faciat, quamdiu colligati hoc vinculo erimus, tutiores fortioresque futuri sumus. Quare per Christum Domini nostri amorem obtestor, ut dispiciatur etiam atque etiam, ne quid desit ab hac parte: quoniam re ipsa, quæ unionem hanc lædere possint, multa sunt: seriisque atque efficacibus remediis occurratur; recogitentque Superiores exactissimam se Deo rationem reddituros, si adeo pestilens ac perniciosum malum invalescere sinant. Quin hic unus fortasse inter alios fructus est, quem ex tribulationibus istis elicere nos vult Deus, ut nosmetipsi tanto inter nos conjunctiores simus. Quod si qui in sæculo secundum carnem fratres sunt, inter quos aut rei familiaris controversiæ, aut privatæ aliæ causæ graves sæpe discordias suscitant, simul atque foris inimicitia exoriuntur, mox arctissime sese

confociant, summâque unione defendunt; multo magis eos qui non carne & sanguine, sed eodem spiritu, eademque vocatione conjuncti sunt, colligari inter se, mutuisque auxiliis adjuvari æquum est, dicente Spiritu sancto: *Frater* Prover. 18. *adjuvans fratrem quasi turris munita*, ut non immerito concluderit D. Bernardus: *Pax vobis à vobis sit, & omne quod exterius minari videtur, non terret, quia non nocet.*

8 Quibus in verbis ut finem faciam, solum hoc addo, majorem in modum optare ac desiderare me, ut ad hæc omnia summopere invigilemus, secumque statuam universi, multo graviolem re ipsa necessitatem esse, quam aut his aut aliis litteris explicari queat. Quamvis Divina sapientia more suo non intermittat & multos excitare, qui nos ex animo defendant, & *protectionis interim suæ manum inter nos*, & *ignem*, ut loquitur S. Macarius, *opponere, ut nos calefaciat, non adurat.* Ipse suo nos omnes afflatu moveat, ut amoris & caritati, quem communi parenti nostræ debemus, unico ejus gloriæ adspectu studioque respondeamus. Omnium precibus & sanctis sacrificiis me commendo. Gratia Domini nostri Iesu Christi cum omnibus vobis. Romæ xxix. Julii, M. DC. II.

Omniū in Domino servus

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPISTOLA XIII.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS
CLAUDII AQUAVIVÆ

Ad Patres & Fratres Societ. IESV.

DE RENOVATIONE SPIRITVS
ET CORRESPONDENTIA CVM DEO.

QVam necessaria sit quotidiana spiritus re-
novatio, jugisque & indefessa inter-
hominis reformatio, ex iis, quæ in se quilibet
miserè experitur, intelligit; & confitetur, qui
quis non segniter spiritualis esse desiderat, nisi
forte hoc esse negligat, quod profitetur. Hæc
divina eloquia in Prophetis, Apostolis, & Sa-
pientiæ libris, nil frequentius, nihilque effica-
cius commendant & urgent, quam ut ea quæ
retro sunt obliviscentes, ad anteriora nos
defectis studiis extendamus: ita ut Apostolus
ipse Paulus, cum ad id nos graviter hortatu-
esset, hæc verba subjungat: *Quotquot enim perfec-
ti sumus, hoc sapiamus.* Ne quis forte occasio-
nem errandi sumeret, credendiq; illud ad inci-
pien-

Aoy
 III
 A I
 V
 I
 IR
 D
 p
 it
 e
 et
 s
 v
 a
 r
 v
 t
 m

pientes tantum pertinere; vel certe eos qui
 magno principio exorsi fuerant (ut revera fe-
 cimus, quicumque ad Religionis statum Di-
 vina misericordia vocati sumus) perpetua re-
 novatione minime indigere. Quò factum est
 ut D. Hieronymus ad Abigaum, hæc suo no-
 mine filix cuidam spirituali indicanda denun-
 tict: *Vt in cæpto itinere non laxetur: ut ad terram* D. Hier.
sanctam multo per eremum labore perveniat: ut non
pudet perfectam esse virtutem exiisse de Aegypto, sed
per innumerabiles insidias ad montem Nabo, & ad
Jordanem fluvium pervenire, ut accipiat secundam
in Galgala circumcisionem: ut illi muri Hierico cor-
ruant, Sacerdotalium tubarum subversi clangoribus:
ut juguletur Adonizedec: ut Hai & Hazer, pulcer-
rimæ quondam corruant civitates. Quibus, licet
 brevibus, frequenti, ut solet, ad sacras historias
 allusione, illud indicat gloriosus hic Doctor;
 non esse satis mundum ingressu Religionis re-
 liquisse; sed ut ad terram promissionis, id est,
 cælestem patriam, multa cum gloria pervenire
 valeamus; per innumeras nobis tentationes
 atque insidias perrumpendum esse, pervenien-
 dumque ad sublimem perfectionis montem,
 & ad Jordanem fluvium, qui suo nomine (quod
 descensionem sonat) voluntariam mentis hu-
 militatem ac vilitatis nostræ opinionem indi-
 cat, ubi à pulvere & sudoribus perpetuis (qui-
 bus ex laboribus & tentationum sollicitudini-
 bus, ac vitæ hujus distentionibus scædari ne-
 cesse

cesse est) lavari possimus & recreari. Necessariam præterea esse secundam in Galgala circumcisionem, quod non sufficiat mundi huius superfluitates semel tantummodo rescuisse, nisi etiam frequentius, imo perpetuo studeamus abscindere quidquid in nobis assidue germenat, quod à cœpto itinere quoquo modo præpediat: necessariam esse fortitudinem, nec minus assiduam orationum instantiam, quæ difficultatum muri, qui obstant, destruant. Occidendum quidquid in nobis carnale & sensuale adhuc viget, & civitates munitas inimicarum regionum, hoc est, quantum ego assequor, quidquid mundus amat & amplectitur, pervigili sollicitudine destruendas.

2 Nec difficile intelligemus, unde difficultates innumeræ & impedimenta molestissima orientur, si spectemus & vanitatem & qualitatem huius mundi, (in quo tamen quamdiu in mortali corpore peregrinamur, vivere cogimur) si insidias & mille artes inimici, cui, ut loquitur S. Leo, *Sanitas nostra, vulnera; lucra, sunt damna*; qui & voluntate & arte nocendi omnes superat inimicos: si perpendamus concupiscentias, quæ in nobis militant, quæ proclivem in singulas horas lapsum ad vitia, arduum ascensum ad virtutes suo pondere faciunt: unde necesse est nobis contra nos ipsos, nunquam intermissam exercere pugnam, & invicta perseverantia indefessisque laboribus lu-

cra conquerere ; palmamque , ut cum S. Augu-
 ftino dicam , quasi de medio abreptam sæculi
 hujus incendio , reportare. Quare etfi aliquan-
 do nec semel scripsi , hortatus vos , pro muneris
 mei obligatione , ut magnis itineribus ad eam
 perfectionem tenderetis , quam nostrum Insti-
 tutum exigit ; fateor tamen quoties attentis
 oculis statum Societatis nostræ contemplor ,
 quid boni ad Dei gloriam in eâ fiat , quidque
 fieri melius possit ; toties me vehementer ac-
 cendi , ut ad majora tendamus : eoque magis
 quò quisque nostrûm , si se diligenter excutiat ,
 non solum inveniet in rebus & actionibus
 particularibus quod emendet , (*in multis enim* Iacob. 3.
offendimus omnes) sed etiam deprehendet clara
 luce , se , nisi pervigil sit & indefessus atque ad
 anteriora & superiora se rapiat , semper pluri-
 ma etiam non advertentem perdidisse. Atque
 utinam circa hujusmodi cogitationes semper
 intenti , atque perpetuò nos occupati essemus :
 appareret profecto longe pulcrior longeque
 splendidior totius hujus corporis facies ; atque
 interiori auditu longe majori cum suavitate &
 delectatione perciperetur suavis illa harmo-
 nia , quæ ex tanta nationum , naturarum ; inge-
 niorum , & gratiarum varietate in auribus non
 militantis tantum , verum etiam triumphantis
 Ecclesiæ personaret.

3 Ergo præter cetera , quæ divina aspi-
 rante gratia adhiberi poterunt , censui facien-

dum, ut hoc veluti pratico instrumento uteremur, Exercitiorum videlicet spiritualium, & internæ cum Deo colloctionis studio: quæ ex adjumento non semel eadem operante fructus uberrimos in universa Societate percipimus. Quam ad rem etiam SS. D. N. CLEMENS VIII. ut pius Pater, & qui Religionis nostræ felicem progressum desiderat, luctum etiam nunc, ut sæpe antea, nobis efflagrantibus concessit. Qua occasione sensi me etiam jam suburgeri, *ut vestram excitem in communione sinceram mentem.* Nec video quo aut commodius aut efficacius id præstare possim, quam Religionis nostræ, cujus quilibet nostrum pars est & membrum, statum atque dignitatem ob oculos ponere tentavero. Legimus in Ezechie Deum Dominum, ut filios Israël, qui aberraverant, excitaret ac pudore suffunderet, dixisse Prophetæ: *Fili hominis ostende domui Israël Templum, ut confundantur ab iniquitatibus suis, & metiantur fabricam, & erubescant ex omnibus quæ fecerunt.* Et quidem D. Gregorius intelligit tunc Deum nobis ad confusionem Templum ostendere, atque exactam mensuram considerandam indicere, cum oculis nostris vitam perfectorum hominum subiicit, ut comparantes nostris imperfectionibus illorum virtutes; paupertati & humilitati nostræ, illorum sublimitatem; humiliemur tandem, & ad perfectionis studium accendamus. Ego tamen existimo

1. Pet. 3.

Ezech. c. 43.

33. Moral.
Cap. 6.

imo posse nos totam Templi ostensionem, dimensionum descriptionem in alium de-
vare tractatum. Nam si plurimam confu-
sionis & erubescendi materiam Dominus
unc præbebat, cum populo illi ostenderet,
quam ingens illa fuisset machina, & qualis quæ
tempore fere conciderat, quomodo sua
psorum culpa eâ privati fuerant, quibus ge-
nitibus, quaque instantia orationum conten-
dere debuissent, ut iterum restitueretur, quam
non multis ante annis ingenti decore & maje-
state florentem viderant; quid, quæso, animi
vobis esse poterit, quæ non confusio faciem
nostram operire, si structuram hanc Societa-
tis, quam non fundavit solum, sed etiam sin-
gulari providentia & servat & auget Divina
bonitas, sincero ac vivido mentis intuitu con-
templamur?

4 Arbitror itaque præter ceteros, quos
investigare quisque posset, tres præcipue ob
fines, qui nunc meo instituto deseruiunt, ad e-
dem exacte voluisse Dominum, Templum à Pro-
pheta describi.

Vnus est, ut contemplantes amplitudinem,
majestatem, structuram admirabilem, orna-
tum, & divitias illius, atque ex eo intelligen-
tes expensas, opera, magnificentiam, quibus
illud divina sapientia in illorum bonum utili-
tatemque statuerat; confunderentur & eru-
bescerent, cum animadverterent quanta vi-

314 *Epist. 13. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
cissim ipsi ingratitude respondissent; su
peccatis & operibus id egissent, ut quasi vana
& inutilis, tam divinus apparatus redderet
quamque insipienter, dum id boni posside
rent, eo frui neglexissent. Et nos igitur si dili
gentius inspiciamus hanc Societatis nostræ
machinam, quam Dominus tam insigni archi
tectura & magnificentia erexit; si conside
mus structuram, columnarum firmitatem
porticum amplitudinem, ornatum capitula
rum, divitias auri, magni illius vasis (quod
propterea Mare vocabatur) commoda, sanctita
tem altaris, sacrificiorum varietatem, & festi
centa hujusmodi, singulari consideratione dig
nissima (quæ omnia facile quivis poterit
spirituali sensu divino ædificio nostræ Religio
nis applicare) stupore atque extasi repleti, non
poterimus ex intimo corde non exclamare
cum Propheta: *Quam dilecta tabernacula tua Do
mine virtutum! concupiscit & deficit anima mea in
atria Domini.* Et quoniam (ut S. Augustinus, in
re quidem alia, loquitur) dum dicitur Dominus
parare nobis locum, simul & nos loco parat
nec Divinæ providentiæ, cui omnia præsentia
sunt, novum aut inopinatum erat, quemque
nostrum vocare, ut in hoc loco habitaremus;
certum est quo tempore B. P. Noster, ut divi
na sapientia repletus architectus, & exemplar
hujus fabricæ, & structuram ipsam molieba
tur, eodem etiam divinam bonitatem, qui,
quales,

Psal. 83.

In Io. tr.

uales, quot, & quomodo in ea habitaturi essent, jam designasse.

Iam igitur qui serio huic meditationi conducerit, quomodo poterit non confundi, & rubescere, cum perspexerit quam amplum, quamque augustum Deus templum nobis construxerit, ipseque vicissim, quam parum huic beneficio respondere nitatur?

5 Secundus, ut intelligentes peculiarem in Templo Altissimi assistentiam, quod se futurum promiserat Salomoni illis verbis, *San-*

ctificavi domum hanc, ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum; & erunt oculi mei & cor meum ibi unctis diebus; intelligerent simul illud in eis

respectu quidem tantæ Majestatis omnino deere progignere sacrum quemdam profunda

um reverentia horrorem, admixtum sollicito cuidam tremori, ne id profanarent: quemadmodum & vicissim ob tam benevolas lætasque promissiones, quas Dominus exhibebat, singularem quamdam fiduciam: quando-

quidem oculi & aures illius, qui summa sapientia, summaque simul bonitas est, perpetuo aperti, atque intentæ super domum illam

erant: quibus perpetua illius protectio apertius insinuatur. Et nos igitur proculdubio, si profunda meditatione attendamus Divinæ bonitatis assistentiam, atque sollicitudinem,

quã huic minimæ Societati exhibere dignatur: non modo cognitã à nobis, sed, ut ita dixerim,

mani-

3.Reg.4.

2.Paral.6.

manibus contrectatam, tam multis rerū varietatibus, tribulationibus, persecutionibus, prosperitatibus, infamia, & bona fama, fructibus in proximos, gloria quæ factori tribuitur, aliisque plurimis, quæ ingenti cum admiratione consolatione cernuntur; poterimus certe, veri & legitimi Societatis filii fuerimus, non pro nobis tantum, sed etiam pro aliis singularem Dei quamdam protectionem nobis adhibere, quæ ulla hæsitatione polliceri. Quod si Divina Scriptura refert quasi magnum aliquod privilegium, Nabusardan (qui licet magni Regis vermis tamen & mortalis hominis & ipse homo dux erat) dixisse Jeremiæ, *Ponam super oculos meos*; in quantum fiducia ac spei non poterit anima excrescere, quando solus potens, qui omnia quæcumque voluit in cælo, & in terra, & in mari, & in omnibus abyssis fecit, asserit se apertos & intentos habere oculos in eum locum, quò singulari sua providentia vocavit illam? Revereat itaque profunde tantæ majestatis præsentiam, humilietur in abyssu sui nihili, in conspectu ejus repleatur Divina fiducia, & animi magnitudine quisquis ad eum locum vocatus est. Ceterum dum hæc perpendit, si quid in eo sensus est, non poterit non confundi & compungi, quod tam male respondeat. Sed illud mihi exploratum est, hanc Divinam protectionem ejusque præsidia, vix plus audeo, ne vix quidem eos sibi polliceri posse,

posse, qui egressi limites & cancellos Instituti,
 nec sibi pro continuis distractionibus, nec
 proximis per spiritualia adjumenta intendunt
 sed eorum communicatio cum externis, ma-
 gratiam vocationis est, & sæcularis illorum ac-
 quisque finibus & ad inventionem illorum ac-
 commodata quibuscumque, quam Dei lu-
 cris, & fini Religionis præter, qui sola anima-
 rum salus & gloria est: fitque inde ut plu-
 rimas non procuras aliis, sed sibi nocituras
 horas utilibus studiis suffurentur. Proinde
 qui se hujusmodi occupationes & distra-
 ctiones inclinari sentit, obsecro per misericor-
 diam Dei, ut diligenter id examinet, certetque
 in lumine Spiritus sancti attendere in se, seque
 invenire, neque sinat se torrente humanæ gra-
 tiæ, aut plausibus potentium abripi: sed id sibi
 potius persuadeat, hujusmodi humanis ac sæ-
 cularibus tractationibus se & seipsum, imo &
 Societatem, non sine insigni jactura proprii
 spiritus, & fructus proximorum, variis, iisque
 non levibus periculis exponere. *Qui autem spe-* Isai. 40.
sunt in Domino, mutabunt fortitudinem; assument
penas, ut aquilæ, volabunt, & non deficient: sicut
re ipsa in iis apparet, qui puro zelo animarum
salutem consecretantes, per vastitates terræ, per
immensitates Oceani, in mediis periculis &
mortibus, à Domino admirabili planè provi-
dentia & potestate, & anima & corpore pro-
teguntur. Quemadmodum & Apostolus Pau-
 lus,

318 Epist. I 3. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV
lus, singulare speculum ministrorum Dei atque
hominum Apostolicorum, manifeste asserit d

so.

porē fructus, ut videntes eas, quibus eo tem
tes magnopere utur occasiones & opportunit
sacrificiis innumeris officiendi, & orationibus
doquidem extruxerat. Dominus in Te
plo aulam veluti quamdam benignitatis, ut
ad familiare colloquium sine intermissione
los admitteret, ibique regalem misericordi
thronum erexerat) dolerent se propriam negli
gentia & oblivione illius, quem perpetuo
de gestare debuerant, non modo vacuos &
ne fructu remansisse; sed eo jam omnino m
fere caruisse. Et quisnam sine rubore & sic
oculis recogitare possit subsidia quibus in Re
ligione abundamus, ut in omni virtute & f
ctitate crescamus; & tamen quam exiguum fr
lucrum, quod inde conquirimus? Sic sane, di
lectissimi, necesse est quisque nostrum profu
de oculos figat, & metiatur fabricam, & eru
bescat, quot opportunitates habeamus innu
meros thesauros acquirendi, virtutum actu
exercendi, quot calcaria quæ ad perfectionem
urgeant, quot stimulos in conscientia exami
ne, quot reprehensiones in exhortationibus
quas frequenter audimus, si tamen nos ipsos
deinde ad interiora reducimus, ut Deum au
diamus eas medullitus explicantem, lucidius

&

efficacius imprimementem ; quantam in Superiorum vigilantia custodiam ; quales in multitudine regularum sepes ; quàm copiosam de celo cælestium donorum pluviam in frequentibus Sacramentorum , & præsertim in sanctissimæ Eucharistiæ, *quam cum dico* (ait S. Chrysostomus) *omnem benignitatis Dei Theaurum aperire* ; qualem contra omnes inimicos fiduciam à spiritualibus munimentis & vallo ; quam firmam & validam in orationibus arma ; qualia in peccati tentantiis & corporis afflictionibus munimentis ; quantam in Angelorum custodia securitatis ; ut vere securus asseram , si hæc à nobis eo perpetuo par est modo perpenderentur , magna nos cuoscuroculdubio & confusione & tristitia , quòd nimiam tenuiter his omnibus respondeamus , scire & asserimus perfundendos. Quare illud cupio quibus modis omnibus , ut serio & accurate in turpitudine & foeditate tepiditatis reluctantes vigilantes oculos convertamus , recogitantes cuinam cælestem serviamus : qua promissione ex parte nostra , in quibus ex parte Religionis præsidis : quanta ex parte Dei gratiarum copia , qui nos vocavit , nos prævenit , & traxit : qua spe & magnitudine promissorum à tam liberali , tamque potenti , fidei vel pro minimis obsequiis , remuneratore : scilicet quandoquidem Rex talis , non maximus modò , sed etiam supremus , ac naturalis , à quo & esse , nos & vivere , & moveri , & denique omnia sine Deum cessatione percepimus ; qui semper super nos

ocu-

oculos apertos vibrat, non ut discernat tantum opera, sed ut nos adjuvet; cui ut serviat, natura nostra condita est (adeo ut in hac una felicitatem suam inveniat, ut Sanctus affectus Augustinus, *Quandoquidem sic facta est, inquit, ut ei bonum sit subditum esse, perniciosum autem suam, non ejus à quo condita est, facere voluntas* qui sic curat unumquemque nostrum tamquam solum curet; qui tum res nostras diligentius accuratius procurat, cum perfectius curas operas nostras, nosque in ipsum projicimus: Res inquam, talis, Dominus, & Pater, quomodo non integram atque omni ex parte perfectam servitutem mereatur?

7 Vnde B. Augustinus pleraque ex iis capitibus attingens sic Armentarium compellat: *Reddite igitur quod vovistis, quia vos ipsi estis, & es redditis à quo estis: reddite, obsecro: neque enim quod redditis reddendo minuitur, sed potius servabitur, & augebitur: benignus enim exactor est, non egenus qui non crevit ex redditis, sed in se crescere faciat redditores. Huic ergo quod non redditur perditur; quod autem redditur, reddenti additur: imo vero in eo quod redditur, ipse reddens servatur. Id ipsum quippe creditur, & redditor, quia id ipsum erat acbitum, & debitor. Deo namque seipsum debet homo eique reddendus est, ut beatus sit, à quo accepit, ut sit. Ceterum de damnis hujus tepiditatis, id est, molestis & amaritudinibus, quas tepida anima patitur quomodo permultis iisque gravioribus per-*

culis exposita sit, ne à Domino (ut ipse in Apocalypsi loquitur) evomatur; quam difficilis, & tarda sit hujus morbi curatio, cum homo se ipsum palpet, & quasi hecticus cum ea maxime laboret, febrim non sentiat, quo pacto quotidie aliquid perdat, quod natura semper se ipsam quærat, & insensibili quodam modo quasi alluvione, consumat, & si qui fiunt interdum actus, qui boni videantur, remissi atque ignobiles fiant; quomodo quotidie ad capiendas, quæ ex Divino fonte jugiter effluunt, aquas, vas cordis jugiter angustetur; quod plurimos gradus gloriæ, quos fervore lucrari potuisset, miser hujusmodi homo sibi tepore furatur: deque innumeris aliis incommodis, quæ ex eo morbo proveniunt, digna prorsus, quæ serio neque cursim recogitentur à nobis & plorentur; memini me in libro Industriarum aliquid pertractasse. nunc satis sit cum D. Gregorio concludere: *Si inchoata bona fortis operantis manus ad perfectionem non si.blevat, ipsa operandi remissio contra hoc quod operatum est, pugnat.* Hinc est enim quod per Salomonem dicitur: *Qui mollis & dissolutus est in opere suo, frater est sua opera dissipantis.*

3. Past. ad
monit. 35.

Prov. 13.

8 Radices porro & causas hujus tepiditatis, licet ad eas fere tandem reducantur, de quibus mox dicam, tamen necesse erit, ut quisque peculiari studio ad cor rediens, excutiat diligenter, ut eas intelligat & eradicet, vel certe

322 *Epist.* 13. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
mortificet, ut quæ tam amaros atque exitiales
fructus gignant. Quæ autem in mentem ve-
niunt, hæc fere sunt. Amor proprius, seipsum
perpetuo quærens; passionum rebellio & con-
flictus; horror difficultatis in pugna & victo-
ria; desiderium rerum faciliun & molliorum,
cujusmodi esse solent, ad quas natura propen-
det; voluntaria per multa cordis evagatio; de-
fectus Orationis; negligentia Examinis; &
hujusmodi plurima, quæ opus non est hic sin-
gillatim recensere. Illud tamen non omit-
tam, quod puto, & aliqui experti sunt, plurimum
juvare posse; hoc autem est permultum tem-
poris diesque plurimos serio atque accurate
meditari, quanta obligatione obstricti sumus
Deo per omnia respondendi, quamque segni-
ter & quam male id præstare nitamur. Id quod
si in sæcularibus deplendum est, longe magis in
nobis, qui Religiosi sumus, & sentiendum &
deplendum est, qui & ex obligatione status, &
propter opportunitates quibus abundamus,
ut dictum est, & ob magnitudinem & multi-
tudinem beneficiorum, id excellentius præ-
stare debemus. Quod ut clarius intelligamus,
& non segniter nec quasi prætereuntes medi-
temur; poterimus id perpetua memoria re-
tentare, si inter innumeras, quas in simplicissi-
ma illa Dei natura perfectiones investigare
possumus, duodecim saltem consideremus,
quæ aliqua à nobis vicissim exigunt.

3 Prima est, Majestas & celsitudo. Secunda, immenitas ac præsentia ubique locorum. Tertia, naturale dominium in omnia quæ creata sunt. 4 Providentia, qua nos gubernat. 5. Beneficia, quibus nos prævenit. 6. Sapientia. 7. Pulcritudo. 8. Suavitas & dulcedo. 9. Liberalitas. 10. Amor. 11. Quod sit Spiritus & vita animæ. 12. Quod centrum & finis illius.

10 Majestas igitur ac celsitudo, abyssalem, ut ita dixerim, reverentiam & timorem exigit. Nam si Ezechiel vidit subsistere Cherubim, alasque demittere, cum primum vocem audierunt ex firmamento, quod quasi Sapphiri specie super capita eorum erat; *vocem omnipotentis Dei*, ut ibi ait S. Hieronymus, *ferre non valentes*: quanta nos vermiculos terræ contemptibiles reverentia, quantoque tremore astare decet? ut propterea dixerit Apostolus ad Hebræos: *Habemus gratiam, per quam placeamus servientes Deo, cum metu ac reverentia. Etenim Deus noster ignis consumens est.* Vbi Græcum verbum, non nude reverentiam, sed cum pudore & rubore admixtam significat.

Ezech. 10

Heb. 12

11 At Præsentia, cum ipse sit intellectus & oculus, nos actu semper considerans, nec exteriora tantum, sed etiam intima nostra, quibus ipse intimior est, accuratissime discernens; pedumque nostrorum radices considerans (quod pro verbo, *vestigia*. LXX. in Iob reddiderunt) manifeste & puritatem non vulgarem

Ecc1.23.

corporis & animi, & exquisitam in operibus diligentiam exigit; neque enim fas est distorta maleque disposita opera, præsentem ipso ac prospiciente moliri, cujus oculi, ut Sapiencia loquitur, multo plus lucidiores sunt super Sulem, circumspicientes omnes vias hominum, & profundum abyssi, & hominum corda intuentes in absconditas partes; deinde vero etiam audaciam & animi magnitudinem; quandoquidem solo intuitu nos erigit, confortat, ac virtutem ministrat operandi, tam pie tamque dulciter & cor dirigens, & manum movens, ut B. Dionysius non dubitaverit, cum de divinis nominibus ac perfectionibus loqueretur, Deum ipsum eo nomine Græce appellare, quo significatur, illum extenta semper manu nos manuducere.

12. Dominium vero, quo Dominus dicitur Dominantium, Rex Regum, Deus Deorum, quippe non solum omnium Dominus, & vere solus Dominus, sed etiam fons omnis Regni, omnisque domini, proculdubio promptam à nobis obedientiam, integrumque ac maxime voluntarium servitium requirit: quandoquidem non ex aliqua cum illo conventionem, pacto, aut ob nostra propria commoda, ut aliis Principibus fieri solet; sed naturali subjectione, utpote cujus omne creatum possessio fit, ejus servitio sumus obstricti; eoque magis, quod natura nostra, ut dictum est, talis est condita,

AVT
ope
t dit
lo ac
vent
sup
omi
cor
e ve
n; c
onh
n pic
anur
t, cu
s loc
app
per
tus
Der
s, et
is R
om
ic na
rans
oot
mo
ali
pre
e
s et

ditata, ut perfectionem aut requiem alibi invenire non possit, nisi cum integre subdita est ei à quo facta est. Quod si creaturæ omnes ei obediunt, unde Propheta ait, *Ordinatione tua perseverat dies, quoniam omnia serviunt tibi: & cæli lumen, ac stellæ, ut alius Propheta loquitur, cum tremore ei obediunt, & in custodiis suis lætata dicunt, Adsumus, & lucent cum jucunditate ei qui fecit illas*; dignum profecto est, ut homo similis factus Angelis, qui suo factori longe nobiliori modo, id est, per intellectum & voluntatem, servit, obediat illi in omnibus, majori qua potest perfectione ac promptitudine, illud interrim dolens nec sine pudore ingemiscens, quod jam frequenter ab eo se deamari conspicit. Si vero etiam promissionem per vota præstitam addamus, & consecrationem, qua nos totos ei dicavimus ut ad perfectam Dei servitutem libere aspirare possemus, Deus bone, quantum excreset cumulus debitorum!

Psal. 118.

Baruch. 3.

13 Verum providentiæ, quæ nos assidue dirigit, nobis consulens, nos vocans, excitans, gubernans, non obscurum est quanta resignatio debeatur: talis nempe qualem Princeps Apostolorum verbis illis explicat: *Omnem, inquit, sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis*, ita ut in omnibus vel prosperis, vel adversis, quæ contingunt, sive ab hominibus, sive undecumque proveniant, parati semper simus, beatam illam vocem emit-

1. Pet. 5.

Luc. 22.

Psal. 107.

tere, quam S. Leo Ecclesiæ filiis medullitus discendam esse pronuntiat; *Non mea voluntas Pater, sed tua fiat*; atque his præsertim, qui se ipsos abnegantes, propriæque voluntati renuntiantes, profitentur se se non ex parte, sed integre obtulisse providentissimo Patri holocaustum. Unde fiet etiam nihil temere, & quod inde nascetur solidum illud gaudium, nullum unquam lætitiis ulla ex parte conferendum, quo perfusus qui ingeminaverat, *Paratum cor meum Deus*, in illas erupit voces: *Cantabo & psallam; Exurge gloria mea, exurge psalterium & cithara*. Tanta est in vera resignatione hilaritas & Dei laus. Ceterum beneficia quisque viderit quantam animi gratitudinem, beneficiorum agnitionem, gratiarum actionem, & operum mutuam redditionem postulent. Nam si in rebus humanis ingratitude tolerari non potest; fatis liquet qualis erga Deum erit, erga quem sane tum ob frequentiam illorum, tum ob magnitudinem, tum ex necessitate nostra, qua illis assidue indigemus, tum quod ab illius bonitate, nullo ejus lucro nullaque necessitate, promanant; demum quod à tam nobili atque divina manu proficiantur, crescit cumulus in immensum. Atque hujus gratitudinis defectu nascuntur, ut S. Augustinus, & S. Bernardus asserunt, detrimenta omnia, atque mala spiritualia. Est enim, ut hi Patres loquuntur, veluti ventus urens, bona omnia exsiccaus, fontem-

que

que misericordiæ super ingratum hominem obstruens.

14 Sapientia porro attentum omnino & excitum discipulum erigit, ut & audiat solerter, & apprehendat fideliter internum illius magisterium. O quanta circa animi nostri defectus, virtutum pulcritudinem, semitas quibus nobis insistendum est, secreta; quæ mundi amatoribus non manifestantur; viam sese ad perfectionem extendendi; modum cum eo agendi internus nos Magister hic edocet! Quare Isaias: *Erigit manè, inquit, manè erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum.* Hæc nos intus docet semper nos ipsos habere suspectos, secreta Dei pertimescere; nostram vilitatem nostræque nihil agnoscere; in divino tantum auxilio spem ponere, scientes *quia vana salus hominis:* tandem, ut Spiritus sanctus loquitur, *sobrietatem, & prudentiam, & iustitiam, & virtutem, quibus utilius nihil est in vita hominibus.* Nec difficile esset hoc Sapientiæ magisterium, si illius voci ac suavissimo susurro inventum tandem inter rudera & ruinas collapsi ædificii nostri, indeque erectum cor applicarem; & omni terrenarum strepitu silente curarum in mentis penetralibus docentem audiremus: quandoquidem ipsamet circuit quærens nos ad magisterium. Quare Spiritus sanctus ubi de Divina Sapientia hac dixisset, eum, qui illam quærat, minime laboraturum, *assidentem enim foribus*

Isai. 50.

Psal. 59.
Sap. 8.

Sap. 6.

bus suis, inueniet illam, subdit: In viis ostendet se illis hilariter, & in omni providentia occurret illis.

Vbi Græca vox, quam noster Interpres *Providentiam* dixit, paullo plus indicat: significat enim proprie excogitatum aliquod & inventum: ut sit sensus, Deum non solum præ foribus nostris nos expectantem opperiri; sed etiam in viis hilari suavique vultu nobis occurrere, denique nullum prætermittre inventum, neque non excogitare ut se nobis ostendat. Tanta est illius bonitas, tamque ingens desiderium, quo nostram perfectionem exoptat.

15 At pulcritudini, & pulcritudini tantæ factam quamdam & ardentem concupiscentiam cum incredibilem rerum omnium creaturæ contemptu, deberi facile videt, qui videt. Sed quis poterit Oceanum hunc intrare, ut de Divina pulcritudine differat, si etiam de creata sapientia, quod donum in nobis est, & vix minima quædam guttula perennis illius fontis, dixit Sapiens, ut quibusdam placet, *Speciosior est Sole, & super omnem dispositionem stellarum, lucis comparata invenitur prior.* Legat qui voluerit non modo sacras litteras, quibus innumeris in locis hæc pulcritudo resplendet; sed etiam Sanctos Patres, cum de Divinis perfectionibus agunt, præsertim vero Dionysium de Divinis nominibus, qui liquidissime pulcritudinem hanc videtur esse contemplatus. A nobis certe quod exigitur præcipue illud est, ut purgandis

gaudis oculis, quibus videri potest, id est munditiæ cordis, diligentissime attendamus. Nam neque in hac vita impurus oculus eam potest intueri, ut plurimis locis egregie docet S. Augustinus; nec in alia revelata facie poterunt eam contemplari, nisi qui in hac mortali illud diligenter expurgaverint; vel certe ita constituerint, ut possit in Purgatorio plene mundari. Atque ex hac proculdubio visione ingens fastidium maximusque contemptus orietur cujuscumque tandem rei, sive visibilis sit, sive invisibilis, quæ illo inferior sit. Quapropter de Angelis, quorum nos formam & similitudinem, quantum quidem in hac vita assequi licet, omnino decet æmulari, S. Augustinus in libro de Civitate Dei loquitur: *Præ cuius non solum in corporali, sed etiam incommutabili & ineffabili pulcritudine, omnia quæ infra sunt, & quod ille est non sunt, sed ipsos inter omnia despiciunt, ut ex toto, quo boni sunt, perfruantur.* De quo sane aspectu & pulcritudine dum ego loquor, illud præterire non possum, ex attenta hujus pulcritudinis consideratione, quod in creatis pulcris contingere non potest, id provenire utilitatis ac commodi, ut & ipsi pulcri efficiamur, & ad illius similitudinem conformemur: fit enim, ut ex Apostolo animadvertit S. Bernardus, ut cum anima gloriam Dei speculatur, *In eandem imaginem transformetur à claritate in claritatem, tamquam à Domini spiritu:* quo quid dici utilius.

1. Cor. 3.

Psal. 70.

aut augustius potest? Ad quam similitudinem
 ut nos B. Augustinus hortaretur, explicans ver-
 ba illa Psalmi, *Deus quis similis tibi*; sic ait: *Non*
ab illo recedat (scilicet homo) *ei coherendo signa-*
tam, tamquam ex annulo cera, illi affixus habeat
imaginem ejus, faciens quod dictum est, Mibi autem
adhærere Deo bonum. Vere custodit similitudinem &
imaginem ad quam factus est. Suavitatem porro
 & dulcedinem fanitas quædam palati & gusta-
 tivæ virtutis incipiat necesse est. Quare omni-
 no ab omni terreno sapore, qui eam inticere
 possit, repurganda est accurate. O quam mis-
 rum in modum cura & delectatio terrena Dei
 saporem impedit! Nec dubium quin interdum
 peccata etiam levia nisi frequenter expurgen-
 tur, fructum internæ suavitatis, teste B. Gre-
 gorio, supra quam credi potest, impediunt.
 Huic autem dulcedini gustatio debetur, & si
 dicere licet saporatio, & quæ inde nascetur in-
 satiabilis quædam fames: sed ex defectu inter-
 ni gustus divinæ dulcedinis provenit inter-
 dum, ut idem Sanctus asserit, *Vt amemus foris*
miseri famem nostram. Et contra, qui palatum
 assidue expurgant, aptumque cælestibus sua-
 vitatibus impensius reddunt, accipiunt quam-
 dam divinæ dulcedinis portionem, atque in
 amore castissimæ voluptatis exardescunt, ut
 spretis omnibus temporalibus ad edendum
 bibendumque toto accendantur affectu.

16 Liberalitas autem perseverantem pcti-
 tio

tionum constantiam, imo vero importunam, ut ita dicam, & insatiabilem indicit, nec non impetrandi subnixam magnanimitate fiduciam, ut propterea B. Bernardus dixerit, debere nos spiritu suspensos habere oculos erga Deum, expansumque sinum, *Ad largam ejus benedictionem, qui utique à copiosis illis cælestis mensæ deliciis vacua numquam revertitur manu.* Oportet igitur nos magna cum fiducia impetrandi importune precibus efflagitare; sinumque cordis ad suscipienda data optima, donaque perfecta semper habere dilatatum. Ad quod etiam maiores nobis animos addit, dum consideramus nihil nos humile, nihil expetere terrenum, cum harum rerum expostulatio, quæ minimæ, ac fere nihili sunt, injuriam potius, ut ait Cassianus, tam munifico Patri ac largitori irrogare videatur, qui paratus est majora ac præclariora absque comparatione ulla donare: sed tantum ea petere, quæ nos gratiores efficere possint divinæ ipsius Majestati, illique arctius atque intimius unire. *Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ ejus.* Hebr. 4:

17 Sed enim amor ad amorem trahit dulciter, compellit fortiter, nec alio quam amore recompensari potest. Nec video quidquam quod nos tantopere & humiliare debeat & pudore suffundere, sicut profunda cogitatio, quod cum à Deo (hoc est à Majestate illa, quæ nihil in nobis amore dignum invenit, sed pro-

ducit

Serm. 83.
in Cant.

ducit amando) tam mirum in modum fuerimus in amore præventi, tam parum tanto & tali respondeamus amori; cum præsertim in hoc solo affectu, ut S. Bernardus annotavit, aliqua ex parte Deo possimus rependere vicem. *Nam cum amat Deus, inquit hic Pater, non a'nd' vult quam amari. Quippe non ad aliud amat, nisi ut ametur, sciens ipso amore beatos, qui se amaverint.* Præmiserat autem quod licet Deus timendus sit ut Dominus, honorandus ut pater, horum tamen neutrum acceptabit, si melle amoris condita non fuerint. Denique merito dixit: *Magnus amor, si tamen ad suum recurrat principium, si sue origini redditus, si refusus suo fonti, semper ex eo summat, unde jugiter fluat.* Verum sine suspiriis & lacrymis cogitare non licet, quam vilia & indigna sint, quæ ab hoc amore nos retrahunt; quantumque amor proprius gravissimus ejus hostis, amarissimus ipse atque ingratisissimus, quasi catenis quibusdam, ne Deo, cui nos totos debemus, integre omnino reddamus, neceat atque coërceat, & tamen dignum esset, ut S. Hilarius loquitur, *ut illi nos integri redderemus, cui debere nos recoimus & originem & profectum.* Quamobrem ut amorem nobis, quem ei debemus, sua lege commendaret, postquam se dulciter Nostrum vocasset, *Diliges, inquit, toto corde, tota anima, ex omni mente, & ex omnibus viribus tuis, quamvis id ipsum certe quod totum est, parum admodum sit, ut ideo merito dixerit S. Bernardus:*

dus: *Amat caritas, amat immensitas, & vicem re-*
pendimus cum mensura? Et in Cantica Sermone
 citato: *Merito cunctis renuntians affectionibus aliis,*
sola & tota incumbit amori, quæ ipsi respondere amo-
ri habet in redhibendo amore: nam & cum se totam
effuderit in amorem, quantum est hoc ad illius fontis
perenne profluvium? Et hoc illud est, quod nos
 perurgere omnino debet, ut omni studio ac
 diligentia, nulla re prætermiffa, quæ ad id con-
 ducere possit, ad amoris proprii mortificatio-
 nem, divinique augmentum non segniter ac-
 cendamur, donec cum sponsa gloriari liceat:
Ordinavit in me caritatem, hoc est, Vexillum &
 præsidium amoris (id enim sonat militare il-
 lud vocabulum *ordinavit*) super nos mira con-
 stituit dignatione, tum ad nostri custodiam,
 tum ad ipsius Domini conservationem, in quo
 omne bonum nostrum positum est.

18 Et quamdiu anima infidelis Domino
 ac rebellis non ejicit sua culpa tam necessa-
 rium firmumque præsidium, nulla se vi à Do-
 mino separari posse secunda confidat. Vnde vas
 illud electionis gloriatur: *Quis nos separabit à ca-*
ritate Christi? Tribulatio, an angustia, an fames, &c.
 quæ fidenter enumerat. Et revera quam tribu-
 lationem timeat, Domine IESU, qui te exhor-
 tatore & consolatore intrinsecus roboratur?
 qua angustia coarctetur, qui in te summa lati-
 tudine, corde undique dilatatur? quam famem
 horreat, qui de pane vitæ & pascitur & ine-
 bria-

De dilig.
Ver.

Rom. 8.

334 *Epist. 13. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVAE*
briatur? qua nuditate laboret, qui te indumento
gloriæ tegitur & ornatur? cui periculo cedat,
qui super omne mutabile, pennis amoris tui
sublimiter elevatur? quæ illum persecutio fran-
gat, quem lævâ & dexterâ tuâ molliter quies-
centem amplecteris, & qui scapulis tuis jugiter
obumbratur? quis gladius vulneret, quem tur-
ris fortitudinis undique cingit ac protegit?
Non itaque immerito humili fiducia plenus,
post verba illa subdit Apostolus: *Certus sum enim*
quia neque mors, neque vita, neque fortitudo, neque
altitudo, neque profundum, neque creatura alia, po-
terit nos separare à caritate Dei, quæ est in CHRIS-
TO IESU Domino nostro. Quæ verba perpen-
dens D. Augustinus, tam ignitas divinalque
affert meditationes, & tam dulces sensus, ut si
non omnes recensere, ne longior sim, aliquas
tamen mihi præterire non liceat: *Nemo, inquit,*
nos inde separat minando mortem: id ipsum enim
quo diligimus Deum, mori non potest, nisi dum non
diligit Deum, cum mors ipsa sit non diligere Deum.
Quod nihil est aliud, quam ei quidquam in diligen-
do atque sequendo præponere. Nemo inde separat pol-
licendo vitam; nemo enim ab ipso fonte separat polli-
cendo aquam. Non separat Angelus; non enim est
Angelus, cum inhæremus Deo, nostra mente poten-
tior. Non separat virtus; nam si virtus hic illa nomi-
nata est, quæ aliquam potestatem in hoc mundo ha-
bet, toto mundo est omnino sublimior mens inhærens
Deo. Non separant instâtes molestiæ; hoc enim lecto-

De mor.
Eccles. 11.

es eas sentimus, quo ei, unde nos separare moliuntur,
 certius inhaeremus. Non separat promissio futurorū;
 & quidquid boni futurum est, certius promit-
 tens Deus; & nihil est Deo ipso melius, qui jam profe-
 ter bene sibi inhaerentibus praesens est. Non separat al-
 tando, neque profundum; si enim superna & inferna
 huius mundi significantur, quis mihi caelum polli-
 citatur, ut à cæli fabricatore sejungat? aut quis ter-
 rat infernus, ut Deum deseram, quem si num-
 quam deseruissem, inferna nescirem.

19 Iam vero quod spiritus & vita animæ
 merito ad id nos constringit ut omni studio
 vivamus quo vivimus, & ut vitæ nostra,
 omnis sensus, motusque animæ à vitali hoc di-
 vino spiritu procedant. De hac animæ vita in
 libro de præcepto & dispensatione, B. Bernar-
 dus ita philosophatur: *Si Deum amans anima ex*
ipso vivit, uti corpus ex ipsa; quo pacto, quaeso, præ-
miore esse contenditur, ubi dat, id est corpori,
vitam unde accipit vitam, id est Deo? Fons siqui-
dem vitæ caritas est; nec vivere animam dixerim,
si de illo non hausserit: haurire porro quomodo
potest nisi fuerit praesens ipsi fonti, qui caritas est, quæ
Deus est? Praesens igitur Deo est, qui Deum amat in
quantum amat; in quo enim minus amat, absens
profecto est. Ex iis licebit ex parte conijcere, quo
 studio cavenda sint nobis omnia, quæ vitæ
 huius actiones impedire possunt, quæ ex eo
 spiritu jugiter promanarent. Quare non modo
 exacta omnino diligentia à mortalibus peccatis
 caven-

Circa fi-
 nem.

Prov. 4.

cavendum est; quæ cum cor feriant, (de quo nobilius à Sapiente dictum arbitror, *Omni custodia serva cor tuum, quoniam ex ipso vita procedit*) extinguunt subito sublimiorem animæ vitam, quæ inde ut cadaver putridum ac putidum mul immobilis, insensibilis, & plane inutilis redditur; sed omni etiam cura à venialibus imperfectionibus, præsertim gravioribus, abstinentium, quæ veluti morbi animæ atque humores noxii, qui quasi defluentes in nervos ritus impediunt, retardant, prohibentque motus, sensusque vitales ab hoc spiritu venientis, quo vivificantur, vegetantur, & sensificantur animæ nostræ. Quod si hoc exemplo corporali infirmitatum, quas ut abjiciamus, tenemus omnia, perpenderemus diligentius, quæ actitentur in nobis; evigilarem certe, quid intentatum in hisce spiritualibus depellendis relinqueremus: atque in omnibus attentis semper mente distenderemur, ut vitam hanc quam de cælo haurimus, sensu motuque junctim ter testaremur.

20 Tandem dum illum esse finem, ac certum nostræ beatitudinis, attentius ruminemur, liquidò certe perspicimus non modo statu vitæ nostræ, sed etiam, ut nostra regum docet, in particularibus actibus, in operibus verbis, & cogitationibus semper in eum tendimus, non segniter nec cum torpore, tendimus quandoquidem rerum omnium perfectio, quæ

quam & motibus semper intendunt, in eo posita est, ut ad centrum locumve suum perpetuo moveantur. Nam si infelicia prorsus putarentur corpora, quæ suis ponderibus, gravitate scilicet vel levitate, sua loca non peterent; longe proculdubio major miseria nostra fuerit, nisi assidue tendamus ad Deum: quod tunc vere fit, cum actus omnes nostri ab ipsius amore, & moventur in ipsum & diriguntur. Ex quo etiam id apparebit, quam non leviter venialia æstimanda sint & cavenda, quibus fit ut actiones, quæ hujusmodi fuerint, non possint tendere ad Deum. Quare B. Dionysius malum asserit *esse præter finem, extra terminum, scopo carens*. Itaque si ex centum motibus, qui verbi causa unius diei spatio fiunt, plures fortasse quam nonaginta in vanum recidunt, non in centrum; consideremus, obsecro, quam nobis ingratum, quamque invisum genus hoc vitæ debeat esse. Nec dicat quisquam, ut genus hoc peccatorum ob humanam fragilitatem sine singulari Dei privilegio vitari non potest, ita frequens admodum esse, ut in multis hujusmodi prolabamur; præsertim cum caro concupiscat adversus spiritum, & concupiscentia militet in membris nostris; quandoquidem teste Gregorio Nazianzeno, non solum compositi sumus, sed oppositi, quod est in nobis ipsis impedimenta pugnasque portantes: non, inquam, ad excusandas excusationes in peccatis hoc

Y

audeat

audeat afferre. Primo enim respondeo, si non possunt omnia vitari, possunt multa: & qui vigilat in iis præveniendis, & occasionebus amputandis, & postquam eas admiserit, flendo & dolendo diluendis, excitatus & pervigil in custodia cogitationum verborumque, in præcavenda diffusionem cordis, ad quod frequenter redeat, in stipularum hujusmodi concrematione, in flammis caritatis Christi; multa proculdubio cavere poterit.

21. Unde cavèbit etiam consequenter motus plurimos inordinatos & vanos, qui ad centrum minime tendunt. Deinde assero ut non desint impedimenta, quæ sunt veluti fines motum remorantes: nihilominus cum pondus, id est amor, quo in Deum tendimus, magnum est; hæc omnia veluti tenuissima fila sua ingenua vi dirumpere; quemadmodum linum aliquod tenuissimum si grave saxum alligaret, non impediret certe, quin eo dirupto ipsum quam velocissime raperetur ad centrum. Inde B. Augustinus more suo, id est subtiliter ac dulciter valde; *Nihil est tam durum, inquit, atque ferreum, quod non amoris igne vincatur. Quo cum se anima rapit in Deum, super omnem carnificinam libera atque admiranda volitabit pennis pulcerrimis & integerrimis, quibus ad Dei complexum amor castus innititur.* Et subdit exemplum invictissimæ feminæ matris Machabæorum, quæ magnitudine hujus ponderis ingentes validasque catenas

De morib.
Eccl. 22.

tenas materni amoris , imo & sui ipsius, veluti
 fila quædam aranearum diffregerat. *Quid tamen
 mirum, si omnibus medullis conceptus Dei amor &
 tyranno, & carnifici & dolori, & corpori, & sexui,
 & affectui resistebat?* Denique semper ut desti-
 natum scopum assequamur, altius nobis colli-
 mandum est, scientibus debilia esse instrumen-
 ta, infirmosque arcus, quibus jacimus: nec il-
 lud obliviscamur, quod Cassianus refert, debe-
 re Dei servum ad id perpetuo conniti, *ut quod
 in futurum dicitur, de beata conversatione Sancto-
 rum, jam subarrhatum habeat in præsentî: id est, ut
 sit ei Deus omnia in omnibus.* Quod, ut supra di-
 xerat, præstabit homo, *unum dumtaxat deside-
 rans, unum sitiens, ad unum omnes non solum ætus,
 verum etiam cogitatus semper intendens.*

22 Ex iis igitur, quæ posuimus, satis liquet,
 Dei servum, qui Domino suo non indigne re-
 spondere desideret, semper debere in conspe-
 ctu illius multa cum reverentia & timore ver-
 sari; magna cum puritate, & accurata diligen-
 tia, prompta obedientia, ac perpetuo obse-
 quio, integra resignatione, ut à nutu illius to-
 tus pendeat, numquam interrupta animi gra-
 titudine, summa attentione docilis accurati-
 que discipuli, summo desiderio eo fruendi,
 magna palati puritate, & fame illum gustan-
 di; assidua oratione, & prece, ac latitudine
 cordis ad impetrandum; amore si non quan-
 to debet, certe quanto cælesti largitate irro-

ratur ; illi semper & de illo vivere , ad suum ultimum ac beatissimum finem sine ulla cessatione contendere. Qui ergo vivæ fidei oculis non oscitanter consideraverit hæc omnia , & ut cum Scriptura de fabri diligentia ac labore dicam , *Cor suum dederit in similitudinem picturæ* (quam videlicet exprimere debet) *atque in consummationem operum* , ut in vigilia sua ornet imperfectionem ; qui fieri poterit , ut cum seipsum ab ea perfectione , quæ in hoc brevi exemplari depingitur , tam longe abesse conspicit , non se in conspectu Domini serio humiliet ; & solita tepiditate abjecta , media non assumat , quibus quotidie magnis itineribus properet ad perfectionem ? Sed necesse est has meditationes non tantum lectas audire , aut strictim cursimque percurrere , sed attenta & profunda consideratione penetrare , nunc simul omnes , nunc per se singulas : sperandum enim est hominibus lætuli vinculis absolutis , voluntatis optimæ , & qui donum cæleste , atque adeo Deum ipsum non semel gustaverunt (quales Divina misericordia homines Societatis me credere & sentire justum est) hoc proculdubio non vulgaria spiritus lucra atque augmenta allaturum .

23 Et ut scriptioni modum ponam , sicut in principio dixi necessarium nobis esse nostræ vocationi respondere , dolereque ac confundi , quod ad tam sublimem vitæ statum vocati tam tenuiter id præstemus ; ita in fine tacebo ipse ,

ut gloriosum Doctorem Ambrosium audiamus, qui sub typo & imagine athletarum, ut nostræ professioni satisfaciamus, pulcerrimis atque efficacissimis verbis nos compellat: *Athletæ sumus; legitime certandū est: ante bravium contenditur ad coronam. Postea numquid Athleta otio vacat, cum semel dederit certamini nomen suum? Exercetur quotidie, ungitur quotidie; ipse cibus ei agonisticus datur, disciplina exigitur, castimonia custoditur. Et tu dedisti nomen tuum ad agonem Christi, subscripsisti ad competitionem coronæ. Meditare, exercere, ungere oleo lætitiæ, unguento exinanito. Ergo per misericordiam Dei, & suavissima viscera CHRISTI IESU spei nostræ, evigilemus omnes, ut hæc spiritualia Exercitia, tali proposito, tantoque fervore suscipiamus, atque ad perfectionem excitemur ardentius, ut non modo fructus is constet & appareat, qui aliquoties benedicente Domino, magna omnium consolatione collectus est; sed colluceat etiam uberior in corpore hoc universo: cui oremus omnes instanter à Domino voluntariam copiosamque pluviam gratiarum. Romæ xxiv. Junii, M. DC. I V. ipso die, qui glorioso Præcursori, lucernæ ardenti ac lucenti, sacer est.*

Omniū in Domino

CLAVDIVS AQVAVIVA.

Y 3

E P I-

EPISTOLA XIV.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Superiores Societatis.

DE SOLLICITVDINE
ET VIGILANTIA SVPERIO-
RVM ERGA SVBDITOS.

QUod spiritualis præfecturæ curam à sanctis, Deumque timentibus viris reformatam semper, omnique studio declinatam legimus; non ea sane causa est quod plurimum illa meriti non habeat, aut humili obedientia cum à Deo imponitur, suscipi non debeat; sed quod res & summæ sollicitudinis plena sit, & propter varias humanæ infirmitatis circumstantias, assiduasque tentationes innumeris periculis exposita. Quippe cum de ipsis etiam omissionibus, & de culpis alienis, quas male gubernando nostras interdum facimus, exactissimam Deo rationem reddituri simus. Unde quoties animum refero ad grave illorum Superiorum discrimen, qui à me tamquam

à ca-

à capite suo muneribus suis præpositi, ad curam oneris, quod sustinent, excitandi mihi instituendique sunt; satis intelligere potestis, Patres dilectissimi, me meum ipsius supra ceteros periculum intueri, ac meritò pertimescere. Itaque urget me idipsum & admonet, ne in præteritæ unquam diligentia recordatione conquiescam; sed nullum ut finem faciam, me una vobiscum ad pastorale hoc munus magis magisque novis cohortationibus inflammandi. Et quamquam de instructione pro Superioribus ante aliquot annos missa, nuperque edita in lucem, resciri nondum possit (eo quod ad paucos, ut audio, antea pervenerit) quosnam fructus in hanc partem allatura sit, quamvis uberes illos caritas & vigilantia vestra sperare me jubeat; tamen cum oculis pateant incommoda, quæ quorundam immediatorum Superiorum vitio in dies suboriuntur; impellit me officii necessitas, ut omnes iterum hac occasione ad sex illorum capitum lectionem usumque ex animo amplectendum exsuscitem.

2 Multis autem studio prætermisissis, quæ à me in eo libello, quam minime male divino concessu licuit, indicata & commendata sunt, nunc solum hoc monebo, summopere in primis necessarium videri, ut tres fines considerentur, quorum gratia suscipi aliorum curam debere S. Augustinus observat: *Obediendi, inquit, subveniendi, & Deo placendi caritate.*

Quibus scilicet aperte docemur, quam sollicitos & quam vigilantes esse nos conveniat. Quia si obediendi studio ducimur, ut his nimirum, qui onus hoc imponere poterant, Deoque, qui eorum imperio nos regit, obsequamur; minime obscurum est, quam parum huius obedientiæ numeros expleturi simus, si parum accurate, leviterque officio functi fuerimus: aut si ut tot personis subveniamus, eisque in adeo gravi & cum ipsa illorum salute ac perfectione conjuncto ministerio inserviamus, nihil præter mediocrem quamdam & vulgarem diligentiam præstiterimus. Nam si id agimus, ut Deo placere studeamus, præterquam quod ipse toto cordis affectu & colit vult, & meretur; verbum ipsum *placendi* quantum in eo nobis elaborandum sit, liquidò declarat.

3 Veniat ergo in mentem, nos eorum similes esse, quos Præfectos & Exactores scriptura vocat, Hebræa vero lingua fortitudinem, ac perseverantem longanimitatem significanti voce designat. Quod si opus nostrum est finis Societatis, id est salus & perfectio propria simul & proximorum, constat profecto enitendum nobis esse omnibus nervis, ut subditi nostri hunc finem adipiscantur: ita ut satis esse numquam arbitremur, si honestam utcumque & laudabilem vitam ducant, nisi ad sui perfectionem, magnis quasi passibus contendant; neque

neque eo contenti, quod sua ipsorum causa faci-
ant, in proximorum quoque salutem serio &
viriliter incumbant: quandoquidem hoc etiam
ad Superiorum officium curamque pertinere
manifestum est. Ac pudendum reverà, quod
cum illustres sint fructus, quos per Societatis
ministeria tum in Missionibus, tum plurimis
aliis modis divina bonitas elicit, quando Su-
periores invigilant, ipsi tamen sæpenumerò
dormitare & torpere videantur.

4 Sic itaque statuere, sibi que proculdubio
persuadere debent, se tam in defectibus qui
discernuntur, quam in bonis operibus, quæ præ-
termittuntur, non minimam nec postremam
culpæ partem sustinere: magnamque adeo di-
sciplinæ laxitatem & jacturam ex eo nasci,
quod hac de re aliter ipsi fortasse sentiant.

Dum enim culpam omnem in subditos conji-
ciunt, & aliud præstare se posse diffidunt; rem
suo precepsu nutu ferri sinunt, dolore contenti, quem
ex ejus ruina capiunt. Atqui magnam in Supe-
rioribus culpæ partem residere, satis demon-
strat aut morbi ipsius in nonnullis subditis
vetustas, quod vel nulla illis, vel minus apta re-
media admoverint, aut ipsa ejusmodi defe-
ctuum in Collegio vel Domo quapiam fre-
quentatio communis. Neque enim existiman-
dum est, tum communes tantummodo dici
posse defectus, cum in eos prolapsi omnes fue-
rint; sed tum etiam cum multos occuparint:

ut contra error esset communem Collegio
pam appellare, qua unus tantum aut alter
imperfectioribus teneretur.

5 Quamobrem incumbant, Dei amore,
munus suum omni cura & contentione, pro
cul habitis omnibus aliis occupationibus, que
animos avocare & distrahere possint. In qu
sane scrupulum haud levem duci & haberi
esset, adeo ut non semel animum subierit
gitatio, an expediret, mulierum confessioni
Superioribus interdiceret, quod his audiend
multum temporis exiguo fructu conterer
leat; via sterna ad visitationes; turbari inte
dum etiam per æmulationes, aliasque occa
siones pax domestica, non sine magno debita
erga Superiorem reverentiæ amorisque detri
mento. Dedant se orationis rerumque inter
narum studio, quemadmodum regula præci
pit, & D. Bonaventura, Sanctique omnes vo
ciferantur, ac nos ipsi diversis Epistolis, instru
ctionibusque nostris abunde commonuimus.
Examem adhibeant, non modo defectum
personalium, sed eorum etiam, qui ad Supe
riores, quatenus in eo munere versantur, pro
prie spectant.

6 Inculco etiam atque etiam quanto pos
sum animi sensu, quod multis ab hinc annis d
hora considerationis præscriptum est; qua
& ab effectis ipsis, & ex variis relationibus
sentio, neque adeo univèrsim, neque ita serio
ufur-

usurpari ac Societatis necessitas postulare.
Legant studiosissime S. Bonaventuræ opuscu-
lum De sex alis, quod in hunc usum breviori-
bus paginis efformandum curavimus: & sicubi
forte non suppetant exemplaria, dent operam
Provinciales, ut iterum excudantur. Instru-
ctionem quoque nostram, & Industrias, ac
præ omnibus aliis regulas sui officii. Memine-
rintque hoc à se primum exigi, ut præsentem
Collegio quisque suo adsint, non tam corpo-
re, quam mente & attentione: sui muneris esse
invigilare, arguere, corrigere, exhortari, ob-
viam ire malis eorumque occasionibus, præ-
lucere exemplo; objectasque difficultates for-
ti & constanti animo pervincere: nec leviter
peccare se credant, si incuria vel negligentia
sua permittant, ut peccata quamvis levia pro-
pagentur: quando his disciplina enervatur, &
religionis facies ac nitor odducitur, dum ne-
scio qua ignavia, perversaque consuetudine,
quæ parvi fiunt magno sane cum incommo-
do & noxa contemnuntur, qualia sunt negle-
cta silentii observatio, crebræ confabulatio-
nes, sermonesque rerum novarum, murmu-
rationes & susurrations, litteras dandi atque
accipiendi impunitas, proluxa cum feminis
colloquia, inutiles visitationes, & alia id ge-
nus; quæ quoniam quibusdam in locis usita-
tiora sunt, Superiorum oculos, licet magno
alioqui zelo videantur, non periinde offen-
dunt.

348 *Epist. 14. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
dunt. Et tamen ab hisce defectibus gravissimis
interim damna consequuntur : præfocatur spiritus,
ac devotio : minuitur affectus & observantia
adversus Superiores : læditur ædificatio pro-
ximi, bonumque nomen, ac fama Societatis
unio denique & caritas fraterna labefactatur.
Et tamen dissimulat connivetque Superior
non ignorat amaritudines & averfiones domi-
verfari ; & has tolerat ; cum officii ratio
quam primum excidi, fratrumque gratiam re-
conciliari jubeat : cumque omnes ejusmodi
culpas ex gravi damno, quod inferunt, non
tiantur, ut deberent ; earum quoque occasio-
nes, quæ ex variis cupiditatibus, æmulationi-
busque humanis nasci solent, non antevertunt.
Hoc igitur caput impendio quam maxime
commendatum cupio : in memoriam revocatur
quod S. Benedictus in regula sua monet, *ut sen-*
Abbas, culpæ Pastoris incumbere quidquid in re-
bus paterfamilias utilitatis minus potuerit invenire.
Quasi docere vellet, severissimam à nobis ratio-
nem exactum iri, non solum de jactura, verum
etiam de parvo quæstu, hoc est, de exigua per-
fectione & profectu, quem Dominus in subdi-
tis nostris, filiis suis, nactus fuerit.

Cap. 2.

7 Advertant Superiores, quod dum amari
quandoque student, non solido ac spiritu
affectu, sed humano, subditis suis displicere
sunt, adeoque habenas remittunt. Sed
justo fit judicio, ut hi multo minus amentur
quam

quam ceteri, cum solidus amor vitæ exemplo, & opinione sanctitatis, veræque erga subditos caritatis demonstratione, non hujusmodi indulgentiæ actibus, concilietur.

8 Et quoniam non potest Superior per se omnia complecti, solusque omnia administrare; necesse est S. Bonaventuræ consilio utatur, quod in quinta Ala, quæ est Discretio, his verbis exposuit: *Spiritualia vero, & quæ ad salutem necessaria sunt & profectum virtutum, principaliter debet animarum custos & rector sibi met curanda tenere; cum hæc sint de substantia officii pastoralis, & in his maxime sit in judicio rationem Domino redditurus. Hæc sunt, qualiter Regula studiose servetur, & alia statuta, & ordinis disciplina: item quod pax & dilectio sit inter fratres: item ad ipsum pertinet conscientias singulorum agnoscere, & de quibuslibet perplexitatibus expedire; pericula peccatorum prævidere & præcavere; monere fratres ut proficiant, corrigere corrigenda, elucidare dubia, informare singulos, qualiter officia sibi commissa congrue administrarent, quo & fratribus, prout convenit, sufficiant, & conscientiam non offendant.*

9 Maximi, opinor, refert ad bonam gubernationem, si Superiores locales Admonitionem suam libenter audiant: & cum de re quæ iam admonentur, hanc tamquam gubernationi suæ utilem & commodam, non quasi illius notam aut reprehensionem excipiant: multoque magis, si cum Provincialis ad visita-

350 *Epist.* 14. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV
tionem aggreditur, non illum censoris loco
habeant, quasi ad ipsos deprimendos, et
rumque in subditos auctoritatem extenuan-
dam advenerit; sed ut eum potius, qui major
sua auctoritate auxilio futurus, difficultate
contrarias sublaturus sit. Quod ita reapse con-
tinget, si Rector humilem se illi, subordi-
tumque præbuerit; & perfecta cum illo con-
sensione, rerumque omnium communicati-
one usus fuerit. Iuvabit præterea non mediocri-
ter, si cum Provincialis ad visitandum venerit
sinceram & ipsi conscientiae suae rationem
reddant: de singulis, in quibus erratum
circa officium, & de impedimentis, quibus
eodem retardari se sentiunt. Ac fortasse inter-
erit prima hac vice, conferetque ad meritum
& auxilium, si ad nos etiam de eadem re scri-
bant, adjectis difficultatibus, quas ipsi sua cu-
pa experiuntur; ut informatio, quam de Con-
legii sui statu mittent, non ea solum compre-
hendat, quæ ad ceteros pertinent; sed humilem
simul eorum, quæ ad ipsosmet spectant, nar-
rationem: quod multi jam magno animi can-
dore alias fecerunt, faciuntque etiam nunc
fructu, ut quidem spero, & sentire illos arbi-
tror, minime poenitendo.

10 Oro ad extremum, & quanta possum
contentione obtestor, ut tanti momenti opor-
ferio omnino, ac toto pectore amplectantur:
neque committant ut tot ordinationes, instra-
ctio-

iones, & conatus, testimonium in die mortis
contra nos dicant, si in usum non inducantur,
& in libris tantum otiosa jaceant. Hoc modo &
& seipso magnis, quæ impendent, periculis
perabunt. Idque demum simul omnes præ-
terimus quod à nobis requirit, tum Beatus
ater noster, qui è cælis nos respiciens, clama-
quodammodo non cessat, *Hoc agite*; tum fi-
es, qua carissimæ parenti obstricti sumus; tum
sum denique quod Deo Domino nostro de-
mus, obsequium: cujus gloriam impensissi-
ac studiosissime sectari nos decet, cum eos
æ nostræ commiserit, quos non solum præ-
bissimo Sanguine suo redemit, sed. singulari
am amore, ac providentia in hanc sanctam
ocationem perduxit. A quo perpetuam vobis
inæ ipsius Majestatis præsentiam, & gra-
am implorans, me ipsum vicissim ut egentif-
imum, sacrificiis & orationibus vestris enixe
ommando. Romæ xx. Augusti, M. DC. IV.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPI.

EPISTOLA XV.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis.

DE OFFICII DIVINI RECITATIONE
AC CELEBRATIONE MISSÆ.

Quanta ad officium Divinum ritè performendum reverentia & attentio requiritur, præclare omnino Psaltes Regius, proposita ipsius Domino, quocum agitur, excellenti præstantia commonstravit, his verbis : *Psallite Deo nostro, psallite; psallite Regi nostro, psallite: quoniam niam Rex omnis terræ Deus.* Id circo enim junxit, *Psallite sapienter:* quia videlicet non quavis, sed apto prorsus quodam modo id officium recitandum est, præcipue quidem à nobis, quos huic ministerio ita destinavit Ecclesia, ipsius quasi nomine, & creaturarum omnium quæ id minime norunt aut possuat, præpotentem mundi effectorem laudemus Deum, cunctis exoremus, & coram eo corda nostra pandamus. Quibus ex rebus, aliisque

pluri

pluribus, quas de hoc eodem officio alta quadam cum exaggeratione Sancti Patres commemorant, liquido apparet, quam nos deceat, ut monet Apostolus, *psallere spiritu, psallere & mente*. Enimvero cum sic res habeat, ut sive ob studiorum occupationes, sive ob frequentio-rem communicationem cum proximo, sive alias justissimas ob causas, quæ semper ad majorem Divinæ Majestatis gloriam dirigantur, sive denique ex Instituto & approbatione Sedis Apostolicæ, officium hoc privatim, non autem in Choro recitemus; majorem proculdubio à nobis diligentiam adhiberi necesse est: ut reverentia illa, quam ipse Chorus, ipsa Ecclesia, & communis multorum consociatio, ipsæ quoque cæremoniæ externæ conciliant; præfidiis aliis ita compensetur, ut quod hinc deest, aliunde suppleatur. Et eo quidem accuratius, quo proclivius nihil est, quam ut eas ipsas ob causas debita aliqua reverentia, re- collectio, & attentio depereat. Primo igitur, quod ad tempus attinet, non patiemur ita nos obrui negotiis, ut ad horas valde importunas proprium hoc munus rejicere cogamur, adeo ut præveniendi, postponendive facultas indulta necessitati, vel tempestivæ seriarum rerum tractationi, oscitantes nos reddat, minusve sollicitos. Quod deinde ad locum spectat, situm, statumque corporis, sicuti præscribere non est animus, ut officium recitetur in Sacello, Ora-

torio, aut cubiculo, flexis genibus, aut secus (nempe aliquid indulgendum fatigatis affiduitate studiorum, vel operosè alioquin proximi causa laborantibus, sive audiendis confessionibus, sive custodiis adeundis, sive aliis hujusmodi pietatis ministeriis exercendis) ita certe officium persolvere, quasi pensum aliquod indifferens, aperto loco, & salutationibus, aliisque distractionibus valde pervio, id prorsus aliter fieri ac deceat, neque ad reverentiam attentionemve conferre quidquam posse, manifestum est. Atque ut unum moneam, quod maxime nostra omnium intersit, ex usu fore confido, si decori habita ratione, se quisque penitus examinet, si naturæ vim & habitum, si mentis volubilitatem, si devotionem, affectum, experientiam denique diligenter excutiat. Sunt enim, qui pronis genibus etsi orare queant, non tamen eam attentionem, gustumque spiritualem eo situ experiantur, ac sedentes. Sunt qui inambulando se non impediri sentiant, quinimo liberiori mente ad altiora sublevari. Iam vero si quempiam docuerit experientia, hunc, aut illum sibi modum non succedere, & eum nihilominus tædio secessus, aut cubiculi, velit consecrari; id certe Domino Deo gratum esse nequaquam potest. Quod si fatigato vel infirmo capiti aliqua opus erit cessatione, licebit, antequam inchoetur officium, inambulare tantisper, dum aliquid

quid pie suaviterque meditando, & relaxetur animus, & se tamen ad officium comparet. Iu-
 verit quoque non mediocriter illa considera-
 tio, Divinum hoc officium majore sui parte
 psalmis constare. Horum enim psalmodum
 tot ac tanta præconia Sancti Patres suis scri-
 ptis mandarunt (præcipue vero S. Chryosto-
 mus hom. 6. de pœnit. S. Ambrosius, & S. Au-
 gustinus in præfationibus ad psalmos, quæ lo-
 ca miræ suavitatis plenissima sunt, & dignissi-
 ma quæ legantur) ut eos si vel mediocri prævia
 animi præparatione recitare studeamus, non
 erubitem, quin mirabiles effectus experturi si-
 emus; eumque spirituales mentis partem pro-
 habaturi, ut numquam officii longitudo satieta-
 te nos afficiat: semper autem ejusdem jucunda
 varietas spirituali dulcedine perfusus dimittat.
 Quod fortasse contra usu venit plerisque, quos,
 dum id officii perfunctorie pronuntiant, tædet
 aridæ atque insulsæ longitudinis. Placet autem
 referre S. Gregorii verba, id quod volumus
 apte declarantia: *Sed qualis, inquit, aut quanta*
fit laus, si devota non sit? Apte itaque tribus vitulis,
eadem farinae modii conjunguntur (loquitur de
 oblatione, quam mater Samuelis offerebat) *ut*
de eo, quod in Dei laudibus ore dicimus, per devotio-
nem satiemur. Nam sine farina vitulum offert, qui in
Dei laudibus verba quidem edit, sed mente vaga ad
ea, quæ loquitur, non intendit. Sed si verba Dei lau-
dando vel orando proferentes hilarescimus, dum in-

Lib. I. in 1.
 Reg. c. 1.

telligentiæ miscem^{us} gaudium, illius vini, quod la-
 ficat cor hominis, amphoram farine sociamus. Varie-
 tas deinde affectuum quanta in psalmis eluceat,
 quam dulces & efficaces loquendi modi, quam
 singulare acumen non poëticum, sed divinum,
 quod dum corda mirifice oblectat, in animam
 penetrat; quanta, inquam, harum rerum
 omnium copia extet in psalmis, credi vix po-
 test. Hinc porro fit (quod recte animadvertit
 S. Augustinus, qui res inibi scriptas, nostrum
 appellat speculum) ut psalmodum affectus ex-
 primere nos oporteat: timere, cum timet Pro-
 pheta; amare, cum amat; laudare, cum laudat;
 plorare, cum plorat; postulare, cum postulat,
 & (quod plurimum confert ad necessariam
 attentionem subinde renovandam) mentem
 ad Deum extollere, cum ille se erigit; nosmet-
 ipsos deprimere, cum ille se agnoscit; pro in-
 micis orare, cum orat; flagitare exaltationem
 Ecclesiæ, cum eam flagitat; amare pulcritudi-
 nem Christi sponsi, eloquiorum dulcedinem
 exoptare, ejusque liberalitatis amplitudini pe-
 ctus aperire, eundem Patri mediatorem in-
 terponere pro firmiori spe obtinendi, quod
 ipse nobis acquisivit; mente expatiari per tur-
 res illas & cælorum palatia; grates agere pro
 egressu ex Ægypto; oblectare se rivis mellis de
 petra profluentis; sitim explere aquis illis mi-
 rabiliter manantibus; lætari de profligatis ho-
 stium copiis, & adversus eorum vim & in-
 dias

Conci. 3. in
 Psal. 30.

dias opem implorare; splendorē pariter ac multitudinem Sanctorum, quos sibi Deus in terra servat, contemplari. Denique, ne longior sim, nullum non licet pium animi affectum psalmodum recitatione concitare. Nam & in hunc usque diem cithara illa Davidica malignos arcet prohibetque spiritus. Verum ut intelligamus, quo pacto psalmi ad spiritualem partem fructumque capeffendum recitari debeant, facere non possum, quin adducam perappositum Cassiani locum, ubi dum agit de oratione, mirum in modum psalmos commendat his verbis: *Omnes quoque psalmodum affectus in se recipiens, ita incipiat decantare, ut eos non tamquam à Propheta compositos, sed velut à se editos, quasi orationem propriam profunda cordis compunctione depromat: vel certe ad suam personam aestimet eos fuisse directos, eorumque sententias non tunc tantummodo per Prophetam, aut in Propheta fuisse completas, sed in se quotidie geri implerique cognoscat. Tunc enim Scripturae divinae per patefcunt clarius, & quodammodo earum venae medullaeque panduntur, quando experientia nostra earum non tantum percipit, sed praevinit notiones.* Postquam vero aliquot affectus psalmodum percensuit, subjungit: *Omnes namque hos affectus in psalmis invenimus expressos, ut ea quae incurrerint, velut in speculo purissimo pervidentes, efficacius agnoscamus. Et ita magis affectibus eruditi, non ut audita, sed tamquam perspecta palpemus, & quae sequuntur.* Atenim ut

Col. 10.
 c. 10.

358 *Epist.* 15. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ
eò pertingamus, præter cordis puritatem,
quam diligenti examine, accuratoque labore
consequi oportebit, duo insuper necessaria re-
quiruntur. Alterum, ut aliquis auctor perlega-
tur, qui breviter, dilucide, ac spiritualiter litte-
ralem psalmorum sensum exponat: quod mirum
prorsus felicitate Cardinalis Bellarminus mihi
videtur affecutus. Alterum, ut eò feratur me-
ditatio, & ita quidem, ut si quando Deus li-
men aliquod elargitus fuerit, vel motum aut-
mæ aliquo in versiculo concitarit, locus ille
postmodum in cubiculo sæpius expendatur.
Ac veluti cui argenti vel auri vena indicata fue-
rit, is avide effodit; sic nos altius (thesauri quip-
pe non deerunt) effodere non desistamus. Ne
dubium quin uno in versiculo, quem multo-
rum annorum spatio millies pronuntiaverim-
us, novam subinde venam aut fodinam de-
monstret Christus Dominus. Adhibenda so-
lum diligentia, quam insinuat Sapiens, dum
ait, *Si quæsieris illam quasi pecuniam, & quasi the-
sauros effoderis illam, tunc intelliges timorem Domi-
ni, & scientiam Dei invenies.*

Prov. 5.

Hic demum scribendi finem facere cogita-
bam, cum ecce graves aliquot Patres ac zelati
pleni, admonent, operæ pretium me facturum,
si pauca de sacrificio Missæ his attexerem. At
fateor, vix me id ausum esse commendare (tan-
ta quippe est hujus Divini mysterii dignitas at-
que majestas, ut illa per se stimulus apprimere
effi-

efficax esse videatur ad timorem, reverentiam, & actualementem devotionem in nobis excitandam) nisi defectus luminis, imbecillitas virium nostrarum, naturæ infirmitas, levitas denique mentis & inconstantia, qua fit ut aliis in multis delinquamus, idem & in hoc ipso, de quo nunc agimus, negotio persæpe efficeret. Nunc tamen unum hoc dumtaxat in memoriam reducere satis fore arbitror. Expendendum videlicet, (si quidem consideretur ut sacrificium) cui, quid, quem ad finem, & quo modo offeratur. Nam si offertur supremo rerum omnium effectori Deo, quamvis turtures solummodo, columbæ, aut vituli, more antiquorum ipsi offerrentur; insignis tamen timor, puritas, & reverentia requireretur. Si ergo nobiscum reputabimus offerri Christum ipsum, unigenitum Dei Filium, ad dexteram Patris sedentem, verum ac summum Sacerdotem simul & sacrificium, manifeste constat, quantum præterea momenti adjungatur. Finis deinde atque intentio, qua Eucharisticum hoc sacrificium offertur, nempe salus vivorum & mortuorum, Ecclesiæ unio, debita gratiarum actio, laudatio Divinæ Majestatis, aperte declarat, quid à nobis desideretur. Modum denique inexplicabilem, ut non modo coram Angelis & Curia cælesti universa id sacrificium offeratur, sed & attrectetur à nobis & participetur, eum, qui potest, animo comprehendat. Si post hæc ut

Sacramentum consideretur, quod à nobis sumitur, ut ab eo tamquam à fonte vitam in nos derivemus, & cum eo quasi concorporemur, ejusque gloriæ & claritatis efficiamur participes (ita enim Patrem alloquitur, *Claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis*: quod de Sacramento intelligendum ait S. Hilarius) manifeste apparebit, quanta cum præparatione, ac sensu pietatis ad illud accedere debeamus. Nec solum id intelligendum de remota illa præparatione (de qua divinum in modum agit Nazianzenus in suo Apologetico) nempe de puritate, & totius hominis sanctimonia, id est, ut assueverit oculus ita res omnes contueri, ut inde animus ad earum Creatoris laudem & admirationem traducatur: aures divinis solum præceptis ac monitis pateant: os, labia, lingua eo modo sint composita, ut è cælis dumtaxat spiritum salutarem ac vitalem hauriant; occlusa quoque, ac decenter aperta, soli præfixo sibi muneri deserviant. Lingua vero quasi plectrum Spiritus sancti concentum harmoniamque ad unius Dei gloriam efficiat. Pedes more cervorum comparati firmentur in petra, neque aliud iter norint, nisi gratum Deo, & ipsius consentaneum voluntati. Omnia demum corporis membra facta sint membra justitiæ, & quasi exuta mortalitate absorbeantur à vita. Non, inquam, id solum intelligendum de remota illa, sed de proxima item & actuali præparatione.

Ioan. 17.

32.

tione. Qua ego re certe confundor, quoties ve-
 niunt in mentem illa S. Bonaventuræ verba :
*Cum fuerit totus alteratus & Divinus effectus, ita
 ut nihil videat, nisi Deum, tunc accedat.* Et quam-
 quam neque necesse est neque hujus loci, aut
 instituti mei referre, quod scribit S. Dionysius
 de Ecclesiastica hierarchia; Chrysostomus, uter-
 que Cyrillus, atque ut uno verbo dicam, omnes
 Sancti Patres; nequeo tamen prætermittere
 quod habet Damascenus: *Ardenti, inquit, cupi-
 ditate ad eum adeamus; manibusq; in crucis formam
 compositis crucifixi corpus suscipiamus; atq; & ocu-
 lis & labiis, & frontibus impositis divini carbonis
 participes efficiamur, ut ignis desiderii in nobis in-
 sumpta ea, quæ ex carbone oritur, inflammatio-
 ne peccata nostra exurat, ac pectora nostra collustret:
 demusq; operam, ut per divini ignis perceptionem
 inardescamus, diique efficiamur.* Hactenus Da-
 mascenus. Jam vero, quia decet nos ad eam di-
 gnitatem aspirare, satis liquet non acceden-
 dum ad illa tremenda mysteria, nisi præpara-
 tione prævia, quæ negotiorum colloquiorum-
 ve distractiones submoveat. Neque id com-
 mittendum, ut cum primum quis in sacristiam
 pedem intulerit, dicere incipiat, *Impone Domine
 capiti meo.* Sed præmissa aliqua mentis in Deum
 elevatione cogitare oportebit, quid agendum,
 quove eundum sit. In ipsa deinde celebratio-
 ne servanda omnino regula, quæ mediam ho-
 ram Sacro faciêdo præscribit. Breviori quippe

Lib. 4. de
 Fide, c. 14.

tempore, neque decentiæ, neque cæremoniarum distinctioni locus esse potest, qui debet. Qua occasione valde commendatum vel Aedituis & Præfectis Ecclesiæ, ut juxta præscriptum regularum de iis, quæ secus facta deprehenduntur, Superiores admoneant. Peracta denique celebratione, ac ministerio tanto sublimi, durante adhuc corporali Christi Domini præsentia, debitiæ agenda sunt gratiæ. Ideo siquidem ab Ecclesia proponitur hymnorum trium puerorum, qui in media fornace positi (quasi vellent suppleri, quod non satis poterant ipsi per se præstare) ad divinas laudes invitabant & cælos, & Solem, & stellas, & reliquas omnes creaturas sublunares, quantum sensus expertes. Nos igitur veluti in dulce jubilum prorumpentes, tot ejusmodi creaturarum linguis, tam immensam Dei nostri suavitatem celebremus: neque nos foras effundamus, sed operam demus, ut divinum illum ardorem conservemus; familiari illa Domini communicatione perfruamur; nostrasque necessitates eidem humiliter insinuemus; tum ad præparationem consequentis sacrificii majorem deinceps perfectionem consecrandam proponamus. Ne divina gratia, & quidem tam eximia, vel quia non tanti fiat, vel quia negligentius tractetur, vel alia quavis culpa nostra, penitus in nobis exarescat. Nec id silentio prætermittendum, quod etsi quæ dicta sunt ad omnes

omnes omnino spectant Sacerdotes, qui videntur licet (ut ait S. Chrysostomus) in terris degeneres, cæleste nihilominus exequentur officium ; ea tamen præcipue nobis dicta credere, nostra omnium vehementer interest ; à quibus nempe amplius quippiam jure requiretur , ut ab iis , qui divinitus ad statum religiosum vocati , tot muniti doctrinæ præfidiis , tam sublimis commercii notitia instructi , sæculi vinculis expediti , accedente tam frequenti usu meditationum , & quotidiano virtutum incremento , id nimirum operante ipsiusmet sacrificii efficacitate , præter peculiare vivosque amoris stimulos , videri possumus ad hunc gradum evecti à Deo , ut aliqua parte compensemus infinitum eorum numerum , qui irreverenter , inconsiderate , ac temere Divinum hoc tractant mysterium. Horum porro miseram sortem B. Laurentius Justinianus (ut præclara S. Chrysostomi , & aliorum Patrum antiquorum dicta factaque præteream) & accurate describit , & religiosè , dolenterque deplorat. Sed ut finem faciam , uberem omnibus à Domino Deo gratiam precatus , ut optatum ex hac qualicumque mea cohortatione fructum reportetis , majorem in modum velim Superioribus inculcatum, Confessariis item, & spiritualium rerum Præfectis , ut pro sua quisque parte , ac officii munere connitantur efficere , ut qua impedimentis submovendis , qua inquir-

ren-

364 *Epist.* 15. R. P. N. CLAVDII AQUAVIVÆ.
rendis commoditatibus hunc Dei cultum pro-
moveant, nec solum monitis, sed multo magis
exemplo subditis Superiores præluceant; to-
tiusque negotii difficultates diligenter expla-
nent. Atque hic tandem omnium precibus et
sanctis sacrificiis me commendo. Romæ XXIV.
Novembris, M. DC. XII.

RR. VV.

Servus in Christo

CLAVDIVS AQUAVIVA.

EPI.

EPISTOLA XVI.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

CLAVDII AQUAVIVÆ

Ad Provinciales Societatis,

Monita complectens,

FORMANDIS CONCIONATORIBVS

accommoda.

Quemadmodum nostræ Societatis hic est
 finis, non solum salutem & perfectionem pro-
 priarum animarum (ut loquitur B. P. N. IG-
 NATIVS) cum Divina gratia vacare, sed cum
 eadem impense in salutem & perfectionem
 proximorum incumbere; ita etiam media, qui-
 bus illi juxta nostram vocationem juventur,
 hæc suppetunt, quæ pariter ab eodem B. P. in-
 dicantur, oratio videlicet, sancta desideria,
 confessiones, spiritualia exercitia, colloquia
 privata, conciones. Et vero concionandi mi-
 nisterium, si probe exerceatur, non dubium
 quin sit ad lucrum animarum aptissimum. Sic
 quippe

366 *Epist. 16. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV*
quippe S. Petrus sibi à Domino dictum audi-
vit : *Ex hoc eris homines capiens.*

Ad illud autem munus pro dignitate o-
eundem, plurima in Societate adjumenta sub-
ministrantur : impedimenta si qua existunt, pauca sunt ; & à quibus, si quidem plane vehemus, expedire nos haud magno negotio possumus. Quoniam ergo de hoc ipso argumen- dicere aliquid in præsens instituimus, idque vehementius inculcare, quod breviori epistola missa ad Provinciales xiv Augusti, M. D. 16 commendaveramus ; ita rem omnem perstringemus, ut de adjumentis agamus primum, tum de impedimentis, postremo de mediis & industriis, quæ ad id munus perfectè explendum non parum conferant.

*Primum ca-
put de Ad-
jumentis.*

4. de Doct.
c. 27.

Primum adjumentum est, opinio virtutis ac probitatis : in qua opinione fere sunt nostri apud omnes, tamquam Societatis religiosi. Hujus vero existimationis tanta vis est, ut dixerit S. Augustinus : *Habet autem, ut obedienter audiatur, quantacumque granditate dictionis majus pondus vita dicentis.* Ergo cavebunt nostri diligentissime, ne quos præ se ferant minus recte compositos animi motus, ne nimiam corporis curam, ne ambitionem honoris, aut quemlibet denique alium immoderatum affectum. Quibus rebus fit plerumque, ut apud sæculares, quamvis alioquin ab ejusmodi vitis non alienos, nonnihil de Concionatoris nomine

ine & existimatione depereat. Eamdemque ob causam non se nimium dabunt in familiaritate externorum; sed solummodo quatenus id eorum spiritualis postulabit utilitas: nam quæ propius inspectantur, ea quoque manifestius, quid in se habeant vitii, demonstrant.

2 Sua habere ordinata studia, & quidem necessariis vacua distractionibus, nisi quibus sponte se implicare forte quis velit. Inde vero consequitur, ut homines Societatis solidam efficiantur doctrinam, tutèque loqui valeant. Quæ res magno utique est adjumento: & quemadmodum è contrario quisquis sana est mente, timidior certe redditur, atque ad dicendum impeditior, si quod dicit, non adeo exploratum habet, ut in reprehensionem incurrere jure non posse credat.

3 Privato studio sacræ Scripturæ, ac legendis Patribus incumbere; tempusque huic studio destinatum habere liberum, juxta nostram instructionem, quam diligenter observari peroptamus. Instr. 2. 5. 7.

4 Vberissima ad dicendum quasi obvia materia, quæ videlicet à plerisque eruditis, gravibusque Doctoribus aucta plurimum est, & tractatè digesta sapienter. Maxime vero cum de Societate non pauci, & Scripturis sacris exponendis, & aliis argumentis pertractandis, nequissimi conscripserint libros, ut ingentes colle-

collectos thesauros nullo prope labore eru-
inde cuivis liceat.

5 Tempestive in Collegiis, ipsaque juven-
tute, concionandi ministerium inchoare: ac-
cedente ad exercitationem opera & instr-
ctione Præfectorum, ceterisque necessariis ad-
jumentis. Qua ex re perinde atque ex frequen-
ti animi reflexione, dum sæpius coram doct-
recteque dijudicantibus dicere contingit,
cile quis hoc assequitur, ut firmo sincero
judicio libere, animose, ac limate dicat.

6 Multos, ac bonos audisse Prædicatores
Qua tamen in re iudicio est opus. Ideo cave-
bunt Superiores, ne nostri ad eos accurrant,
quibus vitia potius addiscant.

7 Sed plus quam credi possit, negoti-
promovet, potioresque nobis partes concil-
& materia de qua dicimus, & auditores ap-
quos dicimus, & auctoritas majestasque ma-
neris. Dicimus enim tamquam superiores
magistri, non coram Senatu aut populo,
modum antiquorum oratorum, Demosthe-
nis, Ciceronis, & similium, de rebus ad res
publ. spectantibus, deliberando, vel consil-
tando; accusando, vel defendendo singulas
personas; vel adhibendo panegyricos ad vir-
tutes, aut præclara cujuscumque celebranda fa-
nora; sed agimus de singulorum audientia
negotio maximo, & summis utilitatibus, qua-
una re nihil auditur libentius. Et si quidem do-
cemus,

nemus, doctrinam proferimus divinam, pro-
 pter quam fides ipsa, quæ in auditorum pecto-
 ribus residet, eosdem benevolos reddit ac do-
 ciles, necnon ad assentiendum faciles. Quod
 si delectare sit animus, nihil usquam verbo Dei
 & Scripturis sacris est delectabilius. Idco
 quippe ait Propheta: *Dilexi mandata tua super*
aurum, & topazion. Item, *Quam dulcia faucibus*
meis eloquia tua! super mel ori meo. Hanc enim per
 vim habent, ut vel nude prolata delectent.
 Præterquam quod historiarum varietas, quæ
 tibi continetur, mirum in modum recreat au-
 dientes: metaphoræ item, & psalmorum poë-
 sis. Proverbia autem & sententiæ Salomonis,
 similia quoque ac dissimilia, si loco ponantur
 tempore, sunt profecto (ut cum Scriptura
 loquar) tamquam mala aurea in lectis argen-
 teis, vel inauris aurea; & margaritum fulgens.
 Verum de ornatu nimio ad oblectandum ad-
 hibito, recte D. Augustinus, *Nec illa suavitas, in-*
quit, delectabilis est, qua non quidē iniqua dicuntur,
sed exigua & frigida bona spumeo verborum ambitu
ornantur, quali nec magna & stabilia decenter &
graviter ornarentur. Si tertiam deinde ac præci-
 puam oratoris partem consideremus, (quæ in
 persuadendo, affectibusque concitandis posi-
 ta est) quis dubitat, quin verba resque divinæ
 sint veluti sagittæ acutissimæ? Testatur vero
 S. Augustinus, Philosophos ipsos ac Rheto-
 res, quamvis Divinæ sapientiæ forent exper-
 tes,

4. de Doct.
c. 5.

tes, dixisse tamen, pluris æstimandum, si diceret orator sapienter, ubi non posset eloquenter. Tum idem Sanctus subjungit: *Sapienter autem dicit homo tanto magis vel minus, quanto Scripturis sacris magis minusve profecit.* Deinde capite duodecimo hæc addit, quæ ad movendam rationem spectant: *Sicut delectatur auditor, suaviter loquaris; ita flectitur, si amet quod polliceris, timeat, quod minaris; oderit, quæ arguis; quæ commendas, amplectatur.* & quæ sequuntur. E quibus omnibus, ut liquet, ampla dicendi materia subministratur. Cum ergo Christiani Ecclesiastæ finis sit longe sublimior, magisque necessarius, quam cujusvis profani oratoris; materia vero prorsus alia; cumque iidem Concionatores sint veluti Legati à Deo missi (ita enim Dominus olim ad Prophetas, *Hæc dicitur populo huic, & Hæc, & hæc dicit Dominus.* ad Hieremiam item: *Dedi verba mea in ore tuo.* Sic D. Paulus: *Legatione pro Christo fungimur, tamquam Deo exhortante per nos*) debent sane ipsius, à quo mittuntur, Principis verbis, quoad possumus, legationem exponere. Atque hinc fit, ut non eadem, sed plane diversa esse debeat utriusque Oratoris dicendi ratio. Res enim grandiores grandius quoque postulant genus orationis. Ceterum cum res illæ, quæ à sæcularibus Oratoribus tractantur, possint nunc parvæ esse, nunc magnæ, prout majorem utilitatem continent, nempe cum de pecunia, aut de

de hominum vita, ac similibus agitur; in his tamen nostris (quandoquidem omnia, ut idem S. Augustinus ait, maxime quæ è loco superiori populis dicimus, ad hominum salutem, nec temporalem, sed æternam referre debemus, ubi etiam cavendus est æternus interitus) in his, inquam, nostris, omnia sunt magna, quæ dicimus. Ideo subjungit: *Oportet igitur eloquentem Ecclesiasticum, quando suadet aliquid quod agendum est, non solum docere, ut instruat; & delectare, ut teneat; verum etiam flectere, ut vincat.* Concludam autem primum hoc caput illa S. Bernardi sententia, quæ complectitur omnia: *Est, inquit, funiculus triplex, qui difficile rumpitur, ad extrahendas animas de carcere diaboli, & trahendas post se ad regna cælestia, si recte sentias; si digne proloquaris; si vivendo confirmes.*

In Cant.
serm. 16.

Impedimenta porro licet multa sint, pauca tamen dumtaxat perstringam.

Secundum
caput de im-
pedimentis.

1 Est intentionis obliquitas. Cujusmodi esset, prædicare seipsum potius, ac laudem sectari, quam auditorum utilitatibus propter Deum consulere. Hæc enim res non modo minuit, aut prorsus tollit meritum; sed etiam, cum circa finem erretur, incredibile est quam detorqueat media, eaque depravet. Iis porro qui sic peccant, si quidem res succedit ex voto, ut sive ob actionis dictionisve concinnitatem, sive ob aliud quodvis naturale

donum, frequenti concione audiantur; successu ipso redduntur in dies magis vani, ad correctionem difficiliore, suarumque rationum retinentiores: sin autem minime succedit, tunc vero cum se sua spe frustratos videant, mirum quam pusilli, quam abjecti fiant animi, quam melancholici. Dum interea qui recta intentione, qualecumque talentum à Domino Deo acceperint, ad ejusdem gloriam, & animarum salutem illud impendunt, jugi lætitia perfructur, & novo semper spiritu labores obeunt. Dominus autem eorum labores inutiles esse non finit, quin potius exiguæ sementi uberem largitur messem.

2 Incautus delectus in studii materia, confectandis profanis auctoribus, historiis, hieroglyphicis, poetis, & aliis id genus, dum quis eruditi nomen inde aucupatur, quasi Mathematicam norit, Astrologiam, Medicinam, Anatomiam, Physiognomiam, & ipsam (si Deo placet) Alchymiam: nec erubescit earum rerum ostentare notitiam, quas majore cum laude & opinione religiositatis se ne intelligere quidem ostenderet.

3 Inordinatum studium, minimeque firmum, dum quis hic illic sparsim aliquid legentisquam figit pedem: nec inspicit ubinam elfodiat, unde thesaurum eruat. Qui vero ejusmodi est, magnam utique facit temporis jacturam, nec debitam sibi comparat supellectilem.

4 Non observare diligentius, neque meditari, quæ leguntur in Scripturis sacris. Quo fit, ut plerique excidant, ac veluti neglecti pereant thesauri: idque, quod dicitur, languide ac jejune dicatur.

5 LECTIO quidem percurrere Sanctos Patres, sed exigua mentis applicatione, levique adhibito studio, ad eruendas materias, quæ postmodum futuræ sint usui. Atque hic longe falluntur, qui cum aliquem sibi levem ac futilem conceptum efformarint, tum Sanctos Patres in eum solum finem evoluunt, ut reperiant quo sua commenta confirmare queant. Quasi vero utilius expeditiusque non foret, ex ipsis augustissimis fontibus aquas haurire, quæ nullo postea negotio, quo potissimum expediat, deriventur, sua ipsorum verba, tum auditorum pectora irrigaturæ.

6 Memorix ostentatio, quæ profecto magno opere quemvis dedecet in historiis etiam adducendis, rebusque profanis; quibus nempe non nisi modice ac scienter utendum, si quando gravitatis aliquid habeant, & ad virtutem exacuant; inde videlicet stimulos admovendo, quod vel ab ipsismet profanis auctoribus, virtutis quoque splendor nobis demonstratur. At illa ipsa ostentatio in sacris Scripturis, ac Sanctis Patribus, nec laudem habet ullam, neque utilitatem, si crebræ ac variæ, non inculcato sententiarum pondere, citationes adducantur.

tur. Hæ siquidem lectionibus conveniunt potius ad indicanda loca, unde doctrina erui possit atque confirmari, quam sacris concionibus, quæ alium sibi finem proponunt.

7 Perlegere quosdam è Sermonariis, vocant, qui temere plerumque Scripturis abutuntur; conceptusque vanos ac futes commentantur, qui quo plus habent novitatis, longiusque absunt ab humana cogitatione, tanto magis Concionatoribus ipsis videntur arridere, quasi exquisitam illam rationem attingere alius nequeat ullus. Adeoque graviter his conceptibus & commentis in errorem impelluntur nonnulli, ut se utilius in ejusmodi librorum, quam in Sanctorum Patrum lectione ponere tempus arbitrentur: propterea quod non perinde in his, atque in illis talia commenta reperiant. Atque in hoc quidem minime falluntur: nam Sanctorum Patrum conceptus firmitatem habent, medullam spiritus, multamque ad permovendos oblectandosque animos efficacitatem: quin & ipsa per se cujusdam Sancti auctoritas pretiosiores illos atque commendabiliores efficit.

8 Affectatus dictionis ornatus. In quo quidem gravissime peccatur, non modo contra quam deceat oratorem Ecclesiasticum, sed etiam adversus eam artem, quam profani Rhetores tradidere; ut liquet ex Aristotele, Cicerone, & aliis artis ejus magistris. Hic porro
innu-

innumeris pæne modis errari contingit, crebra videlicet epithetorum usurpatione, tum adhibendis phrasibus poëticis, nimiumque exquisitis; audacioribus item, atque frequentioribus metaphoris, longioribus circumscriptionibus earum rerum, quæ uno simplici que vocabulo essent contentæ; multarum quoque rerum enumerationibus, veluti virtutum aut vitiorum, quæ recto deinde, nec non inverso iterum ordine repetantur: adhæc investigandis vocibus antiquis, obsoletis, recens inventis, compositis, aut derivatis, usurpatis interdum (ut de Italicis exemplum afferam) à Boccatio, vel poëtis, aliisve, qui linguæ gnari ac bene periti videri voluerunt. Et sunt, qui quo minus intelliguntur, eo majorem apud auditores admirationem se habere credant. His vero plerumque accidit, ut spectatoribus exhibeant alterius quasi panni vestem Sericis aliquot particulis assutis: justo tamen Dei judicio, quod ipsa docet experientia, risui sint atque ludibrio apud eos, quibus lingua, aut nativa, aut probe cognita est. Idèd S. Augustinus, *In ipso*, inquit, *etiam sermone malit rebus placere, quam verbis; nec Doctor verbis seruiat, sed verba Doctori.* Ceterum etsi referre non sit animus, quod Seneca, & alii graves dixere Philosophi, de sermone philosophico, plenoque dignitatis; prætermittere tamen non possum, quod à Plutarcho notatum

video : hanc scilicet exquisitam, & à communi usu abhorrentem verborum exornationem, & que traductionem tenebras potius rebus obfunderem, quam splendorem afferre. Ait siquidem, interrogatum Melanthium de Diogenæ tragœdia quid sentiret, respondisse, eam se non vidisse, propterea quod ita verbis obscurata involueretur, ut perspicere non posset. Hoc autem ideo adjecit, ut quod ante dixerat, confirmaret : ornatiùs nempe, abundantiusque concendi genus auditorum animos adeo perstringere, ut ipsi rem, qua de agitur, capere nequeant. Per multa item de eodem argumento disserit, & profert exempla, quæ percensere nihil attinet. Sat quippe mihi erit caput hoc concludere illa memorabili S. Hieronymi sententia, istiusmodi Concionatores redarguenti in hæc verba : *Iam enim & in Ecclesiis ista queruntur, omiſſaque Apostolicorum simplicitate & puritate verborum, quasi ad Athenæum, & ad auditoria convenitur, ut plausus circumstantium suscitur, ut oratio Rhetoricæ artis fucata mendacio, quasi quædam meretricula prodeat in publicum, non tam eruditura populos, quam favorem populi quæsitura; & in modum psalterii, & tibie dulces canentis sensum demulceat audientium, ut vere illud Propheta Ezechielis nostris temporibus possit aptari, dicente Domino ad eum, Et factus es eis quasi vox citharæ suavis canentis, & bene compositæ : & audiunt verba tua, & non faciunt ea.*

Lib. 3.
Com. ad
Gal. in pro-
œmio.

9 Ingerere velle nonnulla, five ea quadrent, five dedeçant, quæ alias ipsi legerint, & venter putent aut curiosa. Id enim si temere fiat, nullo negotio à peritis deprehenditur, judicaturque Prædicator curtam habere suppellectilem, quia similia in medium proferat.

10 Nihil sibi certo constituere, quod persuadere quis velit; neque rationes afferre, quibus id confirmet, amplificet, exaggeret, aut detrahere, quod de Evangelio, vel alia quapiam materia legerit, aut excogitarit. Idque adeo grave impedimentum est, ut nihil apposite dici, fructus percipi nullus possit. Errat enim, & frustratur, nihil habens certum quod petat oratione, & quo ictum dirigat: vacuique abscedunt auditores, nihil domum reportantes, quod secum ipsi, ut oporteret, meditentur, vel quo se permotos sentiant.

11 Huic impedimento affine est undecimum, quod ab eodem nonnumquam derivatur, non satis ruminari, quæ dicenda sunt; nec recte, ut ita dicam, secare, (sic enim D. Paulus, *Recte secantem verbum Dei*, quo loco nostra versio legit, *Tractantem*) non instare persuadendo, & inculcando, intellectum convincendo, & affectum permovendo: sed multa cursim dicere ad copiam ostendendam, ne Concionator jejunus appareat. Quasi vero insistere singulis, ubi sit opus, tum prolatis exemplis, & rationi-

tionibus, quæ ducantur à similibus, & dissimilibus; à conjunctis, & contrariis: argumentis item conquisitis à majori ad minus, & contra, ab utilitate, & necessitate, à delectatione, facultate, & aliis generis ejusdem; tum etiam loco ac tempore Scripturis expendendis atque dilatandis; quasi, inquam, hic amplificandi modus inopiam arguat potius quam uberitatem, & abundantiam. Certe hujus doctrinæ præstantissimus extitit magister S. Ioannes Chrysostramus.

12 Imitari, & exprimere velle interdum etiam, quæ vitiosa sunt in nonnullis Concionatoribus, quos alioquin plausus, & auditorum frequentia celebris effecit: neque enim res eadem cuivis ætati, naturæ, conditioni, ac ingenio convenit. Vnde nec dicenda est eloquentia, ut ait S. Augustinus, si personæ non congruit loquentis. Qui vero ejusmodi sunt, ij profecto ex insipientium sermone se pendere demonstrant, dum judicium concionum ad vulgus & auditores deferunt. Quæ res multo obnoxia est incommodis, recteque adversus eam disserit ex professo D. Ioannes Chrysostramus lib. 6. de Sacerdotio. Et certe mirum est fieri nos velle discipulos vulgi, quod nec arte, nec judicio, nec rerum delectu docere nos potest; imo quod nec sibi constat: Fit enim plerumque, ut à diversis diversa probentur, aut improbentur; idque unus respuat, quod alter admit-

admittit. Quod si aliquando in una re plures conveniant, vix unquam id continget in laudando spiritu, efficacia, rerum copia; sed potius in prædicanda facilitate dicendi, memoriæ elicitate, aut alijs similibus levioris momenti motibus. Et tamen S. Gregorius Nazianzenus, S. Chrysostomus, & S. Augustinus affirmant, cum se populi approbationem consecutos, non cum applauderetur, sed cum animis concitatis, & collacrymantibus oculis à concione discederetur.

13 Monita non libenter audire, quasi non nisi ejus artis peritissimus de ea judicium ferre queat. Sed enim omnibus compertum est, alium etiam quam picturæ magistrum posse in tabula, quæ hominis speciem pictam referat,prehendere, si naso sit obtorto, si limis oculis, si tumidis manibus, si imparibus denique pedibus. Pluris autem fieri debent, ac lubentius audiri quæ quis à Superioribus, vel Præfectis concionum, ceterisque alicujus auctoritatis monebitur. Qui porro ejusmodi admonitionibus locum non dabit, hic certe nimiam sui confidentiam, rerumque suarum opinionem arguet.

14 Infenescere vitiis, quibus à primis annis quispiam assueverit, maxime si ob ea ipsa à sui similibus laudabatur; adjectis iis gratulationibus, quæ novum oratorem nonnumquam agunt præcipitem. Qua in re graviter errant

380 *Epist.* 16. R. P. N. CLAVDII AQUAVIV
errant Superiores & Præfecti, quibus ea
cumbit cura; malumque reddunt insanabili
si, dum juventutem excusandam, animos
erigendos potius, quam contrahendos ar
trantur, connivent in eo genere vitiorum, qu
non tam ætas minuere, quam augere solet d
simulatio. Et sane juvenibus animos adde
fed prudenter oportebit, ea laudando, qu
recta, & in bona spe sunt posita; non tam
dissimulatis erroribus, ut scilicet meliores
dant: & dum per ætatem licet, ad perfect
nem recta contendant. Ideo consultissim
est, eosdem iterum post monitiones ad con
cionem evocare, ut numquid emendarint, a
pareat. Nam alioquin hærebunt vitia; & i
veterata, ut fere usuvenit, fient robustiora.
Nos quidem viros doctos & graves novimus
eosdemque Concionatores, cum à perso
magna auctoritate, sibi que benevolis, fidenter
admonerentur de via concionandi sua. respo
dere solitos, jam sibi integrum non esse eme
dari, tum quod in veteri more consenuissent
tum ne post tot annorum conciones forma
earum commutarent, præsertim cum prior
illam populi mirarentur.

15 Non meditari, nec animo comprehen
dere, ac possidere res dicendas, adeo ut n
tamquam alienæ referantur, sed veluti e
proprie, qui dicit; quique primum sibi pe
suaserit, quod aliis persuasum velit. Nisi enim
ex

ex intimo animi sensu loquatur, atque ita loqui
credatur, nihil promovebit. Eam ob rem, atque
apposite dicat, oratione indiget, motuque
animi, antequam suggestum ascendat. Vnde
Augustinus: *Ipsa, inquit, hora jam ut dicat*
cedens, priusquam exerat proferentem linguam, ad
Deum levet animam sitientem, ut eructet, quod bi-
berit; vel quod impleverit, fundat.

Cap. 15.

Prima Industria sit, Præcavere diligenter,
in errores, seu impedimenta paullo ante
enumerata incurratur. Ex eorum quippe de-
clinatione intelligetur, quid è contrario juva-
re nos queat. Dum enim illa quindecim ca-
pita percurrentur, multa proculdubio succur-
rent adjumenta. Exempli causa, si impedi-
mento est incautus librorum delectus; adju-
mento erit prudens electio. Si nocet inordi-
natum vagumque studium; proderit ordo at-
que constantia. Si obest lectio sacrarum Scri-
pturarum inconsiderata, ac meditationis ex-
pers; conducet considerationem ac medita-
tionem adjungere: ad eundemque modum in
reliquis.

II. Industria, Considerare quot extiterint;
tum extra Societatem, tum etiam inter no-
stros, qui litterarum studio perexiguo, nec
majori Rhetoricæ præsidio, vel opinione do-
ctrinæ fulti; at spiritu ferventes, & ad cor lo-
quentes, facilia quædam & utilia proferentes,
non modo in Indiis, remotisque ac barbaris
regio-

3. Cap. de In-
dustriis.

regionibus, sed etiam in Europa, & præcipue in
 quidem civitatibus, non fructuose tantum
 sed etiam jucunde, cum approbatione & ve
 minis celebritate auditi fuerint. Hæc porro
 experientia demonstrat, quo loco summa
 consistat.

III. Scripturas meditari attentius, & v
 observare loca, & inter se conferre: alter enim
 subinde locus ab altero declaratur, exor
 tur, vim & spiritum mutuatur; perlegen
 scripta Sanctorum Patrum super propositi
 loco, superque aliis, quæ ad eundem ipsi
 cum afferunt; perpendendo quis sensus litte
 ralis, (nam quæ hoc sensu nituntur suasionem
 plurimum efficacitatis habere solent) quis
 allegoricus, quis moralis, seu tropologicus,
 quis anagogicus. Et ex hoc multiplici
 quis potissimum, & quatenus ad rem faciat
 quis prætermittendus, quis verbo solum pro
 mendus, quis vero expendendus, atque
 persuadendum dilatandus, citato auctore, qu
 locum apposite ad id, de quo agitur, exponat.
 Hic simul versionum consideranda varietas
 adhibito contextu Hebræo, vel Græco; sed
 vulgatæ editioni semper adhærendum, alio
 vero utendum quatenus propositi loci pro
 prietatem reddunt illustriorem, vel vim atque
 emphasim augent. Exempli gratia, ubi nostra
 versio habet, *Psal. Diligam te Domine fortitudo
 mea*, in Hebræo fonte vocabulum est, quod si
 gnifi-

nificet, quasi in visceribus condere, aut ex intimo
 animi sensu amare. Quod planum est, quanto
 magis & affectum majorem exprimat, quam il-
 lud, *Diligam*. Et tamen ad vitandam ostentatio-
 nem, ejusve suspicionem, non multæ hujusmo-
 di significationes diversæ, ut quinque, aut sex,
 sed paucae omnino proferendæ in medium.
 Ac videndum, ne dum multæ afferuntur, eo-
 rum tamen omnes recidant; aut minutatim
 proponantur, quod in schola potius magistrum decet,
 exponantur. Nam interdum magna ingeritur
 verborum ac notionum varietas, quæ ut ad pro-
 positam quæstionem haud magnopere facit,
 ita sane molesta est; nec vitiosa minus, quam
 inanis.

IV. E pluribus rerum capitibus duo, vel
 tria præcipua sibi deligere, quibus insistat,
 quæve persuadenda constituat; veluti eleemo-
 synam, orationem, frequentem usum Sacra-
 mentorum: aut certe dissuadenda, veluti ava-
 ritiam, odium, sensualitatem. Hæc vero capi-
 ta amplificare, exaggerare, inculcare ad per-
 suadendum oportebit, adhibitis rationibus,
 quæ & intellectum convincant, & affectum
 permoveant.

V. Vitium quoddam declinare, quo pec-
 catorum emendatio plurimum impeditur. Id
 autem est, quod quidam Concionatorum,
 ut reprehensionem illigent certis sententiis,
 atque conceptibus; satis habent eos semel,
 ite-

iterumve protulisse : neque curant sæpe ac variis modis vitiorum castigationem inculcant eademque urgere, ac tamdiu infectari, minus tamen rationibus ac stimulis, donec paulatim radicitus evellantur. Qua in re vehementer D. Ioannes Chrysofomus ; exempli causa adversus Iuramentum, luxum, auri & argenti profluentiam, sensualitatem, luxuriam, abusus Sacramentorum, Communionis infrequentiam, & alia id genus multa.

VI. Cavere sibi ab humano respectu, quod vitandæ offensionis causa reprehensionum libertatem ac fiduciam infringit. Quamquam videndum pariter, ne per speciem libertatis ullo modo perstringatur aut particularis quædam, aut status publicus, veluti Prælati, & Magistratus. Possunt enim ex circumspeditione, & prudenti consideratione, quæ videbuntur peccata universe redargui, dilata correctione, quæ personam attingeret, usque differri si opus erit, privatim fiat.

VII. Non videtur laudanda eorum diligentia, qui concionem perscribunt integram atque ad verbum mandant memoriæ. Nam præterquam quod ut populus probe intelligat ac percipiat quod dicitur, versandum est, auctore S. Augustino, quod agitur multitudine varietate dicendi : quod in potestate non habent, qui præparata, & ad verbum memoriter retenta pronuntiant : certum est dici efficaciter

ter eo modo, ac penitus inferi vix quidquam posse. Id vero si animadvertat auditor (quod proclive est) tum certe illud tamquam serium, aut ex animo dictum, non habet, nec magni facit. Adde quod oratio artificiose contexta & elaborata seipsam prodit; semperque vereatur Concionator, ne si vel una periodus, aut etiam particula memoria excidat, totus ruat orationis contextus. Quæ res quantopere dicendi vim retardet, credi vix potest. Nec propterea tamen dicendum ex tempore, non præmeditatis rebus, ac modo quo exponendæ sunt.

VIII. Iuverit redigere ad communes locos, atque ad certa rerum capita revocare quæcumque sparsim leguntur, ut præsto sint, quotiescumque instruere concionem, aut exornare quis volet.

IX. Præ ceteris Sanctis Doctoribus familiarem sibi reddere S. Ioannem Chrysostrum, qui non solum res ipsas edocet, verum etiam rationem easdem pertractandi, amplificandi, ac demum persuadendi.

X. Accurate observare Instructionem, quam pro concionatoribus perscripsimus: nominatim vero §. 2. 3. 4. Creditur etiam è re Juniorum fore, si quis insignem cuiuspiam Sancti concionem in manus sumat, quam patrio sermone veluti suam exprimat. Sed huius rei modum, ut sit utilis, considerare sedulo de-

bebit Superior, ac Præfectus concionum; atque ex Vrbe fortasse aliquid aliquando spectatim monebitur.

XI. P. Carolus Regius ad usum, & institutionem Concionatorum Societatis percommodum atque uberem, nostro jussu, librum conscripsit. P. item Mazarinus alium ejusdem argumenti tractatum brevissimum quidem, sed methodo & præclaris monitis commendabilem. Fuit uterque in munere concionandi apprime exercitatus. Quocirca faciendum, ut quæ ab utroque scripta sunt, ea diligenter à nostris atque utiliter perlegantur.

XII. Superiores denique in eam curam, ut in rem maximi momenti, studiosissime incumbent, ut magna habeatur ratio studiorum, ac modi studendi, temporis item ac spiritus. Ut aptus deligatur Præfectus concionum, ejusque officii executio urgeatur. Seriæ adhibeantur monitiones ad emendationem, curiosique ac leves, nisi emendent sese, removeantur. Enimvero nisi hæc diligentius curentur in posterum, suppetent quidem (ita potissimum Divina opitulante gratia) non pauci, neque infructuosi Concionatores; sed non tam vi institutionis, quam naturæ munere, aut applicatione animi, & spiritus ardore, dum se quisque per se promovere contendit. Ceterum si institutio magistra & dux accesserit, tum vero & ad absolutionem, & ad numerum

rum Concionatorum accessionem magnam fecerimus.

Atque hæc sunt, quæ de proposito argumento mihi occurrebant. Superest ut ea per suam Provinciam Reverentia Vestra communicet, atque observanda curet diligenter. Sic omnium precibus & sanctis sacrificiis me commendo. Gratia Domini nostri IESV CHRISTI cum omnibus vobis. Romæ XXVIII. Maji, M. DC. XIII.

RR. VV.

Omniium in Domino

CLAVDIVS AQUAVIVA:

EPISTOLA I.

R. P. N.

GENERALIS

MVTII VITELLESCHI

Ad Patres & Fratres Societatis.

Quemadmodum ex ea ipsa hora, qua Domino visum grave hujus muneris onus, quod annum jam, eoque amplius, immeritum gero, imponere imbecillitati meæ, singulari in ejusdem oculis sensu Societatem universam comprehensam in cor atque conclusam, quam dulcissime valui, Patresque meos omnes & Fratres arctissime sum amplexatus; ita præstitissem idem per litteras sane quam libentissime, coramque adhuc, si licuisset, multo libentius. Verum multitudo magnitudoque hactenus occupationum fructum hunc mihi abstulit suavissimæ jucunditatis. Nunc quoniam (si ita fas est dicere) induciarum nonnihil illæ tribuunt & laxamenti, facere nulla ratione possum, quin omnes, in Dei caritate, amantissime complectar & consalutem; arreptaque opportunitate desideria communicem, quibus pro sua

sua me clementia exstimulat Deus ; ut recenti
 nimirum animorum ardore amoreque in no-
 strum Ordinem intimo atque verissimo , cum
 Bernardo clamemus , moribus magis , quam
 vocibus : *Domine dilexi decorem domus tuæ* ; ma- Psal. 25.
 gnanimoque consilio quod in se est , unusquis-
 que det operam , ut castissimis ejusdem oculis
 non habentem , quoad licet , maculam , neque
 rugam , minima hæc se exhibere Societas
 queat. Quamvis enim probe norim , quæ Dei
 est indulgentia , vigere in Societatis quasi cor-
 pore illum , quo initio animata est , etiamnum
 spiritum ; planeque perspiciam non supersti-
 tem modo , sed robustum esse præterea & vi-
 vidum ; tamen , quod quisque diligit , perfe-
 ctum omnibus numeris optat & absolutum ;
 neque insignia tantummodo vitia satis habet
 si detrahat , sed leves pro virili etiam nævos
 conatur abradere ; neque in eo laborat uno , ut
 corpori universo , seu vultui , partibusque prin-
 cipibus ceteris faciat medicinam , sed omnes
 sedulo diligenterque , quamvis ignobiles , cu-
 rat ; ut , quod modo dicebam , existat neque ma-
 culam habens , neque rugam : quo uno impel-
 lor ad hanc perscribendam epistolam deside-
 rio. In qua , quod familiæ suæ inelytæ consimili
 in loco scripsit B. Bonaventura , neque propo-
 situm mihi est , *nova statuere , nec vincula superin-*
ducere , nec onera gravia alligare , & imponere ; ve-
 rum , ut ejusdem pergam verbis uti , *caritatis ve-*

Epist. ad
 Provinc. de
 Refor. Frat.
 Epist. de vi-
 tand. dis-
 cursib. 8.

stræ zelum, quantum possum, excitare, pauca de multis, decretis jam atque sancitis, ex quibus Societatis, ni fallor, salus & incrementum pendet, exponere; deque iis omnes sollicitos reddere quæ, si, quod Deus avertat, forte negligenter, brevi, ut idem ait, Sanctæ Religionis splendorem præfulgidum in pallorem degenerare, sanctæ namque sordescere pulcritudinem, bonæ opinionis odorem contempnere putrescere cerneremus. Sane uti Constitutum nostrarum à majoribus observata perfectio hætenus spectabiles & amabiles nos mundo reddidit, omnique favore ac reverentia dignos; ita, si ab iisdem deerrarem, non ingrati tantum & inutiles redderemur, sed, quæ sunt Generalis ejusdem sanctissimi verba, despicabiles onerosaque vertereturque in scandalum, quod cunctis esse deberat in exemplum.

Lib. 2. de
Virginibus.

Verum committendum nequaquam videtur, ut intro in domum pedem ante inferamus, quam sistamus tantisper gradum; unoque quasi oculorum flexu, externam, ut ita loquar, faciem perlustremus. Bona nimirum domus, ut hanc in rem aptissime Ambrosius, ex ipso vestibulo debet agnosci.

Dolet ac queritur vulgo Societas de nostra sane quammultum imminutum esse modestia. Opto itaque vehementissime, relegant omnes, perpendantque serio, quæ Beato Fundatori tanti steterunt, modestiæ Regulas. Nemo rem hanc reponat in minimis: fixum quinimo apud

apud omnes constitutumque sit, eam nostri, qui intus est, hominis speciem sæculares viros animo conformaturos, quam exterius nobis impressam animadvertent. Nimirum elinguis licet & muta modestia, silentium, cujus meminit Nazianzenus, illud est sermone præstantius, atque ad homines permovendos flectendosque copiosa quavis disputatione longe valentius. Vsu quidem ipso comperatum est, Fratrum nostrorum, sive in gymnasiis, sive per compita, conspecta modestia, ad Societatem bene multos animum adjecisse; atque ego profiteri de me sancte vereque possum, tantum ex eo me spectaculo, cum adhuc versarer in sæculo, fructum capere solitum, ut cum Romanum Collegium concionis, lectionisque sacræ gratia è Professa Domo unà omnes bini repeterent, ejus frui conspectu pompæ enixe contenderẽ. In summâ, quod ait Hieronymus, *licet sermone taceamus, habitu loquamur & gestu*. Et quoniam optimam veluti matrem, Societatem ab omnibus unice diligere exploratum mihi perspectumque est, nulla caput hoc inculcari ratione vehementius à me arbitror posse, quam si monuero reputandum unicuique animo esse, totam se Societatis existimationem dignitatemque in ore, externaque conformatione corporis circumferre.

Succedamus, ut ita loquar, nunc intro in domum. Et vero ad interiora facta tecta servan-

Orat. 12. si-
ve 1. de pa-
ce.

Lib. 2. con-
tra Iovin.

392 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
da, ex quibus colorem speciemque ducunt externa, studiosissime se nobis inprimis per se commendant, quæ ad illam, quæ Deum inter nosque intercedit, consuetudinem pertinent uniuersa; precationeque continentur, excusatione conscientiæ, piorum lectione librorum, Sacramentorum perceptione, Sacrificio Mæ (cujus lex, ne dimidiata minus hora teneat, jam pæne dilapsa, eorum qui præsunt delictam acriter reprehendit) crebro per ignita precum subinde jacula ad diuinæ limen indulgentiæ perfugio, re sane extra modum pernecessaria iis atque perutili, qui tam multis, ac nos, occupationibus distrahuntur & curis. Eam ob rem postrema hæc Generalis Congregatio quædam primo & vigesimo decreto huc spectantia proprie constituit; nosterque magnus Pater ille Franciscus Borgia usurpare consueverat, spem sibi in Domino esse, tribus maxime rebus seruatam, auctumque iri Societatem; orandi primum studio, tractationeque Sacramentorum; insectationibus deinde & tempestatibus; absoluta denique, numerisque expleta omnibus obedientia: suæque rationem sententiæ reddebat, quod Deo nos primum illud jungeret necereturque; à sæculi inanitate alterum & amore diuelleret; cum ducibus tertium nostris, nobisque invicem compactos coagmentatosque nos una constringeret. Ad extremum pro harum exercitationum sanctarum

modo procedent cetera, iisque languen-
 bus, flaccescant reliqua necesse erit. Egregie
 Azianzenus, ejus, quæ in contemplatione
 vitæ studiis, actuosæ negotia, quo-
 am quasi annulo consignari, notaque alte
 pressa insigniri tradit. *Contemplatione*, de
 Athanasio agens inquit, *vitam obsegnans*, sive
 habent Græca, *sigillo vitæ utens*. Harum ope-
 vi exercitationum recalescent in nobis per-
 ctionis nostræ studia, per quæ primigenius
 pietatis ille spiritus revirescet, quo ejus
 instincta soboles sæculo rebusque omni-
 us, quas in ipso cumque ipso reliquerat, obli-
 cione perpetua obrutis, vitam agebat; nulla
 Consanguineorum plane recordatione, nisi
 decem aut commendandi per preces Deo, aut
 tempestive monitis ad æternam iis vi-
 iter commonstrandum foret; caducorum
 tribjecta negotiorum procuratione, cognato-
 Sociam augendæ rei dignitatisque omni cura de-
 onesta. Quoniam autem vereor, ne caritatis
 inde hec, affectus hic animi sensim irrepit, per
 dispersionem sanguinis IESU CHRISTI
 universos obtestor, omnino apud se statuam,
 magnam hinc Societati cladem afferri posse.
 Quare pro mei ratione muneris, quam pos-
 sum graviter moderatoribus, severeque de-
 pectantio, robustos hic sese maxime fortesque
 et præbeant; non consanguineorum postula-
 tionibus, non virorum commendationibus

Orat. 21.
 seu de lau-
 dibus Atha-
 nas.

principum, non ullo denique impulsu dimo-
 veri adducique se sinant, ut suæ fidei concre-
 ditos, aut forenses moderandas controversias
 aut corrogandas præfecturas, aut concilianda
 conjugia patiantur in se recipere; nisi admo-
 dum forte perraro, re ipsa cogente, eaque tum
 quam caritatis ordo, proximorumque pro-
 ctus exigit, temperatione. Denique sibi per-
 suadeant statum hinc Societatis atque ex-
 mationem magna ex parte pendere.

Hac in eadem orandi palæstra, ad solidi-
 perfectasque virtutes, quibus ex Constituti-
 num præscripto nihil nobis esse debet an-
 quius, capessendas condoceracti nanciscemur
 præterea nervos ac vires; ad Obedientiam
 imprimis: qua de virtute sermonem instituere
 opus minime foret, quod maxime proprium
 sit Societatis insigne, tutumque navigium, (ma-
 P. Borgia dictitabat,) quo Religiosi, procello-
 so hoc mari, ad tranquillum beatæ tendunt
 portum æternitatis; & numquam, seu somnum
 seu quietem capiant, intermisso cursu, diu no-
 ctuque felicissime provehuntur. Satis est
 B. P. N. auream plane epistolam accurate con-
 siderateque perlegere, obfirmatoque ad illam
 re ipsa præstandam animo, summissæ quæ ju-
 bentur & alacriter exequi, nullis oblocutioni-
 bus, contumacia nulla, nullis prætenfis excusa-
 tionibus; nostri liberum in omnes partes arbi-
 trium Præfectis permittere, paribus omnino

su ad omnia universæ & munera & loca momen-
 tentis; quam certo ex loco munereve tranquilli-
 rorem levamenque nobis animo destinamus, à
 no Deo nobis & præstolari & certissimo pollice-
 ifari; beata illa, Ezechieli olim visa, Cherubim
 que gemulari, quibus extra fenas alas, quæ mobili-
 ue patris ad cuncta obsequii officia, agilitatis, per-
 fituicitatisque nos admonent; quatuor inerant
 ue præterea vultus, quibus ad quatuor pariter or-
 bis terrarum plagas obvertebantur; atque ita
 ad non quò proprio ferebantur nutu, sed quò Dei
 nstingebantur spiritu pervolabant. Quin, quod in-
 bet super animadvertère nonnulli, pedibus insiste-
 aciebant, alasque aliò quasi jam commigraturi vi-
 ediebant: quo indicarent ad jussa paragenda
 instr divina numquam se promptos non esse & ex-
 propeditos; atque à Dei conspectu consuetudi-
 gium neque, qua cum illo arctissima utuntur & per-
 pro familiari, explicari perpetuo alas cieri que, vel
 e: ad cælum etiam ipsum parendi gratia, si res
 somposceret, deserendum.

Præclare Augustinus: *Optimus minister tuus*
 Satis est, Domine, qui non magis intuetur hoc à te audire,
 arate quod ipse voluerit; sed potius hoc velle, quod à te au-
 e ad dierit. Qui ejusmodi est, si quæ in contrariam
 e qu forte partem occurrent momenta rationū non
 occu ita exponet, ut divinam voluntatem Præsidum
 is ex: interpretatione evolutam suæ videatur velle
 rtes: subjungere; neque tantummodo Præfectum,
 om: sive etiam fortasse consilium, nequaquam
 damna-

Lib. 10.

Conf. c. 26.

damnatum volet, sed ex illius etiam sententia
 atque iudicio formabit & finget suum. Ne-
 que vero generalium quarundam facultatum
 quoad fieri potest, extra non leuem necessita-
 tem amore ducamur; minimarum potius
 etiam rerum causa, moderatoribus subiectis
 nos identidem gestiamus, in ejus gratiam, quae
purpuram suae divinitatis cilicio nostrae mortalitatis
operiens, quod Beatus ait Bernardus, factus est
pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem
crucis; ut nos (quemadmodum alio idem loco
 habet) *discentes verae humilitatis formam, castiga-*
mus corda nostra in obedientia caritatis. Et lan-
 uberibus dignissima lacrymis eorum esset car-
 citas atque calamitas, qui omnem in hoc ge-
 nere attactum morsuunculamque defugerent
 quodque nonnullo temporis spatio certo in
 loco, munere versati sint, jus sibi quaesitum
 aliquod esse opinarentur; ex quo fieret, ut iusti-
 à Praefecto decedere, rationem facti repete-
 rent; absque suae id ignominiae nota peragi
 non posse jactarent; denique in ejusmodi lo-
 corum, & munerum vicibus, legitimum quasi
 iudicium constitui deposcerent. Iam isto maxi-
 me omnium in genere robur ego animi & fir-
 mitatem in Praefectis optarim; cujus praesi-
 dio, quam à sancto Fundatore possessionem
 acceperunt, nostrique illis retinere majores,
 in ea consisterent. Et vero quemadmodum
 ipsis, qua decet caritate agendum est atque
 pruden-

Serm. de S.
 And. tom. 2.

Serm. 2. S.
 And. tom. 1.

prudencia, ita in subjectis elimata subtilisque
 quædam Obedientia est exquirenda; iisque in
 memoriam revocandum hac se ratione ger-
 manam probaturos sobolem Societatis, quæ,
 tuos reponit in suis, hoc educat cibo, ad ju-
 tamque perducit maturitatem. Recte Cyril-
 lus Obedientiam docet, & cibum à nobis ap-
 pellari & censerì debere. Vti enim corporis
 absque cibo, ita sine obedientia spiritus vita
 raduci nequaquam potest. Claudam hoc ca-
 put suavissimo Ignatii magni dicto, qui in epi-
 stola quadam de iis disputans, qui obedientiæ
 regendos sese permittunt, ad eam delabitur
 formam dicendi, ut asserat, suum se cum eorum
 animis animum quam promptissime commu-
 taturum. Ad extremum illud omnes memoria
 repetamus, mirifica hac esse vi sanctæ obedi-
 entia dexteram & efficacitate, ut desiderii flo-
 rem in fructum operis excoquat, piaque
 consilia dum interpellat, adducique ad exi-
 tum vetat, cumulata omni ex parte plenaque
 reddat.

Ex hoc eodem precationis fonte major in
 dies existet sanctæ Paupertatis in nobis amor,
 blandior caritas, ampliorque fiducia. Et ve-
 ro, quoniam summus is sit oportet atque dul-
 cissimus, liberorum B. Pater amori jubet illum
 esse persimilem: quoniam autem in ejus fide
 atque præsidio non tutis modo, sed etiam
 degere lætis licet, firmum Religionis mu-
 rum

Lib. 2. in
 Ioan.

Epist. 11. ad
 Polycarp.

398 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCH*
rum appellat. Hæc nos vitæ commoditatum
plus æquo nimiam sollicitudinem dedocebit
quæ ne sensim influat illabaturque subvereor
aditum pedetentim perque rerum incrementa
fallentia, pandente necessitate, æquitate
etiam cuiusdam fortasse probabili nomine
gratique post diuturnos in Societate laborum
animi significatione. De iusta mihi necessitate
sermo neuiquam est: quæ cum premit, ne cu-
licibus quidem parcendum, quo egentibus,
aliter nequeat, consulatur, moderatores non
fugit: verum, hanc si unam excipias, animam
credite Patres Fratresque tantisper intendere
satis est, *Brevis via*, inquit Ambrosius, *non est*
magnum viaticum requirendum. Sane magistra
experientia constat, blandimenta ista natura
alia ex aliis necti; sedatioreque animo, minore
que longe lucta, omnibus plane tibi interdices,
quam, ubi semel cupiditati indulseris, deinceps
absistas. Delectat me hic summopere, quod ad
illa Psalmi verba, *Oculi ejus in pauperem respiciunt, palpebræ ejus interrogant filios hominum*, ad-
notavit solertissime Nazianzenus: *Oculi, in-*
quit, ejus in pauperem respiciunt, quod quidem pal-
pebris melius est, atque præstantius; palpebræ autem
interrogant filios hominum, id est minor, ut ita dicam,
Et posterior inspectio. Quod si, ut hoc obiter ani-
madvertam, qui opum (nos in rem nostram di-
cere possumus commoditatum) amantes, præ-
fidentesque iis sunt filii hominum à divino spi-

Psal. 10.

Orat. 16. si.
ve de Pau-
perum a-
more.

compellantur, certo affirmare tutoque pos-
 mus eos, qui vere pauperes sunt, nulliusque
 , qualibet contenti, cupiditate tanguntur,
 maxime propria quadam privataq; ratione Dei
 os esse: quo fit, ut hereditatem extra Deum
 nem defugiant, pleni que animi ac spei de-
 atent: *Dominus pars hereditatis meæ, & calicis* Psal. 15:
 ; quidquid nimirum, aut in expectatione
 hi est, aut re ipsa consequi valeo. Tu omnium
 hi vicem Domine imple, neque opportu-
 es tates vitæ tantummodo, sed delicias etiam
 im præsentas: in quem sensum verba illa, *calicis*
 ei, Cardinalis Bellarminus interpretatur.

Hac eadem precationis, ceterarumque pia-
 agam exercitationum in luce clarescet nostra in
 ates magis, nitebitque castimonia; cujus splen-
 or nisi candidissimus sit atque integerrimus,
 doque ausu nitore pæne decertet Angelico,
 oculos ad hæc perstringat omnium, speran-
 odum non est, aut in divina amplificanda gloria,
 at in juvandis ope mortalibus, pro illorum
 otis, nostrorum posse functione munerum
 romoveri.

Quærit peracute Nazianzenus, quid lum-
 ois cum veritate commune sit, ut propterea
 Paulus dixerit: *State ergo succincti lumbos in veri-*
 ate: respondetque, contemplatione rerum
 divinarum (quibus nihil verius) concupiscen-
 tiam coërceri, ne alio feratur. Nimirum qui
 mentem atque oculos in cæli formositatem,
 fide-

Orat 42.
 five 2. in
 Pasch.
 Ephes. 6.

siderumque defigit, lapidum, quod idem indicat, terræque amore duci nequaquam conuenit. Atque hic ego optarim, ut qui, pro singulari Domini bonitate, præcipuus in Societate filii erga cælestem hanc virtutem viget animus, excuteret eorundem de manibus, manus potius colligaret, ne genus nescio quod librorum vel attingerent quidem, è quibus numquam doctrinæ tantum accedet, quanto ut castimoniam decedat in proclivi est; ut ea

part. 3. c. 1. ob causam ne domi quidem habendos Constitutiones nostræ decernant. Ne nectar quidem, aut si quis adhuc præstabilior est liquoris reconditæ cujuscuque doctrinæ per fœdos ad inquinatissimorum verborum canales colligendum esset. Memini me apud Hieronymum legere, magnum illum Iosephum, castum virumque non minus, quam cautum & providum (& vero est illi tuendæ hæc virtus per necessaria) ubi pallium animadvertit à consecrata illa femina contrectatum, ac si infamitæ dextera infectum foret, eo actutum abjecto profugisse: *Pallium illud contactu impurissimæ manus contagione pestilenti contaminatum erat: & censebimus nostrum ab huiusmodi lue tutum cor esse, si oculos pestilentibus hisce chartis*

Hom. 2. in Hierem. commodemus? *Caix aureus hæc sunt*, Origene inquit, sed qui veneno redundet, ut si forte aurum illicit, magis multo virus absterreat, et

Hierem. 51 periculosius, quo tectius propinatum. *Calix*

aurum Babylon. Babylonis hoc porro nomen efficit, ut minime deinde mirum accidere debeat, si ab horum lectitatione librorum, qui Deum nonnihil verentur cæca fere omnes & obscura sollicitudine suspensi recedant, verborumque, vasis veluti cujusdam magnificentia duci se atque elegantia permiserint; a dulcicula etiam illa, qua quo nocentius fallat, obductum est venenum, illecebra.

Quo mihi verba, carminaque quædam quasi vasa, ut loquitur Augustinus, *electa, atque pretiosa, si*

I. Confess.
c. 16.

num in eis propinatur erroris? In summa, ad hunc incomparabilem servandum thesaurum, intenta nostrorum fores sensuum custodia mudi, discrimina devitemus, à propriis familiaritatibus nescio quibus, privatisque jungendis amicitias abhorreamus; revocemusque, quod mirifice adnotavit Basilus, in memoria, iis ipsis, qui animi vitæque candore, præstantia virtutum, cælestis consuetudinis excellentia id elogii promerentur, *Dii estis;* sive ad comminationem, sive ad imbecillitatis humanæ, miseræque recordationem mox succipiant: *Vos autem sicut homines moriemini.*

De Virgini

Psal. 81.

Isto ipso orationis in lumine spirabit flagrantque perpetuo Caritas; omnesque proinde peræque homines nationesque collata circumplectetur. Equidem facere minime possum, Patres Fratresque optatissimi, quin profitear me, cum appellationem istam ex-

ternorum in Societate audio, plane exhorrescere: sed fortissimam mihi cupiditatem injicit Deus, spemque firmissimam affectus hujusmodi vocesque stirpitis convellendi. Ex vero provinciis, atque nationibus additis consecratiq[ue] isti spiritus, sanctæ hujus Societatis, cujus unus est eritque spiritus IESU, conjunctionis nimirum, caritatis, atque concordia, dulcissimum mare influentes, æquum sane fuerat, ut oblitterato etiam nomine tererent. Quod si quis oculorum Societatis isti pupillæ, sive hujusce bene, adeo constituta compactique corporis cordi qualibet incommodare ratione conaretur, næ is à moderatoribus acerrime plectendus foret, pestilens habendus in loco: in qua tractanda uti clementer agere atque humaniter, immanitatis est summæ; ita severe, atque, ut ita loquar, crudeliter se gerere, pietatis est maximæ atque verissimæ. Hæc efficiet conjunctio, ut nostro ingenti bono, & approbatione mortalium, non minus Fratrum Provinciarumque omnium lætis eventibus, quam nostris, nostræve Provinciae triumphemus. *Incremento ditescunt proprio*, recte inquit Leo, *qui profectu lætantur alieno*. Recidendi igitur continenter affectus sunt quidam animi, quos isto in genere vetus in nobis homo progignit. Non ex elementis unquam argentum, aurum, gemmæ, aliaque peregregia permulta admixtionem habentia corpora

corpora existerent, nisi longissime licet inter se
 diffusa, dum sibi mutuo pæne concedunt, è
 pluribus unam naturis inita conspiratione
 conflarent. Eadem ergo & nos ipsi ratione,
 quamquam erga res nostræ, sive Provinciæ
 hujus regionis, voluntatis propendeamus incli-
 natione, exiguum quiddam concedamus, ut in
 hanc rem Nazianzenus ait, ut quod majus est
 recipiamus, conjunctionis hujusce stabilita-
 tem scilicet, concordiaque incrementum, ce-
 lamus, ut superemus. Enimvero hæc plane
 virtus est, quæ nos victores, & inexpugna-
 biles quidem reddit, ut idcirco Bernardus, sive
 quis alius, adnotet à sancto Spiritu Ecclesiam,
 omnemque famulorum Dei cœtum cum acie
 castrorum ordinata conferri. *Nam sicut hostes,*
inquit, timent quando acies castrorum bene ordina-
tas ad bellum vident; ita mundus, ita diabolus ex-
arscescit, quando spirituales viros virtutum armis
accinctos in unitate concordie vivere conspicit. Ne-
que solum quovis hæc in discrimine forti-
tudine admirabili quadam nos obarmat, per-
ficisque ut securo tantummodo atque tran-
quillo, sed ut alacrietiam erectoque animo
depugnemus. Legimus in sacris litteris: Et
adjuvabant Iudam omnes fratres ejus, & uni-
versi qui se conjunxerant patri ejus. Subjiciun-
tur mox illa: Et præliabantur prælium ejus cum
latiniis; quamvis & præstantissimi robore
hostes, & multitudine innumerabiles pæne
 C c 2 essent;

Orat. 14. fi-
ve 3. de pa-
ce.

Serm. 41. de
modo bene
vivendi.

1. Mach. 3:

404 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
essent. Animorum inter nos, in Domino, con-
junctio sit & consociatio; idem sapiamus, idem
dicamus omnes; neque nos admodum sollicitos
habeant, quæ mundus in nos jactat & com-
molitur. De iis, quæ ad nostram pertinent
perfectionem, omniumque consecutionem
virtutum, ad quas precationis, uti memora-
bam, palæstra nos erudit, hæc dicta sint satis.

Eandem inter precationem piis exerciti-
tionibus ceteris consociatam, animorum fal-
tis zelus exardescet, qui otii nos & lentitudinem
in suscipiendis eorum causa laboribus horro-
re perfundet; ad Missiones, proprium ad
Societatis munus, omnium adeo votis exopta-
tum probatumque sententiis, ad opem non
pecuniosis modo & illustribus, sed pauperibus
etiam atque humilibus ferendam, suavi quæ-
dam nos vi rapi sentiemus; neque si pluribus
pares sint vires, unica iis functione prodesse
satis habebimus. Et sane dedecoris plena res
esset, si ex Societate aliquis (soboles tandem
Patrum, quibus Deo mundos ipsos totos lu-
crari perparum videbatur) satis sibi faceret
multumque sane præstare se duceret, dum
Collegio, Domove in aliqua non incommo-
degit, piisque triginta plus minus mulieribus
bis terve per hebdomadam confitentibus an-
res præbet. Expendat igitur, per Domini cari-
tatem, unusquisque in ejusdem oculis perdu-
genter, num cui præterea labori par sit, remque

præsi-

præfidi totam candide exponat ; legitimum orationis ope comparare gustatum studeat , qui omnium sapore capiat animorum , neque dum I E S V sanguine respersi sint , quid in super quærat . Quod si Concionator fuerit , illustria , media , obscura sint suggesta ne curet ; neque frequentissimis tantummodo in urbibus atque celeberrimis , ad amplissimos ornatissimosque conventus , nobiles maxime conciones admittat ; vulgares modicis in oppidis variis congestis declinet excusationibus , germanamque imperii detrectationem fucata apud moderatores necessitate prætendat ; immemor Deum non irrideri , Deoque (ut hominem deludas) minime imponi .

Eodem orationis in lumine quam abjecta , despiciata , amore votisque nostris indigna plane sint , quæ extra Deum sunt universa perspiciemus ; Ioannisque Baptistæ exemplo , qui , ut ait Hieronymus , oculis desiderantibus Christum nihil aliud dignabatur aspicere , divinæ gloriæ , perfectionis nostræ , proximorum salutis sincerissimis corda studiis cumulati , consilia , respectus , curas , terrenarum rerum cupiditates pectoribus nostris excipere , aut aditum his patefacere dedignabimur . Et vero an non probrum esset intolerabile , si qui ex Dei caritate sæculo sibi que nuntium ipsi remisit , unius exinde cathedræ , suggesti unius , loci hujus , illius muneris ambitione duceretur ? avertat di-

Epist. 4. ad
Rusticum.

vina clementia, ut ne in Societatis filios acer-
 rima illa justissimaque apte cadat objurgatio
Filii hominum, &c. Hebræa habent: *Filii*
gloriosi mei, seu gloria mea, usquequo ad ignomi-
 niam? Filii amantissimi, tanto, atque B. I G N A
 T I V S fuit, parente progeniti (eo scilicet viro
 in quem spiritum omnino masculum virile-
 que tanta Deus ubertate profudit) quibus
 (quamquam summa animi demissione de-
 tis, & verecundia, liquidaque, quam nihil v-
 bis ex vobis sit, vestri perspicientia) ad
 omnem tamen fas est veritatem, promptam
 que grati erga Domini indulgentiam animam
 contestationem, profiteri, Majestati divini
 visum hac vos nobili appellatione, *Gloria*
mei, seu *gloria mea*, condecorare; ergo v-
 Deus compellat: *Filii viri*, &c. usquequo
 ignominiam, dum extra Deum aliqua de-
 peritis; si quæ vestrorum consiliorum infrin-
 gi interpellarive contigerit, animo discrucia-
 mini; cum tamen illa, nisi in Domini gloriam
 opemque ferantur animorum, abjecta facta
 quam esse necesse sit, vestrique similibus pro-
 brosa atque indecora? Subjicit actutum Pro-
 pheta *Sela* illud, quod interjectionem, ut La-
 tini vocant, quamdam esse nonnullis placet,
 quæ ad ingentem aliquam significandam, quæ
 obstupescimus, admirationem usurpetur: ac
 diceret: Fierine unquam potest, ut parenti
 tanti liberi, tam à Deo dulciter magnificeque

habiti,

habiti, præclarissimis destinati honestissimisque
provinciis, tanti adeo vilia & abjecta ducant,
tam intimis angantur eorum causa sensibus
atque dispereant?

Hinc illud præterea commodi conseque-
tur, ut clientelas, commendationes, gratias,
seu domi, seu foris nemo colligat, quo altius,
que mos est loqui, efferatur. Et vero hic ego
propectos, gravesque auctoritate Patres
omnes, Consultores, Præceptoresque, per
Domini caritatem, studiumque, quo in secun-
dam Societatis nostræ cursum feruntur, omni
contentione atque opera obtestor, intendant
oculos, perpendantque, quam illi, & im-
pense obesse, & prodesse insigniter possint:
non se certis propensionibus ferri sinant, ne-
que ad benevolentiam privatim designent, qui
libicula frequentius terunt, laudibus libera-
tius onerant, amplio rem fiduciam ostentant,
nollem uti hac voce, quæ mihi Religioso
tatu nimium quantum videtur indigna, at-
que execranda) qui se aptos, & obnoxios ex-
hibere pendere omnium maxime præferunt.
Adjiciant potius sincere oculos ad virtutem,
deinde dotes, quas dispertiit singulis Deus;
omnes, qua consilio, qua exemplo juvent; ad
sanctam Obedientiam in primis, ad parem in
omnia animi nutum, ad se moderatoribus
permittendos, Deique arbitrium ex eorum
petendum oraculo; sibi que persuadeant, neque

Deo se, Beatoque IGNATIO gratum quid & iucundum magis patrare, neque maioris momenti officium Societati posse persolvere; cœluberrima sãne in cœlo præmia coronæque respondebunt amplissimæ, quæ, ut probe novum est ipsis, Dei munere, summa votorum. Ita bellam illam immanemque belluam, quam Politicam appellamus, domo exterminabimus, quæ, vocibus quidem omnium proripere jubentium, clamoribusque configitur, nostram tamen in insidiis obsidet perpetuo fores; ac que utinam ne ad nostram interdum perniciem etiam irrumpat. Æquum tamen verumque est, Religiosa submissione adolescentiæ atque simplicitate colere, qua decet, observantia Patres, qui suos in Ordinis obsequium nos contriverunt; quo in genere non nihil alio quanto ab hinc tempore juniores peccare conficiari non possumus. Denique, ut caput hoc claudam, quod pluribus, quam destinatum sum executus, quemadmodum Sancti dulcissimo huic vastoque præcationis committente se mari, pretiosissimas sensorum, virtutumque indepti cœlestium, expiscatique sunt margaritas, ut consimili in re Chrysostomus fere habet, quibus cum se tum nos locupletarent exornarentque; ita usu nobis veniet, ut quidquam nostram in perfectionem, aliorumve salutem est opus in eodem deprehendamus. Haud scio, an tribus significatius verbis effern

omnia

omnia possent, quam iis, quibus totam hanc rem complexus est Nazianzenus: *Per eam*, inquit, (sacram nimirum, quam contemplatione delibamus doctrinam) *Deus sincere percipitur, & conservatur, atque in nobis adolescit*: nocentibus herbis, dumisque, omnibus denique evulsis, quæ, ne vera Christus vitis nostris in cordibus comprehendat, pubescat, fructuosa sit, queunt officere. Hæc porro ipsa precatio depascitur, eamque ob causam, *Cantabiles mihi erant justificationes tuæ in omni tempore*, David agebat. Legunt nonnulli *amputationes*, seu *falces*. Et exploratissima sane res est divina mandata, si accurata commentatione exterantur, falces quasi quasdam esse, quæ demetant; assiduam Christi verborum gestorumque meditationem continentem putationem quamdam esse, quæ nostrarum sarmenta furculosque excindat inutiles perturbationum; quæ hujus in eremo vitæ, in qua peregrinamur, adedè valide, tamquæ uberi proventu succrescunt.

Ad extremum pervelim, ut parum propensas in nos hominum voluntates querelasque, quibus nos exagitant, toto pectore retractemus. Quamquam enim novi permultas in totum falsas esse, alias mirum in modum auctas atque exaggeratas; proderit tamen summo opere non ita nobis nos assentari, ut inducamus in animum ne à nemine quidem è nostris uno, saltem interdum, ansam aliquam occasionem-

Orat. 12. si-
ve 1. de pa-
ce.

1 sal. 118.

410 *Epist. I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
que præberi; quandoquidem proprio Societatis infortunio, seu potius privata quadam insignique felicitate, singulorum dicta ve facta omnibus tribuuntur; ut jam non Petrus, seu Paulum, sed hosce in uniuersum homines ejusmodi esse circumferatur. Verum, ut ut res habeat, demus rumores istos atque obtrusionem nulli veritatis fundamento nisi nulla culpa nostrorum; quid tandem obesse nobis queat, si materiam illis omnem atque occasionem præripere totis viribus contemnimus? Facile id autem, Deo iuvante, consequemur, si, ut cautius agamus, in aduersa tendamus & plane contraria.

Querimoniæ porro communiores ad hæc capita revocantur: superbos nos esse; hunc nos tendere, ut omnia per nos administrantur, ex nobis pendeant uniuersa; de nostra nos sapientia ample magnificeque sentire, ceteros parvi facere, modico in pretio habere. Hoc primum est caput. Alterum est, vitæ commoditates nos impense sectari. Tertium, cupidos nos esse, & quærere quæ nostra sunt. Quartum denique, prudentes nos homines esse magis, & politicos, quam solide spirituales. Iam in hæc, oro, capita mentem animumque figamus, tutoque Regularum nostrarum ductu, uti aiebam, in aduersa tendamus atque contraria. Curemus, omnes vulgo plane pervideant, nullius nos alterius rei, quam novissimi

mi loci ambitione teneri ; utque tempore sumus ac nomine postremi , minimique (nimirum nostis Societatem ab iis , qui eam constituerunt Patribus Minimam appellatam) ita nequaquam quæsitæ , sed germanæ veræque demissionis laude , ut omnium maximi & principes simus , enitamur. *Nihil est* , inquit Hieronymus , *quod nos ita & hominibus gratos & Deo faciat , quam si vitæ merito magni , humilitate infimi simus*. Ne commoveamur si contemptim , si minus honorifice , si minori in pretio habiti nobis videbimur , sed patienter silentio feramus ; animorum potius lucris , quam plausibus nescio quibus mortalium oblectemur : ne in aulas nos inferamus ; ad spirituales pauperum opem totò pectore incumbamus : Episcopis , eorundem Vicariis , iis qui præsunt omnibus , unicum illud in hoc genere B. Xaverii exemplar perpetuo contuentes , intimam ex animo submissionem atque observantiam deferamus. Ne umbram quidem nostra , seu dicta seu facta , præferant , unde oboriri suspicio queat audere nos cum iis pæne ex æquo contendere , nihil non velle pervincere : ne alienis nos rebus immisceamus : *neque quid agatur in alia* , quod sapienter monet Hieronymus , *domus alia per te noverit* : de omnibus , religiosis præcipue , ut par est , honorifice atque officiosè loquamur : statimque haud amplius vulgo nos cen-

Epist. 24. ad
Celantiam.

Epist. 2. ad
Nepot.

cenferi superbos deprehendetis. Eadem ratione si in vitæ commoditatibus procurandis minus seduli erimus; si in itineribus, missionibus, xenodochiis, ergastulisque lustrandis, diu noctuque ad pie mortem obeundam iuuantibus pauperibus nonnulla sciemus statuemus, proferre; si in corporis cultu atque vestitu peres & esse & videri gestiemus, neque vultibus erubescemus detritis & consarcinatis uanitas novas remissionum atque oblectationum animi formas minime excogitabimus; externarum mensas, optimatum in primis refugium, neque tam iis nos oblectari, quam fatigari glorificabimus; quæ erat altera querela conticescet, omnesque factum sibi satis per nos esse fatebuntur. Ad hæc si à litibus abhorrebimus, rationem agendi veritatis & fidei plenam, à studio artificio nescio quo, & apicibus puram sequemur; pacta, promissa ad amissim sancte servabimus; testamentis condendis interesse ex regularum nostrarum præscripto recusabimus, quod tantopere suis etiam fratribus inculcat B Bonaventura: denique si nos ita geremus, ut omnes perspiciant, hominum animos, non marsupia nos quærere, neque id agere, ut ista nobis, verum ut illos Deo lucremur, quis nos insimulare valeat aviditatis? Hic vero quam maxime possum moderatores oro quosque, Procuratoribus, Confessariis, Ecclesiarum Præfectis, elemosynarum conquisitoribus,

us, omnibus denique invigilent, ut moderatione, quæ sane est pernecessaria, utantur, certion unquam alios nobis commonstratoribus cursum ad cælum instituturos, si nos terrenis rebus affixos adhærescere animadverent.

Ad extremum si opportune complures ad exercitia spiritualia peragenda perliciemus, inter quæ germanam spiritus Societatis speciem sæculares mente concipiunt; si de piis rebus sermones cum omnibus miscbimus, ad vitam melius iustituendam proximos cohortabimur, Patris Borgiæ, sanctæ memoriæ, conquestio illa cessabit: *Quam multi veniunt ad nos, ut fiant ditiores; quam pauci, ut fiant meliores!* Hoc porro caput, in quo nonnulla, quæ ad linguam pertinent, perstringere necesse habeo, gaudeo in postremum hunc locum cecidisse, quod cupiam omnibus, quæ hætenus recenlui, altius ista cunctorum cordibus imprimi sempiternis notis. Ne, quæso, nobis, Patres Fratresque, blandiamur; non pauci hoc in genere valido freno egent; nemini parcunt; nimia agunt libertate & licentia, non sine gravi caritatis, justitiæque interdum injuria; dum aliena, seu dicta seu facta, nunc amplificata augent, modo ultro citroque renuntiant, nunc in deterio rem partem accipiunt; ad motus animi, atque consilia Deo reservata dijudicanda progrediuntur; haud scio an dicendum sit, res neque gestas

stas unquam, neque per somnium quidem oblatas comminiscuntur & jactant. Equidem mihi persuadeo, consulto & dedita opera non delinqui, quod sciam quantus Dei timor, ipso adjutore, in Societate vigeat; verum affirmo, inconsiderantiam, indiligentiam, lubricitatem hac in re malum esse longe gravissimum, atque utinam interdum divina Majestas nihil magis, quam leviter lædatur, eoque periculosius, quo minus inde conscientia onerari alicui fortasse videbitur.

Ego vero, quoniam exonerare meam statum mihi que persuasum est innumera hinc nobis bona intercludi, atque ex hoc fonte in primo & universe derivari mala, quæ æquissimo Domini judicio toleramus, ex intimis cordis meo visceribus omnes obtestor, examen, quod vocamus particulare, quam accuratum per hos dies in hoc vitium instituant; quandoquidem latius, quam opus esset, illud serpere per Societatem deploramus omnes, fatemurque, venenosæ hujus atque execrabilis plantæ fibris evulsis, terrestrem quemdam paradisum illam futuram. Remedio porro utantur, quod in Domini nomine cunctis porrigo, omniaque, quæ ex remissa linguæ custodia nobis impendent mala stirpitis eradicabit. Neque vero aliud illud est, quam ut omni ope atque opera pios inter nos, cumque externis sermones instituire consuescamus. Quanta hinc, Patres

fratresque nobis bona provenient! Ita res do-
 mesticas, non optimi interdum exempli, sæcu-
 laribus nequaquam indicabimus, magno ipso-
 rum detrimento, nostræque existimationis
 majore jactura: ita rerum dictarum, gesta-
 rumque nuntiis aliorum aures non opplebi-
 mus; neque pro nugarum rumorumque qui-
 bus nati, inepti, vanique deprehendantur aucto-
 ribus unquam habebimur: ita nemini occa-
 sionem afferemus, ut prædicet, cum de rebus
 nostris colloqui animus tulerit, ad aliorum se reli-
 giosorum fores, non ad nostras accedere. Ita
 nemo nique nemo sæcularium observabit usurpa-
 tumque, haud amplius in nobis vigere priscum
 spiritum primorum Patrum spiritum, qui cum
 principibus viris, planeque omnibus non nisi
 de Deo, atque æterna salute sermones serere
 poterant, eaque ratione pro arbitrato cuncta
 conficiebant. O si renovatam hoc in genere
 societatem daretur intueri! Omni tunc sane
 animi ardore inclamarem: *Nunc dimittis*, &c.
 incumbamus, per Dei caritatem, curemus-
 que, ut longe alii hac ex parte evadamus:
 hanc in rem studium præcipue nostrum con-
 feramus per hos dies, quibus pro opportu-
 nitate, rationeque à moderatoribus præscri-
 benda secedere cuncti debebunt, quo ingenti
 hoc lubilæi thesauro fruantur, quod ex oc-
 casione novi muneris, quod mihi demanda-
 re est Deo visum, atque insectationum, quas
 pro

416 *Epist.* I. R. P. N. MVTII VITELLESCHI
pro ipsius gloria Societas, & Ecclesia uniuersa,
in Iaponia præsertim, uti inaudistis, tolerat ex
Patrum Assistentium deliberatione, atque sen-
tentia à Sanctissimo D. N. humiliter petti,
singularique ille benignitate, qua Societas
perpetuo protegit, est impertitus. Felicem I-
poniæ statum, Indiarumque omnium, præ-
bus uniuersorum commendo, Dominum ob-
secrans, ut in multorum è Societate animis fla-
grantissima studia inflammet ad immanem
lam sterilitatem sudoribus, vel etiam sanguine
ipso, irrigandam se conferendi. Hac in re, per
Dei amorem, moderatores præsertim adju-
tores se præbeant & ministros; atque in sub-
jectis vocationes eiusmodi & conspiciere
incendere gaudeant. Neque suarum provin-
ciarum caritate trahi se sinant, ne optimis ope-
rariis destituantur; sed Deo fidant, fore ut
ad ipsius gloriam permultas egregiasque ope-
ras liberaliter in Indiam submittant, Euro-
pæas ipsorum provincias, & numero virorum
& conditione Dominus locupletet. Et sane
dolerem vehementer, haberemque, quod jure
reprehenderem, si quis, moderatorum præci-
pue, pro eo ac me iuvare debuerat, frigidum
se se præstaret, vel etiam obesset, minime re-
putans ardores istos à Domino excitari, non
ad egentissimarum illarum provinciarum ne-
cessitatibus tantummodo consulendum, sed
in Europæarum etiam summam utilitatem:

in quibus experientia plane testatur, quam
ejusmodi vocationum, itinerumque præfidiis
germanus Societatis spiritus servetur, & flo-
reat. Omnium me precibus, ut tandem finem
imponam, & sacrificiis, tamquam omnium
maxime indigum, ex animo, & omni humili-
tate commendo. Romæ I I. Januarii, M. DC.
XVI I.

Omniū Servus in Christo

MVTIVS VITELLESQVS:

EPISTOLA II.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS
MVTII VITELLESCHI

Ad Superiores Societatis I E S V.

*Epist. de re-
for. Fratr.*

Licet insufficientiam meam ad ferendum onus
impositum cognoscerem manifeste per imperfe-
ctionem mentis (neque enim aliunde opportu-
nius huic Epistolæ initium facere me posse vi-
deo , quam ab hisce verbis , quibus ad sui ma-
gni Ordinis Provinciales conscriptas litteras
exorditus est B. Bonaventura) Congregatio-
nis tamen generalis , & altissimi Dei voluntati
pertinaciter resistere æquum minime erat.
*Eam ob rem sarcinæ gravi, & quasi impertabili hu-
meros supposui imbecilles, sperans de adiutorio vniu-
tatis Omnipotentis, & confidens de adminiculo vestre
solicitudinis in idipsum. Nam etsi sit impossibile
homini quantumcumque forti, industrio, & experio
totam tanti oneris sarcinam suis humeris bajulare; si
tamen divisa in partes, & humeris imposita durer-*
for um

forum viriliter à quolibet portetur, non est quantumcumque debili capiti desperandum. Videns igitur me (quamvis maxime imparem, minimeque commeritum) speculatorem domui Israël datum; ne sanguis animarum de manu mea requiratur, tamquam annuntiator veritatis explicabo breviter pauca de multis, videns illa nullatenus reticenda.

Et vero primum ac princeps, quod commendem illud est, serio sibi, & ante omnes inuigilent: intelligant suæ semetipsos in primis curæ à Deo esse concreditos: reputent unicuique à Domino præclarum illud Eucherii monitum in dies, horasque singulas identidem instillari: *Commendo animo tuo curam animæ tuæ.* Nimirum hoc spectare, ita apud se discernere quisque deberet, Talem ego, Deo favente, me præstandum suscipio, quales eos esse, qui mihi parent, optarim; statuens munera in Societate, neque ad captandam quietem demandari, neque ad perfectionis, quoad satis sit, adeptæ contestationem, verum ad majores, quam unquam antea, exorbendos labores, tolerandaque perpeffiones; ad obligationem denique imponendam, quæ omnibus in virtutibus ad celsiorem perfectionis gradum citatiore cogat cursu contendere. Itaque transferre ad nos possumus, quod S. Gregorius ait: *Nomen nos Pastoris non ad quietem, sed ad laborem suscepisse*

Epist. Pa-
ræn,

Lib 4.
epist. 59.

420 *Epist. 2. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
cognoscite. Exhibeamus ergo in opere, quod signamus
in nomine. Sint igitur in sancta preceptione quam
exquisitissimi, in excussionibus conscientiarum,
ceteraque rerum omnium spiritualium tracta-
tione: quo in ludo germanam illam pie pater-
neque regendi rationem, quam Institutum nos-
trum deposcit, haurimus. Denique mem-
nerint eos, qui alios ante purgant, quam
purgati fuerint, à S. Gregorio Nazianzeno,
tamquam minime idoneos, à gubernatione
repelli.

Orat. 21. fi-
ve de lau-
dibus A-
than.

Alterum, quod omni animi contentione
atque opera in CHRISTI IESU sanguine
commendatum cupio, Regularum nostrarum
in universum custodia continetur, Religiosa-
que vitæ disciplina, qua ceteris ipsi præluceant.
Vti igitur dignitate sunt & loco principes, ita
omni studio allaborent, ut exemplar, ut forma
sint omnibus in victu, vestituque, in tota ra-
tione cubiculi, quod Regula Rectoris secun-
da præcipitur; dum legitimis temporibus pre-
cationem obeunt, conscientiam excutiunt, cu-
bitum se conferunt, surgunt: quæ omnia (cre-
dite) præstare si quis velit, omnino valet. Illud
vero apud omnes fixum constitutumque sit,
nisi exemplo præiverint, non privatis monitis,
non cohortationibus publicis, sive in subjecto-
rum commodum, sive in Societatis obsequium
quidquam admodum se promoturos. Quin-
imo suarum sibi culparum conscii alienas ob-
jurga-

jurgare minime audebunt : quod si audeant ,
 risui vel contemptui erunt , stomachumque
 movebunt potius , quam ardens corrigendæ
 ferio vitæ studium inflamment. Quare , quod
 S. Gregorius Nazianzenus habet , *duorum alte-*
rum peccant , vel , quia venia ipsi opus habent , ultra
modum aliis ignoscentes , ut sic vitium non modo non
reprimatur , sed etiam doceatur ; vel quia imperii
acerbitate sua vitia obtegunt , ut non mores dignitati ,
sed dignitas moribus fidem astruat , ordine admodum
præpostero. Verissimum est illud Tertulliani ,
Dicta factis deficientibus erubescunt. Non confun-
dant , Hieronymus inquit , opera tua sermonem
tuum , ne , cum loqueris , tacitus quilibet respon-
deat , Cur ergo hæc , quæ dicis , ipse non facis ? Et alio
in loco : Erubescit quamvis præclara doctrina , quam
propria reprehendit conscientia. Et sane , quo de-
demum pacto ad commoditatum vitæ contem-
ptum cohortabitur is , qui omni obsequio , &
indulgentia corpori obsecundat ; ad patien-
tiam , qui minimis quibusque rebus commove-
tur ; ad humilitatem , qui delicatulum se , suæ-
que peramantem existimationis ostendit ? Et
oves meæ , apud Ezechielem Deus inquit , his , quæ
conculcata pedibus vestris fuerant , pascebantur ; &
quæ pedes vestri turbaverant , hæc bibebant. Sollici-
ta semper consideratione pensandum est , Gregorius
Magnus ait , ne qui præsumt exempla mali operis
subjectis præbeant , eorumque vitæ suæ gladio pravita-
tis extinguant. Conculcata , & turbata pedibus oves

Orat. 21 si-
 ve de lau-
 dibus A-
 than.

Lib. de pa-
 tient.

Epist. 2. ad
 Nepot.

Epist. 16. ad
 Princ.

Ezech. 34.

Lib. 22.
 Mor. c. ult.

pascuntur, & bibunt, cum subjecti ea ad exemplum vivendi appetunt, quæ Prælati quique pravo opere pervertunt. Idem præterea beatus vir verba

1. Reg. 14.

primi Regum libri edisserens, *Erat autem bellum potens adversus Philisthæos omnibus diebus Saul, expendit quidnam sit dimicare in die suo, in die alieno, & in omnibus diebus, aitque*

Lib. 5 c. ult.
in 1. Reg.

*Quod bellum Doctoris est aliud, quam quod in sa-
conficitur? In die autem suo pugnat, qui verba prædi-
cationis ex propria trahit luce virtutis: in die vero
alieno pugnare vult, qui contraire reprobis spiritibus
satagit non loquendo, quæ agit, sed prædicando, quæ
n. vit: sed omnibus diebus pugnat, qui multa alios
docet, sed nihil docendo profert, nisi quod prius fulget
opere: omnibus diebus pugnat, quia omnia præcepta
Dei ostendit in luce operis, quæ subsequendo vult
pandere per lucem prædicationis. Merito itaque bel-
lum potens dicitur, in quo cum omnimoda virtutum,
vel operum luce pugnatur. Ex quo fit, ut quamvis
bellum istud, quod à Moderatōribus, docen-
do inflammandoque, adversus ignorationem
teporemque geritur, uti Sanctus hic perhi-
bet, ad linguam pertineat, maximam sibi ta-
men pugnae victoriæque partem dextra vin-
dicet.*

Orat. 33. fi.
ve 1. de
Theol.
Orat. 15. fi.
ve in plag.
grandin.

Quocirca egregie hanc in rem Nazianze-
nus, *Cur, inquit, manibus vinctis linguam arma-
mus? Nec enim, qui in sermone sapiens est, idem ali-
bi ait, hic mihi sapiens est; sed is, qui pauca de virtu-
tibus quidem verba facit; ceterum per ea quæ agi-
n. ulta*

multa demonstrat, ac fidem & auctoritatem sermoni
 suo per vitam conciliat. Præstantior meo quidem
 iudicio est pulchritudo ea, quæ oculis cernitur, quam
 quæ sermone pingitur; & sapientia, quæ per opera
 demonstratur, quam quæ sermone nitet atque splen-
 descit. Me porro non excitat tantum, sed
 etiam concutit atque tremefacit illa Grego- 21. Moral.
c. 8.
 rii Pontificis sententia, qui de femina illa 3. Reg. 3.
 disputans, quæ natum, quem vigilans lacta-
 rat, dormiens oppræsserat, in hunc modum
 disserit: *Magistri vigilantes quidem scientia, sed
 vita dormientes, auditores suos, quos per vigilias
 prædicationis nutriunt, dum quod dicunt facere ne-
 gligunt, per somnum torporis occidunt; & negligendo
 opprimunt, quos alere verborum lacte videban-
 tur.* In summa si proficere quidquam cupi-
 mus, quod Iovium S. Paulinus monet, præste-
 mus necesse est: *Non tam lingua, quam vita cru-
 ditus; non tam differas magna, quam facias.* Et
 vero permultum interest, an via perdifficili
 atque periculosa verbis quemquam diri-
 gas, an manu prehensum deducas; neque
 subjectorum rapit atque conciliat animos
 Moderatoris oratio duris in rebus, teno-
 reque disciplinæ præire iubentis, sed hor-
 tantis subsequi: & exploratissimum est re-
 ctis exemplis curationem adhiberi multis
 partibus salutarem magis, & minus cruen-
 tam. Equidem novi subjectos repetere
 memoria debere illud Christi: *Omnia* Matth. 23.

Epist. Pa-
rænet.

quæ dixerint vobis servate & facite, secundum au-
tem opera eorum nolite facere : magnumque illud
Eucherii documentum esse oppido necessarium.
Obsecro te, delictum alienum (vel in ipsis moderatim
deprehensum) semper ut opprobrium respice,
numquã ut exemplum. Nihilominus tamen, quæ
nostra infelix conditio est) nimis quidem aper-
te experientia indicat, Chæmonis Abbatis

Coll. II. c. 4.

apud Cassianum pronuntiatum illud esse phre-
verissimum: Numquam erit efficax instituentis au-

Orat. 21. fi-
ve de lau-
dibus
Athanasii.

toritas, nisi eam effectum operis sui cordi affixerit au-

Orat. 20. fi-
ve de laud.
Basilii.

bet: Ita se comparans, ut neque sermone propter mo-
res abunde ad institutionem sufficientes magnopere

opus haberet, &c. Idemque de Basilio loquens
Sermone, inquit, ad animarum curationem haud

multum indigens. Quæris quamobrè? quia ope-
re quam plurima perficiens. At cur, quod de

eodem ille ipse narrat, tonitruum erat oratio? quia
vita fulgur. Diutius fortasse, quam par erat, hoc

in capite hæsi, quod hic, pæne dixi, omnia verti
censeam, & arbitrer illud B. Ioannis posse me

huc merito detorquere, Si solum fiat, sufficit. Quæ
communis vitæ normam ferre non possunt, ij,

ut ceteris præfint, idonei ferè non sunt. Sane
B. Bernardus verissime ille quidem, sed ut ad

nimiam quamdam exaggerationem deflectere
videatur, vel cum necessitas ipsa ad remissionem

aliquam atque relaxationem cogit, ma-
gnam inde Ordines religiosos detrimentum

acci-

accipere profitetur. Estque nostri Instituti detri-
 mentum, si cogat infirmitas rigoris pristini aliquid
 laxari. Quod si in iis qui parent id usuenit,
 quanto magis in iis qui imperant obtinebit;
 tum præsertim ad aperiendum vitæ commo-
 ditatibus, corporisque appetitionibus aditum
 necessitatis nomen perniciosissime advolet, in
 his nominatim, qui, quod ceteris præsent, fa-
 cultate ad ista, & quasi clavi potiuntur? Eam
 causam opto, ut in præficiendorum nomi-
 nationibus hoc speciatim, an scilicet commu-
 nem vitæ rationem sequi valeant, tamquam
 communi rem momenti, dispiciant Provinciales.
 Carolus Borromæus Præsuli monenti per
 litteras, ne se aspera adeo pœnitentia macta-
 rit, rescripsit apposite; Oportere, ut exemplo
 suo Pastor amaritiam pœnitentiæ edulcet &
 solliat. Eadem igitur & ipse ratione perne-
 tellarium plane esse prædico, ut Moderator
 forma factus gregis ex animo, quidquid in re-
 giosæ disciplinæ severitate austeri inest &
 acerbi, exemplo leniat; & veluti isto pharma-
 co prægustato horrorem ex subjectorum ani-
 mis pavoremque depellat, quem parere ea sol-
 licitudo consuevit, ne amarum admodum sit
 atque injucundum.

Tertium est, ut nostri sancti Instituti peri-
 os crebra Constitutionum, Ordinationum-
 que, quas vocamus, lectione se reddant; ex ut
 ferventur potius quam ut novæ condantur

strenue una & suaviter curent: non eas ad sua gubernandi rationem, sensumque dirigant, administrationem potius suam ad illas dirigant: ne susque deque omnia miscerent, eximendique identidem, seu nulla, seu per certa causa, Regulis atque Ordinationibus liberam adeo sibi licentiam arrogent; meritis res grave nimis fore piaculum, si quis ex disciplina, Regularumque jactura compen sibi benevolentiae venaretur. Denique h ipsum Apostolicum plane institutum subiecit ut adamant, quam impensissime poterant enitantur.

Hunc in finem & verbis & re ipsa significent pergratum sibi, perque jucundum esse, à suis Moderatoribus dirigantur, lucem operaque subjecti afferant, præcipue Consultores. Hinc fiet, ut omnes intelligant nequaquam illos gravate ferre, si ad Moderatores de eorum administratione referatur, perscribaturve. Et vero contraria agendi ratio de eorum virtutis sinceræque mentis opinione detraheret famam quam multum: locumque suspitioni faceret, non unicam Dei gloriam, bonumque Societatis, sed proprium nescio quem gustum atque existimationem eo illos in munere habere propositam. Ita præterea qua par est diligentia, consultationes suas tempori habebunt. Et sane non possum non demirari, quod fiat, ut cum hoc præsidium tam enixe commendentur.

commendatum, adeo facile, tantæ sit ad faciendum omnibus fatis, recteque progrediendum efficitatis, omnium nihilominus Provinciarum incors fere conquæstio sit, infrequenter Moderatores cum Consultoribus agere; consultationes esse multo rarissimas, eas in primis, quæ ad res sancti Instituti nostri pertinent, quæ tanti sunt tamen ponderis. Erga hoc Præsum Institutum, quemadmodum paullo ante monui, ut in subjectorum cordibus vivat perpetuo amor elaborent, cura adhibita, sancta illa animi æquitas, voluntatisque absoluta abdicatio, ad quam in Probationum hominibus informantur, quæque ejus pacis est mensura, quæ exuperat omnem sensum, in iis conservetur & fervetur & augeatur. Denique sollicitudine curent, ne qui cum adolescentibus nostris conversantur, quidquam agant dicantve, quod honorem, observantiam, existimationem Societatis, omniumque ejusdem cellissimi Instituti partium ulla queat ex parte, sive restinguere, sive imminuere, aut quavis ratione severitatis disciplinæque religiosæ spiritum relaxare.

Quartum est, ut in spiritualem subjectorum profectum toto pectore incumbant; illos, uti filios Deo carissimos, ab eodem Præsidentum custodiæ unice commendatos, intueantur: eorum sive animi, sive corporis necessitates antevertant, ingenti caritate, quæ ad omnes

omnes indiscriminatim pertineat, absque personarum acceptione, sine pondere & pondera ita ut neque genii naturæque consensione, neque cognationis necessitudine, neque patriæ communionem, non ullo denique humano respectu rapi se sinant, ut filiorum Dei in eisdem domo conditionem disparem faciant. Sæpe tragœdiarum recordatio, quas Iacob famulus spectavit ob amoris præcipui significationem, quibus Iosephum virtute atque promeritis ceteris liberis adeo præstantem Beatus ille Patriarcha prosequabatur, satis apud nos esse haberet, ut nobis sedulo, continenterque cavemus: versareturque perpetuo ob oculos caritas, quæ ad omnes, uti aiebam, generatim se protendat; sitque (quod præterea necesse est) ejusmodi, ut nemini comperta non sit, neque non certo reputet in Prælide, tum re ipsa, tum verbis, interius exteriusque promptam illi sibi semper atque alacrem ad manum præsidium futuram. Vno verbo studeant omnibus omnino fieri in visceribus, & dilectione IESU CHRISTI; inducantque in animum fore, ut superiorum, etiam non perfectissimorum, caput hac ratione carbonem congerant, usque demum pro arbitrio utantur. Denique ut quibusque maxime opis indiget, ejus sive animo sive corpori, præcipua quadam sollicitudine atque cura prospiciant. Totum hoc vigesima quinta Rectoris Regula edicitur: *Crebrò & magna carit*

nis significatione alloquatur subditos, eorumque
 cessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam
 animæ paterno affectu prospiciat. Si quem vero
 alicui tentatione pulsari, præsertim gravi,
 peculiarem curam & sollicitudinem non solum
 se, sed etiam si necesse fuerit, per alios gerat: nec
 medum longius differendo difficiliorem morbi cu-
 rationem reddat. Proh quantum in hac regula,
 patres amantissimi, momentum est, adeo ut si
 nec unam, qui præsent, accurate servandam si-
 susciperent, felicissime cuncta progrederen-
 ! Hæc fiduciæ illi, qua filii cum parentibus
 ere consueverunt, aditum aperit; quæ si de-
 ratio gubernationis in Societate alia jam
 : hac caritas viam sibi munit, & rationem
 cogitat, qua omnium sive necessitatem, sive
 igentiam prævertat & subleuet. Quam
 rem mihi cupiditatem injicit Deus, ut mo-
 m illum pristinum repetant universi, cum,
 od ego sciam, nemo certum cubiculum, ve-
 am aliam, munus illud, quidquam denique
 bi poscebat, quod ita se præventos, ita sibi
 prospectum omnes sentirent, ut vel nihil ad-
 odum opus haberent, vel caritate Modera-
 rum & sollicitudine attonitos, animo quid-
 am agitare, nedum petere, puderet! Ægror-
 os in primis facere nõ possum, quin ex omni-
 as cordis mei visceribus Moderatorum se-
 ulitati commendem. Sollicitum enim me ha-
 et caritatis atque sollicitudinis Beati Patris

IGNATII recordatio, qui inter tot tantasque
 occupationes eam ægrotorum curam gerens
 bat, ut haud sciam, an maiorem impendens
 bene sedulus valetudinarii administer,
 amantissima mater queat. Ne quæso, per
 mini caritatem, præclaram adeo atque
 plam hereditatem per incuriam atque
 tantiam nobis effluere patiamur. Constitu-
 tur igitur, omnibus, si quæ obstant, perrup-
 commoda valetudinaria. Curatores eorum
 dem intelligentes parentur: quæ medici
 scripserint, seruentur quam accurate: denique
 ut meum uno verbo sensum & votum ex-
 nam, curetur, ut non Moderator tantum
 gnæque quispiam auctoritatis Pater,
 æger decumbit, sed frater, & tiro quilibet
 quivis demum è Societate ægrotus, neque
 domesticas delicias, neque ad maternam
 dustriam, & providentiam memoria refer-
 tur; quod illud ipsum est, quod de Ægrotis
 monasteriis memorat B. Hieronymus in
 verba: *Si quis cæperit ægrotare, transferatur
 ad exedram latiore, & tanto senum ministrum
 rio consovetur, ut nec delicias urbium, nec
 tris querat affectum.* Post ægrotos revocatis
 mentem hospites & peregrinos; erga quos
 nollem aurum illud purissimum caritatis, quod
 in Societate claruit, sensim infuscaretur; quod
 que ille in caritatis Apostolicæ sinu ortus ex-
 lesceret, iis, qui peregre adveniunt, pedes la-
 vandis

Ad Eustoch.
 de custodia
 virgin.

andi, omni amoris voluntatisque adjecta si-
nificatione, ut suo in Collegio Domove se de-
dere sentiant : quo in genere, quæ peccari fe-
runtur, nimio sane rubore perfundunt.

Postremo, quod ad nostrorum curam, &
religiosæ disciplinæ custodiam pertinet, inter
curiosa, quæ possem, hæc pauca exponere, at-
que impense commendare satis habeo.

Principiò in nostrorum Seminariis viri vere
virtuales, atque incorruptis moribus ad do-
cendum feligantur; qui ad magnos non minus
doctrina litterisque, quam in virtutibus pro-
fessus habendos, rectis & exemplis & monitis
invent auditores suos. Omnino, quibus præ-
ceptoribus utemur, ea Collegia habebimus.

Itac igitur in re stabiles immotique persistant
moderatores : non suis propensionibus, non
aliorum commendationibus locum tribuant :
sed optimos coram Domino deligant. Quod
quis non nimis utilis deprehenderetur, qua
opus est quidem prudentia, magna tamen for-
titudine atque animo, antequam incipiat obef-
cere, submoveant.

Deinde subjectos à nimio erga consanguin-
eos affectu divellant; planeque statuunt gra-
viores, quam aspectu primo videatur, hunc
morbum esse. Quoniam vero hac ipsa de
re communibus in litteris nonnulla perstrinxi,
tantum addo, Provinciales suis in Regulis
admoneri, inter capita, de quibus sedulo in

Vifitationibus est inquirendum, unum hoc me fi
 fe: *An aliquis domi nimis affectus videatur ad om* nu
sanguineos. xter

Tertio intelligant importunitate aliquor m
 in corrogandis eleemosynis atque nimio flun
 Dei obsequium maximopere interpellari, n Qu
 strasque functiones quam despiciatissim r
 di; ut si Societatis munera una, quod ap de
 manu sæculares alliciunt, centenis hæc inribu
 deratio manibus eisdem amandet atque gerit
 pellat. no

Quarto nonnullorum ex Societate sententias exi
 tiæ, in rebus præsertim ad mores spectantib ficat
 plus nimio libere, non modo periculum est is, t
 ipsam evertant, sed ne Ecclesiæ etiam Dei ure fat
 versæ insignia afferant detrimenta. Omni loque
 que studio perficiant, ut qui docent, scribu e con
 ve, minime hac regula & norma in del am pl
 sententiarum utantur: *Tueri quis potest; P* apofl
babilis est; Auctore non caret: verum ad eas cum
 tentias accedant, quæ tutiores, quæ gravæ p
 rum, majorisque nominis Doctorum suffragi una
 sunt frequentatæ, quæ bonis moribus condõ sine
 cunt magis, quæ denique pietatem alere, & m, au
 prodesse queunt, non vastare, non perdetõ sexto
 Quoniam vero Constitutiones, Decreta, Rõ uncto
 gulas, probe callent, de S. Thoma sequendo, e, fat
 non provehendis ad cathedras, aut etiam minem
 movendis, qui ejusmodi doctrinam parvi faciant. I
 re, aut cordi non habere præ se ferunt, præferõ libdu
 tu

tim si novitatum amantes deprehendantur, qui nulla sunt ratione ferendi, reliquum mihi præterea nihil est, nisi, ut hæc ipsa ferventur, uti maximi rem momenti quam ardentissime possum urgere.

Quinto sedulo subjectorum linguis invigilent, ut qua decet reverentia atque observantia, de Præsulibus, optimatibus, religiosis, omnibus denique loquantur; ne quidquid domi geritur sæcularibus in aures insusurrent, nec magno illorum profectu, nec maxima Societatis existimatione; ne tam multæ nullius necessitatis, aut utilitatis epistolæ, neque, si res ipsas, si rationem eloquendi spectes, pro more satis religiosæ scribantur. Quoniam vero de loquendi licentia conquestus sum, meumque communi in epistola sensum exposui, nonagam pluribus; illud tantum adjicio, facere me non posse, quin vehementer admirer, quæ fiat, ut, cum adeo frequenter nostris in tricliniis poenæ pro noxis in leges admittis infligantur, hæc una culpa (quæ tamen è gravioribus est, latissime patet, crebro contrahitur) aut nunquam, aut raro plectatur.

Sexto omni ope atque opera contendant, ut cunctos, pro singulorum viribus dotibusque, latis fructuoseque habeant occupatos: neminem ad otium vel quietem aspirare permittant. In primis vero, si quem, quo se religionis subducatur oneribus, majori licentia, minus-

434 *Epist. 2. R. P. N. MVTII VITELLESCHI*
que Moderatoribus obnoxius vivat, in aulas,
& optimatum clientelas inferere se & infer-
re animadverterent, mature occurrant; ne-
que dum incommoda & corruptelæ incre-
scant, viresque sumant, præstolentur; sed
sub ipsa initia celeritate omni, fortitudine, in-
dustria utantur; neque hac in re modicum ali-
quid esse aut leve interpretentur.

Ad extremum sint, ubi res exigit, arcant
quam maxime tenaces; eorum in primis
omnium, quæ in reddenda ratione conscien-
tiæ inter ipsos subjectosque intercedunt, quæ-
que ipsis veluti patribus deteguntur; atque
intelligant hanc esse gubernationis totius in
Societate veluti clavim. Quod si quis hoc in
genere peccaret, næ ille à munere, quod susti-
net, semovendus foret. In summa obverfe-
tur perpetuo ob oculos filiorum se Deo carif-
simorum, uti aiebam, curam gerere, quorum
severissimam idem rationem exiget, & san-
guinem animarum ipsorum pretiosissimo san-
guine dilectissimi Filii sui redemptarum resper-
sarumque, de manu nostra requiret. Moneo
ad hæc è re Divini obsequii visum fore, si fa-
cultates quælibet, quavis ratione, cuivis à Ge-
neralibus etiam tributæ revocarentur, uti om-
nes omnium his litteris revoco; quod ipsum in
singulis Provinciarum suarum domiciliis Pro-
vinciales denuntiari curabunt. Gratia Domini
I E S U C H R I S T I sit vobiscum. Dilectio
mea

mea cum omnibus vobis in CHRISTO IESU.
v. Romæ IV. Ianuarii, M. DC. XVII.

Omniū Servus in Christo

MVTIVS VITELLESCVS.

EPISTOLA III.

EIVSDEM

R. P. N. GENERALIS

MVTII VITELLESCHI

Ad Provinciales, & Patres Congregationum Provincialium ejusdem Societatis.

Instante Congregationum Provincialium tempore, quo singulis in Provinciis unus eligatur venturus ad Congregationem Procuratorum, quæ Romæ cogetur, favente Domino, ad xv. Novembris decurrentis anni M. DC. XIX. volui ego spiritu affectuque animi, quando aliter nequeo, sistere me præsentem omnibus, ut ubi amplexus fuero quam arctissime unumquemque dilectissimorum Patrum meorum (quos ego nomine Societatis, gaudium
E e 2 meum,

436 *Epist.* 3. R. P. N. MVTII VITELLESCHI
meum, & coronam meam rite mihi videor ap-
pellare posse) iisdem quadantenus exponam,
tum quo nunc statu sit nostra Societas, quove
progressus ea faciat, aut eam certe facere.
Christo favente, confidamus; tum quo potabili-
mum ea ne delabatur, vereri possimus, si qua-
do sui ipsius, quod absit, suæve perfectionis
curam negligeret. Ex harum quippe reman-
entia notitia facilius pertingent RR. VV. ad eius-
scopum, quem huiusmodi Congregationes
tertio quoque anno fieri solitæ, habent
propositum, & expressum in earundem for-
mula, approbata à Congregatione quarta ge-
nerali, §. 31. Ego simul officio meo aliqua ex
parte satisfecero, necnon ardenti illi desiderio,
quod mihi Dominus largitus est, non parco-
di labori, neque ullam prætermittendi occa-
sionem, qua submotis impedimentis, promo-
vere valeam, & quidem in dies vehementius,
adeo commendabile sanctæ huius Religionis
institutum. Crediderim equidem, posse me
vere affirmare, quod non mediocri RR. VV.
ac mihi pariter esse debeat consolationi, uni-
versum hoc Societatis corpus (Deo sint lau-
des) recte habere, vegetumque esse ac firmum
in procuranda tum propria, tum proximi sa-
lute atque perfectione. Tametsi, ut tere
venit in humano corpore, suæ non desunt in-
firmitates ordinariæ, interdum etiam extraordi-
nariæ nonnullæ: sed quibus tamen opportuna
adhi-

adhibeantur remedia; deprompta videlicet ex Constitutionibus, ex regulis, ex consultationibus, quæ de more instituuntur cum Patribus Assistentibus; denique ex eo lumine, quo benignissimus Dominus pro divina sua providentia perpetuo assistit huic suæ minimæ Societati. Vnde & ipsa dilatatur quotidie magis ac magis, & similiter augetur ubique fidelium numerus, qui vel ab hæresi, falsove idolorum cultu ad fidei veritatem adducuntur, vel à Nostris adjuti, ad meliorem frugem se recipiunt. Adeo ut recte cum Apostolo dicere possimus: *Ostium magnum nobis apertum est; & quidem toto pæne orbe, nedum in aliqua ejus parte: sed adjiciendum item quod subjungit Apostolus: Et adversarii multi; nobis, inquam, nihil non audentibus in eo, qui nos confortat; sed perinde diffidentibus, nobisque merito timentibus à nostris ipsorum miseriis atque infirmitatibus. Enimvero justam maximi timoris causam habet nostra fragilitas, ob id quod apte indicat S. Augustinus, dum generatim agens de creaturis, sic loquitur: Omnes creature ex eo proficere possunt, quia esse cœperunt; ex eo deficere, quia ex nihilo factæ sunt: ad defectum conditio eas ducit originis, ad profectum potentia conditoris. Nec sane dubium, quin si mentis oculos convertamus ad illam Domini dexteram omnipotentem, quæ tam brevi temporis spatio à tam exili, tenuique principio Societatem nostram ad tantam pro-*

I. Cor. 16.

Psal. 79.

vexit amplitudinem, ut ei recte congruant verba Psalmistæ, *Plantasti radices ejus, & implevit terram: operuit montes umbra ejus, & arbuscæ, usque ad cedros Dei: extendit palmites suos usque ad mare, & usque ad flumen propagines ejus;* Nec, inquam, dubium, quin si ea, quæ dixi, consideremus, sperare possimus ac debeamus fore ut illa ipsa manus, quæ Societatem instituit, eandem custodiat atque perficiat. Id nimirum pollicetur B. P. N. I G N A T I V S in ipso Constitutionum præmio. Atenim si altera ex parte conjiciamus oculos in materiam ipsam, ex qua corpus hoc constat, scilicet in personas tot, tamque diversarum nationum, affectionum, morum, voluntatum; jure timendum est, ne nostra culpa regularum sanctarum disrupta sepe, dicatur aliquando: *Exterminavit eam aper de silva, & singularis ferus depastus est eam;* Sitque hoc primum de damnis, à quibus Societas possit ac debeat sibi timere. Atque utinam ista ex parte nihil jam detrimenti acceperit! Non vacat mysterio, quod ipso Societatis nostræ exordio, cum eam Dominus Deus è suo nihilo ad tam insignem evocavit statum, eandem coagmentari voluerit è personis adeo discrepantium inter se nationum, sed quas arctissimo caritatis vinculo copularit, eisque unum quasi vitalem spiritum infuderit; quemadmodum & illis olim apud Ezechielem aridis ossibus: & ita quidem, ut ipso Constitutionum initio dicere non dubitant

Cap. 37.

B. P.

B. P. IGNATIVS, vix sibi videri necessarium regulas in Societate conscribere; quandoquidem unica regula caritatis, quæ est plenitudo legis, regula esset, atque instar omnium regularum. Nam vero nollem, Patres mei dilectissimi, ex veritate posse dicere: *Ad defectum nos conditio* *lucit originis.* At excrescimus, & longe lateque diffundimur: agit fere quisque perpetuo cum suis indigenis: plurimi nescio quo affectu, & quasi zelotypia, ad suam restringi videntur Provinciam. Verendum maxime, ne excidentes ab illa felici regeneratione, ad primam nostram originem brevi revolvamur. Principio videlicet nostræ Societatis nullum apparebat discrimen Collegiorum, aut Provinciarum, sed ne quidem nationum, regnorum, aut regionum; nunc tamen negari non potest, quin se prodat in nonnullis nescio quis affectus, & zelus illius particularis boni, quod ad suas ipsi putent spectare Provincias; indeque sensim sine sensu minuatur in iis, atque intepescat amor communis boni omnium Provinciarum, & subintret pedetentim meum & tuum, frigidum illud verbum, ut ait S. Chrysostrmus, & quidquid malorum est invehens. Ut sit, hoc unum summopere exopto (& ob id ego, ut quidem possum, assidue fundo cor meum in conspectu Domini) ut in spiritu humilitatis, & in animo contrito procidamus ante Deum, ploremus coram Domino, qui fecit nos, & evexit ad vitam hanc spiri-

Cap. 37.

tualē, dum nos constituit membra mystici cor-
 poris Societatis; tum ardentissime ipsū exore-
 mus, ut eam, quam plantavit dextera sua, perdi-
 cere omni ex parte dignetur, quantūvis detri-
 foret opus illo miraculo, quod olim per Eze-
 chielē operari non est gravatus: *Et tu fili homi-
 nis, sume tibi lignum unum, & scribe super illud,
 Judæ, & filiorum Israel sociorū ejus; & tolle lignum al-
 terum, & scribe super illud, Ioseph, ligno Ephraim,
 cunctæ domui Israël, sociorumq; ejus; & adjuuge
 la, unum ad alterum tibi in lignum unum, & erunt
 in unionem in manu tua. Cum autem dixerint ad
 filii populi tui loquentes; Nonne indicas nobis, quid in
 his tibi velis? loqueris ad eos: Hæc dicit Dominus
 Deus, Ecce ego assumā lignum Ioseph, quod est in ma-
 nu Ephraim, & tribus Israel, quæ sunt ei adjunctæ,
 & dabo eas pariter cum ligno Judæ, & faciam eas in
 lignum unum, & erunt unum in manu ejus, & faciam
 eos in gentē unam in terra, & Rex unus erit in omni-
 bus imperans, & non erunt ultra duæ gentes, nec di-
 videntur amplius in duo regna, & erunt mihi popu-
 lus, & ego ero eis Deus, & servus meus David Rex
 super eos & pastor unus erit omnium eorum. Tunc
 autem proculdubio consequetur multiplex illa
 felicitas: In judiciis meis ambulabunt, & mandata
 mea custodient, & facient ea, & habitabunt super
 terram, quam dedi servo meo Jacob, in qua habitaverunt
 Patres vestri Et habitabunt super eam ipsi, &
 filii eorum, & filii filiorum eorum usque in sempiternum:
 & David servus meus, Princeps eorum in perpetuum.*

petunt.

Et percutiã illis fœdus pacis, pactũ sempiternum erit eis, & fundabo eos, & multiplicabo, & dabo sanctificationem meam in medio eorum in perpetuũ. Et erit tabernaculum meum in eis, & ero eis Deus, & ipsi erunt mihi populus. Et scient gentes, quia ego Dominus sanctificator Israël, cum fuerit sanctificatio mea in medio eorum in perpetuum. Enimvero Patres mei in Christi visceribus dilectissimi, tamenetsi non sum ego Propheta, sed omnium miserabilis, sentio me tamen à Domino impelli, ad officii præstandum, quo vel meo profutõ sanctæ Societatis reducam Societatem nostram ad humum suam, ut illic ait Propheta, hoc est, ad pristinam suam veræ ac plusquam fraternæ caritatis unionem; tum maxime si RR. VV. quæ præcipua sunt membra suarum Provinciarum, me iuvabunt oratione, verbo, & exemplo.

Secundum caput, quod multa nobis ac gravia damna minatur, est defectus sanctæ obedientiæ, quem in plerisque non raro experimur, dum agitur de ministerio, de loco, aliave re, que minus arrideat aut convenire putetur miseræ illi existimationi, quam in humilitatis domo, (quod pudendum est) tanti facimus. Quoniam autem B. P. N. IGNATIVS in illa sua divina vere, nec unquam satis commendata epistola de Obedientia, virtutem hanc substituit, & quasi subrogat iis pœnitentiis, & corporis afflictationibus, quibus in Ecclesia Dei plerique alii Ordines Regulares, juxta pro-

prium cujusque institutum magna cum ædificatione prælucent; hæc profecto una si non deficiet obedientia, jure nobis ab aliqua eminenti ruina timendum erit. Nec jam incipiamus (quod pariter lugendum est) quin incipiamus id in nobis præsentire, & quod est consequens, non nihil damni non in ministeriis. Dum etenim aliqui (saxit Deus, si sint pauci) veluti hujus corporis membra, contentis in locis, occupationibus, ac muneribus, attendent magis honori ac nomini, propriisque commodis, quam totius corporis, necesse omnino est, gravia inde proveniant incommoda; multisque in rebus nostrum desideratur officium: non quia desunt operarii, sed animi inductio, & absoluta resignatio in manibus Superiorum, ipsa denique, ut uno verbo dicam, obedientia. Imo quod est dolendum magis, non deest, qui ut eò, quò intendit, perveniat, patronos & intercessores, tam intra quam extra Societatem, perquirat, majorum cum jactura boni nominis, graviorique offensione tum domi, tum foris, quam facile credat qui hæc molitur; & quidem contra quam Decretis admodum severis cautum est à sexta, & septima Congregatione generali. Unde credibile sit fore, ut compellatur aliquando Societas extremum illud adhibere remedium, quod scimus attigisse nonnullos eorum Patrum, qui interfuerunt postremæ Congregationi

ioni generali, videlicet, inhabilitatis ad omnia
ministeria, &c. Ex hoc namque vitio, ut liquet,
causatim inducitur altera longe major de-
formitas, nimirum ut aliqua hujus corporis
membra non modo sibi munia usurpent aliis
assignata membris ejusdem corporis (quod
si inconueniens, minus tamen est grave)
sed etiam in se recipiant eorum officiorum ac
negotiorum tractationem, quæ sint à Socie-
tatis corpore penitus abhorrentia, & ab ejus-
dem instituto aliena. Id vero ut illi assequan-
tur, insinuant se in amicitias Principum, eo-
rumque adhibent favorem, iis se tuentur: adeo ut
delegatur Societas, vel eorum à se voluntates
alienare, si deneget postulata; vel se ipsam de-
struere, si concedat. Sed præstat incidere in
manus hominum, quam in manus Dei viven-
tis. Nec est quod quisquam mihi dicat: Nol-
lem id ego quidem, mi Pater, sed eo me adigit
Dominus ille, aut Princeps: nam si te pude-
ret, non dicam à Principe occupari, sed vel so-
lam tuam requiri operam ad quodvis munus
quo non conveniens instituto, ausim ego affir-
mare, numquam eum tibi fore importunum.
Sed et vero plus satis mihi compertum est, ideo
velles Principes, quia velis; ideo Societati
indesse importunos, quia te illis importunum
reoræbeas.

Spectabit tertium caput ad suavissimū casti-
tatis votum, à cujus tamen tractatione libenter
absti-

444 *Epist.* 3. R. P. N. MVTII VITELLESCHI
abstinerem, quandoquidem B. P. N. IGNATI
fatis fuit dicere, eam virtutem in Societate de
bere Angelicam imitari puritatē. Et vere (qu
singularis est illius Domini benignitas, qu
pascitur inter lilia,) talis omnino illa est,
quam plurimis Societatis alumnis, qui par
sunt sequi Agnum quocumque ierit. Sed
cessitas occupationum, quæ periculo sunt
noxia, occasiones variæ ac multiplices, de
ctus orationis, internæ recollectionis, stud
ambulandi sollicitè coram Deo, nonnull
otiositas, aliorum denique nimia commoda
tes, non leuem nobis metum incutiunt, ne op
mo Societatis auro aliquantisper obscurat
amarissimi luctus causa præbeatur ei, qui a
quo tangatur zelo nominis Societatis, & d
ni honoris; neve liceat cum significatiōe d
loris & conquestionis exclamare: Quom
obscuratum est aurum, mutatus est color op
mus? Ceterum quamvis non sit meæ men
novas edere Ordinationes (extant quippe
multæ, & quidem efficaces) non possum tam
non vehementissime obsecrare, & obtul
Reverentias Vestras, ut ob amorem Dei etiam
atque etiam considerent, num quid amplius
in eo rerum genere præscribendum occurrat,
ne forte culpa nostra tam pretiosus thesaurus
non dico deperat, (nam qui benignissim
Dominus eum Societati largitus est, eum de
uti juvat sperare, pro sua bonitate servabit)

neque ulla vel minima sui parte minuatur.
De Paupertate aliquid etiam dicendum est; nec enim dubium, quin ea relaxetur, indeque debilitetur nostræ Religionis murus. Et vera non se produnt in nobis ea grati animi, generique amoris signa, quæ huic virtuti, quam matrem agnoscimus, jure debentur. Sed aliud rem est, quod me pungit acerbius, & ob id Reverentiarum Vestrarum consilium & opem imploro & exposco. Reperitur nempe, qui majores in hac materia evocet opiniones ac divulgat; atque utinam illæ pariter non advertentur veritati! Zelus insuper animarum sane quam refrigescit in multis, nimisque verum est, paucis nos esse contentos, & à nobis occupationes assumi, ac ministeria ex voluntate potius traducendi tempus, quam ex sincero ardentique desiderio & fame salutis animarum. Est etiam, qui, si velit, duorum instar esse queat; sed ne sibi incommodet, ne unius quidem partes expleat. Hinc porro fit, ut cui muneri olim satis forent quatuor, ne viginti quidem, ut sunt hæc tempora, fortasse sufficiant. Certe cum ipse mecum reputo, quid illi primi decem Patres effecerint; quid alias item hæc sola professa Domus Romana cum operarum numero sane perexiguo, digna res mihi prorsus videtur, in qua omnes erubescamus, ut vere operit faciem meam confusio. Huc pertinet, quod meminisse evenisse anno M. D. LXIII. Nobilis quidam

446 *Epist.* 3. R. P. N. MVTII VITELLESCHI
dam Roma, ubi aliquamdiu moratus erat, re-
versus in patriam, & interrogatus à suis, quid
omnium vidisset Romæ pulcerrimum; pla-
nissime respondit, Societatem IESV. O quam
vellem his nostris temporibus liceret idipsum
affirmare non solum de Vrbe Romana, sed de
aliis quoque, ubi sedem ac domicilium Soci-
tas nostra collocabit! Ad hæc inter privatores
crescunt vitæ commoditates, atque in dies co-
runtur impensius. Faxit Deus, ne præcipue
ejus rei causa tribuatur nostro Superiorum
exemplo: nostrum enim plerique in eo delin-
quimus; frustra que à subditis emendationem
requiremus, si nos eam primi non exhibebi-
mus. In recreationibus, in vineis, aliisque oble-
ctamentis, negari non potest, quin appareat
excessus, multaque superfluitas. In oratione,
examine quotidiano, ceterisque spiritualibus
exercitationibus, valde vereor ne quippiam de-
sideretur à non paucis. Quod si ægre, etiam
cum eorum adjumentorum usu, religiosa vita
sustentatur, quid tandem futurum est, si ejus-
modi exercitationes aut omittantur, aut adeo
negligenter, oscitanterque obeantur, ut peri-
de sit, atque si prætermitterentur? In his vero
non potest una aliqua generalis præscribi regu-
la æque omnibus conveniens. Si quis tamen
aliquam sibi volet præfigere, illam assumere li-
cet, quam omnibus communiter assignat S. Au-
gustinus, qui se ipsum interrogans in hunc mo-
dum:

Quantum temporis orationi tribuendum est ?
sic ipse sibi respondet : *Quamdiu vacat ; id est ,
quamdiu aliarum bonarum & necessariarum actio-
num non impediuntur officia.* Hac profecto regu-
la qui utetur , nusquam ei vacabit loqui extra
tempus , referre vel audire sæculi rumores , alie-
nari ingredi cubicula. Quinimo , quod pluris fa-
ciendum est , longe majorem quovis in loco ac
ministerio spirituales consolationem & animi
quietem experietur , seque suavius , & cum ube-
riore proximi fructu , in salutem animarum su-
perimpendent. Denique ut epistolæ finem im-
ponam , tametsi adversus isthæc , quæ strictim
trugi , mala & incommoda non desint reme-
dia , eaque per Dei gratiam efficacissima , quæ
petere liceat ex Constitutionibus , regulis , in-
structionibus , & ordinationibus , quas , ut dixi ,
multiplicare non intendo , præsertim cum ne-
cessarii summa pendeat ab executione , quæ simi-
liter pendet à Superiorum fortitudine ac zelo ;
quando certum est regularum praxim fore satis ,
ut omnibus occurratur incommodis : nihilomi-
nus tamen pervelim , & magnopere commen-
do RR. VV. ut fusis ad Deum precibus consi-
derent , ac pro ea voluntate , quam eis Domi-
nus largitur propensissimam in progressum So-
cietatis , tractent inter se , inquirantque diligen-
tissime , quid demum possit effici , ut non modo
nihil nostræ Religioni deterius contingat ; sed
notius ad id , quod perfectum est , assequen-
dum ,

448 *Epist. 3. R. P. N. MVTII ad PP. Cong. Pro-*
dum, bene omnes animati contendamus, &
quidem convenienter sublimitati nostræ voca-
tionis, ac peculiaris instituti. Quidquid au-
tem putabunt, statuentque mihi suggerendum,
accipiam ego libentissime ab istius Provincia
Procuratore Romam venturo. Equidem i-
eum finem jam ab aliquot mensibus ego singu-
lis hebdomadis ex thesauro Societatis offero
Patri misericordiarum magnum numerum sa-
crificiorum, & Rosariorum, ut ab istis Con-
gregationibus, quæ primæ sunt, ex quo ex-
Dominus Deus, quantumvis inhabilem, quæ
lem me in dies agnosco manifestius, ad hoc
munus destinavit, is qui speratur, propitio
mine, fructus percipiatur, ad continuum So-
cietatis incrementum, ad subsidium anima-
rum, ad majorem denique divinæ Majestatis
gloriam & honorem. Quod superest ego
plurimum, atque ex animo commendo preci-
bus omnium, & sanctissimis sacrificiis. Gratia
Domini nostri IESV CHRISTI cum omnibus
vobis. Romæ VII. Martij, M. DC. XIX.

RR. VV.

Servus in Christo

MVTIVS VITELLES CVS.

I N D E X

I N L I T T E R A S

P R Æ P O S I T O R V M

G E N E R A L I V M.

Admonitiones & Cor-
rectiones.

Q Vales. 106. 107. &c.
quomodo admittenda.
65. 66.

Amor Dei.

*E*us incitamentum *A-*
mor. 145. 331. ad 336. *Vide*
105. 406. 280. 272. 269.
270.

Animarum salus
& zelus.

Vide 42. 135. 197. 198.
*U*ti modo ac mediis so-
cietatis. 214. 215. *Q*uantum
ad eas iuvandas teneamur.
271. 272, usque ad 283.
Vide item 292. 293. 317.
318. 404. 405. 413. 445.
304.

P. Claud. Aquaviva.

*E*us *E*pistola sexdecim à
*P*ag. 79. &c. *P*er desideria.
79. 80. *H*umilitas & gra-
tutudo pro vocatione. 121.
*S*tudium in Societatem. 191.

P. B. Borgia.

*E*jus *E*pistola. 51. *Æ*sti-
matio Societatis & primo-
rum Patrum. 57. 58. 67.
68. 70. *A*pophthegmata.
392. 394. 413.

*C*aritas. *Vide* Amor
Dei & unio.

*C*astitas.

*E*ius momentum. 399.
*M*edia. 399. 400. 401.
444. *V*otum suavissimum.
443. *P*ericula. 440. 444.

*C*hristiana doctrina,
*C*atechism. *Vide* *M*issiones,
*P*rofecti, *S*uperiores.

*C*oncionatores, *C*on-
ciones.

*S*int ad fructum, & cor.
118. 119. 120. 204. *E*orum
momentum. 294. 295. 365.
modus. 295. *Q*ue *C*onciona-
toribus curanda. 295. 296.
421, ad 425. 296. 366.
405. 261. 262. *E*orum mu-
nus. 371. *A*djumenta se-
ptem.

F f

I N D E X.

- ptem.* 366. *ad* 371. *Impedimenta quindecim.* 371. *ad* 381. *Industrie duodecim.* 381. *ad* 387.
 Concordia. *Vide* Vnio.
 Confessarii, Confessio.
Quadam iis prestanda. 204. 205. 206. 291. 118.
 Constitutiones. *Vide* Regula.
 Contemplatio. *Vide* Oratio.
 Correctio. *Vide* Admonitio, Superior.
 Devotio. *Vide* Maria, Oratio, Spiritus, Exercitia, Officium Divinum.
 Deus.
Quis. 319. 320. 321. *Ejus perfectiones duodecim quid à nobis requirant.* 323. *ad* 340.
 Diabolus.
Ejus qualitates. 132. 133. 194. 310. *Obnitendū.* 304.
 Discretio. *Vide* Fervor indiscretus.
 Domus Probationis. *Vide* Novitii.
 Exemplum. *Vide* Concionatores, Superiores. &c.
 Exercitia spiritualia.
Quoad nostros omnes. 133. 134. 218. 219. 260. 302. 303. 312. 415. 416. 291. *Quoad Missionarios.* Concionatores. 282. 296. *Quod externos.* 290. *ad* 294. 413.
 Fervor indiscretus.
Ejus dnm. 38. 39. *Mnus jam timendus.* 245. 4
 Fervor. *Vide* Lepo
 Spiritus, Perfectio, Re
 novatio.
 Gratitude in Deum.
Hujus motiva. 314. 3
 316. 319. 320. 322. 32
ad 340. *Ingratitudinis da
 mn.* 326.
 Humilitas.
Quam necessaria. 15
 158. 410. 411. 411. 44
Ejus praxis 410. 411. *E
 typus Iordanis.* 309. 31
 Iaponia. *Vide* Missi
 Indica.
 S. P. Ignatius.
Eius Epistole duæ. 11. 12
*Quid senserit de Obedien
 tia.* II. *ad* 28. *De suo ma
 profectu ac zelo.* 28. 29. 3
 35. *De eorum mortificationibus & charitate.* 40. 41.
Non gubernavit poloniam.
 III. *Societatem inimiti
 patrocinio SS. Petri & Pauli.*
 121. *vide* 84. 89. 96. 99.
 108 113. 121. 161. 188.
 195.

I N D E X.

- India. *Vide* Missio Indica. 263. 286. & residentibus.
 Iubilæum. 286. 288. 289. Necessitas.
 Ad id que preparatio : & 263. Ad umentum. 267. 273.
 quibus Societati concessum. 274. 282. Zelus. 266. 269.
 169. 260. 312. 415. 270. 271. 273. 276. 282.
 16. 284. 305. Finis. 268. 269.
 P. Laynius. Impedimenta. 274. 275.
 Ejus Epistola de Missione Momentum & fructus. 282.
 Indica. 44. &c. Scientia 283. 305. Qui mittendi
 virtutibus. 57. 58. 282. 285. 286. 288. 289.
 Lingua. 262. Facultates. 263. Con-
 Eius vitia. 413. ad 416. ciones. 261. 262. In iis con-
 spiritualis colloquia. 413. cilianda benevolentia, &c.
 360 262.
 B. V. MARIA. Missio Indica.
 Spes & tutela Societatis. Ejus præstantia. 45. 46. 47.
 187. 188. Ejus cultus. *ibid.* Ei que perfectio necessaria.
 Potentia, & charitas. 189. 47. 48. 49. Qua cautela &
 190. Ejus hymnus additus ad umentum. 49. 50. 45. Ex-
 111. *ut mihi.* cellentia & finis. 247. 249.
 Meditatio. *Vide* Oratio. 251. 253. Prædicationes.
 Missa. 248. 249. Eius operarii cu-
 Devote celebranda. 358. jusmodi. 250. 251. 252.
 359. 363. Impedimenta. 254. 255. 256. 416. 417.
 359. In sacrificio cogitandū Modestia.
 Cui, Quid, Cur, Quomodo. Ejus momentum & vis.
 359. Ad Sacramentum que 390. 391
 preparatio remota, proxima. Mortificatio.
 360. 361. Que observanda. Interna necessitas. 66. 67.
 ante, post in tempore. 362. 68. 69. 196. 201. 202. 209.
 392. Eius cultus & sancti- 310. Quam propria Societa-
 360 ti- 67. 69. 109. 194. 195.
 201. 202. Publica. 67. Ex-
 234. 237.
 238. 241. 242. 243. 244.
 Ff. 2 245.

I N D E X

245. 303. *Modus quoad Scholasticos.* 224. 235. *Quoad reliquos.* 234. 235. 236. 239. 240. 242. 245. 246
Noviciatus, Novicii.
Institutio & Probatio. 54.
 55. 206. *Bene fundandi* 56.
Eorum gratia & docilitas.
 102. *Boni Novicii signum.*
 56. *Noviciatus continuus vita nostra.* 77
Obedientia.
Nota Societatis. 12. 13. 26. 63. 394. 396. 397. 442.
Eius utilitas & prestantia.
 12. 16. 26. 27. 40. 41. 395
 397. *Eius necessitas & securitas.* 12. 19. 29. 40. 41. 396. 397. 442. 103. 443.
Eius munus & excellentia quoad voluntatem. 14. 15. 16. *Quoad intellectum.* 17. 18. *ad 23.* *Latitudo* 14. 15. 25. 26. 396. *Typus.* 395.
Adjumenta. 22. 23. 24. 25.
Defectus. 441. 20. 21. *Exempla.* 24. 25. 27. *Obedientia imperfecta qualis* 96.

Officium Divinum.

Attentio, reverentia, devotio. 352. 353. 355. *ad* 359. *Tempus, locus, situs.* 353. 354.

Oratio.

Necessitas & utilitas. 87. 88. 217. 218. 219. 224. 257. *ad* 261. 302. 388. *ad* 418. *Excellentia* 408. 409.
Modus quoad Scholasticos. 224. *Quoad reliquos.* 224. 225. 240. 241. 242. 243. 245. 246. 257. *ad* 261. *Methodus.* 226. 229. 230. *Meditationis necessitas, bene methodus, frequentia.* 92. 225. 226. 229. 230. 244. *Contemplationis usus in societate.* 226. 227. 228. 229. 230. 231. *Tria genera.* 228. 229. 230. *Argumenta quaedam de divinis Perfectionibus.* 323 *ad* 340. *Recollectio frequens, elevatio mentis, &c.* 49. 232. 233. *Aspirationes, Exercitia praesentia Dei.* 232. 233. 234.
Vide Officium divinum.
Missa, Praesentia Dei, Spiritualia, Tribulationes, Exercitia, &c.
Passiones animi.
Mortificande maxime in vita mixta. 133. 134. **Mortificatio.**
Paupertas.
Circa eam observanda. 63. 64. 398. 412. 413.

I N D E X.

- vitanda.* 445. 446. *Ejus necessitas & excellentia.* 63.
 398. 399
Peccata.
Eorum foeditas, malitia, & damna. 158. 160. 167.
 168. *Etiā venialium.*
 330. 336. 337. 338. 347.
 348. *Quomodo à singulis cavenda.* 338. *Quantum à Superioribus in disciplina communi.* 347. 348 *Enumerantur quadam magis obvia.* *Ibid.* & 411. 412.
 413. 414
Perfectio.
A quo detur; & quas dispositiones requirat. 29. *Documenta ad eam juvantia.* 31. 32. 33. *Incitamenta varia.* 28. 29. 30. 31. 33. *ad* 38. 312. 318. 319. 320.
Instrumenta quatuor. 35. 36. *Impedimenta* 38. 39. 40. 99. 130. 310. 311. *Studiū eius quam necessarium.* 34. 35. 130. 134. 135. 147. 148. 154. 156. 157. 158. 309. 310. *Attēde tibi in vita mixta quid significet.* 136. 137. *Vide etiā* 34. 35.
Pœnitentia. *Vide Mortificatio.*
Præsentia Dei.
Ejus Exercitii necessitas,
- utilitas, & usus in primis Patribus, &c.* 68. *Vide Oratio, Deus, Missiones.*
Probatio. *Vide Novitii.*
Professi.
Quoad humilitatem, labores, & solidas virtutes. 58. 59. *Quoad Missiones.* 282. 285. 289.
Provinciales.
Iis commendata: quoad Regulas quasdam. 209. 210. *Quoad informationes.* 198. 199. 207. *Quoad Superiores sibi subditos, Consultores, & antiquiores Patres.* 199. 207. 208. 209. 210. 211. 212. *Quoad Præfectos spiritus, Concionatores & Confessarios.* 200. 204. 205. 295. *Quoad Scholasticos, quoad immortificatos & dimittos.* 201. 202. 203. 204. 207. *Quoad Novitios.* 200. 207. *Quoad Missiones & proximos.* 214. 215. 261. 262. 263. 264. 282. 291. 293. *Quoad concordiam.* 213.
Proximi. *Vide Animarum salus, Superior.* &c.
Regulæ.
Earum præstantia. 92. 97. 99. 194. 390. 447. 448.
Earum observatio quam no-

I N D E X.

- cessaria.* 93. 99. 100. 101. 221. 208. 312. 313. 414. *Humilitas.* 45. 411. 162. 208. 209. *Quam utilis.* 93. 96. 390. 447. 448. 194. 195. 436. 406. *Incarnatio* & *mors.* 65. 215. *simplicitas primitiva.* 65. *quam facilis.* 94. 96. 217. 66. *Vnio, uniformitas.* 98. *quam sufficiens.* 194. *quam commendata.* 92. 100. 101. 99. 114. 154. 155. 208. 208. 209. 447. 448. 392. 438. 439. 440. 441.
- Religiosi, Religio.**
Quales esse debeant, quoad Missam, orationem, gratitudinem, &c. 363. 322. 258. 259. 260. *Vide Societas, Spiritus, &c.*
- Renovatio.**
In quo consistat. 127. *quam sit necessaria & utilis.* 129. 134. 139. 140. 150. 308. 309. 310. 311. *Adumentum sex.* 139. *ad 151.* *Ejus usus in Societate & fructus.* 153. 165. 170. 171. *Quae in ea procuranda.* 152. 190. *Quibus mediis fiat, & promoveatur.* 149. 190. *Vetustatis signa.* 126.
- Scholasticus Societatis.**
Quoad cognitionem sui, & humilitatem solidam. 58. *quoad pietatē.* 59. *Vide Provinciales, Superiores.*
- Societas I E S V.**
Ejus incrementa. 51. 82. 221. 312. 313. 314. 315. 406. 446. *Figure.* 51. 52. 53. 54. 98. 99. 82. 193. 194. 208. 220. 299. 311. 317.
- Obbligatio ad Perfectionem* &c. 69. 70. 161. 166. 168. 168. 169. 318. 319. 380. 406. 438. *Eius pietas & fiducia in Deo.* 53. 61. 224. 316. 317. 396. 437. 438. *Mortificatio.* 65. 67. 69. 194. 195. 201. 202. 224. 393. 406. 446. *Fines.* 224. *Modestia.* 390. *Obedientia.* 392. *Contemptus mundi.* 393. 394. 406. *Institutum & gubernatio.* 194. 195. 201. 202. 406. 407. 408. *Sanitas.* 192. 193. 436. *Labores, zelus & Missiones.* 215. 264. 273. 274. 276. 277. 278. 279. 281. 282. 341. 406. *Infirmittates verae vel existimatae.* 220. 406. 407. 408. 410. 414. 446. *Remedia.* 436. 437. 311. 167. 192. 193. *Admittendi.* 53. *Quibus mediis conservanda.* 61. 67. 99. 165. 167. 170. 191. 192. 193. 194. 208. 220. 299. 311. 317.

I N D E X.

17. 386. 392. 407. 408. *quoad suos Praelatos, Admo-*
 18. 414. 438. 439. *Externi nitores, Consultores* 26. 349.
 19. *concedendi.* 220. *Vide Tri-* 350. 426. 427. 434. *Quoad*
 20. *bulatio, Vnio, Oratio,* *Societatem.* 81. 97. 191.
 21. *Spiritus, Exercitia, Mis-* 241. 343. 344. 345. 196.
 22. *siones, Superiores, Reli-* 396. 441
 23. *gio, &c.* *Quoad Regulas, Instru-*
 24. *Spiritus & Spiritualia.* *Etiones, &c.* 346. 347. 78.
 25. *Quoad litteras.* 57. 88. 76. 77. 420. 425. 426.
 26. 61. *Medis & adiuventis.* 427. 91, ad 106. 75. 76.
 27. 52. 97. 392. 128. 129. 105 106. 107. 342. 344.
 28. 10 311 135. 136. 137. 345. 348. 349. 351. 120.
 29. 16. *Actionum spiritualium* 191. 192. *Quoad seipfos &*
 30. 393. 394 446. *Regula bonum exemplum.* 74. 108.
 31. *generalis.* 446 447. *Cura.* 198. 349. 419. 420. 421.
 32. 37. 446. *Profectus in spiri-* ad 426. 446.
 33. 93 94. *Difficultates unde*
 34. 5. *Spiritus consenscentis* *Quoad regimen subditorum.*
 35. *regna tredecim.* 126. *Vide* 434. 72. 73. 74. 77. 211.
 36. *Oratio, Renovatio, Per-* 212. 347. *Egenium, agro-*
 37. *fectio, Superiores, &c.* *rum, hospitum.* 429. 430.
 38. *Subordinatio.* 431. *In spiritualibus.* 103.
 39. *Inter Iuniores, & anti-* 104. 428. 431. 89. 90. 91.
 40. *quiores Consultores, Prace-* *In disciplina interiori.* 77. *In*
 41. *ceptores.* 407. 408. *Vide Su-* *subordinatione & unione.*
 42. *periores, Obedientia,* 210 113. 114. 306. 348.
 43. *Humilitas.* 428. 429. 433. 441. *In oc-*
 44. *Superioritas, Superiores.* *cupationibus externis &*
 45. *Qualis, quomodo acceptan-* *mortificatione.* 431. 434.
 46. *da, & administranda.* 342. 194 195 241. 242. 245.
 47. 343. 344. 418. 419. *Idonei* 246.
 48. *quis.* 58. 424. 425. 72. 86. *Quoad modum agendi, &*
 49. *Superiores: quoad Deum* *gubernandi sollicitate, secun-*
 50. *& divina.* 86. 87. 88, ad 93. 196. 197. 198. 346. 424.
 51. 78. 346. 347. 420. 197. 429. 78. 76. 77. *Cum aqua-*
 52.

I N D E X.

- li in omnes amore, veritate, sinceritate, auctoritate.* 73.
 74.75. *Cum compassione, benignitate, charitate.* 81. ad 87. *Leni severitate.* 106. 107.109. *Cum suavitate ac prudentia divina, exercendo subditos in mortificatione & abnegatione sui.* 111. 112. *Vitando asperitatem.* 107. 108.211.212.213. & *prudentiam politicã.* 109. 110. *nimumque placendi studium.* 348.349. *Regularum executionem sincere urgendo.* 425.426. & *secretum fideliter servando.* 434. *Vide* 346. 347
Quoad externos & scholas. 117.120.380. 386.284. 285.220.416. 291. 292. 306.432.433. *Vide* Provinciales, Spiritus, Societas, Animæ, Missiones, Vnio, Mortificatio, Oratio, Obedientia.
 Tepor.
Quid sit. 60. 130. 131. 140.141.440. *Eius causa.* 132.133. *Damna.* 134. 135. 221. *Remedia.* 142. 146.147. 319. 321.322. *Ejus adjuncta.* 321
Tribulationes.
Earum finis. 299. 300. 301. *Remedia.* 301.302. 303.304. 409. 410. *clius.* 306. 307. *Dei proctio.* 307.v.298. *Vide* Oratio, Mortificatio, &c.
Vnio.
Ejus prestantia & fitas. 113. 114.115. 118. 180.179. 181. 182.183. 187.402. *Discordie damna ac fœditas.* 115. 197. 181. 182. *Vnionis impedimenta.* 115. 213. 214. *Privatamicitia.* 117.176. *Murmurationes.* 114. *Spiritus naturalis, &c.* 113.114. 171. 173.183.402.403.404. 439. 441. *Amandus in omnibus Deus.* 174. 175. 176. *Vera caritas.* 177. 178.179.183.402. *Eius signa & lapis lydius.* 184. *Est fructus noster & tribulationum.* 186.187.306. 307. & *orationis.* 401
S.Xaverius. Vide Humilitas.
Zelus animarum. Vide Animæ, Missiones, &c.

F I N I S.

I N D E X
GENERALIS
IN OMNES LIBROS
INSTITVTI
SOCIETATIS
I E S V.

ANTVERPIÆ,

Apud IOANNEM MEVRSIVM

M. DC. XXXV.

SVPERIORVM PERMISSV.

E R R A T A

*qua quantumvis sedulam typographi industriam
fugerunt, visum hîc est nonnulla indicare.*

In Litteris Apostolicis.

pag. 256. in margine, quinquies, lege sexies.

In Formulis.

pag. 46. lin. 13. tres, lege quatuor.

*Notandum quoque, in hoc libro sæpiùs in margine mal-
citari Decreta, juxta priorem vitiosam editionem.*

In Compèndio Privilegiorum.

pag. 26. lin. 9. regione, lege Religione.

In Directorio Exercitiorum.

pag. 24. lin. 7. de horæ, lege de horâ.

*pag. 86. lin. 13. procrastinari, videtur legendum, pro-
crastinare.*

In Epistolis Præpositorum Generalium.

pag. 128. lin. 1. descendi, lege descendit.

pag. 165. lin. 12. nanciscantur, lege nanciscemur.

pag. 250. lin. ultima, Orientali, lege Occidentali.

*pag. 276. lin. 11. verò talento, nimirum, lege verò, ta-
lento nimirum.*

Ad majorem Dei gloriam.

LIBRI INSTITVTI SOCIETATIS IESV,

Qui in hoc Indice, parte & paragrapho indicatis citantur, numero quoque paginarum expresso, qui semper inter numeros ultimus est, præcedentibus aliâ characteris formâ citationibus librorum Instituti. *p.* Partem. *p.* Paginam. *c.* Caput. *d.* Decretum. *r.* Regulam indicat.

- Bu.* Litteræ Apostolicæ.
- Co.* Constitutiones cum Examine.
- Re.* Regulæ.
- De.* Decreta Congregationum.
- Ca.* Canones.
- Fo.* Formulæ Congregat.
- St.* Ratio studiorum.
- Or.* Ordinationes Generalium.
- Pr.* Compendium Privilegiorum.
- In.* Instructiones.
- Id.* Industriæ.
- Cl.* Instructio P. Claudii.
- Ex.* Exercitiâ.
- Di.* Directorium Exercitiorum.
- E. G.* Epistolæ Præpositorum Generalium.

F O R M U L A
V O T O R U M S I M P L I C I U M
S C H O L A S T I C O R U M

et si habetur Par. 5. Constit. cap. 4. §. 4. pag. 228. visa est tamen hic separatim addenda, ad usum semestris renovationis votorum.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, Ego **N.** licet vñdecumque divino tuo conspectu indignissimus, fretus tamen pietate ac misericordiâ tuâ infinitâ, & impulsus tibi serviendi desiderio, **VOVEO** coram sacratissimâ Virgine **MARIA**, & curiâ tuâ cælesti universâ, **Divinæ Majestati tuæ, P A V P E R T A T E M, CASTITATEM, & OBEDIENTIAM** perpetuam, in **Societate IESV**; & promitto eandem **Societatem** me ingressurum, ut vitam in eâ perpetuò degam; omnia intelligendo juxta ipsius **Societatis Constitutiones**. A tuâ ergo immensâ bonitate & clementiâ, per **IESV Christi sanguinem**, peto suppliciter, ut hoc holocaustum in odorem suavitatis admittere digneris; & ut largitus es ad hoc desiderandum & offerendum, fietiam ad explendum gratiam uberem largiaris. *Amen.*

Inferendum Compendio Privilegiorum ante Præfationem, pag. 3.

Notum sit omnibus, ea privilegia quæ concessa fuerunt vivæ vocis oraculo, revocata esse.

F I N I S.

8

I N D E X

I N O M N E S L I B R O S

I N S T I T U T I

S O C I E T A T I S

I E S U.

A

A B D I C A T I O.

- Q**UO tempore teneantur promittere se eã facturos. pag. 230. *debet esse in nostri abnegatione. Exam. cap. 4. §. ult. p. 45. par. 3. c. 1. §. 27. p. 126. ejus necessitas ad perfectionem. Exam. c. 4. §. 2. p. 24. Quo item optandum erat ut se quisque bonis suis abdicaret. Exam. §. 27. p. 126.*
- Co.** Exam. c. 4. §. 2. p. 24. *Quo Requiritur à nostris abneantur omnes id facere. gatio sui in iis à quibus sensus par. 3. c. 1. §. 7. p. 112. §. 25. abhorret. Exam. c. 4. §. 28. p. 124. Quid sit abdicare se p. 36. Ad litterarum studia. quemque bonorum suorum procem. p. 4. A. p. 134. Quibus sit difficilior. I. B. voluntatis, & judicii. p. 3. cap. 1. p. 111.*
- Alia quadam vide in titulo. Bona particularium. §. 23. p. 124. p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. univrsi amoris sensualis. p. 5. c. 2. §. 1. p. 217.*
- Abecedarii.** *igem in iis qua ad corpus pertinent. p. 3. c. 2. §. 3. p. 129.*
- Abnegatio.** *Quàm sæpè de eã tractandum. p. 3. c. 1. §. 21. p. 122.*
- Co.** Impensius studium nostrum

- Supponitur ut fundamen- & aliis contra fidem, in fori-
 sum in iis qui educuntur è conscientia. p.73.
- Novitiatu ad studia. p. 4. Absoluti à Censuris So-
 procem. p. 143. Et in admit- cietatem ingressuri, veni-
 tendis ad professionem. p. 5. dunt in easdem, nisi mox in-
 c.2.§.1.p.218. Et p.10. §.7. trare, & vota emittere pa-
 p. 363. Et ad vota Coadju- rati sint. p.40.
 torum temporalium. Exam. Absolutio Apostatarum
 c.6.§.6.p.52. reservatur. p.101. & 137.
- Re. In rebus omnibus studiosè similiter & receptorum,
 quarenda. Re. 12. Sum. p. 11. p. 100.
- De eâ crebrò in Concionibus Absolutio. p.7. Pr
 domesticis tractandum, Re. Absolutionum formulas Co.
 18. Sum. p.13. minùs usitatas habere debet
- Voluntatis & judicij. Re. Confessarius. p. 4. cap. 8. D.
 31. & 32. Sum. p. 17. p. 175.
- I.G. Totalis abnegatio nostra Absolutio à censuris in De
 est Religionis fundamentum. loco electionis. p.8. c. 6. §. 6.
 pag. 194. 195. & E. p. 311. Co. 2. d. 23. A.
 Absolutio. p. 103.
- Bu. Absolvendi ab omnibus Absolutio à reservatis pro Or
 peccatis etiam reservatis, & domesticis. p. 49. pro iter
 censuris, exceptis contentis in agentibus. p. 51. pro Superio-
 Bullâ Coena, facultas. p. 25. ribus. p. 52.
- Absolvendi à contentis in Absolvere à censuris No-Cl.
 Bullâ Coena, in terris infide- stri quâ formulâ debeant.
 lium, & aliis remotissimis p. 23.
- Provinciis, facultas de licen- Abstinentia.
 tiâ Præpositi. p. 50. Non sit immoderata & in- Co:
 Absolvere omnes de So- discreta. p. 3. c. 2. §. 5. p. 130.
 cietate ab omnibus peccatis, Re. 48. Sum. p. 23.
- & censuris, juxta Sixti IV. Sexta feria juxta morem Re.
 Mare magnum, Generalis servanda. Re. 5. Com. p. 24.
 potest, per se vel alios. p. 40. Ejus tempore quid in mē-
 144. sâ legendum. Re. 9. Prælect.
- De absolutione ab hæresi, ad mens. p. 226.

Academia pro nostris. *cretarius. Reg. Acad. 7. p. 162. Quo tempore, ac modo ad privata curetur. Reg. eligendi. ibid.*

Prov. 30. p. 18. & re. *Rektor. Rektor Academia qualis, & quid faciet. Reg. 7. & 8. Ib. Rektor Theologorum actum habeat. Reg. 8. Acad. Theol. p. 167.*

Ad Hebraam Gracamque linguam. *Re. Prov. 8. p. 7. & p. 167. Consiliariorum munus. Re. Acad. 7. 9. p. 162. 163.*

reg. *Rekt. 7. p. 24. ejusdem tempus, ac ratio. Ibid. Secretarii munus. Reg. Acad. 7. 10. p. 162. 163.*

Ad Mathematica. *Reg. Secretarii munus. Reg. Acad. 7. 10. p. 162. 163.*

Academia pro externis. *Academica exercitationes tempore concionis, lectio- nes siue sacra ne fiant. Reg. p. 161. in inferioribus quo- nisve sacra ne fiant. Reg. que scholis instituenda, & Rekt. 23. p. 28. nec tempore quorsum. Re. Praef. Inf. 34. congregationis. Reg. Praef. p. 94. & Reg. Com. inf. 45. Acad. 5. p. 165. vide etiam*

CONSULTATIO & INTRODUCTION.

Academiarum *partitio Academici externi. ac numerus. Reg. Acad. 5. p. 161.*

Praefectus totius Academiae a Rectore Collegii instituitur. Re. Acad. 4. p. 161. ab eodem ei socius additur, & Re. Acad. 3. lb. eorum nomina in libro sunt scripta. Reg. p. 166. & Re. Praef. Acad. Theol. 4. p. 169. Recognoscit sui, & exercean- tur. Reg. conclusiones, praelectionesque Acad. 6. p. 162. qui immo- Academicorum. Re. Acad. desti sunt, aut non frequen- Theol. 7. 11. p. 167. 168. ejus tant, dimittantur. Ibid. munus. vide p. 164. & 167. Academia Theologorum, & Philosophorum.

Magistratus *Academiae Constat exercitationibus sunt Rektor, Consilarii, Se- repotendi, disputandi, pra-*

- legendi, actus habendi. Reg. Academia Rhetorum
 Acad. Theol. 1. p. 165. repe- & Humanistarum.
 zitiones fiant per horam : quâ Quibus diebus conveniât
 horâ, formâ, Præside. Re. 2. Reg. Com. inf. 45. p. 117. &
 3. Ib. Disputationum tem- Reg. Acad. Rhet. 1. p. 169.
 pus, materia, argumentan- quas exercitationes Præse-
 tes, Præses. Re. Acad. Theol. tus habere poterit. Reg. 2.
 4. 5. 6. p. 116. prælegenda qua- Ib. quas Academici, & quâ
 stionis, aut problematis ra- ratione. Reg. 3. p. 170. illu-
 tio. Re. 7. p. 167. actuum tē- striores aliqua cum appara-
 pus, materia, ratio, appara- tu fiant. Reg. 4. p. 171. imò
 tus. Reg. 8. 9. Ib. possunt etiam præmia propo-
 ni, ac distribui, & privata,
 Præfectus hujus Academia, & publica. Re. 5. 6. Ib. Festum
 qui & totius Academia, & aliquod B. Virginis versibus
 munus. vide in Regulis. affixis celebrent. Re. 7. Ibid.
 p. 168. Rector hujus Academia
 Præses Theologis, aliquis sit ferme ex Rhetoricâ. Reg.
 ex nostris Theologis prove- Acad. 8. p. 162.
 ÷ntior, qui & Socius Præfecti Academia Grammati-
 sit ; Philosophis Theologus corum.
 quoque à Rectore Collegii Quas exercitationes Mo-
 destinetur. Re. Acad. Theol. derator habere poterit. Reg.
 3. p. 166. Acad. Gr. 1. p. 171. Acade-
 Rector hujus Academia mici exercentur repetendo,
 sit ferme Theologus. Reg. disputando, memoriter nar-
 Acad. 8. p. 162. poterit ab- rando, prælegendo, privatim,
 sente Magistro Philosophos publicè. Reg. 2. 3. 4. 5. 6. p.
 dirigere. Ib. 172. varientur exercitatio-
 Horum Academicorum nes. Reg. 8. Ibid. pœna litte-
 prælectiones à Præfecto Aca- raria in negligentes. Reg. 7.
 demia, conclusiones ab eo- Ibid.
 dem & Magistro, præfatio-
 nes actuum à Generali quo-
 que Præfecto recognoscenda. Reg. Acad. Theol. 7. 9. 11.
 p. 167. p. 167. Accipere.
 Accipere à quoquam ad
 proprios usus dispositionemq;
 nihil licet : nec possunt Superiores

riores ad id facultatem concedere. *Can. 7. Co. 6. p. 66.*

Dr. Accipere ab externis ad usum proprium, & dispositionem nihil licet. p. 39.

P. 83. Accipiendi, dandi quæ facultas generalis non facile concedenda. p. 73.

Actus.

Scholastici debent habere suos actus. p. 4. c. 6. §. 17. p. 168.

Ante eos debent examinari à Cancellario. p. 4. c. 17. §. 2. p. 208. Quot anni studiorum ad eos requirantur. p. 4. c. 15. B. p. 201.

Et quantum tempus in iis celebrandis ponendum. p. 4. c. 15. §. 2. & 3. p. 201.

Curabit Praefectus actus Theologicos tum nostrorum. r. Praef. 7. p. 31. sive peculiares quarto ferme anno Theologia habendos. ib. quorum materias Praefectus cum Magistris distribuet, & quæ ratione fiant. r. 8. ib. sive generales. r. 9. 10. 11. ib. tum externorum solemniores. Reg. Praef. 12. p. 32. qui praesideat. r. 13. ib. Theologicos peculiares quatuor, generalem unum habeant repetentes Theologiam. Re. Rep. 9. p. 155.

Actus Philosophici. Reg.

Praef. 19. p. 33. quales, quo examine, & per quos seligendi qui hos habituri sunt, sive nostri. Re. Praef. 19. 20. 22. p. 33. 34. sive externi. Reg. Praef. 21. 22. p. 34.

Examini tempus, & forma. Re. Praef. 23. p. 34. Vide Examen. Actuum ipsorum tempus, ac forma. Re. Praef. 24. p. 35.

Quibus actibus qui intersint. Re. Praef. 25. p. 35.

Actus Academicorum.

Vide Academia.

Additio.

Additiones omnes servandi. Di. da exactè. c. 3. §. 1. p. 21. & c. 15. §. 9. p. 62. dentur discretè, habitâ ratione complexionis. c. 15. §. 9. p. 62.

Additiones qua ponuntur in fine prima hebdomada danda ante Exercitia. c. 15. §. 8. p. 62.

Additiones quatuor ad Examen particulare, an dictanda. c. 13. §. 5. p. 55.

Additiones de discernendis spiritibus quando, & quomodo danda. cap. 15. §. 8. p. 62.

Adjutor Magistri.

Vide Bidellus.

Administratio.

Administrantur Sacra-Bu.

- menta in Societate.* p. 26. 43. *ti, & idonei reperti sint.* ib.
- Administratio, seu gubernatio Collegiorum ad Generalem spectat.* p. 14. 20. 66. *Admitti possunt Coadjutores, sine certo numero.* p. 52.
- Co.** *Per quos bonorum suorum administrationem exerceat Societas.* par. 4. cap. 2. §. 5. C. p. 143. *Admittendi Novitios, & cum illegitimis dispensandi facultas.* p. 294.
- Vniuersam esse penes Generale.* p. 4. c. 10. §. 2. p. 180. *Admittendi facultas est in Generali, etiam per alium.* p. 1. c. 1. §. 1. p. 66. & p. 9. c. 3. §. 4. p. 328. *Per quos eam exerceat Generalis in Collegiis, & Vniuersitatibus.* p. 4. c. 2. §. 5. p. 143. p. 9. c. 3. §. 4. p. 328. *A quibus rationem ejus exigat.* par. 9. c. 3. §. 15. p. 334.
- Admissio.**
- St.** *Novorum discipulorum, & Examen. Vide Examen, & Scholastici.* *tamen ne desimus vocationis divinae.* lb. C. *cauendum a particulari affectu.* p. 1. c. 1. §. 4. p. 68. & c. 3. §. 16. p. 80.
- Non admittantur à Magistris.* Reg. Com. infer. 11. p. 106. *Mensuram autem in omnibus tenendam docet unctio.* p. 1. c. 2. §. 13. p. 73.
- Admittere.**
- Bu.** *Admittendi ad Societatem quoslibet juxta Constitutiones, facultas.* p. 21. 59. *Qui habet officium admittendi debet habere apud se Examinatorem.* p. 1. c. 1. §. 3. p. 67. *Vterque autem qualis esse debeat.* par. 1. c. 1. §. 4. p. 68.
- Admittendi non sunt, nisi qui diu, diligentissimeq; probati fuerint.* p. 15. & modò sint idonei. p. 68. *In admittendis examinanda est vocatio, & dotes.* p. 1. c. 1. §. 3. p. 67. *Dotes autem nisi qui diligenter examinanda sunt.* p. 1. c. 2. §. 6. & seqq.

seqq. p. 72. & par. 4. c. 3. §. 2. *batione opus esse.* p. 1. c. 4. §. 1. p. 81.

p. 147. *Cur admittantur juvenes, & quales esse debeant.* Num admittendi in Coadjutores temporales ii, qui ad studia, aut Sacerdotium af-

p. 4. Procem. A. p. 135. *Inutiles, & difficiles non debent admitti, etiamsi ipsis* secti sunt. p. 1. c. 2. B. p. 71.

debet admitti, etiamsi ipsis Num admittendi qui spon-

Nec quorum parentes sunt te redeunt, & quid ii agere debeant. p. 2. c. 4. §. 1. p. 102.

in necessitate extremâ, & presenti. Exam. c. 3. B. p. 18. *Qua sint impedimenta ne quis admitti possit in Societatem. Vide Impedimenta.*

Nemo debet admitti, qui non statuerit vivere & mori in Societate. p. 1. c. 4. §. 3. *Quales esse debeant ad-* Re.

p. 82. *Nisi fortè ad triduum ut hospes.* ib. B. *mittendi.* Re. 32. Prov. p. 39. & Re. 2. Exam. p. 112.

Admittendi valdè cognosci debent. par. 1. cap. 1. §. 3. *Curandum ut nostrum Institutum intelligant.* Reg. 15. Exam. p. 115.

p. 67. & p. 1. c. 4. §. 1. 2. 3. p. 81. *alioquin differendi.* §. 3. *Admittere ad Provinciam pertinet.* Re. 32. Prov. p. 39.

p. 82. *Nisi peculiare causa urgerent.* Ib. C. *Superiores locales non possunt.* Re. 79. Prap. p. 90. & Re. 77. Rect. p. 110.

Qui motus esset à nostris ad Societatem, quando debeat differri. Exam. c. 3. §. 14. *Quid circa hoc facere possint.* Re. 80. Prap. p. 90.

p. 21. *Admittendorum quatuor classes.* Exam. cap. 1. §. 7. & *Admitti possunt in Societatem qui sunt ex Ordine militari Christi.* Ca. 5. Co. 1. p. 4.

seqq. p. 8. *Qui dispenset cum admittendis non habentibus* *Admitti non possunt, qui*

requisita, & quo pacto. p. 1. ex Hebraorum, aut Saraceno-

c. 2. C. p. 73. & p. 1. c. 3. H. K. *norum genere descendunt.* Can. 3. Con. 5. p. 53.

p. 78. 80. *Vi quis in corpus Societatis admittatur, longa pro-* *Admitti sine Generalis facultate non possunt, qui*

- jure majoratus gaudent in modo eo uti debeat. Re. 8. lb. Hispaniæ. Ca. 4. Co. 5. ibid.*
- Admittere in corpus Societatis.**
- Quare in titulis, Caadju- Co. 4. d. 15. p. 246. Potest esse tores, Professi, Schola- unus ex Assistentibus. Co. 1. ftici.*
- Admonitor.**
- Co. Generalis debet habere Admonitorem. p. 9. c. 4. §. 4. p. 337. Ejus autem dotes, officium, electio. Ibid.**
- Præpositi inferiores debent habere suos Admonitores. Ibid. & colligitur etiam ex p. 9. c. 6. l. p. 355. & p. 4. c. 10. G. p. 185.*
- Re. Officium suum modestè atq; humiliter obeat. Re. 1. Adm. p. 157. servet tamen necessariam libertatem. Re. 2. Ibid.**
- De quibus, & quomodo Superiorem admonerebit. Re. 3. Adm. p. 158.*
- Quali secreto teneatur. Reg. 4. Ibid.*
- Quid si Superior admonitus remedium non adhibeat. Reg. 5. Ibid.*
- Consultorum exigat litteras, & ad mediatos Superiores mittat. Re. 6. Ibid.*
- Caveat ne subditorum erga Superiorem observantiam imminuat. Re. 7. Ibid.*
- Sigillum habeat, & quo-*
- Admonitor P. Generalis De- professus quatuor votorum esse debet. Cong. 2. d. 22. p. 123. Co. 4. d. 15. p. 246. Co. 3. d. 17. p. 177. ad plura mediocriter eligi debet. Co. 5. d. 68. p. 330. Eodem die, quo Assistentis electus, sed à prandio. Co. 2. d. 22. p. 123. Cong. 3. d. 17. p. 177. Electus die sequenti. Co. 4. d. 17. p. 247. eodem die & actione electus. Co. 7. d. 8. p. 410. Ejus officium durat usque ad electionem novi Generalis. Cong. 2. d. 35. p. 130. Littera ipsius ad alios, vel aliorum ad ipsum non referenda. Co. 7. d. 14. p. 416. In casu mortis vel absentia, alius à Generali substituitur eodem modo quo Assistentis. Con. 3. d. 42. p. 191. Con. 4. d. 24. p. 251.*
- Admonitor P. Generalis potest esse, & non esse ex Assistentibus, Professus tamen quatuor votorum. Can. 24. Con. 4. p. 50. Cujus officium usque ad novi Generalis electionem durat. Ibid.*

- Admonitore Generalis mortuo, aut diu absuturo, substitutuendus est alius. Can. 9. Co. 3. p. 41. In quâ substitutione sufficit approbatio Provincialium, qui sunt in Europâ. Ca. 25. Co. 4. p. 51.*
- Admonitor P. Generalis qualis, & quomodo eligendus. p. 48. An eligi novus debeat quoties moritur Generalis. p. 31.*
- Admonitoris Regula. p. 109.*
- Admonitoribus libentes præbenda aures à Superioribus, & quomodo. p. 349.*
- Adventus.**
- Adventus jejunium, vel à carnibus abstinentia. Co. 1. d. 96. p. 69. Con. 5. d. 27. p. 290. Con. 6. d. 9. p. 345.*
- Ædificatio.**
- Semper ante oculos habenda. par. 6. cap. 2. §. 16. p. 245. Exam. c. 4. §. 41. p. 42. & p. 3. c. 1. §. 9. p. 114. & §. 15. N. p. 117. & p. 1. c. 3. I. L. p. 70. 80. & p. 2. c. 3. §. 10. p. 101. & p. 7. c. 2. G. p. 271. & c. 4. §. 6. p. 279. Procuranda verbis bonis, sed magis operibus. par. 7. c. 4. §. 2. p. 277. Procuranda etiam ab egrotis. Exam. c. 4. §. 32. p. 38. & p. 3. c. 1. §. 17. p. 118. Item à morientibus. p. 6. c. 4. §. 1. p. 253.*
- Species exterior adificationi esse solet. par. 1. cap. 2. §. 3. p. 71.*
- Ædificia.**
- Ædificia Societatis ne impediuntur. p. 47. Nec intracannas privilegii Mendicantium. p. 83. 85. 160. 163. Et non obstantibus confirmationibus, ac censuris etiam in posterum emanandis. p. 163.*
- Ædificanda sunt Collegia, Co. & Domus in aère salubri. p. 10. C. p. 366.*
- Ædificiorum cura pertinet ad Rectores. p. 4. c. 2. §. 5. p. 143. & p. 9. c. 3. §. 3. p. 327.*
- Eorum forma præscriptio Re. pertinet ad Generalem. Reg. 75. Prov. p. 50.*
- Eorum conservatio, & instauratio. Ibid.*
- Ædificia Domorum, & Collegiorum qualia esse debeant. Co. 1. d. 113. p. 81. eorū forma ad Generalem referenda. Co. 2. d. 84. p. 148.*
- Ædificia nostra utilia ad habitandum esse debent, sed paupertati nostræ convenientia. Ca. 11. Co. 1. p. 5.*
- Ædificiorum nostrorum forma ad Generalem referenda est. Can. 9. Con. 2. p. 19.*
- Ædificare Superiores nihil debent*

- debeant inconsulto Provincia-
li. p. 20.
- Ædificia qua à Fundato-
ribus exigenda. p. 96.
- E.G. Ædificanda mansiones pro
Exercitia spiritualia obeun-
tibus. p. 292.
- Ædituus.
- Re. In quibus Præfecto obe-
dient. r. 1. Ædit. p. 240. Mo-
destiam servet: omnibus cum
adificatione satisfaciatur. Mu-
lieres brevissimè alloquatur.
r. 2. Ibid.
- Quomodo Sacris inserviet. Ibid.
r. 3. p. 241. Curet ut vesti-
menta sacra sint rectè aptata.
r. 4. Ibid.
- Missarum habeat mini-
stros. Ad missam summi alta-
ris Sacerdotes opportuno
tempore vocet. r. 5. lb.
- Sudariola appensa in Sa-
cristiâ pro Sacerdotibus, &c.
habeat. r. 6. lb.
- Quot candelas accendet
dum Sacra fiunt. r. 7. lb.
- Vinum ad Sacra quale
curabit. r. 8. p. 242.
- Hostiæ sint pulchra. r. 9.
Ibid.
- Campanas quando pul-
sabit. r. 10. & 11. Ibid.
- Scamna in Templo com-
ponat. r. 12. Ibid.
- Lumen ante SS. Sacra-
mentum non desit. r. 13. lb.
- Sacerdotes ad templum
quando vocabit. r. 14. lb.
- Quid faciet cum Missæ
orationes petuntur. r. 15
p. 243.
- Quos ad Ianitorem remit-
tet, & quibus portam, quâ
à templo in Domum itur,
aperiet. r. 16. lb.
- Lintea munda, & aqua
ad manus extergendas non
desint. r. 17. lb.
- Nec aqua benedicta. r. 18.
Ibid.
- Elemosynas non admittat.
r. 19. Ibid.
- Quando templi portas ape-
riet & obserabit, claves ad
Superiorem deferat. r. 20. lb.
- Templum apertum sine
custode non relinquat. r. 21.
Ibid.
- Ne in eo strepitus fiat. r.
22. p. 244.
- Altaria & reliqua dili-
genter mundet. r. 23. Ibid.
- Templum bis in hebdo-
madâ verrat, canes abigat.
r. 24. Ibid.
- Ægritudo.
- Ejus tempore quid obser-
vandum. r. 44. Sum. p. 21.
- Infirmario vel Præfecto
sanitatis referenda, r. 17.
Com. p. 26.

Ægroti.

p. 1. c. 3. §. 9. p. 78. & par. 2.

Quomodo in visendi. r. 29. c. 2. §. 2. p. 93.

Com. p. 28.

Affectus humani inca-

Eorum magna cura ha-

lescunt refrigescente spiritu.

benda. r. 63. Præp. p. 87. &

p. 6. c. 3. §. 1. p. 247.

r. 59. Rect. p. 106.

Affectus in Generali de-

Quando visitari possint

bent esse mortificati. p. 9. c. 2.

ab externis. r. 76. Præp. p. 89.

§. 3. p. 323.

& r. 74. Rect. p. 109.

Inordinatus sæculi & Re.

Quando communicabunt.

parentum exuendus. r. 8.

r. 13. Infirm. p. 246.

Sum. p. 9.

Orationibus juventur. r.

Creaturarum etiam o-

14. Infir. p. 247.

mnium, & in Creatorem

Vide Infirmarius.

conferendus. Re. 17. Sū. p. 13.

Æs alienum.

Affectus peculiare vin-Id.

Vide. r. 82. Prov. p. 52.

cendi. p. 58.

Ætas.

Affectus major ratio ha-Di.

Ætas nimis tenera, vel

benda, quam intellectus.

provec̄ta est impedimentum

c. 14 §. 3. p. 57.

ad Societatem, sed secunda-

Affectus motio excellen-

rium. p. 1. c. 3. §. 15. p. 79. Te-

tior via eligendi, sed pericu-

nera est infra quatuordecim

losior, quam discursus. c. 27.

annos. p. 1. c. 2. §. 12. p. 73. &

§. 1. p. 89.

c. 3. K. p. 80.

Affectus motio ratione

Ætas in Generali non

probanda, & cur. c. 28. §. 5

debet esse nec valdè senilis,

p. 94.

nec valdè juvenilis. par. 9.

Affectus qui excitandi in

c. 2. B. p. 325.

meditanda Passione. cap. 35.

Affectus.

§. 4. p. III.

Affectus propinquorum

Affectus Nationalis pesti-E.G.

exuendus. Exam. c. 4. §. 2. p.

fer. p. 113. & c. 402.

24. & §. 7. p. 27. & pericu-

Aggregare.

lum affere errandi in judi-

Aggregare potest Gene-Bu.

cio. §. 3. p. 24.

ralis Primarie Congrega-

Affectus pravi incorrigi-

tioni Romana quasvis alias,

vel scholarium tantum, vel

etiam

- etiam non scholarium simul.* Abrogata per Concilium
 p. 259. Tridentinum, Restituta ad
Item non scholarium sim- Missiones. p. 193.
pliciter. p. 269. Altare conceditur in So-
Etiam Residentiarum. cietatis Oratoriis, & Capel-
 p. 300. lis per Provinciale appro-
 Alere. batis. p. 147.
- Ga.** Provinciales, Commissa- Altare. p. 23. Pr.
 rium, & Generalem ipsum
alet ea Domus, vel Collegiū,
ubi erunt: in itinere autem,
quibus bono erit illud iter.
 Can. 10. Con. 2. p. 19.
- Alienatio.
- Bu.** Alienandi facultas in evi- Est malorum omnium Co.
 dentem utilitatem, ac more mater. p. 10. §. 6. p. 360. Pe-
 Societatis, cōceditur. p. 171. stis. p. 9. c. 1. A. p. 320. Proin-
 & p. 201. & seqq. extendi- de fugienda. par. 4. c. 6. §. 17.
 turq; etiam ad censuum ven- p. 168. p. 9. c. 1. A. 320.
 ditiones. p. 202. Professi vovent se non am-
 Alienare, vel dissolvere bituros dignitatem vel Pra-
 Domos aut Collegia, Con- laturam in Societate, nec ex-
 gregatio generalis potest jux- tra eam, & delaturos quem
 ta Constitutiones. p. 62. sciverint ambire. p. 10. §. 6.
 p. 306.
- Pr.** Alienatio. p. 19.
- Co.** Alienatio bonorum mo- Qui ambit Generalatū de-
 bilium permittitur Genera- ferendus est ad quatuor anti-
 li. p. 9. c. 3. §. 5. p. 328. quissimos. p. 8. c. 6. A. p. 308.
 Alienare Collegia. Vide Et notatus seu convictus
 Collegia. à quibus judicandus & quā
 p. 306.
- Or.** Alienandarum rerum in- p. 308.
 formatio quomodo conci- Et notatus seu convictus
 pienda. p. 141. à quibus judicandus & quā
 p. 308.
 Altare. p. 308.
 Eletores tenentur manife-
 stare. Ibid.
- Bu.** Altaris portatilis genera-
 lis concessio. p. 42.

- Locorum ambitio in Scholis removenda.* p. 4. c. 6. §. 17. p. 168. & c. 35. §. 4. p. 202.
- Ambientium in electione Generalis iudicium, & pena.* p. 13. *In electione Assistentium.* p. 47. *In electione Vicarii.* p. 92. *In Congregatione Provinciae.* p. 64.
- Ambitus.*
- Ambitus Iudices ex quatuor nationibus ex quibus Assistentes.* Con. 4. d. 49 p. 264. *quinque deinceps creati pro numero Assistentium.* Con. 7. d. 65. p. 43. *Eorum potestas post electionem prorogata, & qualis sit.* Con. 7. Fo. d. 89. p. 468. *Et Form.* p. 13.
- Amici.*
- Amici conservandi, & adversarii conciliandi.* p. 4. c. 10. C. p. 182. & p. 10. B. o. 364. *pro his orandum par 7. c. 4. §. 3. p. 277.*
- Examinator caveat ab affectu amicitiae.* par. 1. c. 1. §. 4. p. 68.
- Amici conservandi, & inimici revocandi in amicitiam.* r. 77. *Præp.* n. 90. & r. 75. *Rect.* p. 110.
- Amicitiae.*
- Natura huius morbi.* pag. 56.
- Remedia.* p. 56. & 57.
- Affectus peculiari vendendi.* p. 58.
- Quid cum carnis tentatione quis pulsatur.* p. 59.
- Amicitiae particulares unioni contrariae.* p. 117. 173. 176. 413.
- Amor.*
- Amor divinus magis juvat quam Constitutiones exterae.* Procem. Co. p. 61.
- Amor creaturarum quantum exuendus.* par. 3. cap. §. 26. p. 125.
- Amor mutuus inter nostros quantum curandus.* p. 8. c. 1. §. 1. 6. & 8. p. 283. 291. 292. & p. 10. §. 9. p. 364.
- Amor privatus quantum soleat errare.* par. 8. cap. 1. §. 8. p. 92.
- Amor sui ipsius, hostis unionis.* Ibid. *Est exuendus.* par. 3. c. 1. §. 9. p. 112.
- Amor debet esse universalis in Societate erga omnes nationes.* p. 10. §. 11. p. 364.
- Fo potius quam timore Deo servendum.* r. 17. *Sum.* p. 12. & r. 33. *Sum.* p. 17.
- Amor in meditatione passionis concipiendus.* c. 5. §. 3. p. 112. *in factis magis, quam in verbis consistit.* cap. 36. §. 3. p. 115.
- Amoris divini meditatio*

- aptissima* c. 36. §. 2. p. 114.
Quomodo fiat. Ibid.
- Id. *Amor excellentiæ & honoris, morbi superbiæ signa.* p. 53. *Superbiæ fructus.* Ibid. *Remedia.* p. 54. & 55.
 Anima.
- E.G. *Animarum curatio, quanto præstantior, eò difficilior.* p. 9.
Animarum salus, & ætælus ut cordi sit. p. 42. 135. 197. 198.
Juvandæ modo ac mediis Societatis. p. 214. 215.
Quantum ad eas juvandas teneamur. p. 271. 272. usque ad 283. *Vide item* p. 292. 293. 304. 317. 318. 404 405. 413. 445.
 Animus.
- Re. *Animorum propensio ad partem alteram factionis, &c. nec sentienda.* r. 43. *Sum.* p. 21.
 Annotatio.
- Co. *Annotationibus cur utendum.* p. 4. c. 6. §. 8. I. p. 163. *Quinam iis se juvare possint ac debeant.* p. 4. c. 6. §. 16. *M.O.* p. 167. 168.
- Di. *Annotationes quænam ingredienti Exercitiæ explicandæ.* c. II. §. 5. p. 51.
 Annuæ.
- Re. *Vide Litteræ, Annuæ litteræ quadri-mestrium loco instituta.* Co. 2. d. 37. p. 131. *In eorum exemplaribus adhibita moderatio.* Co. 4. d. 38. p. 259. *Earum impressio P. Generali commendata.* Con. d. 19. p. 421.
Annuæ externus non ostendendæ. p. 39. antiquiores.
Antiquiores paupertatis exemplo præluere aliis debent p. 8. *Patrocinia juniorum ne suscipiant.* p. 34. Apostata.
Eorum duo genera. pag. Bu. 97. 98.
Apostatæ eorumque receptores, fautores, consultores excommunicantur. p. 100. 217. 229. 237. *Innovantur Apostatarum poenæ.* p. 217. 229.
Apostatæ sunt inhabiles ad matrimonium cum solis votis simplicibus. p. 237. *Apostatæ, & insolentes alii, incarcerari, & excommunicari possunt, tum à Generali, tum ab aliis Societatis Superioribus.* p. 41. 101. *Quantum temporis spatium conceditur iis, qui Carthusiensem Ordinem ingredi, aut de licentiâ Superiorum*

- riorum ad aliam Religionem transire volunt ne Apostatae censentur.* p. 100. 247. Applicatio sensuum. Vide Sensuum applicatio. Arca, & Arcula.
- Co. Apostatae si parum idonei sint, non sunt reducendi.* p. 2. c. 4. §. 4. p. 103. Nec si habitum alterius Religionis sumpserint. *Ib. B. alioquin potest Societas eos urgere suis privilegiis.* *Ibid. §. 5.* Nullum esse admittendum in Ecclesiis nostris ad eleemosynas conjiaciendas. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242. Rectori arcam nullam claudendam: par. 4. c. 10. D. p. 183. Nec aliud quidquam ob-
Apostatae redeuntes quo modo recipiendi p. 2. c. 4. §. 1. p. 102. Et quam debent dare satisfactionem. §. 6. p. 104. & quas probationes iterum subire. §. ultimo. ferandum. r. 11. Com. p. 25. Arcula in Ecclesiis nostris De- ad colligendas etiam pro aliis eleemosynas non ponenda. Co. 2. d. 78. p. 147. Archivum.
- De. Apostatae etiam ii qui post vota simplicia deficiunt.* Co. 4. d. 53. p. 266. An revocandi sint cum aliam Religionem ingrediuntur. *Con. 1. d. 24. p. 35.* Ubi habendum, & quid in eo asservandum. r. 19. Prou. p. 36. & r. 19. Proc. Coll. p. 224. & r. 12. Proc. Dom. Prof. p. 218. Archivum Provinciae, Or- quos libros habere debeat. pag. 57. Argumenta. In disputationibus ordinariè non proponat Praesentus. r. 6. Praef. p. 30. Urgeantur à Professoribus. r. 25. Praef. p. 35. & r. Com. Sup 16. p. 41. Philosophorum contra fidem resellantur. r. Phi. 2. p. 74. Ad argumentandum cum externis mitteri possunt, qui Theologiam recolunt. r. 26.
- Pr. Apostatae.* p. 24. Appellatio.
- Bu. Appellari non potest à correctione Regulae.* p. 39.
- Pr. Appellatio.* p. 30.

- Præf.* p. 35. *Doctores externi invitari possunt r. Com. Sup.* 16. p. 41. *In Philosophiâ sequendus, & quatenus r. 2. Phi. p. 74. In ejus textu explicandum non minus quam in questionibus ponatur operæ. r. 12. Phi. p. 78. præsertim in celebrioribus. r. 11. Phi. §. 2. p. 77. & r. 13. p. 78. Ethicæ Professor in eodem*
- Id.* *Examinanda.* p. 29. *Ejus causa.* p. 30. *Quid si longo tempore duret.* p. 31. *Quid si in matutinâ oratione acciderit.* p. 32. *Cùm provenit ex inordinato affectu. Ib. Cùm ex inopiâ materiæ.* pag. 33. *Cùm ex negligentia & otio.* Ibid. *Quid maximè fugiendum.* p. 34. *Cùm ex nimis occupationibus.* p. 35. *Cùm ex subtractione divinâ.* p. 36. *Interpretes Aristotelis male de fide meriti, ut Averroes, magno cum delectu legendi. r. 3. & 4. Phil. p. 74. eorum errata non dissimulanda. r. 5. Phi. p. 75. Arma.*
- Di.* *Ariditatis tempore, quomodo juvandus, qui suscipit Exercitia.* c. 7. §. 4. p. 33. *suavem se præbeat Instructor.* c. 5. §. 2. p. 28. *Ariditati præparandus qui suscipit Exercitia.* c. 7. §. 3. p. 32. *Arifstoteles.*
- Co.* *Ejus doctrina in quibus sequenda.* par. 4. cap. 14. §. 3 pag. 199. *In classe Humanitatis alternis diebus recolatur, & quomodo. r. 2. & 8. Hum. p. 130. 133. alternis quoque in supremâ Grammaticæ r. 2. Sup. Gr. pag. 136. quotidie vero*
- Da.* *Arma nulla domi habenda.* p. 3. c. 1. §. 14. p. 116. *Idem præscribitur.* r. 36. *Re. Præp.* p. 81. & r. 36. *Recto.* pag. 100. *In atrium, aut scholas non inferenda.* r. 43. *Præf. Inf.* p. 96. *Et r. 5. Ext.* p. 158. *Ars Metrica.*

vero absolutâ repetitione culiarem curam suarũ Na-
 Grammaticæ. Ibid. Græca tionum. p. 9. c. 6. §. 10. p. 353
 ad Rhetoricam spectat. r. 1. Et tamen simul considerare
 Rhet. p. 119. res universales Societatis. Ib.

Assistentes. Præter hoc officiũ suum pos-

Co. Assistentes cur necessarij sunt vacare confessionibus,
 sint Generali. par. 9. cap. 6. & alijs rebus. Ibid.
 §. 10 p. 352.

Debent esse quatuor. p. 9. rali in rebus gravibus. p. 9.
 c. 5. §. 2. 3. 4. p. 340. 341. & c. 6. §. 11. p. 354. Quãquã
 c. 6. §. 10. & 11. p. 352. iis auditis potest statuere
 quod sibi videtur. Ib. & p. 7.

Assistentium Congrega- quod sibi videtur. Ib. & p. 7.
 tionum electio, & officium. c. 2. §. 1. p. 264. & p. 9 c. 3. K.
 p. 8. c. 6. §. 6. p. 311. p. 334. & c. 6. §. 11. p. 354.

Eligendi sunt à Congr. Potest Generalis præter illos
 generali. p. 9. c. 5. §. 3. p. 341. vocare etiã alios ad cõsulta-
 tionẽ. p. 4. c. 11. §. 2. p. 188.

Quomodo autem, & quan- Literæ Generalis possunt
 do à Præposito Generali sub- rogandi. l. & A. Debent, si
 eis non ostendi. p. 9. c. 6. E. p.
 commodè poterit, esse Pro- 351. Quæ autem cum illis
 fessi. p. 9. c. 5. A. p. 340. conferendæ. p. 353. F.

Debent habere zelum cõ- Iurant denũtiare Genera-
 munis boni. par. 9. cap. 5. §. 2 lem Societati, si inciderit in
 p. 340. Et esse literis, & aliquid propter quod deponi
 alijs dotibus clari. p. 9. c. 6. debeat p. 9. c. 5. §. 4. p. 341.

§. 10. p. 352. Possunt convocare in cer-

Per illos exercet Societ. tis casibus Congregationem
 suam providentiã erga Ge- generalem. par. 9. c. 5. §. 4. p.
 neralem. p. 9. c. 4. A. p. 336. 341. Et cum Provincialibus

Debent juvare Generalem decernere, an sit cogenda.
 in omnibus ad doctrinam, p. 8. c. 2. C. p. 298.

& praxim pertinentibus. p. Consilendi sunt in ad-
 9. c. 6. §. 10. p. 352. & c. 4. A. mittendis Universitatibus.
 p. 336. & cap. 5. §. 2. & 4. p. par. 4. c. 11. §. 2. p. 188. & in
 340. 341. admittendis obligationibus

Debent singuli habere pe. fundatorum Ibid. A.
 B 3 Debent

Debent manere apud Generalem. p. 9. c. 5. §. 2. p. 340 *Generalem. Con. 2. d. 44. p. 133. neque eorum substitui nec ab eo absque gravi causa amovendi sunt. Ibid. A. Con. 3. d. 12. p. 173. an novi*

An aliquando eorum operâ compensetur Congregatio generalis. par. 8. c. 2. §. 1. p. 297. *creandi sint, quando Generalis tempore Congregationis moritur, decernet ipsa Congregatio. Con. 6. d. 27. p. 4. p. 371.*

De. Assistens electionis post Secretarium eligendus. Con. 1. A. d. 14. p. 21. Non eligendus ante quatrimum. Ibid. § Co. 3. A. d. 2. p. 162. Ejus juramentum & officium. Co. 1. A. d. 15. 16. p. 22. *Assistentes novi sussumere munere fungi incipiunt. Con. 2. d. 20. p. 122. Dicere & facere circa Generalem, quo sensu intelligantur. Co. 1. d. 82. p. 62. Eorum officium*

Assistentes P. Generalis à Congregatione eligendi sunt. Co. 1. d. 80. p. 61. § Co. 2. d. 22. p. 123. Eligi possunt etiã absentes. Ib. ex diversis Provinciis assumendi. Ib. § ex diversis Nationibus. Con. 2. d. 20. p. 121. quatuor esse debent. Co. 1. d. 88. p. 65. nunc quinque. Co. 6. d. 1. p. 339. § d. 14. p. 350. tempus aliquod assignatum ad capiendas de illis informationes. Con. 1. d. 80. p. 61. Id debet esse quatrimum. Con. 2. d. 3. p. 109. electi ad plura suffragia. Co. 1. d. 80. p. 61. eligendi ad plura medietate. Con. 2. d. 22. p. 123. Co. 3. d. 17. p. 177 § Co. 4. d. 16. p. 246. eligi non debent statim post electum *prælatum non est, nec dignitas. Co. 7. d. 44. p. 445. dicitur etiam sub Vicario, usque ad novi Generalis electionem. Co. 1. d. 90. p. 66. § Con. 2. d. 35. p. 130.*

Assistentes in electione Generalis jus habent suffragii, & Congregationi intersunt etiam post electionem. Co. 1. d. 90. p. 66. § Co. 2. d. 1. § 3. p. 107. 108. Sedent ordine sue professionis. Con. 1. d. 9. p. 66. antiqui inter Provinciales, novi suis locis. Con. 2. d. 20. p. 121. Idem jus habet in omni aliâ Congregatione, quacumque de causa cogatur. Co. 4. d. 45. p. 263. Suffragium extra Congregationem decisivum habere non debent.

debent. *Con. 5. d. 65. p. 328. In casu mortis, vel mutatio-*
habent tamen in dissolven- nis, alium substituit Gene-
lis Collegiis. Con. 4. d. 23. p. ralis cum approbatione Pro-
 250. & in omnibus iis in vincialium Europæ. *Con. 4.*
 quibus habent Provinciales. *d. 24. p. 251. & Co. 6. d. 27.*
Con. 5. d. 16. p. 283. Eorum §. 2. p. 370. plures ab eo no-
 litteræ ad alios, vel aliorum minari non debent, ut unus
 ad ipsos non referandæ. *Co. approbetur. Ibid. Nondum*
 7. d. 14. p. 416. Aliis mini- approbatus suffragium non
 steriis occupandi non sunt. *habet. Congr. 4. d. 25. p. 251.*
Co. 2. d. 74. p. 145. Vicepræ- Substitutus à Generali co-
 profui Domus Romanæ esse ram quibus iuramentum
 non possunt. *Con. 4. d. 32. p.* præstet. *Congr. 6. d. 27. §. 2.*
 255. etsi potest esse idem Se- pag. 370.

cretarius, & Assistens, meli- Assistentes extraordina-
 us tamen est ut sint diversi. riè mutati mandato Ponti-
Co. 1. d. 89. p. 65. Aliò able- ficis. *Con. 5. d. 73. 74. & 77.*
 gari à Generali facile non p. 332. 333. & 335. *Co. 6. d.*
 debent: obedire tamen de- 4. p. 341. & d. 10. p. 347. &
 bent, si mittantur. *Con. 1. d.* d. 14. p. 350.

83. p. 63. Si Pontifex aliquò Assistentes jurare iussi de
 mittere velit, à Generali in- fidelitate servandâ circa
 formandus est. *Con. 1. d. 86.* Congregationes Procurato-
 p. 64. Generalis in diuturno rum. *Con. 5. d. 60. p. 325. Id*
 itinere socium habere debet decretum postea suspensum
 aliquem Assistentium. *Cong.* in eadem Congregatione.
1. d. 85. pag. 64. *Con. 5. d. 75. p. 334.*

Assistentem, si malè se ge- Assistentiurn officium us- Ca.
 rat, suspendere ab officio po- que ad novi Generalis ele-
 test Generalis, non remove- ctionem durat. *Can. 31. Con.*
 re sine consensu Societatis. 2. p. 27.

Con. 1. d. 87. p. 65. removeri Assistentis officium, etiam
 etiam non potest ob adver- propter adversam valetudi-
 sam valetudinem in aère nem, dimitti non potest, sine
 Romano, sine consensu So- consensu Societatis. *Can. 35.*
 cietatis. *Con. 1. d. 84. p. 64. Congr. 1. p. 11.*

Assistentes dicere & fa- gregationibus generalibus
cere circa Generalem, quo- interesse debent cum suffra-
modò intelligendum sit. Ca. gio. Ca. 14. Co. 4. p. 46.

34. Co. 1. p. 11.

Assistentes antiqui sedeāt

Assistentes suffragium ha- in Congregatione inter Pro-
bent decisivum in iis omni- vinciales, novi autem suo lo-
bus, in quibus illud habent co; statim tamen officio suo
Provinciales extra Congre- fungi incipient. Ca. 31 Con-
gationem generalem. Can. 2. p. 27.

19. Con. 5. p. 61.

Assistentium Substituti à

Generalis diutius Româ Congregatione eligi non de-
abfuturus, aliquem ex Assi- bent. Ca. 20. Co. 3. p. 41.

stentibus secum ducere de-
bet; potest etiam plures, si ve-
lit. Can. 28. Con. 1. p. 9.

In substituendo Assisten-
te sufficit approbatio Provin-
cialium, qui sunt in Europâ.

Assistens aliis rebus va-
care non debet, quibus impe-
diatur in officio suo. Can. 37.
Congr. 2. p. 29.

Ca. 25. Co. 4. p. 51.
Assistens electionis. p. 17. Fo.

Sedet in mensâ cum Vicario.
p. 21. Ejus de suffragiis ju-
ramentum. p. 25.

Nullus Assistens erit Su-
perior Domus Professæ Ro-
manæ. Ca. 27 Co. 4. p. 51.

Assistentium electioni dies
assignandus post electionem
Deputatorû. p. 39. Quot &

Assistentes non debent fa-
cilè ablegari à Generali; si
tamen mittantur, obedire de-
bent. Can. 37. Con. 1. p. 12.

quales eligendi. p. 34. Quo-
modò de his capiendâ infor-
mationes. p. 45. Quomodo

Si Pontifex aliquo mitte-
re vellet Assistentem, à Gene-
rali eum ut plurimum infor-
mari oportet, ut potius aliû
mittat. Ca. 36. Co. 1. p. 11.

eligantur. p. 47. Electorû ju-
ramentum. Ibid. An novi
eligendi quâdocumque mo-
ritur Generalis. p. 31. Quo-

Assistens si malè se gerat,
potest à Generali suspendi ab
officio, non tamen removeri.
Can. 37. Co. 1. p. 12.

modo à Generali extra
Congregationem subrogen-
tur. p. 47. Assistentium au-
ditoritas in cogendâ Congre-

Assistetes in quibusvis Con-

gatione generali. p. 6. 32.
33. Suffragium in Congre-

gatio-

gatione Procuratorum. p. 83. *quiratur in subditos.* p. 74.
Assistentium Regule. p. 101. 75. 348. 349. & *in Principes.* p. 305.

St. *Nihil ibi armorum, nihil Auctoritates quâ ratione St.*
otiosorum. r. 43. *Præf. Inf. à Professoribus afferendæ.*
 p. 96. *Lustrandum à Præfe-* r. 8. *Com. Sup.* p. 39.
cto, & Scholarum tempore, *Auctoritas Rabbini non*
 & *ante.* r. 44. *Præf. Inf. concilianda.* r. *Script.* 9. p.
 p. 97. 45. *Philosophorum malè de*

Antentio.

Di. *Attentio orandi ne sit ni-* *da.* r. 4. *Phil.* p. 74.
mia. c. 8. §. 3. p. 35. & c. 14. *Aversio à fratribus.*
 §. 3. p. 57. & §. 7. p. 58. *Quid cum fuerint aver-* Id.
tentio violenta non est fru- *siones diuturnæ.* p. 64.
ctus orationis. c. 8. §. 3. p. 35. *Aversi per Confessarium*

Avaritia.

Co. *Omnis ejus species evitan-* *di.* p. 64. 65.
da. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242. & p. *Causa amaritudinis tol-*
 10. §. 5. p. 360 *Idque pluri-* *lenda.* p. 65.
imum confert ad conserva- *Caritatis signa exhiben-*
tionem, & augmentum So- *da.* p. 66.
cietatis. Ibid. *Si fuerint subitanæ hæ*

G. *Avaritia Religiosi Deo sui* *passiones.* p. 68.
imperfecta traditio. p. 144. *Iratus quomodo accipien-*
 Auctores. *dus à Superiore.* Ibid.

Co. *Qui legendi, & cujus fa-* *Quid Superiori faciendū.*
cultate. p. 4. c. 5. §. 4. p. 157. & c. p. 69. 70.

& c. 6. §. 13. p. 165. *Quinam* *Vide Superior.*

explicandi in Scholis. p. 4. c. 5.

§. 4. p. 157. & c. 14. p. 198. *Aula.* *Quo pacto ornanda in publi-* St.
 Auctoritas. *cis actibus.* r. 6. *Bid.* p. 157.

Co. *Quæ auctoritatem confe-* *petest in eâ recitari promo-*
rant. p. 7. c. 2. D. §. 4. p. 266. *vendorum catalogus.* r. *Præf*
 & G. p. 271. & p. 8. c. 1. B. p. *Inf.* 26. p. 92. & *Declama-*
 284. & p. 9. c. 2. B. p. 325. *tiones, & Carmina Rhetor-*

E. G. *Auctoritas quomodo ac-* *rum.* r. 17. *Rhet.* p. 127.

Aulicifmus.

gratiarum actio. par. 3. 1.

- Id. *Quam faciem induat.* p. 97. *hujus signa.* Ib. *Hujusmodi homines statim amovendi.* p. 98. *Indicanda pericula.* Ib. *Occupandi in ministeriis.* p. 99. *Publicè reprehendendi.* Ib. *Etiam externis denegandi.* p. 100.

B

BACCALAUREATUS.

- Bu. **D**E hoc gradu fit mentio in litteris Apostolicis. p. 75. 88. 92.
- Barba.
- De. *Nostri non nutrienda.* Co. 1. d. 114. p. 82.
- Ca. *Et Can. 24. Con. 1.* p. 8.
- Bella.
- Re. *Inter Christianos Principes in colloquium non inducenda.* r. 30. Com. p. 23.
- Benedicere.
- Bu. *Benedicere possunt nostri vestes Sacerdotales, Pallas, Corporalia, Calices, Altaria, & Coemeteria, in remotissimis regionibus, si non adsit Catholicus Episcopus.* pag. 51.
- Benedici quomodo possint Ecclesie Societatis. p. 47.
- Pr. *Benedicere.* p. 31.
- Benedictio.
- Co. *Benedictio mensæ, &*
- §. 5. p. 110.
- Quo ritu fiat Co. 1. d. p. 70. Can. 6. Co. 1 p. 4
- Benefactores
- Quantum iis debeantur par. 4. c. 1. §. 1. p. 137. & p. c. 2. D. §. 3. p. 266
- Iis ante alios debentur subsidia spiritualia. Ibid.
- Missæ & orationes pro eis dicendæ. p. 4. c. 1. §. 1. p. 137. Et aliæ singulis habundantibus pro numero Sacerdotum. p. 7 c. 4. §. 4. p. 278.
- Benefactores sunt participes bonorum operum nostrorum. p. 4. c. 1. §. 5. p. 177
- Eis gratitudo exhibenda. r. 78. Præp. p. 90. & r. 76
- Rect. p. 110.
- An, & quomodo exequantur pro eis exhibendæ. Con. 1. d. 120. & 121. p. 84.
- An in Ecclesiis nostris seculari possint. Ibid. Can. 8. Con. 1. p. 5.
- Beneficia.
- Beneficia Ecclesiastica resignanda sunt cum sit Professio, vel vota Coadiutorum, & quando ante. Exam. c. 4. §. 5. p. 26. Quibus vero, & quomodo. Ibid. & par. 3. c. 1. G. p. 112.
- Beneficia si qua personis D. Socie-

Societatis offerantur, non iis qui à Societate dimit-
 admittenda sine licentiâ Ge- tumur p. 2. c. 3. §. 6. p. 100.
 neralis. Co. I. d. 139. p. 91. Si particulariter etiam in Mis-
 que ante ingressum habebât sionibus. p. 7. c. 2. G. p. 27 I.
 Nostri, an cogendi sint, ut ea Denique procuranda etiam
 relinquât ante professionem. ab adversariis. p. 4. c. 10. G.
 Co. I. d. 140. p. 91. Resignare p. 182. Benevolentie fru-
 ea debent finito biennio, ante ctus. par. 8. c. 1. G. §. 2. p. 291.
 vota. Co. 5. d. 19. p. 285. Be- Bibere.

Beneficiorum quæ curam ani- Extra consueta tempora Re,
 marum habent, uniones non non bibendum. r. 16. Com.
 admittendæ. Con. 2. d. 59. p. pag. 26.
 141. & Co. I. d. 124. p. 86. Bibliotheca.

Beneficia Nostri ante Debet esse una communis Co,
 professionem, quando, & à præter privatos libros. par.
 quo cogi possint ad ea relin- 4. c. 6. §. 7. p. 162. Ejus cla-
 quenda. Can. 1. Con. I. p. 3. vis cui danda. Ibid. Et ejus
 Beneficia quæ ante in- Præfecto constare debet a-
 gressum obtinebant, finito tio librorum. Ibid. G.

biennio ante vota resignari Bibliotheca à fundatori- Or,
 debent. Can. 5. Con. 5. p. 54. bus exigenda. p. 96.

Beneficiorum curatorum Amplificetur annuo re- St,
 uniones non admittendæ. ditu assignato. r. 33. Prov. p.
 Can. 8. Con. 2. p. 19. 19. Bibliothecarius libros ex

Beneficia personis de So- Præfecti præscripto dispen-
 cietate non admittenda. Ca. set. r. 17. Rect. p. 27.
 2. Con. I. p. 4. Bidelli.

Beneficia Dei quid à nobis Duo vel tres esse debent in Co.
 requirât. p. 314. 315 & c. 319. Universitatibus secundum
 320. 322. 328. 329. 331. facultates p. 4. c. 17. §. 4. p.
 Benevolentia. 210. Non tamen ex Socie-

Benevolentia omniū con- tate. Ibid. G. Et accipient,
 servanda. par. 6. c. 3. §. ult. p. commodum stipendium. Ib.
 251. Sed præsertim Pontificis Et eorum aliquis Corrector
 & Principum. par. 10. §. 11. esse potest. Ibid.

p. 364. & B. Ib. Etiam cum Bidellus à Rectore consti- St.
 tuitur.

- tuitur. r. *Com. Sup.* 19. p. 42. p. 131. & p. 4. c. 2. §. 5. p.
Cum eo agat Magister. lb. 143. & c. 10. §. 5. p. 182.
Obtemperet Magistro. r. 1. Per eos bona temporaria
Bid. p. 156. Collegiorum curantur & ad-
 ministrantur à Societate. p. 4.
Quodnam ejus munus. Vi- c. 2. §. 5. pag. 143. Ea ab uno
 de ejus *Regulas.* p. 156. 157. quoque conservanda p. 2.
 Bona. cap. 2. §. 7. Nec Generalis in
 Bu. Quorum possessionem, & usum repudiet Societas Pro-
 fessa. p. 13. 14. 19. 65. fessum, aut consanguineorum
 suorum, aut Societatis Pro-
 De eorum alienatione, & fessæ usum ea transferre po-
 dispositione. p. 62. 107. 171. terit. p. 4. c. 2. §. 5. p. 143.
 Bona stabilia haberi pos- Eorum causæ nullum Ean-
 sunt, à Collegiis. p. 14. 19. 65. datoribus jus Patronatus
 Eis abuti non debent Colle- competit. p. 4. c. 1. C. p. 138.
 giales. *Ibid.* De vendendis bonis stabi-
 Bona Societati donata, libus quæ Domibus donan-
 pro Collegiorum sustentatio- tur. p. 6. c. 2. E. p. 240.
 ne, eo ipso Apostolicâ aucto- Num uti possit Societas
 ritate censentur perpetuò fructibus possessionum, aut
 applicata. p. 47. eos vendere. par. 6. cap. 2. F.
 Bona temporalia Colle- pag. 240.
 giorum non potest Societas Collegii relicti bona cure
 professa in proprios usus con- applicari possint. par. 4. c. 2.
 vertere. p. 14. 66. A. p. 141.
 Bona pauperibus distri- Reliqua vide in titulis,
 buendi promissio quæ. p. 230. Collegia, & Professa Do-
 Co. Bona arbitrio Societatis mus.
 relicta potest Generalis ap- Bona particularium.
 plicare cui vult loco. par. 9. c. Bonorū distributio debet
 3. §. 6. p. 329. Intra eandem fieri ante ingressum in Socie-
 tamen Provinciam. p. 3. c. 1. tatem. Exã. c. 4. §. 1. p. 23 vel
 §. 9. p. 113. saluè post annū omnes ad eā
 An & quo pacto Colle- faciendam parati esse debet,
 giorum bonorum curam ha- cum Superior jusserit. lb. §. 2.
 beant Rectores. p. 3. c. 2. §. 7. p. 24. & p. 3. c. 1. §. 7. p. 111. &
 §. 25

§. 25. p. 125. possunt tamen Collegii relictæ bona cui rei ad tempus retineri bona post applicari possint. Con. I. d. 25
 §. 2. p. 24. & sine spe unquã p. 36. possessionem bonorum
 par. 4. c. 4. E. p. 154. Quæ ad Collegia pertinentium an
 autem, & quomodo. p. 6. c. 2. ipsa Societas capiat. Con. I. d.
 H. p. 243, 59. p. 50.

Distributio debet fieri in Bonorum abdicationis pro-
 veros pauperes, & non ratio- missio, quomodo intelligen-
 ne propinquitatis. Exã. c. 4 da. Con. 3. d. 19. p. 178. abdi-
 §. 2. p. 24. & sine spe unquã cari non debent sine permisso
 recuperandi. Exam. c. 4. §. 1. Generalis. Co. 3. d. 39. p. 189
 in fin. p. 24. Ut decet virum Alioqui fit contra votum
 spiritalis vitæ seclatorem. Paupertatis. Congr. 5. d. 50.
 p. 3. c. 1. G. p. 112. §. 4. p. 311. & d. 59. p. 324.

Si sit aliquod dubium de Quando abdicare se nostri
 propinquis, quinam debeant bonis, eorumq. administra-
 judicare. par. 3. c. 1. G. p. 112 tione debeant. Con. 7. d. 17.
 Eorũ autẽ aliqui possunt esse p. 417. Circa bonorum dis-
 externi. Exam. c. 4. A. p. 25. positionẽ explicatæ aliquot

Si quis velit donare Socie- locis Constitutiones. Con. 2.
 tati, debet ea liberè resignare d. 23. p. 123. & d. 76. p. 146.
 in manibus Generalis. p. 3. c. Bonorum quæ à nostris
 1. §. 9. p. 112. Si autẽ particu- dantur distributio, in ea-
 lari loco, Generalis iudicabit dem Provinciã à Generali
 antolerandũ sit. Ib. H. p. 113. faciendã est. Cong. 2. d. 23.

Quæ secum afferunt No- p. 123. Provincia intelligen-
 viũ scribendã sunt in libro. da est more Societatis, & in
 Exam. c. 4. §. 4. p. 25 & p. 1. quã sita sunt bona: sic ta-
 cap. 4. §. 6. p. 86. Ut restitui men ut caveatur offensio
 possint, si dimittantur. Exam. Principum, si diversi in eã
 cap. 4. §. 4. p. 25. & p. 2. c. 3 sint Provinciã. Congr. 3. d.
 B. p. 100. 16. p. 175. & Congr. 4. d. 65.

Aliquando sunt occasio p. 270. permisit ad tem-
 tentationum, & minùs pro- pus Generali tertia Congre-
 ficiendi in Spiritu. par. 3. c. 1. gatio, ut bona ex unã ad
 §. 7. p. 111. aliam Provinciam transf-
 ferat

- ferat pro Seminariis. *Con. 3.* nemo potest sine facultate
 p. 194. & *Con. 4* p. 273. & pag. 42.
- Con. 6. d. 8. p. 345.* & *Con. 7.* Bonorum distributio quomodo
 Ca. Promissi, distribuendi bona, & quomodo faciend
 na post primum annum, non pag. 32.
 est votum, sed simplex pro
 missio aliquâ conditione af-
 fecta. *Can. 1. Con. 3.* p. 34.
- Qui sua bona distribuere
 vult Societati, debet ea re-
 linquere dispositioni Gene-
 ralis in eadem Provinciâ.
Can. 3. Con. 2. p. 16. Eadem
 Provincia intelligitur, in
 quâ sunt bona, habitâ ta-
 men ratione Principum, si
 plures in ea sunt. *Can. 3. Con.*
3. p. 35.
- Licet cum licentia Gene-
 ralis pacisci de bonis suis
 cum propinquis; sed illi prius
 monendi sunt, Societatem
 ad ea nullum jus habere.
Can. 3. Con. 3. p. 35.
- Circa bonorum distribu-
 tionem declarantur Consti-
 tutiones quarti Capitis Exa-
 minis, & primi Capitis ter-
 tiæ partis, & tertii Capitis
 nonæ partis *Ca. 3. Co. 2.* p. 16
- Or. Bonis suis eorumque ad-
 ministratione Nostri quando
 & quomodo abdicare se de-
 beant. *Can. 17. Co. 7.* p. 74.
- Bonis suis se abdicare, vel
 de illis disponere post vota
 nemo potest sine facultate
 pag. 42.
- Bona Societatis. p. 3
 Borgia.
 P. Borgiæ meditatio
 triduo recollectionis
 votorum renovationem
 gendæ. p. 93.
- Brasilia.
 De ejus Procuratore. *Ca. 3.*
d. 48. p. 193.
- Et *Ca. 14. Co. 3.* p. 4
 Breviarium.
 Trium lectionum recua-
 re potuimus. p. 26.
- Brevitas.
 Commendatur Professo-
 ribus. *r. Com. Sup. 7.* & *8* p
 39. & *r. Scrip. 12.* p. 45
- Bullæ.
 A contentis in Bulla *Co. 3.*
 næ non possunt nostri abdi-
 vere in Europa. p. 25. possunt
 tamen in partibus reman-
 mis. p. 50.
- Debent ab ingrediendis
 legi. *Exam. c. 1. §. 3.* p. 11. &
c. 4. §. 41. p. 42. & *par. 1. c. 4.*
 §. 5. p. 85. Et postea sexti
 quoque mense, tempore Pro-
 bationis. *Exam. cap. 4. §.*
41. pag. 42.
- Earum compendium à
 Gent-

Generali habendum. par. 9. *versitatis Rector. par. 4. c. 17. C. p. 208. Debet esse doctus, bono iudicio & zelo, Sc. 1b. §. 2. Sc. 13. §. 4. p. 196. Ejus officium est exami-*

nare novos. p. 4. c. 13. §. 4. p. 196. Sc. 15. §. 4. p. 202. &

Bulla Cruciatæ Nostris ad casus reservatos uti non licet. Con. 6. d. 5. p. 342. Bullæ novitiis, in tertio anno, & gradum suscepturis ostendendæ. p. 9. Bullæ Cruciatæ. ibid. Eundem vocabit Rector ad consilium de rebus studiorum. Ibid. §. 6. p. 210.

Ex Bullis formula in-

stituenda atque medi-

landa. p. 120. Non potest mutari à Re-

ctore. c. 17. A. p. 207. Ejus, & Rectoris Universitatis in-

stituio. r. 27. Prov. p. 38. Quando, quid, & ad quos scribent. r. 22. form. scrib. pag. 163.

Arum uniformitas quo-

ad fieri potest servanda. p. 4. c. 8. §. 2. p. 173. & par. 8. c. 1. §. 8. p. 293. & Exam. c. 5. §. 7. In eis quo pacto sequendus sit usus Romanus. p. 4. c. 8. §. 2. p. 173.

Calix. Datur Fundatoribus, vel Co-

Calix. pag. 39. cognatis eorum proximis. p. 4. c. 1. §. 3. p. 138. Si nullus sit cognatus, ponenda in Al-

Campana debet dari si-

gnum ad opera domestica. ex ea us eis provenit. Ib. C. p. 4. c. 10. I. p. 186. cui signo Fundatoribus danda. r. 9. Re-

omnes statim obedire de-

bent. ibid §. 9. Præf Eccl. p. 175. Candela Fundatoribus De-

Re. Vide p. 242. r. Ad. 10. & 11. Domorum Professorum non datur. Con. 3. d. 41. p. 190. Cui danda, quando Episcopi de

de mensâ Episcopali fundationum generalium post
dant Collegia. Congr. 5. d. II. electionem desumendi. p. 4
pag. 281.

Canisius.

P. Petrus Canisius extra
ordinem admissus ad tertiâ
Congregationem. Congr. 3.
d. 5. p. 170.

Cannæ.

Bu. Cannarum privilegium
mendicantibus concessum,
non impedit Societatis ædifi-
cia. p. 85. 163.

Canones.

Co. Lectiones Canonum liti-
giosorum non debent à No-
stris assumi. par. 4. c. 12. §. 1.
p. 191. Alisurum qui ad sco-
pum nostrum pertinent, pos-
sunt. p. 4. c. 14. C. p. 199.

Scientia Canonum ali-
quando potest compensare
Theologiam in Professione.
p. 5. c. 2. B. p. 218.

De. Canones qui ad praxim
pertinent, ex decretis desu-
mendi. Con. 2. d. 46. p. 134.
Con. 3. d. 9. p. 173. Soli evul-
gandi. Ibid.

Canones trium Congre-
gationum. Co. 3. d. 9. p. 172.
§ 33. p. 186. Congregatio-
num omnium. Con. 4. d. 51.
p. 265. Con. 5. d. 66. p. 329.

Fo. Canones qui ad praxim
pertineant ex actis Congre-

gationum generalium post
electionem desumendi. p. 4
pag. 281.

Canonica.

Canonica portio. p. 39.

Canonizatio.

Canonizatio B. Ignatii
§. B. Xaverii promovenda.

Co. 5. d. 71. p. 331. § Con. 6. D.
d. 3. p. 341. Item. B. Aloysii,

§ B. Stanislai. Congr. 6. d.
44. p. 401.

Cantus.

In iis officiis divinis quæ à
Nostris publicè celebrantur,

non debet esse cætus firmus,
seu figuratus, sed tonus qui-

dam devotus, suavis, § sim-
plex. p. 6. c. 3. §. 4. B. p. 249.

§ c. 4. C. p. 255.

Chorus § Cantus re-
movetur. par. 6. c. 3. §. 4. p.

248. Vesperæ autem quan-
do, § quomodò dici possunt.

Ibid. B.

Cantus Missæ non nisi ex De
gravissimâ causâ à Genera-

li permittendus, idque diebus
tantum Dominicis § festis.

Con. 1. d. 39. p. 40.

Cantus Missæ, § Vesse-
rarum induci tolliq; potest à

Generali, quibus locis iudi-
cat expedire. Cong. 2. d. 17.

p. 119. qualis in Ecclesiis
nostris cantus esse debeat.

Congr. 1. d. 40. p. 40. §
Cong.

Congr. 3. d. 36. p. 188. par. 4. c. 11. B. p. 189.

In cantu Missæ dicbus Carceratorum subventio
tantum Dominicis & festis, est ex Instituto nostro. par. 7.

non nisi ex gravissimâ causâ c. 4. §. 9. p. 280.

dispensare debet Generalis. Carcerum usus Generalis De.
Can. 25. Co. 1. p. 8. & Ca. 24. arbitrio relictus. Co. 1. d. 116.
Con. 2. p. 24. pag. 82.

Cantus in nostris Eccle- Carceris usus in Societate Ca.
siis sit simplex, non figura- Generali relinquitur. Can.
tus, aut firmus, & in iis tan- 5. Con. 1. p. 10.

tion locis retinendus, ubi per Caritas.

Nostros commodè exerceri In omnibus procedendum Co.

potest. Can. 9. Co. 3. p. 37. in spiritu caritatis. p. 6. c. 1.

Generalis tamen dispensare §. 2. p. 234. In admittendo.

poterit, præsertim inter hæ- p. 1. c. 3. §. 16. p. 80. In dimit-

reticos, & Infideles. Ibid. tendo. p. 2. c. 2. §. 3. p. 94.

Capellanix.

Sæpè de caritate tractan-

Capellanix in Ecclesiis no- dum in concionibus domesti-
stris erigi non debent. Con. 1. cis. p. 3. c. 1. §. 21. p. 121.

d. 103. p. 77. & d. 134 p. 89. Quæ caritati noceant. p.

Capellanix in nostris Ec- 6. c. 2. §. 12. p. 243. & p. 8. c.

clesiis non sunt erigendæ. 1. K. p. 293.

Ca. 10. Con. 1. p. 5. Caritas Dei, & vera vir-
tus iuvat ad unionem. p. 8.

Capitula

c. 1. §. 8. p. 292.

Non sunt congreganda in Caritas nutritur crebrâ
Collegiis ad contractus in- communicatione & mutuâ

eundos. p. 107. notitiâ rerum, quæ fiunt à

Caput.

Nostris. p. 10. §. 9. p. 364.

Quibus aperiendum. r. 22. Caritas cum omnibus

Com. p. 27. in mensâ tâtum Conservandâ p. 4. c. 16. D. p.

Superiori. r. 35. Com p. 29. 206. & par. 6. c. 2. §. 12. p.

Carceres.

243. & p. 10. §. 11 p. 364.

An eorum usum probe- Caritas universalis præ-

Societas. p. 41. 97. 101. ferenda particulari. p. 1. c. 3.

Scholastici externi inso- §. 16. p. 80.

lentes includendi carceri. C Inser-

- Interna lex caritatis plus thufianis ad nos redeunt, non juvat quàm ullæ Constitutions. Proæm. Co. p. 61.*
- E.G. *Caritas fraterna Societatis corpori conservando necessaria. p. 113. 114. 171. 180 181. 187. 401. 402. Sc. 441.*
- Carmina.
- St. *Quomodo argumentum eorum proponendum in Rhetoricâ. r. Rhet. 10. p. 124 in Humanitate. r. 6. Hum. p. 126. in primâ Grammaticæ. r. Sup. Gr. 7. p. 139.*
- A Rhetoribus in scholâ interdum, interdum in Templo, sive aulâ recitentur. r. 16. 17. Rhet. p. 126. Vide etiam Declamatio.*
- Ab externis Rhetoribus, Humanitatiq; studiosis alternis ferè mensibus affigantur. r. 18. Rhet. p. 127. & r. 10. Hum. pag. 134. à nostris Rhetoribus, & semper & publicè. r. Rhet. 20. p. 127.*
- A nostris Theologis, ac Philosophis bis, terve in anno. r. 8. Rect. p. 24. 25. quæ propalàm collocantur, seligenda nonnulla. r. 3. Præf. inf. p. 83.*
- Carthusia.
- Bu. *An nostri possint ad Carthusianos transire. p. 100.*
- Nostri qui semel à Car-*
- possunt iterum sine licentiâ Generalis ad illos reverti. p. 247. 248.*
- Carthusiæ ad Ordinem De qui transeunt, eos stredeant Societas recipere non tenetur. Congr. 3. d. 45. p. 192 & Co. 4. d. 66. p. 271. de iis qui ad Carthusiam trāsire malâ fide petūt. Co 7. d. 15, p. 416.*
- Castigatio.
- Corporis castigatio qualis esse Nostri debeat. par. 3. c. 2. §. 5. p. 130. & par. 6. c. 3. §. 1. pag. 247.*
- Num scholastici externi, & quo pacto castigandi. p. 4 c. 7. D. p. 171. & cap. 16. §. 5. pag. 206.*
- Castitas.
- Castitas nostra Angeli. Co. cam puritatem imitari debet. p. 6. c. 1. §. 1. p. 231.*
- Castitas perfectissimè servanda. r. 28. Sum. p. 15.*
- Castitatis momentum. & Ed. media. p. 399. 400. 401. 444. Notum suavissimū, & pericula. p. 440. 443. 444.*
- Casus Conscientiæ.
- Casibus conscientiæ qui operam dare debeant. par. 4 c. 5. D p. 157.*
- Eorum studium necessarium est Confessario, & præserim*

- sertim in quibus materiis. rias absolvant, à Provincia-
 par.4.c.8.D.p.175. Est utile li destinantur. r. Prov. 12.p.
 compendium eorum. Ibid. In 9. Professoris finis, ac munus
 Collegiis debet, si opus sit, In ejus Regulis. p. 7 f. 72.
 communiter de iis esse una Casus Conscientiæ scire Or:
 lectio. p. 4. c. 7. B. p. 170. debent omnes Ordinandi. p.
 Re. Eorum conferentiæ bis in 54. Eorum resolutiones ex
 hebdomadâ. r. 57. Præp. p. Vrbe missæ in libros referen-
 85. Eorum Præfæctus. r. 57. dæ. p. 56. 58.
 Prov. p. 46. Casuum Conscientiæ stu- In.
 St. Qui ad hos destinandi. r. dii commendatio. p. 104. he-
 Pro. 19. §. 4. p. 11. Theologiæ bdomadaria in primariis
 Professor quo pacto eos tra- Collegiis collatio. Ib. § p. 26
 ctabit. r. Theol. 9. §. 4. p. 52. Casuum reservatio.
 Casuum disputatio heb- Casus quinam reservari Co:
 domadaria fiat in scholâ, debent. p. 3. c. 1. §. 11. p. 14.
 & quo pacto. r. Cas. 6. p. 72. Casus in Societate reser- De.
 Casuum collatio domestica vati à P. Laynez. Con. 2. d.
 quoties in hebdomadâ fiet in 60. p. 141. Reservati à
 Domibus, au Collegiis. r. Pr. quintâ Congregatione. Co. 5.
 13. 14. p. 9. quinam ad eam d. 51. 57. p. 311. 318. ab his
 convenient, & quo Præside. Nostri absolvi non possum vi
 Ibid. r. 13. 14. 15. Non absit Bullæ Cruciatæ. Con. 6. d. 5.
 Superior. Ib. Intersint eidem p. 342. Circa Decretum Cle-
 repetentes Theologiam. r. 2. mentis VIII. de Casibus re-
 Rep. p. 153. Collationis for- servatis quædam ab illo So-
 ma. r. Cas. 7. 8. 9. 10. p. 72. cietati concessa. Co. 5. d. 51.
 72. de propositis casibus con- p. 311. § d. 64. §. 4. p. 328.
 sulantur auctores. r. Cas. 8. Casuum reservatorum Ca.
 p. 73. discutiantur, & ex- ampliatio, vel restrictio per-
 pendantur sententiæ. Ibid. tinet ad Generalem. Can 4.
 1. 9. si quid extra materiam Con. 2. p. 17
 occurrat, deferatur ad Præ- Reservandi omnibus Re- Or
 fidem. Ibid. r. 10. gularibus communes. p. 44.
 Casuum Professor unus, Alii præter illos in Societate
 vel duo, qui biennio mate- reservati. p. 48.

- Catalogus. *rum faciendus in unaqua-*
- Co. *Generalis debet habere que Provinciâ. r. 37. Prov*
apud se catalogum Domo- §. 2. p. 20.
rum, & Collegiorum, & al- *Quæstionum à Professore*
terum Personarum p. 9. c. 6. *Theologiæ in Summâ S.*
 §. 3. p. 347. *Thomæ ordine explicanda-*
- Catalogus Personarum ex* *rum. p. 54. & seqq.*
singulis Domibus & Colle- *Discipulorum inferiorum*
giis mittendus ad Provin- *sub anni initium, accuratij*
cialem, & ab ipso ad Gene- *simus extremo anno à Ma-*
ralem. p. 8. c. 1. N. p. 295. *gistris Præfeco tradendus*
- Re. *Catalogi, & informatio-* *r. 38. Com. Inf. p. 115. Exa-*
nes annuæ, quomodo confi- *minatores illum accuratè*
ciendi, & quid in primo scri- *legant, & conferant. r. Præf.*
bendum. r. 32. form. scrib. *Inf. 20. pag. 90. 91.*
 pag. 169. *Promovendorum disci-*
- Quid in secundo. r. 33. Ib.* *pulorum ubi promulgandus.*
Quid in tertio. r. 34. p. 170. *r. Præf. Inf. 26. p. 92. Opti-*
Quando Romam mittendi. *mi quique nominentur pri-*
 r. 35. *Ibid.* *mi. Ibid. Sicut cuique Magi-*
- De. *Catalogi singulis annis* *strò antequàm recitetur*
cum informatione Romam *ostendendus. r. Præf. Inf. 24.*
mittendi. Con. 2. d. 48. p. *pag. 91.*
 135. & d. 54. p. 138. *Librorum explicandorum*
- Ca. *Catalogum Patrum &* *fiat ante studiorum initium.*
fratrum semel in anno Præ- *r. Præf. Inf. 27. p. 92.*
positi & Rectores conficere, *Catalogi Rerum, & Per-*
 & *ad Provinciales mittere* *sonarum quomodo confici*
debent, & hi ad Generalem. *debeant. p. 133. Eorum du-*
 Ca. 28. Co. 2. p. 26. *plex exemplum Romam*
- Fo. *Catalogus Electorum in* *mittendum. p. 134.*
Congregatione generali affi- *Catechismus.*
gendus. p. 8. *In classibus Grammaticæ, St.*
- Catalogi duo in Congre-* *& in aliis inferioribus reci-*
gatione Provinciæ. p. 60. *tandus. r. 4. & 5. Com. Inf. p.*
- St. *Catalogus dierum festo-* *105. & r. 4. Exter. p. 158.*
 Vide

- Vide Regulam secundam gationis generalis. cap. 4. cuiusque classis.* §. 42. p. 24.
- Explicandus feriâ sextâ aut Sabbatho. Ib. ultimâ semiborâ pomeridianâ in singulis classibus.* p. 131 137. 142. 147. & r. 4. Ext. p. 158.
- Cathedræ.*
- De. *Cathedræ publicæ in Universitatibus quatenus admittendæ.* Co. 1. d. 118. p. 83.
- Ca. *Can. 15. Con. 1. p. 6.*
- Pr. *Causæ.* pag. 39.
- Bu. *Censuras & irregularitates pristinas quomodo iterum incurrant, qui ab eis per ingressum in Societatem fuerint absolvi.* p. 40.
- Censuras contra privilegia Societatis ferre Prælati prohibentur.* p. 43.
- Co. *Censuræ propositæ Electoribus in Congregatione generali si non deferant ambientem.* p. 8. c. 6. §. 2. p. 308.
- & si Generalem electum non accipiant.* Ib. §. 8. p. 314.
- De. *De absoluteione à Censuris per Vicarium.* p. 8. c. 6. §. 6. p. 311. & E.
- Fo. *Et in formulâ Congregationis generalis.* Co. 2. d. 23. p. 103.
- Censuræ.* pag. 40. Pr.
- Censor.*
- Vide Decurio maximus.* St.
- Census.*
- An Collegia census habere possint.* p. 14. 19. 66. Bu.
- Census impositio in bonis Societatis pertinet ad Generalem.* par. 9. c. 3. §. 5. p. 328.
- Et Con. 1. d. 100. p. 70.* De.
- Census.* pag. 40.
- Cessatio à divinis.* Pr.
- Cessatio à divinis.* p. 40.
- Chorus.*
- Chori immunitas.* p. 136. Bu.
- Vide officium.*
- Vide Cantus.*
- Christus.*
- Christus est Societatis nostre auctor.* proæm Co. p. 61.
- & p. 10. §. 1. p. 357.*
- Eum sequi omnes debemus.* Exam. c. 4. §. 44. p. 44.
- Ejus gloriam querere.* par. 6. c. 4. §. 1. p. 253.
- Ipsæ est merces nostra.* p. 4. c. 15. §. 4. p. 202.
- Ejus loco homini obediemus.* p. 4. c. 4. §. 3. p. 152. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 331. Exam. c. 4. §. 29. 30. 31. p. 36. & p. 3. c. 1. §. 24. p. 124. & par. 4. cap. 10. §. 8. pag. 185.
- Christus loco parentum & Re.*

- rerum omnium habendus. p. 194. Quando duplicatæ.
 r. 8. Sum. p. 3. In omnibus Ibid. Constitutiones, sive Re-
 imitandus. r. 11. Sum. p. 4. gula quæ in singulis affigendi
 Di. Christus Dominus sol illu- dae sint. p. 4. c. 17. E. p. 209.
 minans. c. 18. §. 3 p. 67 par- Tempus in singulis consu-
 ticularia peccata habuit an- mendum. p. 4. c. 15. A. p. 200.
 te oculos. c. 35. §. 3. p. 100. In quibus tradendæ lin-
 Christi Domini vita idea gua Græca & Hebraica p
 & exemplum reformandi 4. c. 13. B. p. 194.
 vitam. c. 18. §. 2. p. 67. Classēs inferiores.
 Christum Dominum à Vide Gradus, Ordines, St.
 Patre impetrare, ut homo & Scholæ.
 est, rudibus explicetur. c. 15. Classēs admissorum in
 §. 7. p. 61. & c. 19. §. 5. p. 71. Societatem.
 Cibus. Quatuor esse debent, & Ba.
 Re. Extra domum non su- quo pacto distinguantur. p.
 mendus. r. 16. Com. p. 26. 217. 225. & seqq. Ad quem
 Nec apud Externos. r. 76. illarum pertinet distribu-
 Præp. p. 89. & r. 74. Rect. tio. p. 10. 19. 61. Sunt divino
 pag. 109. instinctu à S. P. N. Ignatio
 Cicero. cõstitutæ p. 217. 225. nõ li-
 St. Solus ferè ad stylum propo- cet admissis ad unam, curare
 nendus. r. Rhet. 1. p. 118. 119 ut ad aliam promoveantur.
 Circumlocutiones. p. 10. 19. 61.
 E. G. Circumlocutionibus Re- Quatuor sunt classes in Co.
 ligiosos uti non decet, & am- Societate, & quomodo di-
 bagibus. p. 74. stinguantur. Exam. c. 1. §§.
 Civilia. 7. 8. 9. 10. 11. p. 8. & seqq.
 Co. An nostri possint esse in eis Quicumque in probatio-
 procuratores. par. 6. c. 3. §. 7. nibus versantur, propositum
 pag. 251. ingrediendi in aliquam ca-
 An in eis examinari. p. 6. rum habere debent. p. 5. c. 1.
 c. 3. §. 8. p. 252. A. §. 1. p. 214.
 Classēs. Earum distributio ad
 Quæ & quot classes in Col- quem pertineat. Exam. c. 1.
 legis esse debent. p. 4. c. 13. B. §. 11. p. 10.

Omnes quantum ex ipsis est, ex 4. Classe, scilicet, in-differentium esse debent. Ib. § c. 4. §. 17. p. 31.

Ad aliquam ex tribus prioribus quo pacto quis promoveatur. Exam. c. 1. §. 12. § 13. p. 11.

Admissis ad unam non licet curare ut ad aliam promoveantur. par. 5. cap. 4. §. 5. p. 229.

Indifferentibus non licet aspirare ad aliquam ex tribus prioribus Classibus. Exã. c. 8. §. 1. p. 57.

Di. Classium trium meditatio explicatur. cap. 29. §. 4. p. 97. Quò tendat. c. 29. §. 6. p. 98. Ægroti similitudine illustratur. c. 29. §. 7. p. 98.

Coadiutores.

Bu. Coadiutores possunt promoveri ad sacros Ordines. pag. 30.

Coadiutores spirituales, & temporales admittendi facultas. Ibid. sine restrictio-ne numeri. p. 52. 61. 68. & sequent.

Coadiutores utrique par-ticipes sunt omnium merito-rum Societatis sicut Professi. pag. 30.

Coadiutoribus spiritua-libus viginti tantum, potest

Præpositus easdem gratias & facultates concedere quas Professis. p. 31. Imò & omni-bus. p. 52. 144.

Coadiutores formati in communi.

Coadiutorum duplex ge-nus, Spirituatum, & Tem-poralium. Exam. cap. 1. §. 9. p. 9. & c. 6. §. 1. p. 49.

Eorum vota non sunt so-lemnia, sed publica, & sim-plicia. Exam. c. 1. §. 9. p. 9. & §. 12. p. 10. & cap. 4. §. 16. p. 30. & §. 41. p. 42. & c. 6. §. 8. p. 52. & p. 2. c. 1. A. p. 89. & p. 5. c. 4. A. p. 225. Fiunt cum conditione tacitâ, si So-cietas eos tenere volet. par. 5. c. 4. B. p. 227.

Dicuntur propriè ex So-cietate. p. 5. c. 1. A. p. 214.

Possunt aliquando sta-tim post biennium fieri. p. 5. c. 1. E. p. 216.

Possunt tamen differri. Exam. cap. 1. §. 12. p. 10. & c. 4. §. 43. p. 43. Nemo autè faciendus ante biennium. Exam. c. 1. §. 12. p. 10. & c. 4. §. 16. p. 30. & p. 5. c. 1. §. 3. p. 215. Nisi ex dispensatione Generalis, idq; raro. par. 5. c. 1. E. p. 216.

Quo riuu formentur. Exã. c. 4. §. 41. p. 41. & par. 5. c. 4.

- §. 1. & A. p. 225. & §. 3. & Exam. cap. 6. A. p. 53.
C. p. 227. Neque id est iniquum,
Antequàm formentur etiamsi ipsi ligentur lb. Di
debent mendicare triduo. missi autem manent liberi à
Exam. c. 4. §. 21. p. 35. Et *Votis*. Exam. c. 6. §. 8. p. 52.
facere Exercitia spiritualia & p. 5. c. 4. B. p. 227.
per hebdomadam. Exam. c. Non possum: ingredi aliam
4. §. 41. p. 42. Religionem nisi de expressa
Eorum admissio perinet licentia Superioris Societatis.
ad Generalem. p. 9. c. 2. §. 1. *Exam. c. 4 §. 42. p. 47*
p. 326. & p. 5. c. 2. §. 4. p. Forum confessio annua
220. Potest tamen delegare, Vide Confessio.
cui valdè confidat. Ibid. Coadiutores spirituales.
Non debent fieri nisi sele- Debent esse litteris suffi-
cti p. 8. c. 1. §. 2. & B. p. 284. cienter instructi. Exam. c. 6.
& p. 10. §. 7. p. 362. §. 1. p. 49. & par. 4. c. 10. §.
Debent suàs. re contenti 4. p. 181. Et docti. Exam
esse. Exam. c. 1. §. 9. p. 9. cap. 1. §. 10. p. 9.
Debent vivere in Domi- Requiritur probitas &
bus Professis ex eleemosynis, virtus. p. 5. c. 2. §. 4. p. 220.
nisi sint in Collegiis ob eorum Debent esse Sacerdotes.
utilitatem. par. 6. c. 2. §. 4. Exam. c. 6. §. 1. p. 49.
pag. 239. Eorum officium est iudicare
Neque possunt frui rediti re Professos in ministeriis
bus Collegiorum. Exam. c. proximorum. Exam. cap. 6.
1. p. 4. p. 7. & par. 6. c. 2. §. §. 2. p. 50.
4. p. 229. & D. Ex his ordinariè funt
Non sunt capaces hære- Rectores Collegiorum. p. 4.
ditatum, neque Societas eo- c. 10. §. 3. p. 181. Et lectores.
rum nomine, ac ne Collegia par 6. cap. 2. §. 4. p. 239. Et
quidem. par. 6. c. 2. §. 12. p. Procuratores. par. 6. c. 3. §.
242. Nec possunt habere be- 7. pag. 251.
neficia Ecclesiastica. Exam. Possunt aliquando eligi ut
cap. 4 §. 5. p. 26. veniāt ad Congregationem
Possunt dimitti p. 2. c. 1. A. Generalem par. 8. cap. 3. A.
p. 89. Sed à solo Generali. p. 300. & cap. 6. B. p. 309.
Nor

Non habent suffragium in Sani, & firmi ad labores. *Ib.*
electione Generalis. Ibid. §. 3. p. 71.

Nec ut possunt præesse Pro- Non debent exerceri con-
 fessis 4. *Votorum. par. 8. cap. cionando. Exam. c. 4. §. 2. 1.*
 3. *A. pag. 300. p. 34. Neque addiscere litte-*

Possunt eis communicari ras. *Exam. cap. 6. §. 6. p. 51.*
 e. eadem gratiæ, ad anima- Et affecti ad studia non de-
 rum auxilium quæ Profes- berent admitti. *par. 1. cap. 2.*
 fis. *Exam. c. 6. §. 2. pag. 50 B. p. 70.*

Non debent tentare ut Nihil repugnat esse litte-
 mutent statum. *Exam. cap. ratos. Exam. c. 6. §. 1. p. 49.*
 6. §. 5. p. 51. & *par. 5. c. 4. §.*
 5. *pag. 229.*

Coadiutores temporales. Possunt exerceri in maiori-
 bus rebus secundum talen-
 tum *Exam. c. 6. §. 3. p. 50.*

Eorum ordo & officium. Debent etiam ipsi iurare
Exam. c. 1. §. 9. p. 9. Debent proximum colloquiis Exam.
 in ministeriis humilibus ex- *c. 6. §. 4. p. 51.*
 actè servire cum omni hu- In magnis domibus qui
 millitate & caritate. *Exam. Coadiutores esse debeant. p.*
cap. 6. §. 3. p. 50.

Debent addiscere eas ar- 1. *c. 2. A. p. 7.*
 tes, quæ honestius fiunt do- Quod tempus, & quam
 mi quàm foris. *par. 3. cap. 2. rationem in orando servare*
 §. 7. *pag. 132. debeant. p. 4. c. 4. §. 4. p. 152.*

Officia eorum graviora Sunt participes bonorum
 debent dari robustioribus. *p. operum, & indulgentiarum*
 3. *c. 2. F. p. 131. Societatis. Exam. cap. 6. §. 3*

Non debent recipi plures, pag. 50.
 quàm necessarii sint ad usus Non debent tentare ut
 Domesticos. *p. 1. c. 2. A. p. 70. mutent statum. Exam. c. 6.*
 Neque tamen pauciores. *p. §. 6. p. 51.*

3. *c. 2. §. ult. p. 132. & par.*
 4. *c. 10. §. 6. p. 184.*

Debent esse ædificativi, Si non intelligunt Latinè,
 & præsertim sorte Marthæ vel nesciunt legere, quomo-
 do emittunt Vota. *par. 5. c. 4.*
 C. *p. 227. Vbi loquitur de*
 contenti. *p. 1. c. 2. §. 2. p. 70. formatis.*

- Re.** *Nec legere, nec scribere ad-* *Participes sunt omnium*
discant, nec ab aliis docean- *bonorum operum & Indul-*
tur sine Generalis facultate. *gentiarum. Ibid. p. 240.*
- r. 14. Com. p. 25.* *Coadiutores spirituales De-*
- Quomodo exercitandi in* *formati doctrinam Christi-*
primâ probatione. r. 21. Mag. *nam intra annum per 40*
Nov. p. 124. *dies doceant. Con. 2. d. 58. p.*
- In quibus instruendi. r.* *140. Quæ in illis studia re-*
59. Mag Nov. p. 135. *quirantur Co. 2. d. 69 p. 144.*
- Quot Coadiutores tempo-* *Coadiutores temporales*
rales admitti possint. r. 39. *vestiu à Sacerdotibus No-*
Prov. p. 41. *stris, secularibusq; homini-*
- Eorum vestes sint brevio-* *bis distinguantur, & is ho-*
res. r. 6. Cust. Vest. p. 251. *nestus sit, juxta morem pa-*
- Qualis eorum finis. r. 1. p.* *triæ. Con. 1. d. 95. p. 68. Vestiu*
236. quæ præcipua eorum *brevitas juxta Regulam ob-*
cura. Ibid. r. 2. *servanda Co. 6. d. 30. p. 374*
- Quibuscum in recreatio-* *& Co. 7 d. 24. p. 429. Pileo-*
ne versari debant. r. 3. p. *rum ratio Provincialium*
237. otium fugiant. Ibid. r. 4. *arbitrio permissa Co. 1. d. 95.*
- Cùm foris Nostros comi-* *p. 68. Generali, prout cuique*
tantur, observanda. Ib. r. 5. *Provinciæ expedierit relicta:*
- Reliquos omnes reverean-* *sic tamen, ut prædicta distin-*
tur, maximè Sacerdotes. r. 6. *ctio servetur. Con. 3. d. 22.*
pag. 238. *p. 181. Pileus clericalis Co-*
- Paupertatis sint memores.* *adiutoribus in posterum in-*
Ibid. r. 7. *terdictus. Co. 7. d. 24. p. 429.*
- Doctrinæ Christianæ in-* *& d. 27. p. 432. Eo privandi*
tersint. r. 8. p. 239. *ubi est introductus, qui malè*
- Erga proximos quomodo* *se gerunt. Co. 6. d. 30. p. 374.*
se gerent. Ibid. r. 9. *Qui ex officio Missis inser-*
- Libris utantur iis solùm,* *viunt, eo uti debere visi. Co.*
quos Superior concesserit. *1. d. 95. p. 68. Si expedire ju-*
Ibid. r. 10. *dicatur ut superpelliceis*
- Prompti ad officia sibi* *utantur, facultas à Genera-*
credita. Ibid. r. 11. *li petenda. Ibid.*

Coadiutorum temporalium Coadiutores temporales, numerus minuendus. *Con. 1. d. 103. p. 77. quot in singulis Domibus, & Collegiis esse debeant. Con. 7. d. 82. §. 3. p. 462. Eorum operâ quomodo uti oporteat Sacerdotes. Con. 1. d. 103. p. 77. Nullus cuiquam Sacerdoti certus ac stabilis assignandus. Co. 7. d. 29. p. 434.* qui inserviendi Missis officium habent, clericali pileo utantur. *Can. 26. Co. 1. p. 9. Qui cum inserviunt Missis, superpelliceo uti poterunt, cum facultate Generalis. Ib. Non desint in Collegiis St. parvis, ne discipuli munera eorum obire cogantur. r. 32. Prov. p. 19.*

Coadiutor spiritualis futurus, si ad altiora studia non sit promovendus, quibusnam studere debeat. *Ca. 17. Con. 2. p. 21.* Coadiutores spirituales Or. post septennium ab ingressu formandi p. 111.

Coadiutorum temporalium pilei & indumenta distinguenda, & à nostris Sacerdotibus, & ab hominibus secularibus. *Can. 23. Con. 1. p. 8.* Coadiutores temporales per annum saltem in Novitiatu retinendi, nec publicis officiis applicandi ante biennium. p. 15. Quando, & quales formandi. p. 116. Quales ad prædia mitti, & quomodo in iis versari debeant. p. 22.

In Coadiutorum temporalium sottanâ & pallio servanda Regula. 6. Custodis Vestium: pileus verò clericalis in posterum admittendis nullo modo concedendus; ita ut dispensari à Generali non possit. *Ca. 24. Co. 7. p. 79.* Conferentias habeant loco doctrinæ Christianæ, cum in eâ satis sunt instructi. p. 21.

Nulli Patrum certus & stabilis Coadiutor concedendus: Vifuatoribus tamen & Provincialibus non negandus. *Can. 14. Con. 7. p. 73.* Coadiutores temporales In. quinam difficilius admittendi. p. 31. 32. quibus de rebus in Novitiatu præcipuè instruendi. p. 32. per annum integrum in eo retinendi. *Ib. In Collegiis altero anno habere aliquem debet loco Magistri. p. 33. publicis officiis ante biennium non occupandi.*

- di. *Ibid.* *Quâcurâ in Collegiis iuvandi.* p. 36. *Conferentia ad illos interdum loco doctrinae Christianae.* p. 37. *I.* p. 211. *Soli ut exeant non faciè permittendum.* p. 38. *Ad prædica procuranda quales deligendi, & quomodo versari in iis debeant.* *Ibid.* non contemnendi, neque vexandi, sed in quiete fovendi. *Ibid.* Docendi ut ad Superiorem referant de iis, quorum Socii fuerint. p. 85. *quâ poenâ multandi, si non referant.* p. 88. *Cœna.*
- Re. *Ejus hora.* r. 52. *Præp.* p. 85. *§ r. 50.* *Rect.* p. 104. *Cognitio.*
- Di. *Cognitio peccatorum fundamentum ad reformationem vitæ c. 9. §. 3.* p. 38. *Cognitio sui quomodo acquirenda.* c. 10. §. 8. p. 46. *Collateralis.*
- Co. *Collateralis Rectori quando dandus.* par. 8. cap. 1. *D.* pag. 286. *Non est subditus Rectori, sed tamen debet præstare ei omnem reverentiam.* *Ibid.* *D.* *Ejus officium.* *Ibid.* *Quomodo Superior erga Collateralem se gerere debeat.* *Ibid.* *D.* *Collateralis fieri potest*
- unus ex Consultoribus.* p. 4. c. 17. *B. p.* 208. *Idem etiam potest esse Syndicus.* p. 4. c. 17. *I.* p. 211. *Scribere debet quotannis bis ad Provinciam, semel ad Generalem.* par. 4. c. 17. §. 7. p. 211. *Collectæ.* *Collectæ.* pag. 40 *Collectio.* *Collectio necessaria* s. 61. *E.* *tui.* p. 49. 153. 169. 171. 172. 312. 415. *Duplex, interna & externa.* p. 207. 360. 361. *Collectio sui perfecta* ex *D.* *plicatur.* c. 23. §. 5. p. 81. *Collegia.* *Collegia re ditibus dotata* *habere potest Societas.* p. 14. 66. 230. *Vide Confirmatio.* *Etiam intra cinnas Mendicantium.* p. 83. 163. *Collegia simul atque constructa, vel dotata fuerint, auctoritate Apostolicâ sunt confirmata.* p. 46. 66. *Collegia sunt ad litteras addiscendas.* par. 3. c. 1. §. 27. pag. 126. *Instituta sunt ad erudiendos juvenes.* p. 4. *proxim.* *A.* p. 135. *Et ut sint Seminarium Societatis.* par. 10. §. 4. pag. 359. *Ea admittere ad Generalem*

lem spectat. par. 4. c. 2. §. 1. p. legiorum etiam in iudicio
140. §. p. 9. c. 3. §. 17. p. 334. defendere. par. 4. cap. 2. C.
Non tamē illa dissolvere po- pag 143.

test sine Congregatione gene- Collegiorum officia qui-
rali. par. 4. c. 2. §. 3. p. 141. § nam sustinere debeant. p. 4.
c. 11. §. 2. p. 188 § par. 8. c. 2 c. 6 §. 3. p. 159. § C.

§. 2. p. 298. § par. 9. c. 3. §. 5. Collegia nullum donum
p. 328. § §. 18. p. 335. Po- possunt accipere pro docendo.
test etiam aliquādo hæc dis- p. 4 c. 15. in fine. p. 203.

solutio fieri missis suffragiis Quando petere possunt elee-
per litteras. par. 4. c. 2. A. mosynam, quando nec pete-
p. 141. Iis autem dissolutis re, nec admittere. par. 4. c. 2.

quid faciendum de eorum §. ultimo. p. 145.
bonis. Ibid. In Collegiis quatenus ju-
Collegia habent redditus vandi proximi in spirituali-
propter sustentationem Scho- bus. Vide Proximus.

lasticorum. Exam. c. 1. §. 4. Si non suppeteret copia No-
p. 7. §. p. 4. c. 2. §. 5. p. 143. § strorū, possunt ali externi ju-
p. 6. c. 2. A. p. 236. venes ad tempus. p. 4. c. 3. B.

In Collegiis accipiendis quæ p. 148. § c. 9. A. p. 178.
possint admitti obligationes. Collegiorum admittendo- De.
p. 4. c. 2. P. p. 142. § c. 11. §. rū formula à P. Laynez da-

2. p. 188. § A. § p. 9. c. 3. §. ta. Co. 2. p. 157 Alia à quin-
17. p. 334. tâ Congregatione edita. Co.

In Collegiis humaniores 5. d. 69. p. 330. Admitti non
literæ communiter docendæ possunt cum obligatione ad
cum Casibus Conscientiæ. p. Concionatorem, Confessa-
4. c. 7. B. p. 170. rium, vel lectorem Theolo-

Collegiorum regimen est gie dandum. Con. 1. d. 74. p.
penes Soc. etatem Professam. 57. Quæ consideranda dum
par. 4. cap. 2. §. 5. p. 143. § postulantur. Con. 2. d. 8. p.

par. 10 §. 4. p. 359. § super- 112. Collegii fundatio reie-
intenduntia eorum penes Ge- Et ob alienas cōditiones. Co.
neralem par. 9. cap. 3. §. 3. p. 2. d. 13. p. 116. In admitten-

327. § cap. 6. §. 12. p. 354. dis adhibenda moderatio.
Et Societatis est bona Col- Con. 2. d. 8. p. 112. §. Con. 3.
d. 17.

- d. 17. p. 177. & d. 20. p. 179. *quàm alere possunt ex redi-*
Collegia non solum ubi tibus, vel eleemosynis. Con.
Seminaria sunt Nostrorum, 2. d. 27. p. 127. & Con. 7. d.
sed alia etiam in quibus stu- 82. p. 462. *Ne admittant*
diatractētur, & scholæ aper- *reditus cum onere partem*
te sint, Instituto sunt con- *dandi Domui Professæ Co.*
sentanea. Co. 6. d. 18. p. 353. d. 50. pag. 447.
De his tamen danda opera, Ad dissolvenda Collegia,
ut perficiantur, quo Schola- *cum extra Congregati-*
stici Nostrī aliquot in illis, generalem res agitur, jus ha-
vel eorum contributione in bent suffragii Provincia,
Seminariis ali possunt. Ibid. & Assistentes. Con. 4. d. 23
Collegia inchoata in qui- p. 249. *Duo etiam antiquis-*
bus Nostrī nec legunt, nec simi cuiusq; Provinciæ Pro-
Scholasticos alit, ex eleemo- *fessi: Secretarius item, &*
synis vivant, dum fundatio Procurator Generalis. Co. 4.
perficitur. Co. 2. d. 7. p. 144. d. 27. p. 252.
Poterunt etiam ex redbibus In Collegiorum multu-
vivere arbitrio P. Generalis. dine admittendâ, adhiben-
Co. 3. d. 43. p. 191 in melio- *da est moderatio; & potius*
rem formam reducenda in quæ jam admissa sunt robo-
quibus studia litterarum randa. Can. 6. Co. 2. p. 17. &
omnino non tractentur. Co. Ca 8. Co. 5. p. 55.
6. d. 18. p. 353. Collegiorum fundando-
Collegia eleemosynis ad- rum triplex ordo, & quot
mittere quæ non possunt. Con. alendis sufficere singula de-
3. d. 25. p. 182. Protectores beant, extra Indias & Trā-
habere possunt, sed sine jurif- salpinas regiones. Co. 8. Con.
ditione. Co. 1. d. 112. p. 81. 5. p. 55.
Collegiorum ædificia qua- *Collegia non solum ubi*
lia esse debeant. Con. 1. d. 113. Seminaria Nostrorum sunt,
Ibid. Collegium maximum sed etiam alia, in quibus lit-
in singulis Provinciis à Ge- terarum studia tractantur.
nerali designandum. Con. 6. & ubi scholæ ad proximorū
d. 25. §. 2. p. 363. utilitatem apertæ sunt, Cō-
Collegia plures ne habeāt, stitutionibus, Institutoq; esse
con-

consentanea. Can. 6. Con. 6. ma capitulum, ut minimum, pag. 64. triginta. p. 95 Media, sexa-

Curandum ut Collegia ginta. p. 60. Suprema, cen-
 choata perficiantur, quò nam. Ibid. Indica & Tran-
 scholastici aliquot Nostri vel salpina excipiuntur. Ibid.

ibi, vel in aliquibus Semi- Collegia. p. 40. Pr.
 nariis ex illorum Contri- Collegiales.

butione sustentari possint. Quo pacto se habere de- Co.
 Can. 6. Con. 6. p. 64. bzant erga suum Rectorem.

Collegia non bene fun- p. 4. c. 10. §. 5. p. 182. & §. 8.
 data, quâ ratione susten- pag. 185.

tari, aut retineri possint. Quo pacto in rebus spiri-
 Can. 7. Con. 2. p. 18. tualibus. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150.

In Collegiis non plures te- Quâ intentione, & dili-
 nendi, quàm ali possint ex gentiâ illis studendum. p. 4.

reditibus, vel elemosynis c. 6. §. 2. p. 159.

consuetis. Ca. 12. Co. 2. p. 19. Quibus potissimum studiis
 Collegiorum protectionem opera danda. par. 4. c. 5. B.

suscipere possunt amici sine p. 156. & c. 7. B. p. 170. & c.
 nomine juridico. Ca. 7. Co. 1. 8. p. 174. & c. 12. B. p. 191.

pag. 4. Collegialibus Romæ in De.
 Cum ad dissolutionem electione Generalis præstan-

Domus, vel Collegii, sine da. Co. 1. d. A. 10. p. 19. & d.
 Congregatione generali ne- A 16. p. 25. & d. A. 19. p. 27.

cessitas urget, quò rumnam De eorum numero. Con. 1.
 sint exquirenda suffragia. d. 73. p. 55. & Con. 2. d. 27 p.

Ca. 4. Co. 4. p. 43. 127 & p. 159. In formulâ
 St. Collegia, & Universita- acceptandorum Collegiorum

tes cur admittat Societas. r. per P Laynez.
 Rect. I p. 23. Can. 5. 6. 12. Con. 2. p. 17. Ca.
 Or Collegia elemosynas ad- & seq.

mittere quæ possint. v. 14. Colloqui.

Collegiorum Hist. ria Ro- Colloqui cum quibus li- Co.
 mam mittenda. p. 134. ceat. par. 2. c. 1. 6. 2. p. 108. De

Collegiorum acceptando quibus rebus. Ibid. §. 2. & 3.
 rum triplex ratio. p. 93. Infi- & quo pacto. Ibid. B. & p. 7.
 c. 4.

- c. 4. §. 8 p. 280 *Quibus hoc magis committendum.* p. 4. c. 6. §. 3. p. 159. & p. 7. c. 2. F. §. 3. p. 269.
- Cum Scholasticis externis qui colloqui debeant, & quo pacto. p. 4. c. 4. §. 6. p. 155.
- Colloquia.
- St. Colloquia Magistrorum cum externis Scholasticis quali. r. 6. Com. inf. p. 105. Sint in loco patenti. r. 47. Com. inf. pag. 117. qualia Scholasticorum Nostrorum cum externis condiscipulis. r. 8. Schol. p. 151.
- In. Colloquia ad januam refrananda. p. 67. præsertim in Scholasticis. p. 90.
- Di. Colloquium quam personam suscipiat. c. 15. §. 6. p. 61. Fieri potest in principio, etiã & medio. c. 15. §. 5. p. 61.
- Colloqui proprius locus in fine cujuslibet exercitii. Ibid.
- Colloquia cum Deo & Sanctis majorem requirunt reverentiam, quàm meditatio. c. 15. §. 7. p. 61. Aptissima quæ varia fiunt pro vario affectu. §. 5. Ibid. Plura in Repetitionibus fiunt, quia major affectus. c. 15. §. 2. p. 59.
- E.G. Colloquia spiritalia. p. 360. 413. 415.
- Coloni.
- In possessi. nibus Societas Co. quid possint. par. 6. cap. 2. F. pag. 241.
- Commentarii.
- Quinam legi possint. p. 4. cap. 14. §. 3. p. 199. An multi legedi quam in Nostris sunt audientes. p. 4. c. 6. M p. 107
- Commissarii.
- Eorum acta à Generali rescindi possunt. par. 9. c. 3 § ultimo. p. 335.
- Tantam habent potestatem quantam Generalis communicaverit. par. 9. c. 3. §. 7. pag. 329.
- Commissarios generales in De Congregatione sedere ante Provinciales statuit prima Congregatio. Con. 1. d. A 12. p. 19. Postea eadem declaravit eorum officium per mortem Generalis expirare, nec suffragium illos habere ad electionem successoris, nisi eligantur. Co. 1. d. 91. & 92. p. 67. Eligi autem posse in Congregatione Provinciae in quâ versabuntur. Ibid.
- Commissarii ad visitandas tantum Provincias mittendi, non autem, qui in remotis Provinciis continuum habeant officium, in posterum constituendi. Co. 2. d. 11. p. 115.

p. 115. *Expirant in Europâ fessis inferiores Præpositi fa-*
per ebitum Generalis. Co. 2. cultates Societatis sibi con-
d. A. 20. p. 102. & Con. 4. cessas à Generali, de hujus
d. 3. p. 238. licentiâ. p. 77. Imo & non

Commissarii ad visitan- Professis. p. 144.
das Provincias tertio vel Communicatio gratiarum
quarto quoque anno, vel Societati conceditur, tum
quando Generali videbitur, Mendicantium, æquè prin-
mittendi sunt. Can. 35. Con. cipaliter. p. 119. tum aliorum
2. p. 28. omniium Ordinum, ac pio-

Commissarii non sunt of- rum lectorum, & persona-
ficiales ordinarii, & eorum rum. p. 143. 144.

potestas in Europâ per Gene- Communicatio Constitu-
ralis mortem expirat. Can. tionis Gregorii XIV. probi-
33. Con. I. p. 10. & Can. 35. betur etiam iis qui sua pri-
Congr. 2. p. 28. & Can. 23. vilegia cum Societate com-
Con. 4. p. 50. municant. p. 289.

Commissarii non habent Communicatio gratia-
suffragium in electione Ge- rum. p. 41.
neralis, nisi ab aliquâ Pro- Communio.

vinciâ eligantur. Can. 33. A Nostris saltem octavo Co.
Con. I. p. 10. quoque die sumenda. Exam.
Commorari. c. 4. §. 25. p. 34. & p. 3. c. 1. §.

Commorari, & conversa- 11. p. 114. & p. 4. c. 4. §. 3. p.
ri licet Sociis in terris excom- 151. Neq; differenda sine cau-
municatorum, infidelium, sâ, & licentiâ. par. 4. c. 4. B.
& hæreticorum de Præpositi p. 151. & p. 6. c. 3. §. 2. p. 248.
licentiâ. p. 44. Sæpius autem non nisi neces-

Communicare, Com- sitatis causâ potius quam
municatio. devotionis. p. 4. c. 4. B. p. 151.

Communicare potest Ge- possumus eam dare etiâ ex-
neralis Sociis gratias à Pau- ternis. par. 7. c. 4. §. 5. & D.
lo III. concessas. p. 52. Imo & pag. 278.

omnes tum Societatis, tum Vide Eucharistia. Re.
aliarum Religionum. p. 144. Communio infra hebdo- Or.

Communicare possunt Pro- madam quatenus externis

- permittenda. pag. 20. apud se habeat. p. 9. c. 6. §. 3.
- In. *Communione frequentia in Ecclesiis nostris.* p. 19. pag. 347. *Quæ Confessarij.* p. 4. c. 8
- Di. *Ad Communionem quomodò quis post Confessionem generalem disponendus.* cap. c. 8. B. F. p. 174. 177. *Quæ Concionatores.* p. 4.
17. §. 2. p. 66. *Compendii privilegiorum* Or. *Communione usus post usus, & impressio.* p. 18.
- Communione usus post exercitia octavo quoque die habendus.* c. 40. §. 4. p. 127. *Compositio.*
- Bu. *Commutandi vota omnia, quinq; exceptis, facultas.* p. §. 12. 13. p. 165. & c. 13. A. 26. *Vota etiã jurata.* p. 147. & §. 3. p. 193. *De compositionibus eorum qui humanioribus literis dant operam.* par. 4. c. 6
- Commutare infirmis Societatis officium Divinum in aliud opus, aut orationem leviolem potest Generalis per se vel alios.* p. 75. *Compositio loci quid sit.* c. 14. §. 4. p. 57 & c. 35. §. 3. p. 110. *juvat attentionem & motionem animi.* cap. 14. §. 5. p. 58.
- Pr. *Commutatio.* p. 45. *Revocat imaginationem si evagetur* Ibid.
- Re. *Vide r. 58. Prov.* p. 46. *Commendatur à S. Bonaventura* Ibid.
- St. *Sint rarissimæ, sacro argumento, totæ Latine, sine habitu muliebri.* r. Rect. 13. *Non diutiùs fabricanda, nec vis imaginationi facienda.* c. 14. §. 7. Ibid.
- p. 26. *Cavendum ne in his, aliisq; recitandis fiat jactura morum.* r. 14. Ibid. *quæ in rebus incorporeis quarlis sit.* §. 6. Ibid.
- Nostrorum sunt in Codice referantur.* r. Rect. 16. *Compromissarii.*
- pag. 27. *Quando eligendi sunt pro creando Generali.* par. 8. c. 6. §. 7. p. 314.
- E. G. *Comparatio sui pejoribus damnosa.* p. 139. *Quando autẽ ad decidenda negotia.* p. 8. c. 7. §. 3. p. 317.
- Compendium.* *Compromissarii quinque* De. Co.
- Co. *Quæ compendia Generalis ad Generalem eligendum post*

post tentata scrutinia creandi. Co. 1. d. A. 17. p. 25. & Co. 2. d. A. 25. p. 104.

Compromissarii in Congregatione Provinciali quomodò, & inter quos suffragia ferant. Con. 6. d. 19. §. 4. p. 358. eligi debent ex præsentibus. ibid. §. 5.

Fo. Compromissarii in electione Generalis. p. 27. In Congregatione Provinciae. p. 67.

Concertationes.

St. Privatae inter Condiscipulos singularum Classium inferiorum magnificiendae. r. 31. Com. infer. p. 113. quales esse debeant, & qui quibus Committendi. Ibid. præmia victoribus proponantur. ibid. quibus de rebus esse poterunt inter æmulos in Rhetoricâ r. Rhet. 12. pag. 125. in Humanitate. r. Hû. 7. p. 133. in primâ Grammaticae. r. 10. p. 139. in mediâ r. 10. p. 144. in infimâ r. 9. p. 149.

Solemniore inter duas classes, hoc est cum proximâ, & quâ ratione. r. 34. Com. inf. p. 114. Præfecto præsentis. r. Præf. inf. 33. p. 94.

Concilia.

Co. Concilia quando legenda. p. 4. c. 5. B. p. 156.

Conciliorum aliqua pars in scholis prælegi potest. p. 4. c. 14 C. p. 199.

Concilii Tridentini loca Depugnancia cum Societatis privilegiis. Vide post decreta. Con. 3. p. 231. & seqq.

Concilii Tridentini. p. 48. Pr. Concio, Concionari.

Concionatores.

Concionandi ubique facta. Bucultas etiam in plateis, & non susceptis Ordinibus sacris. p. 25. 250.

Concionari ubi, & quomodò possint semel approbati. p. 147.

Concionari vel legere est Co. universalius bonum quam confessiones audire. p. 7. c. 2. E. p. 267. Est munus speciosum. p. 5. c. 3. B. p. 223.

Concionatores quam supellectilem præparare debeant. p. 4. c. 8. B. p. 174. & quibus mediis adiuvari. ibid. C. p. 175. Debent linguam vernaculam benè addiscere. p. 4. c. 8. §. 3. p. 174.

In concionibus requiritur doctrina exacta, & modus eâ proponendi. p. 10. §. 3. p. 358. Is autè à scholastico diversus est. p. 4. c. 8. §. 3. p. 174.

Conciones in nostris templis assiduè esse debent, nisi aliud

judicet Superior. p.4. c.7. B. quando in plateis habeatur. p.170. § par.7. cap.4. §.6. r.39. Præp. p.81.

pag. 279.

Quando in refectorio. r

Possunt tamen Nostri concionari etiam in alienis. Ib.

54. Rect. p.104.

§.7. p.280. § in plateis. Ibi.

Designandi qui de eâ judicet. r.23. Præf. Eccl. p.177

Concionator juvatur si habeat bonum Correctorem. p.4. c.8. C. p.175.

Horam non excedat. r.24. Præf. Eccl. p.178. § r.23. Conc. p.201.

In concionibus publicis non sunt reprehendendi Nostri. p.3. c.1. S. p.121.

Concionari sine approbatione nemo potest. r.6. Com. pag.25.

Collegii fundatio cum obligatione dandi Concionatorem non est admittenda. p.4. c.7. §.3. p.172.

Præpositus. § Rector aliquando potest. r.48. Præp. p.84. § r.69. Rect. p.109.

Pro Concionibus nihil accipiendum, ne elemosyna quidem. p.6. c.2. §.7. p.241. § p.10. §.5. p.360.

Concionandi modus observetur à Provinciali, § quando ab eo munere Nostros amovebit. r.98. Prov. pag.57.

Omnes exceptis Coadjutoribus debent se exercere concionibus domesticis. Ex. c.4. §.25. p.34. § p.3. c.1. §.21. p.121. § p.4. c.8. C. p.175.

Quàm frequenter concionandum. r.99. Prov. Ibid.

aliquando etiam habenda concio in mensa p.3. c.1. §.5. p.110. § aliqua hora post prandium. par.3. cap.1. §.21. p.121.

Concionatores Sacerdotum Regulas diligenter observent. r.1. Con. p.197.

Re. In domesticis concionibus de sui abnegatione crebrò tractandum. r.18. Sum. p.13.

Quæ media adhibebunt ad animarum salutem. r.2. Con. Ibid.

Cum in Templo habetur audienda. r.2. Com. p.24.

Sicut ceteris exemplo. r.3. Ibid.

In Ecclesiâ assidue, ali-

Lectioni sacre Scripture incumbant. r.4. Ibid.

Quæ illos adjuvabunt ad Concionandum. r.5. Conc. p.198.

Corrigi optent. r.6. Ibid.

Paratos se exhibeant ad
pueros instruendos. r. 7. *Ibid.*

Volenti alii concionari li-
benter cedant r. 8. *Ibid.*

Utilitatem auditorum cu-
rent. r. 9. *Ibid.*

Quæ cōmendare debeant.
r. 10. *Ibid.* & r. 11. p. 199.

Nullum in particulari re-
prehendant r. 12. *Ibid.*

Nec tacitè Religiosos r. 13.
Ibid.

Parùm confirmata, du-
bia, & incerta, populo non
proponant. r. 14. *Ibid.*

A Superiore accipiant
modum res populo denun-
tianti, & c. r. 15. *Ibid.*

Facetias & similia fu-
giant. r. 16. p. 200.

Dicenda præmeditabun-
tur. r. 17. *Ibid.*

Arrogantiam & ostenta-
tionem fugiant, r. 18. *Ibid.*

Populum movere curent.
r. 19. *Ibid.*

Quæstiones quomodo pro-
ponendæ. *Ibid.*

Verborum leuocinia, &
quod seculare redolet, fu-
giant. r. 20. p. 201.

Ab exaggerationibus ab-
stineant r. 21. *Ibid.*

Quos corporis gestus,
quemque vocis tenorem ser-
vabunt. r. 22. *Ibid.*

Horæ spatium non exce-
dant. r. 23. *Ibid.*

Cùm foras mittuntur
equum pro sarcinis ne ha-
beant. r. 24. *Ibid.*

In hospitio, victu, viatico,
quid observare debeant. *Ib.*

Quomodo constituendi.
r. 26. *Prov.* 38.

Concionari possunt Nostri ^{De.}
etiam ad Ordines non pro-
moti. *Con.* 2. d. 62. p. 141

Concionaturi publicè, ido-
nei sint. *Ibid.*

Conciones cum superpel-
liceo faciendæ. *Co* 1. d. 110.
p. 80. Stola pro more patriæ
usurpanda. *Ibid.*

Concionum initio B. Vir-
go salutanda. *Ib.* Lectiones
Sacrae Scripturae etiam ad
populum sine superpelliceo
fiant. *Ib.* quod de iis tantum
locis intelligendum, ubi non
est illius usus. *Con.* 4. d. 10.
pag. 243.

Concionatores ut idonei ^{Ca.}
sint, Generalis curare debet.
Can. 27. *Con.* 2. p. 25.

Privilegium, ut Nostri
etiam non Ordinati Concio-
nari possunt, retinendum. *Ib.*

In concionibus præmitten-
da salutatio B. Virginis, &
superpellicetum adhibendum.

In lectionibus autem sacris,

- secundum usum regionis, ut *lenta ne diu in docendo retinetur* *stola. Can. 13. Con. 1. neantur. p. 15.*
 pag. 6. *Conciones in refectorio*
- St. *Conciones à scholasticis externis toto anno diebus festis audiendæ. r. 3. Cō. inf. p. 104* *quales esse debeant. p. 11. bidui spatium ad eas parandas. p. 12. non permittendum ut immodicè laudentur, aut carpanur à quibusvis.*
 Et. *Ext. 3. p. 158. bis in hebdomadâ in quadragesimâ.* *Ibid.*
 Ib. *hortandi ad has scholastici superiorum classum r. 3.* *Concionum Præfectus, ejusque officium. p. 11. 12.*
 Com. *Sup. p. 37. Ne ob Academiam, aut Congregationē impediatur audire. r. 23.* *Concionatores. p. 118. Et. E. 204. 261. 265. 295. 405*
 Rect. *pag. 28. Et r. 2. acad. 421. Et seqq. ut boni evadant. p. 366. Et seqq.*
 Theol. *p. 165.*
- Or. *Concionatoribus singularitates, Et exemptiones minimè concedendæ. p. 15. De iis qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt. p. 14.* *Concionandi talentum.*
Vide Talentum.
- In. *Concionatores quæ potissimum sectari, quæ vitare debeant. p. 14. singularitates illis exemptionesq; non faciliè concedendæ. Ib. de iis qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt. Ibid.* *Conclusiones.*
Conclusionum in quavis St. disputatione numerus ac ratio. r. Præf. 14. p. 32. Et r. 24. p. 35. omnes à Magistro corrigantur. r. Bid. 4. p. 157. à Præfecto recognoscendæ. Ibid. Et r. 4. Com. Sup. p. 38. qui nihil ex iis immutet inscio Magistro, Et Rectore. r. 18. Præf. p. 33. Academicorum recognoscit Magister, ac Præfectus Academiæ. r. 11. acad. The. p. 168. Metaphisicus unam Ethicæ interserat philosophicis. r. Mor. 4. p. 81.
- Responsurus conclusionem confirmet initio. r. Præf. 15. p. 33. quinam ex philosophis eam*

eam confirmabit in men-
struis. r. Phil. 17. p. 79.

Generalium actuum Theo-
logicæ communes esse, &
imprimi possunt. r. Præf. 10.

p. 32 unus Theologus subfi-
niam studiorum, aliter sub
initium potest eas defende-
re. r. Præf. 11. Ibid.

Casuum conclusiones Sabba-
tho habeantur. r. 6. Cas. p. 72.

Concordia.

G. Concordia omnium causa
bonorum; malorum discor-
dia. p. 180, 181. &c.

Conferentiæ.

In. Conferentiæ castium. p. 26.
105. De modo iudandi
proximos. p. 27.

Confessarius, Confessio.

Confessiones quorumcunque
audiendi facultas. p. 25.

Etiam non habentiū à suis
Curatis licentiam. p. 26. 48.

Confessiones audiri quo-
modo possunt semel approba-
ti p. 147.

Co. Confessio à Nostris debet fieri
actavo quoque die. Ex. c. 4.
§. 25. p. 34. & p. 3. c. 1. §. 11. p.
114. & p. 4. c. 4. §. 3. p. 151.

alioquin subrahendus cibus.
p. 3. c. 1. Q. p. 120.

Confessarius unus esse de-
bet Nostrorum omnium. p. 3.
cap. 1. §. 11. p. 114. nisi propter

multitudinem, vel si quis ab
alio melius iuvetur. lb. & I.

Debet autem esse à Superio-
re assignatus. lbid. & par. 6.
c. 3. §. 2. p. 248.

Ei tota conscientia ape-
rienda. p. 3. c. 1. §. 12. p. 115.

& Q. p. 120. & pœnitentiæ.
p. 3. c. 2. §. 5. p. 130. Et qui

alii confessus esset, debet
eidem conscientiam aperire.

p. 3. c. 1. Q. p. 120.

Confessarii Nostrorum de-
bent scire casus à Superiore

reservatos. par. 3. cap. 1. §. 11.
pag. 114.

Cum facultate Superioris
possunt pœnitentiis appro-
bare. Exam. c. 1. C. p. 8. Et si

dubitent ad Superiorem re-
mittere. par. 3. c. 2. §. 5. p. 130

Docendi sunt Nostris cum
fructu confiteri par. 3. cap. 1.

§. 20. p. 120.

Confessio generalis fa-
cienda in primâ probatione.

Exa. c. 4. §. 41. p. 42. & p. 1.
c. 4. §. 6. p. 86. Nisi quis ante

fecisset alicui ex Nostris.
Exam. c. 4. §. 41. p. 42.

potest etiam differri. par. 1.
cap. 4. §. 6. pag. 86.

Confessio generalis seme-
stris. Exam. c. 4. §. 41. p. 42.

Professorum & Coadiutorum
annua. p. 6. c. 1. §. 2.

- Confessarii numus magis stabilem habeat. r. 6. Sum
 particulare est quam Con- p.9 & r.3. Com.p.24.
 cionatoris. p.7 c.2. E.p.268. Proprio Conscientia ape-
 Iturare proximos confessio- rienda, si quis alteri confes-
 nibus est maxime Instituti sus fuerit. r.7. Sum.p.9.
 nostri. p.4. Proem. A.p.134. Et poenitentia detegende
 & p.5.c.3.B. p.223. & p.7. r.48. Sum.p.23.
 c.4. §.5. p.278. Non desint Confessarii in
 Quibusnam rebus conve- Ecclesiâ, nec ad externos au-
 niat instructum esse confes- diendos. r 40. Præp.p.82.
 sarium. p.4.c.8. D.p.176. Eorum Constitutio. r.26.
 Ad generalem pertinet Prov.p.38. & r.8. Præp.p.
 constituere Confessarios. p.9. 74 & r.7. Rect.p.93.
 c.3. §.9. p.331. Maturioris sunt ætatis, &
 Confessarii designandi sunt privilegiis moderatè utan-
 à Superiore. par.7. c.4. §. 5. tur. r. 100. Prov.p.57.
 pag.278. Confessio generalis facien-
 Coadiutorum spiritua- da in Societatis ingressu, de-
 lium magis proprium est au- inde sexto quoque mense. r.
 dire Confessiones. Exam.c.6. 5. Sum.p.8.
 §.2. p.50. Et à Professis & Coadi-
 Confessarius Concionato- toribus formatis semel in
 ri in Missionibus jungendus. anno. r.5. Sum.p.9.
 p.7.c.2. F.p.269. Particularis, à non Sa-
 Audire Confessiones est cerdotibus, octavo quoque ac
 unum ex experimentis. Ex. statuto die. r.3. Com. p.24.
 c.4. §.15. p.30. Ad eam proximus exci-
 Pro Confessionibus nihil tandus à Nostris. r.42. Com.
 accipiendum. par.6.c.2. §.7. pag. 30.
 pag.241. Confessiones Religiosarum
 Quæ eruditio possit suffi- aliquando audiri à Nostris
 cere Confessariis externis. possunt. r.47. Præp.p.83.
 p.4.c.13. E.p.196. Confessarii, ut idonei sint De-
 Re. Confessarius unus sit om- curare debet Generalis. Co.
 nium Nostrorum, si fieri po- 2.d.62.p.141.
 test: sin minus, quisque sutim Can.27. Con.2.p.25. Ca.
 Confes-

St. Confessio discipulorum à dō, & à quo petentibus con-
 Prefecto curetur diligenter. cedendi. p. 72. Eorum in-
 r. 46. Pref. inf. p. 97. singu- structio Principibus osten-
 lis fiat mensibus. r. 9. Com. denda. Ibid.

inf. p. 106. Sr. 3. Ext. p. 158. Confessarii Nostrorū Con-
 discipuli Confessario nomen sultores non sint. p. 11. Quo-
 tradant in schedulā r. 9. modò in casibus reservatis
 Com. inf. p. 106. gerere se debeant. p. 44. Sc.

Nihil literariæ exercita- Confessarii Superiorum
 tionis ob Confessionem deper- cum illis dispensant. p. 17.
 datur. r. 42. Com. inf. p. 116. Eos absolvere possunt à re-
 ideo singuli, aut bini, redeñ- servatis. p. 52.

tibus aliis; ordine submit- Confessarius. p. 49. Pr.
 tantur. Ib. hortentur Magi- Confessarii maturi sint In.
 stri ad eam sæpè & ritè ob- moribus. p. 15. affici ad suum
 eundam. r. 5. Com. inf. p. 105 munus debent, & tenuiores
 etiam Superiorum classium. libenter audire. p. 22. spiri-
 r. 3. Com. sup. p. 37. tum ac æelum quomodò ex-
 citabunt. ib. Oitum quā ra-
 tionem vitabunt. p. 23. in mu-
 lierum confessionibus obser-
 vare quæ debeant. p. 16. 17.

Confessarii plures, & in- 18. earū, ac præsertim pau-
 terdum extraordinarii ex- perum familiaritatem ca-
 ternis scholasticis assignen- veant p. 86. Communionem
 tur. r. Prov. 31. p. 18. 19. iē- intra hebdomadam ne con-
 pestivè adsint in Templo. r. cedant. p. 19. Ad Ecclesiam
 46. Pref. inf. p. 97. schedu- intempestivè ne accedant. p.
 las recipiant nominum. r. 9. 86. poenitentes suos aliis cō-
 Com. inf. p. 106. fiteri ne ægrè ferant. p. 87.

Or. Confessarius Societatis no- notitiā per confessionem ha-
 titiā per confessionem habuā bitā uti caveant. p. 30. ab-
 uti non licet. p. 21. 46. Nec 86. solvere à censuris quā formā
 ad usus proprios quidquam fiteri ne ægrè ferant. p. 87.
 accipere. p. 39. Nec ordina- notitiā per confessionem ha-
 riam infra hebdomadam bitā uti caveant. p. 30. ab-
 Communionem concedere. solveat à censuris quā formā
 pag. 20. debeāt. p. 23. ad tempus in-
 terdum mutandi sunt. p. 22.

Confessariis Principum terdum mutandi sunt. p. 22.
 observanda. p. 66. Quomo- in Templo si fieri potest quo-
 tidie

- tidie aliqui præstò sint.* p. 23. *collocanda.* p. 86.
- Di. *Confessarius stabilis post exercitia, quasi dux eligendus.* c. 40. §. 4. p. 127. *Confirmatio.*
Confirmantur Constitutio- nes factæ, ac faciendæ. p. 22.
- Confessio generalis valde confert ad reformationem vitæ.* cap. 10. §. 9. p. 47. *Institutio Societatis promero sexaginta personarum gratiâ quidam exercitia suscipiunt.* c. 9. §. 2. p. 37. *eius utilitates.* c. 16. §. 2. p. 63. *tantum.* p. 16. *Item absq; meri restrictione.* p. 22. *Confirmatio tam Instituti, quàm privilegiorum, & gratiarum omnium Societatis.* p. 69. 73.
- Ad eam quæ sit adhibenda diligentia.* c. 16. §. 3. p. 64. *Plenior.* p. 220. *Plenissima, in quâ confirmantur Institutum, Privilegia, & Constitutiones Societatis.* p. 235. *nempe Finis, Media.* p. 224. *Longa Probatio. Biennium Novitiatus. Tria substantialia Vota simplicia.*
- Eam facturus non omnem intermittat meditationem.* c. 16. §. 1. p. 63. *Gradus Scholarium approbatorum, & Coadiutorum temporalium non formatorum.* p. 225.
- Ferè non expedit fieri cum eo, qui tradit exercitia.* c. 16. §. 5. p. 64. *Formatorum itidem.* *Tertius Probationis annus.* p. 226.
- Facienda in fine primæ hebdomadæ.* c. 10. §. 9. p. 47. *& c.* 16. §. 1. p. 63. *Gradus professorum quatuorvotorum.* *Professio triumvotorum.* *Gradus Coadiutorum spiritualium formatorum.* p. 227.
- Iuvanda aliquo directorio.* c. 16. §. 3. p. 64. *quãdoque Summâ Navarri.* c. 16. §. 4. p. 64. *postea parabola filii prodigi versanda.* c. 17. §. 2. p. 66. *Vno die vacetur ab intenso studio orandi.* *Ibid.* *Gradus professorum quatuorvotorum.* *Professio triumvotorum.* *Gradus Coadiutorum spiritualium formatorum.* p. 227.
- Confessionis usus octavo quoque die post exercitia in eundus.* c. 40. §. 4. p. 127. *horumq; paupertas.* *Quartum votum solenne.* *Vota quinque simplicia quæ Professi emittunt.* p. 228. *Pœnæ Apostasiæ, & Excommunicationis. Earumq; absolutionis reservatio.*
- E. G. *Confessarii.* p. 118. 204. *& seqq.* 291. *Vide Sacerdotes.*
- Pr. *Confessionale.* p. 52.
- In. *Confessionalia quomodo*

p.229. *Vna omnium viden-* per his, declarationes, vel
di & obediendi ratio. Domo- glossas facere, legere, docere,
rum probationis, & Collegio- aliis tradere, vel apud se reti-
rum facultas possidēdi bona. nere, vel *et in dubiū revoca-*
Domorum Professorum, & re. p.237.238. Sicq; iudicari,
personarum omnium cuius- ac Ordinarios omnes litteras
cumq; gradus in Societate vi- huiusmodi Gregorii obser-
vetium paupertas. Novitio- vari facere debere. p. 239.
rum item promissio de distri- Confirmatio Constitutio-
buendis in opera pia bonis. nis Gregorii XIII. p. 275.
Declaratur etiā eos, qui ex- Confirmatio Constitutio-
pleto Novitiatus biennio tria- num, Privilegiorum, atque
substantialia Societatis Vota Immunitatum omnium So-
simplicia emisere, verē ac cictatis. p. 280.
propriē Religiosos esse. p.230. Nova Institui, Constitu-
qui si à Societate deficiāt, ex- tionum, Privilegiorum, Or-
cōmunicationis aliisq; apo- dinationum, & Decretorum
statutum poenis subjacet. p. confirmatio Pauli V. p.305.
 231. quod tria huiusmodi Confirmatio. p. 52. Pr.
vota etsi simplicia, verē sint Confiteri.
Religionis substātialia vota. Confiteri non nisi deputatis Bu-
Illaq; emittētes, verē ac pro- per Superiōrē possunt socii, nō
priē sint Religiosi p.236. Con- obstāte quocūque privilegio.
ceditur pr. etereā nova exē- p.41. Etiā Cruciatæ. p.145.
ptio. Poenarū apostatarū in- Conformitas.
novatio. Absolutionis earū- Conformitas, & mutua Re-
dē reservatio. Novum impe- unio diligentissimē curanda.
dimentum, matrimonium r. 42. Sum. p. 20.
dirimens. Præcipitur sub ex- Confraternitates.
cōmunicationis, & aliis gra- Quomodò cum eis agen-
vissimis poenis, eo ipso incur- dum. r. 103. Prov. p. 58.
rēndis, ne quis audeat Socie- Confraternitates in Mis- In-
tatis Institutum, Constitutio- sionibus inchoandæ vel pro-
nes, vel ipsā Gregorianā, aut movendæ. p. 64.
aliquid ex his, quovis quæsi- Congregatio.
to colore, impugnare, aut su- Congregatio, seu concilium Bu-
quale

quale in gravioribus, quale de Generali ab Assistentibus. ut in levioribus esse de par. 9. c. 5. §. 4. p. 341. vel ab beat. p. 10. 62. ipsis Provinciis inter se

Congregationes coactæ de Ibid.

his tantummodo agunt, quæ Ad eam Professores tantum in Congregationum genera- 4. volorum vocantur p. 8. c. 3. §. 1. p. 300. Ex ipsis qui permittuntur. p. 280. excusentur. ibid. Aliquando

Pr Congregationes Societa- vocantur aliqui Professores trium, vel Coadiutores. ibid.

Congregatio Generalis. A. §. c. 6. B. p. 309. §. cap 7.

Co. Non expedit ut certis tem- A. pag. 316. Ad eam quot ex singulis

poribus, nec crebro fiat. p. 8. c. 2. §. 1. p. 297. §. c. 4. §. 2. Provincis venire debeant. p. 304. §. p. 9. c. 1. C. p. 321. p. 8. c. 3. §. 1. p. 300.

In eâ fit unio personalis Absentes non possunt sus Societatis. p. 8. c. 1. §. 1. p. fragium mittere, sed tantum 283. §. c. 2. §. 1. p. 297. sententiam suam. p. 8. c. 3. C.

Locus ordinariè est curia pag. 302.

Pontificis, nisi alius eliga- Tempus præscribere ad tur. p. 8. c. 5. §. 1. p. 305. Generalem pertinet, si ipse

Causæ Congregationis co- vocat. p. 8. c. 5. §. 2. p. 305. Si gendæ sût, ad tractandas res Vicarius propter electio- magni momenti. p. 8. c. 4. §. nem, est quinque vel sex 2. p. 304. vel ad deponendum mensium. Ibid.

Generalem. par. 9. c. 5. §. 4. Orandum pro iis qui ad p. 341. ut plurimum tamen eam veniunt. p. 8. c. 5. §. 3. §. erit ad electionem Genera- 4. p. 306. §. pro bono ejus lis. p. 8. c. 2. §. 1. p. 297. §. p. successu. c. 7. §. 1. p. 315.

9. c. 1. C. p. 321. Quo ordine sedendum, §. Ad electionem Generalis sententiæ dicendæ. par. 8. c. in locum demortui, cogitur à 7. A. p. 316.

Vicario. p. 8. c. 4. §. 1. p. 303. Quando includendi Con- Ob negotia ab ipso Generali. gregati, §. ceteri ritus in §. 2. p. 304. §. p. 9. c. 3. §. 12. Congregatione servandi. p. 8. p. 333. Ad judicandum vero c. 6. toto. p. 307.

Post electionem Generalis possunt præter ordinarios, tractanda negotia sed gra- quando Generali, aut Vica-
 via tantum. p. 8. c. 4. §. 2. p. rio videbitur, unus aut duo
 304 nepe perpetua, & ma- ex singulis Provinciis. Co. 2.
 gni momenti. p. 4. c. 2. §. 3. p. d. 2. p. 107. iiq; à Congr. Pro-
 141. tractanda autem vincia ad plura medietate
 quam expeditissime. par. 8. c. suffragia eligendi. Con. 4. d.
 7. §. 1. p. 315. & quomodo. 35. p. 257. Ordo sedendi &
 ibid. §. 2. pag. 316. sententias dicendi in Congre-
 gatione Generali. Con. 1. d.

Ad Generalem pertinet dirigere Congregationem. p. A. 10. p. 19. Con. 1. d. 2. p.
 9. c. 3. §. 12. p. 333. Est ta- 28 Con. 2. d. 87. p. 149. Vno
 men hæc supra Generalem. die res proponendæ & sequen-
 p. 10. §. 8. p. 363. ti tractandæ. Co. 1. d. A. 3. p.

Quomodo promulganda 8. quod de rebus gravioribus
 eius Decreta. par. 8. c. 7. C. p. intelligendum. Con. 1. d. 4. p.
 318. Ejus Decreta valent 29. & Con. 2. d. A. 8. p. 98.
 etiam Generali mortuo, sub Congr. Generalis solvi non
 quo facta sunt. par. 8. c. 7. C. potest solius Præpositi arbi-
 p. 318. Possunt tamen revo- tris. Co. 1. d. 145. p. 93. Cong.
 cari ab aliâ Congr. Genera- Generalium acta Provinciis
 li. Ibid. communicari non est necesse.

De. Ea statis temporibus non Co. 6. d. 27. §. 3. p. 370. De-
 cogenda. Co. 2. d. 19. p. 120. creta communicari possunt.
 & Co. 4. d. 7. p. 241. & Co. ib. & typis mandari. Con. 7.
 5. d. 30. p. 292. & Co. 7. d. 9. d. 6. p. 409.

p. 410. Ejus locus ad Gene- Formula eligendi Gene-
 ralem eligendum Curia Põ- ralem à tertiâ Congr. appro-
 vificis. Con. 9. d. 35. §. 21. p. bata. p. 195.

387. Ante electionem tractat Ei nullum certum tem- Ca.
 tantum pertinentia ad ele- pus: sed in Congr. Procura-
 ctionem. Con. 1. d. A. 3. p. 8. torum tertio quoque anno sta-
 Co. 2. d. A. 7. p. 97. & solos tuendum an cogi debeat. ca.
 admittit Electores. Con. 1. d. 29. Co. 2. p. 26. In quâ Pro-
 A. 3. p. 8. Ad negotia post e- curatores & Assistentes ha-
 lectionem tractanda, venire bent suffragium cum P. Ge-
 nera-

nerali, qui duo suffragia habet. Ibid. *puati. pag. 37. quo ordine proponenda. p. 38. De sub-*

Qui ad eam cum Provinciali venturi sunt, eligendi semper à Congr. Provinciali. Ca. 17. Con. 4. p. 47. *stantialibus Institui agere non potest. p. 39. 40. De immutandis, abrogandisque Constitutionibus agere, &*

Fo. Congr. Gen. quatuor in casibus cogenda. p. 5. 32. 33. *decernere quatenus possit. pag. 40. 41. Graviora uno & in aliis rebus, arbitrio Generalis. p. 6. Ad electionem Generalis cogenda in Curia Pontificis. p. 7. In diebus ad plura medietate suffragia decernit, de ceteris ad*

Ante elect. Inchoari potest cum duæ tertiæ partes electorum convenerunt. p. 7. *plura. p. 40. Inmiscere se illi non debent, qui ex ea non sunt. p. 38. In dicendis sententiis, quæ ratio tenenda. pag. 41.*

Qui in ea suffragii jus habeant. ibi quo ordine sedeant. p. 8. *Intercessionem quot, & quomodo admittat. p. 42. Dissolvere Decreta non potest. ibi non debet sine consensu ipsius Congregationis. p. 43. Congregatio Provincialis.*

Est cogenda ante Generalem p. 8. c. 3. §. 1. p. 300. *Co-*
c. 5. §. 3. p. 306. *lem* p. 9. c. 5. §. 4. p. 341. *Provincialis est eam convocare. p. 8. c. 5. §. 3. p. 306. In eâ conveniunt, & suffragium habent Professores si 4. votorum. par. 8. c. 3. §. 1.*

Post Electionem. Quæ in Congr. tractanda. p. 35. *Rectores item, & Procurator. res. Ibid.*
qui ad eam præter Electores vocandi, & quo loco. p. 36. *In eâ eliguntur, qui ad Co. Gener. venire debeant. p. 8. c. 3. §. 3. p. 300. & c. 5. §. 3. p. 306.*

p. 306. item qui ad Præposi-
 tum Generalem tertio quo-
 que anno. p. 8. c. 2. B. p. 297.
 Cogenda tertio quoque an-
 no ad eligendum Procurato-
 rem. Con. 2. d. 67. p. 143. &
 quando cūq; futura est Cōgr.
 Gener., ut eligantur in illâ
 suffragium habituri. ibid. &
 Con. 4. d. 37. p. 258. & d. 39.
 p. 260. Congregandorum
 numerus contractus & de-
 finitus. Con. 5. d. 24. p. 288.
 & d. 38. pag. 297. & d. 60.
 p. 325. & d. 81. p. 337. Su-
 pra numerum admittendi
 Professi, post indictam Con-
 gregationem Provinciae ap-
 plicati. Con. 6. d. 19. §. 2. p.
 357. qui Provinciales in eâ
 Provinciâ fuerunt, si alio-
 qui numero excludantur.
 Con. 7. d. 2. p. 404. Professi
 aliarum Provinciarum. Co.
 7. d. 57. p. 451. & d. 67. 68.
 69. p. 453. 454. Romæ item
 qui univērsæ Societati
 operam navant Co. 6. d. 25.
 §. 10. p. 365. & aliquando
 Secretarius. §. 12. ib. p. 366.
 De impedimentis con-
 candorum judicat Provin-
 cialis, ubi commodius ei vi-
 sum fuerit. Con. 7. d. 48.
 p. 447. Ejus standum judi-
 cio. Con. 7. d. 53. p. 448. Im-

peditis ne veniant, quinam
 subrogandi. Con. 7. d. 63. p.
 452. Si quis ante electio-
 nem abesse cogatur. Con. 6. d.
 25. §. 15. p. 367. & Con. 7.
 d. 61. pag. 452.
 Electio intra quadriduum
 inclusivè facienda. Con. 7. d.
 47. p. 446. Eligi potest in
 Procuratorem absens, si est
 in Provinciâ; ad Cong. Gen.
 mittendus, etiam qui extra
 Provinciam Co. 6. d. 25. §. 9.
 p. 365. Absentes electi,
 quando ad Congregationem
 vocandi. Con. 7. d. 62. p. 452
 Electorum impedimenta
 quando nam audienda. Co.
 6. d. 35. §. 10. pag. 384. &
 Con. 7. d. 49. pag. 447.
 Impeditis qui substituendi.
 Congr. 7. d. 63. pag. 452.
 Congr. Prov. auctoritas ma-
 jor non tribuēda. Con. 5. d. 32
 p. 293. Secreti præceptum
 imponere potest Provincia-
 lis. Con. 6. d. 25. §. 8. p. 365.
 Legenda initio responsa Ge-
 neralis ad præcedentē Cong.
 Co. 6. d. 19. §. 5. p. 358. De
 cogendâ Congr. Gen. secretis
 suffragiis ne agant. Con. 6. d.
 22. p. 360. & Con. 7. d. 11.
 p. 411. Rationes utrimque
 allatæ, quomodo seligendæ.
 Con. 6. d. 26. §. 2. pag. 368.

- Acta quomodo scribi, & ad plura suffragia de omni-*
que Romam mitti oporteat. bus definit. ibid.
- Co. 6. d. 25. §. 16. p. 367. *quo-* Congregatio Pro-
modo sigillanda. §. 17. ibid. torum
- Formula Congregationis* Habenda tertio quinquagesimo
Provinc. in tertiâ approba- anno, ut deliberent an cogē-
ta. Co. 3. d. 33. p. 186. da sit Congregatio Gen. Co.
 Ca. Congr. Prov. nulla alia po- 2. d. 19. p. 121. quādo debeāt
testas concedenda extra for- cogendam decernere. Co. 6.
mulam. Ca. 15. Co. 5. p. 59. d. 26. §. 5. p. 369. An jurare
In eâ Congregandorum nu- de fidelitate debeant Con. 5.
merus definitus. Ca. 16. Co. d. 60. p. 325. In eâ qui ha-
 5. p. 59. *Ei de tollendis aut* beant suffragium. Con. 2. d.
mutandis Constitutionibus 19. p. 121. Informatio peten-
vel Decretis quatenus liceat da potissimum à Generali.
proponere Cong. Generali. Co. 6. d. 35. §. 14. p. 385.
 Ca. 4. Co. 6. p. 63. *manifestare propria suffra-*
- Fo. *Ea sex in casibus convo-* gia temere non debēt. Co. 6. d.
cāda. p. 50. Non durat ultra 26. §. 4. p. 368. *Duae tertiae*
 10. aut 12. dies. p. 53. *quibus* suffragiorum esse debēt, cum
in eâ suffragii jus. ibid. Con- dissentium à majori parte
gregandorum numerus. p. Cong. Prov. Con. 5. d. 60. p.
 54. *qui ultra admittendi. p.* 325. & Con. 6. d. 26. §. 1. p.
 55. *quis ordo concessus. p. 60* 368. *Nō sunt necessaria, sed*
quae agēda ante electionem sufficiunt *plura medietate.*
mittendorum. ibid. quomodo Co. 7. d. 10. p. 411. *Cum de-*
in electione procedendum. p. cernunt cogendam, *intra*
 66. *In rebus tractādis quam* sesquiannum *arbitrio Ge-*
habeat potestatem. p. 75. De neralis cogenda *intelligitur.*
substantialibus Instituti, etiā Con. 6. d. 26. §. 3. p. 368. &
re dubiā, ne agat. p. 75. Co. 7. d. 71. p. 455.
76. *De mutādis Co. vel Dec.* *Ea tertio quoque anno* Fo.
quatenus agere possit. p. 78. *apud Generalem cogenda. p.*
 Ordo & *qualitas rerum in* 82. *Inchoari potest quando*
eâ tractandarum. p. 78. 79. *duae tertiae partes convene-*
sententias dicēdi ratio. p. 80. runt. pag. 83. *Ordo in eâ se-*
 dendi

- triduum ad informationes. *Congregatio B. Virginis St. ex Romano Collegio in alia propaganda r. 23 Rect. p. 28*
- p. 84. *Ibid. Ad plura medietate suffragia decernit an cogenda sit Congr. Gen. p. 85. Si cogendam decernat, intra sesquiannum à Generali convocari debet p. 86.*
- Congregatio ad eligendum Vicarium. *Tempore Concionis, ne Congregationis; tempore Congregationis, ne Academicæ exercitationibus, nec privatis colloquiis distineantur discipuli. Ibid. § r. 5. Præf. Acad. p. 165.*
- Co. *Fit mortuo Generali. p. 8. c. 4. A. p. 303.*
- Fa. *In eâ electores esse debent, minimum septem, nec plures 40. p. 89. 90. Quis eam convocet. p. 90. quis præsideat. Ibid. ordo sedendi & dicendi. Ibid. quæ ante electionem agenda. p. 91. Biduum ad informationes quando inchoandum. Ibid. quomodò contra ambientes procedendum. p. 92. quomodò in ipsâ electione. p. 93.*
- Congregationes sæcularium. *Diligendi sunt affectu spiritali. Exa. c. 4. §. 7. p. 27. Communicatio cum eis verbo vel scripto turbat quietem. Exa. c. 4. §. 6. p. 26. Non alloquendi à Novitiis, nisi aliquo præsentep. 3. c. 1. B. p. 108. In examinandis ad Societatem consanguineis vitandus affectus inordinatus. p. 1. c. 1. § 4. p. 68. Si in necessitate sint, standum iudicio Societatis quantum ad eos sublevandos: Ex. c. 3. §. 3. p. 18. Non debent iis bona distribui. Exam c. 4. §. 2. p. 24 Nisi ipsi quoque sint pauperes. §. 3. Ibid & hoc ex iudicio duorum vel trium. Ibid. § p. 3 c. 1. G. p. 112. quorum aliqui possunt esse exco-*
- Co. *Quomodo in nostris Domibus, vel Collegiis tolerari possint. p. 7. c. 4. G. p. 281.*
- Pe. *Statuta iis condere sine facultate Superioris non licet. r. 22. Missio. p. 208.*
- Congregationes B Virginis. *Exco-*
- Co. *Congregationes Annuntiatæ erigendi facultas Ge-*
- terni. *Exam. c. 4. A. p. 29.*

- Re. *Consanguinei, & amici* *Necessitas, & modus red-*
quomodò à Novitiis alloquē- *dendi.* p. 145.
di. r. 5 2. Mag. Nov. p. 133. *Defectus tunc aperiendi*
Conscientia. *ibid.*
- Co. *Quotidie examinanda.* p. *Quatuordecim capitula re-*
 3. c. 1. §. 11. p. 114. *& quidem rum de quibus ejus ratio*
bis. p. 4. c. 4. §. 3. p. 151. *reddi debeat.* p. 146. 147.
Professi, & Coadiutores, *Modus accipiendi con-*
singulis annis tenentur red- *scientiæ rationem.* r. 131
dere rationem Conscientiæ; *Prov. pag. 65.*
reliqui autem singulis sex *Conscientiæ aperiendæ ra-*
mensibus. *Exam. c. 4. §. 38.* *tio, & praxis Præposito Ge-*
 & 40. p. 41. *& p. 6. c. 1. §. 2.* *nerali commissa.* *Con. 4. d.*
 p. 235. *Imo utrique quoties* *40. p. 260.*
Superior velit. *Exam. c. 4.* *Conscientiæ ratio quâ se-*
 §. 40. p. 41. *& par. 4. c. 10. §.* *creti curâ excipiendâ* p. 15.
 5. p. 182. *Conscientiæ ratio quo pa-*
Generalis debet cognosce- *cto exigēda.* p. 55. *ejus & Co-*
re Conscientias suorum, & *fessionis generalis discrimen.*
maximè quibus majora p. 69. *Cogendi non sunt No-*
munera committit. *par. 9. c.* *stri ut extra confessionem*
 3. §. 19. p. 335. *eam reddant.* pag. 70 *ejus*
De patefaciendâ conscien- *usus & necessitas in exhor-*
tiâ. *Vide Superiores.* *tationibus inculcanda.* *ibid.*
Quis fructus inde oriatur. *Conscientia minimè ti-*
Exa. c. 4. §. 34. & 35. p. 39. *morata. Eo morbo affectus*
 & *modus.* §. 36. p. 40. *qualiter judandus.* p. 73.
 Re. *Bis quotidie examinan-* *Quid cum in re gravi pec-*
da. r. 1. *Com. p. 24.* *cat.* *ibid.*
Ejus ratio Superiori red- *Associandus alicui spiri-*
denda sexto quoque mense. *tuali viro.* p. 74.
 r. 40. *Sum. p. 19. & r. 4. Con.* *Exercendus in exercitiis*
 p. 24. *& r. 23. Præp. p. 77. &* *spiritualibus.* *ibid.*
 r. 22. *Rect. p. 97.* *Trepiditatis effectus.* p. 71.
Instructio ad ejus ratio- *Profectus in spiritu exa-*
nem reddendam. p. 144. *minandus.* p. 72.

Semper perfectionis habenda ratio. p. 73.

Conservatores.

Conservatores Iudices sibi assumere possunt Societatis tum Religiosi, tum familiarum Clerici. p. 127.

Conservator. p. 53.

Consilia.

Ab externis non petendum consilium. r. 40. Com. p. 30.

Consilia Evangelica servari possunt etiam in seculo. c. 25. §. 3. p. 85.

Consiliorum via cur pauciora requirat signa divinae voluntatis, quam praeceptorum. c. 23. §. 4. p. 80.

Consilio Patris spiritualis in omnibus procedendum. c. 39. §. 8. p. 125.

Consolatio.

Consolatio spiritualis quid sit, ei qui se exercet, declarandum. cap. 27. §. 2. p. 89. eius effectus & modi. c. 27. §. 3. p. 90.

Consolatione praesente facilius virtutis actus exercentur. c. 27. §. 3. p. 90.

Consolatio si affluat, bis id quod afficit, repeti potest. c. 15. §. 3. p. 60.

Consolationes spirituales ad morum emendationem dirigendae. c. 7. §. 2. p. 72.

Consolatio quomodo notanda pro electione. c. 27. §. 5. p. 90.

Consolationes spirituales scribendae. c. 7. §. 2. p. 32.

Constantia.

Quanta requiratur in Co. spiritualibus operariis. p. 1. c. 2. §. 8. p. 72.

In iis qui vota emissuri sunt. Exam. c. 1. §. 13. p. 12.

In redeuntibus ad Societatem, & quo pacto probanda. p. 2. c. 4. D. p. 105.

Constitutiones.

Constitutiones condendi facultatem habet Generalis in Congregatione generali, ad maiorem suffragiorum partem. p. 10. 62.

Mutandi etiam, alterandi, & cassandi, quae eo ipso censentur Apostolica auctoritate confirmatae. p. 22.

Constitutionum preciarum ad Instituti substantialia pertinentium Confirmatio. Vide. p. 229. & Confirmatio.

Constitutionum glossatio fieri non potest, nisi de licentia Generalis aliorumque Superiorum. p. 238.

Instituto aliquid addendum, minuendum, immutandum, non potest proponi,

- nisi Romano Pontifici im- §.5.p.85 Non tamen om-
mediate, vel mediante Apo- nes, sed compendiosè et cum
stolicæ Sedis Legato, & Nun- Ibi E. & Exam. p. 11.
tios, vel ipsius Societatis Præ- Dispensare in Congre-
posito Generali, aut Congre- tionibus ad Generali
gationi generali p. 285. tinet. par. 9. c. 3. §. 8 p. 329.
Co. Constituciones scribi cur etiam per alios. Ibi D Re-
necessarium fuerit. Procem. Et res autem possumus
Con. §. 1. p. 61. facultatem acceptam. par.
Quis finis earum. procem 4. c. 10. B p. 182.
Con §. 2. p. 62. & par. 9. c. 3. Earum necessitas. r. 1 Re-
§. 8. p. 329. Sum. p. 7.
Debent esse plenæ, perffi- In earum absolutâ obser-
cua, breves. procem. declar. vatione nil prætermittendū.
p. 63 & ad neutrum extre- r. 15. Sum. p. 12. & r. 52.
mum vel rigoris, vel dissolu- et usq. p. 24 & r. 22. Præp-
tionis vergere. par. 10. §. 10. p. 77. & r. 21. Rect. p. 97.
pag. 364. Et regulæ sciendæ saltem
Perfectè servandæ. par. 6. quæ ad quemlibet pertinent.
c. 1. §. 1. p. 231. & c. 5. p. 256. r. 52. Sum. p. 24.
Idque iuvat ad conservatio- Et similes libri non com-
nem Societatis. p. 10. §. ult. municandi externis. r. 38.
p. 366. Id autem curent Re- Com. p. 29.
ctores. p. 4. c. 10. §. 5. p. 182. Constituciones ratæ, & D
& B. & Generalis. p. 9. c. 3. §. firmæ habendæ, ut sunt in
8. p. 329. & c. 6. A. p. 345. originali. Con. 1. d. 15 p. 32.
Non obligant ad pecca- recognitæ, & emendatæ a
tum. p. 6. c. 5. p. 256. primâ Congregatione. Co. 1.
Quomodò possunt ostendi d. 10. & seqq. usque ad 70.
externis. procem. Declar. à p. 114. ad p. 144. Non ex-
pag. 63. pungendæ, etiâ quæ in praxi
Legendæ sunt in primâ non sunt. Con. 3. d. 23. p. 181.
probatione, & tempore No- quæ in his Concilio Triden-
vitiatus singulis sex mensi- tino adversari videantur.
bus. Exam. c. 1. §. 3. p. 11. & Cong. 3. d. 8. p. 172. d. 30. p.
c. 4. §. 41. p. 42. & par. 1. c. 4. 184. & 231. 233. de Consti-
tutio-

tutionibus mutandis quate-
 nus agere, aut statuere liceat
 in Congregatione generali.
 Con. 6. d. 11. p. 348 quate-
 nus de iisdem in Congrega-
 tione Provinciae agi p. s. Co.
 6. d. 13. p. 349.

generali agere non licet, nisi
 plusquam media pars agen-
 dum autem decernat: ad de-
 cretum verò istud, duæ mi-
 nimum suffragiorum par-
 tes, ut fiat, requiruntur. Can.
 2. Con. 6 p. 63.

Constitutionum verba,
 salvo sensu, mutanda tribus
 Patribus Commisit B. Igna-
 tius. Con. 1. d. 53. p. 48. Con-
 stituumum exemplar cum
 autographo collatum, & ap-
 probatum in primâ Congre-
 gatione. Con. 1. d. 78. p. 59.
 alterum in quintâ Congre-
 gatione approbatum. Con. 5.
 d. 61. p. 326.

Constitutionum versio à
 quartâ Congregatione ap-
 probata. pro vulgatâ habea-
 tur. Can. 3. Con. 4. p. 42.

Constitutiones. p. 58. Pr.
 Consuetudines.

Approbatæ servandæ, Re.
 novæ non introducendæ. r. 5.
 Præp. pag. 73. & r. 4. Rect.
 pag. 93.

Consuetudinum liber in De.
 Cong. 7.
 singularis domiciliis. Cong. 7.
 d. 90. p. 469. Isq; Visuatori-Or.
 d. 79. p. 60. Versio duplex.
 bus probandus offerri debet.
 Ibid. pag. 57.

Consultationes.

De Consultatione Socie-
 tatis iam generali quàm
 particulari. p. 10. 12. 62.

Consultationis tempore De.

Constitutionum Latinæ
 versionis auctoritas. Con. 1.
 d. 79. p. 60. Versio duplex.
 Con 3. d. 26. p. 182. posterior
 approbata. Con. 3. d. 34. p.
 186. demò recognita. Con.
 4. d. 8. p. 242. & d. 33. p.
 256. & d. 50. p. 265. & Con.
 5. d. 76. p. 334.

Constitutiones firmæ ac
 ratæ habedæ, prout in origi-
 nali B. P. N. habentur. Can.
 4. Co. 1. p. 4. Nec sunt expū-
 gendæ, quæ ratione temporū,
 vel aliâ de causâ in praxi
 non sunt. Can. 2. Co. 3. p. 34.

legendum aliquid ex Regu-
 lis, Ordinationibus, &c. Co.
 6. d. 36. §. 2. p. 388. Consul-
 tatio de executione. ibid. §.
 5. p. 389. De Provinciae dis-
 ciplinâ. Ibid. §. 6. p. 390.

Consultationes Magistro-
 rum infra Logicam singulis,

mutandis in Congregatione
 aut alternis mensibus, supe-
 riorum

rum infra Logicam singulis,
 aut alternis mensibus, supe-
 riorum

reriorum Classum interdum nisi consulto Provinciali. p. fiant, & quâ ratione. r. 18. 4. c. 17. H p 210

Redt. p. 27.

Semel in anno delibetur

Academicorum ad Aca- bere Generali, b; Pro-
demiam promovendam ter ciali. par. 4. cap. 17. §. 7.
quaterve in anno. r. 11. 12. p. 211.

Acad. p. 163. 164.

Consultores delixi p. 111

Consultores.

â Provinciali, ut à Generali

Co. Multum confert ad Ge- confirmantur. r. 25 Pro-
neralis auctoritatem habere p. 38.

Consultores. p. 8. c. 1. G. pag.

Quot, & ubi eos Provin-

290. Superioribus omnibus cialis habeat. r. 11. ejusd.
dari debent. par. 9. c. 6. §. 14. p. 35.

pag. 355.

Eorum officium quavis

Rectores Collegiorum de- sit momenti. r. 1. Consul.
bent habere duos, vel plures p. 154.

Consultores. p. 4. c. 10. §. 7. p.

In omnibus bonum com-

185. Universitatis autem mune præ oculis habeant,
quatuor. par. 4. c. 17. §. 1. p. & in suo sensu non nimis a-
207. Possunt tamen esse pau bundent. r. 2. ibid.

ciore. ibid. B. p. 208.

Sinceram habeant inten-

Consultores debent esse præ- tionem; caritatis & obedien-
diti prudentiâ, & probitate. tiæ memores, sententiam

p. 4. 10. §. 7. p. 185.

dicant. r. 3. ibid.

Cum iis conferenda quæ

Quomodo se habeant in-

sunt majoris momenti. p. 4.

ter se. r. 4. ibid.

9. 17. §. 1. p. 207. Et quæ dif-

Bene intelligant rem con-

ficiliora. par. 4. cap. 10. §. 7.

sultandam. r. 5. p. 155.

pag. 185.

Breviter explicent ratio-

Iis auditis statuendi fa-

nes suæ sententiæ. r. 6. ibid.

cultas est penes Superiorem.

Quomodo se gerant post-

p. 4. c. 17. §. 6. p. 210. & H.

quàm Superior aliquid sta-

ibid. & par. 9. cap. 6. §. ult.

tuerit, & c. r. 7. ibid.

p. 356. Non tamen debet Su-

Proponant uilia, li-

perior Universitatis contra

cet non interrogentur. r. 8.

omnium sententiam facere ibid.

Nil aliis significabunt. r. sim scribeant. p. 65. Quando ex officio scribere debent, & ut litteris suis CC. 9. p. 156.

Quid circa litteras ad Superiores mittendas observabunt. r. 10. ibid.

Possunt aliorum litteras mittere ad Generalem r. 11. ibid.

De quibus, & quomodo Superiorem admonebunt. r. 12. ibid.

Superioris existimationem tueantur r. 13. ibid.

Constitutiones, & Regulas familiares sibi reddant. r. 14. p. 157.

Constitutores ad scribendum formulam revocati. Con. d. 91. p. 469.

Constitutores Provincialis adhibeantur dum designantur qui Theologiam biennio repetant. r. Prov. 10. p. 8. Et in dijudicandis talentis, ac virtute, ut mediocres pergant in studiis. r. 19. Prov. §. 8. p. 12.

Constitutores ne sint fessarii Nostri. p. 11. Subinde mutandi. p. 13. que legere debeant. p. 64. de rebus ad Generalem scribere. ibid. Res privatas seor-

Consultores Provincialis de aptis ad gubernandum Generali quâ ratione scribunt. pag. 105. Quâ item de promovendis. p. 113. 125. 126.

Consultores ad Provinciam scribunt de executione memorialis. p. 95. 96. de Præfecto rerum spiritualium. p. 53.

Consultores Provincialis ad Generalem scribant an servetur ordinatio de ordinandis. p. 6. an Consultationes singulis mensibus fiant de disciplina Provinciae. p. 95.

Contractus.

Contractus non Capitaliter, sed juxta Constitutiones celebrandi facultas. p. 107.

Contractus in votis simplicibus in Societate emissus validus, & justus est. p. 279.

Ad faciendos contractus Collegialiter congregandi. p. 9 c. 3. §. 7. pag. 329.

- Omnis potestas celebrandi sticæ quatenus attingenda, contractus est penes Gene- r. Theol. 9. §. 2. p. 51. cas ralem. par. 9. c. 3. §. 5. p. 328. Scripturæ Professor ex loco potest tamen alius illam quem tractat, decidat breviter. r Scrip. 16. p. 46 qui communicare. § 7. ibid.*
- De. *Contractuum celebran- Theologiam repetunt, us dorum auctoritas est penes tempus certum impendant. Generalem. Con. 1. d. 77. p. 1. Rep. 12. p. 155.*
59. & d. 100. pag. 70. & d. Contumax.
139. p. 91. Collegialiter fieri Contumacem etiam Pro- Co. quando possunt. Co. 1. d. 144. fessum posse dimitti. p. 2. c. 1 p. 93. perpetuorum exempla C. §. 4. p. 92.
- authenticam Romam mitten- Contumeliæ.*
- da. Con. 1. d. 103. p. 76. Con- Quopactoferendæ. Exa. tractus Parmensis à Congre- c. 4. §. 44. 45. p. 44. 45.
- gatione confirmatus. Co. 1. d. Convalescentes.
100. p. 73. Formula contra- Quid circa eos agendum. Re. ctuum. Con. 3. d. 28. p. 184. r. 11. Infir. p. 246.
- Or. *Contractuum celebran- Conversatio.*
- dorum ratio. p. 138.
- Pr. *Contractus. p. 59.*
- Contributio.
- Bu. *Non tenentur Nostri ul- Conversationem cum ho- Co. Quibus utiliter cum illis agendi di- minibus esse ex Instituto no- quibus ligenter curandam. p. 10. §. 3. stro. p. 1. c. 3. §. 1. p. 74. formã p. 4. c. 8. §. 8. p. 359. aliquibus documentis tradendum. p. 4. c. 8. §. 8. p. 177. Quibus præcipuè sit necessaria. par. 7. c. 2. F. §. 4. p. 270. & par. 9. c. 2. §. 6. p. 324. & par. 9. c. 6. §. 9. p. 351. & §. 12. p. 354.*
- Co. *Facienda est ad Procura- torum expensis. par. 4. c. 2. E. p. 144.*
- Contritio.
- Di. *Fundamentum est ad re- formationem vitæ. c. 9. §. 3. pag. 38.*
- Controversiæ.
- St. *Controversiæ contra hæ- reticos à Professore Schola- pag. 148. 149. & cap. 4. §. 6. pag. 154.*

Convictores. *qua parare sinat. r. 5. ibid.*

Convictores externi quãdo, & quomodo possint teneri. p. 4. c. 3. B. p. 148. etiam cum Nostri. ibid. in fine. *Rerum catalogum habeat. ibid. r. 6.*

Non nisi necessaria insu- mantur. r. 7. ibid.

De. *Convictorum cura. Con. I. d. 126. p. 86. & Co. 4. d. 13. pag. 245. Convictores cum* *Quæ supersunt confer- vabit. r. 8. p. 258.*

alumnis Collegii Germani- ci. Co. 3. d. 24 p. 181. *Adiutores ædificet. r. 9. ib. Cor.*

Cor Deo tradendum. p. E. G.

Ca. *Convictorum cura si fieri* *172. 173. & C.*

posset, dimittenda: sed relin- quitur iudicio Generalis. *Corporalia.*

Ca. 5. Co. 4. p. 44. *Corporalia. p. 59. Pr.*

fo. *Convictorum, & Semi- nariorum Rectores in Pro- vincia Congregatione locum* *Corporis sanitas in Nostri Co. requiruntur par. 1. c. 2. §. II. p.*

non habent. p. 54. *73. & par. 2 c. 2. B. p. 94. &*

Convivia. *p. 4. c. 3. §. 2. p. 147. Ejus cu- ra quatenus habenda. par. 3.*

Co. *Quæ fiunt in promotioni- bus quo pacto permittan- tur. p. 4. c. 15. F. p. 203.* *c. 2. §. 1. p. 127. & par. 4. c. 4.*

Cooperatio. *§. 1. p. 150. & par. 10. §. 13. p. 366. Etiam in imposi- tione officiorum p. 3. c. 2. F. p.*

Cooperationem nostrã Deus *131 & p. 7. c. 2. F. p. 269.*

requirit. Proem. Con. §. 1. p. 61. & p. 1. c. 1. C. p. 68. *Necessaria corpori danda, ita tamen ut in aliquo pro- betur virtus. par. 3. c. 2. §. 3.*

Coquus.

Re. *Munditiem in se & aliis* *pag. 129.*

curet. r. 1. p. 257. *Tenenda est indifferentia in iis quæ pertinet ad curam*

Dignitatis nõ cõtredelet quæ ad mensã portanda sunt r. 2. ib. Corporis. par. 3. c. 2. §. 1. N.

Cibos quo tempore para- tos habeat. r. 3. ibid. *p. 127. Neque licet petere mutationem aëris aut loci.*

Qualitas, & quantitas *ibid. G. p. 131.*

portionum. r. 4. ibid. *Corporis labores mode- randi. par. 3. cap. 2. §. 4. & 5.*

Infirmario tantum ali- *E 5 p. 129.*

p. 129. & par. 6. cap. 3. §. 1. scholis. r. 40. Præf. Inf. p. 95
 p. 247. & par. 10. §. 10. p. & r. 7. Ext. p. 159. quoda-
 364. *Vt etiam in Generali. gendū si non satis sit expre-*
 p. 9. c. 4. §. 3. p. 337. *lere. r. 41. Præf. mi. p. 96. n.*

Pœnitentiæ corporales. mel dimissis non patet iudicium.
Vide Pœnitentiæ. tus, inconsulto Rectore. r. 42.

Corporis deformitas est ibid.

impedimentum ad Societa- Correctio p. 60. B
tem nisi compensetur. p. 1. c. 3 Corrector.

I. p. 79. Et species honesta in Corrector externorū scho- C
Nostris requiritur. p. 1. c. 2. lasticorum debet aliquis esse,
 §. 10. p. 73. *Præsertim qui sed externus. par. 4. c. 7. §. 2.*
versantur cum proximis. p. p. 170. & D. p. 171. & c. 16.
 7. c. 2. F. p. 269. §. 5. p. 206 *alioquin quomo-*

Re. *Ejus castigatio non sit do exercenda castigatio.*
immoderata. r. 48. Sum. par. 4. c. 7. D. p. 171.
 pag. 23. Corrector quæ ob causas

Correctio. *adhibendus. p. 4. c. 16. §. 5. p.*

Bu. *Correctionis, & punitio-* 206. *lis tamen qui talis ca-*
nis facultas aliis Ordinibus stigationis sint capaces. ibid.
concessa, Societati & ejus Potest idem etiam esse
Præposito Generali concedi- Bidellus. par. 4. cap. 17. G
tur. p. 283. pag. 210.

Re. *Correctio mutuò facien-* Correctores externorum Dc.
da. r. 10. Sum. p. 10. scholasticorum ne sint, dis-
Modus in eâ servandus. pensare potest Generalis. Co.
 r. 28. Præp. p. 79. & 26. & 1. d. 35. p. 38.
 27. Rect. p. 98. Corrector externorū scho- C2.

St. *Correctio ob delicta dome-* lasticorum retinendus: potest
stica ne adhibeatur in scho- tamen Generalis dispensare
lis. r. 38. Præf. inf. p. 95. qui Can. 17. Con. 1. p. 7.
eam recusant, aut cogantur, Corrector discipulorum de St.
aut consulto Rectore ejician- Societate non sit. r. 38. Præf
tur. r. 39. ibid. inf. p. 95. *ejus operâ quando,*

Quorum non speratur & quomodo Magistri uten-
emendatio, dimittantur à tur. ibid. & r. 7. Exte,

p. 159. atque ita, ut per se p. 6. c. 3. §. 5. p. 249.

ipsi non plectant r. 40. Com.

Congr. I. d. 124. p. 86. & De.

Inf. p. 116.

d. 139. 140. p. 91.

Crucis signum.

Can. 2. Congr. I. p. 4. Ca.

Ante prælectionem fiat à
Magistris omnibus. r. 2. Cō.

Curiosa.

Sup. p. 37. & r. 2. Com. inf.
pag. 104.

Curiosa nostris iter agen- Or.
tibus vitanda. p. 41. Item
in reliquis vitæ usui. ibid. p. 1n.
7. & 9.

Cubiculum.

Cursus.

Co. Imioribus Novitiis in
eodem cubiculo socius matu-
rior adiungi debet. par. 3.
cap. 1. D. p. 109. & in diver-
sis antiquiores internisceri.
ibid.

In humanioribus litteris Co.
quanto temporis spatium ab-
solvendus. par. 4. cap. 15. §.
1. p. 200.

In altorius cubiculum non
est ingrediendum sine facul-
tate, & ostio semper aperto.
p. 2. c. 1. D. p. 109.

In artibus seu Philosophiâ.

p. 4. c. 15. §. 2. p. 201.

In Theologiâ. par. 4. c. 15.

§. 3. Ibid.

An quolibet anno inchoã-

mus unus Philosophiæ, & ab-

solvendus alius. par. 4. c.

15. §. 2. p. 201.

Cursus postquam finiti

sunt quomodo repetendi. p. 4.

c. 6. §. 16. p. 167. & p. 8. c.

1. K. p. 293.

Reprobantur breviora & De.

privata artiũ curricula. Co.

2. d. 69. p. 144.

Can. 17. Congr. 2. p. 21. Ca.

Philosophiæ cursus trienniũ St.

minimum absolvitur, ubi

sunt Nostri. r. 17. Pro. p. 10.

& r. 7. Phil. p. 75. Theolo-

giæ quadriennio. r. 9. Prov.

p. 7. & r. 7. Theol. p. 49.

Rhe-

Culpæ.

Co. Quales, & quo pacto pu-
blicandæ p. 3. c. 1. N. p. 117.

Cura animarum.

Non potest suscipi in Col-
legiis. par. 4. c. 2. §. 4. p. 142.

Nec in Domibus. ibid. B. &

Rhetoricæ & Humanitatis
 biennio, interdum quoque
 triennio. r. 18. Prov. p. 10.
 Castuum biennio. r. 12. Prov.
 p. 9. & r. 2. Cas. p. 71.

Custos vestium.

Re. Servet omnem supellecti-
 lem. r. 1. Cust. vest. p. 250.

Inventarium rerum ha-
 beat in libro. r. 2. p. 251.

Novas vestes à vetustio-
 ribus sejungat. r. 2. ibid.

Quæ Novitii afferunt, se-
 paratim asservet. r. 4. ibid.

Singulis mensibus cubi-
 acula visitet. r. 5. ibid.

Inspiciat qui vestibus in-
 digeant. r. 6. ibid.

Inconsulto Superiore ni-
 hil dabit. ibid.

Vestes coadjutorum sint
 breviores. ibid.

Linei panni lotori scripto
 dentur. r. 7. ibid.

Subuculae signis interno-
 scantur. r. 8. p. 252.

Pannos lineos utendos
 numerato det & recipiat. r.
 9. ibid.

Quando linea munda di-
 stribuet, advertat an omnia
 recipiat. r. 10. ibid.

Lintheamina munda pro
 lectis quando distribuet. r.
 11. ibid.

D

D Æ M O N

DE ejus illusionibus p. 3. C.
 c. 1. §. 10. p. 114.

Quanto conatu illius im-
 pugnationibus in obitu u-
 jusque sit obviandum. p. 6. c.
 4. §. 1. p. 253.

Valdè oppugnat electio. D.
 nem c. 33. §. 3. p. 107. tem-
 pore desolationis invadi. c.
 27. §. 5. pag. 90.

Dari mutuo, vel di-
 spensari.

Nihil potest inscio Super-
 riore. r. 26. Sum. p. 15.

Debita.

Ingressuri Societatem de-Co-
 bent prius debita solvere.
 Exam. c. 4. §. 1. p. 23.

Æs alienum est impe-
 dimentum secundarium ad
 Societatem. p. 1. c. 3. §. 15. p.
 80. & in eo cavendum à
 scandalo. ib. Et si sit magni
 momenti, est causa dimissio-
 nis. p. 2. c. 2. §. 5. p. 97.

Decanus.

In Universitate erunt tres
 facultates, Linguarum, Ar-
 tium, & Theologiæ; & erit
 suus cuique Decanus. par. 4.
 cap. 17. §§. 4. 5. 6. p. 210. De
 ejus officio. ibid.

Deci-

- Decimæ: prælectio tantum. r. 33. Co.
- Bu. Decimas etiam Papales, Inf p. 113. 114. publicè singu-
 prædiales, &c. aliave onera lis ferè mensibus habentur
 solvere non tenentur Nostri. à Rhetore in aulâ. r. 17.
 p. 45. 89. 90. Cum deroga Rhet. pag. 127. Superiorum
 tione etiam c. Nuper. de de- classum frequentia cohone-
 cimis. p. 182. stentur r. 32. Præf. inf. p. 93.
- Pr. Decimæ. pag. 61. Ex Nostris nemini abesse
 Declamationes. liceat Rectoris injussu. ib. ea
- Co. Singulis hebdomadis ha- Præf. superior antea
 bende in Collegiis Græcæ vel recognoscit. r. 3. Præf. inf. p.
 Latine. p. 4. c. 6. §. 13. p. 165. 83. & Rhet. 17. p. 127. aut,
 Idem in Vniuersitatibus. ubi is non est, inferior. r. 50.
 p. 4. c. 16. §. 3. p. 205. Præf. inf. p. 98.
- A quibus habende & Declamatio in præmiorū
 audiende, & de quâ mate- distributione haberi potest.
 riâ. ibid. r. 35. Præf. inf. p. 94.
- Possunt ab alio componi, Declaratio.
 & ab alio recitari. p. 4. c. 16. Declarantur simul, & con-Bu.
 B. p. 205. firmantur substantialia ferè
- St. Declamationes, vel Car- omnia, quæ ad Societatis
 mina, vel Prælectiones, quæ Institutum pertinent. Vide
 pronuntiantur, expoliantur, Confirmatio.
 non de integro fiant à Magi- Cur additæ sint Constitu-Co.
 stris. r. 32. Com. inf. p. 113. tionibus. Proxem. Declar.
 Privatim alternis Sabba- pag. 51.
 tis habeantur à Rhetore, & Earum auctoritas est æ-
 Humanistâ. r. 33. ibid. & r. qualis ipsis Constitutionibus.
 Rhet. 2. p. 120. & r. 16. p. ibid. & p. 6. c. 1. A. p. 232.
 126. & r. 2. Hum. p. 131. Non obligant ad pecca-
 Invicem sese his duabus tum. p. 6. c. 5. p. 256.
- classibus invitantibus. pag. Examinantur. Con. 1. tit. De.
 114. 120. 126. 131. intersit 2. & 3. p. 32.
- Præf. inferior. r. 33. Declarationes Generalis
 Præf. inf. 94. In classi- quam vim habeant. Con. 4.
 bus Grammaticæ habeatur d. 19. p. 247.

- Ca. *Can. 21. Con. 4. p. 49.* *scribenda sunt. Con. 1. d. 117.*
 Pr. *Declaratio. p. 61.* *pag. 82.*
 Decreta primæ & secundæ Congregationis ante electionem in unum corpus redacta, & confirmata. Co. 2. d. 51. p. 135.
 Decreta aliquot Congregationum explicata. Congr. 4. d. 57. & seqq. p. 268 & seqq.
- Bu. *Decretum 70. Congr. 5. generalis contra perturbatores. p. 305.*
 Decretum 63. Con. 5. contra negotia secularia tractantes. p. 308.
 Decretum 47. Cong. 5. de triennali gubernatione Superiorum. p. 309.
 Decretorum supradictorum & aliorum Confirmatio. p. 310.
 Decreta Congregationum typis mandanda. Congr. 7. d. 6. p. 409.
- Co. *Congregationum decreta quam vim habeant. par. 8. cap. 7. §. 3. C. §. 2. p. 318.*
 Possunt quidem decreta fieri à Generali & Definitoribus simul, sed tamen in plenâ Congregatione legenda, & examinanda. par. 8. c. 7. §. 4. p. 318.
 Legenda à Secretario in Congregatione, & ejus manu subscribenda, ac sigillo Societatis munienda. par. 8. c. 7. §. 5. ibid.
 Quando, & ubi promulganda. ibid.
 Decreta Pontificum.
- De. *Decreta Congregationum ante electionem in futurum non obligant, & seorsim* *Quando Nostri poterunt iis legendis operam dare. par. 4. c. 5. B. p. 156.*

Decuriones. 135.342.345.347.

St. *Minores à Præceptoribus
constituuntur, & eorum nu-
merus. r. 19. & 36. Com. inf.
p. 108. 115. memoriæ pen-
sum ipsi cui persolvent. ibid.
p. 108.*

Definitores.

*Definitores eligendi quan-
do Congregatio decernere
non potest. par. 8. cap. 7. §. 3.
p. 317. Hi quatuor esse de-
bent. ibid.*

*Decurio maximus qui &
Censor, sive Prætor, à Præse-
cto inferiore in singulis clas-
sibus constituitur. r. 37. Præf.
inf. p. 95. ejusdem privilegia,
& munus. ibid.*

*Eorum determinationi
stare debet Congregatio, li-
cet tamen intercedere. ibid.
§. 3. & 4.*

Defectus.

Co. *De eorum manifestatio-
ne. Exam. c. 4. §. 8. p. 28.*

*Definitores creandi, vel De-
quando rebus agitatis nihil
statui videtur, vel ad cele-
riorem negotiorum expedi-
tionem. Con. 4. d. 29. p. 254.*

*Defectus non publici in
dimissis non sunt manife-
standi. p. 2. c. 3. §. 8. p. 100.*

*& d. 42. p. 261. Non semper
creandi. Con. 2. d. 44. p. 133.
sed quando res urget. Con. 3.*

Re. *Extra confessionem nota-
ti, Superiori manifestandi
sunt. r. 9. Sum. p. 10.*

*d. 6. p. 171. & quando in illis
casibus decernit Congrega-
tio. Congr. 4. d. 42. p. 261.*

*Aperiendi in reddendâ
ratione conscientie. p. 144.
& 145.*

*creati sex. Congr. 2. d. 26.
p. 126. & Congr. 3. d. 18.
p. 178. Septem. Con. 4. d. 30.*

E.G. *Defectus particularium
nationibus non ascribendi.
p. 114. opera radici danda.
p. 321. opportunè. p. 105.
106. & seqq. Consilendum
cum uti communes dicun-
tur. p. 345.*

*p. 254. Octo. Con. 5. d. 39. p.
297. Per scrutinium ad ma-
jorem partem suffragiorum
creati. Co. 1. d. 7. p. 30. Co. 2.
d. 26. p. 126. & Con. 3. d. 18.
p. 178. ad plura medietate
creandi. Con. 4. d. 42. p. 261.*

*Defectuum radix curan-
da. p. 78. 191. 201. & seqq.
321. 340.*

*sine scrutinio electi. Con. 5.
d. 39. p. 297.*

Definitorum potestas. Co.

*Defectus timendi. pag. 4. d. 29. p. 254. & Congr. 2.
d. 32.*

- d 32. p. 129. & d. 39. p. 131. *Eorum corpora preparan-* Re
 & Cong. 3. d. 18. p. 178. & *da, & uno die insepulta te*
 Cong. 4. d. 30. p. 254 *cum nenda r. 15. Infirm. p. 247*
auctoritate ad immutandas & r. 33. *Præs. Incl. p. 170.*
Constitutiones creari in pri- Quo *vestitu sepeliendi*
mâ Congregatione non pla- r. 34. *ibid.*
ciuit. Co. 1. d. 19. p. 33. rejicere Pro *eis Missæ & oratio-*
possunt quæ privato nomine nes. r. 5. *enisd. p. 174*
proponuntur. Cong. 2. d. 34. Delatores.
 pag. 130. *Delatores falsi, detracto-* De
 Ca. *Definitorum duplex ge-* resque *coercendi. Co. 7. d. 12,*
nus, & quomodo à Congre- p. 413. & d. 93. p. 470.
gatione generali elegi de- Delatores *falsi, & detra-* Ca.
beant. Ca. 20. Co. 4. p. 48. ctos *puniendi, & à Supe-*
 Fo. *Definitores quando, &* rioribus *auctores investi-*
quomodo eligendi, eorumque gandi. *Ca. 20. Co. 7. p. 76.*
potestas. p. 41. 42. Nemo *quemquam ad me-*
 Deformitas. *diatos Superiores deferat,*
 Co. *Corporis deformitas est* nisi *prius immediatos mo-*
impedimentum ad Societa- nuerit. *Ca. 21. Co. 7. p. 77.*
tem nisi compensetur. par. 1. Denuntiatio
c. 3. §. 15. p. 79. species hone- Denuntiatio *paterna & De-*
sta in Nostris requiritur. p. 1. que *ad eam pertinent. Co.*
c. 2. §. 10. p. 73. præsertim in 6. d. 33. p. 377. & *seqq.*
is qui versantur cum proxi- Deposita.
mis. p. 7. c. 2. F. p. 269. Saltem *pecuniæ, non ad-* Re.
 Defuncti. *mittenda r. 69. Præp. p. 88.*
Defunctis Nostris quæ & r. 64. *Recl. p. 100.*
justa persolvenda. p. 6. c. 4. Deputati, & *Deputa-*
 §. 3. & 4. p. 254 tiones
 Quamdiu *eorum corpora* Deputati *pro detrimentis* De.
tenenda sint inhumata. p. 6. Societatis *ante electionem*
 c. 4. B. p. 255. *creandi. Co. 2. d. 92. p. 170. d*
 Pro *benefactoribus defun-* quibusnam *informationem*
ctis quoties celebrandum. p. accipere *debeant. Co. 3. d. A.*
 7. c. 4. §. 4. p. 278. 5. p. 163. *In quintâ Congre-*
 gatio-

gatione creati, etiamsi nullz
tunc esset electio. Con. 5. d. 2.
p. 275. In omni deinceps ge-
nerali Congregatione desi-
gnandi. Con. 7. d. 78. p. 458.
Secretum illis obedientiæ
præcepto impositum. Con 5.
d. 3. pag. 276.

Deputati ad seligenda
quæ Congregationi post ele-
ctionem proponenda videntur.
Con. 2. d. 4. p. 109. quin-
que ex Provincialibus, qui
electi. ibid. Ex ordine Pro-
vincialium & Assistentium,
aliis non exclusis. Co. 3. d. 3.
pag. 169.

Deputati ad examinan-
dam formulam eligendi Ge-
neralis. Con. 3. d. 4. p. 170.
ad officium Vicarii, & for-
mulam Congregationis Pro-
vincialis. Con. 3. d. 7. p. 171.
Ad eos afferre licet durante
totâ Congregatione. Con. 3.
d. 15. p. 174.

Deputationes private ad
generalem deputationem re-
jectæ. Cong. 7. d. 41. p. 443.
Deputati ad detrimenta
ex quinque nationibus ante
electionem creandi. p. 10. 11.
Creandi etiam cum nul-
la, aut cum peracta est ele-
ctio. p. 37.

Deputati ad seligendum
quinque post electionem
creandi. p. 37. Eorum etiam
est providere ne desit, quod
Congregationi proponatur.
p. 39. In Congregatione Pro-
vinciali duo eligendi. p. 62.
Deputationes particulares.

pag. 41.

Derogatio.

Derogatur quibuscumque Bu.
privilegiis Ordinum, Vni-
versitatum, locorum, ac per-
sonarum. p. 289.

Derogatur Constitutio-
nibus aliorum Pontificum
circa Novitios, & illegitimos
editis. p. 294.

Desiderium.

Desiderium perfectionis E.G.
Religioso necessarium. pag.
130. 153.

Desolatio.

Desolatio quid sit, exer- Di.
centi se declarandum. c. 27.
§. 2. p. 89. quomodo anim-
advertenda tempore electio-
nis. c. 27. §. 5. p. 90.

Desolationis tempore de-
mon invadit. ibid. Longani-
mitas necessaria. cap. 7. §. 6.
p. 33. amaritudo quæ senti-
tur, interdū oritur ex amore
proprio. cap. 7. §. 7. pag. 33.

Desolationis remedia. c. 7.
§. 4. ibid.

Devotio.

Deus.

- Co. *Ab omnibus quaerenda pro viribus. par. 3. c. 1. §. 20. p. 120. §. 27. p. 126. §. p. 4. c. 6. A. p. 159. Et familiaritas cum Deo. p. 10. §. 2. pag. 358.*
- Devotiones omnes cui aperiendae. par. 3. cap. 1. §. 12. p. 115.*
- Devotiones indiscretae sunt impedimentum secundarium ad Societatem. par. 1. c. 3. §. 12. p. 78.*
- Requiritur in Professore votorum. par. 5. c. 2. C. pag. 226. Et in Coadiutore temporali. p. 1. c. 2. §. 2. p. 70. In scholasticis temperandus ejus excessus. par. 4. c. 6. §. 3. pag. 159.*
- Id. *Quinque causae subtractae devotionis ex S. Bonaventura. p. 36.*
- Decem § septem ex Gersono. p. 37.*
- Quid in subtractione praestandum. p. 38*
- Di. *Devotio nutrienda. c. 40. §. 4. p. 127.*
- Devotionis flos ne langueat, quid agendum. c. 30. §. 4. p. 101.*
- Devotioni deditis percurreri poterit prima hebdomada. cap. 9. §. 3. p. 38.*
- Deus est in omnibus quaerendus. par. 3. cap. 1. §. 26 pag. 125.*
- Amandus est in omnibus creaturis, § omnes in ipso. ibid. Agnoscendus in proximis ut in imagine par. 3. c. 1. §. 4. p. 109. Ejus major gloria est finis Societatis. par. 7. c. 1. §. 1. p. 257. § par. 8. c. 1. §. 1. p. 283.*
- In eo solo fiducia constituenda. par. 6. cap. 2. §. 2. pag. 237.*
- Ejus majus obsequium § bonum universalius semper spectandum est. p. 7. c. 2. §. 1. p. 264. § D. p. 265. § E. p. 267.*
- Ei quantum quis se plus astringit, tanto eum erga se liberaliorem habebit p. 3. c. 1. §. 22. p. 122.*
- Media quae cum Deo nos jungunt, efficaciora quam quae disponunt ad proximum. p. 10. §. 2. p. 358.*
- Divinae gratiae usus. Ex. c. 4. §. 46. p. 45. § par. 3. c. 1. §. 20. p. 120. Vide Cooperatio.*
- Deus in omnibus quaerendus, § in creaturis amandus. r. 17. Sum. p. 13.*
- In aliis ut in illius imagine*

gine agnoscendus. r. 29. Sum. pag. 16.

E. G. Datus in omnibus creaturis amandus & omnes in eo, & quomodo. p. 174.

Deus duodecim præstat ei qui spiritualibus perfectionibus, quæ grati animi laudem requirunt. p. 323. &c.

Diabolus.

Ejus qualitates. p. 132. 133. 194. 310. Obnitendum. 304.

Dialogi.

Se. Publicè in præmiorum distributione recitari possunt. r. 35. Præf. Inf. p. 94. privatim interdum, & sine ornatu à Rhetore in scholâ. r. 19. Rhet. p. 127.

Dictatio.

Qualis, quarumve rerum in classibus superioribus. r. 9. & 10. Com. Sup. pag. 39. qualis in inferioribus. r. 27. Com. inf. p. 111. in his observationes aliquæ in prælectionibus dictari possunt. ib. scribendi argumentum quâ ratione, & cujusmodi in his dictandum. r. 30. Com. inf. pag. 112. Vide etiam Scriptio.

Dies festi.

Vide feriati dies.

Difficultatès.

Cùm graves incidunt, Co. quid agendum. par. 7. c. 2. M. pag. 274.

Quorum iudicio standum

Deus duodecim præstat ei qui spiritualibus perfectionibus, quæ grati animi laudem requirunt. p. 323. &c.

Diffidentia.

Vide Superior.

Id.

Dignitas.

Dignitatem ullam Generalis absque Societatis, aut socius ullus absque Generalis consensu, acceptare non potest. p. 38.

Præcludendus aditus dignitatibus par. 10. §. 6. p. 360. Idque vident Professi. Ibid.

Dignitatem extra Societatem nemo admittere potest

sine licentiâ Generalis. p. 9. c. 3. §. 13. p. 333. Nec Generalis sine licentiâ Societatis. par. 9. c. 4. §. 5. p. 337. & B. Nunquam autem danda licentia nisi Pontifici ex obliget ad peccatum. ibid. & c. 5. E. p. 345. & p. 10. §. 6. p. 360. Imò ne in consultationem quidem adducendum. p. 9. c. 5. §. ult. p. 245.

Qui coacti dignitatem susceperint, quatenus Societatis consilia audire debeant.

- par. 10. §. 6. pag. 360.
- De. *Dignitas & Prælatūra in Societate idem est.* Cong. 7. d. 44. p. 445.
- Pr. *Dignitas.* pag. 61.
- Dilatio.*
- Di. *Sæpè desiderium acuit.* cap. 18. §. 6. p. 68. *procrastinari solet sensus in executione divinæ voluntatis.* c. 25. §. 7. p. 86.
- Dimissio, & Dimittere.*
- Bu. *Dimissus à Societate, votorum simplicium illius obligatione liber omnino manet.* p. 279.
- Dimitti possunt, qui vota simplicia in Societate emisserunt.* p. 284.
- Dimissio è Societate sine formâ judiciariâ, sed solum juxta modum in Constitutionibus præscriptum.* p. 282.
- Dimittendi potestas Societati confirmatur.* *ibid.*
- Co. *Difficilnis dimittere quàm admittere oportet.* par. 2. c. 1. §. 1. p. 88.
- Dimittendi potestas est penes Societatem & Generalem.* par. 2. c. 1. §. 2. p. 89. & par. 9. c. 3. §. 1. p. 326. *Penes reliquos autem quantum eis Generalis communicaverit.* p. 2. c. 1. §. 2. p. 89. *Quomodò autem communicare*
- debeat.* *ibid.* B. pag. 90.
- Nemo dimittendus nisi ex causâ, cum ita convenit communi bono Societatis.* par. 2. c. 1. §. 1. p. 88. *non quis potius impedit quàm judat divinum servitium.* Exam. c. 6. §. ult. p. 52. *Et cum quis malè se gerit.* Exam. cap. 7. §. 1. pag. 54.
- Confert ad Societatis conservationem dimittere non id. neos.* p. 10. §. 7. p. 362.
- Depravati moribus & incorrigibiles omnino dimittendi.* p. 10. §. 7. p. 362. *scandalosi, & inquieti, & aliquid molientes contra Superiores vel Societatem.* par. 2. c. 2. D. p. 96.
- Auctores discordiæ.* *ibid.* & p. 8. c. 1. F. p. 290. *Tenaces judicii.* p. 2. c. 2. §. 4. p. 96.
- Valdè inepti.* par. 2. c. 2. §. 3. p. 93. *Ad omnia scilicet ministeria.* *ibid.* & p. 4. c. 6. N. p. 167. *Item si detegatur impedimentum.* par. 2. c. 2. §. 3. pag. 93.
- Dimitti potest aliquis etiam propter peccata occulta si nolit corrigi.* par. 2. c. 2. §. 2. p. 93. & *hic occultè dimittendus.* p. 2. c. 3. A. p. 98.
- Item ob causam infirmitatis.* p. 2. c. 2. §. 4. p. 96. *Non tamen*

tamen invitus si in obsequio Societatis contracta sit. p.2. c.2. B. p.94.

Omnes dimitti possunt. p.2. c.1. §.1. & A. p.88. etiam Generalis. par.9. cap.4. §.7. p.339. Difficilius tamē quo quis arctius. Societati ligatus est par. 2. c.1. §.1. & A. p.88. Itemque benè meriti, & qui habent bona valenta. p.2. c.1. A & C. p.89.

Quando majus est offendiculum, quàm peccatum, potest quis aliò mitti, non dimitti p.2. c.2. D. p.96.

In modo dimittendi quæ servari debeant. p.2. c.3. toto. pag. 98.

Habenda est magis ratio communis boni, quam particularis. p.2. c.2. §.3. p.94. alioquin esset imprudens caritas par.2. c.2. §. ult. p.97. Imo vitium contrarium caritati. ibid. §.3. p.94.

Causæ publicandæ secundum qualitatem personæ. p.2. c.3. C. p.100. Abstinentia à defectibus non publicis. ibid. §.8. Quod si publicari non possunt, occultè dimittendi. par.2. c.3. A. p.98.

Non debent Nostri manere malè affecti erga dimissum. p.2. c.3. §.9. 101.

Dimissi manent liberi à votis simplicibus. Exam. c.6. §.8. & A. p.53. & cap.7.

§.1. p.54. Idque illis declarandum. p.2. c.4. §.3. p.103. Gratia & facultates cessant in dimissis. p.2. c.4. §.2. pag. 102.

Dimisso quando restituenda sint sua. Exam. cap.4. B. p.26. & par.2. c.3. §.5. & B. pag.99.

Dimissus ab uno Superiore non debet recipi, ipso, qui Generali inconsulto, nisi forte ut hospes. p.2. c.4. §.1. & A. p. 102.

Redeuntes post dimissionem quomodo recipiendi. p.2. c.4. §.8. p.105.

Indicium de causis ad dimissionem sufficientibus. r. 42. Prov. p.42.

Quid cum dimisso Superiores locales agere debeant. r. 81. Præp. p.91. & r.79. Rect. p.111.

Quid illi declarandum circa vota simplicia, &c. r. 45. Prov. p.43.

Dimittere Nivitios, & quomodo Provincialis possit. r.40. & 41. Prov. p.41.42.

Alios non nisi in aliquibus casibus. ibid. Professos & formatos nullo modo Prov.

dimittat. *ibid.* r. 43.

Observanda circa mo-
dum dimittendi. r. 44. *Prov.*
pag. 43.

De. Dimittendis à Societate
adhibenda moderatio. *Co.* 5.
d. 31. p. 292. Circa dimitten-
dos explicantur Constitutio-
nes. *Con.* 5. d. 6. p. 279. & d.
50. p. 308.

Dimissionem qui petunt
cùm idonei sint, rationes
scripto dare, & Superiorum
iudicio acquiescere cogan-
tur. *Con.* 7. d. 22. §. 1. p. 425.
Externorum consilio, vel
operâ uti ad dimissionem
non licet. *ibid.* §. 2. Qui sine
causâ insistent ut dimittan-
tur, ad aliam Religionem
compellendi. *ibid.* §. 3. Qui
fictis causis, vel studio que-
sitis, dimissionem obtinent,
Apostatarum poenis sunt ob-
noxii. *ibid.* §. 4. Qui secre-
tas causas obtinent, Gene-
rali aperire teneantur. *ibid.*
§. 5. Qui ob publicum de-
lictum dimittuntur, ante
dimissionem puniendi. *ibid.*
§. 6. Profugientes à Socie-
tate, ut dimissionem faci-
lius extorqueant, quâ pœ-
nâ mulctandi. *Cong.* 7. d. 4.
pag. 408.

Dimissis bonâ an resti-

tuenda. *Con.* 5. d. 8. p. 280.
An ad scholas nostras ad-
mittendi. *Congr.* 1. d. 119.
pag. 83.

Dimissos à Societate Sa-
cerdotes Episcopi alere non
tenentur. *Co.* 2. d. 77. p. 146.
Nec Societas ipsâ. *Con.* 7. d.
3. p. 404.

Loca quaedam Constitu-
tionum circa dimittendos
opposita & conciliata. *Can.*
6. *Con.* 5. p. 54.

Dimissionem sine justâ cau-
sâ qui petunt, rationes su-
periorumque iudicio acque-
scere debent. *Can.* 22. *Co.* 7.
§. 1. p. 77.

Nemo de dimissione suâ
externos, inconsulto Provin-
ciali, adhibere in consilium,
nec illorum intercessione uti
potest. §. 2. *ibid.*

Qui solâ importunitate
dimissionem extorquent, a-
liam Religionem ingredi co-
gantur. §. 3. *ibid.*

Qui causis non veris, aut
studio procuratis, dimissio-
nem impetrant, in conscien-
tiâ tuti non sunt, & Apo-
statarum poenis sunt obno-
xii. §. 4. *ibid.*

Qui secretas ad dimissio-
nem causas obtinent, Gene-
ralis

neralis arbitrio illas aperire teneantur. §. 5. ibid.

Qui ob grave delictum publicum dimittuntur, & ante dimissionem puniendi sunt. §. 6. ibid.

Profuzientes à Societate, quo facilius dimissionem obtineant, nec facile à P. Nostro audiendi, & in Provincia mittantur. §. 7. ibid.

Cr. Dimissi à Societate, aut eam deferentes quomodo post reditum vota repetant, & probentur. p. 10.

Dimittendi usus, ac necessitas. p. 73. In dimittendo quae consideranda. p. 74. Informatio ad Generalem mittenda. p. 76. Ejus postea iudicio acquiescendum. p. 78. De iis, qui dimissionem petunt. p. 77. De iis, qui occultas ob causas dimittuntur. ibid. & p. 91. De iis, qui alias in Provincia dimittendi destinantur. p. 78.

Dimittendi publicis ministeriis non occupandi. p. 79. Quando ante dimissionem puniendi. p. 76.

St. Dimissio à scholis fit Praefecto ac Rectore consulto. r. 39. 40. Praef. inf. p. 95. 96. & r. 11. Com. inf. p. 106.

Dimittendi à Societate E. G. qui in spiritu non proficiunt, & quando. p. 201. 202. & c.

Directoria.

Directoria varia conscribi iussa. Congr. I d. 107. p. 79.

Discedentes.

Poenae & censurae quas incurrunt discedentes & non repuniendi sunt antequàm dimittantur. p. 41. 100. 101. 229.

Amittunt gratias Societatis. p. 2. c. 4. §. 2. p. 102.

Discedentes sfronte non sunt recipiendi sine consensu Superioris ejus loci, unde discesserunt, vel Generalis, aut ejus Vicarii. par. 2. c. 4. §. 1. pag. 102.

Quid circa hos agendum si admitti petant. par. 2. c. 4. §. 1. & A. ibid. & §. 6. & 8. p. 104. 105.

Si non petant an sit danda opera ut reducantur. par. 2. c. 4. §. 4. & 5. p. 103.

Pro discedentibus si aliam Religionem ingressi habitu ejus induti sint, non est litigandum. p. 2. c. 4. B. p. 103.

Non petentes denuo admitti, an sit danda opera ut reducantur. Congr. 1. d. 24. pag. 35.

Disciplina.

Curetur à Magistris, & c.

- quâ ratione. r. 39. *Com. inf. par. 3. c. 1. §. 25. p. 125.*
 pag. 116. *In provisione rerum neces-*
- E.G. *Disciplina interior. p. 77. sarianum. p. 6. s. 2. N. p. 246*
Discordia. In probandis subdus cir-
- Co. *Iudiciorum diversitas est ca obedientiam par 3 c 1*
mater discordiæ. par. 3. c. 1. V. pag. 124.
 §. 18. p. 119. *Requiritur in adhibendis Di*
Ejus auctores dimittendi. additionibus primæ hebdo-
par. 2. c. 2. D. p. 96. Ut pestis. madæ. c. 15. § 9 p. 62.
 p. 8. c. 1. §. 5. p. 289. *In electione tractandâ.*
- Id. *Hujus morbi gravitas. c. 22. §. 1. p. 75.*
 pag. 102. *Discretio necessaria pag. E.G.*
Exempla Sanctorum per- 38. 39. 245. 246.
pendenda. p. 103. Dispensare.
Ejusdem morbi natura, Dispensare in Nostorum Bu.
causa, malitia, signa. p. 104. irregularitatibus, juxta Six-
Remedia. p. 105. 109. ti quarti Mare Magnum,
Ejus gravitas ex damno potest Generalis per se, vel
proximi attendenda. p. 107. alios. p. 40.
Relationes contra alterum Dispensare cum Nostris
perniciosæ. p. 110. potest Generalis, & de eius
Causæ ab infirmo inve- *licentiâ Superiores subordi-*
stigandæ. p. 111. nati, circa defectum nata-
Pericula. ibid. lium, irregularitatemque o-
Particulare examen ad- *mnem; præterquam homici-*
hibendum. p. 112. dii, mutilationis, & biga-
Superiori servanda re- *miciæ. pag. 48. Item per se vel*
sponsa ad Romanam Con- *Professos circa jejuniâ, &*
gregationem. p. 113. cibos prohibitos. p. 73. & per
Discretio. quoscumque. p. 144.
- Co. *Servanda in exercitiis Dispensare possunt Nostri,*
mentalibus. par. 3. c. 2. §. 4. in remotissimis locis cum
 pag. 129. *Neophytis, qui ante conver-*
In castigatione corporis. sionem matrimonia in gra-
 p. 3. c. 2. §. 5. p. 130. *didibus jure divino non probi-*
In exercitio paupertatis. bitis contraxerant, ut in
cisdem

eisdem permanant. p. 51. purganda curabit. r. 7. *ibid.*

Dispensare potest Societas cum illegitimis cujusque generis tum admittendis, tum ad quaelibet officia, & gradus in Societate obtinendos. pag. 294.

Re. Dispensare circa studia in secundo anno probationis, quomodo possit Provincialis. r. 38. Prov. p. 40.

In Regulis. r. 7. Prov. p. 33. Et. 11. Præpositi. p. 74. Et. 10. Rect. p. 94.

Cum promovendis ad gradus. r. 63. Prov. p. 47. Et. 1. 42. Rect. p. 102.

Dispensatio, & Dispensator.

Dispensator in rebus distribuendis Superioris ordinem sequatur, & infirmorum curam habeat. r. 1. Diss. pag. 253.

Quomodo vinum aquam temperabit. r. 2. *ibid.*

Conservet quæ supersunt. r. 3. *ibid.*

Res ad victum necessarias clausas custodiat. r. 4. *ibid.*

Munditiam in omnibus curet. r. 5. p. 254.

Cibi quando emendi. r. 6. *ibid.*

Dolia concinnanda, &

Dispensatio. p. 62. Pr. Dispositio.

Dispositio facturo exercitia. cap. 2. toto. p. 17. quæ esse debeat erga Deum. c. 2. §. 1. p. 17. Et §. 5. p. 18. Et c. 19. §. 2. p. 69. Quæ erga Institutorem c. 2. §. 6. p. 19.

Desiderium proficiendi habeat. c. 2. §. 4. p. 18.

Deliberationem fixam non afferat ad exercitia. c. 2. §. 5. pag. 18.

Omnibus negotiis & cogitationibus se expediat. c. 2. §. 2. pag. 17.

Fortitudinem afferat. c. 2. §. 1. pag. 17.

Prudentiæ suæ non innitatur. c. 2. §. 6. p. 19.

Dispositio ad exercitia secundæ hebdomadæ est fervor ex augmento devotionis. c. 18. §. 4. p. 67.

Dispositiones ad electionem faciendam. cap. 23. §. 1. p. 78. cum ipsa secundâ hebdomadâ incipiunt. cap. 29. §. 1. pag. 96.

Mautino tempore animus magis dispositus ad orationem. c. 6. §. 2. p. 31.

Vespere crescunt tentationes, & animus minus aptus ad contemplationem. *ibid.*

- Disputationes. *aut externi r. 16. Com. Sup. p. 41. & Rector frequenter. r. 3. Rector. p. 23. qui Professores in his, & quo parlo arguentur argumenta r. 16 Com. Sup. p. 41.*
- Co. *Utiles sunt disputationes. p. 4. c. 6. §. 10. p. 163. Habendæ sunt quotidie in Collegiis. ibid. §. 11. p. 165. & singulis hebdomadis. ibid. §. 10. crebrò etiam inferiorum classium cum superioribus. ibid. c. 13. §. 3. p. 193. Nostri debent interesse omnibus disputationibus etiam externis. p. 4. c. 6. §. 10. pag. 164. In iis dandum est doctrinæ specimen cum modestia. ibid. In iis præsidere semper aliquis debet, ejusque officium quod sit. ibid. & cap. 13. §. 3. pag. 193.*
- De. *Disputationum præses potest esse antiquissimus professorum. Congr. 1. d. 30. pag. 37.*
- St. *Disputationes superiorum classium curentur à Magistris summo perè. r. 18. Com. Sup. pag. 41. 42. & à Præfecto. r. 16. Præf. p. 33. moderanda à Præfecto, ubi Professores conveniunt, & quomodò. r. 6. Præf. pag. 30. Discipulos adjuvet ac dirigat Magister. r. 18. Com. Sup. p. 41. 42. intersint alii quoque Professores nostri, quaterve in anno solemniores*
- Non disputent publicè nisi doctiores. ibid. r. 17 intersint scholastici ordinarii disputationibus. r. 5. & 6. Schol. p. 151. disputaturi mature moneantur. r. 3. & 4. Bid. pag. 156. Hebdomadariæ Philosophorum, ac Theologorum Sabbato fiant, nisi ea hebdomada sint duo feriati dies. r. 14. Com. Sup. pag. 40. Hebdomadariæ casuum Sabbato quales. r. 6. Cas pag. 72. Menstruæ Theologorum ac Philosophorum singulis, aut alternis mensibus. r. 15. Com. Sup. p. 41. intersint utrisque qui Theologiam recolunt r. Rep. 2. & 3. p. 153. Theologicæ quomodo instituendæ. r. 14. Theol. pag. 53. Philosophicæ quomodo. r. 17. Phil. p. 70. Logici in Summa ad has non conveniunt. r. 18. ibid. Ubi est unus Philosophiæ Magister, menstruis habeat ter*

res. r. 19. Phil. p. 80.

Solemnes disputationes.
Vide Actus.

Disputandi formam se-
verè exigant Magistri r. 12.

Com. Sup. p. 40. præcipuè
Philosophiæ. r. 20. Phil. pag.
80. Ad disputandum cum
externis mittantur præci-
puè qui Theologiam reco-
lunt. r. 26. Præf. p. 35.

Inferiorum classium tum
privatæ, quotidianæ, ac
Sabbati, tum solemniores
cum proximâ classe. Vide
Concertationes.

Academicorum. Vide A-
cademia.

Diffimulatio.

E.G. Diffimulatio defectum
remissio est disciplinæ. p. 105
106. Sc. 344 quando con-
deniat. p. 212.

Distractio.

Id. Distractio in oratione. Vi-
de Ariditas.

Doctor, & Doctrina.

Bu. Doctrinam Christianam
docere pueros & rudes no-
minatim commendatur No-
stris. p. 12.

Co. Doctrinæ nostræ scopus est,
ut nostris & proximis profut.
par. 4. c. 5. §. 1. p. 155.

Necessaria est Societati
doctrina, & modus eam pro-
ponendi. p. 4. proæm. p. 134.

& quidem exacta. p. 10. §. 3.
pag. 358.

Doctrina in Societate de-
bet teneri quæ sit magis cõ-
munis. par. 8. c. 1. K. p. 293.

magis approbata. par. 4. c. 5.
§. ult. pag. 157. Sana. par. 1.
c. 2. §. 6. p. 72. & par. 3. c. 1.

§. 18. p. 118. magis secuta.
par. 4. cap. 5. §. ult. p. 157.

& c. 14. §. 1. p. 198. magis
solida. ibid. Melior. par. 8.
cap. 1. K. p. 293. Magis con-

veniens. ibid.

Eadem doctrina debet ab
omnibus teneri. par. 3. cap. 1.

§. 18. p. 118. & p. 8. c. 1. K. &
§. 8. p. 293. & par. 10. §. 9.
pag. 364.

Doctrina suspecta evitari
debet. par. 4. c. 14. §. 1. p. 198.

& quæ differat à communi
sensu Doctorum Ecclesiæ. p.
3. c. 1. O. p. 118.

Qui petunt Societatem
examinandi de doctrina.

Ex. c. 5. §. 1. p. 46.

Doctrina Christiana: per
eam judatur proximus. p. 7.
c. 4. §. 6. p. 279.

Eam Nostri omnes debent
discere. Exam. cap. 4. §. 25.
p. 34. & p. 3. c. 1. §. 20. p. 120.

& mo-

Et modum tradendi eam r. 35. Mag. Novit. p. 128.
pueris. p. 4. c. 8. p. 177.

Experimentum docendæ Doctrinae. Exam. cap. 4. §. 14. p. 30. Quod potest fieri etiam privatim. ibid.

Tradenda in nostris Templis assidue, nisi aliud Superiori videatur. p. 4. c. 7. B. p. 170. Et p. 7. c. 4. §. 6. S. F. p. 279. vel in plateis. ibid. §. 7. in Scholis etiam tradenda discipulis. par. 4. c. 7. §. 2. p. 107. Et c. 16. §. 2. p. 204. Imo etiam Novitiis explicanda. p. 3. c. 1. §. 20. p. 120.

Professi Et Coadiutores spirituales faciunt de eâ votum particulare. p. 5. c. 3. §. 3. p. 222. Iuxta rationem obedientiæ. ibid. B. Est etiam propria Coadiutorum spiritualium. Exam. cap. 6. §. 2. pag. 50.

Rectores tenentur eam legere per quadraginta dies. p. 4. c. 10. §. 10. p. 186. possunt tamen per alium cum consensu Provincialis. K. ibid.

Doctrinae differetes nõ admittendæ. r. 42. Sum. p. 20.

Re. Doctrina Christiana. r. 71. Prov. p. 49. quomodo docenda r. 39. Præp. p. 81. Et r. 45. Mag. Novit. p. 131.

In eâ Novitiij exercendi.

Mag. Novit. p. 128. Doctor. Vide Magister. Doctoratus usque ad Cong. d. 131. p. 88.

Doctrina Christiana canendo docetur, ubi est discipulatio. Co. 1. d. 137. p. 90.

Post Professionem, Et una publica, per quadraginta dies intra annum docenda. Con. 2. d. 58. p. 140.

Doctrina S. Thomæ in Theologiâ Scholasticâ Nostris sequenda. Con. 5. d. 4. p. 299. Regule pro delictu opinionum pro Theologis. ib. pro Philosophis. p. 301.

Doctrinam Christianam docere tenentur Professi, Et Coadiutores spirituales formati per quadraginta dies intra annum. Ca. 20. Co. 2. p. 22. Item Et Rectores. Ca. 15. Con. 2. p. 20.

Doctrina Christiana, præter id quod ad probationes pertinet, valdè commendatur Professis. Can. 21. Con. 1. p. 8.

Commendatur etiam Generali, ut frequenter a Nostris exerceatur. Ca. 20. Con. 2. p. 22.

Doctrina Christiana doceri potest canendo. Can. 14.

Congr. 1. pag. 6.

- St. *Doctrina Christiana. Vide* *Non possunt in eis teneri*
de Catechismus. arma. par. 3. c. 1. §. 14. p.
Doctores externi in viten- 116. *Nec res vanæ. ibid. M.*
117 ad argumentandum. r. *Domus Probationis, &*
16. Com. Sup. p. 41. Professæ. Vide suis locis.
Doctoratus. Vide Gradus. *Non egrediendum Domo Re.*
 In. *Doctus saltem sit unus in* *nisi cum socio à Superiore*
singulis Collegiis qui alios assignato. r. 43. Com. p. 30.
exerceat. p. 28. & r. 84. Præp. p. 29. & r. 82.
 Co. *Doctrina Christiana. pag.* *Rect. pag. 111.*
 118. 288. 289. *Ad eam se quisque reci-*
 Dominus. *piat ante noctem, nec ante*
 Domini nomen honorifi- *lucem egrediendum. r. 47.*
 cum è Societate tollendum. *Com. pag. 31.*
 Con. 2. d. 85. p. 149. *Domus Probationis.*
 Domus. *Quotidianus ordo in eâ ser-*
 Ba. *Domos ubique habendi* *vandus. r. 68. Mag. Novit.*
facultas. p. 46. pag. 137.
 Domus Professorum re- *Domus Professæ Non*
 ditus ullos habere non pos- *nisi in minimis, Collegiorum*
 sunt. p. 13. 65. 224. *Vide* *reditibus utatur r. 65. Præp.*
 Confirmatio. *p. 87. & r. 61. Rect. p. 106.*
 Co. *Generalis est acceptare* *In eâ zelus animarum,*
Domos. par. 9. cap. 3. §. 17. *perfectio, & Instituti puritas*
 pag. 334. *clucescere debet; quæ circa*
Debent esse in loco salu- *finem ipsum, & usum me-*
bri. p. 10. C. p. 366. diorum versatur. 37. Præp.
Non licet domo exire sine *pag. 81.*
licentiâ saltem generali, & *Domus Probationis an*
socio assignato. Exam cap. *sejungendæ ab aliis. Cong. I. De.*
 4. §. 25. p. 34. *& par. 3. c. 1.* *d. 127. pag. 87.*
 §. 3. C. p. 108. *& par. 4. c. 4.* *In singulis Provinciis in-*
 §. 6. pag. 154. *stituendæ, vel conjunctæ*
Feminae non possunt in- *Collegiis, vel separatæ. Con.*
gredi Domos nostras. p. 3. c. 1. *2. d. 14. pag. 117.*
 §. 4. pag. 116. *Domos tertiæ Proba-*
 tionis

tionis separatas dotatasque singulis Provinciis instituere
admittere licet. Congr. 7. d. d.e. Can. 1. Con. 2. p. 15.

31. p. 435.

Commen tatur Generali,

Domus Professæ in ma- ut Domibus Professis erigen-
gnis civitatibus erigendæ. dis animum applicet. Ca. 17.

Con. 3. d. 17. p. 176. Fun ta- Con. 3. p. 40.

torem habere possunt. & quid Fundator Domus Profes-
præstare debeat, quæ de pro sæ est, qui dat Domum &
illo suffragia faciendæ sint. Ecclesiam instructam pro

Con. 3. d. 41. p. 190. & Co. 6. eo sunt suffragia in Provin-
d. 20. p. 359. Ad breve tem- ciâ, absque candele tradi-

pus locare domum aliquam tione. Can. 18. Con. 2. p. 41.

possunt. Con. 7. d. 51. p. 447. Domus Professæ non pos-
Reditus perpetuos à Collegio sunt habere bona immobilia

aliquo sibi ex onere penden- in communi, quia Societas
dos admittere non possunt. cessit juri suo per Concilium

Congr. 7. d. 50. p. 447. bona Tridentinum concessio. Can.
immobilia in communi ha- 21. Con. 2. p. 22.

bere non possunt, etiam post Domus Professæ admitte-
Concilium Tridentinum. re non possunt redditus perpet-

Con. 2. d. 33. p. 129. tuos à Collegiis ex legati aut
Domus Professæ Ro- donationis alicujus onere

manæ Præpositus particula- pendēdos. Ca. 12. Co. 7. p. 72.
ris est Generalis. Co. 2. d. 49. Domus. p. 68.

p. 135. & d. 72. p. 145. Vice- Domi nostræ excipi possunt Di.
Præpositus ab eo creari po- qui exercitia sumunt. c. 4.

test, qui ordinariam habeat §. 1. p. 24. maneam separati
Superiorum potestatem. Con. ab aliis cubiculis. ibid.

4. d. 28. p. 253. & Congrega- Domi suæ poterit quis
tioni Provinciæ interfit, etiã- facere exercitia. cap. 9. §. 12.

si non Professor: curandum pag. 41.

tamen quoad fieri potest, ut Donationes, & Donata.
sit Professor. Congr. 4. d. 32. Donationes quæcumque Bu.

p. 255. Non potest esse unus Societati factæ, eo ipso sunt
ex Assistentibus. ibid. Apostolicâ auctoritate con-

Ca. Domus Probationis in firmatæ. p. 46.

- Co. *Quæ, & quâ ratione accipi possint.* par. 4. c. 2. §. 6. *Exam. c. 1. §. 3. p. 6. & par. p. 145 & c. 5. §. 4. p. 203.* 6. c. 2. §. 2. p. 237.
- Re. *Donata. Vide Bona.* Non potest in eis poni arca
- Pr. *Donationes.* pag. 69. pro colligendis elemosynis. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242.
- Dormire.
- Re. *Quando dormiendum. r.* Assiduè in Ecclesiis nostris
12. *Com. p. 25.* verbum Dei proponendum. par. 7. c. 4. §. 6. p. 279.
- Dotatio.
- Co. *Cur admittantur Collegiorum dotationes.* p. 4. c. 7. §. 3. p. 172. *In Ecclesiâ emittenda pro-* fessio, non necessario autè vo-
tata Coadiutorû formatorum.
Non sunt admittendæ cum obligatione Con- par. 5. c. 3. §. 2. p. 222. & §. 4.
cionatoris, Confessarii, nec p. 224. & c. 4. §. 1. p. 225.
- lectoris Theologiæ. par. 4. c. Ecclesiæ nostræ arculam De.
7. §. 3. *ibid.* ad elemosynas pro Nostris,
vel aliis habere non possunt.
- Da. *Quales esse debeât.* Co. 2. d. 8. Co. 2. d. 78. p. 147. Non pos-
p. 112. & Co. 3. d. 20. p. 179. sūt in illis erigi Capellaniæ,
quibus externi inserviant.
- Ca. *Et Can. 6. Con. 2. p. 17.* Dubia. Co. 1. d. 103. p. 77. & d. 134.
p. 89. Sepeliri in ius externi
- Re. *Dubia in nostro Instituto declarandi facultatem habet Generalis.* p. 62. 238. Co. 1. d. 121. p. 84. Pro quibus
externis exequiæ à Nostris
celebrari. Co. 1. d. 120. p. 84.
& Co. 4. d. 61. p. 269. Eccle-
siarum, nostrarum ædificia.
Co. 1. d. 113. p. 81.
- Pr. *Dubia.* p. 69. Ecclesiæ nostræ sepulchro- Or.
rum insignia, & titulos ha-
bere non debent. p. 10.
- H.
- ECCLESIA.
- Re. *Ecclesiis ubique habendi facultas.* p. 46. Ecclesia. p. 69. Pr.
- Ecclesiæ Societatis à quo- Ecclesiastici.*
- cunque Episcopo quomodo benedici, aut consecrari pos- Quomodo per exercitia di- Di.
sint. p. 47.
- Co. *Societas admittit Ecclesias ad auxilium animarum.* p. 6. c. 2. §. 2. p. 237. rigendi. c. 9. §. 10. p. 40. Effu-

- Effusio ad exteriora. intellectis. par. 8. cap. 6. §
 Id. Vide Exteriora. 6. pag. 311.
 Electio. Electio per communem in-
 Bu. Electio Præpositi Genera- spirationem. ibid. §. 5. p. 10.
 lis ad quos pertinet. p. 10. 61. Elector Generalis debet
 & quo pacto. p. 64. eligere quem sentit ap-
 Electio Præpositi Genera- mum. p. 8. c. 6. F p. 312.
 lis, illius Assistentium, & Electio Præpositi Genera- D
 Admonitoris tantum in lis per inspirationem quan-
 Congregationibus generali- donã acceptãda. Con. 1. d. A.
 bus habetur. p. 278. 12. p. 20. per scrutiniũ. Con.
 Electio eorum qui Præpo- 1. d. A. 16. p. 22. per Compro-
 situm Generalem eligunt, missarios. Co. 1. d. A. 17. p. 25
 quique Congregationi gene- Electi ad Congregatio-
 rali interesse possunt, item- nem generalem, jus habent
 que Procuratoris Provin- ad electiones, si quæ tunc
 cialis creatio in Congregatio- contingant. Congr. 6. d. 35. §.
 ne Provinciali. p. 278. 18. pag. 386.
 Electio Superiorum, il- Electores Generalis infor-
 losque ab officio revocandi mationes petere omnes debet.
 potest. is tota penes Genera- Con. 1. d. A. 6. c. 1. p. 10. &
 lem est. pag. 281. Congr. 2. d. A. 13. p. 99. peti
 Eligere loco defuncti Pro- possunt à solis Electoribus, &
 vincialis alium possunt No- Procuratoribus. Co. 2. d. 89.
 tri, in remotissimis regioni- p. 150. & à Secretario Gene-
 bus, dum alius per Genera- ralis. Con. 4. d. 11. p. 244.
 lem mittitur. p. 51. Definire apud se non debent
 Co. Electio Generalis debet ante inclusionem. Con. 1. d.
 fieri in conspectu Dei. par. 8. A. 8. p. 18. Ordo inter illos
 c. 6. §. 6. p. 311. dum procedunt, communi-
 Non debent electores Ge- cant, & sedent in Congrega-
 neralis definire nisi in loco- tione. Con. 1. d. A. 10. p. 18.
 inclusionis. par. 8. cap. 6. §. 1. Nomen suum & electi suf-
 pag. 307. fragiis adscribunt. Con. 1. d.
 In electione adhibendum A. 13. p. 20. & Con. 2. d. A.
 ratiocinium mentis expris 21. p. 102. Eligentis nomen

non manifestandum, nisi cum necessitas urget iudicio Congregationis. *ibid.* Suffragia quomodo ferant. *Con. I. d. A. 16. p. 22.* dare possunt cui voluerint inter omnino pares. *ibid.*

Electio Generalis per inspirationem. p. 24. per scrutinium. pag. 25. per Commissarios. p. 27. Electionis sinceritatem impedire conantes excommunicati. p. 14. In loco electionis quaeparanda. p. 21.

Electores in Congregatione generali. p. 7. Eorum Ordo & Catalogus. p. 8. Deputatis pro detrimentis exhibent, quae ad id negotium spectant. p. 11. Informationem omnes petere debent in quadriuo. p. 9. 10. Quomodo ea peti debeat, & ab iisdari. p. 19. Electorum schedulae suffragiorum cum iuramento. p. 21. Simul omnes Missam audiunt, & communicant die electionis. p. 22. postea includuntur. p. 22. 23. per horam orant. p. 23. Absolvuntur a censuris. p. 24. Suffragia quomodo ferant. p. 25. Electo Generali reverentiam exhibent. p. 29. Ad Ecclesiam se unam conferunt. p. 30.

Electio difficilis locus, & Di. discretionem indigens. cap. 22.

§. 1. p. 75. quanti momenti sit. c. 22. §. 2. p. 76. pertinet ad salutem aeternam. c. 22. §. 4. p. 77. dicitur plantatio Patris caelestis. c. 24. §. 1. p. 83.

Electio Status versatur circa consilia, & praecepta. c. 25. §. 2. p. 85. & circa tempus, ac modum exequendae vocationis. c. 25. §. 7. p. 86. non danda Religiosis. cap. 9. §. 6. pag. 39.

Electio magnum studium requirit, tam Instructoris, quam eius qui instruitur. cap. 22. §. 6. p. 77.

Electio quibus danda. cap. 23. §. 1. p. 78. paucis unde magnus fructus speretur. *ib.* ingeri & obrudi non debet non cupienti. c. 23. §. 2. p. 79. quae nisi adsit potius relinquatur. *ibid.* Ideo inclinandus animus ad id quod perfectius, & difficilius. cap. 23. §. 3. p. 79. & cap. 30. §. 2. pag. 100.

Electio tuta, quae fit iuxta praescriptas Regulas. c. 24. §. 2. p. 83. quomodo peragenda. c. 30. §. 3. p. 101. non nostro placito facienda, sed Dei. c. 22. §. 5. p. 77. nihil attendat quod de sursum non sit.

- cap. 23. §. 5. p. 81. non hu- Christi. cap. 30. §. 3. p. 101
 manâ persuasione, sed divi- una tantum aut altera de-
 nâ voluntate nitatur. c. 24. tur meditatio. cap. 31. §. 2.
 §. 1. pag. 82. pag. 103.
- Electio Religionis parti-* *Electio* modus explica-
cularis non ex complexione tur similitudine ejus, qui, c
solum, sed ex talentis me- nus cibi suo Principi offeri
tienda. c. 25. §. 6. p. 85. c. 27. §. 6. p. 91.
- Electio ratione confirme-* *Electio* articulo subtra-
tur. c. 23. §. 5. p. 81. & c. 28. interdum perturbationes. c.
 §. 5. p. 94. & experientiâ sui. 24. §. 4. pag. 84.
- cap. 28. §. 7. p. 95. *Electio* bonæ signum, &
 quasi sigillu. c. 31. §. 1. p. 103
- Electio quando in dubium* & cap. 32. §. 1. p. 105.
revocanda, & mutanda. *Electio* regulæ particu-
 c. 32. §. 2. p. 106. dubia quæ laribus negotiis applicandæ.
incidunt quomodo discu- c. 25. §. 9. p. 87. & c. 34. §. 4.
tienda. ibid. & c. 33. per to- pag. 109. quod fieri debet
tum. pag. 107. extra exercitia. c. 10. §. 13.
 §. 1. pag. 85. pag. 48.
- Electio* materia. c. 25.
 §. 1. pag. 85. *Electio* quid afferat
 magna fiduciam. cap. 23
 §. 5. pag. 81.
- Electio* facienda tria
 tempora. c. 26. §. 1. p. 87. Se- *Electio* succedat oratio.
 cundum tempus quomodo
 differat à tertio, & utrum c. 32. §. 1. p. 105.
 excellentius, aut minus. c. 27. §. 1. pag. 89.
- Electio* tempus tran-
 mittendi. c. 23. §. 1. p. 78 non
 quillitatem animi requirit. leves naturâ, non habuibus
 c. 28. §. 2. pag. 93. malis obnoxii. cap. 23. §. 1.
 pag. 78.
- Electio* meditationes
 quando inchoantur. cap. 29. *Electio* diversâ existen-
 §. 2. pag. 97. te in tertio tempore, abele-
 ctione secundi, quid agen-
 dum. c. 28. §. 9. p. 95.
- Electio* praxis. cap. 29.
 §. 1. pag. 96. *Electurus* conferat cum
 Instructore rationes electio-
 nis.
- Electio* tempore, non
 omittenda meditatio vitæ

nis. cap. 31. §. 3. p. 104. *Von-* nas. p. 6. c. 2. §. 8. p. 242.
tum non emittat, nisi cauiè. *Domus professe vivunt*
 c. 31. §. 6. p. 105. *Respectus ex eleemosynâ par. 6. cap. 2.*
humanos deponat. cap. 28. §. 3. pag. 238.
 §. 4. pag. 93. & cap. 23. §. 5. *Vide. r. 19. Ad. p. 243. & Re.*
 pag. 81. *r. 14. Præf. Eccl. p. 176. &*

Electurum Instructor non r. 7. *Proc. Dom. p. 27. & r. 9.*
modeat ad unam potiùs, & I. *Ian. p. 249.*

quàm aliam partem. c. 24. *Quomodò à Procuratore*
 §. 1. pag. 82. *Domus, à Peregrinis peten-*
da. r. 4. Pere. p. 148. & r. 4.

Eleemosyna.

Non possunt accipi eleemosynæ pro ministeriis So- *Eius arcula non sit in no-*
cietatis. Exam. cap. 1. §. 3. *strâ Ecclesiâ. r. 15. Præf. Ecc.*

p. 6. & par. 6. cap. 2. §. 7. pag. 176.
 p. 242. & G. & par. 7. c. 4.

§. 4. pag. 278. *Quæ Superioribus præscri-*
benda. r. 96. Prov. p. 56.

De eleemosynarum cura- *Eleemosynas pro ministe-* **De:**
to. p. 1. c. 2. A. p. 70. Pos- *riis in compensationem ac-*
sunt autem esse plures. par. *cipere non licet. Con. 1. d. 37.*

6. c. 2. §. 10. pag. 243. p. 39. & Con. 5. d. 29. p. 291.

Omnes ad mendicandum *nec externis suadere, vt no-*
parati esse debent. par. 6. c. 2. *bis potiùs, quàm aliis dent*

§. 10. pag. 243. *pauperibus. Congr. 2. d. 56.*

Eleemosynæ perpetuæ re- *p. 139. Eleemosynæ à Colle-*
linqui possunt Domibus pro- *giis accipi an possint Con. 3.*

ffis, sed non habet jus civi- *d. 25. pag. 182. an ostiatim*
le ad eas exigendas par. 6. *à Domibus Professis peten-*

c. 2. §. 6. p. 241. & B. *nec de-* *dæ, an per Procuratorem.*
dent Nostri quemquam ad *Con. 1. d. 103. p. 77. stipen-*

eas incitare. ibid. §. 6. *dium lectionis publicæ pro*
In Collegiis quomodò ad- *eleemosynâ Nostris datum,*

mitti possint eleemosynæ. p. *& repudiatum. Congr. 2. d.*
 4. c. 2. §. 6. pag. 145. 24. pag. 125.

In Ecclesiis Nostris non est *Eleemosyna ut nobis potiùs Ca.*
tenenda arca ad eleemosy- *quàm aliis detur, suadere nõ*
 licet

- licet cuiquam externo, sed simpliciter illam amore Dei petere, necessitates nostras explicando. *Can. 22. Con. 2. pag. 23.*
- Non licet in Ecclesiis nostris tenere arculam, etiam pro eleemosynis aliorum. *Ca. 23. Con. 2. pag. 23.*
- Constitutio, quæ eleemosynam pro ministeriis in cõpensationem admitti vetat, ita observanda est, ut ne Generalis quidem ipse dispensare possit. *Can. 1. Co. 5. p. 52.*
- Constitutio de non admit- tendis eleemosynis in Colle- giis, quæ duodecim scholasti- cos alere possunt, ad finem ædificationis, arbitrio Gene- ralis, exigenda est, & in eâ ipse dispensare potest. *Can. 7. Congr. 3. pag. 36.*
- Or. Eleemosynæ quales, & à quibus Collegiis admitti queant. *p. 14. Quænam item postquam Nostri aliquo in loco concionati sunt. ibid. Importunius non petendæ. pag. 38.*
- Pr. Eleemosynæ. *pag. 72.*
- In. Eleemosynas ad propri- um usum accipere non licet. *p. 83. quomodo in missioni- bus dandæ. pag. 63. quomo- dò distribuendæ à Confessa- riis. p. 86.*
- Ne importunè corrogen- tur. *pag. 432.*
- Emmanuel.
- Vide Grammatica.
- Emphyteufis.
- Emphyteufis. *pag. 73*
- Emptor.
- Bona & commodissimo pretio tempestivè emat. *r. 1. Emp. pag. 252.*
- Adnotet pecuniam acce- ptam & expensam, & Pro- curatori rationem quotulie reddat. *r. 2. Emp. pag. 253.*
- Curet ædificare eos qui- buscum agit. *r. 3. ibid.*
- Emptores soli ne eant præ- In- terquam in iis quæ sunt offi- cii. *pag. 38.*
- Episcopi.
- Potest Generalis commu- nicare Episcopis, ut in corpus Societatis admittant, ubi nullus Professus esset. *par. 5. cap. 1 B. pag. 215.*
- Quantopere Societas Epi- scopatum dignitatem de- trectet. *p. 10. §. 6. A. p. 361.*
- Si quis cogatur Episcopus fieri, quid promittere debeat. *p. 10. §. 6. ad finem ibid.*
- Eorum Seminaria non fa- cilè admittenda. *Co. 2. d. 18. p. 120. & Co. 4. d. 13. p. 245.*
- Can. 13. Con. 2. p. 19. & *Can. 5. Con. 4. pag. 44.*
- Epi-

Epistolæ.

St. Ciceronis in tribus Grammaticæ classibus explicandæ: quæ in supremâ. r. 1. Sup. Gram. p. 135. quæ in mediâ. r. 1. med. Gr. p. 140. quæ in infirmâ r. 1. inf. Gr. p. 145. quoq; die in festis solemnioribus & in Ecclesiâ illam sumant. r. 34. Rect. p. 100. & r. 46. ejusdem. p. 103. Sæcularibus moderatè permittenda. r. 26. Sacerd. pag. 196.

Equitare.

Co. Iumentum ad equitandũ ordinariè in Domibus professis ali non potest. par. 6. c. 2. §. 14. p. 244. quando tamen possit. ibid. K. Circa ea quid Ecclesiæ Præfectus curabit. r. 16. Præ Eccl. p. 176. Nostri separatim ab externis communicent. r. 17. ib. quando ægroti communicabunt. r. 13. Infirm. p. 246.

Erectio.

Erigendi, & reformandi Ecclesias, hospitalia, & alia pia loca, in remotissimis regionibus facultas. p. 51. Examen.

Errata.

Co. Errata timenda. pag. 53. 167. 168. 337. 342. 348. Examen ad probationem. Co. Communia omnibus examinandis. Exam. c. 3. & 4. toto. pag. 17.

Ethica.

St. Vide Moralis Philosophia scholasticorum. Exam. c. 5. p. 46. Coadiutorum. cap. 6. p. 49. Indifferentium. cap. 8. pag. 57.

Eucharistia.

Co. Eucharistiæ Sacramentum in Ecclesiis suis tenere licet Societati, & omnibus fidelibus illud à Societate sumere, non tamen in Paschate, nec in articulo mortis. pag. 49. Potest omitti cum iis qui noti sunt. Exam. c. 1. A. p. 5.

Re. Eucharistia post confessionem generalem, & octavo quoque die sumenda. r. 6. Sum. pag. 9. Debet proponi in primâ probatione, Impedimeta autem ante eam. par. 1. c. 1. D. p. 69. & c. 4. §. 5. & E. p. 85. & clarius. Exa. c. 5. A. p. 5.

Scholastici non nisi octavo

De officio Examinatoris. p. 1. c. 1. §. 3. & 4. & D. p. 67.

Obligatio respondendi verè

in Examine quanta sit, *cia, quatenus à Nostris sus*
Exa. cap. 3. A. pag. 17. *cipiendum. Co. 2. d. 72. p.*

Quæ in Examine dicun- *145. & Co. 4. d. 63. p. 269*
tur secretò servanda pro rei *Examen Nostrorum ad*
qualitate. Exa. c. 3. §. 1. p. 17 *Professionem. Congr 7 d.*

Varia Examina. *33. p. 437. an subire ul de-*
Examen debet proponi *beant, qui Doctores erant*
sexto quoque mense intra *ante ingressum. Con. 7 d. 96*
biennium probationis. par. 1. *pag. 471.*

cap. 1. D. pag. 69. *Examina annua schola-*
Qui ex studiis veniunt *sticorū Philosophiæ, & Theo-*
examinari debent. par. 1. c. *logiæ. Con. 7. d. 33. p. 456.*

4. §. 7. pag. 86. *Examini tempore nemo*
Item qui ex aliis locis ubi *ad ianuam, vel Ecclesiam*
non fuerunt diligenter exa- *vocandus. Con. 7. d. 25. §. 2.*
minati. par. 1. cap. 4. §. 7. *pag. 430.*

pag. 86. *Examen Ordinandorum,*
Item qui ad Societatem *& aliorum, refugere debent*
redeunt. p. 2. c. 4. §. 8. p. 105. *Nostris: si tamen non possunt,*

Scholastici absolutis stu- *licet eis ferre iudicium de do-*
diis examinari debent in *ctrinæ sufficientiâ, non de*
singulis facultatibus. p. 6. *eorum admissione. Can. 19.*
c. 6. L. pag. 166. *Con. 2. p. 21. & Can. 7. Con.*

Item ante gradus susce- *4. pag. 44.*
ptionem diligenter. p. 4 c. 6. *Examen conscientiæ, ad Sc.*
§ 17. p. 168. & cap. 15. §. 4. *illud hortentur Magistri su-*
& E. pag. 202. *periores. r. 3. Com. Sup. p. 37.*

Nemo Nostrorum potest in *& inferiores. r. 5. Com. inf.*
judicio examinari, nisi in iis *pag. 105.*
quæ nemini nocent. par. 6. *Examen Philosophorum*
c. 3 §. 8. & E. p. 251. *nostrorum. Examinandi sin-*

Re. Examen conscientiæ bis *gulis annis, ita ut qui infra*
quotidie faciendū. r. 6. Sum. *mediocritatem sunt, non per-*
p. 9. & r. 1. Com. p. 24. *gant ad sequentem annum*

De. Examen externorum ad *r. Prov. 19. §. 1. p. 10. 11. neq;*
Ordines, beneficia, vel offi- *ad Theologiã, qui mediocri-*
tatem

atem non superant. *ibid.* nisi
 alio talento præditi sint. *ibid.*
 Examen Theologorū no-
 strorum; singulis annis exa-
 minandi sunt, ita ut non
 pergant ad sequentem an-
 num, qui supra mediocrita-
 tem non profecerunt. r. 19.
 Prov. 5. 3. p. 11. nisi alia sint
 præclara talenta. *ibid.* Sub
 finem quarti anni exami-
 nantur ad professionem, &
 tales esse debent qui admit-
 tuntur, ut docere possunt Phi-
 losophiam, & Theologiam.
 r. 19. Prov. §. 10. pag. 13. Nec
 dispensatur ob talenta nisi à
 Generali *ibid.*

Doctores, an & quando
 examinandi. r. 19. Prov.
 §. 14. pag. 14.

Examen Metaphysicorum
 & aliorum à tribus fit, duo-
 bus aliis Magistris præsentibus.
 r. 20. Præf. 33. 34.
 Omnes ferunt secretum suf-
 fragium. *ibid.* deligantur si
 mediocriter profecerint. r.
 19. Præf. pag. 33.

Ordinem examinando-
 rum Rector distribuit, audi-
 to Præfectoro, ac Præceptore.
 r. 23. Præf. p. 34. Præfectorus
 materias Examinatoribus
 assignat. *ibid.*

Alumnorum; & Condi-
 torum fit à tribus, & qui-
 busnam r. 21. Præf. *ibid.*
 Et Nostrorum & exter-
 norum fit publicum; duret
 unâ horâ, quo tempore inci-
 piat, eatur per materias
 præcipuas. r. 22. 23. Præf. *ib.*
 nullus Nostrorum ab hoc
 excipitur; externi cogendi
 non sunt. *ibid.*

Examinantur & Nostris,
 qui extra Societatem studue-
 runt. r. 19. Pro, §. 5. p. 12.

Examen Classium infe-
 riorum Novi discipuli, ut
 examinandi, & admitten-
 di. r. 10. 11 Præf. inf. p. 88.

Examen peculiare admis-
 sorum, ut promoveantur, eo-
 rum tantum qui excellunt,
 fieri potest intra annū. r. 13
 Præf. inf. p. 89 & r. 37. Com.
 inf. pag. 115.

Examen generale semel in
 anno. r. 13. 14. Præf. inf. p.
 89. semel, aut iterum scri-
 bant. *ibid.* denuntientur
 biduo ante scribendi ad
 examen leges. r. 15. Præf.
 inf. pag. 90. Quæ habentur.
 pag. 98. 99.

Scribetibus Præfectorus ipse
 præsit, vel sui loco alius. r. 16
 Præf. pag. 90. & r. 2. scrib.
 p. 98. Cōpositiones Præfectoro,
 &

- Et *examinatoribus* *distri-* *tinendum.* c. 40. §. 4. p. 127.
buantur. r. 16. *Præf.* p. 90. *Examen* *sui* *particulare.* E. G.
- Quot,* Et *quo* *ordine* *ad* *pag.* 346. *Unionis* *frater-*
examen *evocandi.* r. 19. *næ.* *pag.* 184. *U. n. e. n. s. t. f.*
Præf. inf. *pag.* 90. *examinis* *140.* *300.* *301.* *Contra* *tepi-*
ratio. r. 21. *pag.* 91. *ditatem.* 322.
- Or. *Examen* *matutinum,* *Sa-* *Examinator.*
cerdotum. p. 36 *diebus* *festis* *Admittendorum* *in* *So-Re-*
omittitur, *ubi* *habita* *est* *cietatem* *qualis* *esse* *debeat*
contio. *ibid.* r. 1. *Exam.* p. 122.
- Examen* *de* *sufficienti* *do-* *Dotes* *petentium* *Societa-*
ctrinâ *ad* *professionē* *in* *fine* *tem* *agnoscat.* r. 3. p. 113.
studiorum. p. 110. *Quale* *esse* *Ineptos* *statim* *dimittat.*
debeat. p. 117. *ab* *eo* *eximen-* *ibid.*
di *Professores,* *Et* *qui* *Theses* *Superiori* *referri* *curet*
publicè *defenderunt.* p. 119. *quid* *Patres* *de* *admittendo*
- In. *Examen* *doctrinæ* *ad* *gra-* *sentiant.* r. 4. *ibid.*
dum *seriò* *faciendum.* p. 100. *Quid* *faiet* *cùm* *is* *qui*
quot, *Et* *quales* *in* *eo* *Theses* *ingredi* *cupit,* *nemini* *satis*
esse *debent.* p. 101. *est* *notus* r. 5. *ibid.*
- Di. *Examen* *particulare,* *quã-* *Prudenter* *interroget* *de*
do, *Et* *quomodo* *explicandū.* *impedimentis* *essentialibus.*
 c. 13. §. 2. §. 54. *plurimū* *va-* r. 6. *pag.* 114.
let *ad* *animi* *puritatem.* c. 13 *U* *no* *deteçto,* *ulteriùs* *non*
 §. 5. p. 55. *absolventi* *exerci-* *progrediatur.* r. 7. *ibid.*
tia *inculcandum.* *ibid.* *Si* *tale* *impedimētum* *non*
Examen *generale* *quan-* *adsit,* *de* *quibus* *eum* *postea*
do, *Et* *quomodo* *detur.* c. 13. *interrogabit.* r. 8. *Et* *ibid.*
 §. 6. p. 55. *cur* *non* *omnes* *Reliqua* *sui* *officiū* *unde*
peccatorum *species* *contine-* *petenda.* r. 16. *pag.* 116.
at. c. 13. §. 7. *pag.* 55. *Eadem* *interrogandi* *for-*
ituratur *ab* *examine* *quo-* *mâ* *alii* *Patres* *utantur.* r. 17
tidiano. c. 13. §. 8. *pag.* 56. *ibid.*
- Examen* *quotidianum* *di-* *Examinatores* *quot,* *Et* *De.*
standum, *ut* *jacet.* *ibid.* *ab-* *quales* *esse* *oporteat.* *Co.* 7. *d.*
solventi *exercitia* *omnino* *re-* *33.* *p.* 436. *quomodò* *suffra-*
giæ

gia ferre. Co.7.d.97.p.472. explicati sunt, afferant ad
 St. Examinatores Theologo- examē, ut in his examinen-
 rum, & Philosophorū, qua- tur.r.11.Scrib.pag.100.
 tuor saltem esse debent, qui Nihil innuant sociis, ne-
 & à quo designandi, vel sub- que corrigant, nisi rogati.ib.
 situendi. r.19. Prov. §.13. Scriptioni intersint, legesque
 p.14.in examine ad profes- servant.pag.98.99.

sonem jurare debent, & se- Examinatores esse qui de-Or.
 cretò ferre suffragia.ibid.§. beant, & quomodo senten-
 11.quomodo suffragia scri- tiam ferre. pag.118.119.

bunt ad Generalem, & Pro- Examinatorum judicia In.
 vincialem.ibid.§.12.Eorum in libro notanda. p.100.li-
 iudicium in libro notari de- dem scribere debent ad Ge-
 bet.ibid.§.12. neralem.ibid.

Examinatores, exami-
 nandi inferiorum classium;

Excitator.

Examinatores tres sint, in
 quibus Præfectus.r.18.Præ.
 inf.pag.90.à Rectore cum

Quo tempore cubitum ibit, Re.

Præfecto constituuntur. ibi.
 ad plura suffragia decer-

& quo alios excitabit. Horo-
 logium habeat. r.1. Excit.
 pag.258.

nunt. ibi. quâ ratione exa-
 minabunt. r.19.20.21.Præf.
 inf.p.90.91. sententias sta-
 tim ferant. r.22. ibid.

Cubicula rursus visitet.
 r.2. ibid.

In dubiis quid servabunt.
 r.23. ibid. silentio sententias
 supprimât. r.24. ibid. ineptos
 nullâ ratione promoveant.

Ad initium & finem ora-
 tionis signum dabit. r.3. ibid.

Adiutores Excitatoris re-
 gulas servent. r.4. ibid.

r.25.p.92. ejus qui agrè est
 aptus, rationē non habeant.
 ibid. rudium, & ineptorum
 parentes moneantur. ibid.

Minus modestè dormien-
 tes ad Superiorem referat.
 r.5. Excit. pag. 259.

Excommunicatio.

Examinandi mense ferme
 antea præparentur. r. 37.
 Com. inf. p. 115. libros, qui

Excommunicantur Apo- Bu.
 statæ, qui emissis Societatis
 votis, ab eâ vel recedunt,
 vel etiam ad alium Ordinem

(Carthusiensi excepto) abs-
 que licetiâ Generalis trans-
 eunt, reservatâ absolutione

Pontifici, vel Præposito. pag. Co. 2. d. A. 27 p. 106
100. *Vide Confirmatio.* qui ad dimissionem suam

Excommunicantur item externorum consilium vel
qui eos recipiunt, auxilium intercessionem, & auxiliari-
ve, consilium, vel favorem adhibent Con. 7. d. 22 § 2.
præstant. pag. 101. p. 426. *reservata Prom-*

Excommunicari, & in-
carcerari possunt Societatis Excommunicatio. pag. 75 P.
Apostatae, & insolentes alii,
&c. pag. 41. *Executio.*

Excommunicari, suspendi,
vel interdici Socii contra eo-
rum privilegia ab ullis Præ-
latis non possunt. p. 43. *Executionem quæ imp-*

In excōmunicatorum, &c.
terris conversari. p. 44. *diant aut promoveant* Co.
6. d. 37. pag. 391. *Executionis urgēdæ adju-*

Excommunicationi non
subjacent tam familiares & 21.
Nostri, quàm domestici Pro-
curatores, & operarii, nisi vel
causam dederint, vel nomi-
nati. p. 43. *Abrogatum.* *spirare omnes debet, qui pro-*
moveere illam possunt. p. 99.

Excommunicantur impu-
gnantes, vel alterantes Con-
stitutiones, decretaque Socie-
tatis: absolutio Sedi Aposto-
licæ reservata. ur. p. 287. *Executionis defectus.* p. 7. Cl.

Excommunicatio in am-
bientes pro se, vel pro aliis,
Con. 1. d. A. 7. p. 18. extensa. p. 4. c. 10. § 4. p. 181. & p. 8.
Con. 7. d. 55. pag. 449. & in
eos, qui informationem dant
non sinceram. Con. 1. d. A. 7.
p. 18. & Co. 2. d. A. 19. p. 101. *Exemptio.*

reservata Vicario, vel Gene-
rali. Co. 1. d. A. 20. p. 27. & *Eximitur Societas univer-*

sa, & ejus bona à quacumq;
tum decimarum Solutione.
p. 45

Quàm Nostri sit necessa-
rium. par. 4. proem. p. 134. *Exemplum antiquiorū in*

Exemplum antiquiorū in
Societate multum potest. p. 3
c. 1. §. 19. p. 119. & etiam Ge-

neralis & aliorū primorum.
p. 4. c. 10. §. 4. p. 181. & p. 8.

& in
c. 1. §. 3. p. 285. & p. 9. c. 2. §.
23. p. 322. & c. 6. A. p. 345

Exemptio.
Eximitur Societas univer-
sa, & ejus bona à quacumq;

tum decimarum Solutione.
p. 45

- p.45.90.182. tum Ordina- Exercitationes extraordina-
 riorum jurisdictione. p.42. riae utiles, & quid in his ob-
 224. & etiam delegatorum. servandum. r.32. Com.inf.
 p.236. seu aliorum Judi- p.113. exercitationes varie
 cum. p.237. à Curis item a- assignandæ discipulis, dum
 lris Instituto non consenta- scriptiones corriguntur. r.
 neis. p.44. Vide Societas. à 24. Com. inf. p. 10.
 publicis item supplicationi- Quæ propriæ Rhetoricæ
 bus. pag. 155. eodem tempore. r.5. Rhet. p.
 Pr. Exemptio. pag.76. 122. quæ Humanitatis. r.4.
 Exequiæ. Hum. p. 131. quæ primæ
 De. Exequiæ pro externis. Prin- Grammaticæ. r.4. Sup. Gr.
 cipibus, & aliis. Co.1.d.120. p.137. quæ mediæ. r.4. med.
 p.84. & Co.4. d.71. p.269. Gr. p.142. quæ infimæ. r.4.
 Ca. Exequiæ. Vide Sepultura. inf. Gr. pag. 147.
 Exercitationes. Exercitationes Academiæ,
 Co. Quàm debeant esse assi- & singularum Classum.
 due. par.4.c.13. §.5. p.197. Vide in suis Regulis.
 num aliquando mutandæ. Memoria, scribendi, pro-
 p.4.c.6.K. p.165. nuntiandi, declamandi, dis-
 Tractatus de eis traden- putandi, & similes. Vide his
 dus à Generali quàm debeat ipsis verbis.
 esse locis, personis, & tempo-
 ribus accommodatus. par.4.
 c.13. A. pag. 193. Exercitia.
 St. Varietas in his accidit pro- Exercitia spiritualia in- Bu-
 regionum varietate. r. 39. ter alia ministeria ad pro-
 Societas. pag.8.61. fectum animarum adhibet
 Prov. p.22. Fovēdæ omnes, Exercitia spiritualia So-
 atque amplificandæ. r. 3. cietatis diligentissimè exa-
 Rect. pag. 23. minata approbantur. p.33.
 Ordo earum in Classibus & seqq.
 inferioribus ex Provincialis Sunt unum ex mediis So- Co.
 præscripto mutari potest, cietatis ad salutem anima-
 modo eadem spatia temporis rum. p.4. c.8. §.5. p.178. &
 retineantur. r.15. Com. inf. par.7. cap.4. §.8. pag.280.
 pag. 107. Quæ etiam in Missionibus
 dantur.

- dantur. p. 7. c. 2. E. p. 267. tum iis qui sunt in primâ
 Iuvant in Nostri ad ha- probatione. r. 23. Mag. No-
 bendam eorum notitiam. p. vit. pag. 124.
 I. c. 4. D. p. 83. & ad acqui- Quomodo tradi deb. am
 rendam devotionem. par. 3. r. 28. ejusd. pag. 127.
 c. 1. §. 20. pag. 120. Eorum usus, Sacerdoti-
 Eorum experimentum pri- bus sit valdè familiaris. r. 7.
 mum, & per unum mensem Sacerd pag. 192.
 Exam. c. 4. §. 10. pag. 29. Exercitia spiritualia No- De
 Eorum usum callere de- stris omnibus per octo, vel
 bent omnes Nostri. par. 4. c. decem dies quotannis obeun-
 8. §. 5. pag. 176. da. Con. 6. d. 29. §. 2. p. 373.
 Qui incipiunt aliis trade- & Con. 7. d. 25. §. 4. p. 431.
 re exercitia debent conferre Novitiis quando facien-
 cùm aliquo magis perito. p. da. Con. 4. d. 67. p. 271
 4. cap. 8. E. pag. 176. Exercitiis spiritualibus Ca.
 Qui ea tradit Nostri, de Nostri omnes quotannis
 bet referre ad Superiorem octo vel decem dierum spa-
 quid de iis sentiat. Exa. c. 4. tio vacare debent. Can. 9,
 §. 18. pag. 32. Cong. 6. pag. 67.
 Exercitia primæ hebdo- Quo tempore ab aliis oc-
 madæ possunt dari omnibus, cupationibus quibusvis etiâ
 cetera non nisi capæcibus. p. confessionum, concionumque
 4. c. 8. E. p. 176. & p. 7. c. 4. cessandum est. Can. 4. Co. 7.
 F. p. 280. sed alia ipsis ac- pag. 70.
 cōmodata. p. 3. c. 1. R. p. 121. Exercitia spiritualia no- Or.
 Re. Exercitia mentalia exter- vis superioribus faciendâ.
 nis interrumpenda. r. 47. pag. 11. Ab his tertius an-
 Sum. pag. 22. nus inchoandus. p. 26. 33.
 Spiritualia Societatis ex- Quotannis omnibus No-
 ternis non communicanda. stris obeunda. pag. 43.
 r. 39. Com. pag. 30. Concionatoribus frequen- In.
 A quo tradentur. r. 41. tanda. p. 14. Item Scholasti-
 Præp. pag. 82. & r. 67. Rect. cis spiritu remissis. p. 34.
 pag. 108. à Novitiis initio integra fiât:
 Sint primum experimen- altero anno non item. p. 90.
 In

In Missionibus tradenda Exercitia sunt unum ex-
Clericis & Religiosis. p. 64. perimentum Societatis. c. 10.
Nostris quotannis obeunda. §. 1. pag. 43.

pag. 67. Danda plena & integra
Exercitiorum liber fami- in Societatis ingressu. cap.
liaris Sacerdotibus esse de- 10. §. 1. pag. 43.
bet. pag. 25. Vt sunt conseruentur, nec

Di. Exercitia spiritualia, quid transformentur accommo-
sint & quomodo composua. data religioso statui. cap. 10.
Proxm. §. 2 pag. 7. §. 5. pag. 45.

Quatuor hebdomadis con- Exercitia traduntur aliis
tinentur. c. 11. §. 1. p. 49. Religiosis. c. 9. §. 3. p. 38. idq;

Sunt instrumentum ad fructuosè, præsertim per a-
propriam, & proximorum liquè ex ipsis c. 9. §. 8. p. 39.
salutem proxm. §. 1. pag 7. Exercitia dumtaxat pri-
particulare donum à Deo mæ hebdomadæ, quibus
Societati datum. §. 9. p. 11. danda. c. 1. §. 7. p. 15.

Quem modum seruent, & Eodem tradenda ordine
cur tam facilè ad vitam re- quo ponuntur. c. 14. §. 1. p. 56
formadãm iuuent. §. 8. p. 10. Exercitiorum fructus.

A viris insignibus sunt proxm. §. 7. p. 9.
commendata, & à Sede Colligitur multò post ex
Apostolicã approbata. §. 5. seminibus, quæ in Exercitiis
& 6. pag. 9. jacta sunt. c. 40. §. 3. p. 126.

Exercitia quibus homi- Exercitiorum usum No-
num generibus danda sint. stris commendabat B. P. Ig-
cap. 9. §. 1. pag. 37. natius. proxm. §. 4. p. 8.

Plena & integra non dan- Exercitiorum desiderium
da omnibus. c. 1. §. 7. pag. 15. in proximis excitandum, &
tradèda etiam secularibus. ad ea suaviter adducendi,
c. 1. §. 6. p. 15. & conjugatis, cap. 1. §. 1. & 3. p. 13.

& quo fine. c. 9. §. 9. p. 40. Exercitiorum liber exactè
Quomodo occupatis den- seruari debet in iis traden-
tur. c. 9. §. 12. p. 41. & quo- dis. cap. 8. §. 5. p. 36.

modo feminis. cap. 9. §. 16. Quæritur legitur, novum
pag. 42. lumen præbet. c. 8. §. 4. p. 36.

- Facienti exercitia primâ vice non datur.* cap. 10. §. 1. pag. 43.
- Communicari potest Religiosis.* cap. 9. §. 7. p. 39.
- Exercitia facere qui soleant.* cap. 1. §. 3. pag. 14. & §. 6. pag. 15.
- Exercitia facturus poterit excipi domi nostræ.* c. 4. §. 1. p. 24. vel domi sue manere. c. 9. §. 12. p. 41.
- Victus ei paretur, ut petierit.* c. 4. §. 6. p. 26. quomodo dispositus esse debeat. c. 2. per totum. p. 17. Vide verbo Dispositio.
- Exercitia faciens non visitetur à secularibus.* cap. 4. §. 7. pag. 26.
- Non nimis ab Instructore laudandus.* cap. 7. §. 2. p. 32.
- monendus, de Annotationum observatione.* cap. 3. §. 1. pag. 21.
- Non tamen de omnibus simul.* c. 11. §. 5. p. 51.
- Quid agere debeat si primâ hebdomadâ minus se dispositum sentiat.* c. 17. §. 1. p. 65.
- Exercitiis tractandis dexteritate opus est.* proœm. §. 4. pag. 8.
- Exercitiis absolutis quæ commendanda.* cap. 40. §. 2. pag. 126.
- Exercitia spiritualia gratiâ obtinendi.* Iubilæum. p. 260. 312. 415. 416. Invidiandi ad illa extranei. p. 290. 291. 413. mansiones ut illi exerceantur construendæ. p. 292. Quoad Nostros omnes. p. 133. 134. 218. 219. 302. 303. Quoad missionarios, & Concionatores. p. 282. 296. Exhortationes.
- Exhortationes faciendæ.* Co. sum Nostris singulis octo, vel quindecim diebus. par. 3. cap. 1. §. 28. p. 126. De exhortationibus communibus ad populum. p. 7. c. 4. §. 6. & 7. p. 279. propriæ sum Coadjutorum spiritualium. Exa. cap. 6. §. 2. pag. 50. De modo exhortandi. par. 10. §. 3. pag. 358.
- Hebdomadariæ singulorum Magistrorum in singulis classibus inferioribus.* r. 21. Reët. p. 28. & r. 5. Com. inf. p. 105. quibus de rebus. ibid.
- Alterâ singulis, aut alternis mensibus ad omnes classes in loco ampliore.* r. 21. Reët. p. 28. In classibus Superioribus quâdo. & de quibus rebus fiet. r. 3. Cõ. Sup. p. 37.
- Expensæ.*
- Itinerum.* Vide Reg. 116. Re. Prov. pag. 61.

- De extraordinariis Pro- Novit. pag. 126.
 vincialis monendus. r. 68. Provincialis ea permuta-
 Pr. ep. pag. 88. Et. 63. Rect. re & tempus probationis
 pag. 107. prorogare potest. r. 37. Prov.
 Di. Ab exercitia facientibus pag. 40.
 nec requirendæ, nec, si à di- Nullum permutabit Ma-
 tioribus offerantur, rectifan- gister Novitiorum in scio
 de. cap. 4. §. 2. p. 25. Provinciali. r. 37. Mag. No-
 Expensarum causa non vit. pag. 129.
 minuatür numerus eorum, Omnia intra annum No-
 qui exercitia faciunt. ibid. vitij absolvant. r. 38. ibid.
 nec quidquam fiat sordi- Alia fieri, & ordinaria
 dum, & indecorum. ibid. repeti à Novitiis possunt. r.
 Experimenta. 39. ibid.
 Adhibentur ad melius Exteriora.
 perspiciendos nostros. par. 1. Ad ea effusio, & effusio- In-
 c. 2. §. 1. pag. 70. nis causæ. pag. 49.
 Sunt sex. Exa. c. 4. §. 9. Hujusmodi infirmus oc-
 p. 28. possunt tamen esse plu- cupandus in utilibus. ibid.
 ra. §. 16. p. 30. & par. 9. c. 3. De quibus monendus.
 Ep. 330. Possunt præponi, pag. 50.
 postponi ex parte, vel omnia A visitationibus absti-
 iniungi, atque etiam per- nendum. ibid.
 mutari. Exa. c. 4. §. 9. p. 28. Sese frequentius colligat.
 Potest etiam Generalis dis- pag. 51.
 pensare in iis omittendis. p. Frequentius orationi va-
 9. cap. 2. E. pag. 330. candum. ibid.
 Debent fieri ante secun- Externi.
 dum annum probationis. Cum illis quomodò domi Re.
 Exa. cap. 4. §. 16. pag. 20. loquendum. r. 36. Com. p. 39
 Si non fiant ante studia, Adeos litteræ vel man-
 possunt fieri inter ipsa. ibid. data non deferenda r. 37.
 vel iis finitis. Exam. cap. 7. ibid.
 § 6. pag. 56. Illis res domesticæ non re-
 Re. In eis cum fructu Novitii ferendæ. r. 38. ibid.
 exercentur. r. 27. Mag. Quales, & quando domi
 per-

pernoctabunt. r. 83. Præp. centur. Con. 7. d. 36. p. 440.
p. 91. & r. 81. Rect. p. 111. & d. 72. pag. 455.

Qui ex Nostriſe illis com- Facultates & privilegia à Ca.
municare debeant. r. 97. Pro. Superioribus concessa, suc-
p. 56. Vide Constitutiones. cessoribus monentibus ape-

Extrema Unctio,

Pr. Extrema unctio. pag. 84.

F.

FACTIONES.

Vide Animus.
 Facultas.

Bu. Facultatibus tum suis, Generali revocare non po-
tum aliorum Ordinum uti- test. ibid.

tur Societas more suo, hoc est, A Generali concessæ vim
arbitrio Generalis per quos- habent, donec ab ejus suc-
cumque de Societate. p. 144. cessore revocentur. Can. 12.

Co. Pontificiæ facultates sup- Con. 7. pag. 71.
ponunt approbationem Socie- Facultates litterariæ.
tatis. Exam. c. 1. §. 1. p. 5. Tres tantum sunt in Vni-Co.

Earum compendium pe- versitatibus Societatis, Lin-
nes se habere debet Genera- guarum, Artium, & Theo-
lis. p. 9. c. 6. §. 3. p. 347. logiæ. p. 4. c. 17. §. 5. p. 210.

Non communicantur par- Quo pacto in eis Nostri
ticularibus nisi per Genera- proficiant. p. 4. c. 6. §. 1. p. 158.
lem. par. 8. c. 1. §. 6. p. 390. In omnibus dissertationes es-

& p. 9. c. 3. §. 10. p. 332. Qui se debent. p. 4. c. 13. A. p. 193
potest eas contrahere, re- Quatenus cuique in eis
vocare, &c. ibid. progrediendum. p. 4. c. 5. §. 1.

Earum usus moderatus & 3. p. 156. & cap. 13. §. 4.
esse debet. p. 10. §. 12. p. 365. pag. 196.

Vide. Gratix Apostolicæ. Quam doctrinam, aucto-
De. Facultates ab aliquo Su- resque sequi oporteat in qua-
periore concessæ, vim habent, libet. p. 4. c. 5. §. 4. p. 157.

nisi à successore, cui cum ju- Quælibet repetenda pri-
bet, aperiendæ sunt, revo- vatim cum absoluta fuerit,
 &

Et quo pacto. par. 4. cap. 6. V. ne cum dispensatione §. 16. pag. 167. quidem huiusmodi ingredi

Studiis etiam absolutis possunt.

cum quis ad domum venerit, in omnibus quibus operam dedit, examinandus. 3. §. 5. pag. 249.

par. 4. cap. 6. L. p. 166.

Familiares.

Pr. Familiares. pag. 84.

Feriatii dies

St. Ac festi pro regionis more

catalogo scripto constant. r.

37. Prov. §. 2. p. 20. à Præfeto

Magistris maturè signifi-

ficentur. r. 7. Præf. inf. p. 84.

quibus diebus ubique feri-

andum. r. 37. Prov. p. 20. 21.

Vide etiam Academia.

Disputatio, Sabbatum,

Vacatio.

Fervor

Di. Et fructus exercitiorum

ne perdat. c. 4. per totum.

pag. 125.

E. G. Fervor necessarius. p. 11.

32. 33. 60. 130. 146. 152.

157. 245. 321. Cur non du-

ret. 132. 157. indiscretus no-

cet. 38. 39. Major esse debet

in proximorū auxilio tem-

pore persecutionum. p. 304.

Feminæ.

Co. Feminæ non possunt ingre-

di domos nostras sine dispen-

satione Superioris. par. 3. c. 1.

§. 14. p. 116. Sed post Pium

Nulla earum cura à No-

stris assumenda. par. 6 cap.

3. §. 5. pag. 249. Feminarum visitationes, De:

Et confessiones. Con. 6. d. 43.

p. 399. unà viventium cū-

ra Nostris interdicta. Con.

7. d. 56. pag. 450.

Feminarum superflua vi-Or.

sitationes resecanda. p. 11.

Feminæ officii causa visi-In :

tari, quæ, Et à quibus queat.

p. 20. 21. 84. in earum Con-

fessionibus observanda. p. 16.

Et. 85. 86. eorum donaria

à Concionatoribus non fa-

cilè admittenda. p. 14. fa-

miliaritas Confessariis vi-

tanda, præsertim tentio-

rum. pag. 86.

Feudalia.

E. G. Fervor necessarius. p. 11.

32. 33. 60. 130. 146. 152.

157. 245. 321. Cur non du-

ret. 132. 157. indiscretus no-

cet. 38. 39. Major esse debet

in proximorū auxilio tem-

pore persecutionum. p. 304.

Feudalia bona. pag. 87. Pr.

Fiducia

Non ponenda in mediis Co-

naturalibus. par. 10. §. 3.

pag. 358.

Quantum fidendum Pro-

fessis, quod ipsis Deus sine re-

diibus sit prospecturus. p. 6.

cap. 2. §. 2. pag. 237.

Finis

Atque intentio Professo-St.

ris cujusque aut officialium

H

quis

- quis esse debeat: fines item, à cēsuris. Co. 1. d. A. 15. p. 22
 hoc est termini gradusq; clas- reformata. Cong. 2. d. A. 23.
 sium Grammaticæ. Vide pri- p. 103. juramēti Electorum
 mam Regulam in singulis. Con. 1. d. A. 16. p. 23. De-
 Formula. ti electionis. Con. 1. d. A. 16
- De. Formula Collegiorum ac- ib. § Co. 2. d. A. 24. p. 104
 ceptandorum P. Laynez in § Con. 3. d. A. 5. § p. 168.
 secundâ Congregatione ap- Formula Congregationis 10.
 probata. Con. 2. p. 157. alte- generalis. p. 5. Congregatio-
 ra P. Aquavivæ in quintâ nis Provincialis. p. 50. Con-
 Congregatione recognita. gregationis Procuratorum.
 Con. 5. d. 69. pag. 330. pag. 82. Congregationis ad
 Formula Congregationis eligendum Vicarium Socie-
 generalis à tertiâ Congre- tatis. pag. 89.
 gatione approbata. Congr. 3. Formula juramenti Ele-
 p. 195. Congregationis Pro- ctorum in electione Genera-
 vincialis à tertiâ approbata. lis. p. 21. In electione Com-
 Con. 3. d. 33. § p. 212. for- promissariorum. p. 27. Ab-
 mula Contractuum. Con. 3. solutionis Electorum à cen-
 d. 28. pag. 184. suris. pag. 24. Juramenti de
 Formula de aptis ad gu- suffragiis fideliter publican-
 bernandum, & de promo- dis. p. 25. Decreti electionis
 vendis. Co. 7. d. 99. p. 472. Generalis. p. 28. Juramenti
 Formula judiciaria. Co. 7. Assistentium. pag. 47.
 d. 94. pag. 470. Foundationes.
- Formula scribendi in se- De diversitate fundatio- De.
 cundâ Congregatione à De- num. Con. 1. d. 26. p. 36. §
 finitoribus confecta. Co. 2. d. in formulâ acceptandorum
 16. p. 118. § ab eâdem ap- Collegiorum per P. Laynez.
 probata. d. 54. p. 136. pag. 157.
- Formula suffragiorum. Vide Reg. 81. Prov. p. 52. Re.
 Con. 1. d. A. 13. p. 20. jura- Fundatores.
 menti de suffragiis sincerè Fundatoribus, & eorum Co.
 publicandis Con. 1. d. A. 15. necessariis obligatio osten-
 pag. 22. § Con. 2. d. A. 23. denda. p. 4. c. 1. §. ult. p. 139.
 p. 103. absolutionis Electorū Fundatores, vel præcipui bene-

benefactores sunt participes
meritorum Societatis. *ibid.*
§. 5. Pro fundatore quot sa-
era dicenda. *ibid.* §§. 1. 2. 4.
p. 137. Qui autem non plene
fundavit. *ibid.* E. pag. 140.
De candelâ fundatori dan-
dâ. *ibid.* §. 3. p. 138.

Fundator quomodo potest
sibi reservare auctoritatem
applicandi bona ad aliud
opus. p. 4. c. 2. A. p. 141.

Si communitas fundarit,
quæ suffragia debeantur. p.
4. c. 1. D. p. 139.

Re. Fundatoribus gratitudo
exhibenda. r. 78. Præp. p.
90. §. r. 76. Rect. p. 110.

Candela illis danda. r. 9.
Præf. Eccl. p. 175.

Pr. Fundatores. p. 87.

Funus.

Re. Vide Reg. 35. Præf. Eccl.
pag. 180.

G

GALLIARUM

Affistens.

De I N tertiâ Congregatione
I postulatur. Congr. 3. d. 10.
p. 173. In sextâ conceditur.
Congr. 6. d. 1. p. 339.

Generalis.

Ba. In prælatione suâ sit semper
memor formulæ benignita-
tis, mansuetudinis, & cari-
tatis Christi, Petri, Pauliq.

p. 12. 64. Totum jubendi, &
ordinâdi jus habet. p. 10. 63.
etiam in cõtractibus ineun-
dis. p. 107. omnimodam gu-
bernationem Collegiorum,
& studentium. p. 14. plenam
administrationem, & in om-
nes jurisdictionem. p. 37.

Omnem potestatem supra
Societatem. p. 64. Potest in
certis casibus amoveri, &
alius substitui. p. 37. Potest
ire, & subditos mittere quo-
cumque etiam ad infideles,
& revocare. p. 38. Sociis licẽ-
tiam transeundi ad alium

Ordinem cõcedere. p. 41. 99.
100. 209. Gratias à Paulo

tertio cõcessas per alios exer-
cere. p. 52. Alias item omnes

p. 144. Indulgentias Prima-
rie Congregationis aliis ei-
dem per ipsum aggregatis
Scholarium Congregationi-
bus concedere. p. 260. etiam
non Scholarium. p. 270.

Generalis Præpõsitus in
cujusque gradus discretione
arbitrium habet. p. 278.

Generalis creat pro suo
arbitrio Professos, & Coadju-
tores spirituales, & tempo-
rales. p. 281.

Generalis retinet omnes,
quas habebat facultates, &
auctoritatem in cunctis. *ibi.*

H 2 Neces-

- Co. *Necessarius est in Societa-* non tamen dissolvere par 4.
te. p. 9. c. 1. p. 319. Debet esse c. 2. §. 1. § 3. p. 140. § c. 11.
ad vitam. p. 9 c. 1. A. p. 321. §. 2. p. 188. § p. 9. cap. 3. §.
Multum refert ad Socie- 5. p. 328. § *statuere ubi* 1
tatis conservationem, ut ejus *aperiendæ scholæ. par 4 c.*
electio fiat secundum Consti- 7. A. pag. 170.
tutiones. p. 10. §. 8. p. 363. *Ipsius est Provinciales per*
In electione plusquam me- *se constituere. par. 9. c. 3. §. 14*
diam partem suffragiorum p. 333. § c. 5. §. 1. p. 34. §
habere debet. par. 8. c. 6. §. 6. *Rector. p. 9. c. 3. §. 14. p. 333.*
pag. 311. *hos tamen etiam per alios*
Electus non potest recusa- *potest. p. 4. c. 16. §. 3. p. 181.*
re. par. 8. c. 6. §. 7. p. 314. Et *Ipsius etiam est admittere*
qui eum non recipit, excom- *in Corpus Societatis. par. 5.*
municatus est. ibid. §. 8. c. 1. §. 2. p. 214. *Quibus cu-*
Quæ dotes & animi & *tem eam facultatem comu-*
corporis in eo requiruntur. *nicare possit. ibid. B. p. 215.*
p. 9. c. 2. toto. pag. 322. *A Generali ut a capite*
Habet plenam auctorita- *defluit universa potestas*
tem in omnes ad bonum re- *Provincialium & reliquo-*
gimen. par. 9. c. 3. §. f. p. 326. *rum. p. 8 c. 1. §. 6. p. 290. Et*
Idq; expedit ad conservati- *ipse eis dat auctoritatē, quā*
onem Societatis. par. 10. §. 8. *judicat dandam. p. 9. c. 3. §.*
pag. 363. 7. p. 329. § §. 16. p. 334.
In dimittendo habet omnē *Res graviores debet tra-*
potestatem quam habet ipsa *ctare cum Assistentibus, ejs*
Societas par. 2. c. 1. §. 2. p. 89 *statuendi facultas penes ip-*
Solusque potest dmittere *sium est. p. 9. c. 6. §. 11. p. 354.*
Professos & Coadiutores for- *Quod in specie de acceptan-*
matos. p. 2. c. 1. C. p. 91. *dis Vniversitatibus dicitur.*
Potest vendere, & appli- p. 4. c. 11. §. 2. § A. p. 188.
care quæ liberè relinquun- *Ejus est supplere defectus*
tur Societati par. 9. c. 3. §. 6. *Præpositorum inferiorum.*
pag. 329. p. 9 c. 6 §. 2 p. 346.
Potest admittere Collegia, *Item uti correctione, & re-*
& Vniversitates, & Domos, *prehensione cum opus est. ibid.*
Potest

Potest instituire Missiones. Provincialibus, sed aliquã-
 P.7.c.2.§.1.p.264. & par.8. do etiam cum Præpositis lo-
 c.1.§.6.pag.290. In omnes calibus, par. 9. cap. 6. §.2.
 mundi partes.p.4.proxm. A pag.346.

p.135. Mutationes persona- Debet exigere crebrò ra-
 rum. par. 9.c.3.§.2.p.327. tionem eorum quæ fiunt in
 Quomodo possit revocare Provinciis, par.9. cap.6. A.
 Missiones factas à Pontifice. pag.346.

p.7.c.1.§.6.p.262. & cap.2. Non debet vacare concio-
 H.p.271. & par.9. cap.3. G. nibus nisi commodè possit.
 pag.331. par.9.c.6.§.1.p.345. Neq;

Quot, & quos ministros occupari in aliis particulari-
 habere debeat. par.9. cap.6. bus, sed in universalibus.
 toto. pag.345. par.9. cap.6. §.6. pag.349.

Debet habere catalogum Neque habere curam ullius
 omnium Nostrorum cum suis Domus particularis. ibi. §.5.
 qualitatibus. par.9.c.6.§.3. Non potest mutare Con-
 p.347. & Collegiorum cum stituciones. par.4. cap.10.
 suis reditibus. ibid. §.2. pag.180.

Debet cognoscere conscien- Debet vitare negotia ex-
 tias subditorum, præsertim ternorum, etiam pia. par.9.
 majorum officialium par.9. c.6. §.4. pag.348.
 c.3. §.19. pag.335.

Ut plurimum debet resi- debet recusare, nec affectare.
 dere Romæ. par.8. cap.1. §. par.7. cap.1. §.2. p.259.

7.p.291. & c.5. §.1. p.305. In Congregatione habet
 potest tamen visitare. p.8.c. duo suffragia, & prærogati-
 1.H. pag.292. vam in paritate. par.8.c.3.

Debet curare ut serven- §.2. pag.302.
 tur Constitutiones. p.9.c.3. Est subiectus Societati.
 §.8.p.329. potest tamen par.10. §.8. p.363. potest ei
 dispensare. ibid. à Societate præscribi ratio

Confert ei ad auctorita- victus, & vestitus. par.9.c.
 tem habere a pud se viros 4. §.2. pag.336.

graves. par.8.c.1. G. p.290. Potest aliquando amove-
 Debet ordinariè agere cum ri, & etiam dimitti à Socie-
 tate.

- tate. par. 9. c. 4. §. 7. p. 339. p 8. Eligi potest inter absentes, vel præsentes, sed Pro-*
Modus autem in eo servan-
modus. par. 9. c. 5. §. 4. & seqq.
 pag. 341. *fessus quatuor votorū Cō. 1*
d. A. 13. p. 20. quomodo eli-
Si fuerit valdè remissus,
vel inutilis, debet ei dari Vi-
carius vel Coadiutor. par. 9.
cap. 4. §. 6. p. 338. & cap. 5.
 §. 6. pag. 343. *gatur, electoque reverentia*
exhibeatur. Co. 1. d. A. 16. p.
 22. *Quid factō opus, quan-*
do Generalis eligitur ab-
sens, aut moritur paulò post
electionem. Con. 7. d. 38. p.
 441. *Perpetuus esse debet.*
Con. 1. d. 47. p. 44. removeri
 §. 7. & D p. 339. *potest ta-*
 men *facere convenientem*
eleemosynam. ibid.
 in *Constitutionibus, expres-*
 sos. *Con. 1. d. 48. pag. 46.*
 Re. *Quomodè erga Genera-*
lem se gerat Provincialis. r.
 91. *Prov. pag. 55.*
Ei omnia Provinciae ma-
nifestanda. r. 92. ibid.
Ejus morte cognitâ quid
aget Provincialis. r. 113.
 Prov. pag. 60. *Ejus auctoritas in conden-*
dis Regulis, & Ordinationi-
bus, declarandisq; Constitu-
tionibus. Co. 1. d. 143. p. 92.
 Co. 4. d. 19. p. 247. *Con. 7. d.*
 76. p. 457. *ad quosvis cōtra-*
ctus, exceptâ dissoluiione
Collegiorū, & Domor. Co. 1.
 d. 100. p. 70. *In Cōgregatio-*
ne duo habet suffragia cum
prærogativâ præcedēdi. Co. 1.
 d. 8. p. 30. *Præpositus est pe-*
culiaris Domus Rom. Co. 2.
 res. r. 7. 8. 9. 10. & 11. *form.*
 scrib. pag. 160. *d. 49. p. 135. & d. 73. p. 145.*
 & *Vice-Præpositum in eâ*
 create potest, qui *ordinariam*
 r. 12. *form. scrib. pag. 161.*
 De. *Generalis Præpositus non*
suffragiorum qualitate, sed
numero medietatem exce-
dente eligitur. Con. 1. d. A. 4.
 Assistentem, si malè se ge-
 rat,

rat, suspendere potest ab officio. Co. 1. d. 87. p. 65. si extra Urbem diu absfuturus proficiatur, Assistentium aliumque ut socium habere debet. Co. 1. d. 85. p. 64. Curare item, ne Assistentes alio à Pontifice mittantur. Congr. 1. d. 86. pag. 64.

Curare debet, si quæ à superiori Congregatione commissa fuerant, nondum executioni mandata. Congr. 2. d. 93. pag. 151.

Officiales qui ab ipso creantur, mutare non potest post inchoatam Congregationem generalem. Co. 6. d. 35. §. 20. p. 387. nec post decretâ. Co. 7. d. 66. p. 453. usque ad finem Congregationis. Con. 1. d. 1. pag. 28. quod de omni Congregatione generali accipiendum est. Congr. 5. d. 23. pag. 288. Ideò facultatem cum opus est, petit à Congregatione. Congr. 6. d. 17. pag. 353.

Vicarium ante mortem nominare debet. Congr. 4. d. 20. pag. 248.

Generali mortuo iusta ubique persolvenda. Con. 7. d. 5. p. 408. Eius morte non expirant officia ab ipso data. Co. 1. d. 4. §. 9. nec Superio-

rum nominationes, & manci- data, nisi Superior aliud statuat. Con. 4. d. 3. p. 238. vim habent omnia ab eo statuta, vel concessa, donec à Successore revocentur. Cong. 7. d. 72. pag. 455.

Generalis retinere debet suam potestatem, juxta Cõstitutiones ad mutationes personarum faciendas, non tamen sine causâ, & cum detrimento aliorum. Can. 32. Con. 2. pag. 28.

Generali non licet mutare officiales, qui ab ipsomet creantur, durante Congregatione generali, nisi ipsâ consentiente. Can. 32. Co. 1. pag. 10.

Quod de omni Congregatione generali quovis in casu Congregatâ intelligendum est. Can. 18. Con. 5. p. 60.

Solus Generalis auctoritatem habet condendi Regulas, alij eam duntaxat, quam ab ipso acceperint. Can. 3. Con. 1. pag. 4.

Declarationes Generalis in Constitutiones & Decreta, non habent vim legis universalis, sed valent ad praxim bonæ gubernationis. Can. 21. Con. 4. pag. 49.

Quo sensu dicatur Generalis posse Regulas condere, non leges. Can. 25. Con. 7. pag. 80.

Generalis mandata non expirant ejus morte, exceptâ designatione ad Professionem ad Provinciam nondum missâ. Can. 23. Con. 4. p. 50.

Generalis, erit Præpositus Domus Professæ Romanæ. Can. 36. Con. 2. p. 29.

Potest tamen habere Vice-præpositum cum ordinariâ Præpositorum potestate. Ca. 26. Con. 4. pag. 51.

Generalis ante obitum suum Vicarium sibi nominare debet. Can. 18. Con. 4. pag. 48.

Generalis morte auditâ, solemne ubique officium, & sacrum à singulis præter ordinaria faciendum est. Can. 9. Con. 7. pag. 71.

Generalis de mortui ordinationes, responsa, privilegia, & concessionem, aliaque genus vim eandem habent, donec à Successore revocentur. Can. 10. Con. 7. p. 71.

Fo. Generalis eligi qualis debeat p. 18. Quo ritu eligatur. p. 22. & seqq. Ad plura mediocritate suffragia creandus. p. 26. Electo reverentiæ

exhibetur. p. 29. Si absens eligatur, quid observandum ibid. Præest Congregationi generali, & duo in câ habet

suffragia cû qualitate præcedendi. p. 35. Duo item in Congregatione Procuratorum. p. 85. In deputacionibus unicuique habet, cum præ-

rogativâ præcedendi. p. 37. Mutare officiales non potest post decretâ Congregationem

generalem. p. 35. Congregationem generalem arbitrio suo indicit in rebus magni momenti. pag. 6. Et cum

decretâ est in Congregatione Procuratorum. p. 85. Cum Assistētibus examinat acta Congregationum Provincialium. pag. 83.

Generalis Præpositus facultatem dabit ad conferendum gradum Doctoratus Nostris. r. 10. Prov. p. 8. & ad geminandas scholas inferiores. r. 21. Prov. §. 5. p. 16. & si Emmanuelis Grammatica ad aliam methodum, quàm Romanam, conformanda sit. ibid. r. 23. & si quid præter ea, quæ in libro studiorum sunt, Provincialis in suâ Provinciâ expedire judicaverit. r. 39. Prov. pag. 22.

Generalis de promovendis respon-

responsa, quâ ratione exequenda. pag. 125.

Pr. *Generalis*. pag. 88.

Gloria.

Di. *Gloriæ divinæ desiderium est sumptus ad turrim Evãgelicã. c. 23. §. 5. p. 81. Studium magnam affert animæ fiduciam. ibid.*

Intuitus vera regula electionis. c. 25. §. 9. p. 87.

Gloria Paradisi addi potest meditationibus quartæ hebdomadæ. c. 36. §. 1. p. 114. § cap. 39. §. 4. pag. 123.

Gradus Admissorum.

Vide Classés.

Gradus.

Bu. *Gradus in Collegiis dat Rector, aut Præpositus. p. 76. 91. aut studiorum Præfectus. pag. 190.*

Gradus suscipere possunt Nostri in Collegiis extra Vniuersitates, & in his etiã, si earum Rectores gratis dare recusent. p. 76. Similiter externi, qui apud nos studuerint. pag. 92.

Gradus, qui à nobis susceperint privilegiis Vniuersitatum gaudent. p. 76. 88. § 190.

Gradus in Vniuersitatibus à Nostri suscipi, cur non expediat. pag. 88.

Gradus omnes personarum Societatis confirmantur. Vide Confirmatio. § pag. 227.

Graduum discretio est in manu Præpositi, tempus item promotionis ad illos. p. 281.

Ad gradum suscipiendum quot annorum studium requiratur. par. 4. c. 15. §. 2. § B. pag. 201.

Eos conferre pertinet ad Cancellarium. par. 4. c. 17. §. 2. pag. 208.

Debet præcedere diligens examen, & quidem publicum. par. 4. c. 15. §. 4. p. 202. § idem cum Nostri. par. 4. c. 6. §. 17. pag. 168.

Potest tamen cum licentiã Generalis, vel Provincialis privatim fieri. par. 4. cap. 15. E. pag. 202.

Externis gratis dandi. par. 4. c. 15. §. 4. p. 203. Nec permittendus sumptus nisi exiguus. ibid. § F.

Non sunt Nostri graduãdis assignanda certa loca. par. 4. cap. 6. §. 17. pag. 168.

Atque idem etiã seruandum cum externis. par. 4. cap. 15. §. 4. pag. 203.

Quomodò possint Nostri graduati habere aliqua insignia in actibus publicis.

- par. 4. c. 17. §. ult. p. 212. *niendum. Ca. 11. Co. 5 p. 56.*
Externis fides facienda Gradum oblatum acce-
de gradu per Notarium. ptare quando unusquisque
 par. 4. cap. 17. §. 4. p. 209. *vi voti teneatur. Can. 15.*
Nostri per Patentes Recto- Con. 7. pag. 73.
ris. ibid. F. Doctoratus vel Magisterij St.
Theologis graduatis per- gradus in quos cum faculta-
mittere potest linguarum stu- te Generalis conferri possu. r.
dium. p. 4. c. 6. D. p. 161. 10. Prov. p. 8. Servetur tunc
Admissus ad unum gradū Constitutiones; & qui pro-
non debet tētare ad altiozem moveretur, scripturæ quoque
progredi. Exa. c. 6. §. 5. & 6, theses intermiscet. ibi. r. 11.
 p. 51. & cap. 8. §. 2. p. 58. *Professores omnes intersint.*
 Re. *Et r. 20. Sum. pag. 14. r. 25. Præf. p. 35. quid Præ-*
Ad indifferentiam ad gra- fectus tunc præstare debeat,
du, Nostri voto obligantur. à Rectore intelligit. ibid.
 r. 15. *Mag. Novit. p. 122. Gradus scholarum, hoc est*
 De. *Graduum Societatis ac- ordines diversi. Vide Ordi-*
curata juxta Constitutiones nes & Scholæ.
distributio Generali com- Graduum apta distribu-
mendatur. Con. 4. d. 9. pag. tio ad ordinem, & firmita-
 242. *Nullum illis certum tē pertinet Societatis. p. 109.*
tempus præfigendum. Co. 5. Ad gradū tempestivè omnes
 d. 36. 37. p. 295. *In promo- proponendi. p. 110. Professi*
vendis ad gradus ordo ser- triennio post studia, & tertius
vandus. Co. 7. d. 75. p. 456. annum probationis. p. 111.
Qui oblatum gradum ad- Coadiutores spirituales post
mittere cunctantur, contra septennium ab ingressu. ibid.
votum quando peccent. Con. Coadiutores temporales post
 7. d. 32. pag. 435. *decennium. p. 117. simul pro-*
 Ca. *De tempore admittendi ponendi, qui simul sum in-*
Nostros ad status Societatis gressi. p. 112. si qui ob dese-
nihil innovandum. Can. 8. ctus differuntur, de iis mo-
 Con. 4. pag. 45. *nendi sunt. p. 113. 121. 122.*
Nullum certum tempus & certior cur quisque disse-
gradibus conferendis præsi- ratur faciendus Generalis.

- p. 112. *Ad gradum simul designati, ordine suo vota faciant.* pag. 112.
- Pr. *Gradus.* pag. 92.
- Cl. *Graduum difficultas.* p. 42. *servanda pro gradibus.* 43. *Quæ circa tempus proponendi.* ib. *Quid cum minus probatæ virtutis.* ibid. *Vt exercendi ad Professionem minus idonei.* p. 44. *De gradu Coadiutorum non abiectè loquendū.* p. 45. *Coadiutores spirituales præficiendi collegiis.* ib. *Quæ humilitas necessaria ad gradus.* p. 45. *Antiquiores ut disponēdi pro gradu.* ib. *Ad exercitia spiritalia hortandi.* p. 47. *Sincerae informationes instituendæ.* ib.
- Græca.
- St. *Græca lingua privatâ Academicâ inter Nostros fovēda.* r. 7. *Rect.* p. 24. *Græcus textus quatenus ad Scripturam exponendam asserendus.* r. 4. *Script.* pag. 43.
- Græcæ Grammaticæ in singulas inferiores classes distributio.* r. 13. *Com. inf.* pag. 107. *pro Rhetoricâ syntaxis, & syllabarum dimensio alternis.* ibid. & r. *Rhet.* 1. pag. 119. & 14. p. 126. *pro. Humanitate syntaxis.* r. 13. *Cõ. inf.* p. 107. & r. 1. *Hum.* pag.
129. *in supremâ Grammaticæ octo partes orationis.* r. 13. *Com. inf.* p. 107. & r. 1. *sup. Gram.* p. 135. *in mediâ, & in infimâ, prima rudimenta.* p. 107. 140. 145.
- Græcum thema quomodò in Rhetoricâ, quomodò in Humanitate, quomodò in primâ Grammaticæ dictandum.* r. 11. *Rhet.* p. 125. r. 6. *Hum.* pag. 132. & r. 8. *Sup. Gram.* pag. 139.
- Græca prælectio, auctores ac pensum.* *In Rhetoricâ qui auctores, & quâ ratione interpretandi.* r. 13. *Rhet.* pag. 125. *qui in Humanitate, quâve ratione.* r. 9. *Hum.* p. 133. 134. *in Humanitate Grammatica græca, & auctor explicentur alternis: inclinante anno alternis quoque Græcarum syllabarum dimensio cum auctore.* ibid.
- In primâ Grammaticæ Grammaticâ quoque græca, & auctor alternis.* r. 9. *Sup. Gr.* p. 139. *In mediâ ferè tantum Grammatica, aut altero semestri Catechismus Græcus, & quâ ratione.* r. 1. *med. Gr.* p. 140. & r. 9. p. 144. *In infimâ prima tantum Grammaticæ rudimenta.* r. 1. *inf. Gr.* p. 145.
- Gram-

- Grammatica. di generis , & figurata con-
 Co. Comprehenditur nomine structio attribuumur. r. 8.
 litterarum humaniorum. Præf. inf. §. 2. p. 84. & r. 1.
 par. 4. c. 12. A. p. 191. Sup. Gr. p. 135. Mediæ se-
 Ordinariè tres ejus clas- cundus liber usq; ad figura-
 ses esse debent. par. 4. cap. 13. tam Constructionem, & fa-
 B. pag. 194. ciliores appèdices. r. 8. Præf.
 St. Ab eâ, vel Humilitate inf. §. 2. pag. 85. & r. 1. Med.
 docendâ Nostri ne eximan- Gr. p. 140. Infimæ primus li-
 tur. r. Prov. 26. p. 17. etiam ber, & aliquid secundi. r. 8.
 absolutis studiis, tertioq; pro- Præf. inf. §. 2. pag. 84. & r. 1.
 bationis anno possunt eam inf. Gr. p. 145. si hæc duos in
 docere. r. Prov. 27. p. 18. ordines dividatur, uni ordini
 Grammaticâ Emmanue- primo semestri prima pars
 lis utendum. r. Prov. 23. p. libri, alteri altera assignetur.
 16. tres ejus libri trium utraque utrique altero se-
 Grammaticæ classum pro- mestri repetatur. r. 8. Præf.
 prii, singuli singularum. r. 8. inf. §. 3. p. 85. & r. 1. inf. Gr.
 Præf. inf. §. 2. p. 84. & r. 12. pag. 145.
 Com. inf. p. 106. Gradus singularum, &
 Vbi Romana non est re- pars Grammaticæ, auctoresq;
 cepta, ad similitudinem Ro- in singulis explicandi. r. 1.
 manæ methodi cum facul- pag. 135. & 1. p. 140. & 1.
 tate Generalis conformetur. p. 145. Horarum in singulis
 r. 23. Prov. p. 16. & r. 8. divisio quotidiana. r. 2. pag.
 Præf. inf. §. 2. pag. 84. 136. & 2. p. 141 & 2. p. 145.
 Grammaticæ Professores Scriptiois in singulis corri-
 repetant initio breviter, quæ gendæ ratio. r. 3. p. 137. &
 in classe inferiore sunt tradi- 3. p. 142. & 3. p. 147.
 ta. r. 12. Com. inf. pag. 106. Exercitationes quæ in
 Primo semestri suum librum singulis Magistris assignare
 absolvant, altero repetant. possunt inter corrigendum.
 r. 8. Præf. inf. §. 3. p. 85. r. 4. p. 137. & 4. p. 142. & 4.
 Supremæ Grammaticæ p. 147. in repetitione aucto-
 tertius liber Emmanuelis, & ris, præsertim in postremis
 ex secundo appèdices secun- duabus, exigantur potissi-
 mum

- num præcepta Grammatici-* regimine. p. 99. 109. & in
ca. 5. p. 143. & 5. p. 148. alis. pag. 152.
Prælectio auctoris in singulis, Gratia Apostolicæ.
quanta, qualisve. r. 5. p. 138 Gratia, & privilegia men-Bu.
 & 6. p. 143. & 6. p. 148. Ar- dicantibus concessa, & con-
gumentum scribendi in sin- cedenda, Societati concedun-
gulis quale. r. 6. p. 138. & 7. tur. p. 119. Aliorū item Or-
 pag. 143. & 7. pag. 148. dimum, locorum, & persona-
Prælectio Grammatica in rum, usq; utitur more suo.
mediâ. r. 8. p. 143. in infimâ. pag. 143. 144.
 r. 8. p. 148. Cōcertatio disci- Coadiutores formati ea-Co.
pulorū quibus de rebus erit rum capaces sunt. Exam.
in singulis. r. 10. p. 139 & 10. cap. 6. §. 3. p. 50. Atque etiā
 p. 144. & 9. p. 149. Discipu- Novitii. par. 5. c. 1. A. p. 214.
li supremae Grammaticæ se- Vide Facultates Apo-
mel ferè in mense suo marte stolicæ.
scribunt. r. 6. p. 138. quo pa- Gratiarum usus. p. 96. Pr.
cto in eâ carminum thema Gratitude in Deum.
dictandum. r. 7. pag. 139. Hujus motiva. p. 314. 315.
 Grammatica Græca, & & seqq.
 Hebræa. Ingratitudinis damna. E. G.
 Vide Græca, Hebræa. pag. 326.
 Gratia. Gubernatio.
 Co. Quo pacto Dei gratia ube- Gubernatio Collegiorum Bu.
rius acquiratur. par. 3. c. 1. omnimoda est penes Genera-
 §. 122. Ad eâ in primis effi- lē vel Societatem. p. 14. 60.
cax est oratio. par. 9. c. 6. A. Gubernandi, & negotio-
 p. 345. Sacrificia. par. 10. §. 1 rum ratio, apud Superiores
 p. 357. Votorum item emis- Societatis residet. p. 281.
 sio par. 3. c. 1. T. p. 122. Tota Societatis governa-Co.
 Quo pacto divinæ gratiæ tio est penes Generalem. p. 9.
cooperandum. par. 10. §. 3. cap. 3. §. 3. pag. 327.
 pag. 358. Quo pacto hæc erit bona.
 E. G. Gratia vocationis ad o- par. 9. cap. 3. §. 1. p. 326.
mnia promptitudo. p. 102. Vnde ea magnâ ex parte
faciles reddit difficultates in pendeat. p. 9. c. 6. §. 6. p. 349.
 Ejus

Ejus causâ uberior à Deo p. 84. *Et* 429. *spiritu amo-*
Superioribus communica- *ris ibid. Societatis est propria*
tur gratia in Consultationi- *non particularis ratio.* p. 73.

bus. p. 8. c. 3. §. 2. p. 303. 74. *Et* 103. III. 112. 425.
Vt rectè à Deo guberne- 426. *duplex, altera politica,*
mur quibus mediis utendū. *spiritualis altera.* pag. 109.
par. 10. §. 2. pag. 357. *Et seqq.*

Or. *Gubernationi apti diligen-*
ter à Provinciali nominan-
di, Et instruendi sunt. p. 99.
De his mittendæ tertio quo-
que anno ad Generalem in-
formationes. pag. 100.

Id. *Ratio spirituales viros gu-*
bernandi fortis Et suavis.
p. 21. huius difficilis praxis.
ibid.

Quid Superiori præstandū
ut utrâq; assequatur. p. 22.

Insuavis gubernationis
capita. *ibid.*

Remissæ gubernationis ca-
pita. pag. 24.

Afferitas Et laxitas.
 pag. 25.

Quomodò coniungendæ.
 pag. 26.

In quo suavitas sit posita.
 pag. 28.

Quomodò miscenda cum
benignitate severitas, secun-
dum Constitutiones. p. 29.

E G. *Gubernatio est donum quàm materiae genere distin-*
Dei, qualis esse debeat. p. 72
 109. *Et* 342. 347. 428.
 434. *Non secus ac parentū.*

Gubernare.
Gubernandi talentum. Si.
Vide Talentum.

H

H A B I T V S.

H *Abitus.* pag. 97. Pr.
Habitus. *Vide Vesti-* Co.
tus. *Hæresis.*

De absolutione ab hæresi. Bu.
 pag. 73.

Damnatus vel suspectus Co.

de hæresi per sententiâ, habet
impedimentum essentiale ad

Societatē. *Exa. c. 2. §. 1. p. 13.*

Sp. 1. c. 3. §. 3. p. 75. Non ta-

mensi sit hæresis generalis,
nempe nationis. *ibid. B.*

Hæreticus.
Possunt Nostri Hæreticis Bu.

cohabitare. pag. 44.
Hæretici. pag. 97. Pr.

Hebdomada.
i-Hebdomadæ Exercitiorum Di.

non tam numero dierum,
guuntur c. 11. §. 1. p. 49.

Nec tam numero dierum,
quàm effectu metiendæ c. 17.

- §. I. p. 65. & c. 39. §. 7. p. 124. *dos Exercitia faciens, posset Respondent tribus viis, ob reverentiam à sacro ab-*
purgativa, illuminativa, tinere. c. 11. §. 3. p. 50.
unitiva. c. 39. §. I. p. 121. Hebdomada secunda.
Hebdomadis quatuor omnia Exercitia continen-
tur. ibid. Hebdomada secunda re-
spondet viæ illuminativæ.
cap. 18. §. 3. pag. 67.
Hebdomadæ singulæ quid Quem finem habeat. c. 18.
contineant. c. 11. §. 2. p. 49. §. 1. pag. 66.
Hebdomada prima. Quam dispositionem re-
Hebdomada prima quem quirat. cap. 18. §. 4. pag. 67.
scopium habeat. cap. 17. §. 1. Ipso initio ad electionem
pag. 65 & c. 19. §. 1. p. 68. disponit. c. 29. §. 1. p. 96.
Proroganda, quando non Vitam Christi Domini
sequitur fructus, & quid continet & electionem c. 11.
aliud agendū. c. 17. §. 1. p. 65 §. 2. pag. 49.
Brevius transigitur ab Differenda si desit fervor.
tis, qui sunt dediti rebus spi- cap. 18. §. 4. pag. 67.
ritualibus. c. 9. §. 3. p. 38. Quatuor horas fatigatis
Hebdomada prima respon- præscribit. c. 21. §. 1. p. 74.
det viæ purgativæ. c. 10. §. 6. Hebdomada tertia.
p. 45. & c. 39. §. 2. p. 122. Hebdomada tertia. c. 35. Di-
Continet considerationem per totum. pag. 110.
peccatorum. c. 11. §. 2. p. 49. Continet passionem Christi
Magis vel minus in eâ Domini. c. 11. §. 2. pag. 49.
immorandum, prout magis Quâ meditatione stabi-
vel minus necessaria purga- litur electio. cap. 35. §. 1.
tio. cap. 10. §. 6. pag. 45. pag. 110.
Hebdomada prima, tam- Hebdomada quarta.
quam basis nunquam omit- Hebdomada quarta re-
tenda. c. 11. §. 4. p. 50. spondet viæ unitivæ. cap. 36.
Eodem ordine tradenda §. 1. pag. 114.
quo ponitur. c. 14. §. 1. p. 56. Continet resurrectionem,
Quid agendum cum qua- & beneficia ad excitandum
tuor tantum horæ sunt. ib. amorem. ibid.
Hebdomadâ primâ Sacer- Hebdomadæ quartæ addi
possunt

possunt meditationes de gloria paradisi. *ibid.* d. 21. p. 286. à perturbatoribus Societatis falsis accusatoribus circumventus Co. 5.

Hebraica.

De. Hebraicæ linguæ necessitas. *Con.* 1. d. 29. pag. 37. d. 55. pag. 319.

Hebræorum genere orti à Societate excluduntur. *Co.* 5 d. 52. 53. pag. 313. 315. Ultra quintum gradum, nisi publica sit infamia, non rejiciendi. *Con.* 6. d. 28. p. 371.

Hebræa.

St. Quo tempore à Nostri ad discenda, & à quibus. r. 8. *Prov.* p. 7. addicantur huic studio aliqui, juventur Academia, præsertim quo tempore Theologia recolitur ibi.

Hebræus textus quatenus ad Scriptionem explicandam adhibendus. r. *Script.* 4. p. 43.

Quatenus Rabbini, punctisve habenda fides. r. *Script.* 10. 11. p. 45. Rabbini ne concilietur auctoritas. *ibid.*

Hebraicæ linguæ Professor qualis. r. 7. *Prov.* p. 7. ut idē sit ejus, ac Scriptione Professor optandum. *ibid.* quinam ejus finis, ac munus. r. 1. 2. 3. 4. p. 47. in ejus Regulis.

Hispanicæ.

De. Hispaniæ Rex Catholicus petit, ut Societas quorundam privilegiorum usu abstineat in Hispaniâ. *Con.* 5.

d. 21. p. 286. à perturbatoribus Societatis falsis accusatoribus circumventus Co. 5.

d. 55. pag. 319.

Historia.

Historia Domonum, & Collegiorum Romam mutanda. p. 10. & tertio quoque anno eius supplementum. pag. 133.

Historicus.

Quid peculiare ad suæ applicationem requirat. r. 28. *Com. inf.* pag. 112.

Quatenus in Rhetoricâ, vel Humanitate explicandus. r. *Rhet.* 2. p. 120. & 1. *Hum.* 2. pag. 130.

Holocæustum.

In holocæustum se Deo E. G. confert Religiosus. pag. 17. 21. 22.

Homicidium.

Homicidium. pag. 98.

Homo

Homo veterascit, quomodo renovetur. pag. 125. 126. & c. 130. 139. 149. 152. 190.

Honor.

Fratres invicem honorandi tamquam Superiores. p. 3. cap. 1. §. 4. pag. 186.

Honoris inter Nostros loquendo, vel scribendo, an præscribi forma debeat. *Co.* 1. d. 303. pag. 76.

Honor

- Id. Honor. Vide Amor. Horologia.
- EG. Honor proprius mortificandus. pag. 69. 194. 410. 411. 441. Horologia rotata Nostris Or. vetita. pag. 41. In. pag. 9.
- Co. Horæ. Hortus
- Horarum distributio per signum campanæ necessaria. p. 4. c. 10. §. 9. p. 186. In Collegiorum fundatione requiritur. pag. 97. Or.
- Horæ statuta, ut cibi, & somni, servari debent. par. 3. c. 2. §. 2. Nisi Superior distenset. ibid. E. Hospitalis experimentum, Co. ibi dormiendo, vel per horas aliquas quotidie serviendo. Exam. cap. 4. §. 11. p. 29.
- St. Horæ scholarum certæ pro varietate temporum assignandæ. r. 35. Prov. pag. 19. inchoandarum, finiendarumque significantur matre Magistris à Præfecto. r. 7 Præf. inf. pag. 84. & §. 19. p. 32. In iis autem qui redeunt ad Societatem. p. 2. cap. 4. D. p. 105.
- Earum divisio in classibus inferioribus. r. 14. Com. inf. p. 107. & in singulis classibus. r. 2. in Rhetoricâ. p. 119. in Humanitate. p. 129. in supremâ Grammaticæ. 136. in mediâ. 141. in infimâ. 146. Subventio eorum qui sunt in hospitalibus, est ex Instituto Nostris. par. 7. cap. 4. §. 9. pag. 280.
- Or. Horæ considerationis Superioribus observanda. p. 19. In eo dormire & cibum Re. capere. Vide Reg. 29. Mag. Novit. pag. 127.
- Pr. Horæ Canonice. p. 98. Hospitalis Domus circa De. non suscipienda. Con. 2. d. 13. pag. 116.
- Di. Horæ meditandi quotidie sunt quinque. cap. 3. §. 7. pag. 23. Hospitalitas inter Nostros gratuita. Co. 7. d. 18. p. 19.
- Præterquàm fortè hebdomadâ secundâ. cap. 21. §. 1. pag. 74. Hospites. Quomodo circa eos & Re. transeuntes, Superiores se habebunt. r. 82. & 83. Præp. pag. 91. & r. 80. & 81. Rect. pag. 111.
- Hospitium. Vbi Nostri sunt, non nisi ad nostrum divertendum.

7. 48. *Com.* pag. 31. *Eo quando externi suscipiendi.* r. 83. *Præp.* p. 91. & r. 81. *Rect.* pag. 111.
- Humaniores litteræ. • 437. *Magistri faciendi quique, & quamdiu in eo munere occupandi.* *Con.* 7. d. 26. pag. 431.
- Co. *Earum nomine Rhetorica, & Grammatica intelligitur.* p. 4. c. 5. *A.* p. 156. & præterea *Poësis & Historia.* p. 4. c. 12. *A.* p. 191. *Quot autem, & quas classes continent.* p. 4. c. 13. *B.* p. 194.
- Sunt his temporibus necessarie.* par. 4. c. 5. §. 1. pag. 155. & c. 12. §. 2. p. 191.
- Ad Professionem requiritur etiam scientia humaniorum litterarum.* par. 5. c. 2. §. 2. & *B.* pag. 218.
- Earum non patet esse tempus limitatum.* p. 4. c. 15. *A.* pag. 200.
- Loquendo, & scribendo stylus exercendus.* p. 4. c. 6. §. 13. p. 165. & *actio pronuntiando.* par. 4. c. 13. §. 3. p. 194.
- Compositiones emendandæ à Magistris.* p. 4. c. 13. *A.* p. 193. & *aliquæ mittendæ ad Provinciam, vel Generalem.* p. 4. c. 6. *L.* p. 166.
- A quibus litteris humanitatis abstinendum.* par. 4. c. 14. §. 2. p. 199.
- De. *Humaniorum litterarum studia commendantur.* *Con.* 7. d. 92. p. 470. *doctrinâ insignes ad Professionem promovendi.* *Con.* 6. d. 15. pag. 351. & *Con.* 7. d. 33. §. 3. pag. 437. *Magistri faciendi quique, & quamdiu in eo munere occupandi.* *Con.* 7. d. 26. pag. 431.
- Humaniorum litterarum In commendatio.* p. 101. *earum periti magnificandi.* 102. *quinam illis applicandi.* 103
- Humanitatis schola.*
- Ejus gradus, ac finis, auctoresq; in eâ explicandi.* r. 1. *Hum.* p. 128. *Cognitione linguæ, eruditione aliquâ, præceptorum informatione continetur.* *ibid.*
- Ex præceptis Rhetoricæ explicabitur Cyprianus, ex Orationibus aliq; Ciceronis.* r. 1. & 2. *Hum.* p. 129. 130. & r. 8. pag. 133.
- Inclinante anno Græcarum syllabarum dimensio explicanda.* r. *Hum.* 9. pag. 133. *Carmina alternis mensibus, aliquid interdum pro se brevioris affigendum.* r. 10 *Hum.* p. 134.
- Professoris ejus finis, ac munus.* *Vide in ejus Regulis.* p. 128. & *seqq.*
- Humilitas*
- Servanda in animo,* & *Co.* in

in exteriori, deferendo aliis. tate se conservent. r. 29. par. 3. cap. 1. §. 4. p. 109. & in Sum. p. 15.

ratione vestitus. par. 6. c. 2. §. 15. p. 244. & in omnibus. Instructori subdit, valde Deo placet. c. 2. §. 7. p. 20.

Silentium, & compositio exterior est indicium humilitatis. p. 3. c. 1. §. 4. p. 109.

Requiritur in Rectore. p. 4. c. 10. §. 4. p. 181. & nominatim in Coadiutoribus spiritualibus. Exa c. 6. §. 5. p. 51. & temporalibus. §. 6. ibid. denique splendere debet in ipso Generali. par. 9. c. 2. §. 2. pag. 322.

Officia in quibus exercentur humilitas, devotè obeunda. par. 3. c. 1. §. 22. p. 122. & appetenda. Exam. cap. 4. §. 28. p. 36. & aliquando à Sacerdotibus exercenda. p. 3. cap. 1. §. 19. pag. 119.

Experimentum versandi in officiis humilibus. Exam. c. 4. §. 13. p. 30.

Qui ad superbiam propensissimi sunt, in humilibus exerceri debent. p. 3. c. 1. §. 13. p. 116.

Humilitas est litterarum fundamentum. par. 3. c. 1. §. 27. p. 126.

Omnes in internâ humili-

Humilitas quâ quis se Di. Instructori subdit, valde Deo placet. c. 2. §. 7. p. 20.

Humilitas remedium consequendæ devotionis cum desolationem quis patitur. c. 7. §. 7. p. 33. disponit ad orationem. c. 8. §. 3. pag. 35.

Humilitatis tertius gradus necessaria dispositio ad electionem. c. 23. §. 3. p. 79.

Humilitatis tres gradus toto uno die revolvendi. c. 29. §. 8. p. 99. quando prorogantur. ibid.

Humilitas necessaria. p. EG. 150. 158. 441. 442. Ejus praxis. p. 410. 411. Ejus typus Jordanis. p. 309. 310.

I

I

Ianitor.

Admonendus quò eun- Re. dum est. r. 46. Cõ. p. 31.

Nomina Nostrorum prope ostium scripta esse curet. Neminem exire sine facultate permittat. ibid.

Quò eant intelligat. r. 1. Ian. pag. 248.

Nil intempestivè nuntiabit. r. 2. ibid.

Litteras Superiori tradat. r. 3. ibid.

- Quid ager cum Nostri* r. 45. *Com.* pag. 31.
peregrè veniunt. r. 4. *ibid.* *Ea sit semper obserata.*
Dato signo festinet ad ja- r. 13. *Ianit.* p. 249.
nuam. r. 5. *ibid.* *Quando claudenda, ejus*
Quid faciet cum quærun- *claves Superiori tradende*
tur qui domi non sunt. r. 6. r. 14. *ibid.*
ibid. *Jeiunare.*
Quem conversandi mo- *Ieiunare alius non ieiun-* *De.*
dum tenebit. r. 7. p. 249. *nantibus non est singulan-*
Cum facultate vocet No- *tas.* *Con.* 1. d. 96. p. 69.
stros ad loquendum. r. 8. *ibid.* *B. P. Ignatii pervigilio*
De elemosynis Superioris *ieiunandum.* *Congr.* 7. d. 16.
mentem intelligat. r. 9. & *pag.* 417.
II. *ibid.* *Et Can.* 2. *Con.* 7. p. 70. *Ca.*
Curet ut aliquis Sacerdos *Jeiunium.*
Prælatum domum ingres- *Facultas dispensandi in Bu.*
sum, comitetur. r. 10. *ibid.* *ieiuniis per Professos.* p. 73.
Cum pauperibus benignè *& per alios.* pag. 144.
se habeat. r. 11. *ibid.* *Ieiunia volentibus juxta* *De.*
Mulieres paucis dimittat. *discretionis mensuram con-*
vel ad Aedituum remittat. *cedenda* *Co.* 1. d. 96. p. 69.
r. 12. *ibid.* *Ieiunium.* pag. 100. *Pr.*
Ianua sit semper observa- *Jesu nomen.*
ta. r. 13. *ibid.* *Iesu nomine Societas in-* *Bu.*
Portas quando claudet, *signitur.* pag. 9. 76. 106. &
claves Superiori tradat. r. *aliis locis.*
14. pag. 250. *Iesu nomen in Societate*
Nihil externorum custo- *retinendum.* p. 283.
dabit. r. 15. *ibid.* *St. Ignatius.*
Veniente medico signum *Formati processus super*
dabit. r. 16. *ibid.* *vitâ & miraculis S. Ignatii*
Et pro scholarum initio *committuntur Auditoribus*
ac sine. r. 17. *ibid.* *caussarum Palatii Apostoli-*
Janua. *ci.* pag. 321. & *seqq.*
Non nisi consuetâ domus *Natus est nobilibus, Ca-*
januâ egrediendum, &c. *tholicis & piis parentibus.*
Ado-

Adolescens factus rei mili-
tari operam dedit, deinde

decernitur. *Con. 5. d. 71*
pag. 331.

Christo militaturus omnes
res fluxas & caducas reli-
quit. pag. 325. 326.

Quid senserit de Exerci-
tiis. *Proem. §. 4. p. 8. in epi-
stolâ ad P. Mionam, magnâ*

studius operam navat, &
sociis collectis saluti proxi-
morum proponit incumbere.
pag. 327.

ab iis utilitatem promittit.
ibid.
*In Cassinatem ad Exer-
citia secedit. c. 9. §. 13. p. 41.*

Post multos labores, Iesum
appellans, piè obdormivit
in Domino. pag. 329.

P. Ignatii sententia de
indifferentiâ ad electionem
necessariâ c. 23. §. 4. p. 80.

Post felicem dormitionem
plura patravit miracula.
pag. 333. & seqq.

Illuminativa Via.
Illusionibus patet nisi cau-
tissimus, aut si festinemus.
c. 39. §. 7. pag. 124.

Sanctorum Catalogo ad-
scribitur. pag. 340.

Imagines.
Imagines multi valoris

De. S. Ignatius tribus Patri-
bus commisit, ut salvo sensu,
verba Constitutionum, prout
ipsis videretur, immutarent.

Or.
non permittendæ Nostris.
pag. 41.
Pag. 9. In.

Con. 1. d. 53. p. 48. Orare
simul Nostros ordinariè non
probabat. *Con. 1. d. 98. p. 70.*

Imitatio Christi Do-
mini
In ejus passione præcipuè

Nec elemosynas ostiatim
peti à domibus Professis, licèt
ad tempus id permiserit. *Co.*

Di.
quærenda c. 35. §. 9. p. 112.
Est reformatio vitæ no-
stræ. c. 18. §. 2. p. 67.

1. d. 103. p. 76. Professis in-
junctum, ut semel per dies
quadraginta doctrinâ Chri-
stianam docerent. *Con. 1. d.*

Imitari.
Imitari alios quatenus novi
Concionatores possint. p. 13.

138. p. 90. Ejus aliquot or-
dinationes extra corpus Con-
stitutionum repertæ. *Con. 1.*

Immunitas.
Immunitas à versibus, St.
Græcisque addiscendis nulli
à Præfecto concedenda. r. 31.

d. 72. 73. 74. 75. 76. p. 54. &
seqq. Canonizatio petenda
gistro in aliis rebus. r. 11.

Præf. inf. p. 93. nec à Ma-
gistro in aliis rebus. r. 11.

- Com. inf. pag. 106. *Hæc satis possunt esse singula, ut quis non admittatur. par. 1. c. 3. H. p. 78 possunt tamen compensare alius bonis præclaris. ibid.*
- Pr. Immunitas. pag. 101. *Impedimenta quinquæ primi generis irritant vota, & professionem. Congr. 7. d. 42. p. 443. celatorum iudicium, ut ad solam Societatem pertineat curandum. Con. 7. d. 43. pag. 444.*
- Id. Vide Aversio. *Impedimenta quinquæ De.*
- Co. Impedimenta essentialia *Circa illa quid Provin-*
cialis aget, & quomodo dis-
spensabit r. 35. & 36. Prov.
que à Societate excludunt, sunt quinque. par. 4. c. 3. §. 2. p. 147. Ea quæ sunt fusè ex-
plicatur. Exam. c. 2. p. 13. &
par. 1. c. 3. pag. 74.
Cur hæc à Societate exclu-
dant. p. 2. c. 2. §. 3. p. 93. &
p. 4. c. 3. §. 2. p. 146. & Exa.
c. 2. §. 6. pag. 15.
Impedimenta non exclu-
dentia. p. 1. c. 3. §. 8. p. 78.
Debent præponi ante pri-
mam probationem. Ex. c. 1.
A. p. 5. & par. 1. c. 1. D. p. 69.
Non tamen ut impedimen-
ta. Ex. c. 2. A. pag. 13.
Qui unum celasset quod
peccatum sit, cui reserva-
tum. Exam. c. 3. A. p. 17.
Si postea delegatur dimitti
debet. p. 2. c. 2. §. 3. pag. 93.
In his non potest Generalis,
nec Societas dispensare. p. 1.
c. 3. G. p. 77. Quis autem possit.
ibi. & tunc ex dispensatione
frat. idonei. p. 4. c. 3. A. p. 147.
Impedimenta secundaria
tum ex parte animi, tum
corporis, quæ sint. par. 1. c. 3.
§. 9. & seqq. pag. 78.
- Impedimenta substantia-*
lia Co. 1. d. A. in Inter. §. 1. p.
15. Essentialia, & indispen-
sabilia. Co. 5. d. 52. p. 313.
Impedimenta quinquæ Ca.
primaria irritant insequen-
tia vota, & Professionem.
Can. 26. Con. 7. pag. 80.
Impedimenta Electorum. Fo.
p. 74. De impedimentis cu-
jusquam agi non debet ante
electionem. ibid.
Impedimenta perfectionis E. G.
intrinseca & extrinseca.
pag. 38. & seqq. 99. 130.
310. 311.
Impedimenta divini
servitii.
Non est in rebus divini ser-
vitii contradietionum causâ
despon-

despondendum animo. p. 9. Christiani. p. 9. c. 3. F. p. 331.
 c. 2. §. 5. p. 323. Quo pacto Unus Assistens Indiae esse
 illis obviandum. par. 7. c. 2. potest. par. 9. cap. 6. §. 10.
 F. §. 10. pag. 271. pag. 352.

Impediti.

In India communicari po-

Po. Impediti ne veniant ad test potestas dispensandi in
 Congregationem Provinciae. Constitutionibus. par. 9. c. 3.
 pag. 57. Eorum loco substituiendi. pag. 58.

D. p. 330. Item dimittendi
 etiam Coadiutores formatos.
 par. 2. c. 1. C. p. 91. Et admit-
 tendi ad Professionem. pa. 5.
 c. 2. A. p. 217.

Impetrare.

Pr. Impetrare. pag. 102.

Incarcerare.

Incarcerare. pag. 102.

Inclinatio.

Ex India quarto quoque
 anno unus mittetur ad Ge-
 neralem. p. 8 c. 2. B. p. 297.

Id. Inclinatio ad sensualita-
 tes & amicitias. Vide Ami-
 citia. Inclusor.

Potest in Collegiis doceri
 lingua Indica. par. 4. c. 12.

De. Inclusor Electorum per
 secreta suffragia eligendus à
 Congregatione. Con. 7. d. 64.
 p. 452. ejus socii à Vicario
 designandi. ibi. Ipse sibi socios
 deligit in primâ Congrega-
 tione. Co. 1. d. A. 11. p. 20.

B. pag. 191.
 Indicatum linguarum stu- De.
 dium, Nostri qui in India
 sunt, commendatur. Con. 5.
 d. 67 p. 329. Earum periti
 ad professionem promovendi.
 Con. 6. d. 15. p. 351.

Fo. Inclusor Electorum & qua-
 tuor ejus socii p. 9. 23.
 Indiae.

Ad Indias vocatio donum E. G.
 particulare. p. 45. 46 prædi-
 cta. p. 248. 249. Religiosum
 perficit statum. pag. 47.
 48. 249. Valor, & fructus.
 p. 25. 46. 247. 249. Qui

Bu. An Nostri in India statu-
 ta Ecclesiastica facere, aut
 mutare possint. p. 51.

Co. Indos juvare quantum
 referat. par. 7. cap. 2. D.
 pag. 265.

mittendi. pag. 416. 417.
 Indifferentes.
 Indifferentes vocantur, Co.

Possunt Nostri in Indiam de quorum statu nondum
 mitti. p. 7. c. 2. C. p. 265. ra-
 rius tamen ubi nulli sunt §. 11. pag. 10.

- Hi debent esse parati ad cap. 30. §. 6. pag. 102.
omnia officia humiliora. Diligentia, & precibus
Ex. c. 8. §. 2. p. 58. Nec de-acquiruntur. c. 23. §. 3. p. 79.
bent procurare ut mutent Indifferentia confert ter-
statum, sed tantum possent tius & secundus gradus hu-
proponere. ibid. A. pag. 57. militatis. ibid.
- Omnès qui ingrediuntur, Indifferens esse debet tam
ex sua parte debent esse in-eligens, quam Instructor.
differentes. Exam. c. 1. §. 11. cap. 24. §. 2. pag. 83.
p. 10. & cap. 4. §. 17. p. 31. & Indiscretio.
cap. 5. §. ult. pag. 48. Indiscretio esse non potest E. G.
Debemus esse indifferen- in eo quod ex lege sancitum
tes ad omnia. Exam. c. 8. §. 1 est. pag. 244.
- p. 57. & par. 7. cap. 2. §. 1 in Indulgentia.
fine. pag. 264. Indulgentia septem anno Bu-
Re. Indifferentes non interro- rum & totidem quadrage-
gandi in conferentiis. r. 60. narum pro visitantibus Ec-
Mag. Novit. pag. 135. clesias Societatis certis die-
Intra biennium ad cer- bus. pag. 50.
tum gradum applicandi. r. Indulgentia omnes alio-
67. Prov. pag. 48. rum locorum conceduntur
De. Indifferentium gradus ne sociis in suis Ecclesiis. p. 195.
duret ultra biennium. Con. Indulgentia plenaria ali-
4. d. 52. pag. 266. cui Societatis Ecclesie potest
Ca. Et Can. 2. Con. 4. p. 42. à Generali concedi semel in
Indifferentia. anno. p. 49. Imò & singulis
Di. In fundamento quanti Ecclesiis conceditur. p. 189.
momenti sit ex sententiâ Indulgentia. pag. 102. Pr.
B. P. Ignatii. cap. 12. §. 3. Indulta.
pag. 52. Indulta. pag. 115.
Quomodo applicanda No- Indusium.
stris. cap. 10. §. 5. p. 45. Sine indusio non dormien-
Indifferentia qualis. cap. dum. p. 3. c. 2. E. pag. 130. Co.
22. §. 3. pag. 76. Infamia
Necessaria ad electionem. Est impedimentum essen-
cap. 23. §. 3. pag. 79. & tiale. Exa. cap. 2. §. 2. p. 14.
&

Sp. I. c. 3. §. 4. p. 76. Intelligitur tamen ubi ea extat.

Exam. cap. 2. C. p. 14.

Infideles.

Ba. Possunt Nostri illis cohabitare. pag. 44.

Co. Ad illos mitti. par. 9. c. 3. E. p. 331. rariùs tamen ubi nulli sunt fideles. par. 7. c. 2. C. pag. 265.

Pro iis infidelibus orandum quorum salutem procurandam Nostri incumbunt. par. 7. c. 4. §. 3. p. 278.

Infirmarius.

Num coadiutor esse debeat. par. 1. c. 2. A. p. 71. Quibus corporis viribus præditus. p. 3. c. 2. F. p. 131. Quo pacto ei obediendum. Exam. c. 4. §. 32. pag. 38.

Re. Infirmorum curam habeat, & Præfectum & Superiorem admoneat. r. 1. Infirmarius. pag. 244.

Quando unus, aut plures medici vocandi. r. 2. ibid.

Res ægrotorum sint bene præparatæ. r. 3. p. 245.

Eorum cubicula sint munda, &c. r. 4. ibid.

Ægrotos consoletur, & quos ad id libros habeat. r. 5. ibid.

Quos vocabit ad eos invisendos. r. 6. ibid.

Medicinalia necessaria habeat. r. 7. Ibid.

Medici præscripta, & ordinem perfectè observet. r. 8. ibid.

Notet horam quâ febres ægrotum corripiant, & deserant. r. 9. pag. 246.

Supellex infirmorum quando separanda. r. 10. ibid.

Quid aget circa convalescentes. r. 11. ibid.

Patienter ferat molestias in curandis infirmis, sed suæ salutem consulat. r. 12. ibid.

Quando ægroti commutabuntur. r. 13. ibid.

Admoneat ut ægrotus orationibus juret. r. 14. pag. 247.

Defunctorum corpora præparet, & uno die insepulta teneantur. r. 15. ibid.

Præfecto sanitatis obediatur. r. 16. ibid.

Infirmi

Quomodò se habeant circa officium divinum. p. 75.

Debent omnem sui curam relinquere Superioribus. p. 3. cap. 2. G. pag. 131.

Debent obedire infirmariis, & Medico. Exa. c. 4. §. 32. p. 38. & dare omnibus ædificationem. ibid.

Eorum infirmarii numerantur

- rantur inter coadiutores. p. 1. c. 2. A. p. 70. qui debent esse bonis viribus. par. 3. c. 2. F. pag. 131.*
- Non minus donum Dei est infirmitas quam sanitas. par. 3. c. 1. §. 17. pag. 118.*
- Infirmi Domorum possunt in hortis Collegiorum recreari. p. 6. c. 2. D. p. 239.*
- Præfecto sanitatis omnes manifestare debent morbos suos. par. 3. c. 2. §. 6. p. 131.*
- Magna cura habenda ægotantium. ibid. G.*
- Præfectus sanitatis debet eam habere etiam in sanis. ibid. § 6.*
- Ad visendos phreneticos & parum ædificativos cum delectu admittendi. par. 6. c. 4. A. pag. 254.*
- Ille dimittendus est in quo tempore probationis de- regitur infirmitas. vel nota- bilis dispositio ad illam. p. 2. c. 2. §. 4. pag. 96.*
- Ob corporis infirmitatem in obsequio Societatis contra- Etiam nemo invitus dimitti debet. p. 2. c. 2. B. p. 94.*
- Infirmi in eodem Domi- cilio, in Congregationibus consulendi. Con. 6. d. 25. §. 5. pag. 364. petitum ab infir- mo suffragium in electione*
- Assistentium. Con. 7. d. 8. pag. 409.*
- Infirmi in eodem Domi- cilio pro presentibus ha- beantur. pag. 68.*
- Infirmi. pag. 115.*
- Spiritualiter infirmi Su- cepti dicuntur. pag. 12.*
- Quid si voluntas in infir- mo desit. pag. 49.*
- Difficultas ex infirmi vo- luntate quomodo curanda. pag. 13.*
- Morbus agnoscendus. p. 14.*
- Infirmus non facile dam- nandus. pag. 75.*
- Eidem compatiendum. ibi.*
- Quid cum infirmitas non apparet. pag. 76.*
- Alia remedia. ibid. & seqq.*
- Infernus.*
- Inferni meditatio, quando Di- detur. c. 14. §. 1. p. 56.*
- Inferiores scholæ.*
- Vide Ordines, & Scholæ. St.*
- Informatio.*
- Informatio de rebus tra- De- Etandis ante electionem si major desideretur, à Vicario petenda. Co. 1. d. A. 3. p. 8. & ab aliis etiam Electoribus. Con. 2. d. 88. p. 149.*
- Informationum ad Ge- neralis electionem capien- darum ratio. Cong. 1. d. A. 6. pag. 9. Con. 2. d. A. 13. 14.*

15. 16. p. 99. 100. Non sinceras dantes excommunicantur. Con. 1. d. A. 7. p. 18. Con. 2. d. A. 19. p. 101. In loco inclusionis sumi non debent. Con. 1. d. A. 13. pa. 20. Petere non licet, An hic, vel ille sit aptus. Con. 1. d. A. 6. p. 9. Licere statuerat secunda Congregatio, sed non, An aptissimus inter omnes. Con. 2. d. A. 16. p. 100. postea id ipsum retractavit. Con. 2. d. 90 p. 150. Silentium in rebus secretis apud alios servandum qui Electores non sunt. Con. 1. d. A. 6. p. 9. idque in virtute sanctæ obedientie. Con. 2. d. A. 16. p. 100. Secretum etiam erga eos, de quibus aliquid auditum est. Con. 6. d. 23. p. 361.
- Informationum in Congregatione Provinciali capiendarum leges aliquot. Con. 6. d. 24. p. 362. Petere non tenetur, qui notitiam habet sufficientem. Con. 6. d. 25. 6. 4. p. 364.
- Informationes ad electionem Generalis, quæ, & quomodo peti, ac dari debeant. pag. 19. 20. 21. Non sinceras dantes excommunicati. p. 14. Informationes in electione Assistentium. pag. 45.
- In electione Vicarii. pag. 91. In electione mittendorum in Congr. Provinciali. pag. 63.
- Informationes de aptis ad gubernandum. pag. 98. A quibus accipi, & quomodo confici debeant. pag. 100. Quibus de rebus. pag. 102. Consultoribus Provincialis communicandæ. pag. 101. Earum praxis. p. 104. Paradigma. pag. 106.
- Informationes de promovendis ad gradus. pag. 109. A quibus capiendæ & quomodo conficiendæ. pag. 113. Quibus de rebus. pag. 114. Consultoribus Provincialis communicandæ. p. 123. Earum praxis. pa. 122. Paradigma p. 128. De Cordiatoribus temporalibus quales esse debeant. pag. 116. De iis etiam mittendæ, qui è Provincia recens in aliam migrarunt. p. 121. Quomodo de iis capiendæ, qui ex aliâ venerunt. ibid. Secretæ sunt. p. 109. 114. Sinceræ. p. 121.
- Ingressus.
- Ingressus Religionis quæ E. G. dispositione. p. 53: 79. 200. Nos ab omni injuriâ tuetur. pag. 186, applicanda juxta defese-

- defectus remedia*. pag. 193. *Sex quâ lectione cognoscen-*
 194. *Principalis Ecclesiæ dum. r. 18. Præp. p. 76. & r.*
pars. p. 186. 258. 17. Rect. p. 96.
 Injuriz *Institutum. p. 117.* Pr
 Co. *Nobis illatæ ferendæ. Ex. Tentatio contra Institu-*
 c. 4. §. 44. 45. p. 43. 44. *tum. p. 80. Quomodo medē-*
In nostris scholis, verbo dum. p. 80. Detegenda mor-
vel factò aliis factæ, non bi gravitas. pag. 81. Institu-
ferendæ. p. 4. c. 16. §. 4. p. 205. ti sanctitas ostendenda. p. 83
 Inquisitores. *Vestigandæ radices. p. 84.*
 Bu. *Nullus Nostrorum cogi. Solutio objectionum contra*
potest ut sine mandato sui Institutum. p. 85.
Superioris aliquod Inquisi- Infirmus hujusmodi exer-
tionis officium obeat. p. 243. citis spiritualibus juvan-
 De. *Inquisitionis officia No- dus. p. 86. Interdicendum, ne*
stris ambire non licet. Con. 5. aliis communicet. p. 87.
d. 28. p. 290. In ejus gratiam Instructiones
Nostri in Hispaniâ privile- An & quo pacto instruē-
giorum quorundam usu, di sint qui aliò mittuntur p. 7
Rege petente, abstinēt. Co. 5 c. 1. §. 5. p. 261. & p. 7. c. 2. §.
d. 21. pag. 286. 2. G. p. 271.
 Insignia. *Instructiones eorum qui*
 Co. *In nostris Universitatibus mittuntur à Generali, an*
an insignibus utendum. p. 4. cum Assistentibus communi-
cap. 17. §. 8. pag. 212. candæ. par. 9. c. 6. F. p. 353.
 De. *Insignia Doctorū & Ma- Instructor tertii Anni*
gistrorum an ferre Nostri Qualis esse debeat. p. 23. Or.
queant. Con. 1. d. 131. p. 88. De probandorum defectibus
 Ca. *Et Can. 19. Con. 1. p. 7. & talentis monendus. p. 24.*
 Institutio, & Institutum. *Ejus officii Regulæ & In-*
 Bu. *Institutio puerorum, & structio, &c. p. 25. Sigillum*
rudium nominatim pertinet habet. p. 29. Confessarius est
ad Institutum Societatis. p. 9. eorum quos instruit. pag. 28.
 61. *Et commendatur nomi- Quæ in illos sit ejus auctori-*
natim. pag. 12. tas. pag. 29. De singulorum
 Re. *Institutum intelligendum, statu monere debet Pro-*
 vincia-

vincialem. pag. 30.

Instructor quoad Ex-
ercitia.

Qualis esse debeat. cap. 5.
per totum. p. 27. Non omnia
initio proponat. c. 2. §. 8. pag.
20. Seligat ei qui facit Exer-
citia, vitas Sanctorum, &
libros aptos. cap. 3. §. 4. p. 22.
gravitatem humilitate tem-
peret. c. 5. §. 3. p. 28. Nihil
industriæ suæ tribuat, & in
Deo confidat. c. 5. §. 4. p. 28.
caveat ab indiscreto zelo, &
insinat Deum disponere. cap. 5.
§. 5. p. 29. & cap. 19. §. 2. p.
69. & cap. 24. §. 1. p. 82. &
§. 2. p. 83. Perfectum ha-
beat eum, qui facit Exerci-
tia. c. 5. §. 6. p. 29. versatus
in libro Exercitiorum c. 5.
§. 7. pag. 30. & cap. 8. §. 4.
pag. 36.

Exercitia meditetur, quæ
indies tradit. c. 5. §. 8. p. 30.
Vistet suis temporibus eum,
quem instruit. c. 6. §. 1. p. 30.
de quibus interrogare de-
beat. cap. 7. §. 1. p. 32. & cap.
8. §. 2. p. 35.

Tempore consolationis
preparet ad ariditatem. c. 7.
§. 3. pag. 32. bonam de altero
pre se ferat opinionem. c. 7. §. 8.
p. 34. particularem directio-

nem ad reformandam vitã
dare potest. cap. 9. §. 9. p. 40.
non transformet Exercitia
ad Religiosum statum accõ-
modans. c. 10. §. 5. p. 45. Lu-
cem tamen det, quomodo in-
ter meditandum accommo-
dari possint. ibid. excinet de-
siderium perfectæ reforma-
tionis. c. 10. §. 6. p. 45.

Instructor quid attendere
debeat in ordine ad electio-
nem. c. 19. §. 2. p. 69. magnũ
ad eam studium adhibeat.
c. 22. §. 6. p. 77. ad quam in-
differentiam disponat eum,
qui est electurus. cap. 23. §. 4.
p. 80. motionem divinam
non præire debet, sed sequi.
cap. 24. §. 1. p. 82. Non debet
movere ad unam, vel alte-
ram partem. ibid. debet re-
movere in electione impedi-
menta, & errores. ibid. &
cap. 24. §. 2. p. 84. Quid tem-
pore electionis admonere
debeat electurum. cap. 36.
§. 3. p. 115. Motiones animi
exigat, & ad regulas dis-
cretionis spirituum penset.
cap. 30. §. 7. pag. 102. ele-
cturum non fatiget, & ob-
ruat. cap. 31. §. 4. pag. 104.
toleret patienter, si eligens di-
vine voluntati minus re-
spondeat. cap. 31. §. 5. p. 104.

quid

quid faciat, si advertat eligentem decipi. cap. 33. §. 1. pag. 107.

Instructor suppeditet loca sacrae Scripturae, pro meditando Passione. cap. 35. §. 11. pag. 112. Dei monita accommodata ei, qui absolvit Exercitia. cap. 40. §. 5. pag. 127.

Instructoris prudentiae multa permittuntur circa praescriptum ordinem. ca. 4. §. 5. pag. 26. Instructori omnia aperienda, & obediendum. c. 2. §. 7. p. 20. & §. 8. ibid.

Instrumenta.

Bu. Civilia penes quem sit omnimoda facultas ea conficiendi. pag. 37. 62. 107. & seqq.

Co. Rerum vanarum quae nam censeantur. p. 3. c. 1. M. pag. 117. Musica Domi non habenda. ibid.

Re. Et. r. 36. Praep. p. 81. & 36. Rect. pag. 100.

In. Instrumenta contractuum Romam mitti quomodo debeant. pag. 44. C.

Intellectus.

Di. Intellectus etiam, & non sola voluntas in electionibus exercenda. cap. 27. §. 1. pag. 89.

Major habenda est ratio affectus, quam conceptuum. c. 14. §. 3. pag. 57.

Intentio.

Intentio recta. Ex. m. c. 1. §. 3. p. 7. dicitur nihil admittendum ob ministeria nisi à Deo, ob cuius obsequium omnia pure facere debent. Omnes rectam habere intentionem studeant. p. 3. c. 1. §. 26. p. 125. Quanam in ministeriis Societatis. par. 7. c. 2. §. 1. p. 272. & cap. 4. E. p. 267. Quanam in studiis. p. 4. c. 6. §. 1. & 2. p. 158.

Intentio recta in rebus omnibus procuranda. r. 17. Sum. pag. 13.

Intentio, ac finis Magistrorum in docendo sit Auditores ad Dei amorem atque obsequium excitare. r. 1. Com. Sup. p. 37. & r. 1. Com. inf. pag. 104.

Peculiares singulorum.

Vide in 1. r. singulorum Scholasticorum nostrorum quae. r. 1. Schol. pag. 150.

Intercessio.

Intercessio una post decretum Congregationis, vel Definitorum, duae in abrogatione veteris Constitutionis, vel novae institutione concessae. Con. 1. d. 9. p. 30. post tri-

viduum nulla est admittenda. *Con. 7. d. 87. p. 467.*

Intercessionibus, & patrocinia externorum prohibentur. Co. 5. d. 14. p. 282. & d. 49. p. 308. & Co. 7. d. 20. p. 421. & d. 22. §. 2. p. 426.

Qui per intercessionibus externorum aliquid à Superioribus obtinere procurant, castigandi. Ca. 13. Con. 5. p. 58 & Ca. 19. Co. 7. p. 76.

Qui pro se intercessionibus ab externis parari cognoverint, eas pro viribus impedire, & Superioribus aperire debent. Can. 19. Con. 7. p. 76.

Intercessio cuiusvis intra triennium concessa una, vel altera pag. 42. In Congr. Provinciali nulla. p. 63.

Intercessionibus pro aliis apud superiorem quibusnam; & quatenus promissae pag. 40.

Intercessionibus moderandae. p. 31. non reformidandi recursus. pag. 32.

Interdictum.

Interdicti tempore, celebrandi, & Sacramenta iis, qui vel causam non dederint, vel nominati non fuerint, ministrandi facultas, pro Praepositis, & de horum licentiâ pro Sociis aliis. p. 42.

Abrogata per Concilium Tridentinum

Interdicti tempore, pro Societatis domesticis, familiaribus, procuratoribus, & operariis Divina audiendi facultas. pag. 43. Abrogata.

Vide Irregularitas. Dispensatio.

Interdictum. p. 118. Pr.

Interpretes.

Septuaginta Vide Ver- fiones. St.

Aristotelis, ejusque textuum interpretatio. pag. 78. Vide Aristoteles.

Interpretatio.

Interpretatio. pag. 122. Pr.

Interrogatoria.

Interrogatoriū primae Congr. Co. 1. d. A. p. 14. Probatur idē in secundâ. Co. 2. d. A. 18.

p. 101. Interrogatoriū tertiae Congr. Con. 3. d. A. 5. p. 163.

Interrogatorio uti non est necesse. Co. 1. d. A. §. 16. p. 17.

Con. 2. d. A. 18. p. 101. Quomodo Electoribus communicandum. Co. 3. d. A. 5. p. 163

Interrogatorium à Depu- tatis confectum. p. 10. Quomodo Electoribus communi- cetur. p. 11. Introductio.

Ad Logicam in Rhetoricâ non legatur. r. 1. Rhet. p. 119 praelegi poterit Academicis paulò

St.

- paulò ante studia, permitte-*
te Rectore. r. 10. Acad. Theol.
 p. 168. 169. *Toleti, vel Fon-*
secæ in Logica explicanda.
 r. 9. *Phil. §. 1. p. 75.*
- Invisere.
 Co. *Primarios viros quomo-*
dò liceat invisere. par. 6. c. 2.
 §. 9. p. 242.
Infirmos. par. 6. cap. 4.
 §. 2. pag. 254.
- Iracundia.
 Id. *Iracundia. Vide Averſio.*
 Ire.
- Re. *Aperiendum quò eundem*
est, & cuius rei causâ, auctû-
que eadem die Superiori re-
ferendum. r. 44. Com. p. 30.
- Irregularitas.
 Bu. *De dispensatione cum No-*
stris in irregularitate. pag.
 48. 49.
 Pr. *Irregularitas. pag. 122.*
- Iter.
 Re. *Iter facientes observent*
regulas Peregrinorum suo
modo, & patentes litteras
habere curent. r. 12. Peregr.
 pag. 150.
Longum facientes ample-
ctendi. r. 34. Com. pag. 29.
Quas vestes portabunt, &
quis expensas solvet. r. 87.
Præp. p. 92. & r. 85. Reët.
 pag. 112.
Curandum ut nostri pe-
- destri itinere utamur. r. 115.*
Prøv. p. 61.
Iter pedibus Nostri face-
re debent, cum possunt. Co. 3.
 d. 37. p. 188.
Iter agentes superflua ne
coëmant, nec pecuniam ab
exteris conquirant. p. 40.
Quomodo à reservatis ab-
solvendi. p. 51. Quæ pro illis
fuffragia, si decedem. p. 18.
Iter agentibus superflua
ne permitamur. p. 7. eorum
necessitati prospiciendû. p. 81.
Lineris instrumenta in
Collegiis servanda. ibid. in
cubiculis esse non debent. p. 8
lubilæum.
lubilæum. pag. 122.
lubilæum causa impetrandi
gratias. p. 260. 312. Ad id
quæ præparatio. & à quibus
Societati concessum. p. 152.
 169. 415. 416.
 Iudæi.
Iudæi, & Saraceni exclu-
duntur à Societate. Con. 5
 d. 52. 53. p. 313. *& seqq. hoc*
est impedimentum indiffen-
sabile, sed non essentielle &
irritans. ib. Vide modera-
tionem. Con. 6. d. 28. p. 371
 Iudex.
An permitendum ut
Nostri sint Iudices in crimi-
nalibus, vel etiam civilibus.
 par. 4.

Par. 4. cap. 11. §. 3. pag. 188. 6. cap. 1. §. 1. pag. 233.

Scrupulorum, & difficultatum. Exa. c. 3. §. 12. p. 20. Ac speciatim circa statum peculiarem in Societate. Ex.

De Iudicialis denuntiatio. c. 5. §. 8. p. 48. Circa opinio-

Con. 6. d. 45. P. 401. Iudicialia formula. Con. 7. d. 94. pag. 470. nes. Ex. c. 3. §. 11. p. 20. Circa conscientia difficultates. Ex. cap. 3. §. 12. ibid.

fo. Iudices ambitus in electione Generalis quinque. p. 14. Iudiciorum consensus quam utilis. par. 8. c. 1. §. 8. p. 292.

15. Post electionem etiam iudicium exercent aliquo tempore Congregationis. p. 16. Dissensio vero quam perniciofa. p. 3. c. 1. §. 18. p. 119.

Totidem in electione Assistentium. p. 46. In Congr. Proprium iudicio Superioris contrarium, nullam variatione demonstrandum. r. 32.

Provinciali quatuor. p. 65. Sum. pag. 17.

Pr. Iudex. pag. 123. Quomodo abnegandum.

St. Iudices eorum qui examinantur, & ad examen scribunt, tres. r. 18. Praef. inf. pag. 90. pramiorum quoque tres. r. 1. Pram. pag. 102. r. 31. Sum. ibi. & r. 35. ejusd. pag. 18.

90. pramiorum quoque tres. r. 1. Pram. pag. 102. Iudiciorum diversitas evitanda. r. 42. Sum. p. 20.

Iudicium pertinax: in Id. speculativis adhibendi Doctores. p. 100. In practicis de quibus infirmus monendus. p. 101. Remedia. ibid.

r. 9. Pram. p. 102. Vide etiam Iudicii & mortis meditatione rarissime omittenda. cap. 15. §. 4. p. 60. advocat ab amore visibilibus. ibid.

Examinatores. Iudicium proprium. tatio rarissime omittenda. cap. 15. §. 4. p. 60. advocat ab amore visibilibus. ibid.

Co. Pertinacia iudicii est impedimentum ad Societatem. amore visibilibus. ibid.

par. 1. cap. 3. §. 14. p. 79. Iumentum.

Abnegatio iudicii proprii per obedientiam. par. 3. cap. 1. §. 24. pag. 124. An ad equitandum in Co. Domibus habendum. par. 6. c. 2. §. 14. pag. 244.

De ejus resignatione. p. 2. Equitandi causa in Do-Re. c. 2. §. 4. p. 96. & par. 3. c. 1. mo Professum nullum sit. r. 71.

§. 12. 13. pag. 116, & par. Prep. pag. 88.

Iuniores.

De. *Iuniorum à ceteris separata habitatio stabilita.* Co. 6.d.16. p. 352.

Ca. *Et Can. 4. Co. 6. p. 64. Iuramentum.*

Pr. *Iuramentum.* p. 123. Iurisdictionio.

Bu. *Iurisdictionio Cõservatorũ non fororũ est ordinaria.* p. 127.

Co. *Iurisdictionio civilis in Societate non admittitur.* p. 4. cap. 11. §. 3. p. 188.

Iuvenes.

E.G. *Iuvenes veteranos colant, & quomodo.* p. 113. & c. 210. 407. 408. 441.

L.

LABORES.

Co. **L**abores etiam mentales debent interrumpi exterioribus. p. 3. c. 2. §. 4. p. 129. vel convenienti recreatione. *ibid.* D.

Labores tam animi quàm corporis neque nimis intensi, neque remissi esse debent. par. 10. §. 10. p. 364.

Nostrum institutum exigit magnos labores. par. 4. *Proæm. A.* p. 135.

Lacrymæ.

Di. *Lacryma quadam violẽter coacta non sunt fructus orationis.* cap. 8. §. 3. p. 35.

Laici.

Laici. p. 123. Pr

Languor in spiritu *Huiusmodi morbi remedia* id

excitantia. p. 40. *miſeria huius status.* p. 41. *Pericula*

ibid. languor frigus anima. p. 42. *Vita tepiditatis.* *ibid.*

Examen huius languoris p. 43, *Remedia.* p. 44.

Lapsus.

Lapsus non repentini videtur, sed diuturna habuerunt exordia. p. 131. 172. 173. 214

Latina Lingua.

Vide Linguae. Co

Latinè loquendum in Congregatione Provincia. Co. 6. d. 25. §. 7. p. 364.

Latini sermonis usus In. commendatur. p. 104.

Lectio.

Lectioes sacra debent assidue esse in teplis nostris. p. 7. cap. 4. §. 6. p. 279. *nisi aliud videatur Superiori.* *ibid.* E.

Earum modus à scholastico diversus est. par. 4. cap. 8. §. 3. p. 174.

Debet tamen cum doctrinã redolere mores. *ibid.* A.

Lectioinum causã possunt dici vespera. p. 6. c. 3. B. p. 249. *Vbi & per quos facienda.* p. 7. c. 2. F. §. 5. p. 269. & c. 4. §. 6. & 7. p. 279. 280.

- Pro his nullus reditus, vel etiam eleemosyna admitti potest.* par. 6. c. 2. §. 7. p. 241. & par. 10. §. 5. p. 360.
- Libri, & Prælectio. Lectio ad meditationem dirigenda.* c. 3. §. 4. p. 22.
- Lectio Scholastica audienda sunt ex arbitrio Rectoris.* p. 4. c. 6. §. 6. p. 162.
- Lectio dulcedini non nimis indulgēdū.* c. 3. §. 6. p. 23.
- Qui libri legendi primā hebdomadā.* c. 3. §. 2. p. 21. &
- Debent diligenter audiri,* cap. 3. §. 4. p. 22.
- & deinde repeti.* p. 4. c. 6. §. 8. p. 163. & cap. 13. §. 3. p. 193.
- Legere non debet qui se exercet, nisi scripta tradita.*
- Pramittenda brevis oratio.* cap. 3. §. 2. p. 21.
- p. 4. c. 16. §. 4. p. 205. vel saltē crucis signum.* ib. C. p. 206.
- Legēdus solūm locus Euāgelii ad presentem meditationem.* c. 3. §. 3. p. 22.
- In eis aliqua inferenda ad pietatem.* p. 4. c. 8. A. p. 164.
- Legendi potius libri, qui pietatem nutriant quàm qui apparatus fieri possunt.* p. 4. c. 13. A. p. 193.
- Aliqua etiā §. 2. p. 75.*
- privatim.* p. 4. c. 6. E. p. 162.
- Legēda non sunt mysteria, de quibus postea meditatio pendium eleemosyna nomine datur, Perusia omissa.* Co. facta sūt, aut eodē die fiēt. ib. 2. d. 24. p. 125.
- Lectio publicā, in quā studeant de quibus postea meditatio pendium eleemosyna nomine datur, Perusia omissa.* Co. facta sūt, aut eodē die fiēt. ib. 2. d. 24. p. 125.
- Lectio spiritualis usus Lectio spirituali quadrās post exercitia habendus. quotidie destinatus.* Con. 7. cap. 40. §. 4. p. 127.
- d. 25, §. 3. p. 431.*
- Lectio ad mensam.*
- Ca. Ante nocturnum examen, quadrans libri spiritualis lectioi destinatus.* Can. 5. Con. 7. p. 70.
- Qualis esse debeat.* par. 3. Co. cap. 1. §. 5. p. 110.
- Quid ejus loco fieri possit.* par. 3. cap. 1. E. p. 111.
- St. Lectio spiritualis libri commēdetur discipulis.* r. 8. Com. inf. p. 106. & hi, & Magistri impiorū auctorū lectio- ne abstineant. ibid. & r. 12. Ext. p. 160.
- Lectores. Lectores Theologia, & aliarū facultatū deputare potest ubilibet Generalis.* p. 50.
- Etiā in Vniuersitatibus, non cōcurrēdo tamē tribus horis*

- quotidie. p. 112. Imò duabus. pag. 190.
- Co. Possunt aliqui fieri lectores ob suam vel aliorum utilitatem. par. 4. cap. 6. §. ult. pag. 369.
- Lectores constituere pertinet ad Generalem. par. 9. c. 3. §. 9. pag. 331.
- Lectores primarios mutare non potest Rector sine auctoritate Provincialis. par. 4. c. 17. A. p. 207. nisi ex necessitate ad breve tempus. Inferiores autem potest. p. 4. c. 6. F. pag. 164.
- Reliqua vide in Præceptores.
- Pr. Lectores pag. 123.
- Lectus.
- Re. Operiendus cum primum quis surgit, & postea componendus. r. 18. Com. p. 26.
- Legata.
- Pr. Legata. pag. 123.
- Leges.
- Co. Legum studium à Nostris tractari non debet, nisi forte per alios. par. 4. cap. 12. §. ult. pag. 192.
- Libri.
- Bu. Libris non quidem hæreticis, sed aliis prohibitis quibus, & quomodo uti liceat Nostris. pag. 138.
- Libros, & proprios & aliorum quos, & quomodo emendare licet. pag. 138.
- Libros proprios emendare debent Nostris juxta capitulum, & decretum Romanæ Inquisitionis, ut retinere possint. pag. 139.
- Libros hæreticos, & alios prohibitos legendi, ad eos impugnandum, facultatem Nostris facere quomodo possit Generalis. pag. 138.
- Libri profani prohibentur Nostris. par. 3. cap. 1. M. pag. 117.
- In scholis non debent prælegi qui honestati repugnant, nisi purgentur. par. 4. c. 5. E. p. 158. & cap. 14. §. 2. p. 199.
- nec quorum auctores sunt suspecti, vel eorum doctrina. ibid. §. 1. & A. p. 198.
- Societas professæ potest in cõmuni possidere libros proprios. p. 6. c. 2. E. p. 240.
- Cuique dandi sunt libri necessarii. par. 4. cap. 6. §. 7. p. 162. & prætereà debet esse bibliotheca communis, & illius aliquot claves. ibid.
- In libris nemo scribere debet. ibid. G.
- Librorum scriptioe juvatur proximus. par. 6. cap. 2. C. pag. 238. & par. cap. 4. §. 11. pag. 281.
- Co. Libri profani prohibentur Nostris. par. 3. cap. 1. M. pag. 117.

Non possunt edi, nisi Generalis eos videat, & examinari faciat. par. 4. cap. 6. O. pag. 168. Quomodo autem examinandi. par. 3. c. 1. §. 18. pag. 118.

Re. Sine Generalis consensu non imprimendi. r. 42. Sum. p. 21. & r. 60. Pro v. p. 47. nec transferendi ex unâ in aliam linguam. ibid.

Sine facultate non habendi, nec in illis nota ulla imprimenda. r. 8. Com. p. 25.

Lascivi domi non habendi. r. 36. Præp. p. 81. & r. 36. Rect. pag. 100.

Vide Præfectus Bibliothecæ.

De. Liber consuetudinum in singulis domiciliis. Con. 7. d. 90 pag. 469.

Libri à Nostriis edi non possunt sine facultate Generalis. Con. 5. d. 9. p. 280. imprimi, & venumdari an debeant. Con. 1. d. 105. p. 78. & Co. 7. d. 84. §. 3. p. 465.

St. Libri ne Nostriis desint, annui redditus instituendi. r. 33. Pro v. pag. 19. librorum prælegendorū catalogus maturè conficiatur. r. 27. Præf. inf. pag. 92.

Ne hi libri desiderentur, curet uterque Præfectus.

r. 29. Præf. p. 36. & r. 27. & 28. Præf. inf. p. 92. Obscæni libri non nisi expurgati prælegantur in scholis. r. 14. Pro v. p. 19. & r. 1. Hum. p. 128. si expurgari non possunt, non legantur, ut Terentius. ibid. Inutilium librorum lectione abstineant discipuli. r. 12. Ext. p. 160.

Librum novum singulis annis explicet Scriptura Professor. r. 18. Script. p. 46. Cujusque classis Grammatica liber altero semestri recolatur. r. 8. Præf. inf. §. 3. pag. 85.

Libri distribuendi Nostriis ex Præfecti præscripto, Rectore conscio, & Magistro. r. 17. Rect. pag. 27. & r. 39. Præf. p. 36. & r. 30. ejusd. ib. Scholastici non utantur libris, nisi à Præfecto traditis. r. 3. Schol. p. 151. ubi non est Præfectus superior, distribuit eosdem inferior. r. 50. Præf. inf. pag. 98.

Quosnam Philosophis, ac Theologis Præfectus distribuet. r. 30. Præf. p. 36. iisdem aliquos Humanitatis. ibid.

Libro notentur qui admittentur in Societatem, ut sint Magistri. r. 25. Pro v. p. 17. & iudicium Exami-

natorum. r. 19. Prov. §. 3. p. 11. cap. 13. B. p. 194.

Qua à Nostris publicè exhibentur in librum referantur. r. 16. Rect. p. 27.

Or. Libri Nostris prohibiti. p. 17. 18. Quorum usus in tertio anno permittitur. p. 30. Ordinationum, in singulis Collegiis. p. 55. In Archivo Provincia. p. 57. Libris nemo Ad usum inscribat, nec ullos cum migrat aliò asportet. p. 41.

Pr. Libri prohibiti. p. 124.

In. Libris inscribi Ad usum non debet. p. 9. qui aliò asportari Superiorum permissu possunt. ibid. empti alicujus operâ, loco applicandi sunt. p. 10. Licentia.

Pr. Licentia. p. 126.

Licentiosus.

E.G. Licentiosus sermo corrigendus. par. 213.

Linguae.

Co. Lingua defectus est impedimentum secundarium ad Societatem. par. 1. c. 3. §. 13. p. 79.

Linguarum studium juvat ad scopum Societatis. par. 4. c. 5. §. 1. p. 155.

Pertinent ad Collegia. par. 4. cap. 7. B. p. 170.

Docenda in classe Rhetorica, & Humanitatis. p. 4.

Lingua Latina fundamentum jaciendum ante Artes. p. 4. c. 6. §. 5. p. 161. Reliqua possunt addisci post Artes. par. 4. c. 6. §. 4. p. 160.

Progressus lingua Latina specialiter interrogatur ab ingradientibus. Exa. cap. 5. §. 1. p. 46.

Docenda lingua Latina, Graeca, & Hebraica. par. 4. c. 12. §. 2. p. 191. Alia etiã ut Arabica si fuerit opus. ibid.

Linguarum studium tantum firmis in fide & doctrinã concedendum. par. 4. c. 6. D. p. 161. Aliquando tamen etiam iis, qui in maioribus scientiis progressum facere non possunt. par. 4. c. 5. D. p. 157.

Latine loqui omnes scholastici communiter debent. par. 4. c. 6. §. 13. p. 165.

Lingua vernacula à conditionatoribus bene addiscenda. p. 4. c. 8. §. 3. p. 174.

Lingua Regionis in qua quis residet addiscenda. r. 10. Com. p. 25.

Latina promotio, ejusque Seminaria. r. 50. Prov. p. 44.

Aliarum studium, & Hebraeae usus. r. 51. ibid.

Lingua Latinã loquan-

- tur nostri Scholastici, & quâ* *iis operam dare. Exam. c. 6.*
exceptione. r. 8. Rect. p. 24. & *§. 1. p. 49. & §. 6. p. 51.*
r. 9. Schol. p. 152. usus ejus *Litteræ Apostolicæ.*
etiam inter externos disci- *Earum notitia ab omni-*
pulos severè custodiatur in *bus accipienda, & quo pa-*
scholis. r. 18. Com. inf. p. 108. *cto in principio tradenda sit.*
Vide etiam Litteræ. *par. 1. cap. 4. §. 5. p. 85. &*
Exam. cap. 1. §. 13. p. 11.
 In. *Lingua vitia refrananda,* *& cap. 4. §. 41. p. 41. &*
auttoresque investigandi, *seqq.*
& puniendi. p. 72. *Earum compendium à*
 E.G. *Lingua defectus varii.* *Generali habendum. par. 9.*
p. 347. 413. & seqq. *cap. 6. §. 3. p. 347.*
Colloquia spiritualia. p. *Litteræ.*
360. 413. 415. *Litteras Sacra Pœnitenti-*
 Co. *Earum studium in Socie-* *tiaria aperiendi facultas.*
tate quàm sit Deo gratum, *p. 197.*
& quâ ratione. par. 4. cap. 4. *Litterarum missio de rebus* *Co.*
§. 2. p. 150. *adificati vis confert ad unio-*
Earum fundamētum quo *nem animorum. par. 8. c. 1.*
pacto jaciendum. p. 3. c. 1. §. 27. *§. 9. p. 294. Littera qua-*
p. 126. & par. 4. in Procem. *drimestres. ibid.*
p. 134. & c. 16. §. 1. p. 204. *Litteræ scribi non debent*
Quibus litteris Nostri im- *nisi cum licentiâ Superioris ;*
buendi. p. 10. §. 4. p. 359. *nec accipi nisi per ipsum.*
An in Domibus conceden- *par. 3. c. 1. B. p. 108. & Exa.*
dum sit earum studium. Ex. *cap. 4. §. 6. p. 26. & Superior*
c. 7. §. 1. p. 54. & p. 3. c. 1. §. *potest eas retinere. ibid.*
27. p. 126. *A quibus ad quos, & quo-*
Coadiutores Spirituales *tics ordinariè scribenda p. 7.*
quàm iis ornati esse debeant. *c. 2. §. 2. p. 274. & par. 8. c. 1.*
Ex. cap. 6. §. 1. p. 49. *§. 9. p. 294.*
Eorum proprium esse lit- *De Litteris officialium*
teras docere. Exam. cap. 6. *nostrarum Vniuersitatum,*
§. 2. p. 50. *& scholasticorum ad Ge-*
Temporalibus an liceat *neralem, & Provinciales.*
par. 4.

- par. 4. cap. 17. §. 7. pag. 211. *Littera annua quomodo
Littera patentes danda confici debeant. Can. 12. Co.
iis qui mittuntur. par. 7. c. 2. 4. pag. 45.*
- Re. *M. pag. 2. y 4. Quae quantum ad res, &
Non sine facultate scribenda, & ad anni tempus,
da, & prius ostendenda. r. 39. quomodo scribenda sint, Ge-
Sum. p. 19. & r. 35. Prap. p. nerali relinquitur. Can. 28
80. & r. 35. Rect. p. 100. Con. 2. pag. 25.*
- Non deferenda ad exter- Littera quae ad Nostros Sc
nos. r. 37. Com. p. 29. scribuntur à Scholasticis,
Cum litteris patentibus Latinè scribantur. r. 8. Rect.
Nostri mittendi. r. 85. Prap. pag. 24.*
- p. 91. & r. 83. Rect. p. 111. Littera Nostris quales & Or.
Venientes sine eis non ad- quomodo scribenda. pag. 37.
mittendi. r. 81. Prap. p. 91. & quales iis qui in tertio anno.
r. 79. Rect. p. 111. p. 29. Quae ad Generalem,
Littera annua ad Gene- mediatosq; Superiores scri-
ralem mittenda, & Roma buntur, vel ab illis accipiun-
na conficienda. r. 27. form. tur immediatis non osten-
scrib. p. 165. Ordo in eis ser- denda. p. 38. Romam de ne-
vandus. r. 28. p. 166. & de gotiis ad solum Generalem
quibus rebus agendum. r. 29. scribenda. ibid. si res Procu-
ibid. Plenissima, sed sine pro- ratoris ope indiget, P. adscri-
lixitate, & proximorum of- bendum. ibid. Quae Soli in-
fensione scribenda. r. 30. pag. scribuntur, secreta tantum
168. Ex Vrbe missa statim contineant. ibid.*
- legantur. Coadiutoribus ex- Litteris Consultorum CC
plicentur, & in precipuâ nota imponenda. p. 65. Con-
Domo asserventur. r. 31. ibid. sultorum Provincialis lite-
ra, de aptis ad gubernandum.
Vide Scribere. pag. 105. De promovendis.
pag. 113. 124. 126.*
- De. *Littera quadrimestres in pag. 105. De promovendis.
Annua mutata. con. 2. d. pag. 113. 124. 126.*
- Ca. *37. pag. 131. Litterarum ad Generalem In.
Ratio scribendi litteras ad necessaria moderatio. p. 40.
Generalem, & ad alios Su- privatim scribere quisque
periores. Ca. 28. Co. 2. p. 25. potest cum volet. pag. 41.*

Servanda scribendi forma id curare debet Provincialis.
mula. ibid. prius ad Provinciam scribendum, quam ad
Generalem referatur. p. 42.

de eadem re iteratò non scri-
bendum, non expectato re-
sponso. ibid. Soli inscribenda

tantum, qua secreta conti-
nent, alia seorsim in aliis lit-
teris exponenda. pag. 43. quo

charactere, ac methodo scri-
bendum. p. 45. alia in his lit-
teris observanda. p. 46.

Lites.

Potest Societas bona Col-
legiorum in iudicio defende-
re. p. 4. c. 2. C. p. 143. idq; per

Coadiutores, vel per exter-
nos. p. 6. c. 3. §. 7. p. 251.

Lites praescindenda, ut ca-
ritas conservetur. par. 6. c. 2.

§. 12. pag. 243.

Lites forenses fugienda.

r. 67. Prep. p. 87. & r. 62.

Rect. pag. 107.

Quid circa eas Procura-
tor faciet. r. 14. & 16. Proc.

Coll. p. 223. & r. 5. Proc. Gē.
p. 211. & r. 77. Prov. p. 51.

Lites Nostri sine consensu
Generalis non intentent, ac

si fieri potest intentatis non
respondeant. Congr. 2. d. 55.

p. 138.

Et Can. 26. Con. 2. lites
forenses fugiant Nostri, &

ibid. pag. 24.

Lites. pag. 126.

Locus.

Loci mutatio, & quid in In-

ea curandum. pag. 7.

Logica.

Quo pacto primo anno St.

Philosophia tradenda. r. 9.

Phil. p. 75. 76. Ejus summa

ne explicetur in Rhetoricâ.

r. 1. Rhet. p. 119. Vide etiam

Disputatio. Introductio.

Philosophia.

Logici.

Vide Examen.

Loqui.

Demissâ voce loquendum. Re.

r. 28. Com. pag. 28.

Cum externis Domi quo-

modò loquendum. r. 36. Com.

pag. 29.

Lotor.

Numeratur inter officia Co.

Coadiutorum. par. 1. c. 2. A.

p. 70. par. 4. cap. 10. H.

Potius domesticus esse de-

bet, quàm externus. par. 3.

cap. 2. H. pag. 133.

Lucrum.

Lucrum minimum, lucri E. G.

spes est majoris. p. 146. 148.

occasiones augendi in Socie-

tate. pag. 129.

Ludus.

In nostris Domibus non Co.

K 5 possunt

possunt teneri instrumenta
ad lufum. par. 3. cap. 1. §. 14.
M. p. 117.

Lumen.

Di. Lumina fpiritualia scri-
benda. c. 7. §. 2. p. 32. Lumen
acqulfitum in Exercitiis ma-
ximi faciendum, & nifi illi
cooperemur timendum. c. 40.
§. 2. p. 126.

M.

MAGISTER.

Re. **N**E Magiftri, vel Do-
ctoris nomine, ratione
gradus noftri utantur. r. 64.
Prov. p. 47.

De. Magiftri cubicula mutuo
ingredi non debent. Con. 6.
d. 40. §. 6. p. 397. eorum
cum fcholaflicis fuis collo-
quia moderanda. Con. 6. ib.
§. 2. p. 396.

In. Vide hac eadem prohibi-
ta. Inft. p. 91. & 92.

St. Magiftri. Vide Profes-
fores.

Magifter Novitiorum.

Re. Quando conftitui poffit à
Provinciali. r. 23. Prov. p.
37. Curet ut indies instru-
mentum aptius reddatur.
r. 1. Mag. Nov. p. 117. Ama-
bilem fe praflet vita integri-
tate, ac difcretione. r. 2. ibid.
In domibus feparatis habebit

Regulas, & facultates Re-
ctorum. r. 3. ibid. quot Socios
habebit. r. 4. ibid.

In domo conjuncta (vill)
gio. & c. cui erit fubordina-
tus. r. 5. ibid. Menfa ipfi, &
Novitiis defignanda. ib. quo-
modo pœnitentias tunc im-
ponet. r. 6. p. 118. Habeat
poteflatem abfolvendi à re-
fervatis, r. 7. ibid. Verfatus
fit in lectione librorum fpiri-
tualium. r. 8. ibid. quos li-
bros legendos Novitiis tradet.
r. 8. ib. Catalogus librorum
ad ipfius ufum. §. 119.

Notet diem ingreffus No-
vitiiorum; fimulq; declaret;
an ut Coadiutor quifque, an
ut Indiffrens, fit admiiffus.
r. 26. p. 126. Curet, ut Novi-
tii cum fructu in experimen-
tis exerceantur. r. 27. ibid.

Videat, an expediat Novi-
tios dormire in hofpitalibus,
& ibi cibum capere. r. 29.
p. 127. ne noftri morbi peri-
culo exponantur, neve ingre-
diantur ubi mulieres habi-
tare folent. r. 30. ibid.

Advertat ut peregrina-
tio fine notabili detrimento
imbecillium, & quo tem-
pore, ac modo fiat. r. 32. ibid.
quod advertet in quarto ex-
perimento. r. 33. pag. 128.

Cum

Cum illud sit extra domum, Ibid. omnes perspectos ha-
 sit qui Novitiorum curam beat, & rationem ab uno-
 gerat, & in recreatione sint quoque suaviter exigat. r.
 separati. r. 34. ibid. 47. p. 132.

In docendâ doctrinâ In Regulis modestia No-
 Christianâ Novitios exer- vitios diligenter instituat. r.
 cendos curabit, r. 35. ibid. 48. ibid. quam rationem
 Qui probandi in pradica- exiget rerum spiritualium.
 tione, & confessionibus au- r. 49. ibid. quando aliquem
 diendis. r. 36. p. 129. non expedit aliò transferri, Pro-
 permutet aliquod experi- vincialem admoneat. r. 50.
 mentum inconsulto Provin- ibid.
 ciali. r. 37. ibid.

Omnia experimenta in- in eodem cubiculo simul ha-
 tra annum absolvantur. bitant. r. 51. ibid. quomodo.
 r. 38. ibid. alia experimenta permittendum Novitiis, ut
 fieri vel eadem repeti pos- consanguineos alloquantur.
 sunt. r. 39. ibid. mortifica- r. 52. pag. 133. quibus No-
 tiones publica. r. 40. pag. vitii non assignandi in So-
 130. Noviti juventur ad cios. r. 53. ibid. Non ha-
 mortificationem vestitus ra- beant officia publica. ibid.
 tione; & an cum vestibus videat, an eis assignandi
 secularibus incedere sint sint, qui cum eis loqui possint.
 permittendi. r. 41. ibid. r. 54. ibid. quâ facultate No-
 vitii intra biennium vota

exercendi obedientiam, & emittere, & quomodo pos-
 paupertatem. r. 42. ibid. sint. r. 55. ibid.

Lectiones fiant de rebus In- De inutilibus ad Pro-
 stituti, & quomodo. r. 44. vincialem quando scribet.
 p. 131. Explicetur doctri- r. 56. pag. 134. Vota in fine
 na Christiana, ac modus in biennii quâ facultate, &
 Sacramentis, Missâ, Ora- preparatione emitti cura-
 tione, & Lectione tenendus. lit; emissa quâ declara-
 r. 45. ibid. tione subscribenda. r. 57.

Quarum rerum crebrò ibid. Coadiutores Temporales in
 Novitios admonebit. r. 46. qui-

quibus instruet. r. 59. p. 135. nos habeat de Regulis. 89.
 Eos & Indifferentes non in- Scholasticos, cum educuntur,
 terroget in Conferentiis. r. monere quid debeat. 33. ad
 60. ibid. quando, & quomo- Collegia tempore vacat
 dō ad Collegia mittentur. educendi non sunt. 89.
 ibid. quando Novitii liberi Magister sententiarum
 erunt à lectionibus, confe- An pralegendus in nostris Co.
 rētis, & Tonis. x. 61. p. 136. Scholis. p. 4. c. 14. B. p. 198.
 Dies vacationis in hebdo- Con. 1. d. 65. p. 52. & 53. De
 madā. r. 62. ibid.

Litteras Apostolicas, Re- Scholis inferioribus eli- St.
 gulas, &c. Sexto quoque gendi singulis, aut alternis
 mense quisque consideret. r. mensibus, & quomodo. r.
 63. ibid. De quibus sunt de- Com. inf. 25. pag. 108.
 inde interrogandi. r. 64. ibi.
 Examen scripto constet. r. 66.
 pag. 137.

Or. Magistro Novitiorum con-
 fessiones illorum audire licet.
 pag. 47.

In. Ejus judicium in dimit-
 tendis ineptis magni facien-
 dum. p. 31. Exercitia spiri-
 tualia differri ordinariè non
 permittat. ibid. initio integra
 fiant, altero anno non item.
 90. erga Coadiutores Tem-
 porales curare qua debeat.
 32. novitiorum bona usque
 ad biennii finem, intacta
 servet. 33. neque interim
 quicquam exigat ab eorum
 parentibus. ibid. Novitiis
 ostendat qua de manifesta-
 tione delicti statuta sunt in
 VI Congr. 90. Exhortatio-

Magistratus.
 An pralegendus in nostris Co.
 Scholis. p. 4. c. 14. B. p. 198.
 Con. 1. d. 65. p. 52. & 53. De

Magistratus.
 Scholis inferioribus eli- St.
 gendi singulis, aut alternis
 mensibus, & quomodo. r.
 Com. inf. 25. pag. 108.
 Magistratus & Magnates
 Quomodo dirigendi. c. 9. Di
 §. 11. p. 42. quomodo faciant
 electionem. c. 9. §. 13. p. 42.

Magnates.

Eorum benevolentia cur Co
 conservanda. p. 10. B. p. 365.
 cur magis procuranda. p. 7.
 c. 1. D. §. 4. p. 260. 261. An
 invisendi. par. 6. cap. 2. §. 9.
 p. 242. num eis munuscula
 offerenda. ibid.

Mahumetani.

Mahumetani ad Societa- D.
 tem admitti qui possunt. Co.
 6. d. 28. p. 371.

Majoratus.

Eos qui habent in Hispa- De.
 niā, quā ratione in Societa-
 tem admittendi. Co. 5. d. 18.
 pag. 284.

Mala.

Mala.

E.G. *Malis remedia principio applicanda.* 191.

Manifestatio.

De. *Manifestatio delicti; & circa illam sancita in sexta Congr. Con. 6. d. 32. ad 34. pag. 375. &c.*

Ca. *Regularum. 9. & 10. Summarum circa manifestationem delicti declaratio. Can. 10. Con. 6. p. 67.*

Or. *Manifestatio delicti cuiusvis a quo animo nostris ferenda. p. 86. à quo, quando, & quomodo facienda. 87. quomodo in eâ gerere se debeat Superior. 89.*

Maria

E.G. *Maria virgo nostrum refugium, & fiducia in omnibus. p. 187. 188. 303. Ejus cultus. ibid. Potentia & charitas. 189. 190. Ejus hymnus additus Litanis. 303.*

Mathematica.

Co. *A nostris tradenda quatenus ad finem nostrum facit. par. 4. cap. 12. C. p. 192.*

De. *Prælectio à quibus audienda. r. Prov. 20. p. 15. qui privatim inveniendi. ibid.*

Professoris munus. r. Math. 1. 2. 3. p. 82. ei pleraque de calo quaestiones relinquenda. r. Phil. 10. §. 2. p. 77.

Matricula.

In librum matricula nostri Scholares referendi. p. 4. cap. 17. §. 3. p. 208.

Num ab officiali externo, De. dubitatur. Co. 2. d. p.

Matrimonium.

Novum impedimentum Bu. dirimens matrimonium statuitur. pag. 237.

Matrimonium. pag. 134. Pr. Matrimonio etiam juncti Di.

faciunt Exercitia. cap. 1. §. 7. p. 15 & 16. Sed post primam hebdomadam pauca quadam. cap. 18. §. 5. p. 68. non enim admittendi ad electionem. c. 23. §. 1. p. 78.

Mederi.

Medendi facultas quanam fiat Sociis medicina perit. p. 152. Bu.

Medicina.

Medicina non est in nostris Scholis docenda, saltem à nostris. p. 4. c. 12. §. 4. p. 192. Co.

Medicina Spiritualis. Id.

Ejus præcepta. p. 10. nihil est incurabile. 13. Agnosendus est morbus. 14. Medicamentorum congruitas. 16. Opportunitas. 17. Medicamenta specie suavitatis non omittenda. 18. Perpendenda ante curationem. 19.

Ignora

- Cl.** Ignoratio spiritualiter mēdendi. p. 18.
- Co.** **Medici.**
Medicus vocandus, cum est morbus alicujus momenti. par. 3. c. 2. G. p. 131. *ei obediendum.* Exam. cap. 4. §. 32. p. 38. par. 3. cap. 1. §. 17. p. 118. & cap. 2. G. p. 131.
Consulendus medicus de ratione victus, etiam in sanis. p. 6. c. 2. §. 16. p. 245.
Vnus ordinariē esse debet. par. 3. c. 2. G. p. 131.
- Re.** *Medicus non consulendus sine facultate, nec medicina sumenda.* r. 17. comm. p. 26. *eō veniente signum detur.* r. 16. Jan. pag. 250. *Quomodo unus, vel plures vocandi.* r. 2. Infirm. p. 244.
- Pr.** *Medici.* p. 127.
- St.** **Mediocritas.**
In Philosophiā, & Theologiā quid sit. r. Prov. 19. §. 1. p. 10. 11.
- Co.** **Meditatio.**
Meditandi modus tenendus. p. 3. c. 1. §. 20. p. 120.
Quatenus scholares Societatis meditationibus dare se debeant. par. 4. cap. 4. §. 3. p. 151. *quantum Professi, & Coadiutores Formati.* par. 6. c. 3. §. 1. p. 247.
- Meditatio suaviter facienda.* cap. 8. §. 3. p. 35. *Licet cooperationem nostram desideret, majori tamen ex parte pendet à Deo.* ibid. *in eā quomodo exerceantur potentia anima.* cap. 14. §. 2. pag. 57.
Meditandi modus per personas, verba, & opera, quomodo intelligendus. cap. 19. §. 5. p. 71. *nec excludit causas circumstantias.* cap. 19. §. 7. p. 72.
Meditanda mysteria Christi Domini, ac si pro singulis gesta essent. 35. 3. pag. 110.
Meditatio fecundior sit ex consideratione circumstantiarum, & qua sint. 19. 7. pag. 72. *Puncta non nimis enucleanda.* 8. 1. pag. 34. *dentur in scriptis, ne fatigetur memoria.* 8. 2. pag. 35.
Meditationis fructus in quo consistat. 8. 3. p. 35.
Meditatio pueri IESU, in templo tendit ad electionem consiliorum. 29. 2. p. 97. *Meditatio Passionis confirmat electionem.* 35. 1. p. 110. *est thesaurus reconditus.* ibid. *Sanctis familiaris.* ibid. *Ordinarius animi cibum.* ibid. *Invertatur Scriptura*

ptura Sacra sententiis. 35. 11. in consultationibus legendū.
pag. 112. Co. 6. d. 36. §. 3. p. 382.

Meditationi Passionis qua Memoriale in visitatione In.
via aperienda. cap. 35. §. 2. relictum. p. 94.

p. 110. qui affectus maxi- Mendicantes.

mè apti. 35. 4. p. 111. In eâ Mendicans ordo verè esse Bu.
odium peccatorum conci- declaratur Societas. p. 118.

piendum. 35. 5. p. 111. & 39. Ei omnia mendicantium
2. pag. 122. privilegia cōcedūtur. p. 101.

In meditatione vitæ Chri- adhuc plenius concessa, &
sti qui diutius immorari de- concedenda. pag. 119.

beant. 9. 3. p. 38. & c. 10. 6. Omnes parati esse debent Co.
pag. 45. ad mendicandum ostiatim.

Meditatio ad excitandum p. 6. c. 2. §. 10. pag. 243.

amorem divinum facundis- Professionem, vel Coad-
sima. 36. 2. p. 114. quibus iutorum vota facturi ter
modis fiat. *ibid.* Meditation- mendicare debent. Ex. c. 4.

nes quotidiana nostrorum. §. 27. p. 35. Scholastici etiam,
10. 4. p. 44. Meditationum si Superior velit. *ibid.*

vitæ Christi puncta in fine In peregrinationibus men-
exercitiorū sumenda. 19. 5. p. dicandum ostiatim. Ex. c. 4.

71. *Meditandi usus post exer-* §. 12. pag. 29.

citia retinendus. 40. 4. p. 127. In missionibus mendican-
dum, si ita velit Pontifex,

Membrum. cum mittit. p. 7. c. 1. E. p. 261.

Membrum aliis opem haud Quando liceat in Collegiis
ferens culpabile. p. 141. mendicare. par. 4. c. 2. §. 6.

Memoria. pag. 145.

Quomodo in classibus in- Mensa.

ferioribus exercenda. r. 19. Ad mensam dandum est Co.
Com. inf. pag. 108. *quomodo* signum campanæ. p. 4. c. 10.

quotidie in Rhetoricâ. p. 121. I. p. 186. & adhibenda bene-
r. Rhet. 3. etiam à nostris dictio, & lectio. par. 3. cap. 1.

Rhetoribus excolenda. r. Rhe. §. 5. pag. 110.

20. pag. 127. Cum in eâ aliquid cui- Re-
Memoriale. piā deest, vicinus admoneat.

Memoriale Provincialis & c.

Et c. r. 35. Com. p. 29. illius
 benedictio, & gratiarum
 actio. r. 30. Sum. p. 16. r. 53.
 Prap. p. 85. r. 51. Rect. p. 104
 Ordo in eâ servandus: &
 Superior, aut Minister pri-
 ma adsit. r. 54. & 55. Prap.
 pag. 85. r. 52. & 53. Rect.
 p. 104.

De. Mensa privata Superio-
 rum. Co. 1. d. 76. p. 58. Soli
 Generali relicta: & quibus
 ille concesserit. Con. 3. d. 38.
 p. 189. Mensa communis
 Prapositi Generalis approba-
 ta. Co. 7. d. 7. p. 409. Mensa
 benedictio & gratiarum
 actio. Con. 1. d. 99. p. 70. Se-
 dendendi ordo in mensâ nullus,
 nisi quod Sacerdotes prace-
 dunt. Co. 1. d. 106. p. 79.

Ca. Benedictio in primâ men-
 sâ communi danda secun-
 dum usum Romanum: in
 secundâ verò & privatâ
 antiqua Benedictio retineri
 potest. Ca. 6. Co. 1. p. 4.

In mensâ Sacerdotes nul-
 lo inter se discrimine sedere;
 alios tamen qui Sacerdotes
 non sunt, precedere debent.
 Ca. 30. Co. 1. p. 10.

Mensa privata à nullo te-
 neri potest, nisi à Generali,
 vel cum ejus dispensatione.
 Can. 5. Con. 3. p. 36.

Metaphysici.

Vide Actus. & Examen. St.

Milites.

Milites Christi ad Socie-
 tatem possunt admitti. Co. 1
 d. 129. p. 87.

Minister.

Minister Reçtori necessa-
 rius est, qui provident uni-
 versali bono Collegii. par. 4.
 cap. 10. §. 7. p. 185.

Potest appellari vice-Re-
 çtor, vel Magister domus. ib.
 Est officialis Reçtori subor-
 dinatus. Ex. c. 4. E. p. 37. Et
 omnes, etiam alii officiales,
 obedire debent. p. 4. c. 10. §. 8.
 p. 185. Potest idem habere
 alia officia. ibid. G.

Ministri officium quale. R.
 r. 1. Min. p. 150. Omnium
 officialiũ regulas legat. & c.
 & observari curet. r. 2. ibid.
 Officiales, & cubicula visi-
 tet. r. 3. p. 151. Successores in
 officiis à prædecessoribus in-
 strui curet. r. 4. ibid.

Mutationem horarum,
 vestium, & ciborum obser-
 vet, & adsit cum Medicus
 agrotos invisit. r. 5. ibid. Ra-
 tionem Superiori quotidie
 reddat. r. 6. ibid. Domui ne-
 cessaria ei in memoriam red-
 igat. r. 7. p. 152.

Qua notabit, ut Superiori
 refe-

referat. r. 8. *ibid.* observari *Minister ne Coadiutores In-*
curet an omnes cōmunicent. nimis urgeat. p. 39.

r. 9. *ibid.* Curet ut domus *Ministeria.*

munda sit. r. 10. *ibid.* & por- *Ministeria, ac opera pie-* Bu.
 ta domus singulis noctibus *tatis, qua ad profectum ani-*
 sint benè clausa. r. 11. *ibid.* *marum gratis exerceat. Socie-*

Designet, qui curam ha- *tas. p. 9. 61. eorum utilitas,*
 beat lucernarum, rerumque *ac necessitas. p. 159.*

communium. r. 12. *ibid.* unio- *Quanam sint, & quâ ra-* Co.
 nem inter domesticos curet, *tione ea quisque exercere de-*
 & quomodò se gerat circa *beat. p. 7. c. 4. p. 277. Scopus.*
 poenitentias injungendas. r. *p. 4. c. 7. §. 3. p. 171. 172. p. 6.*
 3. pag. 153. *c. 2. §. 8. p. 242. Quâ faciliè in*

Quid sibi ordinariè, quid *desuetudinem abire possint.*

extraordinariè, absente Su- *par. 5. c. 3. B. p. 223. Quid fa-*

periore, agendum erit sciat. *ciendum, ut Deus illis uti*

r. 14. *ibid.* Quid si submini- *dignetur. p. 1. c. 4. §. 1. p. 81.*

strum non habuerit. r. 15. *Gratis exhibenda, atque*

pag. 154. *adeò nulla compensatio aut*

Ministro qui dicit, Nolo *elemosyna ab hominibus*

facere, in casum incidit re- *accipienda. par. 4. cap. 7. §. 3.*

servatū. Con. 7. d. 45. p. 445. *p. 171. 172. par. 6. cap. 2. §. 7.*

Minister peculiaris junio- *p. 241. par. 7. c. 4. §. 4. p. 278.*

rum Scholasticorum; ejusque *p. 10. §. 5. p. 360. Ex. c. 1. §. 3.*

officium. p. 82. 83. *p. 6. Ex. c. 4. §. 27. p. 35.*

Ministri quales deligendi. *Cur nostri omnes aliquã-*
 p. 16. qua illis potestas conce- *do domestica ministeria ex-*
 denda. 22. quid in eos possint, *ercere debeant. p. 3. c. 1. §. 19.*
 qui tertium annum agunt. *p. 119. 120.*
 29. quid in jmiiores Schola- *Quorum sit proprium in-*
 sticos. 81. 83. quomodò se ges- *feriora, & humiliora, obire.*
 serint, qui in tertio anno, *Ex. c. 6. §. 3. p. 50. Quâ devo-*
 scribere debent Provinciali. *tione obeunda. par. 3. cap. 1.*
 25. 30. Ministro si quis dicat, *§. 12. p. 115.*
 Nolo facere; casus est re- *Providendum de auxilio*
 servatus. 22. *ius, qui certa obeunt, si opus*

- fit. par. 3. cap. 1. §. 6. p. 111.*
E.G. *Ministeria applicitè benè- que in proximos obeunda. p. 34. 35. 445. non secus ac institutum requirit. 214. &c. 317.*
- Missa.**
- Bu.** *Missam officio divino præponendi facultas. p. 76. bis in die celebrandi in remotissimis regionibus. 51. & circa diurnam lucem, & infra horam post meridiem. 26. etiam per horam ante auroram. 189. etiam tempore Interdicti. 42. abrogatum.*
Missam, & divina officia apud nostros audire possunt, qui concionibus eorum intersunt. 43.
Facultas celebrandi in Oratoriis & Capellis Societatis per Provinciale approbatis. 147.
- Co.** *Quotidie à nostris audienda. par. 4. cap. 4. §. 3. p. 151. nisi ex particulari causâ. ibid. B. & ab externis Scholasticis. par. 4. cap. 16. §. 1. pag. 204. & curandum, ut cum fructu. par. 3. cap. 1. §. 20. pag. 120.*
Celebranda à nostris octavo quoque die ad minimum. p. 6. c. 3. §. 2. p. 248. imò sepius. cap. 4. §. 25. p. 34.
- An nostri, dum Missam audiunt, possint recitare officium, statuat Superior. p. 4. c. 4. B. pag. 151.*
In Missâ ritus Romani ab omnibus servandi. par. 4. cap. 8. §. 2. pag. 173. & in iis debet esse conformitas. Ex. cap. 5. §. 7. p. 48. & par. 8. c. 1. §. 8. p. 292.
Missâ solemnem intelligitur secundum usum nostrum. par. 4. c. 1. A. p. 137.
In Missis majoribus etsi submissâ voce dicantur, licebit uti superpelliceis. par. 6. cap. 3. B. pag. 249.
Obligatio ad Missas non accipienda. p. 1. c. 2. §. 2. p. 142. p. 6. c. 3. §. 6. p. 250. & quomodo hæc obligatio sit intelligenda. par. 4. c. 2. B. p. 142.
Pro Missis nihil accipiendum, ne elemosyna quidem. p. 6. c. 2. §. 7. p. 241. & par. 7. cap. 4. §. 4. pag. 278.
Qua Missa dicenda pro nostris mortuis. par. 6. cap. 4. §. 3. p. 254. qua pro Fundatoribus. par. 4. c. 1. p. 137. qua pro Benefactoribus. p. 7. c. 4. §. 4. p. 278. & qua pro felici Præpositi electione. par. 8. c. 5. §. 3. pag. 306. & qua pro bono exitu Congr. generalis. par. 8. cap. 5. §. 4. p. 307.
- qua*

qua etiam pro Societate. par. inf. 45. p. 97. Ad eandem
10. §. 1. pag. 357. quotidie audiendam hor-

Moderate eas possunt Suetandi superiorum classium
periores pro necessitatibus auditores. r. Com. sup. 3.
applicare. r. 21. Prov. p. 37. pag. 37. 38.

r. 20. Præp. p. 77. & r. 19. Missa. pag. 128.

Pr.

Rect. pag. 96.

Quomodo celebranda, &c. E. G.

Catalogus earum qua pag. 359. ad 364. 392.

nostris præscribuntur. p. 181.

Missiones.

Missa & Sacramenta juxta
usum Romanæ Ecclesiæ ad-
ministranda. r. 98. Prov.

Missiones apud Summum Bu-
Pontificem non procuranda.

pag. 57. Vide Sacrum &
Præfectus Ecclesiæ.

pag. 64. mittendi subditos
etiam ad infideles, & revo-
candi potestatem habet Ge-
neralis. pag. 38.

Missa diebus Dominicis,
& festis cantari potest ex
dispensatione Generalis. Co.

Proprium est Societatis di-
Co. versa loca peragere. Ex. c. 4.

1. d. 39. p. 40. Con. 2. d. P. 17.

§. 27. p. 35. p. 3. c. 2. G. p. 132.

p. 119. Roma cantari mo-
re solito jubet Pontifex. Con.

& par. 6. c. 3. §. 5. p. 249. &
p. 4. Procem. A. p. 258. Debet

3. d. 35. p. 188. In Missâ
quem usum sequi nostri de-
beant. Con. 1. d. 93. pag. 67.

Societas esse expedita ad mis-
siones. par. 4. c. 2. §. 4. p. 142.

Missa de Spiritu Sancto
die electionis. Con. 1. A. d. 10.

& hac de causâ Professi non
habent stabilem habitatio-
nem. ibid. B.

pag. 18. 19.

Missionum quot sunt ge-

Missa de Spiritu Sancto
die electionis P. Generalis.

nera. par. 7. cap. 1. §. 1. & A.
pag. 257.

pag. 22.
Missa à Scholasticis infe-
rioribus ordine distributis
quotidie audienda. r. Præf.

Missiones primò & prin-
cipaliter pertinent ad Ponti-
ficem. par. 7. cap. 1. §. 1. ibid.

inf. 45. p. 97. & r. com. inf.
3. pag. 104. & r. Ext. 3.
pag. 158. non nisi præsentem
aliquo Magistro. r. Præf.

Missiones Pontificis non pro-
curanda. ib. §. 2. p. 259. Missi

à Pontifice non debent petere
viaticum. Exam. cap. 1. §. 5.

p. 7. & p. 6. c. 2. §. 13. p. 244.

Et p.7.c.1. §.3. p.260. Debet tamen intelligi, qua sit mens ejus p.7.c.1. E. p.261. Et parati esse debent mendicare. Ex.c.4. §.27. p.35.

Generalis debet informare Pontificem de personâ, quam vult mittere. p.7.c.1. C. p.260.

Cum Pontifex non limitat tempus, intelligitur ad tres menses, vel ut opus erit. par.7.c.1. §.6. p.262. Et pro qualitate negotiorum. c.2. H. p.271. Et in tali casu potest Superior eos revocare. par.9. c.3. G. p.331.

Generalis in missionibus habet omnem potestatem. par.9.c.3. §.9. p.331. Nemo se ingerere debet in Missiones. p.7.c.1. §.2. p.259. neque directè, neque indirectè. c.3. §.1. p.275. Possunt tamen representari motus animi cum indifferentiâ. par.7. cap.2.1. p.273. neque de eâ agendum cum externis. ibid. K.

Ex missione debent nostri saepe scribere ad Superiorem. p.7.c.2. §.2. Et H. p.274. nempe singulis hebdomadis si fieri potest. p.8.c.1. L. p.294. Superior autem intelligitur vicinior. p.7.c.3. A. p.276. Et par.8.c.1. §.4. p.286. Qui

mittuntur, oportet eos esse notissimos Superiori. Ex. c.4. §.35. p.39. nec debent muti, nisi probati, maxime in obedientiâ. par.8.c.1. §.3. p.285.

Qui mittuntur non debent se excusare. Ex.c.1. §.5. pag.7.

Debet iis à Superiore dari instructio in scriptis. p.7. c.2. §.2. Et p.274. non tantum de negotiis, sed etiam de personis. ibid. N. p.275.

In missionibus faciendis, qua quibus loca praferenda sint. p.7.c.2. D. p.265. Et qua quibus opera. ibid. E. p.267.

In ratione mittendi spectandus major Dei honor. p.7.c.2. G. p.271. vel Pontificis voluntas. par.7.c.1. E. pag.261.

Non debet quisquam solus mitti. p.7.c.2. F. p.269.

Sedita jungendi, ut unus suppleat defectum alterius. ibid. Et par.8.c.1. §.3. p.285.

Ex loco Missionis quatenus liceat ad loca vicina currere. p.7.c.1. §.7. p.262.

Pro missionibus majoris momenti Missa et preces indicenda. p.7.c.2. M. p.274.

Tempus Missionum non est definitum, nisi pro majori servitio Dei. par.7.c.2. H.

p. 272. Qui non bene se gerent revocandi, vel juvandi socio. p. 8. c. 1. Cp. 285. In revocandis Missionibus habenda ratio, ne populi offendantur. p. 7. c. 2. H. p. 272. In Missionibus Societatis, quod optimum est, eligere optat. p. 7. c. 1. §. 1. p. 257. 258. & cap. 2. F. p. 269.

Missiones. Vide cap. 13. r. Prov. p. 59. Ad illas nostri mitti possunt, aliqui tamen domi maneat, qui proximis satisfaciant. r. 42. p. 82. & r. 43. Prap. p. 83. De successu earum, qui in eis sunt, quando ad Provinciales scribent. r. 5. form. scrib. p. 160.

Divina instrumenta esse curent. r. 1. Miss. p. 202. Parati sint ad varia loca peragranda. r. 2. ibid. liberam sui dispositionem Superiori relinquunt. r. 3. p. 203.

Scopum sua missionis intelligant. r. 4. ibid. modus servandus cum oppidatim mittuntur. r. 5. ibid. ad quod hospitium divertent. r. 6. ib. Ordinarium adeant. r. 7. p. 204. Ecclesiasticos sibi benevolos reddant. ibid.

Agnoscant qui eos, & fructum animarum juvare possunt. r. 8. ibid. quando ad

id Missas applicabunt. r. 9. ib. in quibus se exercent. r. 10. quibus mediis spiritualibus utentur. r. 11. p. 205.

Corporalia eorum pietatis opera. r. 12. ibid. ab humilibus ministeriis inchoandum. r. 13. ibid. divina medicina precipuè adhibenda. r. 14. ib. se omnia omnibus faciant. r. 15. p. 206.

Nulla eventu frangi debent. r. 16. Ibid. Male affectos erga Societatem quomodo concilient. r. 17. ibid. quid agent cum Pralatos comitantur. r. 18. p. 207. nullam reformandi Cleri cura partem admittant. r. 19. ibid. Occasiones divini servitii è manibus elabi non sinant. r. 20. ib. Aliquas excursions facere aliquando possunt. r. 21. ibid. Congregationibus statuta non condant. r. 22. p. 208.

Nitantur stabilire, quae Deo auctore persciant. r. 23. ibid. quando & ad quem scribent. r. 24. ibid. Propria perfectionis non obliviscantur, dum alios juvant. r. 25. ibid.

Spiritualia in Collegiis consueta non immutent. r. 26. p. 209. nimiam cum secularibus conversationem

- non habeant. *ibid.* observent 289. *Necessitas.* 263. *Adju-*
etiam alia à Superioribus *menta.* 267. 273. 274. 282.
injuncta. r. 27. *ibid.* *Zelus.* 266. 269. &c. 276.
- De. *Missionum studium, &* 282. 284. 305. *Finis.* 268.
praxis commendatur. Co. 5. 269. *Impedimenta.* 274.
d. 46. p. 305. *Missiones obeū-* 275. *Momentum & fructus.*
tibus observanda. Con. 6. 282. 305. *Qui mittēdi.* 282.
d. 39. p. 395. *Certarum na-* 285. 286. 288. 289. 262.
tionum in Missionibus ca- *Facultates.* 263. *Conciones.*
renda. Co. 7. d. 21. p. 423. 261. 262. *In iis concilianda*
- Ca. *Missionum executio &* *benevolentia, &c.* 262.
praxis commendatur. Can. *Missionis Indicæ pra-*
 14. *Con.* 5. pag. 59. *stantia, & finis.* pag. 45. 46.
- Or. *Missiones obeuntibus ob-* 47. 247. 249. 251. 253. *Ei*
servanda. p. 15. *Missiones eo-* *quæ perfectio necessaria.* 47.
rum, qui in tertio anno. 28. &c. *Quæ cautela & adiuvē-*
 In. *Missiones duorum aut* *ta.* 45. 49. 50. *Prædictiones.*
trium dierum. p. 27. *à Præ-* 248. 249. *Ejus operari cu-*
fecto rerum spiritualium *jusmodi.* 250. &c. 416. 417
obiri breves possunt. 52. à
Confessariis etiam mensura.
 87. *Missionum finis.* 58. *illas*
obeuntibus quæ observan- *Mittendi ad Congre-*
da. 59. & seqq. *cum carita-* *gationes.*
te ad eas profecturis prospici-
endum. 31. *Mittendorum electioni in* Fo.
Missionis Superior est, qui *Congreg. Provinciali dies*
prior in patentibus. 64. *assignandus. p.* 63. *Quales*
 Pr. *Missiones.* pag. 129. *ii esse debeant, ibid. quomodo*
 E.G. *Missiones quæ? p.* 261. *ad* *eligendi.* 67. *Quinque desi-*
 264. 286. *ad* 290. *More* *gnandi, cum ad Congrega-*
Apostolico. 261. 286. *quomo-* *tionem Generalem mittendi*
do stabilieda. 282. 286. 305. *sunt.* 68. *Duo cum ad Con-*
Earum mittendarum mo- *greg. Procuratorum.* 70.
ditus è Collegiis. 261. &c. *Electi semper censentur tum*
 286. *è Residentiis.* 286. 288. *ad electiones, tum ad ne-*
 di. 71. *gotia tractanda. ibid. Ele-*
ctorum loco, quando im-
pediti sunt, qui substituen-
di. 71.

Modestia.

hibedi. cap. 31. §. 1. p. 103. &

Co. Modestia interior & exterior facit ad propriam & externorum adificationem. par. 4. cap. 4. §. ult. p. 154.

cap. 27. §. 9. p. 92. adhiberi possunt ad eam confirmandam. 28. §. p. 94. quomodo exercendi. 28. 3. p. 93.

Modestia vultus est signum humilitatis, & pacis interioris. par. 3. c. 1. §. 4. p. 109.

Modus primus orandi explicatur. 37. 2. pag. 116. quomodo prorogari potest. 37. 8. p. 118. plurimum commendatus à B. P. Xaverio.

Re. Modestia in vultu & incessu. r. 29. Sum. p. 15. & 16.

37. 7. pag. 117. Modus secundus orandi.

Modestia & humilitas cum religiosa maturitate in omnibus actionibus. r. 1. Mod.

37. 9. p. 118. Modus tertius orandi. 37.

p. 143. qua speciatim circa eam observanda. ibid.

12. p. 119.

St. Modestia Magistrorum in refellendis opinionibus & Auctoribus. r. Com. Sup. §. p. 38. à discipulis externis exigenda. r. Com. inf. 43. 44. p. 117. In templo potissimum, & Scholâ. r. Ext. 10. 14.

Modi tres orandi ad quid ponuntur. 37. 1. pag. 116. possunt esse plures, quos Spiritus sanctus docet. 37. 13. pag. 119. Probandi iudicio Patris Spiritualis. ibid. variandi pro orantis dispositione. ibid.

p. 159. 160. quam curet Praefectus inferior. r. Praef. inf. 45. pag. 97. A nostris quoque dum eunt ad Scholâ, & redeunt. r. Schol. pag. 151.

Moniales.

Monialium, & c. curam, Bu. Socii suscipere non tenentur, pag. 44.

E.G. Modestia momentum, & vis. p. 390. 391.

Non potest Societas earum Curam suscipere. p. 6. c. 3. §. 5. p. 249. potest tamen aliquando earum Confessiones audire. ibid.

Modi Eligendi & orandi.

Monialium coenobia nostri Or. confessionum causâ ne ingrediantur. pag. 20.

Di. Modus prior & posterior bona electionis, quando ad-

Moniales. pag. 129. Pr.

- Moralis Philosophia.** *bus, & aliqui semper affi-*
St. *Ejus Professor in textu stant. ibid. §. 2. p. 254. pau-*
Aristotelis progrediatur, nec ciores tamen, si phrenesi labo-
ad Theologicas quæstiones rent. ibid. A.
digrediatur. r. Mor. 1. p. 81. Mortui notandi in Cata-
Ejus munus. Vide ibi in logo, qui mittitur ad Gene-
Regulis. *ralem, & Provinciale. p. 8.*
Moralis Theologia. *c. 1. N. p. 296. quando sepe-*
St. *Ejus lectio quando insti-*
tuenda, & à quibus audien-
da. r. Prov. 9. §. 1. p. 7. liendi. Vide Sepultura.
Morbus. *Pro mortuo qua orationes*
facienda. p. 6. c. 4. §. 3. & 4.
Id. *Agnoscendus. p. 14. inda-*
gandi modus. ibid. Morbo-
rum spiritualium genera pag. 255.
sexdecim. 20. Morbi leviores
signa gravioris. § 3. quid cum
infirmitas latet. 76. Alia re-
media. ibid. & seqq. Habendum compendium
de modo juvandi proximos
moribundos. par. 4. cap. 8. G.
Mores. *p. 177. Isque modus à nostris*
Scholasticis discendus. ib. §. 7.
St. *Præcipuè in studiis à Pro-*
vinciali curadi. r. Prov. 40.
p. 22. carandum, ne discipu-
li in scenâ recitaturi morum
jacturam faciant. r. Rect. 14.
p. 26. 27. Mortis meditatio rarissi-
mè omittenda. cap. 15. §. 4.
p. 60. avocatur animum ab
amore visibilibus. ibid.
Mortificatio. *Debet esse continua in re-*
bus omnibus. Ex. c. 4. §. ult.
Co. *Quid erga illos agendum.*
p. 6. c. 4. §. 1. & 2. p. 253. 254. p. 45. Ad carnem conferri etiam
vestitus. par. 3. c. 2. C. p. 129.
Moribundi. *Multitudo immortificatorum*
nec ordinem fert, nec unio-
Co. *Modus eos juvandi tra-*
dendus. p. 4. c. 8. §. 7. p. 177. nem. p. 8. c. 1. §. 2. p. 284.
Mors. *Publica sine facultate non*
Co. *Morientes nostri quomo-*
dò se ad transitum disponere
debent. par. 6. c. 4. §. 1. p. 253. r. 40. Mag. Nov. pag. 130.
juvandi omnium orationi-
qua circa vestitum fient.
r. 41.

7.41. *eiusdem ibid.* p.178. *quomodo extra confessionem alloquenda.* r. 17.
Mortificationum tabella Sac. pag. 194. *Vide Sacer-*
tempore vacationum. p.35. *dotes.*

E.G. *Mortif. interna necessitas.*
 p.66. ad 70. 196. 201. 202.

Mundities.

309. 310. *Ea quam propria* *In omnibus curanda.* r. 19 Re.
Societati. 67. 69. 109. 194. *comm.* pag. 26.

195. 201. 202. *Publica.* 67. *Mundus & Mundani.*

Exterioris utilitas. 234. *Relinquendus omnino.* Ex. Co.

237. 238. 241. 242. 243. c. 2. §. 6. p. 15. & cap. 3. §. 13.

& c. 303. *Modus quoad* pag. 21. & cap. 4. §. 1. & 7.

Scholasticos. 224. 235. *quoad* pag. 23. & 27.

reliquos. 234. & c. 239. 240. *Abhorrendum a mundo.*

242. 245. 246. *Ex. c. 4. §. 7. p. 27. & §. 44.*

Mortif. voluntatum. 66. p. 44. *conculcandus est.* p. 3.

67. *honoris.* 69. 194. 195. c. 2. C. p. 129. *ab eius pompis*

& c. 201. & *vanitate recedendum.*

Mulieres.

Ex. c. 4. §. 11. p. 29. Ejus con-

Non possunt ingredi habi- *temptus juvat ad unionem.*

tationes nostras. par. 3. cap. 1. par. 8. c. 1. §. 4. p. 293.

§. 14. l. p. 116. *nulla mulie-* *Contraria iis que sequi- Re.*

rum cura a nostris accipi de- *tur amanda, & exoptanda.*

bet. p. 6. c. 3. §. 5. p. 249. r. 11. *Sum.* pag. 11.

Mulieres quando in visen- *Mundo mortuus quis.* p. 65, E.G

da, & ad eas scribendum. r. *Mundani Religiosis ob-*

72. *Prap.* p. 39. & r. 70. *Rect.* *sunt.* 130. 133. 134. *quantam*

p. 109. *Domum non ingredi-* *opprimantur cacitate.* p. 37.

atur. r. 73. *Prap.* p. 89. r. 71. 271. 272.

Rect. p. 109. *Nec etiam Reli-*

Muner2.

giosarum nostri curam habe- *Non possunt a nostris dari Co.*

ant: illarum tamen confes- *magnatibus munuscula ad*

siones aliquando audire pos- *res obtinendas.* p. 6. c. 2. §. 9.

sunt. r. 47. *Prap.* p. 83. r. 68. | pag. 242.

Rect. p. 108.

Musica.

Earum locus in templo se- *Non possunt in domibus Co.*

paratu. r. 25, *Pras.* *Eccl.* *teneri instrumenta musica.*

par. 3.c.1.§.14.M.p. 117.

Mutare.

De. Mutare personas ab uno in alium locum ejusdem Provincia, aut diversa potest Generalis; intra suas Provincias Provinciales. Con. 2. d. 12. pag. 115.

N.

P. NATALIS.

De. P. Natalis scholia directionis tantum vim habent sine obligatione. Con. 2. d. 42. p. 133. Admonitiones Provincialibus danda ad directionem tantum. Con. 2. d. 57. pag. 139.

In. P. Natalis Catalogus quotannis ad mensam legendus. p. 77. Natio.

Re. Nationes diversa peculiari affectu prosequenda. r. 20. com. p. 28.

E.G. Nationalis affectus pestifer. pag. 113. 402.

Negligentia.

E.G. Damnosa. p. 93. 94. 135. 141. 310.

Negotia, Negotiatio.

Re. Pia non suscipienda sine licentiâ, secularia omnino fugienda. r. 41. Com. p. 30. quâ directione tractanda. r. 48. com. p. 31.

De. Negotia Politica, & sta-

tus, nostris interdicta. Co. 5. d. 47. p. 306. & 79. p. 336. ejus generis censi quæ debeant. Co. 7. d. 46. p. 446. secularia etiam alia occupare nostros non debet. Co. 5. d. 47. p. 307. Co. 7. d. 13. p. 417.

Negotiationis speciem qua habent, nostris prohibita. Co. 2. d. 61. p. 141. Eorum quadam exempla. Co. 7. d. 84. p. 464.

Negotia qua ad rationem status pertinent, nostris in virtute obedientia, & sub pœnâ inhabilitatis prohibentur. Ca. 12. Con. 5. p. 57.

Negotia status prohibita quæ censi non debeant, aut debeant. Ca. 13. Co. 7. p. 72.

Ab aliis etiam secularibus negotiis, & ab instituto alienis abstinendum. Ca. 13. Co. 5. pag. 58.

Nonnulla ejusmodi sine expressâ Superiorum aut Generalis licentiâ prohibita. Ca. 18. Co. 7. p. 75. Omnia, qua speciem habent secularis negotiationis, nostris prohibentur. Ca. 25. Co. 2. p. 24.

Negotia aliorum apud Superiorem tractare, qui liceat. p. 40. Externorû Roma non tractanda. 36. publica status nostris interdicta. 42. secularia ad quosvis pertinentia nostros

nostros ne occupent. ibid. per meditetur aliquid ex prima hebdomada. cap. 10. §. 4.

Di. *Negotia & actiones ex regulis electionis diriguntur. pag. 45.*

c. 10. §. 13. p. 48. & cap. 25. Inter meditandum poterunt

§. 9. p. 87. Negotiis se expediat exercitia facturus. c. 2.

c. 10. §. 5. p. 46. alias poterunt

§. 2. pag. 17. facere meditationes. 10. 10.

E.G. *Negotia secularia obsunt p. 47. bene calleant regulas,*

Religiosis. p. 103. 317. 431. & usum exercitiorum. 10. 3.

Superiores se abstineant. 196. p. 45. Nostri quomodo tra-

& c. Nobilitas. dendam exercitia. cap. 10. toto.

Co. *Si cetera adsint, facit hominem magis aptum Societati. par. 1. cap. 2. §. 13. p. 73.*

Idem in Generali. p. 9. c. 2. C. p. 45. Integra dentur exerci-

p. 325. Nomina. 1. p. 45. Commendanda do-

Re. *Propria signanda ab egrediens de reformatione vita.*

diētibus domo. r. 46. cō. p. 31. 34. 2. p. 115.

Ca. *Nomen Don ubi est insigne nobilitatis secularis tollendum. Ca. 2. Co. 2. p. 16.*

416. 290. 291. 282. 295.

St. *Nomina discipuli Confessario tradant in schedula. r.*

com. inf. 9. p. 106. singulorum esse Notarius externus, qui

discipulorum à Praefecto in album referantur. r. Praef. inf. 11. p. 88. 89. Eorum qui scribunt

ad premia, diligenter obsignentur. r. Procem. 6. p. 101. eadem

resignet Rector cum utroque Praefecto. r. Procem. 10. p. 102.

Nostrorum Exercitia spiritualia.

Notitia per Confessionem habita uti licere, Nostri ne doceant. pag. 21. Vi Superiores

vetat Pontifex. p. 46.

Notitia per Confessionem habita uti licere, nostri ne doceant, neque ea utantur. p. 29. 30.

Novi-

Di. *Nostri aliquoties etiam post ingressum faciant exercitia.*

c. 10. §. 2. p. 43. & tunc sem-

per meditetur aliquid ex prima hebdomada. cap. 10. §. 4.

pag. 45.

Inter meditandum poterunt accommodare statui religioso.

c. 10. §. 5. p. 46. alias poterunt facere meditationes. 10. 10.

p. 47. bene calleant regulas, & usum exercitiorum. 10. 3.

p. 45. Nostri quomodo tradenda exercitia. cap. 10. toto.

p. 45. Prima vice non detur liber exercitiorum. c. 10. §. 1.

p. 45. Integra dentur exercitia in Societatis ingressu. 10.

1. p. 45. Commendanda do-

- Bu.** Novitiatus. *cap. 3. §. 3. p. 147. Vide Pro-*
Novitiatus biennium con- *batio secunda.*
firmatur, similiter & pro- *Non sunt intra biennium*
missio de distribuendis ad pios *compellendi ad vota facien-*
us sus bonis. p. 225. Vide Con- *da. p. 3. c. 1. T. p. 123. Possunt*
firmatio *ea facere ex suâ devotione.*
Novitiatus Societatis. *idid. & p. 5. c. 4. §. ult. p. 229.*
pag. 215. 225. *Convenit ea non emitti sine*
De. *Novitiatus biennium cõ-* *facultate Superioris. Ex. c. 1.*
trahi non potest, ut ante il- *E. p. 10. non tamen in manu-*
lud quispiam religiosus cen- *bis cujusquam. p. 3. c. 1. T.*
seatur. Con. 5. d. 12. p. 281. pag. 123. & eorum memoria
d. 13. p. 282. d. 69. pag. 330. servanda. ibid. par. 5. cap. 4.
Biennium quando incipiat. §. ult. & G. p. 229. Debent
Cong. 7. d. 98. pag. 467. etiam ea bis in anno renova-
Novitij. *re. ibid. H. pag. 230.*
Bu. *Novitios tum in Societa-* *Intra biennium nullus eis*
tem cooptandi, tam ad Scho- *certus habitus Societatis da-*
lasticorum vota admittendi, *tur. Ex. c. 1. §. 13. p. 11. Eorũ*
potestas in manu Superiorũ *vestitus mortificationi ser-*
est. p. 225. In Novitiorum in *vire debet. p. 3. c. 2. C. p. 129.*
Societatem cooptatione, dero- *Superior tamen potest dare*
gatur Constitutionibus Six- *convenientiorem eo, quem*
ti quinti, & aliorum Ponti- *ex saculo attulerunt. Ex. c. 1.*
ficum. pag. 294. *p. 11. vel permittere pretiosos-*
Novitij non admittuntur *rem, quem attulerint. par. 6.*
per Consultorum suffragia *cap. 2. M. pag. 245.*
decisiva, sed tantum consul- *Dicuntur esse de Societa-*
tativa. pag. 293. *te largo modo. par. 5. c. 1. A.*
Admitti possunt juxta So- *p. 214. & sunt capaces gra-*
cietatis Constitutiones ex no- *tiarum. ibid. Ipsi tamen non*
vã concessione privilegij. *debent dicere se esse ex Socie-*
pag. 294. *tate. Ex. c. 4 §. 17. p. 31.*
Co. *Novitiatus biennium du-* *Docendi sunt doctrinam*
rare debet. Ex. c. 1. §. 2. p. 10. Christianam, meditari, con-
& cap. 5. §. 16. p. 30. & p. 4 *fiteri, audire Missam. p. 3. c. 1.*
§. 20

§.20.p.120. & quomodo se gerant etiam interius, & exteriorius.par. 3. cap.1. §.12. p.112.& interdum tentandi in virtutibus. ibidem. pag.124.

§.27.p.126.& par.4.cap.2. D. pag.144. Novitios dimittere possunt. qui possunt admittere, nisi sit aliqua particularis ratio. p.2.c.1.p.91.C. difficilius ta-

men, qui vota fecerunt.p.2. debet iis prescribi, qui- buscum conversentur. par.3. c.1.§.1.A.pag.89.

cap.1.D.pag.109. Sacerdotes Novitij non possunt Sacramenta admi-

ministrare, nisi cum peculiari puritatis & virtutum au- gmentum. Ex. cap. 4. §.41. approbatione Superioris. Ex.

pag.42.& in officiis abjectis c. 5.§.7.p.48. Debent etiam

potius sunt jubendi, quam privatim exerceri in ritibus rogandi. ibid. Missa. ibid.

Loguuntur de parentibus, quasi jam eos non habe- rent. Ex. c.4. C. pag.27. nec Solent perturbari natu-

cum eis vel aliis propinquis coram vel per litteras com- municare. Ex. c.4.§.6.p.26. cap.4.C.pag.48.

neque cum eis loqui, nisi bre- viter, & aliquo presente. p. 3. Eorum Magister alius esse

c.1. B. p. 108. quod si solici- tentur à suis, transmittendi alio. ibid. A. p.107. potest à Confessario, & Su-

periore. par.3.c.1.§.12.p.115. Potest tamen etiam Minister

illorum curam gerere ob pe- nuriam hominum. par. 4. cap.10.G.pag.185.

Debet esse versatus in spi- ritualibus. par.3.cap.1.§.12. p. 115. Quomodo se gerere

& Regulas. Ex. c. 1. §. ult. debeat cum Novitiis, & hi

p.11.& cap.4.§.41.pag.41. cum ipso. ibid. Vide Magi- ster Novitiorum.

Constitutiones autem, non universas, sed compendium earum. Ex. c.1.G.p.11. Novitii biennio probandi. De.

Possunt probari etiam in dispensare Provincialis in Collegiis. p.4.c.6.C. p.160. secundo anno, ex commissione

vel in Domibus. par.3. cap.1. Generalis. Co.2. d.14. p.99 non.

- non sunt instigandi ut vota circa manifestationem deli-
 faciāt: si sponte fecerint, cum *Et. Ca. 10. Co. 6. p. 67.*
 aliis renovare non debent. *Bonis suis ne se abdicent Or.*
ibid. & Con. 4. d. 59. p. 268. sine facultate Generalis.
 Novitiis ostendenda qua de *p. 42. Terni, aut quaterni in*
 manifestatione delicti sanxit *singulis cubiculis. p. 20. Sa-*
6. Congr. Co. 6. d. 34. p. 381. cerdotes celebrant, quo die
 Nulla etas admittendorum *vota emittunt. 13.*
 praescribenda, sed servanda *Novitiis Bulla ostendi qua*
Constit. Con. 2. d. 14. p. 118. debeant. p. 9. Ostēdenda qua
 Qui deserunt Societatem, & *de manifestatione delicti de-*
 aliam Religionem ingrediū- *claravit sexta Cong. p. 92.*
 tur, num sint reducēdi. *Co. 1. Novitii. pag. 130. Pr.*
d. 24. tit. 2. p. 35. De quibus Novitii cum delectu ad. In.
 instruendi in primā proba- *mittendi. p. 31. inepti facile*
 tione; & qua exercitia spi- *dimittendi. ibid. Scholastici*
 ritualia facienda. *Con. 4. per biennium in Novitiatu*
d. 67. p. 271. 272. retinendi. p. 32. Coadiutores
 Ca. *Novitii biennio probari per annum. ibid.*
 debent, non litterarum, sed *Novitii quales recipiendi E.G.*
 mortificationis studio vacā- *& educandi. pag. 53. 79.*
 do: in secundo tamen anno *200. 207.*
 potest Provincialis dispensa- *Eorū institutio & probatio.*
 re. *Ca. 1. Co. 2. p. 15. p. 54. 55. 206. Benè fundan-*
 Intra biennium non in- *di. 56. Eorum gratia & do-*
 stigandi ad vota: qua si emi- *cilitas. 102. Boni Novitii si-*
 serint seorsim inter se reno- *gnum. 56. Novitiatus consu-*
 vent. *ibid. nuus vita nostra. 77.*
 Dispensare non licet in cō- *Nox.*
 trahendo biennii spatio, ad *Aptum tempus meditatio- Di.*
 hoc ut quispiam per vota, *ni. c. 3. §. 7. p. 23. Nocte non*
 ante illud expletum, emissa, *surgunt debiliores. 3. 8. p. 24.*
 verus Religiosus censeatur. *nec alii secundā hebdomadā.*
Can. 10. Co. 5. p. 56. 21. 1. p. 74. Nuntius.
 Novitiis ostendenda, & de- *Nuntii Apostolici ne in vo- De.*
 clarāda, qua Cong. 6. sanxit *tis simplicibus dispensare pos-*
 sint

sunt à Pontifice petendum. peccatū manifestum. p. 3. c. 1. Co. 1. D. 142. tit. 6. p. 92. §. 23. p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1.

O

O B E D I E N T I A ,
& Obedire.

Præstanda etiã officialibus subordinatis. Ex. c. 4. §. 3 I.

Obediant subditi Præposito in omnibus, & in eo Christum veluti præsentem agnoscant, venerenturque. pag. 13. 58.

p. 37. par. 3. c. 1. §. 24. p. 124. p. 4. c. 10. §. 8. p. 185. etiã Coquo. Ex. c. 4. §. 29. p. 36. etiã Infirmariis & medicis. §. 32. pag. 38.

Obedientia Societatis. p. 218. & 230.

Præstada est Superiori cum reverentiã & amore. p. 3. c. 1.

Obedientiã magni meriti est. p. 4. c. 6. §. 2. p. 152. est vinculum unionis. p. 8. c. 1. §. 3. p. 285. inuat ad cõservationẽ Societatis p. 10. §. 9. p. 364. vocatur Sancta. p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. p. 2. c. 1. §. ult. p. 91. securius fit opus ex obedientiã, quàm proprio arbitratu. p. 7. c. 2. A. pag. 264.

Præstada est Superiori cum reverentiã & amore. p. 3. c. 1. §. 23. p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 233. Neq; cõsiderandũ cui obeditur, sed propter quẽ. Ex. c. 4. §. 29. p. 36. & p. 3. c. 1. §. 24. p. 124. Vide Superiores. Obediẽtia exemplo maximè præluce debet primores Societatis. p. 8. c. 1. §. 3. p. 285. & qui aliis præsumt. par. 4. c. 10. §. 8. pag. 185.

Obedientia triplex; Executionis, voluntatis, Intellectus. p. 6. c. 1. §. & C. p. 233.

Subordinatio in obedientiã diligenter servanda. p. 2. c. 1. §. ult. p. 91. & par. 8. c. 1.

Debet esse præpta, humilis, integra. p. 3. c. 1. §. 23. p. 123. & par. 4. c. 10. §. 5. p. 183. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 233.

§. 4. p. 286. E. & p. 10. §. 9. pag. 364. Potest tamen Provincialis, & Generalis aliquem sibi immediatè subdere. p. 8. c. 1. E. p. 289.

Obediẽtia littera inchoata. p. 4. c. 10. §. 9. p. 186. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 233. Obediẽtia caeca, ut cadaveris vel baculi. p. 6. c. 1. §. 1. p. 234. in omnibus rebus etiã non obligantibus. §. 1. ibid. nisi præcipiatur

Superiores possunt obligare ad peccatum in virtute Obediẽtia, quando id multum conveniat. p. 6. c. 5. p. 256.

Obedientia Pontificis. Vide Pontifex.

- Re.** *Perfēctē servanda.* r. 31. 397. 442. 103. 443. *eius*
 p. 16. & r. 33. p. 17. & r. 35. *munus & excellentia quoad*
Sum. pag. 18. & r. 21. *Prap. voluntatē.* 14. 15. 16. *quoad*
 p. 77. & r. 20. *Rect.* p. 97. *intellectum.* 17. 18. ad. 23.
In eā ut cadaver, vel ba- *Latitudo.* 14. 15. 25. 26. 396.
culum se quisque gerat. r. 36. *Typus.* 395. *Adiumenta.* 22.
Sum. pag. 18. 23. 24. 25. *defectus.* 441. 20.
Ob eam littera etiam in- 21. *exempla.* 24. 25. 27.
choata relinquenda. r. 34. *Perfēcta & imperfēcta.*
ibid. 12. ad. 28. 40. 63. 394. & c.
Vide etiā. r. 15. *Com.* p. 26. 442. *imperfēcta qualis.* 96.
Epistola B. P. N. Ignatii *Obligationes.*
de obediētia virtute. p. 260. *Non sunt recipienda con-* Co.
Id. *Eius pulchritudo & ne-* *tra sinceritatem Institui*
cessitas. p. 46. *legenda episto-* *nostri.* p. 4. c. 7. §. ult. p. 172.
la B. P. N. ib. exempla San- p. 4. c. 2. §. 4. p. 142. p. 6. c. 3.
ctorum colligenda. *ibid.* *cau-* §. 5. 6. pag. 249 250.
se repugnantiā examinan- *Obligationes lectionū su-*
da. 47. *Deus in Superiore* *scipi possunt in Collegiis.* p. 4.
agnoscendus. *ibid.* *Animi* c. 2. B. p. 142. c. 7. E. p. 172.
preparatio ad quodvis. *ibid.* c. 11. A. p. 188. *Eas autem di-*
Quomodo in levioribus as- *judicare pertinet ad Genera-*
suenscendum. 48. *Exercendus* *lem.* p. 4. c. 2. B. p. 142. p. 4.
in difficilibus. *ibid.* *Interdum* c. 11. §. 2. A. p. 188. *par.* 9. c. 3
piē cōdescendendū. *ib.* *Quid si* §. 17. pag. 334.
volūtas in infirmo desit. 49. *Non potest suscipi obliga-*
Cl. *In eā proficiendum, &* *tio dandi Concionatoris, aut*
quomodo. p. 29. *Causa in-* *Confessarii, aut Lectoris*
obediētia. 32. *unde fit minūs* *Theologia, nisi ex consequen-*
suarvis obedientia. p. 33. *ti.* par. 4. c. 7. §. ult. E. p. 172.
E.G. *Obed. Nota Societatis.* p. 12. *neque ad Missas celebrandas.*
 13. 26. 63. 394. 396. 397. p. 4. c. 2. §. 4. p. 142. *qua vi-*
 442. *eius utilitas, & pre-* *deatur commensurata redi-*
stātia. 12. 16. 26. 27. 40. 41. *tui.* *ibid.* B.
 395. 397. *necessitas & secu-* *Obligationes suscepta im-*
ritas. 12. 19. 29. 40. 41. 396. *plenda.* par. 4. c. 11. A. p. 188.
 prater-

prater eas nihil facile praepari non potest. p. 39.

standum, sine Generalis Officiorum, & graduum
consensu. ibid. discretio, ac distributio tota

De. Obligari ad ministeria est in manu Generalis.
spiritualia Societas non potest. pag. 10. 61.

lectionem Theologicam potest Officia Societatis distri- Co.
ex consequenti. Con. 1. d. 75. buere pertinet ad Generalem.
pag. 58. p. 9. c. 3. §. 3. & 9. p. 327. po-
test tamen etiam per suos mi-
nistros. ibid. H. p. 332. Omnes

E.G. Obligationes Deo servien-
di. pag. 30. 31. 134. & c. 309. parati esse debent ad omnia
& c. 318. 319. & c. officia. p. 3. c. 2. F. p. 130. ad
humilia etiam libentius. Ex

Observantia.

Di. Observantia religiosa ma- c. 4. §. 28. p. 36. & par. 3. c. 1.
ximè pendet ab oratione. §. 22. p. 122. Potest unus plu-
Procem. §. 3. pag. 8. ra sustinere. par. 4. cap. 10.

Observantia annotatio- G. pag. 185.
num conducit ad fructum

exercitiorum. c. 3. §. 1. p. 21. Non debet unus ingerere
se in officium alterius. par. 4.

Observationes.

In inferioribus Classibus c. 10. §. 6. p. 184. officia opero-
sa non debent dari occupatis
quomodo tradenda, aut ex- p. 4. c. 10. E. p. 184. laboriosa
cipienda. r. co. inf. 27. p. 111. verò danda firmiteribus. p. 3.

Occasiones.

E.G. Occasiones profectus in So- c. 2. F. p. 131. & in quibus ex-
cietate. p. 30. 31. 35. 36. 129. sunt facile mutandi. p. 4. c. 10,
318. 319. E. pag. 184.

Occupationes.

In. Occupationes Sacerdotum Officia domestica qua.
par. 4. c. 10. §. 6. 7. p. 184. &
propria. p. 25. 26. 27. propria 185. cui officiorum ratio red-
Superiorum. 28. denda. par. 9. c. 3. §. 4. p. 328.

E.G. Occupationes in proximos Quae honestius domi, quam
inordinata perimunt Reli- foris fiant. p. 3. c. 2. H. p. 133.
gionem. pag. 214. 215. discenda à Coadiutoribus.

Officia varia.

Bu. Officio privari seu absolvi, Officium abjectum, & Re:

M humi-

humile promptius suscipiendum. r. 13. Sum. pag. 12. illos rogare. Ex. cap. 4. §. 30. 31. pag. 37.

Officia caritatis & humilitatis devotè obeunda. r. 19. Sum. pag. 13. in alienum

nemo se ingerat, nec in locum hujusmodi officio deputatum ingrediatur. r. 32. Com. pag. 29.

Officia domestica à Sacerdotibus, & Superioribus aliquando obeunda. r. 34. Prap. pag. 80. r. 33. Rect. pag. 100.

Pr. *Officia. pag. 131.*

Officiales.

Co. *Officiales debent eligi apti.*

par. 4. cap. 10. §. 6. pag. 184.

spectato cujusque talento.

par. 9. cap. 3. §. 9. p. 331. De-

bent habere suas regulas.

par. 7. cap. 4. §. ult. pag. 282.

& par. 4. cap. 10. §. 6. pag.

184. quibus rationem red-

dant. par. 9. cap. 3. §. 4.

pag. 328.

Officiales Generalis. par. 9.

c. 6. p. 345. & seq. Univer-

tatis. par. 4. c. 16. §. 5. p. 206.

par. 4. cap. 17. p. 207.

Occupandi cum vacui

sunt, & cum opus est suble-

vandi. par. 4. cap. 10. §. 6.

pag. 184. 185.

Subordinati potius debent

subjectis precipere, quàm

Officiales domesticorum officiorum, integrè debent Ministro obedire. p. 4. c. 10. §. 8 p. 185.

Subordinatis etiam officialibus perfectè obediendum. r. 38. Sum. p. 19. vacuè illis tempus utiliter expendatur. r. 7. Prap. p. 74. & r. 6. Rect. pag. 93.

Officiales, qui à Generali De creatur, eo mortuo durant usque ad creationem novi.

Co. 1. A. d. 5. p. 9. & c. & us-

que ad finem Congregationis.

Con. 1. d. 1. p. 28. Co. 4. d. 58.

p. 268. Mutari ab eo non pos-

sunt post inchoatam Congr.

generalem. Co. 6. d. 35. §. 20.

p. 387. nec post decretam.

Co. 7. d. 66. p. 453. mutatur

permissu Congregationis. Co.

6. d. 17. pag. 353.

Vide etiam Officia.

Officium Divinum.

Non tenentur nostri dicere Bu.

communiter, sive in choro.

p. 14. 167. & 136.

Id Missa postponendi, &

infirmis Societatis commu-

tandi facultas. p. 74. & 75.

Officium Romanum Pau-

li III. recitandi facultas.

p. 26. Abrogata.

Offi-

- Co. *Officiis divinis iurvetur Institutum Societatis. par. 7. Proximus. par. 7. cap. 4. §. 4. cap. 2. E. p. 267. Sunt tamen pag. 278. minoris momenti, quàm spiritualia. ibid. ideoque iis insistendum quatenus spiritualia permittent. cap. 4. §. 2. p. 280.*
- Officium Divinum privatum dicendum, non in choro. p. 6. c. 3. §. 4. p. 249.*
- Officia vespertina & Te- nebrarum possunt dici, sed sine cantu. p. 6. c. 3. B. p. 249. & eodem tono etiam officium mortuorum pro Nostris. p. 6. cap. 4. C. p. 255.*
- E.G. *Attentio, reverentia, devo- tio. p. 352. 353. 355. ad 359. Tēpus, locus, situs. 353. 354. Officium S. Eucharistiæ. numerus augeatur, par. 1. cap. 1. C. pag. 68.*
- De. *An quintis feriis à nostris celebrandum. Con. 5. d. 72. pag. 332.*
- Officium B. V. Mariæ. Opiones. Nova non admittenda. Co par. 3. cap. 1. O. p. 118. in reli- quis etiam conformitas inter nostros tenenda. ibid. & §. 18. par. 4. cap. 14. §. ult. p. 200. par. 8. cap. 1. §. 8. & K. pag. 292. & in iis omni- bus standum definitioni So- cietatis. par. 3. cap. 1. O. p. 118.*
- Co. *Scholastici nostri debent dicere officium B. Virginis, nisi à Superiore mutetur in orationem mentalem. par. 4. cap. 4. §. 3. B. p. 151.*
- De. *An id quotidie recitan- dum. Con. 6. d. 40. §. 4. pag. 397.*
- Officium S. Inquisi- tionis. Qui examinatur ad So- cietatem, interrogandus est de opinionibus particulari- bus. Exam. cap. 3. §. 11. pag. 21.*
- De. *Vide. Inquisitionis of- ficia.*
- Opera. Operarii. Vide etiam Doctrina.*
- Co. *Opera corporalia, in qui- bus misericordia & charitas exercetur, non sunt extra*

- De. *Opinionum delectus in Theologia & Philosophia.* *Generalis debet habere familiarem orationem.* par. 9. Co. 5. d. 41. §. 6. p. 299. in quibus opinionibus iudicium submittere nostri debeant, *cap. 2. §. 1. p. 322. & cap. 6. A. pag. 346.*
- Constitutiones explicatae.* Co. 5. d. 6. p. 279. & d. 50. §. 2. pag. 309. *Orandum pro proximis.* P. 2. c. 3. §. 7. p. 100. p. 7. c. 4. §. 3. pag. 277. in particulari autem pro benefactoribus. p. 4. c. 1. §. 4. p. 138. pro Principibus & Pralatis, qui multum prodesse, vel obesse possunt. p. 7. c. 4. A. p. 277. pro male affectis in nos. p. 10. B. p. 365. pro augmento Societatis. par. 9. c. 6. A. p. 346. p. 10. §. 1. p. 357. Item pro missionibus. p. 7. c. 2. §. 1. p. 264. Pro electione Generalis. p. 8. cap. 5. §. 3. p. 306. cap. 6. §. 1. p. 307. & pro Congregatione futura. par. 8. c. 7. §. 1. p. 215. pro mortuis Societatis. par. 6. c. 4. §. 2. & 4. p. 254. & 255.
- St. *Opiniones aliorum, praesertim nostrorum, vel concilianda, vel modeste confutanda.* r. com. Sup. 5. p. 38. earum novitas vitanda. r. 6. ibid. non in omnibus, aut asserendis, aut confutandis immorentur magistri. r. com. Sup. 7. p. 39. *Qua Catholicos in aliquâ regione offendunt non asserantur.* r. Thcol. 6. pag. 49. *Ejus tempus.* r. 1. com. p. 24. Re. observandum, num omnes illi vacent. r. 50. Prap. p. 84. & r. 47. Rect. p. 103.
- Oracula.
- Pr. *Vide.* pag. 132.
- Oratio.
- Co. *Orationis tempus unius hora esse debet.* par. 4. c. 4. B. p. 151. an autem vocalis esse debeat, an mentalis, in particularibus iudicet Superior. ibid. *Inexpertis proponenda capita orationis.* par. 4. c. 4. B. pag. 152. *Orationis tempori à Con-De. stit. praescripto, nihil adijciendum.* Co. 1. d. 97. p. 69. permixtum Generali ut augere posset, habitâ ratione personarum, & regionum. Co. 2. d. 29. p. 127. *Orationis hora integra à B. Borgia introducta stabilitur.* Con. 4. d. 5. pag.

pag. 240. Orare simul nostri ordinariè non debent. Con. 1. d. 98. pag. 70. Con. 4. d. 59. pag. 268. Orationis certum tempus habeant omnes, & quotidie visitentur. Con. 7. d. 25. pag. 430.

Orationis tempore ad januam, vel Ecclesiam, sine expressâ facultate nemo vocandus. Con. 7. d. 25. §. 2. pag. 430.

Oratio per integram horam, præter duplex examen, quotidie faciendâ. Ca. 6. Con. 4. pag. 44.

Oratio non in uno loco ab omnibus faciendâ nisi pro re aliquâ extraordinariâ ad tempus: sed cum Novitiis ante cœnam, Generalis dispensare poterit. Can. 12. Con. 1. pag. 6.

Orationis tempore omnes visitandi, certumque omnibus surgendi & orandi tempus statuendum. Ca. 7. Co. 7. p. 70. Orationis vel examinis tempore, nemo sine expressâ facultate ad januam, vel ad Ecclesiam vocandus. Ca. 6. Co. 7. pag. 70.

Orationes & suffragia pro nostris defunctis quæ sint faciendâ extra, & intra Provinciam. C. 1. Con. 3. p. 38.

Dies 27. Septembris ob confirmatam eo die Societatem, missis & orationibus celebrandus. Ca. 1. Co. 7. p. 69.

Oratio ad Deum ante prælectionem in scholâ superiori. r. Com. sup. 2. p. 37. in inferiori ante scholâ initium. r. com. inf. 2. p. 104. hortetur Magister discipulos ad orandum quotidie. r. com. sup. 3. pag. 37. 38. & r. com. inf. 5. pag. 105.

Orationis studium in Novitiis promovere, quæ possint. pag. 66.

Ad eam confugiendum. Id. pag. 14. Vide Ariditas in oratione.

Ejus potissima cura. p. 24. Cl. Promovenda media. ibid. exigenda ratio. 25.

Oratio, licet etiam à novitiis cooperatione, maximè tamen pendet à Deo; cap. 8. §. 3. p. 35. ejus momentum. §. 3. p. 8. fovet observantiam religiosam. ibid. ejus methodum multum referebat habere à capite nostro. ibid. Matutino tempore animus magis ad eam dispositus. 6. 2. pag. 31.

Ne nimia sit attentio & conatu. 8. 3. p. 35. 14. 3. p. 57. 14. 7. pag. 58.

Orationi de die percurri 257. ad 261. Continua. 234.
 poterit prima hebdomada. 9. impetrat, excitat. 227. 228.
 pag. 38. pro Societate exhibenda. 302.

Ei insistendum tempore 303. Ejus emolumenta &
 desolationis. 7. 6. p. 33. eam fructus varii. 389. ad 418.
 facturi ne confidamus propria Ejus necessitas & utilitas
 preparationi, & industria. 87. 88. 217. &c. 224. 257.
 8. 3. pag. 35. ad eam dispo- ad 261. 302. 388. ad 418.
 nunt humilitas & puritas. Excellentia. 408. 409. Me-
 8. 3. p. 35. thodus. 226. 229. 230.

Orandi modi tres. 37. 1. Meditationis necessitas,
 pag. 115. primus. 37. 2. p. hora, methodus, frequentia,
 116. secundus. 37. 9. p. 118. 90. 225. 226. 229. 230.
 tertius. 37. 12. p. 119. Oran- 244. Contemplationis usus
 di modi plures, prout Spiri- in Societate. 226. ad 232.
 tus sanctus docet. 37. 13. tria genera. 228. ad 231. Ar-
 p. 119. Iudicio Patris spiri- gumenta quadam de divinis
 tualis probandi. ibid. pro perfectionibus. 323. ad 340.
 orantis dispositione varian- Recollectio frequens, elevatio
 di. ibid. mentis, &c. 49. 232. 233.

Oratio vocalis tertio oran- Aspirationes. Exercitium
 di modo iuvatur. c. 37. §. 12. praesentia Dei. 232. 233. 234.
 p. 119.

E.G. Oratio qua. pag. 224. ad
 235. inter Contemplativos
 & nostros differentia. 230.
 231. Orationes jaculatoria
 inter occupationes. pag. 49.
 233. 234.

Oratio sive Decla-
 matio.
 Vide Declamatio. Co.
 Oratio ad Electores ha- Fo.
 benda in die Electionis. pag.
 9. 23.

Oratio in studiorum re- St.
 novatione ab insigniore ha-
 61. ejus particularis cura benda Magistro. r. Rect. 15.
 habenda. 57. 58. 88. 89. &c. p. 27. referenda in codicem,
 428. Tempus limitatum ut & selecta alia, qua pu-
 Scholasticis, secus Professis, blicè exhibentur. r. Rect. 16.
 & Coadiutoribus formatis. ibid. Vide etiam Decla-
 224. 225. 241. &c. 245. &c. matio.

Oratoria.

Oratoria ubique habendi facultas. 42. 47. Oratoria, & Capellas Societatis ad Missas celebrandas approbare possunt Provinciales. p. 147.

Oratoria. p. 132.

Ordinare. Ordinari.

Quibus in rebus Generalis totum jus ordinandi habeat. p. 62.

Ordinantur non Professores ad titulum Paupertatis. Co. 2. d. 77. p. 146.

Ordinationes.

Ordinationes quaedam particulares necessariae sunt praeter Constitutiones. Procem. Declar. p. 62. Ordinationes Congr. generalis quae promulgandae. par. 8. cap. 7. C. pag. 318.

Ordinationes Societatis non obligant ad peccatum. par. 6. c. 5. p. 256.

Possitne Generalis ordinationes facere. par. 9. cap. 6. C. p. 349. 350.

Ordinationes. Vide. r. 17. Prop. p. 76. & r. 13. pag. 35. & r. 14. & r. 18. Prov. p. 36.

Ordinationes Generalium contracta, vim habent eandem quam antea. Con. 7. d. 81. p. 462.

Ordinationum libri in

singulis Domibus, & Collegiis. p. 55. in Archivo Provinciae. p. 57.

Ordinationum varietas. Cl. p. 7. earum frequens lectio. 23.

Ordinationes non omitenda. E. G.

Ordines.

Ordines, etiam sacros a quocunque Antistite suscipiendi facultas. p. 43. etiam ante professionem. pag. 30. 136. etiam extra tempora. p. 213.

Non debent ad ordines sacros promoveri Coadiutores Temporales. Ex. cap. 6. §. 1. p. 49. In Scholasticis differendi circa finem studiorum. p. 4. c. 6. C. p. 160.

Qui examinatur ad Societatem, interrogandus est, an habeat aliquos ordines. Ex. cap. 3. §. 9. p. 19.

Qui ad ordines praesentandi. re. 61. Prov. p. 47.

Sub finem studiorum suscipiendi. pag. 24. Suscepti a nostris in Provincia libro notandi. § 8. Quales esse debeant ordinandi. § 4. § 5.

Ordines. pag. 133. Pr. Ordinibus sacris initiandi, quales esse debeant. p. 4.

15. recens ordinati, quando

ad mulierum confessiones applicandi. pag. 15. 16.

Ordines Scholarum.

St.

Vbi plures in unâ classe sunt, respondeant uni ex quinque gradibus. Prov. 21. pag. 15. & r. *Præf. inf.* 8. p. 86. 87. *quæ in Scholis duorum ordinum annui pensi repetitio.* §. 9. pag. 87.

Quæ his ordinibus propria, quæ communia. §. 10. p. 88. *ubi quinque sunt classes, in nullâ, præterquàm in infimâ, duplex ordo permittatur.* r. *Præf. inf.* 8. §. 5. p. 86. *ubi in infimâ duo sunt, quid utriusvis proprium.* r. *inf.* Gr. 1. p. 145. & r. 2. p. 146. *Reliqua vide verbp Scholæ.*

Ordo domesticus.

Co.

Quo pacto campanâ distinguendus. par. 4. cap. 10. §. 9. pag. 186.

De ordine studiorum. p. 4. cap. 13. §. 1. 2. p. 193. *de ordine disciplinarum.* *ibid.* B. §. 3. & 4. & 5. p. 194. & seq.

Otium.

Co.

Semper fugiendum aliquâ occupatione. p. 3. c. 1. §. 6. p. 111. *eaque cura ad Rectorem perinet.* par. 4. c. 10. §. 6. pag. 184.

Re.

Fugiendum. r. 44. *Sum.* pag. 21.

Otium Religiosis noxium. EG. pag. 99. 130. 141. 309.

Otiosus, etsi mala non operetur, poenâ multandus. pag. 141.

P

PÆDAGOGI.

Pædagogi nemini proponantur à Magistris, inconsulto Rectore. r. *Com. inf.* 48. pag. 118. *nec ab illis alia prælectiones discipulis explicentur.* *ibid.*

Palentia.

in Palentino, Collegio. Bu. pag. 82.

Papa.

Ei soli subiecta Societas. Bu. pag. 42.

De quarto voto, quod illi fit. pag. 11. 63. 228.

Quàm perfectè illi obediendum. par. 6. cap. 1. §. 1. p. 232. par. 7. c. 1. §. 2. p. 259. p. 7. c. 3. §. 1. pag. 275. 276.

De quarto voto, quod Papa fit. p. 5. c. 3. §. 3. p. 224. par. 6. c. 5. p. 256. par. 7. c. 1. §. 8. B. p. 263. *Ex. c. 1. §. 5.* pag. 8.

Quando, & à quo declarandum Papa. par. 7. c. 1. §. 8. pag. 263. *Nulli privato licet gratiam ab illo petere, aut petendam curare, sine licentiâ Superioris.* par. 6. c. 1. §. 3.

pag.

- pag. 235. *Ejus benevolentia conservanda.* p. 10. B. pag. 364. 365.
- Or. *Papyri forma Romam mittendorum.* p. 11.
- Pr. *Paramenta* p. 135.
- Co. *Affectus carnalis parentum, mutandus in spiritua- lem.* Ex. c. 4. §. 7. p. 27. *horum necessitas extrema, & praesens, impedit ingressum in Societatem.* Ex. c. 3. B. p. 18. *Non debent iis bona distribu- bi, nisi ipsi egeant.* Ex. c. 4. §. 2. & 3. p. 24. *In dubio stan- dum iudicio aliorum.* Ex. cap. 3. §. 3. p. 18. & cap. 4. §. 3. pag. 24.
- Re. *Inordinatus in illos affe- ctus exuendus, & in spiri- tualem convertendus.* r. 8. Sum. pag. 9.
- Co. *In Paschate quibus com- munitio dari possit.* par. 7. c. 4. D. pag. 279.
- Di. *Passio Domini. Vide Me- ditatio Passionis.*
- Co. *Indomabiles sunt impedi- mentum secundarium ad So- cietatem* p. 1. c. 3. §. 9. p. 78.
- Passiones obtenebrant ani- mam.* c. 18. §. 3. p. 67.
- Iis obnoxii non admitten- di ad electionem.* 23. 1. p. 78.
- Mortificanda, maxime in vita mixta.* p. 133. 134. Vide *Mortificatio.*
- Patientia.*
- Tempore desolationis ne- cessaria.* c. 7. §. 6. p. 33.
- Patria.*
- Patriam adire nostris, qui liceat.* pag. 10.
- Patrocinium.*
- Patrocina juniorum, se- nes ne suscipiant.* p. 34. 35.
- Pauperes.*
- Pauperibus non congruen- tia, ne permittantur nostris.* pag. 41.
- Paupertas.*
- Paupertas tuum Domorum, Bu- tum Collegiorum.* p. 13. 14. 60. 65. Vide *Bona. Paupe- tas Coadiutorium Formato- rum confirmatur.* p. 228.
- Domorum item Professorum, Scholarium, & Coadiuto- rum non formatorum. Novi- tiatus etiam ratio Paupertatis, & promissio distribuendi.* pag. 230.
- Diligenda ut mater* p. 3. Co. c. 1. §. 25. p. 125. *Propugnacu- lum Religionum.* par. 10. §. 5. p. 366. *mur.* p. 6. c. 2. §. 1.

- pag. 236. & par. 10. §. 5. p. 360. & Professi uoveant numquam eam relaxare. p. 6. c. 2. §. 1. p. 236.
- Paupertas toti Societati communis in hoc consistit, ut nemo ulla re tamquam propria utatur.* par. 3. c. 1. §. 7. p. 111. & nihil accipere, vel dare possit ex iis quae domi sunt. §. 8. p. 112. & omnes vilissimis quibusque contenti sint. Exam. cap. 4. §. 26. p. 34. & non solum rescent superflua. par. 6. cap. 2. §. 11. p. 243. Sed etiam aliquando aliquos ejus effectus experiantur. par. 3. c. 1. §. 25. p. 125. In eoque superiores subditos nonnumquam probent. ibid. V. p. 124. Sic tamen, ne desint necessaria. par. 3. cap. 2. §. 3. p. 129. Præterea ut nulla stipendia pro spiritualibus accipiantur. par. 10. §. 5. p. 360. ac ne eleemosyna quidem. Ex. cap. 1. §. 3. p. 6. & par. 6. cap. 2. §. 7. p. 241. Studium ejus. Ex. cap. 4. §. 1. p. 12. p. 23. 24. & 30.
- Domus & Ecclesia Professa non possunt habere redditus ullos.* Ex. c. 1. §. 3. p. 6. neque jus ad ullam rem stabilem, præter habitationem, sed tantum ad res mobiles. p. 6. c. 2. E. p. 240. & si quid stabile eis relinquatur, debet quamprimum vendi. ibid. Præterea nihil ex Collegiis habere possunt. p. 4. c. 10. §. 1. p. 180. Vide Professi.
- Quomodo relinqui eis possit certus redditus pro fabrica.* p. 6. c. 2. B. p. 237. & possint habere vineas. ibid. F. p. 241. vel eleemosynas perpetuas. ibid. §. 6.
- Qui non sunt Professi vel Coadiutores formati, possunt retinere proprietatem bonorum, etiam post votum Paupertatis.* par. 4. cap. 4. E. p. 154. & par. 6. c. 2. H. p. 243. nihil tamen habere penes se, vel penes externos. Ex. c. 4. §. 4. p. 25. & par. 6. c. 2. §. 11. p. 243. Vitanda superflua. par. 3. cap. 2. C. p. 129.
- Paupertas ut murus Religionis, & mater diligenda, conservanda, ejusque effectus suis temporibus experiendi.* r. 23. & 24. Sum. p. 14. In Victu, & vestitu. r. 25. Sum. p. 15.
- Contra votum Paupertatis facit, qui rebus suis tamquam propriis utitur, vel eas distribuit, aut iis se abdicat sine Superioris facultate.* Ca. 7. Con. 5. p. 55.

- Or. Paupertatis votum ea rei *liaria*, magisque oppugnan-
 quantitas violat, quae satis *da. 13. 2. & 3. p. 54.*
 ad furtum mortale. p. 39. *Peccata timenda. p. 53. E.G.*
 eadem repugnat re aliquam ut *Eorum foeditas, malitia, &*
 propriam uti, aut de bonis suis *damna. 158. 160. 167. 168.*
 sine facultate disponere. p. *Etiam venialium. 330. 336.*
 41. 42. *337. 338. 347. 348. quo-*
 modo à singulis cavenda. 338.
 In. Paupertatis puritas, & *quantum à Superioribus in*
 perfectio nostris in usu rerum *disciplinam communi. 347.*
 sectanda. p. 7. & seqq. 73. *348. Enumerantur quadam*
 non solum dominio, sed usu *magis obvia. ibid. & 411.*
 etiam rerum laedi potest. p. 9. *412. 413. 414.*
 E.G. Paupertas fortis Religionis *Pecunia.*
 murus. p. 63. 64. 398. 399. *An Novitii possint habere Co.*
 quid à nobis requirat. 412. *pecuniam penes se, aut alium.*
 413. 445. 446. Circa eam *Ex. cap. 4. §. 4. p. 25. Num ab*
 observanda. 63. 64. 398. *iis qui ad fructificandum*
 412. 413. vitanda. 445. *mittuntur portanda pecu-*
 446. Ejus necessitas & ex- *nia. par. 6. cap. 2. l. p. 244.*
 cellentia. 63. 398. 399. *par. 7. cap. 2. G. p. 271.*
 Pax. *Nec apud alios habenda. r. 17. Re.*
 Co. De internam conservanda. *com. p. 25. Pecunia deposita*
 p. 3. c. 1. §. 4. p. 109. De exter- *non admittenda. r. 69. Prap.*
 nam cum omnibus. p. 4. c. 16. *p. 88. & r. 63. Rect. p. 107.*
 D. p. 206. p. 6. c. 3. §. 8. p. 251. *Quomodo ab officialibus te-*
 252. de procuranda in aliis. *nenda. r. 29. Prap. Eccl. p.*
 p. 7. c. 4. §. 9. p. 280. 281. *178. & r. 5. Proc. Coll. p.*
 Peccata. *221. r. 8. Proc. Dom. p. 217.*
 Di. Obtenebrant animam. c. 18. *r. 12. Proc. Gener. p. 213.*
 §. 3. p. 67. non sigillatim exa- *Pecunia ex Provinciâ, aut De.*
 minanda in secundo exercitio *regno contra edicta regia*
 prima hebdomada. 15. 1. p. 59. *non extrahenda. Con. 2. d.*
 Peccatoris memoria jurvatur *15. p. 100.*
 consideratione locorum, nego- *Pecunia itineris causam ne In.*
 tiorum, personarum. ib. vitia *conquiratur à consanguineis.*
 quaedam cuique magis fami-

p. 8. nec ad describendas tati verbis. & exemplo adificationes. *ibid.* cent. r. 8. *ibid.* Sobrietatis, &

Peregrinatio.

Co. Vnum ex experimentis est, & exemplo adificationem, non nisi ad adificationem, loquantur. r. 10. *ib.* ubi erit domus nostrorum, nil ab

Re. Sine detrimento imbecillium, & quo tempore, ac modo faciendâ. r. 32. Mag. 250. Patentes litteras habere curent. r. 12. *ibid.*

Ca. In peregrinationibus & perfectionibus nostri pedestri quisque in se procurare debet. par. 6. c. 1. §. 1. p. 231. & p. 10. §. 2. p. 358. Ad eam se invicem omnes exhortari decurare debet Generalis, *ibid.*

Peregrini.

Re. Finis peregrinationis. r. pereg. 1. p. 147. Litanias vel Itinerarium dicant, & alias Regulas servent, quantum iter permittit. r. 2. p. 148. Christum sibi comitem, & fructum in externis faciant. r. 3. *ibid.* eleemosynas quomodo petent. r. 4. *ibid.* Indigentia & penuria probari exoptent, & injurias patienter ferant. r. 5. *ib.* Iter debilium infirmitate commensuretur. r. 6. p. 149. Quid illis faciendum, cum eorum quis in morbum incidit. r. 7. *ibid.* in vi-

Perfectio.

Perfectiorem omni studio Co, quisque in se procurare debet. par. 6. c. 1. §. 1. p. 231. & p. 10. §. 2. p. 358. Ad eam se invicem omnes exhortari decurare debet. p. 3. c. 1. §. 21. p. 121. Potissima ad eam via est sui abnegatio. Ex. cap. 4. §. ult. pag. 45.

Perfectiorem quisque in Di. suo statu post exercitia sequatur. c. 40. §. 4. p. 127.

Perfectiorem inimica pigri. E. G. tia. p. 32. 33. 99. 130. A quo detur, & quas dispositiones requirat. 29. documenta ad eam juvantia. 31. 32. 33. Incitamenta varia. 28. ad 32. 33. ad 38. 312. 318. 319. 320. Instrumenta quatuor. 35. 36. Impedimenta. 38. 39. 40. 99. 130. 310. 311. Studium ejus quam necessariū 34. 35.

130. 134. 135. 147. 148. *losophicarum delectus*. Co. 5.
 154. 156. 157. 158. 309. d. 41. p. 299. *Aristotelis in-*
 310. *Attende tibi, in vitâ terpretes quâ cautione legen-*
mixtâ, quid significet. 136. di. Co. 3. d. 47. p. 192. *Philo-*
 137. *vide etiam.* 34. 35. *sophicus cursus scribendus.*

Perturbator.

De. *Perturbatores Societatis graviter coërcentur.* Con. 5. d. 54. p. 316. *Eos inquirere, ac deferre jubentur Provinciales.* Co. 6. d. 2. p. 340.

Ca. *Qui aliquid machinantur contra Institutum, ad Generalem deferendi sunt, ut puniantur, & dimittantur.* Can. 20. Con. 5. p. 61. *In eos inquirere, & ad Generalem deferre, Provinciales jubentur.* Ca. 1. Co. 6. p. 62.

Philosophia.

Co. *Philosophia tam naturalis, quàm morali danda à nostris opera.* p. 4. c. 5. §. 1. p. 155. *& quidem ante Theologiam.* par. 4. c. 6. §. 4. p. 160. *Ei tres anni dandi; & praterea dimidius ad repetendum.* p. 4. c. 15. §. 2. B. p. 201. *In utraque Philosophiâ sequendus Aristoteles.* par. 4. c. 14. §. 3. p. 199. *Potest doceri ab eo qui non audivit Theologiam.* p. 4. c. 9. §. 2. p. 178.

De. *Ea sic interpretanda, ut Theologia ancilletur.* Con. 3. d. 47. p. 192. *opinionum phi-*

Co. 5. d. 70. p. 331.

Philosophia ita tradenda, ut ancilletur Theologia, ideòque interpretes Aristotelis, qui impiè scripserunt, cum delectu legendi. Ca. 8. Con. 3. pag. 37.

Philosophia breves cursus non sunt instituendi. Ca. 17. Con. 2. p. 21.

Philosophia Professor à St. Provinciali designetur; & qualis. r. Prov. 16. p. 10. *ad novitates proni, à docendo amoveantur.* ibid. *Quis ejus finis, quodve munus.* p. 74. *ad 80. in rr. Prof. Phil. Vide etiam Aristoteles. Examen. Logica. Moralis Philosophia.*

Philosophia cursus. Vide Cursus.

Pietas.

Præcipuè commendata in St. studiis Provinciali. r. Prov. 40. p. 22. *& Magistris Theologia.* r. Theol. 5. p. 49. *Magistri omnes id agant, ut discipulos ad obsequiû, & amorè Dei impellant.* r. I. com. sup. p. 37. *& r. I. com. inf. p. 104.*

Regu-

- Regula ad pietatem pertinentes in Scholis Superioribus.* 37. 38. *Com. sup.* I. 2. 3. *in inferioribus.* p. 104. 105. 106. *Pietatem in B. Virginem, & Angelum Custodem commendet.* r. *Com. inf.* 5. 7. p. 105.
- Pietas & virtus nostris cū doctrina jungēda.* r. *Schol.* I. 2. p. 150. *& externis.* r. *Ext.* I. 14. 15. p. 158. 160. *Vide etiā* Colloquia. Conciones. Confessio. Examen. Exhortatio. Latinæ. Missæ. Oratio. Sacramenta. Studia. Pigritia.
- E. G.** *Pigritia religiosis noxia.* p. 99. 141. 309.
- Pilei.
- De.** *De pileis Coadiutorū.* Co. I. d. 95. p. 68. Co. 3. d. 32. p. 181. *Con.* 7. d. 24. p. 429.
- Ca.** *Ca.* 23. *&* 26. Co. I. p. 8. *&* 9. *&* *Ca.* 24. Co. 7. p. 79.
- Pœnæ.
- Bu.** *Pœna Constitutionis Gregorii XIII. innovantur, omniaq; in ea contenta confirmantur.* p. 286. *Pœna contra Perturbatores Institui statuuntur.* p. 284.
- St.** *Pœna moderata sit & sine cōtumelia, per Correctorem, non per se.* r. *comm. inf.* 40. p. 116, *inuisitata, & ma-*
- iores ad Præfectum reiiciantur.* ib. *Pœna litteraria.* ibid. *& verbo Academia.*
- Pœnitentiæ.
- Ordinaria nulla Societati ex obligatione. *Ex. c.* I. §. 6. p. 8. *Generalis potest iniungere.* p. 9. c. 3. §. 11. p. 332. *liē Superior, etiam propter defectus non culpabiles.* p. 3. c. I. §. 15. p. 117. *In ius injungendis respiciēda dispositio personarum.* p. 3. c. I. §. 15. p. 117. *Debet quisq; paratus esse ad omnes subeundas.* *Ex. c.* 4. §. 33. p. 38. *& quidē cū magnā humilitate.* §. 41. p. 41. *& cū animo proficiendi.* par. 3. c. 1. §. 15. p. 117. *Imo aliquoties in anno spontē petenda.* ibid. §. 28. p. 126.
- Pœnitentiæ corporales non sint indiscreta. par. 3. c. 2. §. 5. p. 130. *neque contrā nimis remissa.* p. 6. c. 3. §. 1. p. 247. *Debent approbari à Confessario, vel Superiore.* *Ex. c.* I. §. 6. p. 8. *C. & p.* 3. c. I. §. 12. p. 115. *& cap.* 2. §. 5. p. 130. *& ejus arbitrio standum.* p. 4. c. 6. A. p. 159. *Possunt etiam imponi à Superioribus.* *Ex. cap.* 1. §. 6. C. p. 8.
- Nulla ordinaria ex obligatione in Societate. r. 4. Sum. p. 8. *Cum approbatione Superiorio-*

perioris assumenda, ab eo etiã
 imponi possunt. *ibid.* etiam ob
 defectum non culpabilẽ ad-
 implendã. r. 37. *Sum.* p. 18.
 Ob defectus aliquoties in an-
 no petẽda. r. 51. *Sum.* pag. 23.
 tantum ordinaria imponen-
 da, & qua sint. r. 10. *Prap.*
 p. 74. & r. 9. *Rect.* p. 94. &
 r. 40. *Mag. Nov.* p. 130. Ra-
 tio in eis habenda. r. 26. *Rect.*
 pag. 98. Publica danda pro
 publico defectu. r. 29. *Prap.*
 p. 79 & r. 28. *Rect.* p. 99. Ab
 aliis à Superiore designatis
 approbari possunt. r. 31. *Prap.*
 p. 79 & r. 30. *Rect.* p. 99. In
 eis tamen concedendis modus
 ne excedatur. r. 32. *Prap.*
 pag. 80. & r. 31. *Rect.* p. 99.
 Quid in eis advertendum.
 r. 43. *Mag. Nov.* p. 131. r. 27.
Prap. pag. 79.

In. Pœnitentiãrum secreta-
 rum usus excitandus. p. 73.
 E.G. Cur eas Societas nõ habeat
 ex obligatione obeundas. pag.
 224. 235. commendata à
 S.P. Nostro, tum interiores, tum
 exteriores. p. 234. 238. non
 solum cõtra tẽtationes sumẽ-
 da. 237. 244. 245. qua ratio
 habẽda. 239. 240. 245. & c.
 Superiores & possũt, & debẽt
 hortari ad illas. 242. impe-
 trant à Deo. 241. 244. 245.

Poëta.

Poëta explicatio quid ha- St.
 beat peculiare. r. *Com. inf.*
 28. p. 112. Vide etiam. p. 120.
 123. 129.

P. Polancus.

P. Polanci Directorium In.
 & methodus Sacerdotibus
 nostris commendatur. p. 25.
 In missionibus dari potest
 Directorium. pag. 62.

Politica.

Politica agendi ratio No- In
 stris vitanda. pag. 75.
 Politicus Spiritus. p. 109. E.G.
 110. 407. 408.

Polonia.

Polonia sub Assistentiã Ger- Dc.
 mania. Co. 6. d. 35. §. 15. p.
 385. Polonia Procurator. Co.
 3. d. 48. p. 193. De Tartaris,
 & Mahumetanis in Poloniã
 dispensare potest Generalis,
 ut admittantur. Con. 6. d.
 28. pag. 371.

Pontifex.

Societatis scopus est præ- Co.
 stò esse ad omnes Missiones
 Pontificis. Ex. c. 4. §. 35. p. 39.
 p. 4. proæm. A. p. 135. Hanc
 obedientiam promittit Socia-
 tas per quartũ votũ. Ex. c. 1.
 §. 5. p. 7. p. 5. c. 3. C. p. 224. p. 7.
 c. 1. in fine. p. 263. Est autem
 hoc votum generale ad omnes
 terras & loca. par. 7. c. 1. B.

pag. 258. & Societas, quantum ad Missiones, subiecit Pontifici omnem sensum. neque Auctorem malum, par. 7. cap. 1. §. 2. p. 259. debent legere, quod repugnet honestati. p. 4. c. 5. E. p. 158. si sit Christianus. par. 4.

Debet hoc votum novo Pontifici electo, intra annum declarari à Generali. p. 7. c. 1. p. 198. cap. 5. E. p. 158. & c. 14. A.

p. 8. p. 263. Ante initium lectionis orationem præmittere debent.

Ejus benevolentia in primis quarenda. p. 10. B. p. 364. Nullus potest ab eo ullam gratiam petere, nisi Superiore consulto. par. 6. c. 1. §. ult. pag. 235. p. 4. c. 16. §. 4. p. 205. vel saltem signum Crucis. ibid. C.

Debent inter se disputare, sed modeste. par. 4. c. 13. §. 3. p. 192. Non possunt quicquã accipere à Scholasticis. p. 4. c. 15. §. 4. p. 202. Vide etiam Lectores. Magistri. Professores.

Pontificia Missiones. Vide Missiones.

Præceptores.

Co. De eorum numero, & auditoribus. p. 4. c. 13. B. p. 194. Deben esse docti & diligentes. par. 4. c. 6. §. 6. p. 162. & discipulorum cujusque in particulari profectum curare. c. 13. §. 3. p. 193. Possunt duplicari, vel dari adiutores. par. 4. c. 13. B. p. 194. vel etiam ascisci externi, si necessitas urgeret. ibid. Quando illos ad tempus Re. instituire possit Rector. r. 41 Recl. p. 102.

Præceptunt. Præceptorum via, majora Di. signa divina voluntatis requirit, quàm consiliorum. c. 23. §. 4. p. 80. Præceptorum viam eligenti adhuc restat multa deliberatio. cap. 25. §. 8. p. 86.

Possunt esse aliqui extraordinarii, qui legant cum apparatus. p. 4. c. 13. C. p. 194. Prædicatores. Vide Concionatores.

Pro re natã debent inter legendum impellere ad pietatem. p. 4. c. 8. A. p. 174. & c. 16. §. 1. & 4. p. 204. Nihil quales rerum spiritualium Pra-

Vide pag. 135. P.

Præfectura spiritualis.

Quanti momenti. p. 47. In.

quales rerum spiritualium

Pra-

Præfecti esse debeant. 48. & 6. *ibid.* Ex bibliothecâ nul-
 segq. quinam ad hoc munus lum librum inscio Superiore
 designandi. 49. quinam in dabit. r. 7. p. 231. Ea valdè
 magnis Seminariis. 52. ma- munda sit, & bis in hebdo-
 turè ad hoc munus seligendi madâ verratur. r. 8. *ib.* Qui
 idonei, & formandi. 50. quos libri emendi. r. 9. *ibid.* Ali-
 præcipuè libros legere debeât. qui communiores sint in pu-
 51. in aliis rebus parcè occu- blico. r. 10. *ibid.* Quæ in libro
 pandi, & quibusnam. 52. describenda iudicio Superio-
 erga Coadiutores tempora- ris. r. 11. *ibid.* Quid circa li-
 les, quomodo se gerent. 37. bros, qui commodantur.
 De ratione orandi nostros in- r. 12. p. 232.

Præfectos Concionum.
 Pœnitentias secretas excitent. Præfectus Concionum ejus-^{In.}
 que officium. p. 11. 12.

74. Superiorum auctorita-
 tem in subditis tueri studeât. Præfectus Ecclesiæ.
 53. Vide Præfectus spiritus Æditui Regulas habeat, &^{Re.}

Juniorum. & Præfectus
 rerum spiritualium. servari curet. r. 1. Præf. Eccl.
 p. 174. Quem illi singulis

Præfectus Academiæ. Sabbatis catalogum dabit.
 Vide Academia. r. 2. *ibid.* Die Sabbati propo-
 nat modum Sacra faciendî

Præfectus Atrii. Si res exigat, à Præfecto
 inferiore distinguitur, & à
 Provinciali constituitur. r.

Prov. 3. p. 6. & r. Rect. 22.
 28. Quæ regula Præfecti In-
 ferioris ei assignanda. *ibid.*

Præfectus Bibliothecæ. Curam habeat Mis-
 farum & orationum pro de-
 functis, & quarum duos Ca-
 talogos faciat & exponat.

Indicem habeat librorum
 prohibitorum. r. 1. Præf. Bib. r. 5. *ibid.* Quæ scribi curabit
 p. 230. Bibliothecam clau-
 dat. r. 2. *ibid.* Libri quo ordi-
 ne collocandi. r. 3. *ibid.* eorum
 tituli. r. 4. *ibid.* Quos Catalo-
 gos librorum habeat. r. 5. &

curabit. r. 7. *ibid.* Quæ in
 libro

- libro scribit. r. 8. *ibid.* Mulierum locus in templo
 De Candelâ fundatoribus separatus. r. 25. *ibid.* Ne Con-
 danda. r. 9. *ibid.* Quid cum fessarii desint. r. 26. *ib.* Ad-
 sacra fieri externi postulant. moneat Confessarios, quando
 r. 10. *ib.* Externos ad sacrum pœnitentes communicare de-
 faciendum non nisi cum de-
 lectu admittat. r. 11. *ib.* Quid Officia & vespera tono sim-
 circa Sacerdotum regulas, plici fiant. r. 28. *ib.* Quid aget
 barbam, & coronam vide- cum aliquid erit petendum
 bit. r. 12. pag. 176. pro Ecclesiâ, & quomodo pe-
 Promovendos ad Sacerdo- cunia tenenda. r. 29. *ib.* Li-
 tium instrui curet, & videat brum habeat dati, & ac-
 an omnes alii ad Romanum cepti. r. 30. pag. 179.
 ritum se accomodent. r. 13. Panni linei sint mundi;
ibid. ne ulla eleemosyna pro corporalia quomodo laven-
 sacris aut confessionibus ad- tur. r. 31. *ibid.* Quos rerum
 mittatur. r. 14. *ibid.* nulla sit Ecclesia catalogos habeat.
 in ecclesiâ eleemosyna arcu- r. 32. *ibid.* Defunctus spatio
 la. r. 15. *ibid.* Circa Euch. Sa- dici naturalis deceter tenca-
 cramentum quid curabit. r. tur. r. 33. *ibid.* Quo vestuus
 16. *ibid.* Nostri separatim ab nostri sepeliendi. r. 34. *ibid.*
 Externis cõmunicet. r. 17. *ib.* funeri necessaria curabit. r.
 Quid circa oleum sanctũ, 35. p. 180.
 & reliquias observabit. r. 18. Præfectus Lectorum ad
ibid. Necessaria ad divinum mensam.
 cultum nunquam desint. r. Idoncos Lectores curet, & Rec.
 19. p. 177. Ornamenta alta- instruat. r. 1. Præf. Lect. pag.
 rium mutãda curabit. r. 20. 225. Prævidere faciat lectio-
ibid. nil sine facultate petat nes. r. 2. *ibid.* eos in mensa
 ab externis ad templum or- corrigat. r. 4. *ibid.* Socios ha-
 nandum. r. 21. *ibid.* beat. r. 4. *ibid.* Qua ordina-
 Quid circa templi instau- riè, & quo ordine legi de-
 rationem. r. 22. *ib.* Curet de- beant. r. 5. p. 226. Qua in fe-
 signari, qui de cõcionibus ju- stis celebrioribus. r. 6. *ibid.*
 dicent. r. 23. *ibid.* Concio ho- Littera Annua quam pri-
 rã non excedat. r. 24. p. 178. mium legantur. 7. *ibid.* Re-
 gula

gula initio mensis. r. 8. *ibid.* Ad finem recreationis si-
Martyrologium quando, & gnum dabit. r. 15. *ibid.*

quid in die Abstinentia. r. 9. Præfectus Rerum Spi-
ibid. Catalogus librorum, ritualium.

qui in Refectorio legi possunt. Ejus necessitas. p. 4. c. 10. Co.
p. 227. 228. §. 7. p. 185. qualis esse debeat,

Præfectus Refectorii. quodque sit ejus officium. p. 3.
c. 1. §. 12. p. 115. 116.

Curet, ut Refectorii res mundissima sint. r. 1. Præf. Qualis à Provinciali eli- Re.

Ref. p. 254. ne aqua manibus gendus. r. 24. ProV. pag. 38.

abluendis, & mantilia bis Rerum spiritualium & In-
in hebdomada munda, ex- stituti cognitionem habeat.

tergendis, desint. r. 2. *ibid.* Exemplum prabeat, seque
Mantilia & mappa quando amabile exhibeat. r. 1. Præf.

mutanda. r. 3. p. 255. vasa rer. spir. p. 171. Nostros in-
munda, & c. non desint. r. 4. struat. r. 2. *ibid.* quid à nostris

ibid. Parvam mensam præ- petet. r. 3. *ibid.*
paret. r. 5. *ib.* Signum compa- Eos dirigat in rebus insti-
nâ suo tempore dabit. r. 6. *ib.* tuti, & oratione. r. 4. p. 172.

Qua in primo signo, qua in Quid circa lectionem librorum
secundo mensa apponentur. spiritualium curabit. r. 5. *ib.*

r. 7. *ibid.* Qua parabit infir- Curet solari afflictos, tepidos
mis. r. 8. *ibid.* Nec ientaculo, & qualia hæc sint, & in-
lum, nec aliud dabit sine fa- telligat, qua ipse concedere

cultate. *ibid.* possit. r. 6. *ib.* instruat Coad-
Quomodò præparet ad 2. jutores. r. 7. *ibid.*

mensam. r. 9. *ibid.* Quæ su- Doceat omnes quomodò ad
persunt cui tradet. r. 10. pag. Sacramentum accedendum.

256. Notet in tabula, qui ci- r. 8. p. 173. Singulis mensibus
tam capiunt. r. 11. *ib.* Mensam cum unoquoque de his agat.

expeditâ qua faciet. r. 12. r. 9. *ib.* videat, ne studia, &
ib. minus modestos notet. *ib.*

Habeat catalogam eorum, alia impediuntur. r. 10. *ibid.*

qui ministraturi sunt in Peculiarem habeat curam
mensam. r. 13. *ibid.* Rerum Novitiorum, nisi aliunde

etiam Refectorii. r. 14. *ibid.* prospectum sit. r. 11. *ibid.*

- E.G.** *Præfecti spirituales, maximum Rectoris ad studia ordinè in Seminariis constituantur aptissimi.* p. 200. 431. *Vide supra Præfectura spiritualis.*
- Co.** *Præfectus Sanitatis. Domi Constituendus, & quod ejus munus.* par. 3.c.2. §.6.p. 131.
- Re.** *Ejus officium.* r. 1. *Præf. San.* p. 229. *Infirmario praesent, medico adsit, cubicula salubria curet.* r. 2. *ibid.* videat, ne quis se morbi periculo exponat. r. 3. *ib.* Superiorem admoneat de iis, qua salutis profunt, &c. r. 4. *ib.* *Infirmarii regulas habeat & observari faciat.* r. 5. p. 230.
- Or.** *Præfectus spiritus Juniorum Scholasticorum.* *Ejus officium.* p. 81. *Vide supra Præfectura Spiritualis.*
- Co.** *Præfectus Studiorum Generalis. De ejus officio nonnulla.* par. 4.c.5. §. 1. p. 155.
- St.** *Qualis à Provinciali constituendus.* r. *Prov.* 2. p. 5. *Ex ejus Regulis Concellario, ubi distinguuntur, Provincialis, qua videbuntur, assignet.* r. *Præf.* 2. p. 29. *Nihil immutet, neque dispenset.* r. *Præf.* 3. p. 30. *Est generale instrumentum*
- tum Rectoris ad studia ordinanda.* r. *Prov.* 2. p. 5. & r. *Rect.* 2. p. 23. *Ei Professores, & Scholastici, & Præfecti inferiores obediunt.* *ibid.* *quibus in rebus Professores superiores.* *ibid.* & r. *Com. sup.* pag. 38.
- Quodnam ejus munus in particulari.* *Vide.* p. 29. ad 36. *in ejus Regulis.*
- Adhibendus in designandis iis, qui sunt Theologiam repetituri.* r. *Prov.* 10. p. 8. *in Magistrorum omnium consultationibus.* r. *Rect.* 18. p. 27. *Monita salutaria per classes tradet.* r. *Rect.* 21. p. 28. *Examinet semper nostros metaphysicos.* r. *Præf.* 20. pag. 33.
- Examinatores Classium inferiorum cum Rectore constituat.* r. *Præf. inf.* 18. p. 90. *peracto judicio, pramiorum nomina cum Rectore resonet.* r. *Præm.* 10. p. 102. *Recognoscit conclusiones.*
- Vide Conclusiones & Academiae & Praefationes, qua ab Academicis sunt in actibus.* r. *Acad. Th.* 9. p. 167. & *declamationes publicas Rhetorum, qua in aula recitantur.* r. *Rhet.* 17. p. 127. & *quidquid publicè recitatur.* r. *Præf.*

- r. Praef. 28. p. 36. & r. Praef. res; si qui tamen deputentur; inf. p. 83. & sub ordinis correctione Praefectus Stud. Inferior. sint, & revocari possint. p. 39.
- St. A Provinciali constituitur. r. Prov. 3. p. 6. Paret in studiis Praefecto Generali. ib. XIII. pag. 287. & r. Praef. inf. 2. p. 83. quatenus ei obtemperant inferiorum classium Magistri. r. Com. inf. 11. p. 106. Vices Praefecti Generalis, ubi is non est, subit, & in quibus. r. Praef. inf. 50. p. 98. Recognoscit, quae publicè declamantur. ibid. interest Magistrorum inferiorum consultationibus. r. Rect. 18. p. 27. quis finis ejus, quod munus in particulari. p. 82 ad. 97. in ejus Regulis.
- Præfectorum inferiores.
- St. Praefecto Studiorum Generali obediunt. r. Rect. 2. quibus in rebus. r. Prov. 3. p. 1. & Praef. inf. 2. p. 77.
- Prælati.
- Bu. Prælati etiã Cardinales in virtute Sancta obediẽtia prohibentur alterare decreta, & Institutum Societatis. p. 284. Prælati & Principibus commendantur Nostri, ut ab eis benignè suscipiantur. p. 53.
- Prælatorum ministeriis deputare socium aliquem non tenentur Societatis Superiorum
- Prælati curent ab omnibus observari litteras Greg. XIII. pag. 287. Prælati. p. 139. Pr. Prælectiones. Prælectiones Superiorum St. facultatũ à Magistris quales. Vide in eorum Regulis. A discipulis fiant interdum Scriptura in Refectorio. r. Scrip. 19. p. 46. ab iisdem interdum publicè in Scholâ, & quã ratione. ibid. Interdum Theologia prælectiones ab iis, qui illam repetunt, & quales. r. Repet. 7. 8. p. 154. Imò & Scriptura, & controversiarum, & canonum ab iisdem. r. Rep. 12. p. 155. Inferiorum facultatum. Prælegendi auctorem communis formula. r. Com. inf. 27. p. 110. 111. Veteres tantum auctores, non recentiores prælegantur. ibid. Historici, & Poëta quid peculiare habeant. r. 28. pag. 112. quid peculiare prælectionum præceptorum, hoc est Rhetorica, & Grammatica, tum Latina, tum Græca. r. 29. ib. In Rhetoricã prælectionum præceptorum, tum styli;

Et qua ratio in utraq. r. fundamento. *ibid.* Potest tradi etiam non electuris. c. 34. Rhet. 6. 7. p. 122. 123. praeceptorum toto ferme anno vix §. 3. pag. 109.

intermittenda. r. *ib.* qui in eâ auctores praelegendi. r. 1. *ib.*

Et p. 118. Qualis ibi oratoris praelectio, vel Poëta. r. 8. p. 123. qualis Graci auctoris.

r. 13. p. 125. Die vocationis praelectio rei magis recondita. r. 15. p. 126.

In Humanitate qualis praelectio. r. *Hum.* 5. p. 132.

In Scholis Grammaticæ quanta, Et qualis. Vide Grammatica.

Prælectio à discipulis singulis mensibus in reliquis classibus: in Rhetoricâ, Et Humanitate alternis Sabbatis prælectio, vel oratio, vel carmen habeatur. r. *Com. inf.* 33. pag. 113. Vide Declamatio.

Præliudium.

Di. Præliudia declaranda in primo exercitio trium potentiarum. cap. 14. §. 4. pag. 57.

Præliudium representationis historia additur secundâ hebdomadâ. c. 19. §. 4. pag. 70. quomodo differat à meditatione. *ibid.*

Præliudium electionis declarandum electuro. cap. 30. §. 1. pag. 100. coincidit cum

Præmia.

Præmia Scholasticis alternis danda, non nostro sumptu. *Con. 1. d.* 123. p. 85.

Præmia in classibus inferioribus publicâ quotannis distribui possunt, non sumptu nostro. r. *Rect.* 14. p. 20.

Maturè de iis cum Superiore Praefectus agat. r. *Praf. inf.* 35. p. 94. Serventur in iis leges pramiorum. *ibid.* quales leges habentur. p. 100. ad 103.

Privata Rector Collegii suppeditat. r. *Praf. inf.* 36. p. 94. quibus Et quando videnda. *ib.* Præmium reitibus librum ab initio. r. *com. inf.* 19. p. 108. Et de toto libro respondentibus. r. *Com. inf.* 26. p. 110.

Præparatio.

Præparationi Et propria Di. industria non nimis fidentum. cap. 8. §. 3. p. 35.

Præpositus Generalis. Ejus perpetuitatis, Et aliarum rerum instituti impugnatione. p. 306.

Ejus perpetuitas, electio ad vitâ, Et residentia ordinaria in Urbe approbantur,

Et

- Et confirmantur. p. 310. Ei Decretoriū, præsertim §. Congregationis observatio, serio commendatur. p. 311.*
- Præpositi in genere.**
- Bu.** *Præpositi inferiores communicare quomodo possint aliis facultates. p. 77. 144.*
- Co.** *Præpositus Domus ubi Generalis moritur, quid faciet ad electionem Vicarii, vel ad designati cognitionem. par. 8. cap. 4. A. p. 303. 304. Et in Officio Vicarii. §. 1. Et For. Cong. p. 90.*
- Io.** *Præpositi Domorum Professarum.*
- Co.** *Non potest communicari his potestas admittendi in Societatem. par. 2. c. 1. B. p. 91. Imò Et in Societatis Corpus. p. 5. cap. 1. B. pag. 215.*
- Quodnam sit eorum officium, Et quàm necessarium. par. 4. cap. 6. §. 10. 11. 12. p. 164. 165. par. 4. c. 13. §. 3. p. 193. 194.*
- Re.** *Præpositus qualis esse debeat. r. 1. Præp. p. 72. Oratione domum sustineat, Et quod in aliis optare debet, in se præstare studeat. r. 2. pag. 73.*
- Vitet particularia in cibo, Et c. Et familiaritatem. r. 3. ibid.*
- Doctrinam Christianam 40. diebus docebit. r. 4. ibid. Consuetudines approbatas servet, novas non introducat. r. 5. ibid. Constituat; qui domesticæ obeant ministeria. r. 6. ib. Idonei non faciliè mutentur. ibid. nec officiales labore graventur: Et vacuum illis tempus curet, ut utiliter impendant. r. 7. p. 74.*
- Domus Confessariorum non designet. r. 8. ibid.*
- In virtute obedientiæ raro jubeat. r. 9. ibid. Ordinaras tantum pœnitentias imponat. r. 10. ibid.*
- Dispensare in regulis quomodo possit. r. 11. ibid. Intel ligat, quas habeat facultates. r. 13. p. 75.*
- Sit sollicitus ne officio suo officiales desint. r. 14. ibid.*
- Singulis hebdomadis de rebus majoris momenti cum Consultoribus aget. r. 15. ib. illis auditis statuet ipse. ibid. pag. 76. Eos Et Admonitorem libenter audiat, Et curet servanda, qua in formula scribendi præscribuntur. r. 16. ibid.*
- Visitationes, Et ordinationes, quo in libro scribentur. r. 17. ibid. Institutum Socie-*

- tatis ex quâ lectione cognoscet. r. 18. *ibid.*
- In libellum referat quæ sibi ad bonum domus statum occurrunt. r. 19. p. 77.
- Missas pro quibus applicare potest. r. 20. *ibid.*
- Obedientiam ab omnibus servari curet. r. 21. *ibid.* & observantiam regularum. r. 22. *ibid.* vigilantia ejus erga domesticos. r. 22. *ibid.*
- Conscientia ratio. Assi- gnet qui audiant Confessiones generales. r. 23. *ibid.*
- Crebrò subditos alloquatur. r. 26. p. 78.
- In injungendis pœnitentiis quid observet. r. 27. pag. 79. Modus in correctionibus servandus. r. 28. *ibid.* unionē nostrorū curet. r. 33. p. 8.
- De promovendis Provinciale moneat. r. 45. p. 83.
- Procuratorem cleemosynarum habeat, & ab eo rationem exigat. r. 59. & 60. p. 86. Quibus assignabit, vel non assignabit adiutores. r. 62. pag. 87.
- De extraordinariis expensis Provinciale moneat. r. 68. p. 88.
- Non permittat nostros in causis civilibus examinari. r. 70. *ibid.*
- lumentum equitandi causâ domi nullum sit. r. 71. *ib.*
- E Societate dimissum, vel sine licentiâ venientem, non admittat. r. 81. p. 91.
- De nostris loco mutandis Provinciale moneat. r. 86. *ibid.*
- Præscriptio.
Vide pag. 137.
- Præsentare.
Præsentandi jus retentum. De. Con. 1. d. 136. p. 90.
- Præses.
Præses disputationum. De. Con. 1. d. 30. p. 37.
- Quomodo in iis se gerat. St. r. Com. sup. 18. p. 41. 42. Si- nat eos, qui Theologiam re- petunt, liberè respondere. r. Rep. 10. p. 155. Vide etiam Disputatio.
- Præses Collationis Ca- suum. Vide Casus.
- Pretiosa.
Non permittenda. Con. 7. De d. 80. p. 459.
- Principes.
Vile, juvare in spiritu Co. Principes. par. 7. c. 2. D. §. 4. p. 266. & cap. 4. A. p. 277. Eorum benevolentia procu- randa. p. 10. B. p. 364. pro eis orandum. p. 7. c. 4. A. p. 277.
- Non debent communiter visitari, neque iis munera dari

- dari. par. 6. c. 2. §. 9. p. 242. *status pertinent.* 42. *Familiaritas non captanda.* *ibid.*
- Eorum ratio habenda in distributione bonorum. par. 3. cap. 1. §. 9. p. 113. *Non sunt à nostris incitandi, ut alicujus particularis missionem petant, nisi constet de Superiorum voluntate.* p. 7. c. 2. K. pag. 273.
- De. *Principum in familiaritatem nostri ne se insinuent.* Co. 5. d. 48. p. 307. *Instructio pro illorum Confessariis approbata.* Con. 6. d. 21. p. 359. *Aulas sequi nostri, ut Theologi, aut Confessarii, nisi ad unum vel alterum mensem, non debent.* Co. 2. d. 40. pag. 132.
- Ca. *Nullus ex nostris assignandus Principibus, aut aliis Dominis, qui aulas eorum sequatur; nisi forte ad unum, vel alterum mensem.* Ca. 38. Co. 2. p. 29. *In familiaritatem Principum ne se nostri cum detrimento spiritualis boni, & disciplina insinuent.* cap. 13. Con. 5. pag. 58.
- Or. *Instructio pro Confessariis Principum approbata.* cap. 7. Con. 5. pag. 67.
- Principum Confessarii.* p. 66. *Sepulchra in Ecclesiis nostris.* pag. 10.
- Negotia, quæ ad rationem niã in gratiam Inquisitionis,*
- status pertinent.* 42. *Familiaritas non captanda.* *ibid.*
- Eorum familiaritas in In. nostris pracidenda.* p. 74.
- Principes modestè conciliandi.* p. 306. *quomodo cum iis agendũ.* p. 104. 306. 432.
- Privilegia.*
- Privilegiis & Gratiis omnium ordinum quo pacto Societas utatur.* pag. 144.
- Privilegiis quibuslibet nostri, non, nisi ex expressã Superiorum licentiã, uti possunt.* pag. 144.
- Privilegiorum Societatis interpretatio Sedi Apostolica reservatur.* p. 19. 237. *ubi etiam eorum, ac instituti impugnationis, seu in dubium revocatio, sub excommunicationis, & aliis penis eo ipso incurrendis interdicitur.* p. 238.
- Privilegium implorandi brachium saculare ab hominibus Societatis, pro ipsorum juribus tuendis, conceditur.* pag. 288.
- Privilegia Societatis.* Co. De. 1. d. 103. p. 76. *Subditis communicari quomodo possunt, declarat Generalis.* Con. 1. d. 141. p. 92. *Privilegiorum aliquot usu nostri Rege postulante abstineat in Hispaniis,*

- nis. Co. 5. d. 21. p. 286. p. 47. Debent scribi res qua*
St. *Privilegium progrediendi importantur. Ex. cap. 4. §. 4.*
in studiis non fiat, nisi verè p. 25. & p. 1. c. 4. §. 6. p. 86.
humilibus. r. Prov. 19. §. 9. De Confessione autem ge-
pag. 13. nerali. Vide Confessio.
Pr. *Privilegia. pag. 138. Durare debet duodecim*
Probatio. dies & amplius quàm Su-
Bu. *Probatio longa simul, & periori videbitur. Ex. c. 1. H.*
ea qua biennii Novitatus, p. 12. & p. 1. c. 4. §. 1. p. 81. Ad
& Tertii anni sunt probatio- eam non sunt admittendi,
nes confirmantur. pag. 220. qui non sunt examinati. p. 1.
229. Vide Confirmatio. c. 1. D. p. 69. vel qui non ha-
Co. *Redeuntis probandi sunt bent propositum vivendi in*
experimentis, quibus Supe- Societate. par. 1. c. 4. §. 3. N.
rior judicaverit. p. 2. c. 4. §. p. 82. Possunt tamen ut ho-
ult. p. 105. præsertim si dubi- spites ad triduum. ibid. B. fa-
tatur de constantia. ib. De eâ ciliior est ex eâ dimissio. par. 2.
autem probatio potest esse in cap. 1. A. pag. 89.
xenodochio. ibid. Cum iis, qui in eâ sunt non Re-
loquendum. r. 27. Com. p. 28.
Co. *Fit, ut quisque melius So- Ad eam admissus quanto tē-*
cietatem, & Societas eum pore hospitem more diversa-
cognoscat. Ex. c. 1. §. 13. p. 11. bitur. r. 9. Mag. p. 120. ei de-
& p. 1. c. 4. §. 1. p. 81. Ad eam clarandum, quomodo se ge-
qua habitatio deputada. p. 1. rere debeat. r. 10. p. 121. quos
c. 4. §. 1. p. 81. In eâ hospitem libros & regulas habebit. r.
more versari debet. ib. & Ex. 11. ibid. quando, & quomodo
c. 1. §. 13. p. 12. neque conver- examinandus. r. 12. ibid.
sari cum aliis, etiam dome- Regulas, & c. consideret. r.
sticis. Ex. cap. 1. H. p. 12. nisi 13. ib. Ordo examinandi ad-
particulariter ad id designē- missum. r. 14. Mag. Nov. ib.
tur. p. 1. c. 4. §. 4. p. 84. Ibi qua magis illi explicanda. r.
videre debent Examen & 15. p. 122. Propensus ad stu-
Regulas, habere lectionem. dia, sed ineptus, & indiffe-
p. 1. c. 4. §. 5. p. 85. & præterea rens, de quâ re interrogan-
exhortationem. Ex. c. 5. §. 6. dus. r. 16. Mag. Nov. p. 123.
Since-

Sincerè respondeat, & scribat. r. 25. ib. Semel egres-
 Confessarius admonendus, si, iterum admissi probandi.
 us ejus conscientiam stimulet. r. 46. Prov. pag. 43.
 r. 17. Mag. Nov. ibid. In in- Probatio Secunda.
 terrogationibus servetur se- Adeam non debet quis ad- Co,
 cretum. r. 18. ibid. Promittat mitti, nisi valde notus. p. 1.
 se relictorum omnia bona cap. 4. §. 1. p. 81.
 post annum ab ingressu, & In eâ jacitur fundamen-
 quomodo. r. 19. ibid. tum propria abnegationis,
 Accuratè informetur de & vera virtutis. par. 4. in
 rebus nostri instituti, & piâ procem. p. 134. p. 3. c. 1. §. 2. &
 lectione recreetur. r. 20. ibid. 27. p. 107. & 126.
 Coadiutores Temporales in Debet durare biennium.
 suâ vocatione plenè instruë- Ex. c. 1. §. 12. p. 10. & cap. 4.
 di, & aliquo exercitio corpo- §. 43. p. 43.
 rali, sejuncti ab aliis occu- In eâ vacandum mortifi-
 pandi r. 21. p. 124. cationibus & poenitentis.
 Scholastici quas lectiones Ex. cap. 4. §. 16. p. 42. & sex
 praelegent, & exhortationem praeipuis experimentis. Ex.
 faciant. r. 22. Mag. Nov. ib. cap. 4. §. 9. pag. 28.
 Spiritualia etiam exercitia, Vide Novitii.
 ut primum experimentum. Domus Probationis sunt
 r. 23. ibid. ad praeperadum fundamen-
 Admissus generaliter con- tum litterarum, humilitatem,
 fiteatur, & conscientiam & omnes virtutes. par. 3. c. 1.
 suam Superiori aperias, & §. 27. p. 126.
 qua deinde ei declarabuntur. Sunt quasi membra Col-
 ib. Post SS. Eucharistia Sa- legiorum. Ex. c. 1. B. p. 7. &
 cramentum susceptum cum possunt habere redditus. Ex.
 aliis in secundâ Probatione cap. 1. §. 4. p. 7. & p. 6. c. 2. A.
 versetur. ibid. p. 125. pag. 236. ubi disponuntur
 Habitâ ratione valetudi- mittendi ad Collegia. par. 4.
 nis, &c. poterunt exercitia c. 2. §. 5. D. p. 144.
 spiritualia illi differri. r. 24. In eâ Novitii cum fru- Re.
 Mag. Nov. pag. 125. Quae ctu in experimentis exer-
 assert, Procurator in libro ceantur. r. 28. Mag. Nov.

pag. 126. In hospitalibus per periores. p. 4. c. 4. E. p. 154.
 menssem servire debent. r. 29. Probatio tertia peragen- Re.
 p. 127. Mense alio ad pere- da. r. 68. Prov. p. 48. quomo-
 grinandum mittantur. r. 31. do. r. 58. Mag. Nov. p. 135.

Mag. Nov. ibid. In hoc 2. 5. Tertius annus Probatio. Or.
 & 9. experimento quale & nis peractis studiis omnibus
 cujus testimonium secum af- obeundus. pag. 23.

ferent. r. 32. Mag. Nov. pag. Illum acturi, de suis dese-
 128. quomodo cōsanguineos, & tibus moneantur. 24. In-
 & amicos altoquantur. r. 52. structori consistantur. 28. In
 Mag. Nov. pag. 133. iis que ad domesticam disci-

Sexto quoque mense litte- plinam spectant à Rectore
 ras Apostolicas, Regulas, &c. & Ministro pēdent. 29. Quas
 considerent. r. 63. Mag. Nov. illis Bulla ostendi debeant.
 p. 136. & reddant rationem 28. Qui libri concedi. 30.
 conscientia, & generaliter Eorum Regula & Instructio.
 consiteantur, & cui. r. 67. 31. &c. De iis qui in tertio
 Mag. Nov. pag. 137. anno non proficiunt. 25.

Probatio Tertia.

Problema.

Co. Probationes necessariae sunt Mathematicum fiat al- St.
 ante admissionem ad Profes- ternis saltem mensibus. r.
 sionem, & vota Coadiutorū Mat: 28. pag. 82.
 Formatorum. Ex. cap. 1. §. 8.

Processiones.

p. 8. & p. 5. c. 2. §. 1. p. 217. & Eximuntur nostri à Pro- Bu.
 p. 10. §. 7. pag. 362. cessionibus publicis ordina-

Scholastici post studia uno riorum. pag. 155.

saltem anno adhuc proban- Processiones à nostris non De.

di. Ex. c. 1. §. 12. p. 10. & c. 4. facienda. Potest tamen dis-
 §. 16. & 43. p. 31. & c. 6. §. 8. pensare Generalis, ubi expe-
 p. 52. & p. 5. c. 1. §. 3. p. 216. dire videbitur. Con. 3. d. 25.

Eo autem tempore quid fa- p. 187. A publicis ut exima-
 cere debeant. par. 5. c. 2. §. 1. mur curandum. Si declinari
 pag. 217. non possint cum superpelliceis

Scholastici post vota emis- procedendum eo loco, & ordi-
 sa dicuntur esse in probatio- ne, quo statuent, qui vocant,
 ne, quantum ad gradus su- ibid. Romani à Congrega-

- tionem abrogata, à Pontifice r. 5. *ibid.* Ex eâ acceptam pecuniam notet. r. 6. *ibid.* notet etiam, qua Novitii afferunt, cum Societatem ingrediuntur. r. 7. *ibid.*
- Ca. Processiones à Nostris faciendae non sunt. Generalis tamen potest dispensare, maxime inter haeticos & Infideles. c. 10. Co. 3. p. 37.
- Pr. Quod si ad eas cogantur, quomodo ire debeant. *ibid.*
- Pr. Processiones. pag. 144.
- Pr. Procurator.
- Pr. Vide. pag. 144.
- Co. Procurator Collegii.
- Co. Procuratores Collegiorum possunt interesse Congregationibus Provincialibus. p. 8. c. 3. §. 1. p. 300. Possunt etiam à Praeposito Generali vocari ad Congreg. generalem. *ib.* A.
- Re. Eorū Regula. p. 220. & c.
- Co. Procurator Collegii, & Domus.
- Co. Collegia & Domus debent habere suos Procuratores. par. 6. cap. 3. §. 7. p. 251.
- Re. Procurator Collegii, & Domus Probationis.
- Re. In negotiis memor sit Instituti. r. 1. p. 220. quos benevolos conservabit. *ibid.* Res temporales conservet. r. 2. *ibid.* Proventus recipiat. *ibid.* Qua scribit in libro. r. 3. pag. 221. Rectori singulis mensibus rationem reddet. r. 4. *ibid.* Arca pecuniarum & earum liber.
- Emptori pecunias dabit, & ab eo quotidie rationem exiget. r. 8. p. 222. Res bonas, & quam opportunè emi curabit. r. 9. *ibid.* Res illas conserventur. r. 10. *ibid.*
- Reparanda & vendenda. r. 11. *ibid.* Seculares negotiationes fugiat. r. 12. *ibid.* Locationes & similia in scio Superiore non faciat. r. 13. *ibid.*
- Quid circa lites. r. 14. & 16. p. 223. Publica iudicia, & tribunalia fugiat. r. 15. *ib.*
- Solidè negotia expediat. r. 17. *ibid.* Ea cum Superiore conferat. r. 18. *ibid.* Qua in Archivo asservabit. r. 19. pag. 224. Qua etiam separatim: r. 20. *ibid.*
- Librum habeat Instrumentorum. r. 21. *ibid.* Qua exempla authentica Romam mitti curabit. *ibid.* Cubiculum clavi obseratum & scripta necessaria apud se habeat. r. 22. *ibid.*
- Sibi injuncta à Superiore in libellū referat. r. 22. pag. 225. Catalogum habeat Benefactorum. r. 24. *ibid.*

Procurator Domus
Professæ.

Re. In negotiis memor sit In-
stituti. r. 1. Pro. Dom. p. 216.
Quos benevolos conservabit.
ibid. Eleemosynas diligenter
queret. r. 2. ib. Habeat cata-
logum eorum, qui eleemosy-
nas faciunt. r. 3. ibid. Modus
eas petendi. r. 4. ibid.

Officij socium habeat. r. 5:
p. 217. Eleemosynas quotidie
scribat. r. 6. ibid.

Fas non accipiat pro mi-
nisteriis Societatis. r. 7. ibid.
Arca & liber pecuniarum.
r. 8. ibid.

Scribat pecuniam ex arcâ
acceptam. r. 9. ib. Quæ etiam
Novitii afferunt, cum Socie-
tatem ingrediuntur. r. 10.
pag. 218. Superiori singulis
mensibus rationem reddet.
r. 11. ibid.

Quæ in Archivò asserva-
bit. r. 12. ib. Quæ etiam sepa-
ratim. r. 13. ibid.

Librum habeat Instrumē-
torum. r. 14. ib. Quæ exempla
authentica Romam mitti
curabit. ibid.

Cubiculum clavî obseratū
habeat. r. 15. p. 219. Res bonas
& opportuno tēpore emi cu-
ret. r. 16. ibid. Emptori pecu-
nias dabit, & ab eo rationē

quotidie exiget. r. 17. ibid. Res
illa sæ conserventur. r. 18. ib.

Procurator Externus &
Solicitor, &c.

Horum expensas solvet illi, De
quorum negotia agent, uti &
Advocatorum. Con. 2. d. 83. Ca.
p. 148. & Ca. 11. Co. 2. p. 19.
Idem de Procuratoribus
Negotiorum alendis. Co. 2.
d. 82. pag. 148.

Procurator Generalis.

Necessarius est Prapósito Co.
Generali, & quod ejus offi-
cii. p. 9. c. 6. §. 12. p. 354. Pra-
positi Generalis est eum elige-
re. p. 9. c. 3. §. 16. p. 334. Non
debet esse Professus, nec ha-
bitare ordinariè in Domibus
Professis p. 9. c. 6. §. 12. p. 354.
Sicut nec alii Procuratores
communes. ib. G. p. 355.

De ejus Residentiâ & So-
ciis. p. 9. F. §. 12. p. 354. Num
loco unius Procuratoris Ge-
neralis plures esse possint. p. 9.
cap. 6. H. pag. 355.

Debet ali contributione
eorum, quorum agit negotia,
par. 4. cap. 2. E. pag. 144.

In negotiis memor sit In-
stituti Societatis. r. 1. Proc.
Gen. p. 210. Quos benevolos
conservabit. ibid. Negotia
ad eum pertinentia. r. 2. ibid.
Quibus superintēdet. r. 3. ibid.

Qua negotia non aget sine p.360. *In dissolvendis Col-*
*approbatione Generalis.*r. 4. *legiis suffragium non habere*
pag. 211. *illum statuit quarta Congr.*

*Lites curet componere.*r. 5. *Con. 4. d. 23. pag. 249. Ea-*
ibid. Solidè negotia expedian- *dem ut habeat decernit. Co-*
*tur.*r. 6. *ibid.* 4. d. 27. pag. 252.

De statu negotiorum Ge- *Ingreditur Congregatio- Ca-*
neralem, & eos, ad quos per- *nem post electionem Genera-*
tinet admoveat. r. 7. & 8. *lis. Ca. 16. Co. 3. p. 40.*

p. 212. *Libros habeat ratio-* *Locum habet in Congreg. Fo:*
num. r. 9. *ibid. Quando sum-* *Provincia. pag. 54. Congreg.*
nam rationum colliget. *ibid.* *generalem ingreditur post*

In libro scribat beneficia *electionem.* p. 36. *Suffragii*
*Collegiis unita.*r. 10. p. 213. *jus habet in electione Admo-*
Quid circa quindenia. *ibid.* *nitoris.* p. 49. *Adest etiam,*

Curet solvi pecunias suo *cum Assistentes à Generali*
*tempore.*r. 11. *ibid.* *subrogati praestant juramen-*
Quid aget circa pecuniam *tum.* pag. 48.

*ad negotia missam.*r. 12. *ibid.* *Procuratores Indiarum.*
Quid circa Bullas, Brevia, *Procuratores Indiarum, De.*
supplicationes. r. 13. & 14. *si tempore Congregationis*

p. 214. *Summam negotiorū* *sint in Europâ in eâ admit-*
in librum referat. r. 15. *ibid.* *tendi, etiam ad Electionem,*
& *exempla etiam litterarum* *si ad hoc sint electi.* *Con. 2. d.*

*quas scribit.*r. 16. *ibid.* *75. p. 146. Intersunt electio-*
emet, quaque ad Provincias *ni Assistentium, qui ad hoc*
*mittet.*r. 17. p. 215. *electi.* *Con. 5. d. 77. pag. 335.*

Quid circa confirmatio- *quomodo ad hoc electi cen-*
nem Privilegiorum curabit. *seantur.* *Con. 4. d. 41. p. 261.*
r. 18. *ibid. in quibus subditus* *Quod si non adfuerint, eligi*

*erit Rectori Collegij.*r. 19. *ib.* *ad negotia tractanda pos-*
De. Ad Congreg. generalem *sunt in Lusitaniâ, & Bati-*
admittendâ post electionem. *câ.* *Con. 2. d. 75. p. 146. Co. 3.*

Con. 3. d. 44. p. 192. admitti *d. 48. pag. 195.*
debet ad Congregationē Pro- *Procuratores Indiarum,*
vincia. *Con. 6. d. 25. §. 11.* *qui in Lusitaniâ & Baticâ*

- commorantur. Congreg. provincialem pro generali futurâ, ingredi non debent. Con:6.d.35. §. 12.p.381. nec ad Congr. generalem in posterum mitti. Con. 6.d.35. §.16.pag.381.
- Ca. Ex Provinciis Lusitania, & Baticâ, quando potest eligi in Congr.provinc. Procurator pro suis Indiis. Can.14. Con.3.pag.40.
- Fo. Procuratores Indiarum, qui sunt in Lusitaniâ, & Baticâ ad Congreg.generalem mitti non debent. p. 70. Nec Provinciarum Congregationibus interesse, quando pro Generali convocantur. pag:54.
- Procuratores Provinciarum extra Europam.
- Ca. Procuratores, qui veniunt ex Provinciis extra Europâ, habent suffragium ad electionem Generalis, si sint Professi 4. votorum ad hoc electi. Ca.13. Co.4.pag.46.
- Procuratores Provinciarum Romam mittendi.
- Co. Ex Provinciis debet mitti Procurator ad Generalem tertio quoque anno: ex Indiis quarto.par. 8.cap. 2. B. pag.297.
- Quid de Procuratoribus Romam mittendis statuatur. Constitutiones. par. 8.cap.2. B.pag.297.
- Procuratores Romam ituri, pecuniam sibi undecumque datam, consignent Provinciali, ut ab eo necessariam accipiant. Con.6.d. 26. §.6. pag:367.
- Procuratores qui tertio quoque anno veniunt ad Congregationem, debent esse Professi quatuor votorum, & maximè idonei. Can.29. Cong.3.pag.26.
- Procuratores à Provinciis tertio quoque anno Romam mittendi.p. 70. 82. Liberam habeant sententiam in deliberatione de cogedâ Congreg. generali. 85. Eorum Congregationis formula. 82. & seqq. Per Provinciâ discurrere post electionem suam non debent. 81. 86. Nec externorum negotia suscipere inconsulto Provinciali. 86. cui & pecunias omnes consignare jubentur. ibid. Secretario tradere qua debeant. 87. qua, & quomodo apud Generalem tractare. 87. 88.
- Procuratores Romana negotia externorum ne tractent. pag.36.

- Procuratores Provincia-
rum ad Cong. Gener. *tionem generalim non in-
grediuntur ante electionem:
p. 7. Post eam admittuntur.
ibid.*
- De. *Admittuntur post electio-
nem. Con. 1. d. 3. p. 28. Con. 3
d. 1. p. 168. nulli venire de-
bent prater Electores, quan-
do Congregatio cogitur ad
solam electionem. Co. 2. d. 2.
pag. 96. Unus aut duo eligi
possunt à Cōgregatione Pro-
vincia, quando Generalis
aut Vicarius ad negotia tra-
ctanda adducendos signifi-
cavit. ibid. Quo loco & ordi-
ne sedeant. Con. 3. d. 1. p. 168.
Con. 4. d. 64. p. 270. In As-
sistentium electione suffra-
gium non habent. Cong. 3.
d. 1. pag. 168.*
- Ca. *Procuratores cum Electo-
ribus non sunt adducendi ad
Congregationem generalem,
nisi vocentur à Vicario, tunc
eligendi sunt à Congregatio-
ne provinciali. Can. 16. Co.
4. p. 47.*
- Neque possunt eligi nisi
Professi, vel Coadiutores spi-
rituales formati. ibid.*
- Procuratores Professi 4.
votorum in Congregatione
generali post electionem de-
bent sedere inter electores: re-
liqui post eos suo ordine. Can.
19. Con. 4. p. 48.*
- Fo. *Procuratores Congrega-
tionem generalim non in-
grediuntur ante electionem:
p. 7. Post eam admittuntur.
ibid.*
- Procurator Provinciae,
vel maximi Collegii.
Ad Provincia Congrega-
tionem admittendus. p. 54.*
- Procurator Sardiniae, &
Poloniae.
Vide Con. 3. d. 48. p. 193. De
Procuratoris jus habent in
electione Admonitoris. Co. 2.
d. 22. p. 123.*
- Procurator Sardiniae, do-
nec ipsa fuerit Provincia se-
perata, potest venire ad Con-
gregationem post Electionem
Generalis, electus à vice-
Provinciali cum Consulto-
ribus, & Professis presenti-
bus. Ca. 14. Co. 3. p. 40.*
- Professi.
Professi nec privatim, nec Bu-
communiter, redditus ullos
habere possunt, nec eorum
domus, aut Ecclesia. p. 13.
65. Professi senes vel infirmi,
possunt ex Generalis faculta-
te in Collegiis habitare. p.
77. Professorum promotio
certū tempus non habet, sed
Generalis arbitrio relinqui-
tur. p. 281.*
- Penes Societatem Profes-
sam est suprema Societatis
cura,*

cura, etiam Collegiorum. argumentantibus. par. 5. c. 2. par. 4. cap. 10. §. 1. pag. 180. §. 2. p. 218. Facere exercitia par. 10. §. 4. pag. 359. per hebdomadam, & confite-

In Professis requiritur Sa- *ri generaliter. Ex. cap. 4. §. 4. cerdotium. Ex. c. 1. §. 8. p. 8. p. 41. reddere rationem con-*
Ætas supra vigesimūquin- *scientia. §. 38. p. 41. distribu-*
tum annum. par. 1. c. 2. §. 12. tionem omnium bonorum
& p. 73. & cap. 3. K. p. 80. facere. Ex. cap. 4. §. 2. & 5.
Doctrina & virtus. Ex. c. 1. pag. 24. & 26.

§. 8. & pag. 8. & par. 4. in Professis non sunt capaces
procur. A. p. 135. & par. 6. alicujus hereditatis; nec So-
cap. 3. §. 1. p. 247. & par. 10. cietas eorum nomine. par. 6.
§. 7. p. 362. Ea autem doctri- *cap. 2. §. 12. p. 243. neque re-*
na debet esse Philosophia & tinere possunt beneficia Ec-
Theologia, vel Iuris Cano- *clesiastica. Exam. cap. 4. §. 5.*
nici. p. 5. c. 2. B. p. 218. Potest pag. 26.

tamen hujus defectus com- *Non habent stabilem ha-*
pensari aliis donis. ibid. bitationem. par. 4. cap. 2. B.

Oportet esse diu probatos. pag. 143. Nec debent juvvari
Ex. cap. 1. §. 8. p. 8. & cap. 4. Collegiorum redditibus. Exa.
§. 16. & 41. & p. 30. & par. c. 1. §. 4. p. 7. & par. 4. cap.
5. c. 2. §. 1. p. 217. & par. 10. 10. §. 1. p. 180. par. 6. cap. 2.
§. 7. p. 362. Id est ultra bien- *§. 3. & D. p. 238. par. 10. §. 4.*
nium ut minimum. Exam. p. 359. In quo nec Generalis
cap. 1. §. 12. p. 10. & cap. 4. quidem dispensare potest.
§. 16. p. 30. Potest tamen hoc par. 4. cap. 2. §. 5. f. p. 144. &
tempus prorogari. ibid. & ex par. 9. c. 3. §. 18. p. 335. nisi in
dispensatione contrahi. par. exiguā quantitate. p. 4. c. 2.
5. cap. 1. C. pag. 220. F. p. 145. & p. 6. c. 2. D. p. 335

Non debet esse magna tur- *Possunt tamē vivere in Col-*
ba Professorum. par. 8. cap. 1. legiis, cum sunt eis utiles.
§. 2. pag. 284. par. 4. cap. 2. F. pag. 145. &

Professionem facturi men- *p. 6. c. 2. C. p. 238. vel si occu-*
dicare debent triduo ostia- *pentur pro bono universali*
tim. Ex. cap. 4. §. 27. p. 35. Societatis. ibid. Rectores au-

Defendere theses quatuor tem Collegiorum esse non pos-
sunt,

sunt, nisi ita expediat ipsis
Collegiis. p. 4. c. 10. A. p. 181.
& p. 6. c. 2. §. 3. p. 238.

Parati esse debent ad quã-
libet missionem. Exa. cap. 1.
§. 1. p. 7. & c. 4. §. 35. p. 39.
& ad pueros docendos. par. 5.
cap. 3. B. pag. 223.

Eorum confessio annua,
& oratio. Vide in suis titulis.

Professi quicumq; dimitti
possunt. p. 2. c. 1. A. p. 89. Sed
à solo Generali. ibid. C. p. 92.

Re. Non possunt uti redditibus
Collegiorũ, nisi in minimis.
r. 65. Prap. p. 87. & r. 61.
Rect. pag. 106. In Domibus
Professis commoventur. r. 74.
Prov. pag. 50.

De. Parere debent Superiori-
bus, etiam non Professis. Co.
3. d. 21. p. 179. ab observatio-
ne Regularum communium,
non eximuntur. Co. 4. d. 22.
pag. 249. Ius succedendi non
habent. Con. 1. d. 38. p. 131.
In Collegiis habitare ut ope-
rarii, sine scrupulo possunt.
Con. 6. d. 18. pag. 353. Com-
mendatum habeant ut pue-
ros aliquando juxta votum,
per se instituunt. Co. 1. d. 138.
p. 90. per dies 40. doctrinam
Christianã docere intra an-
num professionis debent. Co.
2. d. 58. p. 144. Professis li-

berum non est abesse à Con-
gregatione Provincia. Co. 6:
d. 35. §. 2. p. 381. Post indictã

Congregationem Provincia,
applicati supra numerum in
eam admittendi. Con. 6. d.
19. §. 2. pag. 356.

Professis à Congregatione Fo.
Provincia abesse liberum non
est. p. 58. qui numero exclu-
duntur, passivo suffragio
non privantur. p. 55. Appli-
cati Provincia post indictã
Congregationem, supra nu-
merum admittendi. ib. alia-
rum Provinciarum Professi
quando, & quomodo Con-
gregationem ingrediantur.
pag. 56.

Professi. pag. 145. Pr.
Professi quales esse debeant E.G.
quoad humilitatem, labores
& solidas virtutes. p. 58. 59.
missionibus se dedant. p. 282.
285. doceant doctrinam
Christianam. 289.

Professi 4. votorum.
Sunt prima Classis Socie- Co.
tatis. Ex. c. 1. §. 8. p. 8. & sunt
in Societate precipui. p. 5. c. 1.
A. §. 4. pag. 215.

Professi 4. votorum debet Ca.
subesse non Professis, si sint
Superiores ejusdem Domus,
vel Collegii. c. 13. Co. 3. p. 39.
Vide Professi superius.

- Co.** Professi 3. votorum. *Non sunt ordinariè ad litteras discēdas, ut Collegia, sed ad exercendas. par. 3. cap. I. Ex. cap. I. D. p. 8. quibus dari debeat. par. 5. c. 2. C. p. 220. Non tamen danda, nisi raro, & cum gravi causâ. ibid. Notos esse oportet in Societate 7. annis. ibid. §. 3. p. 220.*
- Co.** Hac Professio est solemnitas. *Non sunt ordinariè ad litteras discēdas, ut Collegia, sed ad exercendas. par. 3. cap. I. §. 27. p. 126. Non possunt variâ Collegiis. Ex. c. I. §. 4. p. 7. Quomodo autem Collegia possint supplere aliquos eorum sumptus. par. 6. cap. 2. D. p. 238.*
- Co.** Quando possent interesse Congreg. generali: & quod in eâ suffragium habeant. *Roma dumtaxat facienda. pag. 31. Imò & ubilibet emitti potest. § 2. Ad eam non admittuntur, nisi diu diligentissimeq; probati. 67. Admittendi, quibus debeant esse virtutibus praditi. p. 282.*
- Dc.** Professis trium votorum, vota etiâ simplicia post Professionem faciendâ sunt. *Admittere ad Professionem est solius Generalis. p. 5. c. 1. §. 2. p. 214. & p. 9. c. 3. §. 1. p. 326. Potest tamen communicare aliis hanc facultatē; sed ordinariè non debet, nisi in Indiis. p. 5. c. 2. A. p. 217. & p. 9. c. 3. A. p. 327. Ipse autem Generalis inquirere debet testimonium Prapostorum localium, vel aliorum. p. 5. c. 2. §. 1. p. 217.*
- Ca.** Professi 3. votorum, post suam Professionem eadem vota simplicia emittere debent, quâ Professi quatuor votorum. *Ca. 10. Co. 4. p. 45.*
- Ca.** Professi & Coadiutores formati. *Ritus emittendi Professionem. par. 5. c. 3. §. 2. p. 212. Emitti debet in manibus alicujus. p. 5. c. 3. §. 4. p. 224.*
- Ca.** Professi & Coad. formati tenentur ad observantiam omnium regularum communium. *Ca. 11. Co. 4. p. 71.*
- Ca.** Professi & Coad. formati qui Collegiis (etiâ ubi Seminaria Nostrorū non sunt) etiam ut operarii necessarii aut utiles sunt, in eis sustentari sine scrupulo possunt. *Ca. 6. Co. 6. p. 64.*
- Co.** Professæ Domus. *Id est coram aliquo, qui potestatem habet eam admittendi. par. 5. cap. 4. A. p. 225. Et autem*

autem potest etiam esse ex-
ternus. p. 5. c. 1. B. p. 216.

Professio edita in scriptis
asservanda cum nomine
Professi. par. 5. cap. 3. §. 4.

pag. 224.

Factâ Professione, qua sint
emittenda vota simplicia.
par. 6. c. 2. §. 1. p. 236. p. 10.
§. 6. p. 360.

De, Professio quatuor voto-
rum, an ad eos tantum re-
stringenda, qui Philosophia,
& Theologia cursum audie-
runt. Co. 4. d. 14. p. 245.

Professione edenda certum
tempus constitui non debet.
Con. 5. d. 36. 37. p. 295. Nul-
la item addenda caremonia,
prater Constitutiones. Co. 1.
d. 36. p. 39.

Ad Professionem admit-
tendi litterarum humanio-
rum, Indicarumque lingua-
rum cognitione insignes. Co.
6. d. 15. p. 351.

Ca. In Professione emittendâ
non sunt addenda Caremo-
nia. Ca. 20. Co. 1. p. 7. & 8.

Professores.

Re. Litterarum. Vide r. 47.
Prov. p. 43. Philosophia. r. 53.
Prov. p. 45.

St. Professores omnes quales,
& quomodo comparandi. r.

Prov. 4. p. 6. Omnium fo-
venda alacritas. r. Rect. 20.

p. 28. Semel in mense à Pre-
fetto lustrandi. r. Prof. 17.
p. 33.

Superiorum facultatum.
Absolvant materias. r. St.

Prof. 5. p. 30. Intersint omnes
& Artibus Philosophicis,
& cum Doctoratus confer-
tur. r. Prof. 25. p. 35. Eorum

in legendo finis excitare Dei
obsequium, & amorem. r.
Com. Sup. 1. p. 37.

Quodnam munus omnium
in generali. p. 37. ad 43. in
regulis comm. quodnam
singulorum in particulari.

Vide in rr. Professoris
Scripturæ; Theologiæ,
&c. & iisdem verbis.

Inferiorum facultatum.
Perpetui, vel ab ipso in St.

Societatem ingressu compa-
randi. r. Prov. 24. 25. p. 17.
Ii poterunt casus Conscien-
tia audire & Sacerdotes fie-
ri. ibid.

Iidem non sine gravi cau-
sâ à docendi munere remo-
vendi. ib. bini aut terni mi-
nimum in singulis Provin-
ciis præstâtes Rhetoricæ Ma-
gistri comparandi. r. Prov.

22. p. 16.

Omnes nostri doceant in

Classibus inferioribus. r. 118. in reg. communibus. *Prov.* 26. p. 17. Etiam abso-
luto tertio probationis anno, quodnam singulorum in par-
ticulari. Vide in reg. Pro-
fessu qui antea non docuerint. r. fessorum.

Prov. 27. pag. 18.

*Proficiantur Scholis post
auditam Philosophiam.* r. 28. *ibid.* *Instituatur privata
Academia.* r. 30. *ibid.* & r. 9. *Rector.* pag. 25. *Initium do-
cendi faciat ab ea Scholâ
Magister, quâ superior sit
scientiâ.* r. *Prov.* 29. p. 18.

*Præfecto inferiori in qui-
bus obtemperant.* r. *Com.*
inf. 11. pag. 106. *quinto-
decimo quoque die à Præse-
cto lustrandi.* r. *Præf. inf.* 6.
pag. 83. *ab eodem dirigun-
tur.* r. 4. *ibid.*

*Novi decessorum suorum
docendi morem, consuetudi-
nesque retineant.* r. 5. *ibid.*

*Pramioliis discipulos exci-
tent.* r. *Præf. inf.* 36. p. 94. *auditores colloquiis ad pie-
tatem hortentur, ne tamen
videantur ad nostram Re-
ligionem allicere.* r. *Com. inf.*
6. pag. 105. *Colloquantur
in loco patenti.* r. *Com. inf.*
47. pag. 117. *familiarita-
tem eorum vitent.* *ibid.*

*Quisnam omnium finis,
quod munus omnium in ge-
nerali.* Vide. pag. 104. *ad*

Proficisci.

*Nihil, cum quis profici- Re-
scitur, asportandum.* r. 25.
Comm. pag. 27. *Quâ sa-
cultate proficiscendum.* r.
105. *Prov.* pag. 59.

Profunditas.

Ostium Diaboli. pag. 61. *Id.
hujus defectus exempla.* 62.
Pericula. 63. *Remedia, Cre-
bra conscientia redditio.* *ibid.*
Lectio & meditatio. *ibid.*

Progressus.

*Progressus cura post abso- Di-
luta exercitia habeatur.* c. 4.
§. 4. pag. 127.

Promissio.

*Promissio ingrediendi So- Co-
cietatem in votis Scholasti-
corum facienda.* *Exam.* c. 1.
§. 10. pag. 9. 10. *Ipsa promit-
tendi formula.* par. 5. cap. 4.
§. 4. pag. 228. *de quo ingres-
su intelligatur.* par. 4. cap. 4.
E. pag. 154. par. 5. cap. 1. *A.*
§. 3. p. 214. 215. 216. *Exam.*
cap. 7. §. 1. pag. 54.

*Promissio de bonis distri-
buendis, an sit votum, &
quo pacto accipienda.* *Exam.*
cap. 4. §. 2. pag. 24.

*Promissio Externorum
Scho-*

- Scholarium de observandis Schola statutis, an, & quo pacto exigenda. par. 4.c. 17. §. 3. pag. 209.*
- Dr. *Promissio ingredienda Societatis, votum est peculiare. pag. 41.*
- Re. *Promovendi. Vide. r. 45. Prap. p. 83. & r. 62. p. 47. & r. 69. & 70. Prov. p. 49.*
- St. *Promotio ad Gradum Doctoratus, vel Magisterii. r. Prov. 10. 11. p. 8. Vide Gradus. Ad Cathedras Theologicas quibus deneganda. r. Prov. 9. §. 2. pag. 8.*
- Inferioris classis ad Superiorem privata intra annum non nisi eorum, qui excellent. r. Prap. inf. 13. p. 89. & r. Com. inf. 37. p. 115. vix tamē ad Humanitatem, vel Rhetoricam. ibid. generalis semel in anno, ad eamq; uno ferē mense antea discipuli preparandi. ibid. Vide Examen.*
- Promptitudo.
- E. G. *Prōptitudo ad omnia, gratia est vocationis. p. 102.*
- Pronunciatio.
- St. *Publicē pronuncient interdum discipuli. r. com. inf. 32. p. 113. Nostri etiam Rhetores. r. Rhet. 20. pag. 127.*
- Explicantur ejusmodi compositiones à Magistris, non de integro fiant. r. Com. inf. 32. pag. 113. Vide Declamatio.*
- Actionem aliquam Scena, Ecloga, Dialogi poterunt interdum Rhetores sine apparatu in scholā recitare. r. Rhet. 19. pag. 127.*
- Propensio.
- Vide Animus.
- Propinqui.
- Vide Confanguinei.
- Proprietas.
- Bonorum quibus permittitur usus, ad propriam utilitatem non cōceditur. r. 90. Prov. 54. nullā re tamquam propria utendum. r. 24. Summ. pag. 14.*
- Protectores.
- Protectores Collegiorum De quales habere liceat. Con. 1. d. 112. pag. 81.*
- Provincia.
- Provinciarum cura in Co. Assistentes dividenda. p. 9. cap. 6. §. 10 p. 352. In eadem provincia distribuenda sunt bona, quae in subsidium Societatis conferuntur. par. 3. cap. 1. §. 9. pag. 112. & 113.*
- Provinciarum Institutio De Generali relicta, ita ut*

- novis jus sit veniendi ad Cōgregationem. *Con. 1. d. 108. p. 79. & rem cum Assistentibus diligenter consideret. Co. 2. d. 36. p. 131. Eadem potestas illi confirmata. Con. 4. d. 6. p. 241. applicatio ad Provinciam, à quonam, & quomodo fiat. Con. 7. d. 59. 60. p. 454.*
- Quæ erant tempore prima *Congreg. confirmantur, & novarum institutio Generali committitur. Co. 1. d. 108. p. 79. Con. 2. d. 36. p. 131. Can. 3. p. 27.*
- Ca. Quævis Provincia suam Probationis domum habere debet. *Con. 2. d. 14. p. 117. & Can. 1. p. 15.*
- Ca. Quid intelligatur nomine ejusdem Provincia. *Co. 3. d. 16. p. 175. Ca. 3. p. 35.*
- Ca. Provincia Extra Europam. *p. 51. Earum privilegia circa Procuratores Romam mittendos. p. 71. 72. 73.*
- Provincialis.
- Bu. Provincialis defuncti loco, alium eligere possunt Nostri in remotissimis regionibus, dum alius per Generalem mittitur. *p. 51.*
- Co. Præpositos Provinciales, Generalis per se creat. *p. 9. c. 7. §. 14. p. 333. c. 5. §. 1. p. 340.*
- Eos oportet esse viros selectos. *p. 9. c. 6. §. 2. p. 346. & probata fidei. §. 6. p. 349. & quibus proportionaliter conveniant dotes Generalis. ib. p. 355.*
- Potestas eorum tota profertur à Generali. *par. 8. c. 1. §. 6. p. 290. p. 9. c. 3. §. 14. p. 333. Et ipse eam restringere & revocare potest. ibid. §. 15. expedit tamen amplam eis concedi. p. 2. c. 1. §. 2. p. 89. & p. 9. c. 6. §. 2. p. 346.*
- Eorum officium maxime est visitare subditos. *p. 8. c. 1. l. p. 292. & debent residere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. ibid. §. 7. p. 291.*
- Debent esse maxime subordinati Generali. *p. 10. §. 9. p. 364. & juxta ipsius præscriptum se gerere. par. 8. c. 1. §. 4. p. 286. Et ei noti esse quoad conscientiam. p. 9. c. 3. §. 19. p. 335. & cum eo crebrius communicare de rebus Provincia. p. 8. c. 1. §. 4. p. 286. & de gravioribus. p. 9. c. 6. §. 6. p. 349.*
- Et cum Superioribus localibus. *p. 9. c. 6. §. 2. p. 346.*
- Debent habere suos Consultores. *par. 9. cap. 6. §. ult. p. 355.*

In suâ Congreg. Provinciali habent duo suffragia. par. 8. cap. 5. §. 3. pag. 306.

Ad Generalem autem debet venire cum duobus Electis; & si impediti sint, alteri vices suas mandare. par. 8. c. 3. §. 1. p. 300. & B. p. 301.

In Congregatione autem in paribus suffragiis ipsi præcedunt. ibid. §. 2. p. 303.

Iuxta Provincialis arbitrium, Rectores in omnibus se gerere debent. par. 4. c. 10. §. 5. p. 182. & par. 8. c. 1. §. 4. pag. 286. Eumq; monere de profectu Scholasticorum. p. 4. cap. 9. §. 3. p. 174. Et ad eum mittere Catalogos. p. 8. c. 1. N. p. 295. & quadrimestros. M. ibid. Denique ei rationem gubernationis reddere. par. 9. cap. 3. C. pag. 328.

Eorum tempus ordinariè est triennij: sed potest prorogari & anticipari. p. 9. c. 3. §. 14. l. pag. 333.

Qua cura iis competat circa Generalem. par. 9. cap. 5. §. 1. pag. 340.

Quomodo venire possint ad Congreg. generalem pro deponendo Generali. p. 9. c. 5. §. 4. p. 341. Et approbare Assistentem substitutum. §. 3. ibid. eligere vel confirmare

Vicarium Generalem. p. 9. c. 4. §. 6. p. 338. Item approbare lectorem publicum. p. 4.

cap. 6. F. p. 162. Et admittere ad Societatem etiam in absentia. p. 1. c. 1. B. p. 67.

Ab eo diligentius servanda, qua in Superiorum Regulis præscribuntur. r. 1. Prov. pag. 32.

Finis ejus officii. r. 2. ibid. Christum imitetur, & exemplo magis, quàm verbo subditos promoveat. r. 3. ibid. Se veritatem cum mansuetudine suo tempore misceat. Se amabilem reddat. r. 4. p. 33. Ob sollicitam gubernationem, non in tepe scat in studio orationis. r. 5. ibid.

Societatis ministeria quâdo exercere possit. ibid.

Regulas non abroget, nec novas inducat in scio Generali. r. 6. ibid.

Cùm in Regulis dispensaverit, Generalem admoncat. r. 7. ibid.

Ejus facultates. r. 8. & 9. pag. 34.

Aliorum Superiorum facultates ab eo suspendi possunt. r. 9. ibid.

Quando vice-Provincialem nominare possit. r. 10. ib.

Quot & ubi Consultores

- habebit. r. 11. pag. 36. Quos sit. r. 22. 23. ibid. & r. 24. alios ad Consultationes adhibere poterit. r. 12. ib. Quas litteras, & Ordinationes Consultoribus, & Superioribus ostendet, quasque in libro scribi curabit. r. 13. ibid. & r. 14. p. 36. In re consultandâ se indifferentem ostendat. r. 15. p. 36. In re Consultoribus non proponendâ, quomodo deliberabit. r. 16. ibid.*
- Admonitorem benignè audiatur, & se admoneri libenter patiat. r. 17. ibid.*
- Decreta, & Regulas, &c. & ordinationes missas à Generali, & litteras Apostolicas Authenticas secum habeat, & intelligat, &c. r. 18. ibid.*
- Vbi Archivum habendum, quid in eo asserendum, & quomodo successori tradendum. r. 19. ibid.*
- In libellum res agendas referat, ne memoriâ excidant. r. 20. pag. 37.*
- Missas & orationes in Provinciâ indicere potest. r. 21. ibid.*
- Superiorum mutationem potest facere, & alium, qui vicem gerat nominare, dum Generalem admoneat, & quos officiales designare pos-*
- sit. r. 22. 23. ibid. & r. 24. & 25. pag. 38. Quomodo Confessarios, & Predicatores constituet. r. 26. ibid. Quos Lectores & officiales in omnibus classibus, & universitatibus deliget. ibid.*
- Nullas Scholas aperiat sine facultate Generalis. r. 27. ibid.*
- Auctoritatem Superiorum immediatorum, quomodo tueri debeat. r. 28. ibid.*
- Experimentum sumat de idoneis ad gubernandum. r. 29. pag. 39. Observet aptiores ad alia officia, detentos in aliis. r. 30. ibid.*
- Nullum ab Obedientiâ Superiorum immediatorum eximat, nisi, &c. r. 31. ibid.*
- Quos & quomodo ad Societatem admittet. r. 32. ibid. Attendat ne Nostris sint nimii in hominibus ad Societatem alliciendis. r. 33. pag. 40. Observari faciat regulas Examinatorum de admittendis. r. 34. ibid.*
- Quid aget circa quinque prima impedimenta admittendorum. r. 35. ibid. Quomodo in aliis dispensabit. r. 36. ibid.*
- Experimenta Novitiorum ante-*

anteponere, & permutare potest, & tempus probationis prorogare. r. 37. *ibid.* Quomodo in secundo anno Novitiatus possit dispensare circa studium, quidque dispensati agere debeant. r. 38. *ibid.*

Coadiutores Temporales quot admittet. r. 39. pag. 41.

Novitios dimittere, & quomodo potest. r. 40. *ibid.* & r. 41. pag. 42. Alios non nisi in aliquibus casibus. r. 41. pag. 42. Eius erit iudicare de causis sufficientibus ad dimissionem, & quomodo. r. 42. *ibid.* Formatos & Professos nullo modo dimittet. r. 43. *ibid.* Quid observabit circa modum dimittendi. r. 44. p. 43.

Semel egressos, iterum admissos, probari curet. r. 46. *ibid.*

Litterarum Professores idoneos, & eruditos constituat. r. 47. *ibid.* Diligenter curet, ut res ad Scholas pertinentes bene procedant. r. 48. pag. 44. Assignet unicuique quid addiscere debeat. r. 49. *ibid.* Ineptos à studiis removeat. *ibid.*

Curet, ut Nostri antescientias bene teneant linguam

Latinam; & eorum, qui eam profitentur curam habeat, seminaria instituat, & conservet. r. 50. *ibid.*

Aliarum linguarum studium commendatum habeat; Hebraea usum quibus concedet. r. 51. *ibid.*

Quales ad repetenda studia designabit. r. 52. pag. 45.

Quomodo Nostros Philosophiam explicare, quosque eos Auctores legere curabit. r. 53. *ibid.* Novas opiniones prohibeat, & studiorum rationem observari faciat. r. 54. *ibid.* Propensos ad aliquam facultatem in eam diutius versari curet. r. 55. pag. 46. In facultatibus non proficientes ad conscientia casus applicet. r. 56. *ibid.*

In singulis Domibus, & Collegiis constituat, qui casuum conscientia difficultatibus satisfaciat. r. 57. *ibid.*

Comœdias & Tragedias Latinas, non nisi rarissimas, & extra Ecclesiam permittat. r. 58. *ibid.*

Generalem de singulorum talentis admoneat. r. 59. *ibid.*

- Non permittat unius lin-
gua in alteram libros trans-
ferri, nec de novo imprimi,
sine Generalis facultate. r. 62.
ibid.
- Si cum promovendis in ali-
quo dispensaverit admoneat
Generalem. r. 63. ibid.
- Curet ne Nostri nomine
Doctōris vel Magistri, ratio-
ne gradus, utantur. r. 64. ib.
- Quos possit ad vota sim-
plicia admittere. r. 65. p. 48.
- Quomodo absoluto biennio
enā emitti curet. r. 66. ibid.
- Potest applicare indiffe-
rentes ad gradum. r. 67. ib.
- Curet ut quisque abso-
lutis studiis, tertium proba-
tionis annum peragat. r. 68.
ibid.
- Quando Generalens de
promovendis ad gradum ad-
monebit. r. 69. p. 49. Qua
servanda curabit antequam
admittat ad gradus. r. 70.
ibid.
- Qua vota simplicia post
Professionem emitti curabit,
& ut per 40. dies doctrina
Christiana doceatur. r. 71.
ibid. In librum referat, qui
vota emittunt. r. 72. p. 50.
Mittat Professorum vota ad
Generalem. r. 73. ibid.
- Professos, &c. in Professis
Domibus commorari curet.
r. 74. ibid.
- Quid circa adificia cura-
bit. r. 75. ibid.
- Quid circa reditus, &
bona stabilia, etiam data
Domibus Professis. r. 76. ibid.
- Quid circa lites. r. 77.
pag. 51.
- Exempla authentica con-
tractuum majoris momenti
Romam mittat. r. 78. ibid.
- Quid faciet circa compu-
tum dati & accepti Collegio-
rum. r. 79. p. 52. Visitet bona
stabilia. r. 80. ibid.
- Quid faciet cum Funda-
tiones offeruntur. r. 81. ibid.
- Æs alienum loca nostra
conflare non sinat, nec in iis
plures habitare, quàm ali
possint. r. 82. ibid.
- Statuat contributiones ad
sumptus communes. r. 83.
pag. 53.
- Quid observandum cura-
bit circa vestitum. r. 84. ibid.
- Res domesticas inspiciat,
& mobilium Inventarium
conferrī faciat. r. 85. ibid.
- Quos permittet abdicare se
possessione bonorum. r. 86.
ibid.
- Nostros non permittat pa-
tiones, cum parentibus inire.
& quando hæc facient. r. 87.
pag.

pag. 54. De dispositione bonorum à Nostris faciendâ ad moneat Generalem. r. 88. ib.

Quid curabit cum bona applicantur Societati. r. 89. ibid.

Non ferat Nostros petere à parentibus, &c. ibid. r. 90.

Quomodo se geret erga Generalem. r. 91. p. 55.

Curet ut omnes de Superioribus benè sentiant. ibid.

Omnia sua Provincia Generali manifestari curet. r. 92. ibid.

Qua in Congregationibus Provincialibus digna notabit, Procuratori tertio quoque anno ad Generalem vètro tradat. r. 93. ibid.

Alias Provincias datâ occasione juvet. r. 94. ibid.

Benevolos nobis conservet: qui adversantur, curet ut reconcilientur. r. 95. p. 56.

Superioribus prescribat elemosynas dandas. r. 96. ib.

Intelliget, qui ex Nostris se communicare externis debeant. r. 97. ibid.

Concionandi, & Doctrina Christiana docenda modum observet; & quando à concionandi munere amovebit. r. 98. pag. 57.

Curet, ut sint Confessarii,

& Cõcionatores in Collegiis: statuas quàm frequenter concionandum. Ad juvandos qui peste laborant, aliquos mittat. r. 99. ibid.

Curet ut Confessarii maturioris sint atatis, privilegiis moderatè utantur. r. 100. ibid.

Quid curabit cum Domus Professorum, & Collegium simul fuerint. r. 101. ibid.

Curet ut ornatus in Nostris festis moderatus sit, &c. r. 102. pag. 58.

Quomodo agendum cum Congregationibus externorum, qua Confraternitates appellantur. 103. ibid.

Iudicium de admittendis externis ad Ordines, &c. curet ut Prælati relinquatur. r. 104. ibid.

Quâ facultate Nostris aliò proficiantur. r. 105. p. 59.

Qua observabit circa Missiones. r. 106. ibid. Instrui curet, qui aliò mittuntur. r.

107. ibid. Eos etiam litteris, & Orationibus juvabit. r. 108. ibid. Optimos, & maturiores mittat, & si ei videbitur, subiiciat alicui Superiori viciniore. r. 109. pag. 60.

Quomodo eos revocabit. r. 110. ibid. De inutiliter in

Missio-

- Missionibus occupatis Generalis* interrogabit. r. 125. ib. *Hortetur ad veritatem sincerè dicendam.* r. 126. p. 64. *Admoneat ut servent secretum.* ibid. *Non facilè credat quæ contra alios dicuntur.* *Cognitâ morte Generalis* veat ne subditos minus obedi-
non mittat extra Provinciam, qui jus suffragii ha-
bent. r. 113. ibid. *Regulas officialium cum illis* examinabit. r. 129. ib. *Quas*
alias etiam regulas, & cum quibus. r. 130. pag. 65. *Con-*
scientia rationem à quibus, & quando exiget. r. 131. ibid. *Quando renovationem vo-*
luntatum præmittere, aut differ- re possit. ibid. *Superior postre-*
mus omnium visitandus. r. 132. p. 66. *Consideranda post* visitationem. r. 133. ibid. *Quæ pertinent ad guber-*
nationem, quibus expenden- da tradet, Deoque commen-
dari faciat. r. 134. ibid. *Executioni mandata, ex*
præterita visitationis memo- riali expungat. r. 135. pag.
67. A Generali approbata sua manu subscribat in li-
bro. ibid. *Pertinentia ad guberna-*
tionem, quæ & à quibus pe- tet. ib. *Quæ etiam ab omni-*
bus peti possunt. r. 16. p. 69. *à Scholasticis.* r. 25.
Singulos seorsim vocabit, & pag. 70. *quæ ab iis qui in*
Pro-

Probatione versantur. r. 30. d. 68. p. 144. Ultra triennium gubernare vetuit Clemens VIII. & Provinciales pag. 71.

Modus accipiendi rationem conscientia. ibid. visitari, & rationem reddere jussit. Co. 5. d. 64. p. 328

De. Ejus potestas Ordinaria & Extraordinaria à Generali declaranda. Con. 2. d. 10. pag. 98. Provinciali mortuo quis vice-Provincialis succedat. Co. 4. d. 56. p. 267. & 268.

Visitare quotannis Provinciam debet arbitrio Generalis. Con. 1. d. 3. pag. 28. non debent sine causa, & quorum expensis alatur, & cum detrimento aliorum. iter faciat. Co. 2. d. 82. p. 148 Ca. 32. Co. 2. p. 28.

Suffragium habet in dissolvendis Collegiis. Con. 4. d. 23. pag. 249. Suffragia quot habeat in Congregatione. I. pag. 10.

Con. 6. d. 35. §. 8. pag. 381. Provinciali in Europæ Duo habet extra Europam mortuo, si nullus designatus in Consultatione ad eligendum Procuratorem. Con. 6. Ca. 22. Co. 4. p. 49. d. 35. §. 13. p. 358.

Applicare aliquem Provinciam an possit. Con. 7. d. 60. p. 451. Provincialium, & aliorum officialium, qui creantur à Generali, potestas non expirat morte Generalis, nec

Indicat de impedimentis congregandorum, sed impedire neminem debet. Co. 6. d. 35. §. 4. p. 381. & C. 7. d. 48. & 53. p. 447. 448. Provinciali impedito, vel mortuo, quis ejus loco venire ad Congregationem generalem debet. Con. 6. d. 35. §. 3. p. 381.

pag. 10. Eorum & Superiorum Ordinariorum nominationes, etiam non sint executioni mandata, non expirant morte Generalis. Ca. 23. Co. 4. p. 50. Provincialis indicit, & dirigit Congr. Provincia. p. 52.

Triennio gerit officium Duo habet in ea suffragia, juxta Constitutiones. Con. 2. unum in reliquis cum procedendis

cedendi prerogativâ. p. 62. Dispensare potest, ut, ubi
 Iudicat de impedimentis con- non sunt Nostri, cursus bre-
 gregandorum. p. 57. Nec re- viore tempore absolvatur. r.
 tractari potest illius iudicium Prov. 17. p. 10. Interfit, si po-
 à Congregatione. p. 59. Im- test, Philosophorum examini.
 pedire neminem debet, quò r. Prov. 19. §. 1. pag. 10.

minus veniat. *ibid.* Iudicat Cum Consultoribus aliis-
 etiam de impedimentis Ele- q̄ viris gravibus seriò diju-
 ctorum, si soluta jam sit Con- dicet de talentis gubernandi,
 gregatio. 74. Brevis ejus ser- & concionandi, ut mediocres
 mo ad congregatos. 61. De re- pergant. r. Prov. 19. §. 8. p. 12.
 bus proponendis iudicat cum Privilegium ut pergant, non
 duobus aliis Deputatis. 62. nisi humilibus & mortifica-

Provincialis impediti loco, tis faciat. §. 9. *ibid.* ubi sunt
 ad Congreg. generalem ire discrepantes sententia, judi-
 quis debeat. 69. Ejus loco, cium ei, auditis Consultori-
 qui praest Cōgregationi, duo bus de modicritate, permit-
 itidem habet suffragia. p. 68. titur. r. Prov. 19. §. 7. p. 12.

Provincialium ad Cōgreg. A Grammaticâ, vel Hu-
 generalem cōvocandam au- manitate docendâ, Nostros
 ctorias. pag. 6. 32 .. *Rema* ferè non eximat. r. Prov. 26.
 suarum Congregationum a- pag. 17.

cta exhibent Vicario. p. 7. In vigilet ut Regula omnes

St. Quibus in rebus Genera- studiorum observentur. r.
 lem consulat. Vide Genera- Prov. 38. p. 22. praecipuam
 lis. Constituit Praefectos o- curam habeat pietatis, mo-
 mnes. Vide Praefectus. & rum, doctrina Christiana. r.
 Professores. Vide in ejus Re- 40. *ibid.*

gulis. r. 11. p. 8. r. 13. & 15. Videat, an Latinè loquē-
 p. 9. r. 17. p. 10. r. 22. p. 16. di usus tempore recreationis,

Professores idoneos multò ac vacationum retineri pos-
 ante provideat. r. Prov. 4. sit. r. Rect. 8. p. 24. dividit re-
 p. 6. Quos adhibeat in consti- gulas Cancellario, ac Praefe-
 tuendus iis, qui Theologiam cto, ubi sunt distincti. r. Praef.
 biennio recolant. r. Prov. 10. 2. pag. 29.

pag. 8.

De tempore hebdomada-

ria casuum disputationis de pacto Nostros in patriâ mit-
cernis. r. Cas. 6. p. 72. desit- tere. 10. Qua circa tertium
gnat præsidem domestica col- annum curare. 23. Qua cir-
lationis casuum. r. 7. ibid. ca Scholasticos in villis mo-
Ordo horarū Scholarum in- rantes. 84. Qua in dando
feriorum non sine ejus facul- Principibus Confessario. 72.
tate commutanda. r. Comm. Qua circa dimittendos. 74.
inf. 15. p. 107. Reliqua vide. Dispensare potest in cibis Cõ-
p. 5. ad 2. in ejus Regulis. cionatorum. 14. In probatio-

Or. Futuros Superiores eru- nibus eorum, qui redeunt ad
diat. p. 11. 16. Quid scribere Societatem. 10. ut pœniten-
Generali debeat, cum mu- tes infra hebdomadam com-
tandi sunt. pag. 13. Videat municent. 20. ut biennii spa-
quàm cautè rationem con- tium junioribus Scholasticis
scientia à suis exigant. p. 15. contrahatur. 80. In usu li-
ne permittat, ut quidquam brorum prohibitorum. 17. In
non necessariū adifcent. 20. usu Compendii Privilegio-
Studiosè deligat, & instruat rum. 18. ut Romam ituri ex-
aptos ad gubernandum. 99. ternorum negotia suscipiant.
In visitatione informationes 36. Notitiâ per Confessionem
capiat de aptis, & promo- habitâ uti licere, ne doceant
vendis. 101. 110. Superfluas mu- Nostri, provident. 21. Nemi-
lierum visitationes refecet. nem ad Gradum admittat
11. Inquirat circa Reg. 18. sine expresso Generalis man-
Sacerdotum. 37. Consultet dato. 111. Quomodo à reser-
singulis mensibus de statu to- vatis absolvatur. 52. Quibus
tius Provincia. 17. Romam de rebus officio defunctus ra-
suo tempore mittat informa- tionem reddere debeat. p. 60.
tiones de promovendis. 110. Provinciales. pag. 146. Pr.
111. Tertio quoque anno in- Provincialis Superiores si- In-
formationes de aptis ad gu- bi devinciat. p. 96. Subdito-
berrandum. 100. Et Cata- rum de illis querelas diligen-
logos rerum, ac personarum. ter examinet. ibid. Inquirat
133. Quomodo de bonis ali- quàm cautè in exigendâ ra-
cui loco applicâdis informare tionem conscientia se gerant.
Generalem debeat. 12. Quo p. 57. eos puniat, qui præscri-

- pta non exequantur. 98. loco male se gerunt, ibidem
 In admittendis delectum juvandos curet, priusquam
 habeat. pag. 31. aliò mittantur. pag. 7.
- Confessarios Missionum Ejus Admonitori quid Cl.
 occasione interdum mutet. praestandum. pag. 23.
- p. 21. In Concionatorum cibus Certiorem exactè faciat E. G.
 quomodo dispensabit. 14. Generalem de electione Su-
 In visitatione prestare qua periorum localium, & in-
 debeat. p. 105. & quid per- struat, ac invigilet supra
 actâ visitatione ad Genera- eos. p. 198. 199. Opportunè
 lem scribere. 111. A Praefecto mittat informationes de
 rerum spiritualium ratio- promovēdis ad gradus. 206.
 nem exposcat. 53. De fœmi- Curet ut Superiores legant,
 narum visitationibus sta- & intelligant ad institutum
 tuat. pag. 20. 21. spectantia. 208. In Congre-
 In ordinationibus specta- gationibus Provincialibus
 re quid debeat. 95. quales il- alloquatur Superiores de ani-
 las & quomodo relinquere. marum auxilio. 292. 293.
 ibid. Curet praesens executio- Ei commendata quoad
 ni mandari, qua sine morâ Regulas quasdam. 209. 210.
 fieri possunt. 98. delationi- quoad informationes. 198.
 bus facile ne credat. 96. 97. 199. 206. Quoad Superio-
 Initio mensis consultet de res sibi subditos, Consultores,
 totius Provincia disciplinâ. & antiquiores Patres. 199.
 96. Consultores moneat, 207. 208. 209. 210. 211.
 ut scribant Generali, an 212. Quoad Praefectos spiri-
 servetur Ordinatio de pro- tus, Concionatores, & Con-
 movendis ad Ordines. 6. Ge- fessarios. 200. 204. 205.
 neralem moneat, quos rerum 295. Quoad Scholasticos,
 spiritualium Praefectos desi- quoad inmortificatos, &
 gnarit, praesertim in maio- dimittendos. 201. 202. 203.
 ribus Seminariis. 54. Stu. 204. 207. Quoad Novitios.
 dia humaniorum littera- 200. 207. Quoad Missiones
 rum promoveat. 101. Exa- & proximos. 214. 215. 261.
 minatorum judicia in libro ad. 265. 282. 292. 293.
 notet. 100. Qui in aliquo Quoad concordiam. 213.

Proximus.

p.173. & p.7.c.4.p.277.

Co. Societatis finis est, non so-
 lum propria, sed & Proxi-
 morum perfectio. Ex. c.1. §.2.
 p.6. & p.4. in procem. p.134
 & cap.7. §.3. p.172. & p.7.
 cap.1. §.1. p.257. & cap.2. D.
 pag.255. 256. Et ad hoc ipsa
 doctrina Societatis dirigi-
 tur. p.4.c.5. §.1. p.115.

Docendi nostri quomodo
 cum proximis omnium gene-
 rum tractent. par. 4. cap. 8.
 §.8. pag.177. & par.10. §.3.
 pag.358.

Occupationes cum proxi-
 mis magis propriae sunt Do-
 ctorum Professarum. p.4.c.8.
 §.1. p.173. In Collegiis au-
 tem remittenda propter stu-
 dia. par.4. cap.6. §.3. p.159.
 160. Sub finem tamen stu-
 diorum aliqua assumenda.
 p.4.c.8. §.1. p.173. & cap.10.
 §.ult. pag.186.

Complectitur autem omnia
 hominum genera, quantum
 ad spiritualia. par.1.c.3. §.1.
 p.74. & p.4.c.8. §.8. p.177.

Ad fructum cum proxi-
 mis faciendum, necessaria est
 gratia sermonis. p.1.c.2. §.9.
 p.73. Exoptanda quoque spe-
 cies honesta. §.10. ibid. Magis
 tamen conferunt virtutes,
 quam dona naturalia. p.10.
 §.2. p.358. Et edificatio vite
 magis quam verba. p.7.c.4.
 §.2. p.277. & proprius pro-
 fectus interior. par.5.c.2. §.1.
 pag.217. Iuvat etiam unio
 Nostrorum. par.3.c.1. §.18.
 pag.118.

Rector autem debet desi-
 gnare, qui cum iis agant. c.
 10. §.10. p.186.

Debent proximi iuvvari etiam
 corporalibus officiis. p.7.c.2.
 E.p.268. & c.4. §.9. p.280.
 Meritum cum proximis
 spectatur, non ex opere, sed
 ex charitate. Ex. cap.1. §.9.
 pag.9.

Vitanda est offensio proxi-
 morum, quantum potest. p.6.
 cap.3. §.ult. p.251.

Iuvantur proximi sanctis
 desideriis & precibus. par.7.
 c.4. §.3. pag.277. Tum Sa-
 cramentis, & concionibus.
 §.5. & 6. p.278. privatis col-
 loquiis. §.8. ibid. p.280. &
 par.4.c.4. §.ult. pag.155. &
 aliis, de quibus. par.4. cap.8.

Quomodo a quoque nostrum
 proximus ad bona opera pro-
 movendus. r. 42. com. p.30.
 Immoderatus labor, &
 multo magis negligentia in
 eo adiuvando, fugiatur. r.
 38. Prop. pag.81.

Re.

E.G. *Proximis auxiliandum.* *Quaestionum delectu Philo-*
 p.41.215. *sed nobis primum.* *losophia Professor habeat. r.*
 166. 224. *quomodo aman-* *Phil. 4. pag. 78 interserat*
di. 184. *textibus Aristotelis. r. 15. ib.*

Prudentia.

Co. *Prudentia in Generali* *Quaestiones de Epigram-*
magis necessaria, quam do- *mate, Ode, Senatu, Trium-*
ctrina. p. 9. c. 2. §. 6. p. 324. *pho, & similes, quatenus die*
Pollere debent Superiores *vacationis in Rhetoricâ per-*
prudenti caritate. par. 3. c. 1. *mittantur. r. Rhet. 15. p. 126.*

§. 15. pag. 117.

E.G. *Prudentia vera. p. 19. 111.*

Puritas.

Di. *Puritas & humilitas dis-*
ponunt ad orationem. cap. 8.
 p. 3. cap. 35.

Q

QUADRIMESTRES

Co. *Q* *ui eas scribere debeant,*
quando, & quot exē-
plis. par. 8. cap. 2. M. §. 1. 2. &
 3. p. 294.

Quaestiones.

St. *Theologia quomodo tra-*
ctanda, & earum Catalo-
gus. p. 54. ad 70. Theologicis
abstineat Professor Casuum.
 r. *Cas. 3. pag. 71. & Professor*
Ethica. r. Mor. 1. p. 81.

Quibus abstinebit Theo-
logia Professor. r. Theol. 9.
 p. 51. *quibus studere debeant,*
qui Theologiam recolunt.
 r. *Rep. 5. pag. 154. Scribant*
easdem ex professo. r. 6. ib.

Quaestiones de Epigram-
mate, Ode, Senatu, Trium-
pho, & similes, quatenus die
vacationis in Rhetoricâ per-
mittantur. r. Rhet. 15. p. 126.

Quarta.

Vide. 147.

Pr.

Quarta Hebdomada. Vi-
de Hebdomada quarta.

Quatriduum.

Quatriduum informatio-
num ante electionem Gene-
ralis, in eo praestanda. Co.
 1. *d. A. 6. 19. p. 9. & 26. &*
 C. 2. *d. A. 26. p. 105.*

Intra quatriduum si qui
veniant, deliberabit Con-
gregatio, an suffragia sint
habitura. Con. 2. d. A. 26.
 pag. 105.

Quatriduum in electione Fo-
Generalis. p. 17. In electione
Assistentium. 44. In Con-
gregatione Procuratorum. 84.

R

R A D I X.

R *adix defectuum cu-*
randa. pag. 206.

Ratio.

Ratio lumen est probans, Di-
an affectus motio bona sit.
 cap.

cap. 28. §. 5. pag. 94.

Rationes etiam humana ad electionem conferunt. cap. 23. §. 5. p. 81. & cap. 28. §. 5. pag. 94.

Ratiocinatio tutior ad eligendum via, quam motio affectus. c. 28. §. 6. p. 94. & cap. 27. §. 1. p. 89. Rationes electionis scripto notanda. cap. 31. §. 3. pag. 104.

E.G. Ratio minuta reddenda omissioum, & peccatorum aliorum. p. 273. 342. 345. talentorum. p. 276. 277. beneficiorum. Vide Beneficium.

Reconciliare.

Bu. Reconciliandi profanatas Ecclesias facultas in remotissimis regionibus, ubi Catholicus Episcopus non adest. pag. 51.

E.G. Reconciliatio alienatorum à Societate necessaria. pag. 219. 220.

Recreatio.

Co. Non debent labores continuari sine aliquâ relaxatione. p. 3. c. 2. D. p. 129. Praesertim in aestate cessandum unâ aut duabus horis à prandio. ibid.

Scholasticis dandus saltem unus dies in hebdomadâ à prandio. par. 4. cap. 13. F. pag. 197.

De reliquis vacationibus

statuet Provincialis. ibid.

Professi recreari possunt in aliquo horto Collegii. par. 6. cap. 2. D. pag. 239.

Ejus tempus, & locus. r. Re. 56. Prap. p. 85. & r. 40. Rect. p. 102. & 55. ejusd. p. 105.

Recreationis quotidiana hora retinenda. Con. 6. d. 6. p. 343. recreatio cessat triduo hebdomada sancta. Con. 7. d. 34. p. 439. Scholasticorum hebdomadaria, domi, vel in vineâ, quomodo traducenda. Con. 6. d. 40. §. 7. p. 398. & §. 9. p. 398.

A recreatione abstinentium triduo hebdomada sancta in honorem Passionis Dominica. Ca. 8. Co. 7. p. 71.

Recreationis tempus quomodo transigendum. p. 43.

Recreationes eorum qui tertium annum agunt. pag. 29. 35.

Recreationis dies pro scholasticis in Collegio, vel in vineâ. p. 83.

Recreatio quotidiana quomodo transigenda. p. 76. Ejus sermonum materia. p. 77.

Sacramentum visitandi consuetudo. pag. 77.

Recreatio à prandio, & post cœnam, ei qui exercetur

- permittetur. c. 6. §. 3. p. 31. Præceptores, quàm scholasti-
- E. G.** Recreationum excessus. cos. cap. 6. §. 9. p. 163.
- pag. 446. Curare ne Magistri acci-
- Rector.** piant ulla munera. cap. 15.
- Co.** Rectores Collegiorum, & §. 4. p. 202. Et ut regula ab
- Universitatum per se creat omnibus serventur. cap. 10.
- Generalis. p. 4. c. 17. §. 1. pag. §. 5. pag. 182.
207. & par. 9. cap. 3. §. 14. Assignare socios. cap. 4. F.
- p. 333. vel confirmat electos pag. 155.
- ex commissione à Provinciali. Item conservare amicos,
- p. 4. c. 17. §. 1. p. 207. Eiusdè & conciliare alienos. cap. 10.
- est etiam eos removere. p. 4. C. pag. 183.
- cap. 10. §. 3. pag. 181: Eorum potestas est, quan-
- Ordinariè debent esse tam communicabit Genera-
- Coadiutores spirituales. p. 4. lis. par. 9. cap. 3. §. 14. p. 333.
- cap. 10. §. 3. p. 181. & par. 6. & §. 15. ibid.
- c. 2. §. 3. pag. 238. Expediit autem esse am-
- Debent habere talentum plam. p. 2. c. 2. §. 2. p. 93. & B.
- cõveniens. p. 4. c. 2. §. 5. p. 143. & p. 4. c. 10. §. 4. p. 181.
- & esse præcipui in virtuti- Possunt officiales domesti-
- bis & discretionè. par. 4. cos designare. §. 6. ib. p. 184.
- c. 10. §. 4. p. 181. & pro pro- Possunt ordinare, & mutare
- portionè habere omnia qua horas diei. c. 10. §. 9. p. 186.
- requiruntur in ipso Genera- Auditis Consiliariis sta-
- li. p. 9. c. 6. l. pag. 355. tuere quod magis videtur.
- Eorum officium est Colle- p. 9. c. 6. §. 14. p. 355.
- gium velut humeris sustine- Quando autem possunt
- re. p. 4. c. 10. §. 5. p. 182. dispensare in regulis. par. 4.
- Habere curam suorum cap. 10. B. pag. 182.
- quoad animam, & quoad Omnes debent sinere se ab
- corpus. cap. 4. A. pag. 151. & eis regi. p. 8. c. 1. §. 4. p. 286.
- cap. 10. §. 5. pag. 182. & totam sui dispositionem
- Conservare res tempora- eis relinquere. p. 4. c. 10. §. 5.
- les. cap. 2. §. 5. pag. 143. & p. 182. Nihil eis clausum te-
- cap. 10. §. 5. pag. 182. nere. ibid. & D.
- Continere in officio tam Debent interesse Congre-
- gationi

gationi Provinciali. p. 8. c. 3. 202. Et removere qui ope-
 §. 1. p. 300. & c. 5. §. 3. p. 306 ram perdunt, vel alius nocent.
 Et habent suffragium ad eli- cap. 16. §. 5. p. 206.
 gendum Procuratorē trien- Eorū officiales sunt Mini-
 nale. cap. 2. B. p. 297. & stri, Syndicus, Praefectus spiri-
 ad alia. cap. 3. A. p. 300. tualiū. p. 4. c. 10. §. 7. p. 185.
 Item ad substituendum, vel & aliqui Cōsultores. ibid. &
 ad probandum Vicariū Gene- p. 9. c. 6. §. ult. 355. in Vni-
 ralem. p. 9. c. 4. §. 6. p. 338. versitatibus autē Cancellā-
 Non possunt contra omniū rius. par. 4. c. 17. §. 2. p. 208.
 Consultorum Universitatis Nisi ipse Rector id munus su-
 sententiam agere. par. 4. cap. stineat. ib. C. Syndicus gene-
 17. H. pag. 210. ralis, & alii particulares. ib.
 Nec lectores primarios, §. 7. p. 211. Secretarius. §. 3.
 aut officiales mutare. c. 17. p. 208. Notarius. §. 4. p. 209.
 A. pag. 207. Decanus, & duo designati in
 Nec mutare exercitatio- quavis facultate. §. 5. p. 210.
 nes repetendi, & Latinè lo- Subjecti esse debent Gene-
 quendi. cap. 6. K. p. 165. rali, & Provinciali. p. 8. c. 1.
 Nec Ordinem Vacationum §. 4. p. 286.
 statuere. c. 13. F. p. 197. Et suis praire exemplo obe-
 Nec liberare Scholasticum dientia. p. 4. c. 10. §. 8. p. 185.
 à publico examine. cap. 15. E. Reddere rationē officii sui
 pag. 202. Generali. p. 9. c. 3. §. 4. p. 328.
 Circa studia eorū officiū est & Provinciali, vel ei, quem
 per se, vel per Cancellarium Generalis constituet. p. 4. c. 2
 examinare Scholasticos; & §. 5. p. 143. & c. 10. §. 3. p. 181
 statuere quibus quisq; facul- Informare semel in anno
 tatibus vacare debeat, & in Generalem, & bis Provin-
 quā classe. p. 4. c. 13. §. 4. pag. cialem. c. 17. §. 7. p. 211. &
 195. & c. 15. §. 1. p. 200. De- curare ut res omnes eis per-
 signare qui theses defendant. specta sint. ibid. A. p. 207.
 p. 4. c. 6. §. 10. p. 164. Et qui Debēt intra annū per qua-
 Declamationes habeāt. c. 16. draginta dies tradere doctri-
 B. p. 205. Externos etiā gra- nam Christianam, nisi ali-
 tis promoveri. c. 15. §. 4. p. quod sit impedimentum. p. 4.

- cap. 10. §. 10. & K. p. 186. *Quâ lectione Institutum*
 Rē. *Rector qualis esse debeat. Societatis cognoscet. r. 17. ib.*
r. 1. Rect. p. 92. Oratione Col- *In libellum referat qua ad*
legium sustineat. ibid. *bonum Collegii ei occur-*
Particularia in cibo, &c. runt. r. 18. ibid.
evitet, & familiaritatem. *Obedientiam servari fa-*
r. 2. ibid. *ciat, & in eâ praire curet.*
Doctrinam Christianam *r. 20. p. 97.*
per 40. dies primâ vice do- *Constitutionum observâ-*
ceat. r. 3. p. 93. *tia, & vigilantia ejus circa*
Consuetudines approbatas *domesticos. r. 21. ibid.*
servet: novas non inducat. *Subditos crebrò, & cum*
ibid. r. 4. *caritate alloquatur. r. 25.*
Ministeria domestica di- *pag. 98.*
stribuat. ibid. r. 5. *Eos in tentationibus ju-*
Confessarium Collegii or- *vet. r. 25. ibid.*
dinarium non constituat. *Ratio habenda in corre-*
ibid. r. 7. *ctionibus, & in injungendis*
In virtute obedientiæ *pœnitentiis. r. 26. ibid.*
rardò jubeat. r. 8. p. 94. *Quem modum servabit*
Ordinarias tantùm pœ- *in correctionibus. r. 27. ibid.*
nitentias imponat. ib. r. 9. *Aliquos eligere potest, qui*
Cùm dispensaverit in re- *pœnitentias approbent. r. 30.*
bus majoris momenti, Pro- *pag. 99.*
vincialē admoneat. ib. r. 10. *Mensura tamen in illis*
Intelligat quas habeat fa- *concedendis non excedatur.*
cultates. r. 12. p. 95. *r. 31. ibid.*
Sit sollicitus ne officiales *Vnionem in Nostris curet:*
officio suo desint. r. 13. ibid. & *r. 32. ibid.*
Singulis hebdomadis de *Provincialem admoneat*
rebus majoris momenti cum *de iis, qui ad studia admit-*
Consultoribus agat. r. 14. ib. *tendi sunt, vel ulterius pro-*
Admonitorem præcipuè *movendi. r. 37. p. 101.*
benignè audiat. r. 15. ibid. *Impedimenta studiorum*
Qua, & quomodo in libro *removeat. r. 38. ibid.*
scribi faciet. r. 16. p. 96. *Quando Præceptorem in-*
stitue-

stitueret possit. r. 41. p. 102.

De dispensatione in actibus promovendorum ad gradus litterarios, Provinciale admonet. r. 42. ibid.

Sub finem studiorum cuiusque, quid de talentis, &c. scribit ad Provinciale. r. 44. ibid.

A Procuratore rationem dati & accepti, & quo prelexte exiget. r. 57. p. 106.

De expensis extraordinariis Provinciale admonet. r. 63. p. 107.

Non permittat Nostros in causis civilibus examinari. r. 65. ibid.

Fundatoribus, & Benefactoribus gratitudinem exhibeat. r. 76. p. 110.

Neminem in Societatem admittat. r. 77. ibid.

Valde idoneum tanquam hospitem potest interim Domi recipere. r. 78. ibid.

Venientes sine licentia non admittat. r. 79. p. 111.

Quomodo se habeat erga Nostros transeuntes, vel hospites. r. 80. ibid.

De male habentibus Provinciale admonet. r. 84. ibid.

Rektor Universitatis. Vide Cancellarius.

Rectores intra annum per se, vel per alium doctrinam Christianam docere debent.

C. 2. d. 65. p. 142. Eorum officio nullum tempus prescribendum. Co. 2. d. 68. p. 144.

& Co. 5. d. 35. p. 394. ultra triennium durare vetuit Clemens VIII. Co. 5. d. 64. pag. 327. Rectores professi in

Congregatione sedent ordine sua professionis inter professos.

C. 6. d. 25. §. 3. p. 364. Rectores Convictorum, & Seminariorum à Congregatione

Provincia exclusi. Co. 5. d. 81. p. 337. & Con. 6. d. 25. §. 1. p. 363.

Rektoris officio non est designandum certum tempus, sicut Provinciali designatum

est triennium. Can. 33. Co. 2. pag. 28.

Rektor Academia. Vide St. Academia.

Rektor Collegii quibus in rebus Generalem aut Provinciale consulat. Vide Generalem & Provincialis.

& r. 24. Rect. p. 29.

Adhibetur in designandis iis, qui Theologiam recolant.

r. Prov. 10. p. 8. interest Philosophorum examini. r. 19.

Prov. §. 1. pag. 10. caveat ne Magistrorum, aut discipulo-

rum operâ ad munera dome-
stica utatur. r. 32. *Prov.* p.
19. & r. 20. *Rect.* p. 28.

Frequenter obeat littera-
rias exercitationes omnes.
r. 3. *Rect.* p. 23. interdum
Scholas. *ibid.* Eos, qui Theo-
logiam recolunt, inconsulto
Provinciali, ne occupet in cõ-
tionibus. r. 5. *Rect.* p. 24.
Nec in docendo Philosophiã.
r. 6. *ibid.* Consulendus à
Præfeto, cum quid in Ma-
gistrorum conclusionibus
immutandum. r. 18. *Præf.*
p. 33.

Examinandorum Meta-
physicorum ordinem audito
Præfeto, ac præceptore, di-
stribuit. r. 23. *Præf.* p. 34.
Cum Doctoratus confertur,
Præfeto, quid sit acturus
prescribit. r. 25. *Præf.* p. 35.

Bidellos constituit. r. 19.
Com. Sup. p. 42. prescri-
bit quando sit in refectorio
scriptura prælectio habenda.
r. 19. *Scrip.* p. 46. ut in aca-
demiã, qui non sunt ex cœ-
tu B. Virginis, aut Schola-
stici, admittantur, dispen-
sat. r. 23. *Rect.* p. 28. & r. 2.
Acad. p. 161.

Moderatorem seu Præfe-
ctum ex Nostris præficit Aca-
demiã. r. 4. *Acad.* p. 161.

& Socium. & Præsides Aca-
demicis Theologis, ac Phi-
losophis. p. 165. *Vide Aca-*
demiã.

Examinatores inferiorum
classium cum Præfeto con-
stituit. r. 18. *Præf. inf.* p. 90.
de librorum prælegendorum
catalogo cum Præfeto cogno-
scit. r. 27. *Præf. inf.* p. 92.
Præmiola discipulis distri-
buenda suppeditat. r. 36. *Præf.*
inf. p. 94. Consulendus si
quãdo Scholasticus à nostris
scholis est dimittendus. r. 39.
40. *Præf. inf.* p. 95. 96.

Admonendus antequàm
admittatur ad scholas, qui
semel dimissus est. r. 42.
Præf. inf. p. 96. Cum utro-
que Præfeto resignat nomina
peractõ judicio præmiorum.
r. 10. *Præm.* p. 102.

Probare debet causas ab-
sentia, ut quis absens præ-
mium obtineat. r. 11. *Præm.*
p. 103. facultatem concedit,
ut carminibus quæ affigunt
Rhetores, addantur pictura.
r. 18. *Rhet.* p. 127. & *Humani-*
sta. r. *Hum.* 10. p. 134. *Re-*
liqua. *Vide.* p. 23. ad. 29. in
ejus regulis.

Reditus.

Bona Collegiorũ ad usum Bu-
Professorum converti non
possunt.

- possunt. pag. 14. 20. 66: *rem formam dare potest In-*
 Co, *Et Const. par. 4. c. 2. §. 5. F. strator. cap. 9. §. 9. p. 40.*
 p. 144. & par. 6. c. 2. §. 3. C. **Regni IESU Christi**
 p. 238. & p. 9. c. 3. §. 18. p. *Contemplatio non nume-*
 335. & p. 10. §. 5. p. 360 *Neq; ratur inter Meditationes.*
in alios usus quam ipsorum cap. 19. §. 1. pag. 68. est proce-
 Collegiorū. Ex. c. 1. §. 4. p. 7. *mium, & fundamentum*
Nū tamen aliquando Professi vita Christi meditanda. ibid.
 & formati modo aliquo redi- *Ostendit diversitatem gra-*
 tibus Collegiorū juvari pos- *duum in imitatione Christi.*
 sint. par. 4. c. 2. F. p. 144. & *ibid. Disponit ad electionem*
 p. 6. c. 2. §. 4. pag. 239. *status. c. 19. §. 2. p. 69. men-*
 De. *Reditus petitionum publi-*
carum, an retinendi. Co. 1.
d. 122. pag. 85.
Refectio corporis. *tem erigit à terrenis. cap. 29.*
 Re. *In eâ temperantia, & mo-*
destia servanda, sua etiam §. 1. p. 96. nullum continet
anima refectio præbenda. r.
 30. Sum. p. 16. *votum. ibid. tradenda etiam*
Refectorium. *non electuris. cap. 19. §. 3.*
Vide Præfectus Refectorii pag. 70.
Reformatio. **Regulæ.**
 Di. *Reformatio perfecta in*
primâ hebdomadâ deside- Ab earum correctione ad Bu.
randa. cap. 10. §. 6. p. 45. in externum Iudicem non po-
quibus versetur. c. 10. §. 7. test appellari. pag. 39.
 pag. 46. fit imitatione vita *Prima, & summa regu-*
 Christi. cap. 18. §. 2. p. 67. *la omnis bona voluntatis &*
maxime convenit, qui in Co.
scendere debent. par. 4. cap. 7.
statu sunt immutabili. c. 34. §. 2. pag. 170.
 §. 1. pag. 108. *Debent esse aliqua regu-*
 Reformationis doctrina *la officialium domesticorum.*
 Societatis operariis commen- *p. 4. c. 10. §. 6. p. 184. & p. 7.*
 data sit. cap. 34. §. 2. p. 108. *c. 4. §. ult. p. 282. Item Pro-*
 Reformationis peculia- *vincialium. p. 9. c. 6. l. p 355.*

Item Collegiorum. Vide Collegium. *integrum conservandum. Co. 2. d. 57. p. 139. Generali emendandum committitur. Co. 3. d. 27. pag. 183.*

Professi & Coadiutores formati quomodo ad regulas teneantur. *par. 6. cap. 3. §. 3. pag. 248.*

Regula sapius in biennio Novitiatu consideranda sunt. *Ex. cap. 1. §. 13. p. 11. deinde etiam sapius audienda, aut legenda. p. 3. c. 1. §. vlt. p. 126.*

id est singulis mensibus. *p. 10. §. vlt. p. 366. singulis autem hebdomadis qua ad singulos pertinent. par. 4. cap. 10. F. pag. 184.*

Earum transgressio non obligat ad peccatum. *par. 6. cap. 5. pag. 256. Est tamen poenitentis punienda, eaque ultrò aliquando petenda. p. 3. c. 1. §. vlt. pag. 126.*

Re Regula communes, & particulares intelligenda, & à quibus, & quo tempore legenda. *r. 49. Com. p. 31.*

Dispensatio in illis. *r. 7. Prov. pag. 33. & r. 11. Prep. p. 74. & r. 10. Rect. p. 94.*

Diligenter observentur. *r. 22. Prep. pag. 77. & r. 21. Rect. pag. 97.*

Non abrogentur, & c. nec nova inducantur. *r. 6. Prov. pag. 33.*

De Regularum summarium Regula 9. & 10. summa- Or.

vii de manifestatione delicti plioem tamen perfectionem
declaratio. p. 85. *Regula 24.* non prohibent. p. 243. 244.
expositio. p. 41. *Item Regula.* Earum praestantia. p. 92.
 26. *de silentio.* p. 43. & *Re-* 97. 99. 194. 390. 447. 448.
gula 18. Sacerdotum. p. 37. Earum observatio quam

Di. *Regula II.* & 17. *Sum-* necessaria. pag. 93. 99. 100.
marii, & similes quando me- 101. 162. 208. 209. *Quam*
ditanda. c. 10. §. 10. p. 47. *utilis.* 93. 96. 390. 447.

Regula discretionis spiri- 448. *Quam facilis.* 94. 96.
tuum valde utiles. c. 5. §. 5. 217. *Quam sufficiens.* p. 194.
 pag. 29. *Quam comendata.* 92. 100.

Regula electionis particu- 101. 208. 209. 447. 448.

laribus negotiis applicanda.
cap. 10. §. 13. p. 48. & c. 25.
 §. 9. pag. 87.

Regula ad victum tempe-
randum verbo tantum ex-
plicanda. cap. 35. §. 12. pag.
 113. *cum discretionem propo-*
nenda. *ibid.* *Ante tertiam*
hebdomadam dari possunt.
cap. 35. §. 13. p. 113.

Regula, qua ponuntur post
exercitia, non omnes omni-
bus tradenda. cap. 38. §. 1.
 pag. 120.

E.G. *Regula de spiritibus discer-*
nendis sint Superioribus fa-
miliarcs. pag. 78.

Regula quamvis minima
influum gratiam. p. 93. *Ma-*
gni vincenda. 92. 23. 99. & c.
 144. 390. 447. *Aliquarum*
observantia commendata.
 92. 100. 210. 351. *licet ad*
quadam non obligent, am-

Reiecta.

Reiecta à Deputatis in Fo-
Congregatione generali pro-
ponere licet. p. 39. *in Congre-*
gatione Provincia tractare
quom: cad liceat. p. 76.

Religio.

Licet movere alios ad Re- Co.
ligionem. Ex. c. 3. §. 14. p. 21.
Qui tamen à Nostris motus
esset, quando differri debe-
ret. *ibid.*

Non licet Nostris post vota
emissa aliam Religionem in-
gredi. Ex. c. 4. §. 42. p. 43.

Qui semel sumpserit ha-
bitum alterius Religionis,
non debet recipi in Societa-
tem. Ex. c. 2. §. 3. p. 14. & p. 1.
 c. 3. §. 5. p. 76. *Imò nec redu-*
cendus si à Societate discesse-
rat. p. 2. c. 4. B. p. 103.

Religio alia aliis aptior. Di.
 c. 25. §. 4. p. 85. *Eligenda in*
 quâ

- quâ vigeat observantia. terare, aut impugnare Societatis institutum. pag. 284.
- cap. 25. §. 6. pag. 85. praeferenda, cujus institutum est perfectius. cap. 25. §. 9. pag. 87. Quae melior ex S. Thomâ. c. 25. §. 6. p. 85. Religio. nis non danda suspicio ei, qui ad Exercitia invitatur. c. 1. §. 2. p. 13. & cap. 4. §. 8. p. 26
- E.G.** Religio principalis ac nobilis Ecclesia pars. pag. 162. 186. 258. ab omni tuetur injuria. p. 30. 31. 186. quam idonea ad eam dispositio. pag. 53. 79. 200.
- Religiosi.**
- Bu.** Eos omnes qui biennio Novitiatus in Societate peracto, tria vota, tametsi simplicia emisissent, fuisse, esse, & fore verè & propiè Religiosos. pag. 217. 230.
- Reservatur absolutio Apostatarum. pag. 101. & 229. Similiter & receptatorum. pag. 101.
- Religiosis Societatis non licet ad Sacerdotium, vel ad ejusdem Societatis gradus aspirare, vel statum mutare. pag. 283.
- Religiosi cuiviscumq; Ordinis etiam Societatis in virtute sancta obedientia, atq; excommunicationis lata sententia pœnâ prohibentur al-
- terare, aut impugnare Societatis institutum. pag. 284. Religiosus. pag. 147. Pr. Religiosi suas regulas Di. maximi faciant, & institutum adamant. cap. 9. §. 4. pag. 38.
- Religiosi aliorum ordinum doceri possunt modum dandi Exercitia. cap. 9. §. 7. pag. 39.
- Religiosis communicari potest liber Exercitiorum. ibid. quomodo tradenda Exercitia. c. 9. §. 3. p. 38. Non danda iis electio. cap. 23. §. 1. p. 78.
- Quales esse debeant quoad E.G. Missam, Orationem, Grati tudinem, &c. p. 322. 363. 258. 259. 260. In holocaustum se Deo conferunt. p. 17. 21. 22. Obsunt ipsis mundani. pag. 130. 133. 134. Vide Societas, spiritus, &c.
- Reliquiæ.**
- Vide r. 18. Præf. Ecclesia. Re. pag. 177.
- Reliquias Sanctorum Ecclesie applicatas alienare, vel usurpare non licet. Co. 7. d. 28. pag. 433.
- Et Ca. 3. Co. 7. pag. 70. Ca. Reliquiaria Nostrorum Or. aurei valorem non excedant. pag. 41.
- Et Instr. pag. 73. In. Reli-

Pr. Reliquia. pag. 148.
Renovatio.
De. Renovatio votorum quibus festis facienda. Con. 2. d. 64. pag. 142. Eam precedat triduaana recollectio. Con. 6. d. 29. pag. 373. & Con. 7. d. 77. p. 458.

In. Et In. p. 92. 93.
E.G. Renovatio spiritus in quo consistat. pag. 127. quàm sit necessaria & utilis. p. 129. 134. 139. 140. 150. 308. 309. 310. 311. Adiumenta sex. p. 139. & seqq. Ejus usus in Societate & fructus. p. 153. 165. 170. 171. Quae in eâ procuranda. p. 152. 190. Quibus mediis fiat, & promoveatur. p. 149. 190. Vetustatis signa. p. 126.

Repetitio.

Co. Repetitiones lectionum quomodo facienda. par. 4. cap. 6. H. p. 163. & cap. 13. D. p. 195.
Possunt mutari à Rectore cum licentiâ sui Superioris. par. 4. cap. 6. K. p. 165.
Repetenda privatim facultas, quam quisque audit. par. 4. c. 6. §. 16. p. 167.
Philosophia quidam dimidio anno. cap. 15. §. 2. p. 201.
Theologia duobus. ib. §. 3.

Repetentes Theologiam St. quales esse debeant. r. 10. Prov. p. 8. à Provinciali adhibitiis aliis designantur. ibid. possunt ad gradum Doctoratus promoveri. ib. actus habeant ipso biennio. r. 7. Praef. p. 31. & r. 9. Repet. p. 155.

Ad argumentandum cum externis ipsi potissimum mittendi. r. 26. Praef. p. 35. non occupentur in concionibus inconsulto Provinciali. r. 5. Rect. p. 24.

Possunt substitui Magistris, & praesse repetitionibus, ac disputationibus. ibid. r. 6. ipso biennio in Hebraicis quoq; laborēt. r. 8. Prov. p. 7. Quid ipsis servandum. Vide p. 153. 154. 155. in ipsorum Institutione.

Repetitiones superiorum Classium.

Curent Magistri repetitione lectionis in scholâ. r. 11. Com. Sup. p. 40. quàm scholastici repetant. r. 4. Schol. pag. 151. Philosophorum in scholis per semihoram. r. 16. Phil. pag. 79. Mathematica semel in mense. r. 3. Math. pag. 82.

Domestica per horam quales, & quando. r. 12. Com. Sup.

Sup. p. 40. Sacra Scriptura est ad levandum tadium
semel in hebdomada. r. 19. varietur. c. 14. §. 1. p. 56.

Scrip. p. 46. Ethica quinto- Repeti potest bis locus, qui
decimo quoque die. r. 3. Mor. magnam attulit consolatio-
nem. c. 15. §. 3. p. 60.

Inferiorum Classium. Repetenda loca ubi sensi-
mus consolationem, quomo-
do intelligendum. cap. 15. §. 3
hodierna. & quomodo. r. 25. p. 60.

Com. inf. p. 1:0. hebdomada-
ria in Sabbato. r. 26. ibid.

In classibus Grammatica
exigantur in repetendo potis-
simum precepta Grammati-
ca. r. 5. Med. Gram. p. 143. &
r. 5. inf. Gram. p. 148. repeti-
tiones nostrorum Rhetorum
quales. r. 20. Rhet. p. 127.

Repetendum pensum al-
tero semestri in classibus
Grammatica. & cur. r. 8.
Pras. inf. §. 3. & 4. p. 85. 86.
Etiam in infima, & aliis
ubi sit ordo geminus. §. 3. ib.
& §. 9. pag. 87. Vide etiam
p. 136.

Repetendum pensum al-
tero semestri in classibus
Grammatica. & cur. r. 8.
Pras. inf. §. 3. & 4. p. 85. 86.
Etiam in infima, & aliis
ubi sit ordo geminus. §. 3. ib.
& §. 9. pag. 87. Vide etiam
p. 136.

Reprehensio.
Quomodo fieri debeat. Co.
p. 3. c. 1. N. p. 117. Ita ut ipse,
qui reprehenditur, agnoscat
caritatem. par. 9. cap. 2. §. 4.
p. 323.
Ad Generalem pertinet
jurare omnes, etiam Super-
iores, reprehensione. par. 9.
cap. 6. §. 2. p. 346.

Reprehensio.
Quomodo fieri debeat. Co.
p. 3. c. 1. N. p. 117. Ita ut ipse,
qui reprehenditur, agnoscat
caritatem. par. 9. cap. 2. §. 4.
p. 323.
Ad Generalem pertinet
jurare omnes, etiam Super-
iores, reprehensione. par. 9.
cap. 6. §. 2. p. 346.

Reprehensio.
Quomodo fieri debeat. Co.
p. 3. c. 1. N. p. 117. Ita ut ipse,
qui reprehenditur, agnoscat
caritatem. par. 9. cap. 2. §. 4.
p. 323.
Ad Generalem pertinet
jurare omnes, etiam Super-
iores, reprehensione. par. 9.
cap. 6. §. 2. p. 346.

Reprehensio.
Quomodo fieri debeat. Co.
p. 3. c. 1. N. p. 117. Ita ut ipse,
qui reprehenditur, agnoscat
caritatem. par. 9. cap. 2. §. 4.
p. 323.
Ad Generalem pertinet
jurare omnes, etiam Super-
iores, reprehensione. par. 9.
cap. 6. §. 2. p. 346.

Reprehensio.
Quomodo fieri debeat. Co.
p. 3. c. 1. N. p. 117. Ita ut ipse,
qui reprehenditur, agnoscat
caritatem. par. 9. cap. 2. §. 4.
p. 323.
Ad Generalem pertinet
jurare omnes, etiam Super-
iores, reprehensione. par. 9.
cap. 6. §. 2. p. 346.

Di.

Repetitionis usus & uti-
litas in meditationibus. c. 15.
§. 2. p. 59.

Repetitiones affectu magis
constant, quam longo discursu.
ibid. affectus gratiam ad-
mittunt plura colloquia. ib.

Repetitio aliquibus fun-

Non usurpanda, nec ab
aliis accipienda sine licentia.
r. 9. Com. p. 25.

Domestica externis non
referenda. r. 38. Com. p. 29.

Reservatio.
Reservatio. p. 148.

Resignatio.
Vide Abnegatio.

Resti-

Re.

Pr.

Co.

Restitutio.

Pr. Restitutio. pag. 148.

Rhetorica.

Co. Numeratur intra litteras Humaniores. p. 4. c. 5. A. p. 156. & cap. 12. A. p. 191. Ei ut plurimum anni duo impendendi. p. 4. c. 15. A. p. 200. Et cum ea disci potest lingua Græca, & Hebraica. ibid. p. 4. c. 13. B. p. 194.

St. A Nostris per biennium, interdum per triennium collenda. r. 18. Prov. pag. 10. ad eam alumni, & convictores hortandi, teteriq; externi. r. 12. Rect. p. 26.

Bina hora in hac classe, tum manè, tum vesperi ponenda. r. 14. Com. inf. p. 107. præceptis, stylo, eruditione continetur. r. 1. Rhet. p. 119. Oratoriam, & Poëticam comprehendit. ibid. Summa Logica in ea ne explicetur. ib.

Rhetorica Cypriani explicanda in classe Humanitatis altero semestri, & quomodo. r. 1. 2. & 8. Hum. pag. 129. 133.

Rhetores.

Magistri præstantes aliqui in Provinciâ comparandi. r. 22. Prov. p. 16.

Discipuli nostri quando privatim erudiendi Domi.

r. 10. Rect. p. 25. eorum variæ exercitationes. r. 11. ib. & r. 20. Rhet. p. 127.

Habeant interdum orationes & poemata tum in mēsa, tum in aulâ. r. 11. Rect. p. 25. & in scholâ tum Nostrî, tum externi. r. 20. Rhet. p. 127.

Reverentia.

Generali reverentia exhibenda. p. 15. 65.

Quanta sit Superioribus exhibenda. par. 3. cap. 1. §. 23 p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1. 232. & p. 8. c. 1. §. 3. 286. Spontiatim verò Generali. par. 8. c. 6. §. 6. & 7. p. 290. 291. & p. 9. c. 3. §. 20. p. 335.

Revisores.

Revisores supra numerum ad Congregationem Romanam admittendi. p. 56.

Rigor.

Ne sit nimius in constitutionibus. p. 10. §. 10. p. 364. Neque in laboribus Superiorum. p. 9. c. 4. §. 3. p. 337. Nec generaliter in Nostris. par. 3. cap. 2. pag. 127.

Roma.

Roma ordinariè debet fieri Congregatio generalis. par. 8. cap. 5. §. 1. p. 305.

Roma ut plurimum residere debet Generalis. par. 8. c. 1. §. 7. p. 291. & cap. 5. §. 1.

pag. 305. *Vel certè prope Romanam. p. 8. c. 1. H. p. 292.*

Ibidem residebit Procurator generalis. par. 9. cap. 6. §. 12. pag. 354.

Romani Collegii Regula possunt aliis accommodari. par. 4. cap. 7. C. p. 171.

Rosarium.

De. *Rosarium an quotidie recitandum. Con. 6. d. 40. §. 4. p. 397. ejus benè dicendi modus conscribendus. Con. d. 103. p. 76.*

Co. *A Coadiutoribus, qui legere non didicerunt, recitandum. par. 4. cap. 4. §. 4. pag. 153.*

Num ab aliis loco officii B. Virginis recitari possit, & quo pacto dicendum. par. 4. cap. 4. C. ibid.

Rudes.

Di. *Rudibus non integra dantur Exercitia. cap. 9. §. 15. p. 42. & cap. 18. §. 5. p. 68. meditationes explicanda magis. cap. 19. §. 5. p. 71. & cap. 20. §. 5. pag. 74.*

Proponendi post primam hebdomadam modi orandi. cap. 37. §. 1. pag. 115.

Explicetur Christum Dominum impetrare à Patre, ut homo est. cap. 15. §. 7. pag. 61.

S

SABBATVM.

Sabbato habentur disputationes in classibus superioribus. r. 14. Com. sup. p. 40. etiam Casuum conscientia. r. 6. Cas. pag. 72. *Omittuntur si sint in hebdomadâ duo feriati dies. r. 14. Com. sup. pag. 40.*

In inferioribus, quo pacto Sabbato distribuenda hora. Vide secundam regulam cuiusque classis. Audita per hebdomadam memoriter redduntur. r. 19. Com. inf. pag. 108.

Sabbato Litania B. Mariae in classibus inferioribus recitentur. r. 7. Com. inf. pag. 105.

In Rhetoricâ, & Humanitate, postremâ semihorâ matutinâ habetur Declamatio, vel Carmen. r. 33. Cö. inf. p. 113. & r. 16. Rhet. pag. 126. & r. 2. Hum. pag. 131. postremâ semihorâ pomeridianâ in inferioribus explicandus Catechismus, vel habenda cohortatio. r. 5. Com. inf. p. 105. Vide etiam p. 131. 137. 142. 147.

*Exercitationes Sabbati, si tunc festum sit, vel omit-
tenda,*

tenda, vel in antecedentem confitebuntur. r. 3. *ibid.*

diem revocanda. r. 16. *Com. Carimoniã, & alia in Mis-*
inf. p. 107. 108. Vide etiam sã servanda. r. 4. ibid.

Disputationes.

Sacerdotes.

Co. ¹ Non debent differre cele-
 brationem Missæ ultra octo
 dies. par. 6. cap. 3. §. 2. p. 248.
 Imò sapiùs celebrare debent.
 Ex. cap. 4. §. 25. pag. 34.

Confiteri autem ut mi-
 nimùm singulis hebdomadis.
ibid.

Intra annum debent ali-
 quoties obire officia Coad-
 jutorum. par. 3. cap. 1. §. 19.
 pag. 119.

Novitii Sacerdotes quid
 facere debeant. Exam. cap.
 5. §. 7.

In scholasticis differen-
 dum Sacerdotium circa fi-
 nem studiorum. par. 4. c. 6.
 C. pag. 160.

Deformitas corporis ob-
 stare solet Sacerdotio. par. 1.
 cap. 3. l. pag. 79.

Re. Officia domestica ali-
 quando obire possunt. r. 34.
 Præp. pag. 80. & r. 33. Rect.
 pag. 100.

Disciplina religiosa illis
 præcipuè commendata. r. 1.
 Sacerd. p. 191.

Officium divinum reci-
 tandum. r. 2. *ibid.* quando

Admoniti ad Sacrum fa-
 ciendum, statim eant. r. 5. *ib.*

Doctrinam Christianam
 promoveant. r. 6. pag. 192.
 Exercitiorum spiritualium
 usum valde familiarem
 habeant. r. 7. *ibid.*

Ad suum munus Con-
 fessarij multum affici stu-
 deant. r. 8. *ibid.* Confessio-
 nes nisi deputati, non au-
 diant. r. 9. *ibid.*

Quomodo sacramenta ad-
 ministrabunt. r. 10. *ibid.*

In casibus se diligenter
 exerceant, & contra pecca-
 ta remedia comparent. r. 11.
 pag. 193.

Confessarii mutuo cari-
 tatis, & uniformis doctrina
 vinculo colligati videantur.
 r. 12. *ibid.*

Ad audiendas Confessio-
 nes vocati, statim se conferant.
 r. 13. *ib.* Eas dum Concio fit,
 nemo audiat. r. 14. *ibid.*

Mutuum aspectum fu-
 giant. Quã corporis habitu-
 dine Confessiones audienda.
 r. 15. *ibid.*

Non se familiares in au-
 diendis feminis exhibeant. r.
 16. pag. 194.

- Eas brevitur expediant, & quomodo eas extra Confessionem alloquantur.* r. 17. *ibid.*
- Quando ad earum domos Nostri mittuntur, quid Socius, quid Sacerdos curabit.* r. 18. *ibid.*
- Nullius curam quis suscipiat, nec obedientiam admitat.* r. 19. *ibid.*
- Quomodo se geret Confessarius, cum poenitens alium adire petierit.* r. 20. *ibid.*
- Quantum temporis in audiendis Confessionibus impendent.* r. 21. p. 195.
- Nil quod in pauperes quis distribuatur, vel alicui restituatur, ab aliis petatur.* r. 22. *ib.*
- Neminem ad emittenda vota inducant.* r. 23. *ib.*
- Propensos ad Religionem, ad aliquod peculiare Monasterium non invitent.* r. 24. *ibid.*
- Nec ad aliquod vestimenti genus.* r. 25. p. 196.
- Communio secularibus quam crebro permittenda.* r. 26. *ibid.*
- Poenitentes admoneant quando in Parochiis Communicare debent.* r. 27. *ibid.*
- Quomodo moribundos juvabunt.* r. 28. *ibid.*
- Conficiendis testamentis non assistant.* *ibid.*
- Quando vocandi ad Templum.* r. 14. *Æditui.* p. 242.
- Sacerdotes novi quomodo in ministeriis occupandi.* pag. 11. *Novitii celebrant quod die vota faciunt.* p. 13.
- Sacerdotum examen matutinum.* p. 36. *quâ curâ regulam observare debeant.* pag. 37.
- Sacerdotes à Casuum collatione non absint, & qui eximi possint.* r. 15. *Prov.* p. 9.
- Sacerdotum occupationes variae.* p. 24. *quæ ad spirituum pertinent.* *ib.* *ad studia.* p. 25. *ad proximos.* p. 26. 27. *divinum Officium & Missa devotè recitanda.* p. 67.
- Sacerdotes omnes obeant.* E. G. *missiones.* p. 285.
- Sacra.*
- Sacra.* pag. 149. Pr.
- Sacramenta.*
- Sacramenta administrandi facultas.* p. 26. 43. 61. *Sacramenta administrandi facultas interdicti tempore iis qui causam non dederint.* p. 42. *abrogata.*
- De sepeliendis familiaribus domesticis tempore interdicti.* p. 42.
- Sacramentorum administratio-* Co.

stratione iuvatur proximus. p.84. & r.45. Rect.p.103.
p.7.c.4. §.5. p.278. Vide Præf. Eccles.

Eorum frequentatio valdè
commendanda. p.4.c.8. §.4. Sæculum.
Ejus inordinatus affectus Re.
p.175. & p.6.c.3. §.2. p.248 exuendus. r.8. Sum. p.9.

Discendus est modus ea
ministrandi. par. 4.c.8. §.4. Sacularia negotia & offi-
cia fugienda. r.45. Sum. p.21.
pag.175. secularia non sine fructu

Re. Sacramenta frequentati-
tes in nostro Templo, si sint
mala edificationis, admonē-
di. r.46. Præp. p.83. Quomo-
dò administranda. r.10. Sa-
cerd. p.192. narranda. r.37. Com. p.29.

Sanitas.
Bona valetudo particula-
rium confert ad Societatis
conservationem. par.10. §.13
pag.366. Co.

St. Pœnitentia, & Euchari-
stia, ut discipuli ritè obeant,
ac frequentent hortandi. r.3. Sanitas est Dei donum.
Com. Sup. p.37. 38. & r.5. ab omnibus moderatè ha-
benda. p.3.c.2. §.1. p.127.

Pr. Sacramenta. p.150, Curanda est à Rectore in
subditis. p.4.c.10. §.5. p.182
Sacristia. & à Præfecto sanitatis. p.3.

Co. Inter alios officiales nume-
ratur etiam Sacrista. par.4. c.2. §.6. p.131. Sani occupa-
tio deesse non debet. par.3.c.1.
cap.10. H.p.185. requirit bo-
nas corporis vires. par. c.2. §.6. p.111.

F. pag.131. Ad sanitatem conservan-
dam non debent acceptari
Collegia nisi in Cælo salubri.

Sacristia Domorum Pro-
fessarum non potest habere
reditus. par. 6. cap. 2. §.2. par.10.C. p.366.

De. Habitus Sacrista. Con.1. pag.237. Sancti.
Sancti propriis peccatis E.G.
d.95. p.68. proximorum mala adscri-
bunt. p.168.

Ca. Et. Ca.26. Co.1. p.9. Saraceni.
Saracenorum genere orti De

Re. Quotidiè audiendum. r. ad Societatem non admit-
Com. pag.24. & r.49. Præf. tendi. Con.5. d.52. §.3. p.313

315. *ultra quintum gradum* r. 21. *Prov.* §. 1. 2. 5. pag. 15.
non excluduntur, nisi sit in- & r. 8. *Præf. inf.* §. 1. p. 84.
famia. *Con.* 6. d. 28. p. 371. *Non permiscenda, nec*

Scelus.

multiplicanda, siue paucio-
res sint classes, siue plures.

E.G. *Scelus unius quomodo*
toti noceat corpori. pag. *ibid.*
 167. 168.

Si pauciores sint classes, in
unâ duo sint ordines, & quo

Scholæ.

Co. *Schola affectus.* par. 5. c. 2.
 § 1. pag. 217.

facto dividendi. r. 21. *Prov.*
 §. 3. pag. 15. & r. 8. *Præf.*

Publicarum scholarum
finis. p. 4. c. 11. §. 1. p. 187.

inf. §. 6. 7. 8. pag. 86. 87. *re-*
tineantur tamen semper,

An & cujus facultate ape-
rienda. §. 2. *ibid.*

quantum fieri potest altiores
gradus. r. 21. *Prov.* §. 3. p. 15.

Re. *Schola nulla aperienda*
sine facultate Generalis. r.
 27. *Prov.* p. 38.

Respondeant ordine uni
alicui ex illis quinque gradi-
bus. r. 8. *Præf. inf.* §. 1. p. 84.

Res ad scholas pertinentes
benè procedant. r. 48. *Prov.*
 pag. 44.

quid agendum ubi sunt qua-
tuor. §. 6. *quid ubi sunt tres.*
 §. 7. *quid ubi dua.* §. 8. *ibid.*

Dc. *Scholis nostris an exclu-*
dendi, qui à Societate defece-
runt. *Co.* 1. d. 119. p. 83.

Vbi plures sunt quâ quinque
multiplicentur classes, non
gradus, siue ordines. r. 21.

St. *Schola omnes interdum à*
Rectore, inferiores quoque
lustranda. r. 3. *Rect.* p. 23.
à Præfeto studiorum semel
saltè in mense. r. 17. *Præf.*
 p. 33. *Nihil in iis Præfetus*
inferior permittat armo-
rum, strepitus, otiosorum,
nihil dissoluti. r. 43. *Præf.*
inf. pag. 96.

Prov. §. 5. p. 16. & r. 8. *Præf.*
inf. §. 1. pag. 84. *Vbi tantum*
quinque sunt, infimâ in duos
ordines, gradusve dividi, per-
mitti potest, non reliquas. r. 8.
Præf. inf. §. 5. p. 86. *gemi-*
nari poterunt classes datâ à
Generali facultate, ita ut in
utraq, idem gradus siue ordo
retineatur. r. 21. *Prov.* §. 1.

Inferiores schola quinque
sunt, Rhetorica, Humani-
tatis, & tres Grammatica.

p. 16. vbi geminari eos liceat.
 §. 6. *Vbi geminus est ordo,*
præter prælectionem Gram-
matica

matica, sint omnia penè communia. r. 8. *Præf. inf.* §. 10. pag. 87.

In suo gradu se quævis schola contineat. r. 12. *Com. inf.* p. 106. quantum temporis, & quo ordine in quævis scholâ ponendum. Vide secundam regulam Professorum in singulis. Lustrentur singula schola à Præfecto inferiore quintodecimo quæque die. r. 6. *Præf. inf.* p. 83. interdum ante signum datum. r. 44. *Præf. inf.* p. 97.

Pr. Schola. pag. 151.

Scholastici Nostri.

Bu. Scholares approbati. p. 225.

Co. Quantum ad statum, ut quis fiat scholasticus approbatus, requiritur bonum ingenium. *Exam. cap. 1.* §. 10. pag. 9. ita ut speretur fructus in litteris. *par. 5. cap. 2.* §. 5. p. 221.

Requiritur etiam sanitas corporis. *par. 4. cap. 3.* §. 2. p. 147.

Non facillè approbandi. *par. 10. §. 7.* p. 350. sed selecti tantùm. *p. 8. c. 1. §. 2.* p. 284. Et idonei ad institutum. *p. 9. cap. 3. §. 1.* p. 326.

Debent priùs duos annos probationis peregisse. *par. 4. cap. 3. §. 3.* p. 147. & *p. 5. c. 4.*

§. 3. p. 227. potest tamen ex dispensatione Generalis contrahi hoc tempus. *p. 5. c. 1. C.*

p. 216. potest etiam prorogari. *Ex. c. 4. §. 43.* p. 43.

Debent priùs facere Exercitia, confessionem generalem, & alia. *Exam. cap. 4. §. 41.* pag. 41. Et si Superiori videtur per triduum mendicare. *ib. §. 27.* p. 35.

Vt sint approbati oportet eos fecisse tria vota. *p. 5. c. 4. §. 3.* p. 227. Eorum vota sunt simplicia. *Exam. cap. 1. §. 10.*

p. 9. & §. 12. p. 10. & cap. 4. §. 41. pag. 42. & in nullius manibus emittuntur, sed soli Deo. *par. 5. c. 4. D. p. 228.* In iis votis inest tacita conditio, si Societas eos tenere volet. *bid.*

Præter vota faciunt etiam promissionem ingrediendi Societatem. *Exam. cap. 1. §. 10.*

& *ult. p. 9. & c. 7. §. 1.* pag. 54. & *par. 4. c. 3. §. 4.* p. 148.

Hic autem ingressus intelligitur per statum Professorum, vel Coadiutorum. *Ex. cap. 7. §. 1. p. 54. & p. 5. c. 1. A. §. 3.* p. 214. & *cap. 4. E. p. 228.* Vota tamen statim obligant.

par. 4. cap. 4. E. p. 154.

Post votum paupertatis possunt retinere dominium

benorum suorum, conscio ta-
men Superiore. par. 6. c. 2. H. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150. & cap. 6
p. 243. idq; ad tempus quod §. 2. p. 159. Cavendo tamen
Superiori videbitur. par. 4. ne fervore studiorum tepe-
scat spiritus. par. 4. c. 4. §. 2.

Dicuntur esse de corpore pap. 150. Et idèd Rector ab
Societatis. par. 2. c. 3. A. §. 3. utroq; extremo continere eos
p. 98. & par. 5. c. 1. §. 1. & A. debet. p. 4. c. 6. §. 15. p. 197.

p. 213. Non tamen admittū-
tur ad Congregationes gene-
rales. p. 8. c. 3. §. 1. p. 300. Quanto tempore, & quo-
modo orationem facere de-
beant. cap. 4. B. p. 151.

Dimitti possunt ex causâ,
& tunc suis votis soluti sunt. Debet in studendo habere
rationem sanitatis. cap. 4.
Ex. c. 7. §. 1. p. 54. difficilius §. 1. p. 150.

tamen quàm Novitii. par. 2. Ad profectum studiorum
cap. 1. A. p. 89. Qui verò fa- qua adiuvent. cap. 6. §. 1. &
cultatem eos dimittendi ha- seqq. p. 158.

beant. par. 2. c. 1. C. p. 91. Ut uni scientia magis
quàm alteri applicentur, ju-
dicari debet ex captu, vel in-
clinatione eorum, vel ex cõ-
muni bono. cap. 5. C. p. 156.

Possunt mitti ad studia
ante biennium, & probatio-
nes. p. 4. c. 3. §. 4. p. 147. Qui nihil proficiunt amo-
vendi sunt à studiis. cap. 9.

Eorum vestitus paullo de-
centior, & commodior esse
potest. par. 3. c. 2. C. p. 129. §. 1. p. 178. & si etiam ad alia
inutiles fuerint, dimittendi.
per experimenta. Ex. cap. 4. cap. 6. N. p. 167. præsertim si
§. 16. pag. 31. & cap. 7. §. 6. inclinationem ostenderit ad
pag. 56. studia. Ex. c. 7. §. 2. p. 55. Si

Quantum ad studia. Ut
ad studia admittantur, oportet
eos præbuisse bonum sui
specimen. par. 4. in præm. p. 4. c. 6. N. p. 167.

Sub finem studiorum pos-
sunt ordinari. cap. 6. C. pag.

Debent sinere se regi circa
studia. Ex. c. 7. §. 3. p. 55. De-
tractandum cum proximis.
cap. 8.

cap. 8. §. 1. p. 173. & cap. 10. quomodo operam dabunt. r. §. ult. pag. 186. 3. 4. 5. p. 233. & r. II. 12.

Studiis absolutis, examinandis sunt de profectu. c. 6. pag. 234. Quomodo in disputationibus & repetitionibus se gerent. r. 6. 7. pag. 233. & 8. pag. 56. Ad scholas eant associati,

Sublevandi sunt in ministeriis proximorum. p. 4. c. 5. & cum modestia. r. 8. ib. Eorum colloquia cum externis scholasticis qualia p. 6. c. 2. C. p. 238. & in laboribus domesticis. p. 1. c. 2. A. erunt. r. 9. 16.

p. 70. & par. 4. c. 6. B. & C. Latine loquantur, & memoriam ac stylum exerceant. p. 159. possunt tamen aliquam r. 10. pag. 234. horam ipsi juvare. cap. 6. B. Libris utantur quos Magister tradiderit. r. 11. ibid.

Vide Studia.

Non nisi octavo quoque die, Magistru convenire quando possint. r. 13. ibid. & in festis solemnioribus communicabunt. r. 34. Rect. Scholastici Magistrorum De cubicula quomodo ingredi possint. Co. 6. d. 40. §. 5. pag. 100.

Aliquod tempus corporali exercitationi tribuant. r. 49. 397. Eorum colloquia cum externis. Con. 6. d. 40. §. 1. Rect. pag. 104. p. 396. recreatio hebdomadaria, & quomodo transigenda domi, & in vinea. Co. 6. d. 40. §. 7. & 9. p. 398.

Eorum regula in Refectorio bis, aut ter, singulis annis Scholasticorum nostrorum Ca. regula, bis, aut ter in anno legantur. r. 43. Rect. p. 102. publice legenda. Ca. 16. Co.

Rectam in studiis habeant intentionem. r. 1. Scholast. 2. pag. 21. Prævidentur iis occupationes, qua studia impediunt. Sc.

Studiis se diligenter impendant. r. 2. ibid. r. 4. Rect. p. 24. Latine loquantur, & quando. r. 8. ib.

Quibus facultatibus, & r. 9. Schol. pag. 152.

Bis terve in anno carminum aliquid condant, affigantquè etiam Theologi. r. 8. Ref. pag. 24. 25. Seorsim ab aliis sedeant in scholis. r. 29. Pref. inf. pag. 93.

Quibus libris & à quo traditis utentur. Vide Libri. Quam studendi rationem sequètur. Vide Studium. Quà ratione exercendi Rhetores. Vide Rhetores. Quanam scholasticorū in studiis intentio, quod munus. Vide. p. 150. 151. in ipsorum Regulis.

Scholastici juniores in Collegiis biennii saltem spatio seorsim habitant. p. 80. Quomodo, & per quos illo tempore regendi. pag. 81. & c.

Or. Scholasticis cum in villâ, seu pradio versantur observanda. p. 84. Eorum recreatio hebdomadaria, quomodo instituenda. pag. 83.

Pr. Scholastici. pag. 152.

In. Scholastici è Novitiatu ante biennii finem non educendi. p. 32. quâ de re monendi cum educuntur. p. 33. quâ tâ curâ in Collegiis educandi. pag. 34. Non debent nimis esse cum externis. ibid. Ad januam sine expressâ Rectoris licentiâ non vocandi. p. 90. Horam habeant desti-

gnatam quâ Magistros studiorū causâ cōvenire liceat.

p. 91. Litteras aut munera dare, vel accipere ne assuescant sine necessitate. pag. 34.

Seniorum familiaritatem & patrocinia ne captent. ib. Si lectiones scribere non possunt,

pecunia à Collegio suppeditatur. p. 8. quomodo juvandi qui spiritu languent. p. 35. ad indifferentiam excitandi. ib.

triduo ante votorum renovationem se recolligant. pag.

92. 93. Scholasticorum hebdomadaria recreatio, domi vel in pradio, quomodo instituenda. pag. 92. quando illis vernaculâ uti liceat. p. 104.

Scholasticorum Societas. E. G.

tis quis finis. pag. 42. quoad cognitionem sui, & humilitatem solidam. p. 58. quoad pietatem. pag. 59. Consulendum ne immortalitati perseveret in studiis. p. 201, 202.

Scholastici externi.

Schola publica aperiuntur. Co-

tur ad utilitatem externorum. p. 4. c. 7. §. 1. p. 170. & cap. 11. §. 1. p. 187.

Cum admittuntur ad scholas, exigenda promissio obediendi. p. 4. c. 17. §. 3. p. 208. Non tamen excludendi, si nolint promittere. ibid. D.

Examinandi, & ad idoneam classem mittendi. c. 13. §. 4. p. 196. Non tamen cogendi. *ibid.* E. *inscribendi etiam matricula, si velint.* cap. 17. D. pag. 208. De eorum repetitionibus, disputationibus, declamationibus. cap. 13. §. 3. pag. 193. Curandum ut informentur moribus Christianis. c. 7. §. 2. p. 170. Ut referant studia ad honorem Dei. cap. 16. §. 4. p. 205. abstineant à juramentis, & injuriis. *ibid.* Audiant quotidie Missam; diebus festis concionem; singulis mensibus confiteantur. cap. 7. §. 2. p. 170. & cap. 16. §. 1. pag. 204. Discant doctrinam Christianam. c. 7. §. 2. p. 170. & c. 16. §. 2. pag. 204. Curanda eis aliqua privilegia. c. 11. C. p. 190. Necessaria est correctio, sed per externū. c. 7. §. 2. p. 170. & D. p. 171. & c. 16. §. 5. p. 206. Debet tamē fieri in spiritu lenitatis. c. 16. D. p. 206. Scandalosi & rebelles removendi à scholis. c. 16. §. 5. p. 206. Imò etiam civitate pellendi per Magistratus, vel in carcerem coniciendi. c. 11. B. pag. 189.

Scholasticis externis premia dari possunt, modò ne nostro sumptu. C. A. 16. o. 1. pag. 7. Scholastici externi novi, ut St. in scholam admittendi. r. 9. Praef. inf. ad 13. pag. 88. 89. ignobiles, aut pauperes nō excludendi. r. 9. *ib.* quā ratione examinādi. r. 10. *ib.* admissis regula ostendenda. r. 11. *ib.* In album referendi, & quo pacto. *ib.* in infimam qui non admittendi. r. 12. *ib.* classis à Praefecto assignanda, & qua, cui. *ib.* & r. 2. Ex. p. 158. *sius* cuiquē locus assignandus in scholā. r. 29. Praef. inf. p. 93. Studiis privati tempus cuiq; distribuendum, r. 30. *ib.* nulli immunitas à versibus, Graecisve concedenda. *ib.* r. 31. in scholis propter delicta domestica non plectendi. r. 38. Praef. inf. pag. 95. Parcè è scholis etiā à Praefecto evocādi. r. 47. Praef. inf. p. 97. & r. 44. Com. inf. pag. 117. eorū operā non utendū. r. 48. p. 97. & r. 49. Cō. inf. p. 118. non dimittendi à Magistris ad spectacula. r. 41. pag. 116. nulli sumptus pro scholā ab his admittēdi. r. 49. p. 118. eorū profectus praesertim pauperū curandus. r. 50. *ib.* Reliqua vide in ipsorum Regu-

- Regulis, & in Regulis
Professorú. p. 158. 159.
160.
- Scholia.
- De. Scholia Constitutionum
facienda discernuntur. Co. 1.
d. 51. p. 47. fieri non placet.
Co. 4. d. 34. p. 257. Quid de
iis qua P. Natalis conscripserit.
Co. 2. d. 42. p. 133.
- Scientiæ.
- Co. Superiores scientia non in
Collegiis, sed in Univerſita-
tibus tractari debent. par. 4.
cap. 7. B. pag. 170.
- Metaphysica, Physica, &
alia inferiores quâ ratione
tractanda. par. 4. c. 12. §. 3. C.
pag. 192.
- Scribere.
- Scriptor in Collegio teneri
potest ex Nostris. par. 4. c. 10.
H. pag. 185.
- Quomodo scribendum sit
in Scholâ. p. 4. c. 6. I. p. 163.
- Scriptorum summa fa-
cienda, & index. par. 4. c. 6.
§. 16. & O. p. 167. & scripta
in compendio magis apta.
cap. 8. B. p. 174. & D. F. G.
pag. 175. 177.
- In libris scribere non licet.
par. 4. c. 6. G. pag. 162.
- Scribere litteras. Vide
Litteræ.
- Scribere libros. Vide Libri.
- Scribendi necessitas. r. 1. Re.
for. scrib. pag. 159.
- Ad Provinciale quando
Superiores scribere debeant. r. 2.
ibid. Et de quibus r. 3. ibid.
- De obitu Nostrorum, &
suffragiis scribendum. r. 4.
p. 160. De successu Missio-
num. r. 5. ibid.
- Provincialis quando, &
ad quos. r. 6. 7. & 8. ibid.
- Superiores quando, & quid
ad Generalem. r. 7. 8. ibid. &
r. 9. & 10. pag. 161.
- Provinciales ad Genera-
lem, quomodo scribent. r. 11.
p. 161. Generalis quando ad
Superiores. r. 12. ibid.
- Noſtri non impediuntur
scribere ad mediatos Supe-
riores, neque ipsorum littera
aperiantur. r. 13. 162.
- Littera qua negotia con-
tinent, & qua operâ Procu-
ratoris generalis indigent,
adjectâ exteriùs litterâ P. ad
Generalem mittentur. r. 14.
& 15. ibid.
- Negotia ex Indiâ, & Bra-
siliâ, quomodo scribentur. r.
16. ibid.
- Si quid secreti, quomodo
adjecto exteriùs, Soli, scri-
bendum. r. 17. ibid. & qui-
bus vocabulis. r. 18. p. 163.
- Quando ad Superiorem
ex

ex commissione scribi potest. *mi affectus. cap. 3. §. 5. p. 22. r. 19. ibid.*

Consultores quando ad Superiores. r. 20. *ibid.* Quomodo scribent. r. 21. *ibid.*

Quando, quid, & ad quos Rector Vniversitatis, & Cancellarius. r. 22. *ibid.*

Qua visitationes à Superiore in libro scribenda. r. 24. pag. 164.

De rebus externorum quomodo scribendum. r. 15. *ibid.*

Res adificationis quando scribenda ad Provinciale, & Generalem, ut una Annua littera Roma conficiantur: & ordo in eis scribendis. r. 26. *ibid.* & r. 2. p. 165. & r. 28. p. 166. & r. 3. p. 168.

De catalogis & informationibus annuis conscribendis. vide **Catalogi.**

De. Scribendi formula à quinque Patribus confecta. Con. 2. d. 16. pag. 118.

Di. Scribenda solum, qua pertinent ad orationem. cap. 3. §. 5. pag. 22.

Scribendo non tempus orationi, aut preparationi eripiat, nec defatigetur qui est in Exercitiis. cap. 3. §. 6. p. 23.

Scriptiois dulcedini non indulgendum. *ibid.*

Scribendi notabiliores ani-

mi affectus. cap. 3. §. 5. p. 22. & cap. 7. §. 2. pag. 32.

Scriptioes.

Nostrorum, qua publicè St. recitantur, in codicem referenda. r. 16. Rect. p. 27.

Discipulorum externorū quando, & quoties afferenda. r. 20. Com. inf. p. 108.

Corrigenda, quam plurima in scholâ, quadam ab emulis, nonnulla domi. r. 23. Com. inf. p. 109.

qua corrigendarum scriptioes ratio in Comuni. r. 21. 22. *ib.*

Qua peculiaris in Rhetoricâ. 4. Rhet. p. 121. in Humanitate. r. 3.

Hum. p. 131. in prima Grammatica. r. 3. sup. Gram. pag. 137. in mediâ. r. 3. med. Grâ.

pag. 142. in infimâ. r. 3. inf. Gram. p. 147. Cujusmodi, quantumve scriptiois argumentum dicendum in communi. r. 30. Com. inf. p. 112.

quale orationis, carminis, Graci thematis in Rhetoricâ. r. 9. 10. 11. Rhet. p. 124. 125. in Humanitate. r. 6. Hum. p. 132.

in primâ Grammatica. r. 6. p. 138. in mediâ. r. 7. p. 143. in infimâ. r. 7. pag. 148.

Scriptura Sacra.

Sacra Scriptura diligenter pertractanda est. par. 4. cap. 12.

cap. 12.

- cap. 12. §. 1. p. 190. potest ad-
disci unà cum scholasticâ,
vel post eam. par. 4. cap. 6.
§. 4. pag. 160.
- Concionatores debent eam
vidisse. p. 4. c. 8. B. p. 174.
- Sequenda est à Nostri
ejus versio approbata ab Ec-
clesiâ. cap. 6. §. 5. pag. 161.
- St. Ejus studium promovendum. r. 5. Prov. p. 6. tempus,
& Auditores. r. 6. Prov. p. 7.
qualis Professor curandus. ib.
Scriptura præcipuè juxta lit-
teram explicanda, & vul-
gata editio defendenda. r. 1.
& 2. Script. pag. 43.
- Quinam Professoris finis,
quod munus. Vide. p. 43. ad
47. in ejus Regulis.
- Scriptura theses. Vide
Gradus. Ejusdem prælectio
à discipulo. Vide Prælectio.
- Scrupuli.
- Co. In omnibus scrupulis quo-
modo acquiescere debeamus.
Ex. cap. 3. §. 12. pag. 21.
- Pr. Scrupuli. pag. 152.
- Id. Scrupulosi quomodo ju-
vandi. pag. 116.
- Di. Scrupulos tollit confessio
generalis. cap. 16. §. 3. p. 64.
- scrupulosi tantum Regula
de scrupulis danda. cap. 38.
§. 2. pag. 120.
- Secretarius, Secretaria.
Secretarius Universitatis Co.
debet esse ex Societate, &
quod ejus officium. p. 4. c. 17.
§. 3. pag. 208.
- Secretarius electionis crea-
tur in quadriduo ante ele-
ctionem Generalis. par. 8.
cap. 6. D. pag. 311. Quod
ejus officium. ibid.
- Secretarius Congregatio-
nis generalis post electionem
scribit in libro decreta. p. 8.
cap. 7. §. ult. pag. 318.
- Et curat plura exempla
fieri sententiarum. ibid. B.
pag. 317.
- Secretarius Præpositi Ge-
neralis; qui dicitur etiâ So-
cietatis, eligitur à Generali.
par. 9. c. 3. §. 16. p. 334.
- Debet ei esse pro memoriâ,
& manibus, ejusq; personam
induere. par. 9. cap. 6. §. 8.
pag. 351.
- Debet conficere summa-
rium ex litteris & informa-
tionibus. ibid. E.
- Potest subscribere litteras
ex commissione. ibid. Quales
debeant esse ejus dotes. ibid.
§. 8. & 9.
- Secretaria Romana scri-De.
ptores Provinciarum contribu-
tione ali non probat Congre-
gatio. Con. 4. d. 18. pag. 247.
- Secre-

Secretarius electionis, in primâ & secundâ Congregatione electus in quadriduo. Co. 1. d. A. 14. p. 21. eligendus ante quadriduū. Co. 3. d. A. 2. p. 162. pracedit Assistentē. Con. 1. d. A. 14. p. 21. ejus juramentū, & officium. ibid. d. 15. 16. 17. p. 22. & seqq. & Co. 2. d. 80. p. 147. Nudo capite stare jubetur. Co. 1. d. A. 16. p. 22. Sed hoc non probat secunda Congregatio. Co. 2. d. A. 24. p. 104. Hujus officium terminat finis electionis, vel Congregationis. Co. 2. d. 80. pag. 147.

Secretarius Congregationis generalis, vel idem qui ante electionem confirmatur, vel novus eligitur. Con. 2. d. 80. p. 147. Duo item Patres eligendi ad suffragia numeranda, & conficienda decreta cum Secretario. ib. Decreta confirmata leget ante finē Congregationis, & in libro descripta suâ manu subscribet, & sigillo muniet Societatis. Co. 2. d. 79. p. 147.

Secretarius Prapositi Generalis, si Professor est quatuor votorum, ad Congregationem Provincia admittendus. Con. 4. d. 11. p. 244. & Con. 6. d. 25. §. 12. p. 366. ad

generalem verò post electionem, etiã non Professorus. Con. 4. d. 11. p. 244. Informatio- nes ab eo peti possunt. Con. 4. d. 11. ib. suffragiū in dissolvē- dis Collegiis non habet. Co. 4. d. 23. p. 249. habere jubetur. Co. 4. d. 27. p. 253. Secretarii Regula recognita. Con. 7. d. 101. p. 474. excudēda. Co. 7. d. 30 p. 435. & d. 101. p. 474

Secretarius quãdo possit in- gredi Congregationem Pro- vincialem, & etiam genera- lem. Ca. 15. Co. 4. p. 46.

Secretarii & Assistentis officium melius diversis per- sonis committitur. Can. 39. Con. 1. pag. 12.

Secretarius Congregatio- nis generalis ante electionem ejusq; officium. p. 9. Digerit in ordinem proposita Depu- tatis. p. 11. Sedet cum Vica- rio. p. 21. Iurat in suffragiis fideliter publicãdis. p. 25. Ea miscet, & educit ex urna. p. 26. format Decretum ele- ctionis, & subscribit quando Vicarius eligitur. p. 28. In- clusores monet de electo Ge- nerali; & suffragia in loco ipso mox comburit. p. 29.

Secretarius post electionem Generalis eligitur, cū duobus sociis ad numeranda suffra- gia,

gia, & consicienda Decreta. tatis communicantur littera
p. 37. Cum Deputatis redi- Soli scripta. pag. 44.

git in ordinem proponenda. ib.
Acta legit & subscribit ante
finem Congregationis. pag.
42. 43.

Secretarius Congregatio-
nis Provincia, ejusq; officii.
p. 61. 62. Vnus illi è Patri-
bus adjungendus. p. 62. Ra-
tiones pro cogendâ, vel non
cogendâ congregatione colli-
git. p. 78. Transacta in unâ
actione in sequenti legere de-
bet. pag. 80. 81. Acta omnia
Congregationis subscribit, &
seorsim ea, qua Romam mit-
tenda sunt. pag. 81.

Secretarius in Congrega-
tione Procuratorum. p. 84.
In electione Vicarii. p. 91.

Secretarius Societatis Cõ-
gregationem generalem in-
greditur post electionẽ. p. 36.
Provincialem semper ingre-
ditur, modò sit Professor. p.
56. Suffragium habet in
electione Admonitoris. p. 49.
Adest etiam cum Assistentes
à Generali extra ordinem
electi præstant juramentum.
p. 48. Ab eo petendâ infor-
matio in Congregatione Pro-
curatorum. p. 84. Secretarii
Regula.

In. Secretario tantum Socie-

Secretum.

Secreta deliberationum, De.
& alia evulgantes puniendi.
Con. 7. d. 23. pag. 428.

Et Can. 16. Con. 7. p. 73. Ca.

Sedes.

Sede vacante. pag. 153. Pr.

Sedere.

In Vniuersitatibus an cer. Co.
tum sedendi locum accipere
debeant qui graduantur.
p. 4. c. 6. §. 17. p. 168.

Quo ordine sedendum in
Congregatione generali. par.
8. cap. 7. A. pag. 316.

Qui mutatus est. Con. 1.
d. 45. p. 43. & Con. 2. d. 87.
pag. 149.

De locis Secretarii Con- De.
gregationis, & ejus qui in eâ
dicitur Assistsens. Con. 1. d.
A. 14. pag. 21.

De locis Assistentium Ge-
neralis. Co. 2. d. 20. p. 121.
Ordo sedendi in Congre- Fo.
gatione. pag. 8. 21.

Seminarium.

De Seminariis Nostris.
pag. 66.

Qua Nostra sunt. par. 10. Co.
§. 4. pag. 359.

Seminarium Nostrorum De.
in qualibet Provinciâ saltem
unum sit. Co. 2. d. 9. p. 114.

Semi-

Seminaria Clericorum cap. 4. §. 3. p. 255. & B. offi- quando, & quomodo admit- ti possunt. Co. 2. d. 18. p. 120.

- Ca. *Vide Can. 5. Con. 2. p. 17. & Can. 13. pag. 19. Senex, Senectus. Senex. pag. 154. Senectus spiritalis, & signa. pag. 126. Sensus, Sensualitas. Sensusum custodia commendatur. par. 3. cap. 1. §. 4. p. 109. officia, a quibus sensus abhorret, promptius subeunda. Ex. cap. 4. §. 28. p. 36. Et qua repugnant sensui propter obedientiam exequenda. par. 3. c. 1. §. 23. p. 123.*
- Pr. *Sepultura, & fensus Nostrorum. Con. 1. d. 109. p. 80. & Co. 4. d. 4. p. 239. Externorum in Ecclesiis nostris. Con. 1. d. 121. pag. 84.*
- E-G. *Sepultura in nostris Ec- clesus, quibus, & quomodo concedenda. Ca. 8. Co. 1. p. 4. Sacerdotes Nostri eo habitu sepeliendi sunt, quo Sacerdotes ejus regionis: qui verò Sacerdotes non sunt, sicut alii Clerici: poterit tamen Generalis in hoc dispen- sare. Ca. 27. Co. 1. pag. 9.*
- Co. *Ad exequias Nostrorum vocari possunt externi, cum vel defunt Nostri, vel fiunt in alienis Ecclesiis. ibid.*
- Re. *Sensus Custodiendi. r. 29. Sum. pag. 15.*
- Id. *Sensualitas. Vide Amicitia.*
- Di. *Exequia pro Principibus quando universaliter fiunt, possunt & à Nostris celebra- ri, sed sine pompâ. Ca. 9. Co. 1. pag. 5.*
- De. *Sensusum applicatio quomodo exercenda. cap. 20. §. 1. pag. 72. Quomodo differat à meditatione. cap. 20. §. 3. p. 73. Sensusum applicati- nis utilitas. c. 20. §. 4. p. 73.*
- Co. *Sepulcrorum insignia in Or. Ecclesiis nostris. pag. 10. Sepultura. pag. 154. Pr. Servire. Facienti Exercitia inser- viens qualis sit, & quid præ- stet. c. 4. §. 3. pag. 25.*
- Co. *September. Septembris dies 27. quomodo in Societate celebran- dus. Co. 7. d. 54. p. 448. Sepultura, Sepulcrum. Corpus mortui tenendum uno die antequàm sepelia- tur, nisi odor urgeat. par. 6.*
- Co. *Severitas. Iungenda est severitas ne- cessaria*

- cessaria à Superioribus cum d. 86. pag. 466.*
benignitate. par. 9. cap. 2. Societas.
 §. 4. pag. 423. Societas congregata ad Bu.
 E.G. *Severitas & lenitas vicif-* normã benignitatis, ac man-
sim miscēda. p. 106. & c. 211. suetudinis, caritatisq; Chri-
 & c. Sigillum. sti, Petri, Pauliquè assidue
 Co. *De sigillo Rectoris & Vni-* spectet. p. 1264. Similiter &
versitatis. par. 4. cap. 17. §. 3. Consiliarii. ibid.
 pag. 209. Societas suscipitur sub pro-
 Signum. tectione Sedis Apostolica.
 Di. *Signū mali spiritus. c. 28.* p. 16. Non debet carere viris
 §. 6. p. 94. *Signum bona ele-* suã impensã, & labore edo-
 ctionis. c. 31. §. 1. p. 103. & ctis. p. 98. Ordo Mendicans
 c. 32. §. 1. p. 105. *Signū divi-* esse declaratur. p. 119. Libe-
na volūtatis. c. 27. §. 7. p. 91. ratur à quacumq; visitatio-
 Silentium. ne, causarū cognitione, sen-
 Co. *De silentio in loco electio-* tentiarum denuntiatione,
nis. p. 8. c. 6. C. pag. 311. & Religiosarum personarum
Silentiū tenendum, quādo curã. pag. 44.
convenit. p. 3. c. 1. §. 4. p. 109. Societatis primorum Pa-
 Re. *In eo pax, & humilitas* trum exercitia. p. 8. § 8.
interna exhibenda. r. 29. Societatis vivendi formu-
 Sum. pag. 15. *Quomodo ob-* la, Evangelicis consiliis, &
servandum. r. 26. Com. pag. Canonicis Patrum sanctio-
 27. *Novitiorum. r. 79. Mag.* nibus conformis est. pag. 9.
Novit. pag. 140. Societatis Instituti formula.
 Or. *Silentium ubi maximè* ib. adhuc explicatior. p. 60.
servandum. pag. 43. Confirmationes alia. 69. 73.
 In. *Silentii servãdi ratio. p. 71.* 215. 227.
 Simonia. Societatis finis, profectus
 Pr. *Simonia. pag. 155.* animarum, & fidei propa-
 Simplicitas. gatio, ac media. pag. 9. fidei
 E.G. *Simplicitas Religioso ne-* etiam defensio, & alia me-
cessaria. pag. 56. 65. 66. dia. pag. 61.
 Sinæ. Societatis finem, Deumq;
 De. *Sinarum Missio. Con. 7.* ipsum pra oculis semper ha-
 bere

bere curent socii, totisq; viri- nem. pag. 11. 63.

bus assequi: unusquisque ta- Sociorum numerus ad
men secundum gratiam sibi sexaginta restringitur. p. 16.

à Deo datam, & vocatio- Restrictio tollitur. pag. 22.

nis proprium gradum. p. 9. Societatis corpus, membra,
10. 61. poena, ordo, gradus. p. 217.

Societatis ministeriorum Societas IESV ita appel-Co.
utilitas, & necessitas. p. 159. lata à Pontificibus. Ex. c. I.

Societatis Institutū quod ad §. 1. pag. 5.

vota simplicia attinet, quod- Quoties confirmata fue-
quē illa emittentes sint ve- rit à Summis Pontificibus.

rè Religiosi, declaratur. Exam. cap. 1. §. 1. pag. 5.

pag. 215. 230. 236. idq; in Sapē vocatur minima.

dubium vocari interdicitur. Ex. c. I. §. 1. p. 5. & in proem.

pag. 216. Const. §. 1. p. 61. & p. 7. c. 4.

Societatis Instituti, Con- §. 3. p. 277. & ejus professio
stitutionum, aut Privilegio- minima. par. 4. cap. 1. §. ult.

rum, aut horum articuli cu- p. 139. & humilis, ac submis-
jusvis impugnationis, sub excō- sa. par. 10. §. 6. pag. 360.

municationis, & aliis pœnis A Deo est inchoata, &
eo ipso incurrendis interdic- idē non mediis humanis,
tur. pag. 237. sed divinis conservanda.

Summorum Pontificum proem. Const. §. 1. p. 61. &
Societatis IESV Instituti ap- par. 10. §. 1. pag. 357.

probationes. pag. 298. Curandum ut augeatur
numero. p. I. c. I. C. p. 68. &

Societatis unitatis, & par. 2. cap. 1. §. 1. p. 88.

omnium nationum sub uno Orandum pro ejus con-
capite collectionis approba- servatione, & augmento.

tio, & confirmatio. p. 306. par. 10. §. 1. p. 357. præser-
Vide Confirmatio. tim à Generali. par. 9. cap. 6.

Socii postquam, Domino A. pag. 345.

inspirate, huic IESV Christi Societatis IESV finis, & Re.
militia nomen dederint, ratio vivendi. r. 2. 3. & 4.

prompti, ac die noctuq; lum- Sum. pag. 8.

bos succincti esse debent, ad Pro ejus ministeriis, nullum

tam grandis debiti solutio-

- stipendium*. r. 27. *Sum.* p. 15. 394. 406. *Institutum*, &
& r. 14. *Præf. Eccl.* p. 176. *gubernatio*. 194. 195. 201.
& r. 7. *Proc. Dom. Prof.* pag. 202. 406. 407. 408. *Sani-*
217. & r. 9. *Æditui.* p. 243. *tas*. 192. 193. 436. *Labores*,
Pr. *Societas IESV.* p. 156. *zelus*, *Missiones*, p. 215. 264.
Di. *Societatis totam ideam* 273. & seqq. 281. 282. 341.
Deus B. P. Ignatio com- 406. *Infirmittates vera*, vel
municavit. *Procem.* §. 3. p. 8. *existimata*. 220. 406. &
Societati à Deo data Ex- seqq. 414. 446. *Remedia*.
ercitia, ut instrumentum ad 436. 437. 311. 167. 192. 193
salutem. *Procem.* §. 1. p. 7. *Admittendi.* § 3. *Quibus me-*
Societatem ingredientibus diis conservanda. 61. 67. 99.
integra dantur Exercitia. 165. 167. 170. 191. & c. 298.
cap. 10. §. I. p. 43. 220. 299. 311. 317. 386.
E.G. *Societas IESV. Ejus in-* 392. 407. 408. 414. 438.
crementa. p. 51. 82. 221. 312. 439. *Externi conciliandi.*
313. 314. 315. 406. 446. *figura.* 51. & seqq. 82. 98. 99. 220. *Vide Tribulatio*,
193. 208. 221. 312. 313. & *Unio*, *Oratio*, *Spiritus*,
seqq. 414. *Humilitas.* 45. *Exercitia*, *Missiones*,
411. 194. 195. 406. 436. *Superiores*, *Religio*,
Vita & mors. p. 65. 215. *Sin-* & c.
ceritas & simplicitas primi-
tiva. 65. 66. *Unio*, *unifor-*
mitas. 98. 99. 114. 154. 155. *Socius.*
208. 392. 438. 439. 440. *Domo egredientibus dandus Co-*
441. *obligatio ad perfectio-* à *Superiore socius.* par. 3. c. 1.
nem. & c. 69. 70. 161. 166. §. 3. p. 108. & *quidem talis*,
167. 168. 169. 318. 319. 386. *ut uterq; alterius operâ pro-*
406. 438. *Ejus pietas ac fi-* *ficiat.* par. 4. cap. 4. F. p. 155.
316. 317. 396. 437. 438. *Et idem de sociis Novitio-*
Mortificatio. 65. 67. 69. 194. *rum in cubiculis.* par. 3. c. 1.
195. 201. 202. 224. *Mode-* D. p. 109. *De sociis Missio-*
stia. 390. *Obedientia.* 392. *num.* *Vide Missio.*
Contemptus mundi. 393. *Socius Provincialis de eo* ^{Or.}
semel quotannis scribas ad
Generalem. pag. 16.
Socius testis in omni visi-
tatione retinendus. pag. 37.
refer-

referre Superiori debet, si *Et p. 4. c. 10. §. 9. pag. 186.*
 quid secus accidat. *ibid.* Dandum ad somnum si-

In. Socii cum delectu assignan- *gnum campana. par. 4. c. 10.*
 di. p. 85. monere Superiorem *l. pag. 186.*

debent si quid à Confessariis *Non est dormiendum sine*
 contra Regulam 18. Sacer- *indusis. par. 3. c. 2. E. p. 130.*

dotū fiat. p. 19. 85. 87. Idem *Spes.*

in omni aliā visitatione pra- *Spes in Deo habenda ag-* Di.
 standum. p. 89. Soli relinqui *gredienti Exercitiis. cap. 2.*

non debent, ne sint ipsi sine *§. 3. pag. 18.*

teste. p. 19. facile à Superiore *Spes divina misericordia*
 dandi, cum ad iuvandum *excitanda tempore desolatio-*
 proximum petuntur. p. 28. *nis. cap. 7. §. 6. pag. 33.*

Socii Procuratorum pra- *Spes Nostra in Passivae*
 terquam in rebus officii pro- *Domini erigitur. c. 35. §. 7.*

priis soli non eant. p. 37. 38. *pag. 112.*

Sodalitas. *Spiritus, Spiritualia.*

Or. Sodalitates B. Virginis, quo *Discretionem spirituum Co-*
 pacto ad primariam aggre- *quem prae dicitur esse conve-* Co.
 gentur. pag. 143. *niat. par. 3. cap. 2. §. 6. p. 131.*

Pr. Sodalitas. pag. 157. *Omnes impendere debent*
 Solicitududo. *suum tempus spiritualibus*

Co. Quae reprehensibilis in iis *rebus. par. 3. cap. 1. §. 20. pag.*
 quae ad corpus pertinent, quae *120. Et p. 4. c. 4. §. 2. p. 150.*

laudabilis. par. 3. cap. 2. §. 1. *Et par. 6. c. 3. §. 7. p. 251.*

pag. 127. *Noceffitatibus spirituali-*
 Somnus. *bis succurrendum. p. 7. c. 2.*

Dandum est somno tem- *F. §. 3. p. 269. Et p. 7. c. 4. C.*
 pus necessarium. par. 4. c. 4. *p. 279. Et par. 9. cap. 2. §. 6.*

§. 1. p. 150. Id est intra sex *pag. 324.*

septem horas. par. 3. cap. 2. E. *Quo spiritu Nostris proce-*
 p. 130. Et omnino secundum *dendum. par. 4. cap. 16. D.*

praescriptum medici. par. 6. *206. Et par. 6. cap. 1. §. 1. Et*
 cap. 2. §. ult. pag. 245. *2. pag. 231. Et seqq.*

Servandus in somno ordo *Quantū juvetur mortifi-*
 temporis. p. 3. c. 2. B. p. 129. *catione. p. 6. c. 3. §. 1. p. 247.*

- Re.** *In rebus spiritualibus* p. 51. & par. 5. cap. 4. §. 5. *suum tempus expendendum.* p. 229. *potest tamen propo-*
r. 21. Sum. pag. 14. & r. 1. nere. ibid. F. & Exam. c. 8.
Com. pag. 24. *A. pag. 57.*
In iis à demonis illusio- *Status. Vide Gradus. Ca.*
nibus cavendum. r. 22. Sum. *Status duplex ; consilio- Di.*
pag. 14. *rum & praeceptorum. c. 25.*
In. *Spiritus studium, quibus* §. 2. pag. 85.
modis excitetur, & promo- *Status consequuntur om-*
veatur. pag. 65. *nia ferè opera vita. c. 22.*
Id. *Spiritus. Vide Languor.* §. 2. pag. 76.
Di. *Spiritus sanctus auctor* *Status habentes ad ele-*
spirituum bonorū. c. 22. §. 3. *ctionem non admittendi, cap.*
p. 76. Disponit ascensiones *23. §. 1. pag. 78.*
usq; ad viam illuminativā. *Status variorum au-*
cap. 39. §. 8. pag. 125. *ctor Spiritus sanctus. cap. 22.*
Spiritus boni, & mali pro- §. 3. pag. 76.
prietates. c. 27. §. 5. p. 90.
E. G. *Actionum spiritualium* *Stipendium.*
vis. p. 393. 394. 446. Regu- *Nullum pro suo in Mini- Bu.*
la generalis. 446. 447. Cu- *steriis labore accipere potest*
ra. 87. 446. profectus in spi- *Societas. pag. 61.*
ritu. 93. 94. Quoad litteras. *Studium.*
57. 58. 61. Media & adju- *Studiorum labor debet ex Co.*
menta. 62. 97. 128. 129. *obedientiā & caritate susci-*
310. 311. 135. 136. 137. *pi. p. 4. c. 6. §. 2. pag. 159.*
392. 446. Difficultates unde. *Studiorum fundamentū est*
p. 95. Spiritus consenescentis *abnegatio, & alia virtutes.*
signa tredecim. p. 126. Vide *p. 4. proœm. §. 1. pag. 134.*
Oratio, Renovatio, Per- *Item requiritur anima pu-*
fectio, Superiores. *ritas, & recta intetio. par. 4.*
Spiritus politicus. p. 109. *cap. 6. §. 1. pag. 158.*
407. Status. *Eorum finis est proximos*
Co. *Receptus in aliquo statu* *juvare. par. 4. cap. 12. §. 1.*
Societatis, non debet curare, *pag. 190.*
ut mutetur. Exam. c. 6. §. 5. supra sumitur ex utilitate
proxi-

proximi. cap. 5. §. 1. p. 155. *studia impediunt, iis praespectanda etiam animi pro-*
pendio. ibid. C. pag. 156. quiritur in studiis, atq; exer-

Nihil Deo gratius suo tē-
pore. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150. & citationibus assiduitas scho-
cap. 6. §. 2. pag. 159. lasticorum, tum Nostrorum.
r. 4. Schol. p. 151. tum exter-

Impedimenta omnia stu-
diorum removenda. p. 4. c. 2. Studii tempus, ac ratio-
§. 4. pag. 142. & cap. 4. §. 2. nem Scholasticis omnibus,
p. 150. & cap. 6. §. 3. p. 159. & Nostris, & externis, per

In studiis quis ordo servan-
dus. p. 4. c. 13. §. 2. p. 193. Etus assignet. r. 27. Praef. pag.

Vide Scholastici quan-
tum ad studia. 36. & r. 3. Schol. p. 151. Quā
servare debent nostri scho-

Re. *Impedimenta ad studia*
amoveantur. r. 38. Rect. p. 101

Eorum ratio circa opinio-
num diversitatem observet-
tur. r. 39. ibid.

In iis non proficientes. ibid.
pag. 102.

In eis dispensare. r. 38.
Prov. pag. 40.

Inepti ad ea, removendi.
r. 49. Prov. pag. 44.

Eorum repetitores, quales.
r. 52. Prov. pag. 45.

St. *Studiorum finis in Socie-*
tate, Dei cognitio, & amor.

r. 1. Prov. p. 5. & r. 1. Rect.
p. 23. & r. 1. Praef. p. 29. &

in primis Regulis Pro-
fessorum. Serio illis Scho-
lastici intendant. r. 2. Schol.
pag. 150.

Occupationes omnes qua

lastici. ib. etiam qui Theolo-
giam recolūt. r. 4. 6. 10. Rep.

p. 153. 154. Inferiorū Clas-
sium discipulis Praefectus in-

ferior assignet. r. 30. Praef.
inf. pag. 93.

In studiis perseverantia E. G.
proximorum beneficiū. p. 41.

42. 276.

Suavitas.

Suavitate rigor miscen-
Dus. cap. 15. §. 9. pag. 62.

Suaviter cogitandum de
divinis. c. 8. §. 3. pag. 35.

Subditus.

De reverentiā subditorum Bu.
in Superiores. pag. 13. 65.

Quales Superiores, tales Co.
frè subditi. p. 10. §. 8. p. 363

Quo pacto subditi melius in
officio contineantur. par. 10.
§. 8. ibid.

Quàm perspecti esse de-
beant suis Superioribus. p. 3. *Subminister.*
cap. I. §. 12. p. 115. & par. 4. subordinatos. Ex. cap. 4. E.
cap. 10. §. 5. p. 182. & par. 6. pag. 37.

cap. 1. §. 2. p. 234. & Ex. c. 4. Est instrumentum Super-
 §. 34. 35. pag. 38. 39. *riorum.* r. 1. *Submin.* p. 235.

Quantam illis debeant *Nihil ordinat, sed exequi*
subjectionem, & reveren- *facit.* r. 2. *ibid.*

tiam. Procem. Declar. p. 62. *Curet, ut res domestica*
 & par. 2. cap. 1. §. 2. p. 89. & *suo tempore parata sint.* r. 3.
 par. 3. c. 1. §. 23. p. 23. & p. 4. *ibid.*

c. 4. §. 3. p. 151. & p. 5. c. 4. F. *Curet ne Nostri intempe-*
 p. 229. & p. 6. cap. 1. §. 1. 2. 3. *stivè colloquantur.* r. 4. *ibid.*

p. 231. & c. & c. 3. A. pag. *Quibus, & quando de rebus*
 147. & p. 7. c. 2. A. p. 264. *omnibus referet.* r. 5. *ibid.*

& K. p. 273. & p. 8. c. 1. §. 3. *Pœnitentias non injungat,*
 p. 285. & D. §. 3. p. 287. *injunctas tamen denuntiare*

Quantum amoris, par. 6. *potest.* r. 6. *ibid.*

c. 1. §. 2. p. 234. & par. 8. c. 1. *Est Superior non Sacer-*
 §. 8. pag. 291. *dotum.* r. 7. pag. 236.

Quo pacto ad eos recurren- *Subordinatio.*

dum. p. 8. cap. 1. §. 4. p. 286. *Quàm sit utilis.* p. 8. c. 1. Co.

Quomodo eis proponenda E. p. 289. & p. 10. §. 9. pag.
qua occurrunt. p. 3. cap. 2. §. 1. 364. *quo pacto servanda.* p. 8.

p. 127. & p. 5. c. 4. F. p. 229. c. 1. §. 4. p. 286. & par. 9. c. 6.
 & p. 7. c. 2. K. p. 273. & Ex. §. 2. pag. 346.

cap. 8. A. pag. 57. *Quanta obedientia sub-*

Contenti esse debent subditi, *ordinatis officialibus exhi-*
ut ipsorum defectus ad eos *benda.* par. 3. cap. 1. §. 24.

referantur. Ex. cap. 4. §. 8. p. 124. & Ex. cap. 4 §. 30.
 pag. 28. 31. pag. 37.

E. G. *Subditis quanam de Su-* *De exemplo obedientia*
periore opinio. 72. 73. *qualis subordinatorum Superiorum*

exteriùs. 74. *interiùs.* 75. *subditis dando.* par. 4. cap. 10.
assuescant aliquã Superioris §. 8. pag. 185.

imperfektionem sufferre. p. 211 *Esse debet inter juniores* E. G.

Et antiquiores Consultores, repugnare videatur, Et ad-
 Præceptores. p. 407. 408. monitus adhuc urgeat, Ge-
 Vide Superiores, Obedi- neralis iudicio plectendus est.
 entia, Humilitas. Can. 3. Con. 6. p. 63.

Subsidium.

Substantialia Instituti, Fo-

Pr. Subsidia. p. 159.

qua. p. 40. 76.

Substantialia.

Substitutus.

De. Substantialia Instituti, Substituti Secretarii sit-
 qua sint. Con. 5. d. 44. 45. pra numerum, Congregatio-

nem Provincia ingrediun-

p. 304. Et d. 58. f. 323. Sub-
 stantialium catalogū texen-
 dum non videri. Co. 7. d. 40.

tur. pag. 56. Eorum Regula.
 p. 130.

p. 442. De substantialibus
 in Congregatione agere non
 licet. Con. 1. d. 16. p. 32. qua
 ad ea pertinent immutari
 non possunt. Co. 2. d. 6. p. III.

Suffragium.

Suffragia ad eligendum Bu-
 Generalem. pag. 64. ad con-
 dendas Constitutiones. pag.
 10. 62.

Contra illa in Congregatio-
 ne Provincia agere non licet.

Suffragium ad decernen- Co.
 dum aliquid in Congrega-

Con. 4. d. 26. p. 252. etiam
 cum dubiū est an talia sint.

tione generali non potest mit-
 ti in scriptis. par. 8. cap. 3. C.

Con. 6. d. 12. p. 349. quando
 unus Deputatorum dubitat.

p. 302. Ad quasdam tamen
 alia potest, ut ad dissolven-

Co. 6. d. 19. §. 3. p. 358. quā-
 do absolute affirmat. Con. 7.

p. 141. vel ad eligendum Vi-
 carium Generalis. par. 9. c. 4.

d. 35. p. 439. Qui contra sub-
 stantialia aliquid proponūt,

§. 6. p. 338.

castigandi arbitrio Genera-
 lis. Con. 6. d. 12. p. 349.

Quis ordo et ritus servā-
 dus sit in ferendis suffragiis

Ca. Substantialia nostri insti-
 tuti quanam censeri debeāt.

pro eligendo Generali. par. 8.
 cap. 6. §. 6. p. 310. Et C. D. F.

Can. 17. Con. 5. p. 60.

Non licet in electione Ge-
 neralis mutare suffragium.

Si quis in Congregatione
 provinciali aliquid propo-

neralis mutare suffragium.
 p. 8. c. 6. §. 8. p. 314.

nat, quod substantialibus In-
 stituti aperte repugnet, aut

Suffragii jure privantur
 convicti de ambitu. par. 8

- cap. 6. §. 2. & A. p. 308. pag. 364. In Congregatione
De suffragiis Provincia- Procuratorum statim & eo-
lium. p. 8. c. 3. §. 2. p. 303. Cõ- dem loco. Co. 7. d. 79. p. 458.
sultorum. p. 4. c. 17. H. p. 210. Suffragia pro nostris de-
Particularium Superiorum. functis. Co. 3. d. 40. p. 190.
par. 8. c. 2. B. p. 297. Professo- Suffragia. Vide Oratio, Ca.
rum. *ibid.* & p. 8. c. 3. §. 1. 2. & Congregatio.
p. 300. 303. & A. B. *ibid.* & Suffragiorum schedula in Fo.
cap. 6. B. p. 309. Coadiuto- electione Generalis. pag. 21.
rum. p. 3. c. 3. A. p. 300. quomodo in electione feran-
tur. p. 25. post electionem sta-
De. Suffragia in negotiis secre- tim comburenda in ipso ele-
ta esse non debent, neque fer- ctionis loco. pag. 30. Item in
ri post auditas deliberatio- Congregatione Procurato-
nes. Co. 3. d. 13. p. 174. & Co. rum. p. 83. In Congregatio-
6. d. 22. p. 360, plura medie- ne Provincia non necesse est,
tate in rebus gravioribus de- ut in ipso loco. p. 62.
cernendis, in reliquis satis
est; ut plura sint. Con. 2. d.
7. p. 112.
Suffragiorum numerus, ra medietate requiruntur;
non qualitas in electione spe- in ceteris plura tantum. p. 40.
ctatur. Co. 1. d. A. 4. p. 8. In Congregatione Provin-
cia, plura simpliciter. p. 80.
Suffragia cui data sint, Suffragia pro iis, qui ex. Ot.
manifestari non debet. Co. 6. tra suas Provincias moriun-
d. 35. §. 11. p. 384. Servanda tur. p. 18.
donec solvatur Congregatio, St. raptus.
& tunc comburenda. Co. 1. Eorum qui è Domibus ad Co.
d. A. 18. p. 26. Comburenda Collegia mittuntur. p. 6. c. 2.
statim post decretum electio- D. pag. 238. Procuratorum.
nis promulgatum. Con. 2. d. p. 4. c. 2. E. p. 144. Nobilium
A. 21. p. 102. & d. 25. p. 104. & divitum, s; in nostra Col-
In Congregatione Provin- legia admittantur. p. 4. c. 3.
cia, & Procuratorum sta- B. §. 3. p. 149.
tim à Secretario combu- In promotione ad gradus.
renda, sed non necesse, ut eo- par. 4. c. 6. §. 17. p. 168. &
dem loco. Con. 6. d. 25. §. 6. par. 4.

par. 4. c. 15. §. 4. p. 202. *An in conviviiis & ludis permittantur.* p. 4. c. 15. F. p. 203.

Superbia.

Nullum superbia signum exhibendū. p. 3. c. 1. §. 4. pag. 109. *Quibus in rebus exerceri debeāt, qui superbiā tāguntur.* p. 3. c. 1. §. 13. p. 116.

Re. Illius nullum signū dandum. r. 29. Sum. p. 15.

E. G. Ex bonā oritur conscientia. p. 150.

Superintendens.

Co. Quid aget. par. 4. cap. 10. G. p. 185.

De. Superintendentis nomen, vel officium, an in Societate usurpandum. Con. 2. d. 86. p. 149.

Superintendentis nomen sine re, non est usurpandum, neque etiam officium nisi necessarium fuerit. Can. 34. Con. 2. p. 28.

Superior.

Bu. Superioribus decretorum V. Cōgregationis seridō observatio cōmendatur. p. 307.

Co. Superiores quantum ad ipsos: Debent habere amorem Dei. p. 8. c. 1. §. 8. p. 292. Et obedientia exemplo praeire. p. 4. c. 10. §. 8. p. 185. In officiiis humilibus aliquando se exercere. p. 3. c. 1. §. 19. p. 119.

Est etiam in iis necessaria doctrina. p. 4. c. 10. §. 4. pag. 181. & praesertim in Generali. p. 9. c. 2. §. 6. p. 324.

Ex iis qua in Generali requiruntur, sumere debent omnes qua sibi conveniant. par. 9. cap. 6. l. p. 355.

Multa eis potestas concedenda, Generali primū. par. 10. §. 8. p. 363. *Deinde etiam immediatis.* par. 2. cap. 1. §. 2. p. 89. & p. 4. c. 10. §. 4. p. 181.

Debent compati subditis, & tamen eos corrigere. p. 9. c. 2. §. 4. p. 323. & in quibusdam indulgere. p. 8. c. 1. G. p. 290. *quādam etiā relinquere arbitrio subditorum.* ibid.

Eorum gubernatio debet pra se ferre amorem & curam subditorum. ibid.

Debent aliquando exercere subditos in obedientiā, & paupertate. par. 3. cap. 1. V. p. 124.

Debent vita necessaria pro cuiusq; indigentia providere. p. 6. c. 2. N. p. 246.

Possunt jubere in virtute obedientia, & obligare ad peccatum. p. 6. c. 5. p. 256.

Superiores facile pati possunt calumniam. par. 9. c. 4. E. p. 339.

- Cum Superioribus magis defectus nostri ad eos deferatur.* Deus concurret, propter ipsorum officium. par. 8. cap. 3. §. vlt. p. 303. Licet eis proponere qua occurrunt. p. 5. c. 4. F. p. 229. & p. 7. c. 2. l. p. 273. Praesertim si se constanter offerant ut Superiores quantum ad bona. Ex. cap. 8. A. p. 57. sed subditos. In Superiore non semper standum iudicio illo-homo, sed Christus spectari debet. par. 3. c. 1. §. 23. & 24. p. 123. & p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. Qui aliquid molitus est contra Superiores, dimittendus est à Societate. par. 2. c. 2. D. pag. 96.
- Qui aliquis, ut Dei accipienda.* Ex. c. 4. §. 30 p. 37. Et in ipso Christus reverendus. p. 6. c. 1. §. 2. p. 234. Et Christi loco habendus. par. 4. c. 4. §. 3. p. 151. Quia Christi vices scendus, & internâ reverentia prosequendus. r. 31. Sum. pag. 16.
- Dei loco nobis praest.* par. 7. c. 1. §. 1. p. 257. Et est interpres divina voluntatis. p. 7. c. 2. A. p. 264. Et per ipsum à Dei providentiâ regimur. p. 6. c. 1. §. 1. p. 231. Ab omnibus sui, suarumq; rerum, illis, dispositio relinquenda. r. 32. Sum. p. 17.
- Superiores diligendi sunt ex animo, ut Patres.* p. 6. c. 1. §. 2. p. 234. Eis patefaciendi omnes defectus, virtutes, inclinationes. Ex. cap. 4. §. 35. p. 39. & p. 3. c. 1. §. 12. p. 115. Quae ab eo agenda sunt, non exquirenda, nec de aliis loquendum. r. 21. Com. ibid.
- Tota conscientia in confessione vel secreto.* p. 4. c. 10. §. 5. p. 182. & p. 6. c. 1. §. 2. p. 234. Humiliter, & sine interpellatione audiendus. r. 22. Com. pag. 27.
- Debemus esse contenti, ut* Admonendus occurrente

in aliquâ re commissâ impedimento. r. 24. Com. ibid.

Ab eo re denegatâ, quid cum alio Superiore agendum. r. 23. Com. ibid.

A quo constituendus. r. 22. Prov. pag. 37.

Superiorum facultates à Provinciali suspendi possunt. r. 9. Prov. p. 34.

Eorum auctoritas tuenda. r. 28. Prov. p. 38.

De. Superioribus localibus non praelegendum triennium, non proroganda tamen nimium Praefectura. Co. 5. d. 35. pag. 294. an ad reddendam officii rationem astringendi. Co. 5. d. 33. 34. p. 293. 294.

Fo. Superiores locorum jus habent ad Congregationem Provinciam. p. 53. loco sui, si impediti sint, alium mittere possunt. p. 57. informationem à suis capere debet, priusquam ad illam proficiantur. p. 59.

St. Superior à casuum collatione non absit. r. 15. Prov. p. 9. Reliqua verbo Rector.

Or. Superiores locales Generales omnes participant. pag. 17. Designati, antequam incant, duos menses in librorum notrorum lectione ponant. p. 16. Exercitiis spiritualibus se recolligant. p. 11. Horam con-

siderationis observent. p. 19.

Inquirant an Praefectus rerum spiritualium suo munere fungatur. ibid. Et an serventur, qua statuta de confessionibus, visitationibusque mulierum. p. 21. In exigendis ratione conscientia secretum servent. p. 15. Vitiolum lingua auctores inquirant, & puniant. p. 20. Caveant ne Nostri, notitiâ per confessionem habitâ uti licere, doceant. p. 21. Consultent priusquam de re aliquâ Provinciali scribant. p. 20. In consultationibus ordinariis aliquid legant ex regulis, &c. p. 22. Initio mensis consultent de Executione. p. 23. quomodo se gerere debeant in manifestatione delicti. p. 89. In danda facultate absolvendi à reservatis. p. 49. Quomodo ipsi ab illis absolvi possunt. p. 52. Juniorum Scholasticorum curam quo pacto executione exer-

ceant. p. 80. Qua circa bona Collegii suis applicanda observare debeant. p. 12. Quomodo de rebus alienandis informare. pag. 141. Quo item modo contractus celebrare. p. 138. A subditis exigere non possunt, ut ipsis confiteantur. p. 45. Nec uti notitiâ per confessionem

fessionem habitâ. p. 21. Ædificare nihil possunt incōsulto

Provinciali. p. 20. Nec facultatem suis dare, ut ad proprios usus ab externis accipiant. pag. 39.

Superiores subinde mutandi. p. 13. Eorum mutatio quo pacto cum Generali tractanda. ibid.

In. *Superiores locales omnium necessitati provideant, ne superfluis detur occasio. p. 7. 8. Conscientiâ rationem paternè exigant. p. 55. Secreti fidē in eâ diligētē servent. p. 56. Politicam agendi rationem caveant ipsi, & in aliis. p. 75. Præfectum rerum spirituum suspectum ne habeant. p. 53. In exhortationibus pœnitentiârum secretarum usum excitent. p. 74. de recreatione agant fructuosè transigendâ. p. 78.*

Erga Scholasticos, curare qua debeant. p. 34. 35. horam illis præscribant, quâ Magistros privatim convenire possint. p. 91. Si qui lectiones scribere non possint, curent ut Collegii sumptibus describantur. p. 8.

Coadiutores tēporales frequenter alloquantur. p. 37. Conferentias ad illos habeant.

ib. Caveant ne ab aliis contemnantur. p. 38.

Prius consultent quàm de re aliquâ scribāt ad Provinciale, aut ad Generalem.

p. 41. 42. Consultationis tēpore legant aliquid ex Regulis, vel Ordinationibus. pag. 94. singulis mensibus legant memoriale à Provinciali relictum. ib. Primâ mensis hebdomada consultent de executione. p. 96. Vitiorem linguæ auctores inquirant, & puniant. p. 72. dandi, & accipiendi facultatem generale non facile cōcedant. p. 69.

70. pœnitentiis errata castigant. p. 98. In cibis Concionatorum non dispensent inconsulto Provinciali. p. 14.

Cum aliquis aliò migrat, informant de eo loci Superiorem. p. 7. Videant quomodo servantur in Ecclesiâ qua de Cōfessariis statuta sunt. pag. 87. Regula 18. Sacerdotum, & aliarum qua ad feminas spectant, observationem curare ut debeant. p. 18.

Superiores in officio nimis remissi, ab eo removendi. p. 98.

Superiorum occupationes propria. p. 28.

Superior: ejus obligatio. Id.

- p. 11. Idem medicus spiritua- Exigua cura interni cultus.
lis. *ibid.* ejus dexteritas. p. 15. p. 9. Superioribus cohibendi
In Superiore novem requi- suorum defectus. p. 33.
runtur, quæ aromatum no- Superiores, cum non est Di.
mine explicantur. pag. 16. se consultandi facultas, regu-
ipsum examinet. p. 19. las attendant electionis. cap.
Aversio à Superiore. p. 87. 10. §. 13. p. 48.
Quid in se disquirat Supe- Superioritas qualis, quo- E. G.
rior. *ib.* Via tollendi suspicio- modò acceptanda, & admi-
nem à subdito. p. 88. ferenda nistranda. pag. 342. 343.
Superiori subditi imperfe- 344. 418. 419.
ctiones. *ibid.* Spiritu caritatis Superiores idonei qui. p. 58.
juvandus aversus. p. 89. De 72. 86. 424. 425. quoad Deū
murmurationibus cōtra Su- & divina. p. 86. & c. ad pag.
periorē, per alium monēdus. 93. 197. 346. 347. 420. quo-
p. 90. A gravioribus Patri- ad suos Pralatos, Admonito-
bus juvāndus. *ib.* Quomodo se res, Consultores. p. 26. 349.
gerat Superior in colloquio. 350. 426. 427. 434. quoad
p. 91. De gravioribus monē- Societatē. p. 81. 97. 191. 196
dus. p. 93. Ad Superiorē fre- 343. & seqq. 396. 441.
quentiūs adeundū hortāndus. Quoad Regulas, Instru-
ibid. Quomodo credenda qua ctiones, & c. p. 75. & seqq. 91.
referūtur. p. 94. Subditi ope- ad 107. 120. 191. 192. 342.
rā quomodo utendum. p. 95. 344. & seqq. 420. 425. &
Quid Superiori cum iratis seqq. quoad seipos & bonum
faciendum. p. 68. 69. 70. exemplum. p. 74. 108. 198.
Superiori servanda respon- 349. 419 & seqq. 446.
sa ad Romanam Congrega- Quoad regimen subdito-
tionem. p. 113. rum. p. 72. 73. 74. 77. 211.
Cl. Superiorū errata: Ignorant 212. 347. 434. Egentium,
subditorum morbos. p. 9. 10. Ægrotorum, Hospitum. pag.
Negligunt, fovent dissimu- 429. 430. 431.
lando. p. 11. Augent placendi In spiritualibus. p. 89. 90.
studio. pag. 12. Exasperant 91. 103. 104. 428. 431. In di-
acriore correptione. *ibid.* sciplina interiori. p. 77. In
Ignorantia Superioris. p. 13 subordinatione & unione,
pag.

PII3. I14 210. 306. 348.
428. 429. 433. 441. In occu-
pationibus externis, & mor-
tificatione. p. 194. 195. 241.
242. 245. 246.

Quoad modum agendi, &
gubernandi sollicitè, secun-
dum Regulas, piè, prudenter.
76. 77. 78. 196. 197. 198.
346. 424. 429. Cum aequali
in omnes amore, veritate,
sinceritate, auctoritate. p. 73.

74. 75. Cum compassione,
benignitate, caritate. p. 81.
ad 87. Leni severitate. pag.

106. 107. 109. Cum suavi-
tate, ac prudentiâ divinâ,
exercendo subditos in morti-
ficatione, & abnegatione sui.
p. 111. 112. Vitando asperita-
tem. p. 107. 108. 211. 212.

213. Et prudentiam politicâ.
p. 109. 110. Nimumq; pla-
cendi studium. p. 348. 349.

Regularũ executionẽ sincerè
urgendo. p. 425. 426. & se-
cretum fideliter servando.
p. 434. Vide. p. 346. 347.

Quoad externos & scholas.
p. 117. 120. 284. 285. 291.
292. 306. 380. 386. 416.
432. 433.

Vide Provinciales, Spi-
ritus, Societas, Ani-
mæ, Missiones, Vnio,
Mortificatio, Oratio,
Obedientia.

Superpelliceum.

Possunt eo uti, qui mini-
strant Missis maioribus. p. 6.
c. 3. B. §. 2. p. 249.

Superpellicei usus in lai-
cis qui Missis inserviunt. Co.
1. d. 95. p. 68. in lectionibus
sacris. Co. 1. d. 110. p. 80. &
Co. 4. d. 10. p. 243. In proces-
sionibus publicis. Co. 3. d. 35.
pag. 187.

Et Can. 10. Con. 3. p. 37. Ca.
Syndicus.

Syndici officium est obser-
vare exteriora. p. 4. c. 10. §. 7
p. 185. Et ad Superiorem re-
ferre, vel ipsum, qui errat,
monere. p. 3. c. 1. §. 16. p. 117.

In Universitatibus unus
Syndicus generalis, & alii
particulares constituendi sunt.
p. 4. c. 17. §. 7. p. 211.

Syndicus constituendus pro
Scholasticis, ut benè studeât.
p. 4. c. 6. §. 15. p. 167.

Syndicus sit aliquis, qui ob-
servet res domesticas. r. 51.
Prap. pag. 84. & r. 48. R. c. t.
p. 103. Alii in scholis singu-
lis. ibid. p. 104.

Syndici Confessariorum. p.
17. 87. In recreatione. p. 78.

T

TALENTUM.

Concionandi, vel guber-
nandi talenti habenda
ratio.

ratio, ut mediocris pergat in finiendâq; sunt, Provincia
 studiis & quousq; r. Pro. 19. lis statuis, r. Prov. 35. p. 19.
 §. 1. 3. p. 10. 11. de eo Provin- Temporis divisio in Classibus
 cialis serîo cum suis Consul- inferioribus. Vide Horæ.
 toribus, aliisq; gravibus vi- Cursus. Studium.
 ris deliberet. r. Prov. 19. §. 8. Tempus orandi quinque Di.
 pag. 12. hora quotidie. c. 3. §. 7. p. 23.

E. G. Talentum quid & cur de- aut pauciores, si quis sit debi-
 tur. p. 276. Ratio illius red- lior. cap. 3. §. 8. p. 24. Tempus
 denda. pag. 278. exercitiorum prorogandum,
 cum pauciores quotidie hora

Tangere.

Re. Nullus neque joco tangen- impenduntur; minuendum
 dus. r. 34. Comm. pag. 29. cum plures. c. 9. §. 13. p. 41.

Tartari.

De. An admitti possint in So- gnatum, non dierum nume-
 cietatem. Co. 6. d. 28. p. 371. ro, sed materia genere defi-
 nitur. cap. 11. §. 1. p. 49. &

Temperantia.

Co. Servanda in refectione cap. 39. §. 7. pag. 124.
 corporis. par. 3. cap. 1. §. 5. Tempora tria electionis fa-
 pag. 110. cienda. cap. 26. p. 87. 88. pri-
 mum quale. c. 26. §. 1. p. 87.

Templum.

Re. Ejus ornatus in festis mo- secundum. cap. 26. §. 2. p. 88.
 deratus. r. 102. Prov. p. 58. Tertium, & quomodo diffe-
 Ejus visitatio. r. 121. p. 62. rat à secundo, & utrum per-
 fectius, aut tutius. cap. 27.
 §. 1. pag. 89.

Temporalia.

Co. De eorum contemptu. p. 8. Tertium cum duplici modo
 c. 1. §. 8. p. 293. de eorum de- tradipotest, etiam habenti-
 bitâ conservatione. p. 3. c. 2. bus statum immutabilem.
 §. 7. p. 132. par. 4. cap. 2. §. 5. cap. 34. §. 4. pag. 109.
 pag. 143.

Tentationes.

Tempus.

Co. De ejus ordine domestico. earum contrariis. par. 3. c. 1.
 p. 3. c. 2. §. 2. p. 128. 129. p. 4. §. 13. p. 116. Nulla celanda
 cap. 10. §. 9. pag. 186. Superiori, vel Confessario,

St. Quo Schola inchoanda, aut Præfecto rerum spiri-
 tualium

- qualium. par. 3. cap. 1. §. 12. cap. 3. §. 7. & D. p. 251.*
 p. 115. *Instruantur contra Eis conficiendis nostri non Re.*
illas. §. 10. p. 114. Num ii, assistant. r. 28. Sac. p. 196.
qui probantur, tentandi sint.
 par. 3. cap. 1. V. p. 124.
- Re. *Antevertenda adhibitis Positiva, juvat ad scopū So-*
contrariis. r. 14. Sum. p. 12. cietatis. p. 4. c. 5. §. 1. p. 155.
Rationes ad illas superandas Magis est propria Institu-
scienda. r. 22. Sum. pag. 14. ti nostri, quàm alia scientia.
Nulla celanda. r. 41. Sum. cap. 12. §. 1. p. 190.
 pag. 20. *Cognita in ali-*
quo, Superiori referenda. r. In Scholasticâ legendus
 20. *Com. p. 26. D. Thomas. par. 4. c. 14. §. 1.*
 pag. 198. *Possset etiam alius*
cum approbatione Genera-
lis. B. ibid.
- Id. *Ejus effectus. p. 71. Vide Scholastica post Artes an-*
Languor in spiritu, & te Positivam discenda. par.
Conscientia minimè 4. cap. 6. §. 4. pag. 160. & ad
timorata. eam Artes disponunt. c. 12.
 E. G. *Vnde oriatur. p. 132. 133. §. 3. p. 192.*
damnosa. 134. 135. 321. plus Theologia audienda com-
timenda quàm nimis fer- muniter quatuor anni im-
vor. 245. 246. Radices. 321. pendi debent; repetenda, &
 322. *Quid sit. 60. 130. 131. actibus celebrandis, duo. p. 4.*
 140. 141. 440. *Causa. 132. c. 9. §. 3. p. 179. & c. 15. §. 3.*
 133. 321. *Remedia. 142. 146 p. 201. & p. 5. c. 2. §. 2. p. 218.*
 147. 319. 321. 322. *Ejus Theologia cursus quarto*
adjuncta. 321. quoque anno inchoandus: po-
 Di. *Vide Hebdomada Tertia. test etiam secundo. p. 4. c. 15.*
 Tertius Annus. §. 3. & D. p. 201.
- Or. *Vide Probatio tertia. Non potest suscipi obliga-*
 Testamentum. tio dandi Lectorem Theolo-
- Co. *Nostri non possunt esse Te- gia, nisi ex consequenti in*
stamentarii, neque execu- univrsitatibus. par. 4. c. 7.
res Testamentorum, nisi ex E. p. 172.
dispensatione Generalis. p. 6. Theologia moralis lectio De.
 insti-

instituenta prater Scholasticas. Co. 7. d. 33. §. 7. p. 436.

Theologia Professores tamdiu doceant, quamdiu Superioribus videbitur. Co. 7. d. 95. p. 471.

Ca. *Theologia breves cursus non sunt instituendi. Can. 17. Con. 2. p. 21. Sequenda Nostris Doctoribus in Scholasticâ Theologâ Doctrinâ D. Thomæ: neque ad cathedras Theologicas promovendi, nisi qui ad eam benè affecti. Can. 9. Con. 5. p. 56.*

St. *Quadriennio absolvenda, & quomodo. r. Prov. 9. p. 7. r. Theol. 7. p. 49, quibus mediocribus concedi possit, ut eam audiant, vel in eâ pergant. r. Pro. 16. §. 1. 3. 9. p. 10 Ad eam docedâ, sint duo, vel tres Professores. r. Prov. 9. §. 1.*

p. 7. Tertius moralem Theologiam accuratè doceat. ib. non eligantur, qui benè non sunt erga S. Thomæ affecti. §. 2. ib.

Magistri adhibeantur in designâdis iis, qui Theologâ recolant. r. Prov. 10. p. 8. distribuunt cum Praefecto materias pro actibus peculiari- bus. r. Praef. 8. p. 31. Quis eorû finis ac munus. Vide p. 48. ad. §. 3. in ipsorû Regulis. & verbo S. Thomas.

Auditores Theologia collationi Casuû intersint. r. Pro-

14. p. 9. & actibus, etiâ Philosophicis. r. Praef. 25. p. 35.

Theologicorum Actuum, In qui iudices. p. 104.

D. Thomas.

S. Thomæ doctrinâ Nostris De- sequenda. Co. 5. d. 41. p. 299.

S. Thomas in Theologâ se- quendus & quatenus. r. Prov.

9. pag. 7. & r. Theol. 2. 3. 4. p. 48. & r. Rep. 5. 10. p. 154.

Ejus sententiâ, vel defendenda, vel quaestio omittenda. r.

Theol. 13. pag. 53. Quomodo ejus articuli coniungendi. r.

Theol. 10. p. 52. aut explicâ- di. r. 11. ib. Illum etiâ Philo-

sophia Professores libenter se- quantur. r. Phil. 6. p. 75. Vide

etiam Theologia.

Timor.

Timor etiâ pœnarû juvat. Co. p. 3. c. 1. §. 26. p. 125. Curan-

dum ut timori offensa succe-

dat perfectionis amor. par. 6. c. 5. p. 256. Quando sit in

correctionibus incutiendus timor. p. 3. c. 1. N. p. 117.

Tintinnabulum.

Non crebrius pulsandum Re- dum quis egreditur, vel in-

greditur. r. 45. Com. p. 31.

Titulus.

Titulus. p. 159.

Pr.

S 2

Toni.

- Toni.** *rati Prapósito emittantur.*
- Re.** *Die Dominicâ fient. r. 56. pag. 208.*
Rect. p. 105. Ad illos Coadiutores & Indifferentes non conveniant. r. 60. Mag. Nov. pag. 135. Quando non fient. r. 61. pag. 136.
- In.** *Toni cum fructu fieri, qui possint. pag. 12. 13.*
- Tonfor.**
- Co.** *Domesticus potius sit, quàm externus. par. 3. cap. 2. H. pag. 133.*
- Tractatus.**
- St.** *Longiores in Theologiâ non instituendi. r. Theol. 12. pag. 53. ne in Philosophiâ quidem. r. Phil. 15. p. 79. In classe Rhetorica quatenus die vacationis aliqui concedantur. r. Rhet. 15. pag. 126.*
- Tranfire.**
- Bu.** *Transire ad alium Ordinem, praterquàm ad Carthusensium, Nostri emissis juxta Constitutiones votis, non possunt, nisi de Sedis Apostolica, vel Generalis Prapósito licentiâ p. 41. 100. Nec aliàs ingressus tenet. pag. 100. Nec licet secundo ad Carthusienses. pag. 239.*
- Licet verò etiam Professis, ad quemcumque, si à Gene-*
- rali Prapósito emittantur.*
- Translatio.**
Translatio ad alium ordinem. pag. 160.
- Tribulatio.**
In eâ quid agendum. pag. E.G. 299. ad 308. 409. 410. Ejus finis. 299. 300. 301. Remed. 301. 302. 303. 304. 409. 410. Fructus. 306. 307. Dei protectio. 307. Vide. 298. Vide Oratio.
- Mortificatio, &c.**
- Trium Potentiarum Exercitium.**
Cur ita dicatur; & quale sit. cap. 14. §. 2. pag. 57.
- Trium Classium Meditatio.** *Vide Classium Meditatio.*

V

VACATIO.

Debent esse aliqua vacationes studiorum ordinaria ex judicio Provincialis. par. 4. c. 13. F. p. 197.

Qui vacant ab officiis, occupandi. par. 3. cap. 1. §. 6.

Vacationum generalium De-

Instructio, cum Scholastici

in pradio versantur. Con. 6. r. Rhet. 2. & 15. pag. 120.
d. 4. §. 8. pag. 396. 126. & Hamanitati. r.

St. Certa sine toto anno, & Hum. 2. pag. 130.
nova nulla introducantur. Dies alii quibus vacan-

r. Prov. 36. 37. pag. 20. quan- dum. r. Prov. 37. §. 3. 4. 5. 6.
nam pro singulis classibus. 7. pag. 20. 21. Quid agen-
ibid. in hebdomadariis & dum in supplicationibus.
aliis servetur constantia. r. §. 9. ibid.

Prov. 35. p. 19. Vide etiam
Feriati dies.

Valetudo.

Anniversaria vacatio
generalis quantum duret. r. Prov. 37. §. 1. p. 20.

Ad quid referat ejus con- Re.
servatio. par. 10. §. 13. p. 366
Quâ ratione conservanda.

Academia tunc instituã-
tur Nostris. r. Rect. 7. p. 24.

p. 2. c. 2. §. 3. B. p. 94. 95.
Ejus moderata cura. r. Re.

Hebdomadaria vacatio
uno die singulis hebdoma-
dis. r. Prov. 37. §. 10. p. 21.

46. Sum. pag. 22.

Vanitas.

ne omittatur in classibus in-
ferioribus. r. Rect. 19. p. 28.
quâ exceptione. r. Prov. 37.
§. 10. pag. 21. Diversa pro-
diversitate classium. r. Prov.
37. §. 11. p. 22. docetur enim
manè in classibus inferiori-
bus. ibid. quantum tempo-
ris. ibid. & r. Com. inf. 14.
pag. 107. Ineunte Junio o-
mnes toto die vacât. r. Prov.
37. §. 11. pag. 22.

Conculcanda. par. 3. c. 2. Co.
C. pag. 129. Vanarum re-
rum instrumenta habenda
non sunt. par. 3. cap. 1. §. 14.
pag. 116. Ea qua sint. ibid.
M. pag. 117. domi non ha-
benda. par. 3. cap. 1 §. 14.
p. 116. 117.

Veneditio.

Die vacationis in Classi-
bus inferioribus agenda ea-
dem, que aliis diebus, ubi
non assignantur propria. r.

Veneta ditionis exilium. De.
Con. 7. d. 100. pag. 473.
Venetum Collegium in Do-
mum Professam conversum.
Con. 2. d. 25. p. 126.

Com. inf. 17. pag. 108. pro-
pria assignantur Rhetorica.

Versiones.

Quatenus vel adhiben- St.
da vel confutãda. r. Prov. 7.

- pag. 7. & r. Script. 5. p. 44. Scholasticorum vestitus
de septuaginta honorificè lo- debet esse decentior, & com-
quendum. ibid. Vulgata de- modior, quàm Novitiorum.
fendenda. r. scrip. 2. p. 43. & par. 3. cap. 2. C. pag. 129.
r. Heb. 2. pag. 47. De vestitu Generalis, sta-
tuet Societas. par. 9. cap. 4.
Vesperarum cantus. §. 2. pag. 336.
- Co. Quando cantari possint. §. 2. pag. 336.
par. 6. c. 3. B. §. 1. pag. 247. Vestitus Novitiorum. Vide
- De. Vid. Cong. 1. d. 39. p. 40. Novitii.
& Con. 2. d. 17. pag. 101. In eo & victu humilitatis Re.
- Ca. Vid. Cong. 1. Can. 25. p. 8. & adificationis ratio habea-
& Con. 2. Can. 24. p. 24. & tur. r. 61. Prap. p. 86. & r. 58.
Con. 3. Can. 9. pag. 37. Rect. p. 106. Vide r. Prov. 84.
Vestis. Vestitus. pag. 53.
- Co. Vestitus Noster debet esse Vestes Coadjutorum bre-
honestus, ad usum regionis, vios. r. 6. Cust. vest. p. 251.
& pauper. par. 6. cap. 2. §. 15. Vide Custos vestium.
pag. 224. Ut eo vitetur fri- Vestes duplices, & itineris In.
gus, & indecorum. par. 3. instrumenta in cubiculis ne
cap. 2. C. pag. 129. sint. pag. 8.
- Quisque sibi persuadere Veterani.
debet sibi vilissimas vestes Ceteris bonum prabeant E.G.
datum iri. Exam. cap. 4. exemplum. pag. 210.
§. 26. pag. 34. Abstinentium Vexillorum Meditatio.
& pretiosis pannis. par. 6. Servit gradibus humilita- Di.
cap. 2. §. 15. pag. 244. nisi tis comparandis. cap. 23. §. 3.
occurrat necessitas. M. ibid. p. 79. Perducit ad indiffe-
rentiam, & disponit ad ele-
Etiam in vestitu tenenda ctionem. cap. 29. §. 3. pag. 97.
uniformitas, idquè jurat ad Potest dari etiã non factu-
unitatem animorum. par. 8. ris electione c. 19. §. 3. p. 70.
- cap. 1. §. 8. pag. 292. Via.
- In particularibus dan- Via purgativa, illumina- Di.
dum cuique, quod ei con- tiva, unitiva, respondent ex-
venit. par. 3. cap. 2. C. pag. ercitia. cap. 39. pag. 121. Via
129. & par. 6. cap. 2. M. in tres spirituales non temere
sine. pag. 245. tran-

transilienda. cap. 39. §. 7. tuor antiquissimos. par. 8. p. 124. Viarum trium affectus nonnumquam permiscendi. cap. 39. §. 6. p. 123.

cap. 6. A. p. 308. Ejus officium cessat electo Generali. p. 8. c. 4. A. p. 303.

Viatica.

Or. *Nostriis qualia esse debeant. pag. 40.*

In. *Idem. p. 7.*

Vicarius Generalis.

Co. *In locum Generalis demortui, debet nominari ab ipso Generali ante mortem. p. 8. c. 4. §. 1. p. 303. Alioqui eligi à Professis presentibus, vel vicinis. A. ibid. Debet ut plurimum esse ex iis, qui adesse solebant Generali. §. 1. ibid.*

Vicarius perpetuus, quando Generalis esset inutilis, debet creari à Congregatione Generali. par. 9. c. 5. §. 6. pag. 343. vel suffragiis per litteras missis. par. 9. cap. 4. §. 6. pag. 338. Vel ab ipso Generali cum approbatione Provincialium. ibid.

Vicarium autem non perpetuum, potest per se eligere Generalis in aliquo casu. par. 9. cap. 5. D. p. 344.

Vicarius paribus suffragiis qualitatem habet precedendi. Con. 1. d. A. 4. pag. 8. ei subesse debent omnes officiales. ibid. 5. pag. 8. Si de ambitu notetur, ad quos deferendus. ibid. d. 9. pag. 18. Missam die electionis celebrat, vel is quem designarit. d. 10. ibid. pag. 18. Quorum operâ uti possit ante quatri-duum. ibid. d. 14. p. 21. Iurat de sincerâ publicatione suffragiorum. d. 15. ibid. p. 22. absolvit Electores à Censuris. ibid. Primus dat suffragium. ibid. d. 16. pag. 22. Promulgat Electum, & for-mat decretum. ibid. pag. 24.

Hujus officium est gubernare Societatem. ibid. A. eamq; convocare ad eligendum Generalem. §. 1. ibid. Iudicare de ambitu. p. 8. c. 6. §. 2. A. pag. 308. Decernere Censuras. ibid. I. p. 315. habere exhortationem. par. 8. cap. 6. §. 1. p. 307. Absolvere à Censuris. §. 6. p. 312.

Videre & numerare suffragia. D. pag. 311. Exhibere reverentiam ante omnes Generali electo. G. p. 313.

In paribus suffragiis habet prerogativam. p. 8. c. 3. §. 2. p. 303. Si postuletur de ambitu, deferendus est ad qua-

De.

Vicario eligendo sex minimum adesse debent. Co. 2. d. 50. p. 135. nec plures, quàm quadraginta. Con. 6. d. 27. §. 1. pag. 370. Ejus officium non tantum ad convocandam, sed etiam ad gubernandam Societatem se extendit. Con. 1. d. 43. p. 42. Prorogare potest tempus indicenda Congregationis unà cum Assistentibus. Con. 1. d. 44. pag. 42. declarat cum iisdem, quo die, & loco futura sit. Con. 6. d. 35. §. 19. p. 381. Consultare tenetur, & statuere cum Assistentibus de re, quam major illorum pars gravissimam iudicat. Con. 7. d. 74. pag. 456. Vnicum habet suffragium inter Deputatos de detrimentis. Con. 2. d. 92. p. 150. Officio defunctus sedet inter Provinciales ordine sua Professionis. Con. 3. d. p. 169. Vicarium nominare ante mortem debet Generalis. Con. 4. d. 20. p. 248.

Vicarii officium in secundâ Congregatione conscriptum. Co. 2. p. 151. in tertiâ approbatum. Con. 3. d. 33. p. 224.

Ca.

Vicarius, Generali electo, habet locum in Congregatione inter Provinciales.

Can. 15. Con. 3. p. 40.

Ejus eligendi formula. p. 89. Fo.

Qualis eligendus. 91. ad plura medietate suffragia. 93.

Ejus officium. p. 94. & seqq.

Congreg. generalem indicit, eamq; dirigit usque ad electionem Generalis. p. 6.

Cum Assistentibus examinata acta Congreg. provincialium. pag. 7. Rationem reddit Congregationi eorum, qua acta sunt post mortem Generalis. p. 8. Suffragium unicum in Actis omnibus habet cum qualitate procedendi. 9. Benedictionem à Pontifice petit. ib. Socios designat Inclusori. ibid. Definit cum Deputatis qua proponenda Congregationi. 12. Iudex est ambitus cum aliis quatuor. 13. Orationem habet primo die quadridui. 17. Ieiunia, orationes, & alia inter nostros partitur. ibid. Missam celebrat die electionis. 22. Absolvit à Censuris electores, & absolvitur. 24. Iurat de suffragiis fideliter promulgandis. 25. Renunciat electum Generalem, formatq; decretum electionis. 28.

Vicarii alii.

De Vicariis particularium Co. Prapostorum, Rectorum, & Procu-

Procuratorum ad Congreg.

Provinciales mittendis. p. 8. c. 3. §. 1. p. 300. *Vice-Rectoris mentio.* p. 4. c. 10. p. 185.

Vicarii Provincialium seu Vice-Provinciales.

Co. *De Vicariis Provincialium, seu Vice-Provincialibus relinquendis in Provinciis, cum itur ad Congreg. generalem.* p. 8. c. 5. §. 3. pag. 306.

De mittendis, cum Provinciales non eunt. par. 8. c. 3. B. pag. 301. 302.

De. *Mortuis Provincialibus in Europâ, quinâ Vice-Provinciales succedant.* Co. 4. d. 56. p. 267. & Ca. 22. p. 49.

Ca. *Vice-Provinciales quod habeant jus ad Congreg. generalem, & Provinciale.* Con. 3. d. 48. pag. 193.

Victus.

Bu. *Victum & vestitum, &c. honestorum Sacerdotum communem sequitur Societas.* p. 67.

Co. *Qua victus ratio in Societate.* p. 6. c. 2. §. 16. p. 245. & Ex. cap. 4. §. 26. pag. 34.

Vires.

Co. *Non nimis debilitanda mortificationibus.* p. 6. cap. 2. M. pag. 245.

Quatenus impendenda piis suscipere non tenentur Nooperibus corporalibus. par. 7. cap. 4. §. 9. p. 280.

Virtus.

Majus momentum ponendum in virtutibus, quam in donis naturalibus. p. 10. §. 2. p. 358. *Vnicum nostrum studium esse debet in iis proficiendi.* p. 3. c. 1. §. 27. p. 126. *etiã sine consolationibus.* §. 10. p. 114.

Cavendum ne tepescat earum amor. p. 4. c. 4. §. 2. p. 150.

In iis qui petunt Societatem, requiritur, ut sint amantes virtutis, & universa perfectionis. par. 1. cap. 2. §. 2. & 8. pag. 70.

Ad progressum virtutum multum refert exemplum antiquorum. par. 3. c. 1. §. 19. pag. 119. *Virtutum exemplo valde promoventur proximi.* par. 7. cap. 4. §. 2. pag. 277.

In virtutum solidarum, & perfectionis studium incumbendum. r. 15. & 16. Sum. p. 12. & r. 22. Sum. p. 14. *Virtutes aperienda.* r. 41. Sum. pag. 20.

Virtus. Vide Pietas. Provinciales.

Virtutum exercitium necessarium. pag. 34. 99. 147.

Visitatio.

Visitantis, &c. officium. Bu. stri. pag. 44.

Generalis potest visitare. Co.

- Societatē. p. 8. c. 1. H. p. 292. *Vniuersitatis*. p. 4. c. 17. §. 1. p. 207. *Potest etiā ei cōmitti*
ciūm Provincialis. par. 8. *facultas admittēdi in corpus*
cap. 1. I. pag. 292. *Societatis*. par. 5. c. 1. B. p. 215
Non debent Nostri visita- *Potest tamen Generalis ejus*
re magnates, nisi valdē ami- *acta rescindere*. par. 9. cap. 3.
cos aut valdē pios. par. 6. c. 2. §. ult. pag. 335.
 §. 9. pag. 242. *Visitatores Collegiorū, etiā*
Pro visitationibus nullum *Professi, possunt in Collegiū*
stipendiū, aut eleemosyna ad- *ali*. par. 4. cap. 2. F. p. 145.
mittēda. p. 6. c. 2. §. 7. p. 241. *Visitās Cubicula noctu ad Re-*
 Re. *Visitaciones primariorum* *nocturnum Conscientia exa-*
virorum, quādo permitten- *men, signum dabit*. r. 1. *ipsius,*
da. r. 74. Prap. p. 89. & r. 72. p. 259. *Postea cubicula vi-*
Rect. pag. 109. *sitabit*. r. 2. *ibid.*
 In. *Visitaciones inutiles rese-* *Visitatoris officii in Europā De-*
canda. pag. 66. *expirat per mortē Generalis.*
 Cl. *Que in visitatione legen-* *Co. 4. d. 3. p. 238. In quā Pro-*
da: qua inquirenda. p. 8. *vinciā Congregationē ingredi*
 Di. *Visitandus à Nostriis, non à* *possit*. Co. 6. d. 35. §. 6. p. 381.
secularibus, qui est in exer- *Quanam ejus Provincia*
citiū. c. 4. §. 7. p. 26. & c. 6. *consenda sit*. Con. 7. d. 58. 70.
 §. 3. p. 31. *Visitans eum qui* *p. 451. 454. quorum expensis*
est in exercitiū, sermonem *alatur, & iter faciat*. Con. 2.
habeat de rebus spirituali- *d. 82. pag. 148.*
bus. cap. 4. §. 8. p. 26. *Visitatorum Regula reco-*
gnita. Co. 7. d. 37. p. 441.
Visitandus ab Instructore *Eorum potestas expirat in Ca-*
quādo, & quomodo sit is, qui *Europā, morte Generalis.*
exercetur. c. 6. §. 1. p. 30. & *Can. 23. Con. 4. p. 50.*
 c. 7. §. 1. p. 32. & cap. 21. §. 3. *pag. 75. Visitans Instructor* *Visitator Cōgregationē in-*
tempore consolationis, parūm *greditur in Provinciā quam*
moresur. cap. 7. §. pag. 33. *visitauit, aut insuā*. p. 54.
 Visitator. Visitans. *Visitantis Provinciale Or-*
 Co. *Visitator ex cōmissione Ge-* *Instructio*. pag. 59. 62.
neralis potest eligere Rectorem *Visitatores*. pag. 161. Pr.
 Vita

Vita.

O. p. 118.

Unio.

- Di. *Vita Christi Domini, quomodo meditanda.* c. 20. §. 5. p. 74. *Idea virtutum.* c. 39. §. 3. p. 122. & c. 18. §. 2. p. 67. *Vita Christi imitatio, est nostra reformatio.* cap. 18. §. 2. p. 100. *Ei diutius immorandum iis, qui devotioni dediti sunt.* cap. 9. §. 3. pag. 38. & cap. 10. §. 6. pag. 45.
- E.G. *Vita nostra brevis.* pag. 146. 398. **Vitia.**
- Di. *Vitia quaedam cuique magis familiaria, magisque oppugnanda.* cap. 13. §. 3. p. 54. & cap. 40. §. 3. pag. 126.
- Co. **Uniformitas.** *Omnes Vnius coloris, & similitudinis esse debent.* Exa. cap. 2. §. 6. p. 15. *ad aequalitatem quando peruenitur.* ibid. cap. 4. §. 26. pag. 34. *Uniformitas retinenda inter Nostros in omnibus.* Proem. declar. p. 61. & p. 8. c. 6. §. 8. p. 314. *luvat ad cōservationē Societatis.* p. 10. §. 9. p. 364. *Nihil permittendum vel in doctrinā, vel in iudiciis, quod ei adversetur.* p. 3. c. 1. §. 18. pag. 118. *Procuranda in vestitu.* p. 8. c. 1. §. 8. p. 292. *In caremoniis Missa.* ib. & Ex. c. 5. §. 7. p. 48. *In opinionibus.* p. 3. c. 1. §. 18.
- Sine eā Societas nec regi potest, nec conservari.* p. 8. c. 1. §. 1. pag. 283. *Unio Societatis in primis quarēda.* Proem. Const. §. 2. p. 62. *Cur habeat particularem difficultatē in Societate.* p. 8. c. 1. §. 1. A. pag. 283. *Amor Dei, & omnis virtus facile efficit unionem.* par. 8. cap. 1. §. 8. pag. 292. *Praterea cōmunicatio, & uniformitas, & obedientia vinculum.* p. 10. §. 9. p. 364. *Amor sui hostis unionis.* p. 8. c. 1. §. 8. p. 292. *Item iudiciorum diversitas.* p. 3. c. 1. §. 18. p. 118. *Ad unionem se omnes invicē hortari debent.* p. 3. c. 1. §. 21. p. 121. *Eam qui scindit, dimittendus est.* p. 8. cap. 1. §. 5. pag. 289. *Unio Nostrorū diligentissime procuranda.* r. 33. Prap. p. 80. & r. 32. Rect. p. 99. *Uniones.* pag. 160. **Pr.** *Unio inter caput & mēbra necessaria.* p. 21. 211. 212. *Ei contraria amicitia particulares.* p. 117. 173. 176. 413. *Ejus praestantia, & necessitas.* p. 113. *ad 117. 180. 179. ad 184. 187. 402.* *Discordia dāna ac fœditas.* p. 115. 179. 180. 182. *unionis impe-*

- impedimenta.* 115. 213. 214. *Earum officiales quot, & Privata amicitia.* 117. 176. *qui. ib.c. 17. Earum superintenduntia pertinet ad Generalem. par. 9. c. 3. §. 4. p. 328.*
- Murmurationes.* 114. *Spiritus nationalis, &c. 113. 114. 171. 173. 183. 402. 403. Et earum Rectores ipse creat. 404. 439. 441. Amadus in ibid. §. 14. pag. 333.*
- omnibus Deus.* 174. 175. 176. *Rector universitatis potest vera caritas.* 177. 178. 179. *esse idem & Collegii. par. 4. 183. 402. Ejus signa & lapis c. 17. §. 1. p. 207. & non debet Lydius.* 184. *Est fructus non esse Professus ordinariè. p. 6. ster, & tribulationum.* 186. *cap. 2. §. 3. pag. 238.*
- 187. 306. 307. & orationis. Universtatum cathedra De. 401. Unitiva via. publica, quâ ratione admitti à Societate possint. Con. 1. d. 118. p. 83. & Co. 2. d. 24. pag. 125. Universitas Valentina Illi quarta hebdomada respondet. c. 36. §. 1. p. 114. Illam expertus redire debet ad cõditiones. Co. 2. d. 21. p. 122. alias. cap. 39. §. 6. pag. 123. In Nostriis universitatibus Ca. Bu. Universitates. nemo promovendus ad ullam De earũ admissione. p. 14. 19. facultatem, quam Nostri non profitentur. Co. 2. d. 70. p. 144. Co. Eas juvare est majus bonum, quia universalius. p. 7. In actibus universitatum c. 2. d. p. 265. Possunt à Societate suscipi. p. 4. c. 11. §. 1. possunt Nostri ferre aliqua insignia, qua determinare debet Generalis. Ca. 19. Con. 1. p. 187. p. 9. c. 3. §. 17. p. 334. Idquè ad Generalem pertinet. p. 7. In iis nullus promovendus in facultate, quam Nostri non profiteantur. Ca. 18. §. 2. ib. & p. 9. c. 3. §. 17. pag. 334. Quomodo autè dissolvi possint. Vide Generalis. Earum finis est, ut fructus latius pateat. p. 4. c. 11. §. 1. p. 187. Con. 2. pag. 21. Dividuntur in tres facultates, linguarum, artium, & Cathedra in universitatibus sine oppositione, & gratis admitti possunt, consulto Theologia. par. 4. cap. 17. §. 5. Ad universitatum nostrarũ pag. 210. scholas admitti debent, qui à Societa-*

Societate defecerunt, nisi sit scandalum c. 18. Con. 1. p. 7.

Voluntas.

Voluntatis nostra regula. Co.

Vocatio.

p. 3. c. 1. §. 23. p. 123 124. Vo-

Co. *Vocationis spiritus sentiri debet. Ex. cap. 3. §. 15. p. 22. & cap. 4. §. 41. p. 42. & cap. 5. §. 4. pag. 47.*

luntatum consensio quam utilis. par. 8. c. 1. §. 8. p. 293. Eorum vinculum quodnam sit. par. 10. §. 9. pag. 364.

Cooperandum divina vocationi. p. 1. c. 1. C. p. 68. In iis qui petunt Societatem, examinanda vocatio. p. 1. c. 1. §. 3. p. 67. Signum est non esse à Deo vocatum, qui non habet dotes idoneas Societati. par. 3. c. 1. §. 1. p. 106. Omnes in suâ primâ vocatione firmi esse debent. Ex. c. 2. §. 6. p. 15. & c. 6. §. 6. p. 51. & cap. 1. §. 13. p. 11. & cap. 4. §. 2. p. 24. & p. 4. c. 4. §. 5. C. p. 153. & p. 5. cap. 4. §. 5. pag. 229.

Voluntatis mortificatio E.G. necessaria. pag. 66. 67. 109. 194. Voluntas magni ponderis. 13. 14. 16. 17. omnis affectus vitiosus evellendus. pag. 176. Omnis diligentia in perficiendâ voluntate divinâ. pag. 103.

Votum.

Di. *Vocatio libera esse debet, & à Deo. cap. 4. §. 8. p. 26. Ejus executio sub electionem cadit, & velox esse debet. cap. 27. §. 1. pag. 89.*

Vota omnia exceptis quinque, commutandi facultas. Bu. p. 26. Etiam si jurata sint: non tamen in prejudicium tertii. p. 147. Votis Societatis simplicibus soluti manent dimissi à Societate. 30. 68. Vota omnia qua in Societate juxta Constitutiones emittuntur, approbantur. Vide

E.G. *Vocatio ad Societatem qua. 29. 30. §. 3. 65. 69. 82. 194. 195. 215. 273. ejus excellentia. 31. 221. 312. 318. Requirit vicissitudinem. 69. 161. 276. 320.*

Confirmatio. *& p. 229. Vota tria simplicia Societatis esse substantialia Religio-nis vota, declaratur. 230. Votum obediendi Prapósito in omnibus. 12. 64. Votum*

Vocationis gratia est prom- ptitudo ad omnia. 102. ad Indias particulare donum. 45. 46.

Paupertatis. 13. 65. 218. Vo- tû speciale ad missiones Sum- mi Pontificis. 11. 63. 228. Vo- ta sua emittere debent Coad- jutores,

jutores,

- jutores, & Scholastici juxta *Nostra omnia vota, & in-*
Constitutiones. 68. *Vota tria* telligenda, & observanda
solemnia aliqui de Societate sunt juxta Constitutiones.
emittere possunt, de licentiâ p. 5. c. 3. §. 3. p. 222. & cap. 4.
Generalis. 68. *Vota simplicia* §. 2. & 4. pag. 226.
professorum, qua. 228. *Vota* Votorum renovatio facien-
in saculo emissa, possunt com- da bis in anno. p. 4. c. 4. §. 5.
mutari in simplicia Societa- p. 153. Imò & sapius, si Su-
tis. 235. *periori videatur.* par. 5. c. 4.
 Co. *Vota eduntur ad majus* H. p. 230. *Qua quidem reno-*
meritum, & stabilitatem. *vatio non addit novam obli-*
Ex. c. 7. §. 1. p. 54. Et ad ube- *gationem, sed fit ad devotio-*
riorem gratiam acquiren- *nis augmentum.* p. 5. c. 4. §. 6.
dam, quia Deo magis uniüt. H. p. 229. *Ritus renovandi*
p. 3. c. 1. T. p. 123. & sunt me- *vota in festis solemnibus co-*
dia ad melius consequendum *ram Sanctissimo Sacramen-*
finem nostrum. Exam. cap. 1. *to, aliquibus presentibus,*
 §. 3. p. 6. *Tria vota Pauper-* & c. *ibid. H.*
tatis, Castitatis & obedi-
tia dicuntur essentialia, &
obligant ad peccatum. par. 6.
cap. 5. pag. 256.
Votorum trium simpli- *Renovanda sexto quoque Re.*
cium formula. par. 5. cap. 4. *menfe.* r. 4. *Com. p. 24. & r.*
 §. 4. pag. 228. *24. Prap. pag. 78. & r. 23.*
Exacto biennio omnes vo- *Rect. pag. 97.*
tis ligari debent, par. 4. c. 4. *Qui ea emisserint, in libro*
 §. 5. p. 153. *Potest tamen, si* *notentur.* r. 12. *Prap. p. 75.*
Superior velit, differrî. Ex. *& r. 11. Rect. pag. 94. & r.*
 cap. 1. §. 12. pag. 10. *Votis* *72. Prov. pag. 50. Quo voto*
emissis post biennium, non li- *Nostri obligentur ad indiffe-*
cet transire ad aliam Reli- *rentiam ad gradus.* r. 15.
gionem. Exam. cap. 4. §. 42. *Mag. Nov. p. 122. Novitio-*
 pag. 43. *Votorum solemnitas* *rum ante & post biennium.*
unde pendeat. par. 5. cap. 4. *r. 55. & p. 133. & r. 57. pag.*
 A. pag. 225. *134. Ad simplicia post bien-*
nium

nium admittere. r. 65. & eorumq; formula approbata, r. 66. Prov. pag. 48. & executioni mandata. Co.

Simplicia post professionem. 1. d. 102. p. 74. correctâ uno r. 71. pag. 49. Professorum, loco. Con. 3. d. 46. pag. 192. ad Generalem mittenda. r. His addi Promissionem de 73. pag. 50. substantialibus Instituto, non

Quomodo vota simplicia placuit. Con. 4. d. 26. p. 252. emittentes, subscribere de- Emitti debent etiam à Pro- beant in libro. r. 57. Mag. fessis trium votorum. Co. 4: Nov. pag. 134. d. 54. p. 267. Eorum trans-

Formula votorum simpli- gressio est Casus reservatus. cium ad finem. Reg. p. 277. Co. 5. d. 77. p. 335.

De. Vota simplicia Societatis Vota in seculo emissa, in in solemnia mutanda non Nostris cessant, dum in So- esse. Con. 1. d. 94. pag. 67. cietate manent, Co. 1. d. 132. Eorum obligatio. Con. 2. d. pag. 88.

63. p. 142. Qui post illa desi- Vota emissa in seculo su- Ca. ciunt, ut Apostata punien- spensa in Societate sunt, pra- di. Con. 4. d. 53. p. 266. Ne in terquam Religionis deter- illis dispensare possint Nuntii minata. Can. 22. Con. 1. p. 8.

Apostolici, curadum. Con. 1. Vota bis tantum in anno re- d. 142. p. 91. Eorum formula novanda. Ca. 9. Co. 4. p. 45. nihil adjiendum. Con. 5. Votorum renovatio potest fie- d. 4. p. 277. Promissio in his ri etiam aliis festis, quam contenta peculiaris voti vim Pascha, & Natalis Domini, habet. Con. 5. d. 5. pag. 278. cum facultate Generalis.

etiam in Coadjutores. Co. 7. cap. 14. Con. 2. p. 20. Ante d. 39 pag. 395. Quod Novi- eam per triduum spirituali- tius insinuari debet. Con. 5. recollectioni vacandum. Ca. d. 50. pag. 308. 8. Con. 6. pag. 66.

Bis tantum quotannis re- Omnes qui post biennium novanda. Co. 4. d. 55. p. 263. emissis votis, à Societate de- Renovationis festa mutari à fecerunt, ut Apostata puni- Generali possunt. Con. 2. d. ri possunt. Can. 1. Con. 6. 64. pag. 142. p. 42. Promissio ingrediendi

Vota simplicia Professorum, Societatem, qua in formulâ

votorum continetur, votū est dum. Exam. cap. 4. §. 11. p. 29.
peculiare. Ca. 2. Co. 5. p. 52. & §. 19. pag. 32.

Quod etiam in Coadjutori- Quando ii qui ad nos re-
bus temporalibus locum ha- deunt in Xenodochiis pro-
bet. Ca. 23. Co. 7. pag. 79. bandi sint. p. 2. c. 4. D. p. 105.

Or. Vota eorum qui redeunt
ad Societatem. p. 10. Votum
peculiare continetur in pro-
missione ingrediendi Socie-
tatem. pag. 41.

Pr. Vota. pag. 161.

In. Vota renovaturi triduo se
ante recolligant. p. 92. 93.

Di. Votum non emittitur in
Contemplatione Regni Chri-
sti. cap. 29. §. 1. p. 96.

X.

S. XAVERIUS.

Bu. **E**lus Canonizationis Bul-
la edita ab Urb. 8. in quā
multa de vitā, & morte, de
virtutibus ac miraculis ip-
sius preclara compendio ha-
bentur. p. 348. & seqq.

E. G. Vide Humilitas.

Xenodochia.

Co. Ea invisere, & in eis in-
firmis servire, quatenus No-
stris permittatur. par. 7. c. 4.
§. 9. pag. 280.

Quo pacto in illis secun-
dum experimentum facien-

Z.

ZELUS.

Societas exercet se in zelo Co.
animarum. par. 1. cap. 3.
§. 1. pag. 74.

Zelus sincerus animarum
commendatur. par. 10. §. 2.
p. 358. Requiritur etiam in
iis, qui recipiuntur ad Socie-
tatem. par. 1. cap. 2. §. 8.
pag. 72. Hic autem Zelus
complectitur omnia homi-
num genera. par. 1. cap. 3.

§. 1. pag. 74.

Zelus Animarum in pas- Di.
sionis meditatione concipien-
dus. cap. 35. §. 10. pag. 112.

Zelum jurandi alios re-
ligiosi concipiant, cum faciunt
exercitia. cap. 9. §. 5. p. 38.

Zelus Animarum. Vide E. G.

Animæ. Missiones.

Zelus divina gloria, &
animarum salutis, charita-
tis est indicium; qualis, &
quantus esse debeat. pag. 41.

272. 280.

F I N I S.

Alph# 2135681
ALPH 2125683

© 1901

French

